

Accus summa dupli ibi argu solunt f. 126 nF
Accus pōt considerari dupliciter ibi argu solunt f. 130 pF
Accus pōt summi dupli ibi argu solunt f. 143 OF
Ad primā negatū ibi argu solunt cū relatiu f. 150 pF
Ad primū negatū ibi argu solunt f. 157 IF
Ad probationē concedo ibi argu solunt f. 160 2F
Ad primū dī ibi argu solunt f. 166 OF
Ad imo negatū anteb ibi argu solunt f. 169 dF
Ad imo dī ibi argu solunt de regulis f. 170 pF
Ad probationem nego ibi argu solunt contra mme
diare folio 171 aF
Antichristus pōt ac ibi argu solunt f. 173 qF
Brumellus & Aring hō ibi argu cū qd modis
mōdum mōdum f. 174 OF
Bonitas dī
Fregu cū terminū ab eueno opposita f. 175 pF
Ad primū dicunt quidam negando illat ibi argu sol
unt contra ab eterno f. 176 aF
Ad probationē negatū consti cē falsum ibi argu solunt
cū in finem fol. 176 pF
Adiectiuū nō mōt pōt termini sciatu quid oib term natur
uter imponit sciat f. 3 aF 2
Apud oēs idem sciat dupli f. 3 aF 3
Ad glaciū term imponit quid sit f. 3 aF
Albus bā bām nō ē pōt sciatu term f. 5 aF 2
Ad terminū imo imposui zā cōd regit f. 7 aF 10
Ad term. sciat imponit sciat cōd regit f. 7 aF 2
Albus diuisione term magis omitt f. 7 aF 3
Ad 3tio adiacente ad sēm adiacent nō regit cōd f. 11 aF
Ad nomen q cōd. regit f. 11 aF 10
Ad limitationē ppositionis q cōd. f. 15 aF 10
Ad commutata ppositione cōd. f. 22 aF 10
Anchrystus ē albus qd ē colorat f. 24 aF 10
Ad falsitatem vnam sufficit parte cē falsam f. 25 aF 10
Ad impossibilitatē sufficit vna parte cē imposib f. 26 aF 10
Ad impossibilitatem sufficit vna illi dēuere f. 26 aF 20
Ad contingentiā tres cōd regit ibi aF 3
Analogum quid sit f. 27 aF 10
Receptiones petri f. 28 aF 10
Accidentū quiddā ē separabile quiddā inseparab. f. 29 aF
Accus quid sit ibidem aF 2
Accidentale dī dupli ibidem aF 3
Actionis predicamentū qd sit f. 33 aF 10
Actionis quæritur ibidem 210

Actionis sufficiencia ibid. 1510
Actionis motus specificati a termino ad quē ibid. mF 10
Ad argu respondet aliqua transcendencia quæ nō sunt in a
quo pñtato f. 35 aF 10
Argumentatio qd sēt et syllogismū f. 35 110
Aliquid term. imo imposui hē tantū in sciatu alius vnu
f. 38 IF 10
Alius term prima intentionis pōt supponere naturaliter
aliquid personaliter ibidem 2F 2
Imo ē verbum amo nō ē verbi variat suppositio f. 41 IF
Adiectiuū naturale nō impeditur fortis argu in pñtato f. 45 aF
Adiectiuū naturaliter lē rei quater confundunt confuse
tantum mobiliter f. 46 OF
Ab vna causa veritate ad pñtatem habentē illam causam
f. 47 IF
Adiectiuū pōt supponere magis confusa quā enū sub
stantiuū et ita relatiuū f. 49 nF
Amphiatro quid sit ibidem mF
Actum mentis termini concernit ibid. RF 10
Appellatio quid sit et spēs ei f. 50 mF
Appellare appellationē est sciatu sciatu ibid. aF 2
Ad calefactionē requiritur tria f. 53 aF
Antecedentia et consequentia similia in forma f. 55 8F
Ad 3tio adiacente ad sēm adiacent bñ regit ibi hē
Aliquid currens potest cē hō oē currens ē apñt
go annus potest cē hō falsus 57 f. 57 aF
Ad primo ad vltimum 58 f. 58 pñtato consequentia
precise sit anteb 59 f. 59 immediata sequen
tis folio 57 bF 10

B
Bona consequentia ab vno conuertibili ad reliquū f. 62 nF
Brumellus ē aring qd brumellus nō ē visibilis quod da
let consequentia f. 63 aF
Bona consequentia observabilis 10 regulis f. 64 IF
Bona consequentia ab actiua ad passiua f. 65 RF
Bona con a prima scatione f. 67 IF
Bona con. cum conuertibili f. 74 OF
Breuiter respondet ad obiectiones f. 81 dF
Beltrix ē nōnē sēm Diuū Thō nō sciatu f. 82 IF
Buba ē vox nō sciatu sēm p. m. p. ibid IF
Boetius dicit in lib p hēm Garatū ē terminus nō
sciatu f. 83 dF
Breuiter respondet ad argu de terminis f. 84 OF
Burlus de verbo (ese) respondet f. 85 OF

Burlei responsi ad obiectiones circa divisionem terminum f. 89. Rf
Binarius est prior ternario secundum propriam rationem generationis
secundum rationem numeri ibi arguta solvuntur f. 90. Rf
Bonum et malum in rebus bonum verum et falsum in intellectu f. 91. Rf
Burleus solvit arguta f. 103. Rf
Burlei arguta ibi moventur f. 104. Rf
Bonitas consistit talis in debita transportatione extremorum
ibi arguta solvuntur f. 111. Rf
Brumellus est annus horum ibi arguta circa legem modo
syllogisticos moventur f. 134. Rf
Bonitas et veritas attenditur consequentia per se illatio
nam ibi arguta solvuntur f. 154. Rf
Binarius est prior ternario ibi arguta circa gradum compa-
rationum folio 169. Rf
Boetius imo per hunc gradum nomen impositum et
folio 7. b. f. 10
Burleus vult in 2 per hunc gradum quod ois propositio modalis de
sensu compos. est singularis f. 19. b. f.
Bene simul sub contraria vera posse f. 21. b. f. 10
Bona et necessaria consecutio f. 23. b. f. 10
Bona diversio debet esse b. membris f. 29. b. f. 10
Benedictus una materia subiecta a substantiis vel asubstanti-
do folio 30. b. f. 10
Burleus dicit qualitatem esse disponi subiecta f. 32. b. f. 10
Bene respondet in quid agit ignis in ignem a quo patitur
ab igne f. 35. T. 10
Barbana Celarent enumeratio x. modorum syllogistico-
rum fol. 36. b. f. 10
Bona consequentia non est hoc est quod species est hoc f. 40. b. f. 10
Bonus descensus gratia in via non gratia forme f. 42. b. f. 10
Bonarum consequentiarum formam duas convegiunt f. 54. Rf
Bona consequentia de materia f. 55. m. f.
Bonitas duplex in consequentiis. i. materialis formalis
ibidem Rf
Bona consequentia non est tu es homo ergo tu es at ibi. p. f. 10
Bona consequentia Antares est affirma consequens similiter
f. 56. b. f.
Bona cons. et mala quid sit f. 53. Rf
Bonarum consequentiarum alia formalis alia naturalis f. 54. h. f.
Bonarum consequentiarum regule f. 56. Rf

Consequens formalis regula particularis f. 59. Rf
Cum distributione ad inferiorem non valet conse-
quentia ibidem Rf
Consequentiarum regule novam ibi. m. f.
Consequentia a superiori distributo non habet f. 60. Rf
Consequens exceptivum exclusivum regule f. 61. Rf
Circum exclusivas limitationes signat f. 62. Rf
Circum terminos pertinentes et impertinentes
limitationes requirit signat f. 63. Rf
Consequentiarum decem regule f. 64. Rf
Consignationem hypotheticam regulam f. 66. Rf
Copulativa signat a limitationibus requirit ibi. Rf
Consignatam limitationes hypotheticam per
totam paginam f. 67. Rf et 9. f.
Cavendo medio sunt termini f. 68. Rf
Comparabiliter gradus positum sumptum per
sumi applicatur f. 70. Rf
Comparativum gradus dupli pot. sumi circa
consequentiam ibidem Rf
Convergentium regula propositum f. 74. Rf
Cautiones convergentium propositum ibi. h. f.
Circum instantias consequentiarum regule f. 75. Rf
Circum consequentiam quod sit insolubile ibi. Rf
Contra insolubile sophismata f. 76. Rf
Conclusiones duas nuper posite in preceptis
definitivas f. 77. Rf
Circum sunt notiora ibi. Rf
Competens propria variis superiori non con-
petit inferiori f. 81. Rf
Contra divisionem terminum obiectiones f. 82. Rf
Circum vel frondes suspensa oppositae
ante tabernam de non sciant f. 83. Rf
Convenientia duplex respondet totum ibi. Rf
Contingens possibile dupli sumit f. 84. Rf
Categorematicum terminum non iniat extrema f. 85. Rf
Categorematicum terminum quid sit f. 85. Rf
Conceptus huius quod correspondet rebus conceptis
f. 86. quod non correspondet rebus simpliciter f. 87. Rf
Culubet terminum ad impossibile competit definitio
secundum impossibilitatem f. 88. Rf
Circum divisio terminum in complexum et in complexum
ibidem Rf
Circum orationem arguta propositum f. 91. b. f.
Circum definitionem propositum arguta f. 91. Rf
Ad arguta solutiones circa divisionem propositum f. 92. Rf
Complexio et divisio est in mente non in rebus
ibi solvuntur arguta moventur f. 99. Rf

Contingens p^rter ibi argu^m obijciunt f 100. **Q**
Cis term. dupl^r ibi argu^m solvuntur f 102. **h**
Contineri unum sub alio dupl^r ibi argu^m solvuntur f 103. **h**
Cis opinio ibi solvuntur argu^m motu cu^m modalib^{us} p^rponit f 104. **h**
Contingens est lesarem noⁿ est ibi contingens obijciuntur
et argu^m solvuntur f 108. **h**
Conversio v^{er}o mala q^uo deficit ma^xima h^{ab}et ibi argu^m solvuntur f 111. **h**
Conversio inuenta est p^rter reductione^m syllogismu^m in^{ter}fectum
primo priori ibi argu^m obijciuntur cu^m f 111. **h**
Conversio p^rtransponem noⁿ est transponit subiecti in p^redi
catum ibi argu^m cu^m mouente f 113. **h**
Contingens p^rter ibi argu^m solvuntur f 116. **h**
Cis d^{ic}it^r aliud mod^o est ibi argu^m solvuntur f 117. **h**
Copulativa et disjunctiva noⁿ sunt hypotetica ibi argu^m
contra mouente f 119. **h**
Contradictoria^m copulativa^m p^rter assignari dupl^r ibi argu^m sol
vuntur cu^m des^{er}u^m conditioⁿis f 119. **h**
Chimera est inde q^uo est in^{ter}no^m term. ibi argumentu^m noⁿ
h^{ab}et ibi f 122. **h**
Cis noⁿ est aliud a p^red^{ic}at^o ibi argu^m cu^m syllogismu^m
mouente f 131. **h**
Insequen^{ti}a p^rter capi^r dupl^r ibi argu^m cu^m syllogismu^m solvuntur f 133. **h**
In^{ter}no^m ex^{er}citue noⁿ est nisi in mente ibi argu^m cu^m mouente f 134. **h**
Concedere igno^rantia est cedere illatione^m ibi argu^m solvuntur f 134. **h**
Insequen^{ti}a est bona nulla chimera est ibi argu^m p^rponit f 134. **h**
Concedendu^m negandu^m q^uo termiⁿⁱ dupl^r p^rponit capi^r ibi argu^m
solvuntur f 137. **h**
Cis p^rponit des^{er}u^m ibidem argu^m f 167. **h**
Cis p^rponit^rum q^uo d^{ic}it^r argu^m f 168. **h**
Categorizationi^m terminiⁿⁱ conditio f 3. **h**
Categorizationi^m q^uo term. f 4. **h**
Compositi^m term. ex^{er} cat^{eg}o. et syn^{cat}eg^o. noⁿ est i^or noⁿ currit
Categor^o. vel syn^{cat}eg^o. f 4. **h**
Conditiones term. cat^{eg}o^m offatium f 4. **h**
Cont^{eg}o term. vel p^r se sciatu^m conversu^m f 5. **h**
Complexu^m term. quid sit f 7. **h**
Complexio terminoru^m quod p^rter sit idem f 2. **h**
Consignificatiu^m term. et noⁿ consignificatiu^m d^{ic}it^r f 8. **h**
Causa quare term. in^{ter}no^m f 9. **h**
Causa quare term. singularis noⁿ est in^{ter}no^m ibi f 2. **h**
Cis termiⁿⁱ attendit^r p^rter p^rdicari de aliis et non
est converso f 10. **h**
Connotatiu^m term. et noⁿ connotatiu^m d^{ic}it^r f 10. **h**
Considerari p^rter p^rter p^rter f 10. **h**
Compositi^m subiecti^m est quatuor in modalib^{us} f 20. **h**

Contradictoria^m et un^{us} simul p^rponit est falsu^m f 20. **h**
Cur affirmatio noⁿ destruit affirm^o f 22. **h**
Conversio quid sit f 22. **h**
Conversio p^rter accipitur f 22. **h**
Conversio^m conversio^m conversio^m intra quomodo
differunt f 22. **h**
Conditiones conversionis f 23. **h**
Conversio simplex quid sit ibidem f 23. **h**
Conditioⁿis q^uo p^rponit quid sit f 25. **h**
Conditioⁿis est duplex p^rponit f 25. **h**
Contradictoria^m igno^rantia q^uo repugnat ibi. f 25. **h**
Copulativa quid sit ibidem f 25. **h**
Copulativa duplex ibi. f 25. **h**
Continua quantitas q^uo d^{ic}it^r discreta f 26. **h**
Cis quid sit ibidem f 26. **h**
Continua mensura aut est p^rmanens aut est successiva f 26. **h**
Corpora varie mouentur f 26. **h**
Causa quare i^or d^{ic}it^r extremis f 26. **h**
Cur minor d^{ic}it^r ibi d^{ic}it^r. f 26. **h**
Conclusio directa et in^{ter}directa q^uo d^{ic}it^r f 26. **h**
Cognoscere documentu^m o^mn^{is} p^rponit terminoru^m
f 28. **h**
Conceptus et agniti^m materialitatis et ad d^{ic}it^r
efficiunt materialitatem supponit ibi f 28. **h**
Cis et discreta naturalis q^uo d^{ic}it^r supponit f 28. **h**
Confusa supponit motu^m f 28. **h**
Confusa alia est mobilis alia immobilis ibi f 28. **h**
Causa quid sit supponit f 28. **h**
Confusio^m alia est mobilis alia immobilis ibi f 28. **h**
Conditiones duas exceptionu^m requirit f 28. **h**
Capax confusionis term. dupl^r f 28. **h**
Capax confusionis d^{ic}it^r est term. f 28. **h**
Concernentes term. actus mentis supponit in^{ter}fectu^m
ventu^m p^rter quid est vel quid p^rter est vel p^rter f 28. **h**
Confusa p^rsonalis d^{ic}it^r supponit f 28. **h**
Consequentia quid sit f 28. **h**
Consequentia p^rter dupl^r des^{er}u^m ibi f 28. **h**
Circu^m expositionem formale^m consequentia^m f 28. **h**
nones ibidem f 28. **h**
Consequentia^m bona et limitationes f 28. **h**
Consequentia^m bona ab est ad p^rter ibi f 28. **h**
Consequentia^m a^m alia ad d^{ic}it^r et in^{ter}no^m ibi f 28. **h**
Consequentia^m et generale^m conditio f 28. **h**
D
Descursus circa q^uo d^{ic}it^r quomodo et antec^{ed}ente regit
ad consequens f 28. **h**
Differens abente noⁿ est ens ens est q^uo differens a
tenen^{ti} est ens f 28. **h**
Difficultates circa q^uo d^{ic}it^r exceptiones exclusivas
f 28. **h**

Difficultates circa cognitas

Duplex est terminus privatus et mixtus ibid h

Distractio terminorum folio 63 IF

De tertio adiacente non sequitur cognita f 64 RF

Decem regulae consequentiarum f 64 6F

Definitio incipit hinc duas causas veritatis f 65 OF

Demonstratio promissa non sunt res solubiles f 69 IF

Descriptibiles termini ibidem 6F

Dubium est circa primam questionem quod est de quod fuit f 69 8F

Descriptibiles quod ut et quod duplex ne possunt ibid, nF

Deus est melior Oratore f 70 IF

Dubium circa comparationem graduum f 71 hF

Duplex ducta contra a gradu superlativo ibid RF

Dubium circa superlativum ibid nF

Differt duplex pot sumi in consequentibus ibid 4F

Duplex sumitur (nisi) f 72 RF

Dubium circa exceptionem ibid. OF

De incipit et definit per causas sua veritatis ibid. dF

Duplexiter sumitur totum et semper f 73 vF

Duplex sumitur ab omni et infinitum f 73 nF et IF

Descriptibiles prout regulae f 75 4F

De positionis regulae circa consequentibus f 76 RF

Duplex est insolubile circa cognitas ibid. IF

Duo modi respondendi ad objectiones f 77 af

Duplex processus solvendo ibidem af

Duas conclusiones magister ponit in processu definitionis ibidem dF

Dialectica vult ubi uno posteriori ibid IF

Duplexiter cogni pot capi ibidem hF

Duo suppositores vni rei ad diversa scata f 80 8F

Denominatio semper fit a positivo pro pro f 81 CF

Insuperatio Latina vel Graeca ibid 8F

Dubia morientis de scatione terminorum f 83, 6F et RF

Duplex convenientia duplex respondet ad obiectum ibid hF et RF

De termino (Ordo) dicitur opinionem f 86 af

Dua cond semandae de vni termino ibid RF

Duplex est conceptus gda. est vera gda ficta f 87 RF

Duplex voces sunt personae f 88 RF

Duplex terminus scaturit f 90 af

Ducuntur arguta circa definitionem verbi f 90 RF

Ducuntur arguta circa definitionem orationis f 91 IF

Deum esse pot esse capi duplex

Ducuntur arguta circa definitionem prout f 92 RF

Ducuntur arguta circa dispositionem prout f 93 IF

D. I. ibi respondet ad arguta p tota pagina f 96 6F

De praedicente vult prout ibi arguta circa mouente

f 101 IF

Duplex innoci at analogia ibi arguta circa mouente f 102 6F

Duplex est subiectum in prout ibi arguta solvuntur folio 103 IF

Duo subcontinua simul esse solvunt ibi arguta circa mouente f 104 6F

Duo contradictoria esse simul vero ibi arguta contra mouente

ibidem pF

Differentia ab ente non est negare ibi arguta solvuntur folio 105 af

Duplex est qualitas ibi arguta obiecta folio 113 af

Qua cond reguntur ibi arguta solvuntur folio 117 RF

Duplex pot ibi arguta contradictionem ibi arguta

solvuntur circa copulationem folio 119 af

Donatus intelligit quod convenientia disputationum

conungit solam decem vocem tertij ibi arguta circa

disputationem solvuntur folio 121 nF

Differentia non sit terminus prout ibi arguta pro

ponuntur circa definitionem Africae folio 124 RF

Definitio accendit datur adducuntur in ibi

arguta circa definitionem accidentis folio 126 af

Duplex de essentiali ibi arguta circa defini folio 128 6F

De oibz contingit quereere ibi probatur solum esse

prout quam decem folio 129 5F

Omni obiectum solvunt quod sunt lo prout folio 129 pF

Duplex est suppositio ibi arguta solvuntur circa

suppositionem folio 136 OF

De specie loqui possumus duplex ibi arguta nota circa de

functionem term solvuntur folio 139 RF

Differentia inter Terminos et Realitatem ibi arguta circa

terminos solvuntur folio 138 6F

Dicitur quod sunt ibi motus et nobis generis et in

declinatione ibi arguta circa obiectum folio 141 pF

Definitio mala ibi arguta obiectum folio 141 6F

Distinguo de hi possibile ibi arguta solvuntur folio 157 RF

Deg est go nullus ho est sing ibi arguta opponuntur folio 157

circa consequentibus folio 148 nF

Deus est go ho est sing ibi arguta solvuntur folio 162 IF

Dicitur stroud admittere casus ibi arguta nota folio 163 RF

Demonstratio duplex ibi arguta solvuntur folio 163 4F

De uno sem puram diffinitionem et plures verbi duplex

ibi arguta solvuntur folio 165 af

Duplex est comparatio ibi arguta de gradu comparativus

folio 168 IF

Diffinitio pot capi duplex ibi arguta obiectum circa in

differt et aliud folio 170 RF

Distinguo illam ibi arguta solvuntur de differt folio 170 8F

Dicuntur quidam quod exceptio ibi arguta solvuntur

circa dictiones exceptiones folio 172 RF

Dico quid non est verum vult loquendo ibi arguta nota

solvuntur circa term. totum folio 175 pF

Dua sunt opiniones de hi sem ibi arguta circa sol

vuntur folio 175 OF

Duplum vel tripulum et sic infinitum ubi erga solvatur
cui termini infinitum f 176 m f
Descriptio sine regis non gustanda f 16 d f 10
Quos tractatus uno pmo continet f 10 d 2
Distributio tractatum f 10 d f 3
Definitio Dupli sumit f 2 d f illud partis definitionis
Descriptio quid sit ibid d f 3
Quos cond term Catego requirit f 3 d f 10
Definitio no e qd uno termino f 7 d f 10
Dico quid sit ibidem d f 20
D Tho et Boetio term infiniti dicunt de ente et no de ente f 10
Quos Thomab f 10
Duo dicunt term infiniti ibid d f 20
Distributio orationis Logica f 12 d f 10
Determinat modis pponit modalem f 17 d f 10
Quo modi scilicet veri et falsi dicunt veritatem infalibilem
et falsitatem infalibilem ibidem d f 20
Duo cria no possunt ee simul vera sibi pnt f 20 d f 10
De spectatq conuersionis sunt dua opinionis f 23 d f
Diuina conuersionis in bona et in malam f 23 d f 20
Dubium quomodo remoueat eade quantitas in conuersione et
conuersione f 24 d f 10
Duo opinionis si mu e affirm aliud e impossi f 25 d f 10
Dua cond ad possibilitatem requiruntur f 25 d f 10
Disiunctiva quid sit ibidem d f 20
Diuina et collectivae disiunctiva ibidem d f 3
Disiungere quid sit ibidem d f 4
Duo contradictonis si mu e veri aliud est falsu f 25 d f 10
Diffinitio inter vnde et predicabile ibid d f 2
Diffinitio speciei sunt diffinitio numero vera e f 28 d f 10
Diffinitio quid sit ibidem f 2
Differentiarum alia facit alia alia ten ibid d f 3
ibidem separabilis et in se
Differentia inter term superiorem et inferiori f 30 d f 10
Verus e prima non fuit in predicato subiecti ibid d f 2
Disposition qualitatis dupli capitur f 31 d f 10
Determinat in pte qualitatis f 32 d f 10
Diffinitio inter sciam et verificari f 37 ap 20
De regno (cor) no verificatur sine additamento materi
aliatis f 38 n f 10
Dubitari qd nomen inter sumitur sit indeclinabile
pnter declinabile f 39 b f 10
Diuina modis suppositio f 40 d f 10
Disiunctio pot dupli teneri f 41 o f 10
Dubium difficultatis quomodo subiecti antea conditio
lis supponat confuse vto f 42 f f
Dubium quomodo predicatum reduplicative significet
immobilitatem ibidem d f 10
Dua cond exceptum requirit f 43 v f 10

Determinatio aliusq term pot ee 3 modis f 44 ap
Dubitari quomodo no licet descendere et respondere
tur f 45 b f 10
Duplex est velatiu: v. Gram. Logica f 49 ap
De velatiu idemque respo ad dubium ibid d f
Dubium pponit de amplexatione sic in eis amatus et
soluuntur dubia f 49 g f
Diffinitio inter materiam tantu et formalem tantu consequen
tiam f 55 b f
Dubitari qd verba contingit pnt et verba in libris
vel bibe inopie desunt sint in amplexatione f 50 d f
Diuina naturalis suppositio f 51 s f
De 20 adiacente ppo pntet taliter de expuncta de 20
adiacente ad expunctam ibid d f 10
De sciam materiam quid sit f 52 p f
Distributio suppositio f 3 modis ibid d f
Diuina ppa suppositio f 53 o f
Definitio p ge: diffinitio data e formaliter quiddi
tatis ibidem g f
Diuina consequentiarum ibidem d f
I
Exceptuarum exceptuarum regulas f 61 p f
Exceptuarum prima regula regit limitationes ibid d f
Exceptuarum 6 regulas 5ta regit ibid d f
Exponentis regulas circa ppos exceptuas exclu
sivas f 62 d f
Explicationes consequentiarum f 66 d f
Exempla plurima vbi no regit opus b c f 66 s f
Exponentes et resolutib terminis f 68 b f
Exponentes ppositio e multiplex f 68 h f
Exponentes comparatiuis ppa sumitur pntis expo
nentis f 70 f f
Exclusionis nota fuit tres ordines pponit sibi regem
f 71 b f
Exceptio f requirit f 72 n f
Est pot hoc modis f 73 ap
Est insolubile circa exponentes duplex f 75 f f
Extra miam insolubilitatem penes idem attenditur pposi
tiones f 76 e f
Est e term comit quom term f 76 h f
Est modis e cor quid terminus ibid n f
Est modis e subiecti adequatum ibid n f
Est modis e enb 12a notione f 77 d f
Expressior definitio d to f 78 ap
Equiuocu no e signu f 79 d f
Ergo p se sciam no e ppa ppo terminis si pnt
ee p se sciam e ppa ppo term d f 10
Ergo se vel regit term f 81 g f
Extra se: ppa extra e aliq respondere f 82 g f
Essentialis convenientia solunt augere f 83 n f
Est (verbu ppa) est Catego et syncatego f 84 d f
Equivocus term Catego pbat f 84 d f
Est verbum Burleus explicat f 85 e f
Equiuocu terminus e Categore ibid n f
Ergo e pntis intentionis negatiu confict f 87 f f

Factus est syllogismus in una figura et in uno modo
ibi arguitur soluta proposita circa tres figuras f 133 af
Formaliter est identica acceptio terminum ibi soluta
arguitur circa suppositionem f 136 af
Formale scilicet circa ibi arguitur soluta f 141 af
Formale est eorum terminum quod morte vero magis est ibi arguitur
soluta f 141 gf

Fundamentum illius principii ibi arguitur soluta f 148 af
Frustra arguitur si non sicut complebitur ibi arguitur
soluta f 153 af

Formaliter contra dicta sumpta est illatio: propositio illa
fina ibi arguitur soluta f 154 hf

Formale consequentia est ibi arguitur obiectum f 155 hf
Extractionem terminum in mente existentes scilicet terminum in
propositione f 156 ff 10

Formale est rationis quid significat f 156 ff 20
Rationes duarum rationum terminum magis magis famosis loca
it f 159 ff 10

Figura modalium oppositionum f 159 ff 10
Figura quod modis sumit ibidem ff
Facile est deservire quod deum conspiciere f 156 ff 10

Forma et figura qualitatis ut Boetius M. Albertus
Burlus f 156 ff 10

Inquis calor secundum philosophum et Burlus dicitur prima in
sua et in ista specie qualitatis f 156 ff 10

Figura syllogistica quid sit f 156 ff 10
Figura prima sua tertia gessit ibidem af 10

Formale et materiale significatum f 158 mf 10
Formale scilicet omnibus non habet ibidem ff 2 ff 2

Formale scilicet est nobilissimum semper nobiliori accipiendum f 158
Formale scilicet est extra terminum morte vero non est extra quod
quod est ipsemet terminum f 158 ff 10

Formale scilicet remotum est quod extrinsecum est morte
propinquum quod intrinsecum est ibidem pp
Futurus Antichristus quid supponat f 158 af 10

Formale est acceptio appellatio terminum limitari per
terminum precedentem concernit actum mentis ibidem 4f
Forma appellare est scire sui scilicet ibidem bf 10

Finaliter est contra instrumentum intellectus ordinatum
ad discursum f 153 af 10
Formale est contra quod opinionibus ibidem af 10
Formale et motus contra quid sit f 154 hf 10
Formale est contra quod regula f 155 sp 10

Grave est invenire modum terminum plandi f 158 bf
Grado positum comparativiter sumptum potest sumi
solutum f 158 ff 10
Grande dubium de comparatione circa positum gradum
illud etiam solutiones ibidem ff
Grado comparativum potest dupliciter sumi circa sequentia
f 158 af

Genus est totum et pars respectu generis ceterum idem f 158 ff
Garabio est nomen scilicet secundum Boetium in philosophia
et Ly Beltrix est nomen non scilicet secundum f 158 ff
Garabio est terminum non scilicet secundum Boetium in philosophia f 158 af

Genus et species in voce sunt terminum et impossibile per
Magistram et Boetium idem per herem
Genus est aequaliter de pariter a specie f 158 ff 10

Genus nihil continet quod in specie non est quod topicum
philosophia ibi arguitur obiectum f 158 ff 10
Genus et accidentis idem sunt ibi arguitur circa moventur
quod non sunt in predicabilibus f 158 bf

Generale loquuntur Porphyrius ibi arguitur soluta f 158 ff 10
Genus non predicatur de diffinitione quod magis ibi arguitur
circa ista soluta f 158 ff 10

Genus non predicatur in quid ibi arguitur circa motum f 158 ff 10
Gradus generis et philosophia philosophia secundum predicatum de quo
ibi arguitur soluta circa generis

Genus est in ista ibi arguitur motum circa motum ista f 158 af
Gratia in ista non gratia formale ibi arguitur soluta f 158 af

Gratiarum quid hoc intelligi potest dupliciter ibi arguitur
opponitur et soluta f 158 mf
Grado positum est notum comparativum ibi arguitur
circa comparativum gradum f 158 ff 10

Generale suppositio quid sit f 158 ff 10
Genus quid sit logicum f 158 ff 10
Genus dividit logicum ibidem ff 2

Genus tribus modis sumit ibidem ff 3
Generalissimum quid sit ibidem ff 4
Generale distributo predicamentum f 158 ff 10

Gustus tactus visus olfactus sub patibili qua
litate f 158 ff 10
Gilbertus porro negat asperum levis esse potentius
esse in ista f 158 ff 10

Grado comparativum superlativum continet
quatuor regulas f 158 ff 10

Idem est species specialissima quod idem est species specialissima
ma non sunt f 158 ff 10
Idem non est generis et idem est atque idem non est generis ibidem ff 10

Hoc est ad non est quantitas soluta instantia f 61 R
Hoc est coram Martino quod hoc aliquo modo non est coram Stanis f 63
Hoc non est hoc quo instantia soluta f 65 b
Hoc ab Unitate denominatur ibidem n
Hypotheticam contrariam regulam f 66 a
Hoc currit per a priori et a posteriori f 68 g
Hoc probare apparet potest ibidem e
Hoc est demonstrata anima tua obiecto soluta f 70 b
Hoc non potest non esse quod est necessarium ibidem q
Hoc potest esse motus f 73 a
Habet duo scata insolubile f 76 e
Hoc sive in voce sive in mente sive in exemplo predicabi
lis de pluribus f 77 s
Hoc vox est terminus pro scaturibus f 80 h
Hoc vox extra se non scit negare f 82 g
Hoc scit presentem hominem presentem futurum f 82 n
Hic primum scaturit terminus. Categor. f 85 q
Hypothetica pro duplici sit categorica ibi soluta
arguta f 92 a
Hoc est at ibi obijciuntur arguta de propositione f 94 q
Hoc dividitur in unum et plures ibi ducuntur arguta in
divisione propositionis f 95 m
Habitus est affirmatio quod negatio est privatio ibi propter arguta
Hoc est spiritus ibi arguta opposita f 97 b
Hoc est aliud a Capra Capra est ens quod hoc est aliud ab en
te non valet. Con ibi arguta soluta f 99 a
Hoc est at ibi arguta via definiti propositionis supponit f 100
Hoc habet est et nullus hoc est quilibet at ibi arguta via
obijciuntur f 105 b
Hoc habent equum equitatem ibi arguta soluta ante motum f 108 b
Hoc est species species est hoc ibi arguta via mouente f 110 h
Hoc non est terminus infinitabilis ibi arguta soluta f 112 b
Hic praemissis ad hoc de ibi arguta via conuersionem
motu soluta f 117 q
Hentisber loco allegato ibi arguta via conuersionem
soluta f 119 n
Hoc est at ibi via arguta mouente f 127 p
Hoc duplicem habitudinem habent respectu universalitatis
at ibi arguta soluta via definitionis f 127 R
Hoc est veritatis ibi arguta obijciuntur via definitioni
essentialem f 127 p
Hoc supponit hoc in cor supponit rem
pro ibi arguta obijciuntur via duplici terminis f 137 e
Hic duplex scaturit terminus f 139 b
Hic terminus scaturit hic solus fortiter ibi arguta
soluta obiectum f 140 R
Hoc supponit niter ibi arguta via opposita
f 142 n

Hoc nomen species denominatiue ibi arguta soluta f 142 m
Hoc est species ibi arguta mouente via f 143 a
Hoc fuit hoc erit non amplius niter in istis ibi arguta via
ampliatione f 151 q
Hoc patet hoc est potens equaliter ibi arguta via mouente f 151 g
Hic pro quod est de his huius opposita est affirmatio empti ibi
arguta opposita f 151 p
Hic aliud et aliud scaturit pro mutatione antea ibi
arguta soluta f 152 a
Hoc est et spiritus est at eodem ibi arguta soluta f 154 R
Habitus est notus mutatione ibi arguta via f 155 R
Hentisber niter ibi arguta soluta via terminum in
finitum f 156 b
Homo alius est terminus complexus f 17 h
Chymdra est terminus coram apud intellectum tamen non est apud
predicari de pluribus f 19 h
Chymdra est Chymdra
Homo scaturit oes hoc f 19 h
Hoc est spiritus nullus hoc est spiritus non sunt opposita f 20 h
Hoc est nomen f 23 h
Hoc hominem scaturit non ostenditur f 24 h
Hypothetica proponit quid sit f 24 h
Hypothetica niter species habet ibidem h
Hoc est species specialissima f 30 h
Habitus est primum quod qualitatis f 31 h
Habitus est principium et dispositio operandi f 32 h
Habitus primum quid sit f 34 h
Habitus est quidam forma f 35 h
Habitus propter caput ibi f 36
Hoc scaturit oes hoc ibi presentis pro futuris f 37 L
Hic terminus duo soluta f 38 b
Hic habet spiritus scaturit niter et forte et alia scaturit ibi
habere spiritus scaturit quod cognoscit ibi v p 3
Hoc est terminus coram et discretus materialiter sum
ptum f 40 b
Hoc pronatur simpliciter est terminus coram et species ad Mar
tinum Stanislaus ita quod motu sumptus est species est
et hoc hoc illud hoc istud hoc f 40 v
Hoc motus est Indeterminabile f 41 f
Hoc est necessarium species est et hoc est contingenter quo
modo verificatur ibidem f 41
Hoc est affirmatio et ante verum et contra falsum f 42 n
Hoc est et necessarium verum propter quod falsum est
descendit f 46 n
Homo quod supponit ois hoc est alius f 49 f
Hic nomen Plato vel Martinus scaturit naturam
humanam prout est in hac materia f 49 f

I

Instantia signata exclusivam exceptionum f 62 qf
 Imperpetu et pertinenter term. quid sit f 62 ef
 Inferens et illatus terminus ibid. df
 Ille deus est qd ille deus non est filius quod non seget signata f 63 nf
 Infinitum et infinitibile non sunt term. privativi f 64 hf
 Incipit definit habere duas causas derivatis f 65 of
 Instantia solvunt obiecta sua regulas signatas per totam
 marginem f 65 bf
 Impossibile immobilitas illum term. at f 65 4f
 Illatus oppositio quia ratione probat signata f 68 af
 In quantum pot. summi dupl. f 72 ff
 Immediate que immediate dupl. capite nominativiter et
 adverbialiter f ibidem ef
 Infinitum dupl. summi f 73 mf
 Imperpetu est de signa. ad deponit. quod non seget ad
 deponitum nec antecedere f 75 of
 Instantia regulas circa signata ibid. af
 Insolubile quid sit circa signata ibid. ff
 In nata est nobis nra procedere a cionibz f 77 df
 Idem non est conveniens et notius et ignotus respectu
 eiusdem f 79 ef
 Idem pot. est pars et tota non eodem modo considerari ibid. hf
 In voce vero quo sciat f 81 af
 Immo idem term. qd pte scaturus quo ad nob. at Ly homo
 est non pte scaturus apud Gracolum quia nihil sciat scis f 81 ef
 Inter hanc et alium est convenientia in genere pinguis ad
 inter hominem et similitudinem hominis non est conveni. in qua f 82 ef
 Instantia obiecta solvunt derivata f 83 nf et pte et mf
 Impossibile possibile officialiter ibid. pte argu. f 84 nf
 In animati rationis subiectum ne verum et falsum in rebus
 ibi argu. mota solvunt f 99 Rt
 Impossibile et possibile pot. pte summi f 100 Rt ibi solt. argu.
 In bona conversione negantur duo cond. ibi argu. solt. f 111 Rt
 Illa definitio non est bona qua competit alteri ibi argu.
 sua movente f 112 ff
 In omni oppositio mundi pot. servari eadem qualitas et supponi
 tio ibi argu. solvunt f 115 af
 Infinitum o term. dicitur duo principaliter ibi argu. sua con
 versionem solvunt f 117 af
 Individuum pot. accipi dupl. ibi argu. sua oppositio f 121
 Idem genus non est et accens ibi argu. solt. sua invicem
 sua mota f 122 nf
 Inquid predicari dupl. pot. dici ibi argu. solt. sua diffin.
 f 125 af
 Illud quod multiplex de non est proprium alius ibi argu.
 sua proprium solvunt f 125 af
 Illud quod p. super abux. ant. de ibi argu. sua
 proprium solvunt f 125 Rt

In quocumque prouto est abstracti in eodem est eiub
 concretum f top. ibi argu. sua movente f 129 Rt
 Intellectus oia concipit ibi argu. probatur plura et
 prouta quam decem f 129 of
 In definitione non debet poni qng remotum sed pro
 pinguum f top. ibi argu. sua syllog. dicitur f 131 pf
 Ille syllogismus falsus est in barbara ibi argu. sua no.
 dos syllogismos solt. f 134 mf
 Ille term. hie inter sumptus non dicitur cu. sub. sit
 personaliter sumptus ibi argu. sua obiectum f 144 Rt
 Isti non sunt oia hies ibi argu. sua obiectum f 145 nf
 Incipit dicitur pot. accipi ibi argu. sua regulas
 appellationis et ampliationis f 152 bf
 Idem sciant non est verba transporta bi non eodem mo
 do ibi argu. solt. f 153 mf
 Illa non est bona qd non est bona signata de primo ibi argu.
 obiectum f 155 df
 Immo consequens est verum ibi argu. solt. f 159 pf
 Ista signata est bona chimera qua non est non intelligit
 ibi argu. sua oppositio f 160 nf
 In quocumque non sit comparatio et pte. ibi argu.
 sua oppositio f 168 bf
 Immediate autem instantis proutis sciuntia et
 immediate pte instantis sciuntia ibi argu.
 movente sua dictiones exceptiones f 172 of
 In quantum pot. summi dupl. ibi argu. solvuntur
 sua particularitatem et dupliciter f 172 nf
 Incipit est ibi argu. oppositio sua incipit definit f 174 af
 Intentio term. prima intentionis et nomen prime
 intentionis f 6 If. 10
 Intentio prima a diversis diversis modo dicitur f 6 If.
 Intentio sua est habitudo illius habitudinis ad intellectum
 f 7 If. 10
 Intentio 10 est pte conceptus rei intellectus ibid. If. 20
 Impositio quid sit term. scaturus f 7 If. 30
 Incomplexus term. pte de ibid. If.
 Infinitus term. qd sit f 10 If. 10
 Immediate term. quid sit f 10 If. 20
 Impossibile est dupl. f 5 If.
 In modalibus et al. non est nisi subiectum et opposi.
 tiones sunt predicata f 18 If. 10
 Immobile term. scaturus f 20 mf. 10
 In pte. Insti subiecti oppositio dicitur f 21 If. 10
 Inferior term. quid sit f 29 If. 10
 In quo agit ignis bi respondet in aqua f 35 If. 10
 Interrogativa transcendens sunt apphensibilis
 oia prouta f 35 If. 20
 Idem a diversis speciebus diversis conceptis f 32 If.
 In mente term. notiter sciat se et extrin. etiam
 se pte aut se et pte posterior extrin. f 38 4f

Immo tern habentiu vni scatu gda inu hie forte signi
factura ibidem of 10
In mente oib term nrtter scant ibidem of 20
In rebus e prius et posteris et ad rem vocem sed rem
gnificationem ibidem of 10
Impossibile e hocm non e at stat confice mobilitate f 43 sf
Idem term pot hie diuersam supponem ibid KE 10
Indigeo caveo confundunt term distributue sequentem se
f 45 RE

Instantia de agente formus in partem ppius ibid af 10
Ista ppiio e vera necessario ho e at f 46 nf
Intellego chimicam quo amphant f 50 ff 10
Ipsemet term sine voce e de iura materiate f 52 sf
Impropria suppositio quid sit f 53 af 10
Impius sex opes ibidem of 10
In motu intellectuati 3 reguntur et inferat ibid mf
Imaginabilia simul scate possunt f 54 nf
Impossibilia di pti ibidem of 10
Impossibile per reflexionem ibidem of 10
In materia m solubili bona e signata f 57 of

Limitationes 4 generales signatari f 58 of
Limitationes 4 a superiori distrib circa signatari f 60 ff
Limitat signu ad personale supponem 2 mutas f 61 RE
Limitationes circa exclusiuas signatari f 62 sf
Limitationes 7 requirunt disparatam simplici sumptum
in consequentiis f 63 ff
Limitationes 4 circa term pntas et imptas in signatari f 64
Linea e indivisibilis go e indivisibilis no pti b.c. f 64 hf
Limitationes signatariu hypothecaru f 66 af
Limitationes signatariu hypothec p tota pagina f 67 af
Logicus et metaph circa idem sub in coi f 76 hf
Logica circa ens cognitu verata f 77 RE
Logica e de sru notionib ibid RE
Logica e de rebus per accens f 77 pf
Logica e tantum mter de rebus metay mter et
formaliter ibidem pf
Logicus definit per signu ibidem vf
Logica nihil habet cuius termino f 79 hf
Literae et syllaba pnt duplo considerat ibid vf
Largus term pnt eo quo pnt determinat pnt f 80 ff
Limitationes circa term sex cond regunt f 81 RE
Latina et Graeca disputatio ibid sf
Lectulab e animus meus respondat magister ad argu
obrecta vna definitionem pponit f 93 af
Limitationes f regunt reguntur ad solutionem contra
proponem f 1022 af
Limitat signu vnde affirm in numero plurali ibi argu
sotz f 106 af
Lex non sit absolute pnt mod argudi ibi argu
obrecta sotz f 147 af

Logica e artef 9 sru vni conceptu raom con
derat ibi argu sotz f 123 pf
Leusum duptu ibi argu sotz ad opni ppi f 123
Lyene rnt distributue immobiliter ibi argu
soluuntur f 147 mf
Logica ad oim methodu vni ht f 147
Lapis in fine agni e terminus f 147
Litem et syllaba remota a mtra ppiat f 24
Limitationes modaliu pponit f 26 ff 10
Locales causas temporales opes hypothec
ere pponis in lnt f 24 ff 10
Linea quid sit f 31 ff 10
Loca campus go sit ibidem ff 2
Litem que scant mysteriu logicu et lnt in spec f 36
Limitationes 3 reguntur p veritate confuturum
suppos. multib f 43 ff
Limitationes tres circa agni affi quid confidit
term sequentem f 44 pf 10
Limitatur verbi pntas debet obligo duabus
generalib addit f 42 pf 10
Licet descendere gra mtra et no gra pntas ibid 9f
Logici relatu no facit suppos. relatu f 48 hf
Logica in magna magister assignat eam de termin
simpliciter f 49 of 10
Limitationes 4 vbi generalib Formales signatari
stringunt f 55 sf
Limitationes 4 bonas obicug signatari f 57 RE
Limitationes 6 C 4 f 50 ff
Limitationes 4 generales signatari f 58 af

Magistri solutiones vna signatari f 63 9f
Magistri solutiones vna regular signatari per
totam paginam f 64 hf
Modus determinat immobiliter term et ibid 4f
Machina pot currere go pot f 65 nf
Mater album et nigrum conueniunt ibid sf
Magistri sotz instantia ibid in differ ab opno f
67 a
Magistri sotz instantia ibid hf
Mediati et immediati term q snt f 68 ff
Mediati pnto quatuor ibid 6f
Multiplex e pntis exponibilis ibid hf
Modus exponibilis magis pntis ibid 6f
Melior e q diabolo f 70 ff
Motu per hoc ent f 73 af
Minimu exponit sicut et motu mtra ibid hf
Multu dptu sumitur p tota pagina f 73
Materiam circa m solubilem pnt circa 9f
has duo spectanda f 76 sf

Metaph et Logice circa idem f. 76 hff
modg procedendi in methodo definiti et delaratione f. 77 et
et dx et ff
Metaphisica et Logice versant circa eod idē materiali
ver ibidem op
Mala ē definitio 6 top qd definitio competit ad definitio f. 78 qf
Mitter signum pro suppo ibidem termino n f
Mitter term sumptus ē pte scaturus f. 81 v f
Mouente sūmō obiectum de scatur termino f. 82 af
Mundi term. glubet absolute debet dici term pte signifi
catuus ibid h f
Mouentis term nō scatur placit f. 82 of
Mouenti dubia de scaturione termino f. 83 b f et R f
Maior convenientia accidentalis sōtz argū de termino 6
folio ibidem h f et of et of
Magister in Logica magna dicit quid verbi nō pot ēē
Categorica f. 85 af

**Adenghi cōmentaria in logi
caz magistri Pauli veneti.**

Magi in sententia de rem categor f. 85 b f
Magister in Logica magna respon de termino ibid R f
Magister per os filium termini quid nō f. 85 of
Mala definitio termini sequit f. 86 af
Magis soluit argū f. 89 h f
Magis soluit argū de pponē nota f. 92 b f
Mitter vna pponitio pluribz formatu f. 95 m f ibi argū
Magister soluit argū vna motu ibid f
Metaph argū vna pponē soluit f. 96 b f
Magister respondet ad argū motu f. 98 b f
Multa n: sunt pponēs pōssibiles quā nō possūt ēē deni ibi av
gumentū soluunt f. 100 af
Modg sumit duplv ibi argū soluunt f. 103 R f
Modg ē adiacens rei ibi argū obiciunt vna pōssibile et impos
sibile f. 103 of
Modg duplv sumit ibi argū soluunt ibid R f
Mobiliter. i. distributue immoblv. i. nō distributue ibi argū mo
tu soluunt f. 106 R f 2
Modg pōt renēri duplv in sensu composito vel diuisio ibi argū
soluunt f. 110 af
Modi duo respondendi ibi argū vna conuersione nota sōtz f. 110 p f
Modus aliū magis duplex ē conuersio ibi argū sōtz f. 111 R f
Magi in Logica magna quolibet pponitio mundi ē conuersibilis
per accidē ibi argū soluunt f. 112 b f
Modi duo sunt respondendi ibi argū psequunt f. 116 p f
Magis nō corpus animatum est. gēg ibi argū vna de
finitionem generis mouentis f. 123
Modg n: sōtz rem cuius ē modg ibi argū vna dffiam
obiciunt f. 124 of

Magi legi nō de oī pōtione. directi ibi argū vna
pōtione non profliquant. f. 127 of
Multitudo pōtione reducitur ad vnu quod est
vna causa ibi argū vna pōtione nota sōtz f. 129 q f
Magis determinat de syllogismo ibi argū vna modg
soluunt syllogismo f. 134 f
Materialiter sumptus hō nō ē spēs ibi argū vna
obiciunt f. 144 af
Mobiliter nō signum hō duplv in dff. i. ibi argū sōtz f. 148
Magis alia ē opinio dū de appellatione ibi argū
soluunt f. 152 af
Maior pbat ibi argū obiciunt vna dffiam f. 157 q f
Maior negat ibi argū sōtz nota vna dffiam f. 158 h f
Magis et Petrus Mantuanus Henricus ibi argū sōtz
f. 161 q f
Magis dicit potest sustinere motum ibi argū vna
exclusivam motum sōtz f. 171 h f
Magister aliter respondet ibi argū motu vna de dffiam
excepiunt sōtz f. 172 f f

Magi in dicit ibi argū vna sōtz sōtz f. 175 R f
Magis negat antea ibi argū sōtz vna termi
num infinitum f. 176 p f
Indici manibz meix confidam q Logica pporat f. 180
Magis remota pars ē et mixta remota f. 2 m f.
Mentalis terminus aliam rem extrinsecam representat
f. 2 m f. 2° ibidem Vocals et scriptus
Modg respondendi circa term duplv peccant f. 5 m f.
Materialis sōtz notione eius quid nō f. 6 m f.
Magis cois term quid nō f. 9 m f.
Ming cois term. ibidem m f.
Mediatg term d. si f. 10 m f.
Materia in pponē ē habendo subiectū ad pōtione f. 11 m f.
Materia duplex pponit ibidem m f. 2°
Modi sunt 6 ad cognoscendū quid nō modg ibid m f. 2°
Modalis pponit duplex pōt dicit f. 18 m f.
Mobiliter term soluit. distributue f. 20 m f.
Motus vō ē ab agente vō actio f. 30 m f.
Mensura duplv sumit ibid m f. 2°
Mensura aut ē permanentis aut pūctua f. 31 of 2°
Mensura pmanēs aut ē Intrinseca aut extrinsecā ibid of 2°
Mensura multo modis mensurat ibid m f. 2°
Molle clivū sunt in sōtz et in tertia spote quali
tatis f. 32 m f.
Modg nō ē in eodā pōtione cuius ē modg ibid m f. 2°
Mria nō solum a quantitate sed etiam a forma subiecti
terminant f. 32 m f. 3
Motus latge acceptus ē ad subiectū vel ad accidē f. 33 m f.
Motus ad accidē absolute vel ad respectū ibi m f. 3
Maior extremus sicut forma f. 36 m f. 10
Minor extremus sicut materia ibid m f. 10
Modg syllogis qd nō ē quod nō ibid af 3

Materialis personatus oppositio terminum quid sit f 32 afz
 Intus oppositio diuersitatis f 40 mfi
 Ingi in magna logica hō opponit pro se terminum cōis f 41 4f
 Mobilis suppario quid sit f 41 mfi
 Mobilis et immobilis distributio confusa f 43 hf
 Materia imae oem suad aduolentem hī a forma f 49 If.
 Maiorē hī hī verba supra terminum quāntū pōdūta hīa 2f.
 Materialis oppositio quid sit f 52 af
 Materialis cōis suppositio idem kf
 Malū et bona opposita quid sit f 54 ef.
 Intus et foras opposita quid sit idem hf.

N

Nulla binang ē gō nullū numang ē b.c. f 59 hf
 Nouem limitationes tria regula circa signatib f 59 mf
 Nulla ppro sent adaequate oē at eā hōm f 61 gf
 Nullum at ē gēg ibid hf
 Non sgr tu es hō gō tu es hōis f 63 af
 Nihil ē contradictoriū ostendit f 64 If
 Nigrū pōt ēē albu b.c. f 65 sf
 Nullū hō ē currens gō nullū hō ē f 66 sf
 Non resoluibiles termini quid sit f 68 If
 Necessario pōt sumi dūptu f 69 of
 Nota exēbitionis facit res ordinat pponit f 71 gf
 Nota dūptu sumit f 72 af
 Notoria ppgt sūat pmitteuda imo phif. f 73 af
 Nō ē inconueniens ēē idē definitiō et definitiō f 79 gf et af
 Nihil ē cōis in logica termino ibid hf
 Notro sgr ppro prima f 80 af
 Nullū sit terminus mentalis quē at imae ut sgr notōis ibid If
 Non definit terminus a logico quatenus ē negatū ibid af
 Nihil extra se scāt terminus inter sumptū f 82 af
 Non scāt idem apud oēs mentes f 82 of
 Nullū terminus scāt nōter f. det. et imo tenh. ibid mf
 Nulla ē similitudo inter mion chimera et chimera f 85
 Nf ibi soluat argū
 Negatū obiectiōes de scātō terminorum ibid mf
 Negatū sumptū contingentiū pōibile dūptu accipit f 84 af
 Non debet inire terminus categor extrinsecus f 85 af
 Nulla ppro ē verior illa in qua idem de sgr pōdūta sgr
 Bonum f 85 pf
 Nulla ppro ē vera in qua dōte dōter sumptū pōdūta
 phis imo pōt hērm. ibid. ef
 Nulla affirm ē vera in qua dōte dōter sumptū pōdūta
 Nullū hō ē oīs hō ē negatū ibid af
 Non nomen in mente nō ē terminus obiecti f 87 gf. imo intentionis
 Nihil ē in intellectu nisi ppgt hērm. pōu quē intelligendum f

Nomen caput ppgt f 89 of
 Non currens ē negatio ibi argū dicitur f 95 pf
 Nulla ppro negatua modalis exlet affirm modalis
 non altera ibi heat terminus modat includit rem
 negatōis ibi argū pōt hērm. f 96 af
 Nulla chimera ēē nihil sit ibi argū oppon. f 97 af
 Nulla ppgt ēē non nulla ppro ē dōte f 99 of ibi argū
 Necessaria et contingentiū ppro ibi argū obiecti f 100
 Nulla ppro mion ē necessario ibi argū pōt hērm. f 101
 Necessarium ampliat argū solz ibi f 101 of
 Negatio nō ē cōis virtutis ibi argū pōt hērm. f 105 af
 Nulla ppro ē verior. lumb cōis negatū ibi argū sol
 nōter f 107 af
 Non cōpōnent glūb hō at nō ē et nullū hō at nō ē ibi
 argū mouet f 109 af
 Non sgr glūb hō oē at nō ē gō dūptu hō oē at ē
 ibi argū mouet dūptu ibid mf
 Negatū signatū ibi argū mouet dūptu ibi cōpōnent
 hērm motu f 109 af
 Nihil ē nihil et quodlibet ē aliqd Detq forspang
 ibi soluit argū dūptu motu f 110 af
 Nullum nomen ē hī hī nō ē nomen ibi argū mouet
 dūptu cōpōnent f 110 af
 Necessariū ē sgr ibi argū pōt hērm. f 115 af
 Nulla ē conuētiō ibi argū mouet dūptu cōpōnent f 116
 Nota transpōnā idem scāt ibi argū pōt hērm. f 117 af
 Nullū hō ē cōis resoluibile nō ē bō ibi argū ob
 iecti soluit f 117 af
 Nulla ē ppro de verbo ampliatuō ibi magistru
 argū soluit f 118 af
 Nota disuētiōis cōiungit dūptu ibi argū dūptu
 pōdūta dūptu disuētiōis pponam f 121 af
 Non ē mion dūptu pōdūta ibi argū in contrariū
 pōdūta mouet f 122 af
 Nō ē cōis ppro ibi argū pōt hērm. pōdūta f 123 af
 Nihil facit idem de sgr pōdūta dūptu dūptu
 mouet f 124 of
 Notatū obiectiōis scāt pōt hērm. pōdūta pōdūta
 cōpōnent f 125 af
 Nullū terminus scāt se mion ibi argū obiectiōis
 pōt hērm. pōdūta f 140 af
 Non uōt virtutis et fortitudinis ē terminus sgr pōdūta
 qm aliqua negatio f 141 mf ibi argū pōt hērm.
 Negatū mion affirmat mion ēē cōpōnent ibi argū
 pōt hērm. f 142 af
 Nullum differe obiecti ē cōis ibi argū obiecti f 143
 Nullū sit dūptu aliqd sita ibi argū obiecti f 147 of
 Nullū sita dūptu sita pōt hērm. pōdūta f 148 af
 Nullum dūptu ab cōis ē cōis ibi argū pōt hērm. f 149
 Non nullū hō cūrit ibi argū obiecti f 149 of
 Nō intelligat aliqd sub mion quā ē hō ibi
 argū soluit f 152 af
 Nullū incomplexum ē ppro ibi dūptu argū mouet
 f 153 af

Ad Angli. Facientit vtri clarissimi in Pauli Ve
neti logica comētū cū questionib⁹ qbusdam.

Am vi.

derem Pauli ve
neti logicaz non
parua idigere ex
positione: tū pro
pter ipi⁹ difficul
tatē. tum ppter
aliorū obscuram
diligentiā: modi
cāqz sollicitudiez
constitui nouos
comētarios eade
re: bipartitumqz
op⁹ facere. expo
sitionem scilicet
7 questionez. vt

cognitio ipsius non in obscurum: sed in claram lucem
producta sit. Sic enī putant hinc tirunculis: illic pro
uectorib⁹ satisfacere. Isā qd vtilius opera nostra ser
re possēt: qz iuuenibus philosophari cupientib⁹ patē
tes: vt aiunt: fores ad ipam philosophiaz reddere: euz
potissimum sine logica nullas recte philosophari qat:
nec rerum causas cognoscere possit: neqz medicinam
absqz ipi⁹ cognitione qz tēter. Isā enī i manib⁹ illius
medici me cōfidā q logicam ignorat. Taceo theologi
am q dei cēntiā cōtēplāt: vbi tota nostra beatitudo cō
sistit: quā ne dūz amplexi dicā. sed neqz a longe vide
re poteris. Ceteras omittō disciplinas: que neqz intel
ligi neqz recte degustari sine logica possunt. Ad oīum
enī methodoz pncipia vias hz. vt placet philosopho
primo thopicorū. Los tū obsecram⁹ rogamusqz q cō
mētarios nostros legerint: ne illos p⁹ dānet qz coruz
succū delibauerint: 7 si i tāto opere aliqd ambiguū vel
min⁹ absolute dictū inuenierint: boni potius interpce
sermonis 7 scripti qz molesti interpellatores esse velint.
Vel si pncipes eē voluerit suo gne delectati aliqd i lu
cē edāt qd videri legiaz possit: vt si quā voluptatē ma
ledicēdo acceperit eam de se male audiēdo amittant.
Nōs aut nostros more delectati hōs comētarios edī
dimus: quos logice vacātibus arbitramur fore non i
utiles. Placet isup hui⁹ logice diuisione superaddere
q tripartita ē fm triplicē intellect⁹ opationez. Pncipe
enī opationi intellect⁹: q simpliciū apprehēso dicitur
correspondet prim⁹ tractat⁹: q ē de terminis. 7 secundus
q ē de ppietatib⁹ terminorū. Scōde opationi intellectus
q ppositio vel diuisio dicit⁹. correspondet qrtus tracta
tus q ē de pbationib⁹ terminorū. Tertie vō opationi i
tellectus q discursus dicit⁹ correspondet tertio tractat⁹ q
ē de consequētijs: 7 quintus q est de obligationib⁹: 7 sex
tus q ē de insolubilibus. In his enī tribus sit discursus
7 argumētatio ab vno i aliud. Ex quo pz hūc or
dinē a magistro fuisse puerū: cū tractat⁹ de pbatio
nib⁹ terminorū debeat precedere tractatū consequēti
arum. quod gratia doctrine a magistro factū fuisse pu
to. Prima pars continet duos tractatus: In primo
enī determinat de terminis. In scōdo vō de ppietatib⁹
terminorū. s. de suppositione: ampliatiōe 7 appel

latōe. Prim⁹ tractatus continet decē capitula. In pri
mo determinat de terminis ponēdo diuisionē 7 diffi
nitiones eoz. In scōdo determinat de noie 7 vbo 7 or
atione. In tertio de ppositiōe 7 diuisiōib⁹ ei⁹. In qrtō
de figuris ppositionū. s. qli ppositiones collocētur
in figura 7 de natura earū. In quinto de eqpollentis.
In sexto de cōuersionib⁹. In septimo de ppositiōib⁹.
In octauo de predicabilit⁹. In nono de predicamen
tis. In decio de syllogisim⁹. Partes o se patēt. Et
licet hūc primū tractatū denotaueriz de terminis tāqz
a prima pte: nō tū hic solū terminos cōprehendit: sed
etiā ppositiones 7 syllogisim⁹ 7 fere totā logicā. ideo
notāter dictū ē a magro tractatus sumulaz. Summa
enī breuis summa dī. Summa autē plurimaz rex in vni
collectio. Neqz a me expectes diuisionē capitulorū
vīqz ad minutissimas pncipulas. Hōc. n. lectoris pndē
tie faciēdū reliquo ne sīz pluri⁹ i pndēdo qz exponēdo.

Terminus

quadrupliciter sumitur. Vno
modo pro omni re terminan
te aliqd: 7 isto mō accipit termin⁹ s. etimologia vō
cabuli. put termin⁹ dī a terminādo. 7 sic accipit pbs
qnto metaphisice dicēs. Termin⁹ ē qd est rei vltimū
7 ei⁹ qd nihil ē accipere rei. 7 sic subm⁹ 7 predicatū sunt
termini: qz termināt ppositionē. 7 syllaba ē terminus
qz terminat dictionē. 7 lra ē termin⁹. qz terminat syl
laba 7 dictionē. 7 diffinitio ē termin⁹: qz terminat enūci
am rei. 7 lapis in fine agri positus ē termin⁹: qz termi
nat agrū: 7 sic excedit cōsiderationē logice. Alio mō
dī termin⁹ qdēqz pōt eē subm⁹ vel pdicatū ppositio
nis. 7 isto mō dī termin⁹ vt dī a terminādo pponēz.
7 sic accipit pbs terminū primo priorū diffiniēs ipm
cū dicit. Termin⁹ ē i quē ppō resoluit⁹: vt pdicatū: 7 d
quo pdicat appositio vel diuisio eē vī non eē. 7 et cum
dicit. Syllogisim⁹ ē ex tribus terminis. s. maiori extre
mitate: minori: medio termino: vbi nec copulam nec fi
gnū vī nec notā rōnis terminos vocat. Alio mō sumit⁹
termin⁹ p eo qd pōt eē copula vī extremū pponis. 7
isto mō accipit termin⁹ vt dī a terminādo pponē vel
determinādo ptes ei⁹ vnitine. s. subm⁹ 7 pdicatū. 7 sic
accipit Boet⁹ i prio topicorū suoz dicēs. Terminos at
voco noia 7 vba ex qb⁹ ppō vī oīo nectit⁹: 7 hoc mō
nullū fincathegorematicē formatū suprt dī termin⁹.
Quarto sumitur termin⁹ pro omni eo qd pōt eē extre
mum pponis vel copula vel determinatio eius quo
modo cūqz. 7 primo mō dicit⁹ a terminādo vī deter
minādo quomodo cūqz. 7 sic termin⁹ est idē qd dictio
vel aggregatū ex dictionib⁹. Ois enī termin⁹ ē dictio
vel aggregatū ex dictionib⁹. 7 ois dictio vel aggrega
tum ex dictionib⁹ est termin⁹. 7 sic termin⁹ fincathego
rematicē dicit⁹ termin⁹: qz terminat aliqd i ppositio
ne. Hūc at modū accipiēdi terminū Aristoteles inuit
i scōdo tractatu primi priorū. vbi ponit dīaz iter diffi
nitionē 7 suppositionē. 7 sic accipit terminū i ppositio
to magister diffiniens ipm.

Signum

dupliciter capit⁹. Vno mō large: 7
sic describit⁹ coiter. Signū ē illd qd
apphēnsū ab intellectu ducit ipz i cognitionē alicui⁹ rei
Et vt vī vera sit descriptio dī intelligi i aptitudine:
7 sic signū est genus ad terminum: cū sit cōmuni⁹ eo:
est enim cōmune ad terminū cōstitutū oratiōis 7 iad

dtz
222

Te3

Te2

Te1

Te3

Te1

Te1

Te1

Te4

az

BISLOTH
VNI
GRACVENSIS

Stamfard jmanonis B. m. et p. m.

Alma Acad.

Librariae Collegii

Amstelredamensis

N. Luca Potomski

Tractatus

circulum ante tabernam. Allo modo capitur stricte et sic describitur. Signum est d. apprehensum ab intellectu ducit ipsum in cognitionem alicuius rei et supponit per illam et sic signum est minus commune quam terminus diffinitus hic: quod dicitur solus terminus qui potest supponere. primo modo capitur in diffinitione. quod est loco generis et per genus debet esse commune terminus diffinito.

Orationis constitutus est una oratio per quam differt a signo quod non est constitutus. puta a circulo ante tabernam. Et non quod nomina terminata in bilis veli bile secundum grammaticos dicuntur potentias passivas: ut corruptibiles quod potest corrumpi. et nota terminata in ius dicitur potentia activa. ut corruptivus quod potest corrumpere. Aliter si terminus esset constitutus orationis constitueret active orationem. quod est falsum. quod intellectus est active constitutus. Terminus vero est ille ex quo constituitur oratio. Dicat ergo quod improprie dicitur terminus orationis constitutus: sicut improprie dicitur quod paries et tectum constituit domum: quod ex illis constituitur domus.

Et pars propinqua est alia oratio per quam terminus differt a littera et syllaba ut illa non habet viam dictionis. pro quo non quod littera et syllaba habent aliquam viam dictionis: et sic sunt termini: tunc non habent viam dictionis quod componitur aliqua dictione: ut dicendo for: illa littera s. vel illa .o. vel illa .r. tunc non habent viam dictionis. tunc autem habent viam dictionis quod componitur oratione: ut dicendo for. et syllaba. Nota etiam quod pars propinqua dicitur illa ex qua immediate constituitur totum. sic paries et tectum dicuntur partes propinque domus. Pars remota dicitur illa ex qua non immediate constituitur totum: sicut lapides et ligna respectu domus sunt partes remotae: ita dicimus terminus esse partem propinquam: quod ex terminis immediate constituitur oratio. litteras vero et syllabas esse partes remotas. Inter partes tamen remotas alia est magis remota: alia minus: ut littera est magis remota et syllaba minus remota respectu orationis. Nota quod si vis cognoscere an diffinitio termini sit bona an non oportet scire quod sit diffinitio: et haec partes dicitur habere. pro quo adverte quod diffinitio potest sumi dupliciter. Uno modo coiter prout non distinguuntur a descriptione. Diffinitio coiter sumpta sic diffinita a philosopho primo topicorum. Est oratio quod est esse rei significans. Cum dicit oratio: supple in proposita ex genere et oratio: vel ex aliquo quod se habet per modum generis: et aliquo quod se habet per modum dicit. Cum dicit quod est esse rei significans. id est essentia rei significans. Debet ergo diffinitio habere duas partes. prima est genus: et alia quod est oratio. Si vero partes habet partes: prima est genus: omnes alie essentiae loco dicitur Genus: quod est cuius diffinitio. Oratio si est tamen una: est essentialis diffinitio. Si vero sunt plures omnes convertuntur cum diffinito. Diffinitio proprie dicta sic describitur. Est oratio quod est esse rei significans per substantialem id est oratio proposita ex genere et oratio: ut aial rationale est diffinitio hominis. Descriptio est oratio quod est esse rei significans per accidentia. id est oratio composita ex genere et proprio vel ex aliquo quod se habet per modum generis et aliquo quod se habet per modum proprii: ut aial risibile est descriptio hominis. Ad propositum ergo diffinitio termini est bona: quod est oratio composita ex genere et oratio. nam si genus et genus: quod est cuius terminus. Omnes alie particule ponunt loco dicit. prima divisio termini in per se significativum: et in non per se significativum.

Adverte primo circa hoc per se sumptum: quod exponi potest dupliciter. Uno modo secundum alios quos ut ille terminus dicatur per se sumptus quod sumit sine additio alteri terminus determinantis vel determinati ut dicendo homo est aial. tamen homo quod homo aial est terminus per se sumptus: dato quod sumat in propositione et per contrarium non per se sumptus dicitur quod sumit cum additio alterius termini determinantis vel determinati: sicut dicendo: omnis homo est aial: tamen homo quod homo aial est per se sumptus. Secundo modo potest exponi ut per se sumptus intelligatur solitarie. id est non cum alio et est orationem: et non per se sumptus non solitarie sed cum alio: ut in oratione. et hec expositio iudicio meo magis est de mente magistris: ut patebit infra in diffinitione termini categorematici. quod ibi expones magister quod vult dicere tamen per se quod cum alio. dicit per se. id est orationem et cum alio. id est oratione. Adverte secundo circa hoc: aliquid significat. Significare dupliciter sumitur. Uno modo coiter: et sic significare est aliquid intellectui representare: et illo modo quilibet terminus aliquid significat: quod aliquod intellectui representat: quod saltem seipsum: quod potest probari per hoc medium: omne ens est aptum causare similitudinem sui intellectui: aliter non esset imaginabile. Allo modo sumitur proprie. et sic significare est aliquid intellectui esse se representare: siue naturaliter siue ex propositione: et sic sumit in propositione. Adverte tamen quod illa diffinitio data de hoc significare coiter et proprie cum suis diffinitionibus est distinctio coloris quam etiam ponit magister in logica sua magna: et sic significare et representare idem sunt. Simodus autem accipiens ponit orationem inter significare et representare in consequentibus suis in vigesima quarta regula dicens quod representare est naturaliter. significare vero ad placitum. id est ex propositione: et sic omnes terminus seipsum representat. Ad hanc autem terminus cum hoc aliam rem extra se representat. Localis autem et scriptus significat aliquid esse se: si fuerit positus ad illud significandum non autem representat. Hec voluit dixisse ut scias auctores in eadem materia diversimode loqui. Adverte quod tres conditiones requiruntur ad hoc quod aliquid sit terminus per se significativus. Prima quod sit terminus. et hec conditio subintelligitur in diffinitione. Secunda quod aliquid esse se significet. Tertia quod illud tale significet per se sumptus. propter defectum prime conditionis illa res que est terminus: non est terminus per se significativus licet alie particule competant sibi. propter defectum secunde conditionis isti termini: bus bas omnis nullus: non sunt per se significativi. propter defectum tertie littere albus ba. bus. et hoc relatum qui. et alia: adiectiva non sunt termini per se significativi: quod per se sumptum non significat aliquid esse se: licet congnificent. id est cum alio congnificent ut infra patebit. Aliqui tamen dicunt quod omnes termini naturaliter sumpti sunt per se significativi: formaliter autem non. et quis hoc sit probabile: oppositum tamen teneo: et arguo in ipsos. vide in tertia distinctione sumulas. Terminus vero non per se significativus est terminus cui alie due conditiones non preest. et est duorum modorum. Aliquis enim est qui nullo modo significat loquendo proprie: nec per se nec cum alio: ut bus bas: omnis: nullus. Aliquis vero non significat per se: sed cum alio. ut qui albus alba. album. Secunda divisio termini naturaliter significativus et ad placitum significativus.

in primis terminis categorematicis duo materiales: ut littere syllabe. et op. quod sunt in termino ad placitum: et formales. quod est scitum et naturale. terminus naturalis scitum habet inquantum mentaliter est representativus. Cape quid dictum

Non est affectus terminum. Non est materialis factum. Non est
 aliquid in quolibet. Causa. Causa. Quia. Non est materia
 i. non est ab altero. Scave. quod conceptus. Causa. et similitudine. non est ab altero. et
 non est similitudine. non est. Non est aliquid in quolibet. et quicquid
 mentibus. Causa. et signis. Aliquid in quolibet. illi naturaliter non sunt
 quicquid huius conceptus et terminum inextensibiles

Tractatus

tunc habeat illud idē significatū quod habet p se. p3 p
plūm pmo perybreniaaq dicit q pmo distinquen-
da est ppositio in qua ponit terminus equivoq ppter
suū multipliciter significare: ergo illud idē significat in
oratiōe quod cē. Tertia opinio ē Pauli pergulēsis
q vult q due cōditiōes requirantur ad hoc q aliq sit
terminus cathegorematicus. Prima q significet ali-
qd cōse. Secūda q illud distictē r determinate signifi-
cet. ppter pma cōditiōem excluditur terminus sincathe-
gorematici. ppter secūda excludit terminus quē vocat
distictū: vt ly albus q nō significat distictē r determi-
nate. Scīdāt hec opinio sup diffinitionē magri q est q tā
p se qz cū alio bz ppiū significatū. p hoc enī q dicit tā
per se qz cū alio bz pma cōditiōem. q ille terminus signi-
ficat se q tā p se qz cū alio significat. p hoc q dicit bz
pma significatū: bz secūda cōditiōem. i. distictū r
determinate significatū bz. Hec opinio ē dubia: qa
taliter terminus distictū vt albus: si cēt p se significatiuus
esset cathegorematicus. qia nota ē: qis vō est falsū vt
infra patebit: q terminus per se significatiuus r cathego-
rematicus cōuertuntur r aūs ab eis cōcedit: ergo rē.

Quarta opinio ē magistri i logica sua magna: qui
diffusius loquēs qz in hac parua vult q quattuor cō-
ditiōes requirant ad terminū cathegorematicū. Pri-
ma q sit terminus simplex tam iplicite qz explicite vt li
bor: p hanc excludit terminus pignās qui explicite
simples: sed iplicite nō: vt nihil subordinat hūc cōe-
ro nō aliquid. Secūda q non sit extremor vniūsus:
r per hāc excludit verbū qd vnit extrema. Tertia q
significet aliquid extra se. r per hāc excluditur oia sin-
cathegoremata: vt ois nullus. Quarta q de cōmuni
lege. i. de ipositione prima: qd dicitur ppter sincathe-
goremata r ppter illos terminos ignotos: a: b: q pos-
sent fieri sincathegoremata per nouā ipositionē. sz qa
hec vltima cōditiō requiritur in omnibus vel intelli-
gitur omnibz his diffinitionibus merito pōt taceri r
subintelligi in hac sicut i alijs. Licet hec opinio pro-
bāri possit: non tamē videt de mente magistri in hac
logica parua. magis enī illic restringit terminū cat-
hegorematicū qz hic faciat: quare si hanc eandē opi-
nionē hic r tbi teneret: hec diffinitio data hic diminu-
ta esset cū ille quattuor cōditiōes nō exprīmanē i ista
Ideo addo quintā opinionē quā solā reputo de mēte
magistri hic: r dico q ad terminū cathegorematicū
due cōditiōes requiruntur. prima q sit terminus. secun-
da q tā p se qz cū alio bz ppiū significatū: r p hāc
intelligo q significet aliquid extra se: tam p se qz cum
alio: r sic p se significatiuus et cathegorematicus con-
uertuntur: r realiter idē sunt. differūt tamen rōne: quia
dī p se significatiuus et hoc solū q per se sumptū ali-
quid significat. dī aut cathegorematicus nō ex hoc: sz ex
eo q tam p se qz cū alio bz ppiū significatū. Et si
dicerēs si significat per se aliquid extra se nōne significat
cū alio: r qlequēter quare addit qz cū alio: Dicitur q
verū est si significat p se significat r cū alio: sed nō cō-
tra. terminus enim cōsignificatiuus: vt li albus: cū alio
significat: r tamen p se nō aliquid dicit. Dicit autē qz
cū alio: vt dīserat formaliter a p se significatiuo: qa

non dicit cathegorematicus p hoc solū q per se aliquid
significet: sicut dicit p se significatiuus: sed dī cathego-
rematicus p hec duo: qa tam p se qz cū alio significat:
r etiā qz ne credat quis q cathegorematicus solū p se
significet. sicut cū aliquis terminus solū significat cum
alio. Et id dicit tam p se qz cū alio: qualiter non facit
significatiuus qui solū cum alio significat. Et si dice-
res qre magis dicit bz ppiū significatū qz diceret ali-
quid ppiū significat: r si dixisset aliquid ppiū significat.
qs potuisset intelligere de significare cōuer r nō ppiū
r tūc vix esset de cōsignificatiuo q tam p se qz cū alio:
nā per se sumptū significat se r cū alio significat illud
qd illud aliud significat. Et id dicit bz ppiū signifi-
cātū ne quis incidere illi errore: r ppiū significare in-
telligit: vt dictū est supra aliquid extra se representare. Si
quis tū vellet defendere quartā opinionē cē de mente
magistri in logica parua: sicut alis memini me etiā se-
cisse. Tunc dicendū q diffinitio data hic nō est omni-
nuta: quia vltima cōditiō. i. de cōmuni lege presuppo-
nit superius in oibus. Id tacuit illā hic sicut in alijs.
Idem vltimā vō cōditionē. i. q aliquid significat extra se:
expresit magister cū dicit: tam p se qz cū alio habz pro-
piū significatū: q hoc nihil aliud ē dicere nisi q signi-
ficet aliquid extra se. secūda vō cōditionē non expresit
nec primā qz ille note sunt. Quod prima nota sit p3: qz
notū est q terminus cōpositus ex cathegorematico r sin-
cathegorematico nō est cathegorematicus: qz nō est
maior rō q sit cathegorematicus qz q sit sincathego-
rematicus: vt non aliquid. sed terminus pignās est ba-
sismodi. Secūda cōditiō est ex etimologia vocabu-
li: dī enī terminus cathegorematicus quasi predicationis
q pōt predicari. verbū aut nō pōt predicari formaliter
sumptū. Aduerte secundo q de termino sincathego-
rematico sunt due opinionēs. Una est Burlei in logi-
ca sua in tractatu de dictionibus sincathegorematicis
qui vult q ad terminū sincathegorematicū requirāt
hec sola cōditiō. i. q habeat aliqd tale officiū distri-
bendi: particularizandi: determinandi rē. etiā si nul-
lus distict: totus infinitus: r cōsumiles dicitur sincat-
hegorematici. Et dicit ipse dī sincathegorema quasi
cōsignificatiuum. i. cū alijs significatiuus: nō quia de
se nihil significet: sed quia nō habet de se significatiōis
finitā vel determinatā: sed finitā r abet ad iunctis:
vbi ponit diuisionē oīum sincathegorematarū r nume-
rat oia que sūt aliquod tale officiū. Licet hec opinio
pbabilis sit non tamen est ad mēte magistri: id relin-
quenda. Alia est opinio magistri r oīum exponen-
tium ipam q ad terminū sincathegorematicū requi-
runt due cōditiōes. Prima q sit terminus habens of-
ficiū. i. dist ribndi: cōfundendi: particularizandi: cōm-
gendū cōmōs vel oīones: r dīterminandi vbi vel dīerue-
di sub certo casu: ad differentia aliquor terminor: cat-
hegorematicor q nō habent aliquod tale officiū. vt
hō. r ē ad differentia aliquor terminor: nō per se signi-
ficatiuor: qui nullū tale officiū habet: vt relatiuū qui:
r adiectiuū: vt albū alba albi: r vt terminū ignoti: a b
c bus bas. Secūda q per se sumptus nihil significet
extra se. ad differentia aliquor terminor cathegorema

et scaturus et confectus: ut albus vnde nō albi qz vnde albedinis et
scaturus: vnde in iurventia et confectus. R. supponendi, nō diffinendi.
Confectus officium sortis: distribuentis. supponendi, nō diffinendi.
in sortis. et terminandi. particularizandi.

ficorū aliquod tale officii habentis: vt differt: nihil: q
nō sunt fincathegoremata h3 distribuunt. Dubitat
an sit differentia inter illā primā diuisionē & istā tertiā.
& inter mēbra primē diuisionis & istā tertiā. Ad hoc
tres modos respondēdi inuenio. Primus dicit q
terminus non per se significatiuus & fincathegoremati-
cus conuertitur: sed terminus per se significatiuus & ca-
thegorematicus nō conuertitur: quia per se significati-
uus est superior ad cathegorematicum. Omnis enī
cathegorematicus est per se significatiuus: & nō econ-
uerso: quia tam terminus vniuocus q̄ terminus equi-
uus est terminus p se significatiuus: sed solus vniuocus
est cathegorematicus & nō equiuocus: vt li canis est p
se significatiuus & nō cathegorematicus. Hic modus
respondēdi rudis ē: & dupliciter peccat. Prio q̄a pōit q
nō per se significatiuus & fincathegorematicus conuertit-
ur: quod est falsum: q̄ nō per se significatiuus in plus
se h3: quod probat: quia oīs fincathegorematicus ē nō
per se significatiuus sed nō oīs nō per se significatiuus
est fincathegorematicus: ergo &c. sequētia tenet & ma-
ior cōceditur ab ipsīs. minor vō pbatur quia relatiui
qui: est nō per se significatiuus: cū sibi cōpetat diffinitio
termini nō per se significatiui: & nō est fincathegorema-
ticus: cū sibi nō competat diffinitio termini fincatheg-
orematici. Similiter arguit de li albus alba albi: cō-
similiter isti termini: bus bas: a b c sunt nō per se signifi-
catiui: & tū nō sunt fincathegorematici. Secūdo pec-
cat quia ponēs differentia iter per se significatiui & ca-
thegorematici nō saluat distinctionē cōmūne iter signi-
ficare supponere: & verificari: que essentialiter ordinā-
tur sicut magis cōmune et min⁹ cōmune. nā significa-
re in plus se h3 q̄ supponere: & supponere i plus se h3
q̄ verificari. probatur tū q̄ nō saluat istam distinctio-
nem: quia talis terminus equiuocus nō h3 idē signifi-
catū p̄p̄iū per se sumptū & cū alio: quia per se sumpt⁹
significat nō aliquid vñū sed plura. in p̄positione autē
vñū significat & nō plura: vt dicēdo: canis currit: solus
canem significat latrabile. tunc enim sequerēt q̄ signi-
ficare nō i plus esset q̄ verificari: q̄a cū precise verificē-
tur p̄o animāl latrabili & tū vis precise q̄ illud signi-
ficet. & sic significare nō esset i p̄ q̄ verificari. Itē
sequeretur q̄ philosophū qui dicit q̄ primo p̄positio ē
distingūenda in qua ponit terminus equiuocus p̄pter
sūā multiplex significare. Itē q̄ sicut extra p̄positionē
habet adequatū significatū: ita in ista p̄positionē dicen-
do canis ē ens: & nō magis verificat p̄ vno q̄ p̄ alio.
Secūdus modus ē p̄anli pergulēns dicentis q̄ ter-
minus per se significatiuus est superior ad cathegore-
maticum: & nō per se significatiuus est inferior ad ter-
minū fincathegorematicū. Oīs enī cathegoremati-
cus est per se significatiuus vt p̄z & nō econuerso. quia
terminus indiffinitus: vt albus alba albi nō est cathego-
rematicus: & tamen ē per se significatiuus. Simili-
ter oīs terminus fincathegorematicus est nō per se si-
gnificatiuus vt p̄z et nō econuerso: quia terminus de p̄-
dens vt relatiuum qui: ē nō per se significatiuus & non
est fincathegorematicus. Licet hec opinio p̄babilis
sit tamen est mihi dubia i prio dicto: quia omnis per se

significatiuus per se sumptus aliquid p̄p̄e significat
ergo omnis talis tam per se q̄ cū alio h3 p̄p̄iū signifi-
catū. p̄z cōsequētia prima: quia oppositum cōsequen-
tis nō stat cū antecedente. Secūda cōsequētia te-
net a cōuertibili ad conuertibile: antecedens p̄p̄e cō-
sequētie sufficiētē probatum est in illa quēstioe cō-
tra summulas: q̄ capitur significare p̄p̄e & nō com-
muniter in diffinitione termini per se significatiui &c.
Tertius modus respondēdi est magistri in logica ma-
gna qui vult q̄ per se significatiuus sit superior ad ca-
thegorematicū: & nō per se significatiuus est etiā supe-
rior ad fincathegorematicum. aliter tamen q̄ p̄anli
pergulenſis. Nam aliqui sunt per se significatiui
vt pregnantēs termini & copula qui nō sunt cathegore-
matici. Similiter aliqui nō per se significatiui vt rela-
tiuum qui: & termini ignoti: a: b: c: bus bas. qui nō sunt
fincathegorematici. Hec opinio etiā p̄babilis ē
& licet videatur etiā posse reduci ad mentem magi-
stri in hac logica parua vt supra dicēdi modum ta-
men violētē reducitur seu trahitur. Quart⁹ igitur
modus ponēdi. quoniam solum de mēte magistri dicē-
puto est dicēdum q̄ terminus per se significatiuus et
cathegorematicus conuertitur: & ideo realiter nō diffi-
runt sed ratiōe. Omnis enim per se significatiuus est
cathegorematicus & ecōtra: vt supra dictum est: ideo
conuertuntur: & nō realiter differunt: q̄ autem differāt
ratione patet. dicitur enim per se significatiuus ex hoc
q̄ per se sumptus aliquid significat. dicitur autem ca-
thegorematicus non ex hoc sed ex eo q̄ tam per se q̄
cū alio habet propriū significatū. Et dicitur
vltimus q̄ non per se significatiuus est superior ad fin-
cathegorematicum. Omnis enī fincathegorematicus
est nō per se significatiuus vt patet: sed nō econtra. ali-
qui sunt nō per se significatiui vt relatiuum qui: & ter-
mini ignoti: a: b: c: bus bas: & nō sunt fincathegoremati-
ci: vt ex dictis patet.

Quarta diuiso termini in terminum prime intentionis
nō & terminum, secunde intentionis.

Aduerte primo q̄ ad terminum
prime inten-
tionis requiruntur due conditiones. Prima q̄ sit
terminus mentalis: & propter hoc excluduntur omnes
termini vocales & scripti. Secūda q̄ significet non
terminum: id est rem que nō est terminus si sit: siue cū
hoc significet etiā aliquem terminum: vt iste termi-
nus mētalis ens siue non: vt iste terminus mētalis ho-
mo: et per hanc excluditur terminus secunde intētiō-
nis qui solummodo significat terminum. Ad ter-
minum etiā secunde intētiōnis due conditiones re-
quiruntur. Prima q̄ sit mētalis: & sic excluditur ter-
minus vocalis & scriptus. Secūda q̄ significet so-
lummodo terminum ad differentiam terminū prime in-
tentionis qui non solum significat terminum: immo
aut significat aliam rem solam que non est terminus vt
li homo in mente: aut significat rem & cū hoc aliquē
terminū: vt li ens in mēte &c.

Aduerte secundo

q̄ hec particula
dato q̄ est res.

q̄ sit terminus cathegorematicus q̄ sit fincathegorematicus
singul. v. e. q̄ nō alibi supponit vñū vel plura
hoc habet ab intellectu: tanquam a causa efficiente
i notio et 2 do notio sic ē prima difficultas: i modo q̄ per
creatioem inuolūte habet primario intell. vel. q̄ capere. vel.
i. inuolūte inuolūte

Tractatus

expositiones habet.

Prima est communis dicens q magister dixit dato q esset. propter terminos ficticios solum: vt ly chymica & lycocercus: qui in mente sunt prime intentionis: quia significant rem que non est terminus. Hec opinio non est consequens. quod proba. quia non minus termini ficticii significant rem: que res non est terminus si res significata non sit qz si res significata esset: ergo non ponitur propter terminos ficticios: q sequentia nota & ams pz. Item multi sunt termini pme itentionis no ficticii significantes re q no est: ergo non solum ponit ppter terminos ficticios. qntia tenet & ams pz de istis terminis infinitum: vacuu. Secunda expositio e p danti pergulens dicentis q magister dixit dato q eet. ppter terminos transcendentis de q potat ee dubiu an eent pme itentionis: cu significet oia formalit ta rem q no e terminus qz re q e finit. Jo dixit dato q eet. i. dato q etia significet formalit termini nu adhuc est terminus pme itentionis. Hec opinio falsa est. qz seqret q ly nomen i mete eet terminus pme itentionis: quod e falsu. pbat qntia: q ille terminus nomen i mete e terminus metalis significas re que no est terminus dato q eet. i. dato q etia significet terminus: ergo e terminus pme itentionis: qntia tenet a diffinitione ad diffinitionis: & ams p secunda parte notu e. i. q significat terminus. p prima vo pars probat: ly nomen i mente si gnuicat omne nomen. i. pms: pterit & futuru: sed nomen pterit e res q no est terminus cu sit corruptu: ergo significat rem q non est terminus. vii cu significat res q de necessitate no est significat rem que no est terminus.

Tertia opinio e senesiu. vi. q illa particula dato q esset. ponit ppter terminos secunde itentionis qbus copeteret diffinitio si non poneretur vt pbat argumetu factu p danti pergu. Ideo dicit dato q eet. i. dato q illa res significata no eet terminus. An imaginant isti q in hac diffinitione ponunt tres particule. pma terminus mentalis. Secunda significas non terminus q exponit. i. significas re q no est terminus. Tertia dato q eet: & per hac particula dato q esset. solus differt a termino secunde intentionis: cu competunt omnes alie particule illius diffinitionis: & dicunt vltimus. Et notanter dixit significans non terminum: & non dixit no significans terminum. qz ad hoc q significet non terminus sufficit q: res aliq sit significata p ips que non sit terminus: siue cu hoc significet re q e terminus siue non. Si aut dixisset no significat terminu ad hoc q eet va requireretur q nullo modo rem significaret q e terminus: & va adhibeat fides dictis cor dixit q hoc fuit expositio magistri qua audiuit ex ore ei magister nicholaus de sulmoa dum eet bononie. Hec expositio est dubia. qz dicit q dixit dato q eet. ad dnam terminoru secunde itentionis qz copeteret ista diffinitio si no poneret illa particula dato q eet: & sic coedit q terminus secunde itentionis significat no terminu eo q significat re q no e terminus: & hoc e falsu: quod proba sic. Terminus secunde itentionis significat solummodo terminu: ergo no significat no terminu: tenet oia ab exposita ad sua exponete: & ams est verum: vt pz de mete magistri diffiniendo terminu secunde itentionis. ergo ams est veru. qd dicit illi coeello: terminus secunde itenti

onis significat no terminu. Ideo addo quarta expositio: one qua sola de mete magistri reputo. pzo q aduer te q due particule ponunt in hac diffinitione. pma terminus metalis p qua coenit cu termino secunde itentionis. Secunda significas no terminu p qua differt a termino secunde itentionis. qz falsu est dicere de termino secunde itentionis q significet no terminum. qz sequit significat non terminu. ergo non significat solummodo terminu. p magistru. & pz qntia a dicatorio vii exponentis ad dicatorium exposita. Aduerte vlti qz dec pticula significas no terminu e. modicu obscura: io magister exponit ea p duas pticulas sequentes. pma rem q non e terminus. Secunda dato q eet. i. si illa res significata eet. pma pticula. i. q non e terminus no sufficenter exponit ly significas non terminum. qz de ali quo est veru dicere q significat re q non e terminus: & si falsu e dicere significat non terminu. qm de termino secunde itentionis e veru dicere significat re q non e terminus: qz iste terminus nomen i mete significat nomen pterit quod e corruptu: & tale est res que no e terminus: terminus eni corruptus no est terminus: & si falsu e dicere q significet non terminu: vt supra probauim est: quia est contra diffinitione termini secunde itentionis. Ideo significare rem q no est terminus i plus se habet qz significare non terminu: sicut res q non e terminus i plus se habet qz no terminus: qz ois no terminus e res que non est terminus: & non e contra. aliqd eni est res q non e terminus: vt terminus corruptus: & si falsu e q terminus corruptus e non terminus. sicut ois non ho: e res q non e homo. vt ho mortuus. & si falsu est dicere q e nunc ho: qz sequeret q eet. Ideo addit magister alia pticula dato q eet. i. si res significata sit vt sufficeter exponit illa pticula significas non terminu: qd non sufficenter exponebatur p illa sola. i. rem q no e terminus. Hec autem due pticule simul sumpte sufficenter exponunt illa: qz conuertunt secul. Qd enim significas no terminus e significas rem que no est terminus: si res significata sit: & e contra. Qd significas rem q no est terminus: si res significata sit: est significas non terminus. no falsu est dicere de termino secunde itentionis q significet rem q no est terminus si res significata sit: sic falsu e dicere deo q significet non terminus. & sic pz q magi posuit dato q esset. vt sufficeter exponeret ly significas non terminu: qz no sufficenter exponebatur per significare rem q non est terminus: & consequenter no differt per hanc pticulam ab aliquo a quo no differat p illa significas no terminus: quod est contra senesius: no ti tollit qn differat p illaz pticulam a termino secunde itentionis.

Aduerte circa diffinitum q non est ides intentionis pma: terminus prime intentionis & nomen prime intentionis. Similiter non est idem intentio secunda: & terminus secunde intentionis: & nomen secunde intentionis. Intentio prima a diuersis diuersimode declaratur. Quidam enim dicunt q intentio prima est ipa res intellecta quam intendit intellectus. Intentio vero secunda est res intellecta vt talis: qz dicitur verbi gratia. vt predicabilis d pluribus. vnde quo ad materiale secunda itentio e eius reale: sed quo ad formale est eius ronis & non reale: qz ppe loquedo eius ronis est

Transf.

miror

ne

se

te

se

noto

est ad via reflexio mentalis. i. & datus conceptus prius
prie conceptus. seu nequit ueris exprimere

Primus

qdam modus cōsequēs rē intellectā vt intellecta est: sic sunt intētiōes scōe sūm. Hecurū i tractatu suo de scōdis itētiōib⁹. Prima intētiō formaliter est habitudo rei intellecte ad intellectū. Intētiō secūda ē habitudo illi⁹ habitudinis ad intellectū. Et sic tā pma itētiō qz secūda eēt respect⁹ qdā siue relatōes rōis subiectiue i re itellecta existētes. Tū sūm Burleū intētiō pma ē sūm cōceptus rei intellecte abstractus a re: secūda intētiō ē scōs cōceptus immediate abstract⁹ a cōceptu pmo. Et rōnabiliter dicitur intētiō pma sū Burleū. qz est illud quo mediante pmo res intelligitur. Et scōa itētiō. qz eo mediāte secūdario res intelligitur. Ecce quō auctores diuersimode loquūt⁹ de itētiōe pma et scōa. Nōmē vō pme intētiōis est vox significās rē que nō ē terminus nec nata esse terminus vt hoc nomē vocale homo album. Nōmē vero scōe intētiōis ē vox significās cōceptū: vt hoc nomen vocale spēs: genus: differētia: supposito qz vlla sint solū cōceptus aīe vt dicūt terministe. Scōs tū reales nomē pme intētiōis est vox significās rē vt cadit sub pmo cōceptu intellectus. et nō dicitur nomē pme intētiōis vel scōe: qz termin⁹ mētalis vel intētiō aīe: sed qz intētiōē significat: vel mediāte intētiōe: qdō pmo pp diuersitatē opinionū. Termin⁹ vō pme intētiōis est termin⁹ mētalis significās rē que nō est terminus. i. alitudo rei in aīa: vel cōcept⁹ pmo rei representās rem. Termin⁹ vō scōe itētiōis ē terminus mentalis significās rē solūmodo. i. ē termin⁹. i. scōs cōcept⁹ rei abstract⁹ a pmo. ex his potes colligere dīaz.

Quinta diuisio termini est in terminū pme impositiōis et terminū secūde impositiōis.

Aduerte primo

qz ad emīnū pme impositiōis requirūt due adiōnes. Prima est qz sit termin⁹ vocalis vel script⁹: vt excludatur quicūqz termin⁹ mētalis. Secūdo qz significet nō terminū sicut dicebatur de termino pme itētiōis: et per hāc particulā differēt a termino secūde impositiōis q significat solū nō terminū. Et ex hoc signū ē qz termin⁹ pme impositiōis et pme itētiōis non differūt pncipaliter nisi qz vñ est i mēte: ali⁹ vō in voce vel in scripto: qz ille due particule termin⁹ mētalis significās nō terminū: crāt sufficētes in diffōne termini pme itētiōis. et residuū addēbatur solū ad declarādū istā particulā significās nō terminū. Ad terminū et secūde impositiōis due adiōes requiruntur. pma qz sit terminus vocalis vel scriptus. secūda qz significet solūmodo terminū: et ex hoc pz duplex dīa inter terminos pme et scōe intētiōis et impositiōis. pma qz termin⁹ pmi sūt mētales secūdi vō sunt vocales vel scripti: et ex pnti sequit⁹ scōa que est qz pmi significāt nālī: scōi vō ad placitū.

Aduerte secun

do circa diffinitū qz nō ē itētiō impositiō pma: et nomen pme impositiōis: et termin⁹ pme impositiōis. Sūt nō est idē impositiō secūda: nomē secūde impositiōis et termin⁹ secūde impositiōis. Tū berucus sic diffinit impositiōes. Impositiō est termin⁹ volūtariā institutio ad aliqd significandū quod pus nō significabat. pma impositiō est ad significandū rē. secūda vō impositiō est ad significandū vocē. Nomen pme impositiōis ē nomen vocale significās rē: vt res distinguit⁹ a vocē. Et ideo dicit

Boetius i pmo phyermentias qz nola pme impositiōis sunt noīa rez distinguēdo rem a vocē: vt. i. est cōis ad cōceptus aīe. et ad rē extra animā que nō est vox. Notabiliter dicitur pme impositiōis. qz prius impositur nomen ad significandū cōceptū et rez extra animā qz vocē. et tale nomē pme impositiōis diuidit i nomē pncipitētiōis et i nomē scōe itētiōis a Boetio pmo phyermentias. et declarati est supra qd est nomē pme itētiōis et qd scō. id vide ibi. Nomen vō secūde impositiōis est nomen vocale significās solū vocē. Et ideo dicit Boetius qz nomina scōe impositiōis sunt noīa noīum. i. sūt cōia solis vocib⁹ significatib⁹ ad placitū: vt istae voces: nomen: verbū: et participiū: que solū sunt cōia vocib⁹ significatib⁹ ad placitū: vt istis vocibus: homo: aīa: albedo: quātitas. Termin⁹ aut pme impositiōis dicit termin⁹ quūqz vocalis vel script⁹ q significat rez que nō est termin⁹. Termin⁹ vero secūde impositiōis dicit quūqz termin⁹ vocalis vel script⁹ q significat solū terminū. Ex his tribus potes colligere dīaz iter ista. Scita diuisio terminorum in terminū complexum et terminū incomplexum.

Aduerte circa

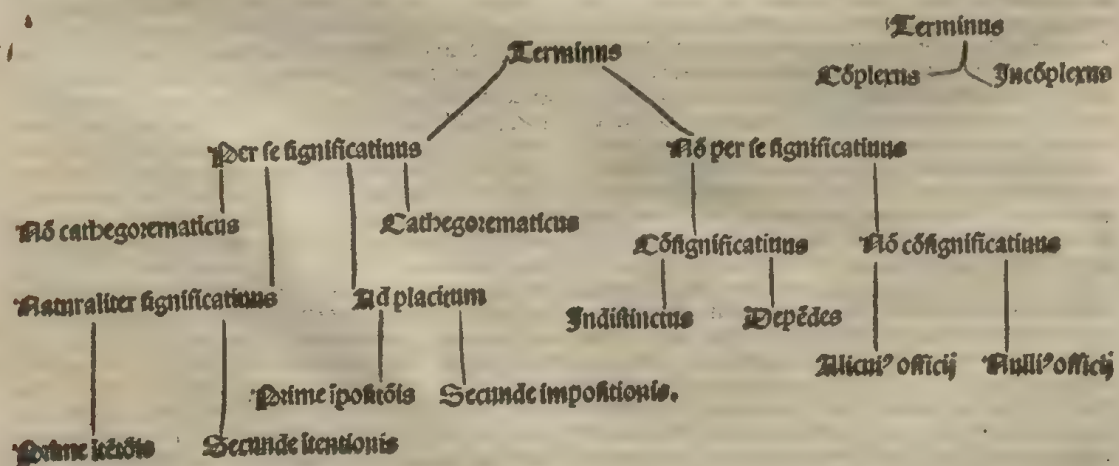
diffinitū qz emīn⁹ pōt diuīdī cōplexus triplī. pmo quo ad terminos tñ. vt Joannes antonius. Secūdo quo ad significat⁹ tñ: vt si hic termin⁹ hō iposcat ad significandū hoīes eē aīa. Tertio quo ad terminos et quo ad significatōē: et sic describit⁹: Termin⁹ cōplexus est q significat aliquid cui⁹ ptes significāt aliquid sepate: vt homo albus: dēi eē: et huiusmodi: et sic accipitur in pposito. Ita termin⁹ incomplexus dicit⁹ triplī qz quor modis dicitur vñ oppositoz: tot modis dicit⁹ et reliquū: pmo topicor. In pposito pōt accipi termin⁹ incomplexus quocūqz mō: siue sit incomplexus quo ad significat⁹ et quo ad terminos simul: vt ly. hō: siue sit incomplexus quo ad significat⁹: vt ly. Jo. anto. siue sit incomplexus quo ad terminos tñ vt ly. homo. si ponat⁹ ad significandū hominē eē aīa. Aduerte scōo circa diffinitōē termini incomplexi cū dr. Termin⁹ incomplexus vocatur dictio: qz ista nō est diffinitio nec ppe nec cōmunit⁹: qz diffinitio nō est ex vno termino sūm plūz secūdo posterioz. et septimo metaphisice. sed ad minus ex duob⁹ vt ex gīe et dīa: sed illa est declaratio exēplaris. Quid sit dictio patet ex grāmatica: ē enī ps minia oīonis compositae. Sūt dicatur de termino cōplexo: quia illa est declaratio exemplaris et nō diffinitio enī dicitur. Termin⁹ complexus est oīo. Quid autem sit oīo infra habetur. Hic sūt duo dubia. Primum cum omnis bona diuisio debeat esse bimēbris vel reducibilis ad bimēbrē per Boetium in libro diuisionū. dubitatur quomodo oēs diuisiones termini reducant⁹ ad bimēbrē: ex quo sunt sex diuisiones per quas termin⁹ videtur eque pmo diuīdī rē. Secūdu dubium est pp qd magister nō fecit mentionem de alijs diuisionibus terminorum. i. cōmuni discreto: finito: infinito: positiuo: et pnativo: mediato et immediato: magis cōmuni: minus cōi: cōnotatiuo et nō cōnotatiuo: cū de his etiā habeat logicus cōsiderare cōstr. Ad pmi dubiū termin⁹ duos modos respondēdi. Prīm⁹ ē quorūdā dicētiū. qz termin⁹ immediatē habet tres diuisiones ip p se si

Tractatus

significatiuus: et nō p se significatiuus: cathegorematicū et sincathegorematicū: cōplexum et incōplexū. Deinde per se significatiuus diuiditur i naturaliter significatiuus et ad placitum significatiuus. Naturaliter significatiuus diuiditur in terminū pme intentionis et secunde. Ad placitum significatiuus diuiditur i terminū pme ipositionis et secunde ipositionis: et sic p3 responsio ad dubiū fm istos. Hic modus peccat i hoc q ponit terminū diuidi pmo i cathegorematicū et sincathegorematicū quod ē falsum: quod pbat: q quicūq dant plures diuisiones de aliquo qrum aliq euacuat totum diuisus et aliq nō illa que nō euacuat diuisum nō pōt eē pma. s3 diuisio termini i cathegorematicū et sincathegorematicū: nō euacuat totū diuisum: q aliq ē terminū q non ē sincathegorematicus nec cathegorematicus: vt q. a. b. c. bus. bas. Diuisio autē termini i complexū et incōplexū euacuat totum diuisum. et ē diuisio in p se significatiuus et nō p se significatiuus euacuat totum diuisum: ergo illa nō ē pma. Secundus modus ē Pauli pgu lensis dicētis q terminū pmo diuiditur in terminū cōplexū et incōplexū. Deinde terminus incōplexus i p se significatiuus et nō per se significatiuus. debinc p se significatiuus i cathegorematicū et i distictum. et nō per se significatiuus diuiditur i sincathegorematicū et depēdētē. terminū cathegorematicū i terminū naturaliter significatiuum et ad placitum significatiuum. Terminū naturaliter significatiuus i terminū pme intentionis et secunde. Terminū vero ad placitum significatiuus i terminū pme ipositionis et secunde. et per hoc patet responsio ad dubiū. Hic modus multis modis peccat. pmo q ponit q terminū diuiditur pns in incōplexū et in complexū. deinde i per se significatiuus et nō per se significatiuus. pnter per se significatiuus et nō per se significatiuus ita euacuat terminū diuisum in cōi sicut cōplexum et incōplexū. ergo ita pmo diuidit terminū. Secū-

do peccat cum diuidit terminū per se significatiuus i cathegorematicū et distictum: q oē diuisum predicatur d suis diuidētib: sed idistinctus non est per se significatiuus: vt alb² alba album q p se sumpt² nō significat. ergo rē. Tercio peccat cū diuidit nō per se significatiuum i sincathegorematicū et depēdētē: q nō sufficiēter diuidit terminū nō per se significatiuum: cum aliq sit terminū nō per se significas q nō est sincathegorematicus nec depēdēs: vt bus. bas. s3 addo tertium modū quem solū de mēte magistri hic reputo: et dicendum q terminū pōt diuidi: et sic eque pmo: et sufficiēter i terminū per se significatiuus et nō per se significatiuum: et i terminū complexū et incōplexum. Quis rō est q quibet hāz diuisionum sufficiēter euacuat diuisum verū est q vna datur per respectū ad signa: alia per respectū ad significata. Deinde terminū nō per se significatiuus diuidit i terminū cōsignificatiuus et nō cōsignificatiuus. terminū cōsignificatiuus diuiditur i terminū idistictū et depēdētē sine relatiuū. Terminū cōsignificatiuus diuidit i ēminū alicui² officiū: et ēminū nulli² officiū: vō p se significatiuus diuidit i ēminū nālī significatiuus et ad placitū. Naturaliter significatiuus diuidit i terminū pme intentionis et secunde. terminū ad placitū significatiuus diuidit i terminū pme ipositionis et secunde. Et quis terminū cōi dupliciter diuidatur immediate n. sequit aliquod iconueniēs: q mēbra illaz diuisionum nō sunt opposita realiter s3 p m rōnem. Quod. n. sub vno mēbro diuisiōis ē nō est sub mēbro alteri² diuisiōis: vt ly hō ē terminū incōplex² et ē per se significatiuus: et ly hō alb² ē terminus cōplexus et est per se significatiuus: et sic de alijs: sicut quātitas diuidit a phō dupliciter i pōlicatiūs. vno mō in ptiuā et discretā. alio mō i quātitate hntē positionē et nō hntē positionē: et nī qō ē sub vno mēbro diuisiōis ptiuē sub mēbro alteri² diuisiōis: et vt clare itelligas arborē designari.

Aduerte tamē quod nullam mentionē feci d aliquo quod conuertitur cū per se si gnificatio. Sequendo tñ opinionem magri in logica magna huic totali diuisioni addēda eſt ſolum diuiſio termini per ſe ſignificatiui i cathegorematicū 7 nō ca thegorematicū per ſe ſignificatiui. ſicut ē termin⁹ p gnās 7 copula. Ad ſecūdum dubiū dicunt ſenēſes q magiſter debuiffet eos terminos deſcribere i hoc loco: vñ ita ad ppoſitum ſui eos notificauit. Sz tñc eſt du bium vñ oēs declarē vbi oēs tales deſcriber. Sō alii aliter dicūt q magiſter poſuit diuiſiones famoſiores 7 minus famoſas tacuit. Sz ſi aliq quereret nūqd diui ſio termini i terminū ſingularē 7 vniuerſalē ſit famo ſa vel nō. Et iō ego aliter dico q magiſter non poſuit oēs illas ne intrinaret aium iuuenū cū tot diuiſionib⁹. Sz tñc quereres qre potius tacuit illas qz iſtas. Di q ſile magis faciūt ad ppoſitum ſui. Iſto maiori tñ do ctrina hic iſtas ſer diuiſiones terminorū volo declara re cum etiam neceſſe ſit ipſi logico.

Terminus vniuerſalis ē q eſt aptus natus predicari de plurib⁹: vt ly hō ly aīal. Termin⁹ ſingularis ē q eſt aptus natus predicari de vno ſolo 7 nō de plurib⁹: vt ſor. 7 plato. ſic diſſinit eos philoſophus pmo peryerme. Cōtra has diſſi nitiones arguitur qz ſol ē termin⁹ vniuerſalis: 7 tñ nō predicat de plurib⁹ ſz de vno ſolo: iſt diſſinitōes ma le. Itē ſor. ē termin⁹ ſingularis: 7 tamē predicatur d plurib⁹: qz plures appellātur hoc noīe ſor. ergo diſſini tōes male. Iſto reſpoſione ad hec argumēta aduerte q cā quare termin⁹ vniuerſalis ſit predicabilis de plu rib⁹ 7 ſingularis nō: aliter deſignat a realib⁹ aliter a ter minis. Reales dicūt q terminus vniuerſalis ē pre dicabilis de plurib⁹: qz ſignificat vnā naturā comu nicabilem illis plurib⁹. neqz plures naturas comu nes quo ad tminos vniuerſales: vel plēs naturas comu nes: quo ad terminos cognocos. Singularis vō qz non ſignificat vnā naturā comunicabile pluribus neqz plu res naturas cōes: iō nō predicatur de pluribus: ſed de vno ſolo. Termin⁹ vō dicūt q termin⁹ cōis natus ē predicari de pluribus: nō qz ſignificet aliquā naturā eōm pluribus ſz qz ipſum ſuit ad ſignificandū plu ra ſm vnā 7 eādē ipſiſſimē. Singularis vō ē apt⁹ natus predicari de vno ſolo: qz eſt ipſiſſim⁹ ad ſignificā dum vnū ſolum ſm vnā ipſiſſimē. Ad pñm ergo reſpondetur q qñs ly ſol nō predicetur de plu rib⁹: tamē ē aptus natus predicari de pluribus ſz p mā opinionē: qz ſignificat naturā cui nō repugnat eſſe i pluribus qñm ē de ſe ſic p accidēs poſſit ipediri vt hic rōne maſt: qz hec forma ſolis iſormat totam mate riam capax ſorme ſolis. Scdm aliā opinionē dicūt q ſol ē aptus natus predicari de plurib⁹ qz eſt impoſſum ad ſignificandū plura ſm eādē ipſiſſimē. Ad ſe cūdam ſm reales pz q ly ſor. nō predicatur de plu rib⁹: qz nō ſignificat vnā naturā eōm pluribus ſed ſo lum ſm nomē. Et ſm termin⁹ iſtas nō predicatur d plu rib⁹: qz nō eſt ipſum ad ſignificandū plura ſz cā dem ipſiſſimē. Et ſi dī cōtra. chymera eſt termin⁹ cōis: 7 tamē nō ē aptus natus predicari de plurib⁹: qz

nihil ē qd ſit chymera. Di q apud intellectū tales pāi catōes vñ ſūt. illa chymera eſt chymera. illa ē chiera. Iſ ſm naturam ſunt ipſiſſimē. Dubiū eſt an ly iſti i numero plurali ſit termin⁹ cōis vel ſingularis. vidēt pmo qz ſit termin⁹ cōis: qz oīs termin⁹ ſupponibil⁹ p pluribus de qbus predicat ē cōis: ly iſti ē huiusmo di vt pz. ergo cōis. Oppoſitū arguit qz ſi ly iſti eſſz ter min⁹ cōis tñc illa eſſz vniuerſal: oēs iſti currūt: ſz hec n eſt vniuerſalis: ergo cōis: 7 ſequeſtia nota cū maiori. mi nor: pbatur: qz iſta nō eſt vniuerſalis. oēs Cicerōes cur rūt: ergo a ſiſi nec oēs iſti currūt. tenet qñā: qz ſi ly Ci cero eſt nomē pñm 7 termin⁹ diſcretus: ita ly iſti ſm ſingulari: pbatur: qz illa oēs Cicerōes currūt. nō ē p poſitio: ergo nō eſt vniuerſalis: tenet cōſequeſtia et aīa pbatur: qz illa eſt ppoſitio equoca: ergo nō ē ppoſitio vna: tñc ſi nō ē vna ppoſitio. ergo nō ē ppoſitio. Cir ca hoc dubiū due ſūt opinōes. Una vult qz ſit termi nus cōis: 7 hāc tñ magiſter i logica pua. Alia vult qz n ſit termin⁹ cōis. 7 hāc tñ i logica magna. Suſtinēdo p mām opinōnē negāda ē vltima qñā. n eſt vna ppoſi tio: ergo nō eſt ppoſitio. qz pñs pmo peryermeas di uidit enūciatōes i vnam 7 plures. 7 certū eſt qz diuiſi⁹ predicatur de quolibz diuidētum. ergo illa ē vera. enū ciatio plures eſt vna enūciatio. ita i ppoſito dicat. Al terius pōt negari ſimilitudo iter illas. oēs cicerōes cur rūt. 7 oēs iſti currūt. 7 rō eſt: qz ly cicerōes predicatur d pluribus ſm diuerſas rōes: ſed ly iſti ſm eādē rōes. Suſtinēdo vero ſecūdam opinōē ad argumētz di cēdum vt ipſe dicūt negādo maiorem: ſz debet ſic ſumi. ſi debet eſſe vera. Ois termin⁹ ſupponibilis diuiſiue pro pluribus eſt cōis: modo ſi ly iſti ſupponit p plurib⁹ hoc eſt p modum vni⁹ 7 collectiue. Vel dicūt ipſe ſic ſigni ficeſt plura nō tñ ſupponit pro illis: qz nō ſm rōes cādes p dicatur de pluribus. Iſtū a opio mihi magis placet.

Terminus magis cōis eſt qui vñ potēſt p m f i dicari de alio 7 nō cōtra reſpe ctu cuius eſt magis cōis: vel ſalteſ ſibi nō repugnat: vt ly aīal reſpectu hominis eſt termin⁹ magis cōis. Et nō tāter dī. 7 ſibi nō repugnat. qz ille ſol eſt iſer⁹ ad ly ſol 7 minus cōis: 7 tamē vniuerſaliter predicat dicēdo. oīs ſol ē iſte ſol. etiam apparet qz ly ſol nō ſit cōior. ſufficit tamē qz repugnet iſti termin⁹ ſol predicari vniuerſaliter de ly ille ſol: 7 nō cōtra. Termin⁹ minus cōis eſt q n vniuerſaliter predicari pōt de alio reſpectu cuius eſt minus cōe vel ſaltē nō repugnat: vt ly homo reſpe ctu aīalis. Cōtra hoc arguitur 7 probatur qz nullus termin⁹ eſt cōior alio. qz cōitas tñi atēditur penes m l tūdiēz ſignificatōz: ſz eque multa ſignificatōn⁹ termi nus cōis ſicut 7 ali⁹: vt pbo. ergo cōis nota cū ma iori. mio: pbat. Iſtā qñbz termin⁹ cōis ſignificat iſſim ta: ergo vnus nō plura ſignificat qz alter. qñā nota: quia vnū iſſimū nō ē mai⁹ alio: nō pbat: qz iſte termin⁹ bo mo ſignificat oēs hoīes pñtes pñteritos 7 futuros poſes 7 imagiabiles q ſūt iſſimū. Et de quocūqz alio tñio cōi diceādū ē. 7 hoc argumētū ſunt tāte efficacie apd aliquos qz ſunt opio que dicit q null⁹ termin⁹ cōis ē alio cōior qz qñbz ſignificat iſſimū. Sz hec opinio falſa ē 7 triplr iprobat: qz ſeqt. null⁹ tñm⁹ cōis ē alio cōior: ergo

cf. f. 1

of

p. f. 1

m f

m f

g f. 1

g f. 2

m f

ſoles. nō apti diſcre poſſunt ēē. qz dīz pot. qz mīra e coibilib⁹ qz logico. ſubitū dīz non actum conſiderat. Et vide logico. Cūplari

Q. f. 10.

Nullus terminus communis est superior alio. tenet consequentia: quia quilibet terminus superior est communior. Quis est manifeste falsum. Secundo prime sube sunt magis sube qz secunde: et spes sunt magis sube qz genera. ergo aliquid sunt termini magis coes aliquid min? coes. qz oppositum quibus non fiat est ante. Tercio sequeretur q nulla est predicatio indirecta in terminis coib? qz ipse equale predicat e equali: quis est manifeste falsum. Ad argumentum illorum: respondeo negando qz penes multitudinem significatorum attendat coitas terminum: qz hoc alibi plura significat qz hoc et tunc est min? cois: qz significat oes quos significat hoc et albus ultra. sed coitas terminum attendit ut dictum est in diffinitione penes ut predicari de alio et non e converso: vel penes non repugnantiam.

C. f. 1.

Q. f. 1.

Tertia divisio finis in terminum infinitum et finitum. Infinitus est terminus negat? qz naturam unam interimit et infinitas dereliquit: ut ly non hoc. et dicitur infinitus. I. indeterminatus s? sua significatio. Terminus finit? est terminus non negatus. qz nulla natura iterimit. et dicitur finitus. I. determinatus in significatio. Contra terminum infinitum dicitur tam de non ente qz de ente: ergo non infinitas naturas dereliquit. tenet quia: qz si dereliqueret infinitas naturas diceretur aliquid positum: et consequenter non posset affirmari de non ente. Ans autem est de mente philosophi. primo perpermenias capitulo de verbo dicitur: s? infinitum sit verbum: quoniam simili ter est in quolibet quod est vel non est. ubi sanctus Thomas et Boetius et alij exponentes dicunt de mente philosophi qz terminus infinitus dicitur tam de ente qz de non ente. id concederet istas. chymera est non hoc. et tunc non sequitur. ergo chymera est: a frigio adiacente ad secundum adiacens: qz terminus infinitus est ampliativus cui visum est de ente qz de non ente. In oppositum arguitur: qz contra logicas dicitur qz a negativa predicato finito ad affirmativam de predicato infinito sine constantia subiecti non valet quia: s? cum constantia sic: p quod habet qz terminum infinitum solum dicitur de ente: qz si posset vere predicari de non ente sicut de ente valeret consequentia sine constantia subiecti. Item Boetius in primo perpermenias dicit qz terminus finit? est qz negat unam naturam et infinitas dereliquit. non per hoc qz infinitas dereliquit denotat qz importat aliquid positum: et per quibus non potest verificari de non ente. et ut Boetius sibi dicitur. Pro cognitioe vel geor datioe horum adverte qz terminus finit? dicitur uno. unum finit? capitaliter. s. negatione unius nature: alius secundario: idem terminate tunc. s. aliquid quod non est natura illa negata. Quo ad primum indifferenter dicitur de non ente qz de ente: quo ad secundum dicitur solum de ente. Qui ergo dicit qz dicitur tam de non ente qz de ente considerat solum ad principale significatum. Qui autem dicit qz dicitur solum de ente considerat totale significatum. quare utriusque bene dicunt.

D. f. 1.

A. f. 1.

T. f. 1.

P. f. 1.

Quarta divisio in positum et privatum. Privativus est qz naturam unam negat connotans aptitudinem ad illam ex parte subiecti: ut cecidit qz non habet visum: et tunc est apud naturam habere visum. Terminus positivus est qui ponit naturam unam cui potest advenire privatio: ut visus: auditus. Adverte tamen qz aliquis est terminus qz non est positivus nec privativus. ut non homo.

Quinta divisio terminum in terminum connotativum et terminum

terminum non connotativum.

Terminus connotativus est qz adequate significatio sui significatum: significat aliquid quod se habet per modum forme respectu illius significati: ut ille terminus albus est connotativus: qz significatio albi significat albedinem que se habet per modum forme respectu albi: et sic de alijs: et breviter ois terminus in concreto est connotativus. Terminus non connotativus est qui significando suum significatum non significat aliquid quod se habet per modum forme respectu illius significati ut humanitas et albedo: et breviter quicquid terminus abstracto. Et si aliquis terminus significando suum significatum significat aliquid per modum forme substantialis est terminus substantialis: ut hoc: si vero significat aliquid per modum forme accidentalis est terminus accidentalis: ut album: si vero non significat per modum substantie nec per modum accidentis non est terminus substantialis nec terminus accidentalis: nec quilibet terminus substantialis est in predicamento substantie. ut deus: nec quilibet terminus accidentalis est in predicamento accidentis: ut iustus: sapiens vel hoc abstracta: qz sunt analogi vel equivoici.

Sexta divisio terminum in terminum immediatum et terminum

Terminus immediatus est terminus simplex non resolvable in aliquid: ut pronomen demonstrativum in singulari numero: ut ego tu: ille iste hic et adverbium demonstrandi: ut nunc tunc hic: et illic: et hoc verbum est presentis temporis et singularis numeri. Et cum est: qz hoc posset intrare probationem quoniam libet aliorum terminorum per aliquod supponendum: et non e converso: sicut notius et non dico sicut superius vel inferius: qz ly hoc intrat probationem illius termini: ille homo. et tamen non est inferius nec superius ad illum: sed bene est non: sequitur. n. homo currit: et hoc est ille homo: ergo ille homo currit. Ideo illa talis propositio est immediate: hoc est quia non potest probari per aliquod notius per sensum: et tunc est differentia inter illos terminos immediate: eo qz pronomen et adverbium sic sunt immediata qz nulli terminum inferiori se habet per quem possunt probari s? illud verbum est: presentis temporis et numeri singularis sic est immediatum qz nulli habet supra se terminum: s? sub eo oia verba continentur. conueniunt tamen ois in hac diffinitione qz sunt simplices termini non resolvable in aliquid aliud etc. Terminus mediatus est terminus resolvable in aliquid aliud. ut ly homo.

Capitulum de nomine et verbo.

Quia de nomine et verbo ex quibus oratio componitur et propositio logicus principaliter considerat: ideo de his restat diffinitiones assignare. Nomen ergo est terminus etc. Adverte qz philosophus in primo perpermenias aliter determinat de nomine et aliter magister hic. Philosophus enim strictius locutus est qz magister determinat. n. solum de nomine vocali: ad quod septem conditiones requiruntur: ut diffinitio completa manifestat. Est. n. nomen vox significativa ad placitum sine tempore cui nulla pars separata significat finitam et recta. Dicitur primo vox ad duas sonorum qz sunt voces: ut strepitus pedum: fragor arborum. Secundo dicitur significativa: ad duas voces non significanti max:

Q. f. 1.

N. f. 1.

I. f. 1.

A. f. 1.

M. f. 1.

C. f. 1.

P. f. 1.

Ad idem 3. In terminum immediatum dicitur: s? in intellectu. id est dicitur: infra limites proprios. et supra limites. ut in intellectu. alio modo terminus immediatus: s? in sensum: s? pronomen et adverbium. et adverbium quoddam

ut hec vox bu:ba. Tercio ad placitū sūm institutionem hominis a beneplacito procedente: ad differentiam vocum nāiter significantiū: ut gemitis infirmorum.

Quarto sine tpe: ad differentia vbi ē participij que significat cū tēpore. Quinto cui? nulla pars separata significat ad differentia oionis cui? partes significant sepe. Sexto finita ad oīam nois infiniti: qz nō est nomē sūm logicos. vt nō hō: cui? rōnez assignat sanct? Thomas ibi: qz nomen determinatā rē significat aut nām: sicut nomē: aut psonā: sicut pnomē: aut vtrūqz: sicut nōmē pprū. Infinitū autē nomē nō significat determinatā rē qz vificat tā de ente qz nō ente. Septimo dicitur: recta ad oīaz oblig casus q nō dicit nomē Cui? rō assignat a pbo: qz nomē iunctū cū vbo substantiū facit oīonē verā vel falsā. sed talis obliquus nō facit oīonē verā vel falsam: iō nō ē nomē. Sanctus doctor dicit qz solus nōis est nomē: qz per ipm facta ē impositio nois ad significadū. oblig vō vocant casus: qz qñ cadit per quandā declarationis originē a nō q nō dicitur casus eo q nō cadit. Stoici tñ dicere nōs casus quos grāmatici sequuntur. eo q cadit. i. pcedit ab interiori conceptōe mētis. et dicit rectus qz nihil pbi ber vt aliqd cadēs sic cadat vt rectū: sic stilus q cadēs i ligno cōfigit. Adagister autē largius determinat de noie. pmo qz apprehendit tā nomē i voce qz etiā i scripto et i mēte: et nō pōt poni in diffinitione ei? q sit vox nec ad placitū significantiū: q aliquod ad placitū aliquod nāit significant: quod cui? ē i scripto vel i voce ad placitū significant: quod vō i mēte nāiter significant.

Secūdo qz magis pphēdit tā nomē infiniti qz finiti tā obliquū qz rectū. Tñ ad nomē sic acceptū qmōdā dōes requiruntur. Prima qz sit termin? ad oīaz signoz q nō sūt termini. Secūda significantiū: ad oīaz nō significantiū: vt ois null? q apō logicū nō sūt noia. Tercia sine tēpore ad oīaz vbi vel participij. Quarta cuius nulla pars separata aliqd significat. ad oīaz orationis.

Aduerte secūdo qz duas vltimas particulas huius diffinitionis: que due sunt quō sunt intelligēde. et pmo qz illā: sine tēpore. qz videt qz nomē significat cū tēpore. nā ista noia dīes: mētis: ann? et similia significant tēpus. pmo hui? intellectū nota qz tps pōt pphēderari triplr. Vno mō pnt ē res qdā i se et sic significat p no men: vt ann? dīes et. Alio mō pōt pphēderari vt ē mē sura motus. qz illud quod pmo et pncipali mēsurat tēpore est mor? in quo pphēdit actio et passio. Itō vbi quod significat actionē et passionē significat illo mō tēpus: et hoc ē significare cū tēpore: qz significare cū tpe nihil aliud ē nisi significare rē vt mēsuratur tēpore: qz pbus vocat pphēderare tēp? et a tali cōsignificatōe tēporis excluditur nomē per illā particulā sine tēpore. Tercio pōt pphēderari vt dicit habitudinē rei mēsurātis ad rez mēsuratā. et significat per aduerbiū tēporale vt heri cras: et per hoc pz nōis ad instātiā factā. Secūdnz est illā particulā cui? nulla pars separata significat: qz nois cōpositū. pars separata a toto aliqd significat: vt bozū noium respublica: hircoceruus: equiferus. partes separata a toto aliquid significant. Dicendū qz nominis nulla ps separata significat aliqd si ad si gnificatiōē nois comparetur totū vel pars sūm quod

est i toto: vel per alta verba pars separata nihil signi- ficat quod sit de intellectu totū: cui? rō ē qz vniūquodqz nomen siue simplex siue cōpositū imponitur ad signi- ficandū vniū conceptū simplicē: vniū aliqd aliud ē illud a quo nomē imponit ad significadū ab eo quod signi- ficat. vniū hoc nomē lapis ipōitur a lesione pedis. signi- ficat tñ quendā cōceptū simplicē siue nām simplicē. et ita est i noie cōposito. Itē iponatur a duob? cōcepti- bus: nō tñ significat duos conceptus sed vniū. Oratio iponitur ad significandū a pluribus cōceptib? et signi- ficat plures cōceptus: et sic ly ferns sūm qz est pars no- minis cōpositi nihil significat. Itē aut qz ē pars oionis significat partem cōceptus cōpositi. Itō tñ cōpositi pars vt significare: simplicis vō nō. Itō pmi ē. qz no- men cōpositū iponitur ad significadū a duob? cōcepti- b? simplex autē ab vno: et per hoc pz nōis ad instātiā.

De verbo.

Verbum est terminus tēporaliter significati- uus et extremus vnitius? et. Ad- uerte qz pbus diffinitens verbū pmo per verine. aliter diffinit qz magis: cū aliter accipiat verbū. Dicit enim. Verbū est vox significantiū ad placitū cū tēpore cui? nulla pars per se separata significat: et est nota eoz q de altero dicunt? finita et recta. per pmiā particulā vox significantiū ad placitū. vbiū quēit cū noie per secūda cū tēpore. vbiū differt a noie et cōuenit cū participio. p- teritiā: cuius nulla pars separata significat: differt ab oīone. per quartā. est nota eoz q de altero dicunt. dif- fert a participio. Hec particula a diuersis diuersi- mode exponitur. Sanctus doctor dī. est nota eoz q de altero pōdicatur. i. vbiū est significatiū eoz q pōdicatur. i. vbiū se tenet ex parte pōdicati ex quo significat illud quod pōdicatur. Aliter Grādeus de itēde sancti doc. vbiū ē eoz q pōdicatur. i. significatiū eoz q pōdicant nō q qd pōdicatur sit significatiū vbi: qz tñ oīa pōdicata essent accidentalia: cum significata verborū sint que- dam accidentia sed pro tanto dicitur qz siue pōdicatur vnum nomen siue aliud ipsum verbum est signū eoz que predicantur eo qz ratione compositionis importare per verbum omnis predicatio sit per ver- bum i actu: siue sit predicatio essentialis siue accidenta- lis. Barlens vero dicit: est nota eoz comm idest est pnc- ipium notificandi predicatum de subiecto. Adagi- ster vero dicit. est nota eoz comm. idest est vnitius subie- cti eoz pōdicato. Vltimo dicitur finita propter ver- bum infinitum: vt non currit et recta. ppter obliquū: vt currebat. que non sunt verba sūm philosophū. Et sic patet philosophū solum determinare de verbo vo- cali et non mentali nec scripto. et tantū de verbo finito et recto. Adagister autem largius diffinit verbum di- cens. Verbum est terminus tēporaliter significantiū et extremus vnitius: cuius nulla pars separata ali- quid significat. Et sic patet qz hec diffinitio est cōmu- nis ad omne verbum siue vocale siue mētale siue scri- ptum: siue finitum siue infinitum siue rectum siue ob- liquū. Per illā particulā tēporaliter significati- uus differt a nomine. Per illaz particulā: cuius nul- la pars et. differt ab oratione. Per illam extremus vnitius differt a participio: quod nō vnit extrema: qz

non regit aliquid a parte ante sed solum a parte post. Quid sit significare temporaliter. et quod nulla pars separata aliquid significat dictum est in diffinitione nominis.

Capitulum de oratione.

Oratio est terminus signi-

ficatus. et c. Adverte quod plures diffiniunt orationem primo per hermenias dicit: Oratio est vox significatiua cuius partium aliqua est significatiua separatim: ut de ea est vel non est affirmatio. hanc ultimam particulam posuit non quod non sit aliqua oratio cuius pars non significet: ut affirmatio: quod pars hypothetice significat: ut affirmatio: sed quod hoc non est commune orationi. scilicet habere partem quod significet ut affirmatio: sed bene competit cuilibet orationi habere partes que significet ut dictio. Et diuidit plures orationes in has quatuor species. scilicet enunciativam: vocatiuam: interrogatiuam: imperatiuam et deprecatiuam. Quia huius diuisionis est: quod hoc aut percipit veritatem rei. et ad hoc ordinatur enunciatio que est oratio indicatiua significans verum vel falsum: aut dirigit et ordinat alium: aut ad attendendum mentem. et ad hoc ordinatur vocatiua oratio: aut ad exequendum operi: et ad hoc ordinatur oratio interrogatiua. aut ad respondendum voce. et sic dupliciter. aut quatuor ad superiores: et sic deseruit oratio imperatiua. Alia autem orationes ad alios istarum specierum reducunt. dubitatiua. n. siue subiectiua reducit ad interrogatiuam siue optatiuam vel ad deprecatiuam. Magister autem largus diffinitionem orationem dicit. Oratio est terminus temporaliter significatus: cuius partes aliquid separatim significant. ultima particula ponit ad duas voces et verbi. Et diuidit orationem primo in perfectam et in imperfectam. Deinde perfectam in quatuor species. scilicet indicatiuam: optatiuam: imperatiuam: et subiunctiuam. Ex his patet quod magister largus accipit orationem: quod pro scripta vocali et mentali. Plures autem pro vocali tamen que proprie oratio. scilicet oris ratio dicitur. Idem secundo quod vterque bene diuidit orationem: sed secundum aliam considerationem diuidit plures: et secundum aliam magister. Philosophus diuidit orationem secundum processionem veritatis et ordinationem aliorum. Magister autem secundum diuersitatem modorum verbi. Oratio perfecta sic diffinitur a magistro. Est que perfectus sensus generatur in animo auditoris. et hec est data per respectum ad significatum. Alii autem aliter diffiniunt orationem sic: est congrua dictionum ordinatio. et est data per terminos siue dictiones. Ex his autem duabus fit vna completa sic. Oratio perfecta est congrua dictionum ordinatio perfecta sententia demonstrans. Alii tamen faciunt orationem iter orationem perfectam et congruam. Imperfecta dicitur per respectum ad significatum. Congrua vero per respectum ad ordinationem rectam dictionum. et oratio perfecta est congrua et non e converso. et de congrua grammaticus considerat: de perfecta vero logicus. Oratio imperfecta autem diffinitur: est quod ipse sensus generatur in animo auditoris. et est triplex. quidam enim sine verbo ut homo albus. quedam cum solo verbo infinito: ut decem esse. quedam cum verbo indicatiuo famulari non significans verum nec falsum: ut sor. incipit.

Capitulum de propositione.

Propositio est oratio. Adverte quod plures diffiniunt enunciationem primo

per hermenias quod est realis quod propositio dicitur. Enunciatio est oratio significans verum vel falsum. cuius quatuor diuisiones assignantur. Primo cui diuiditur enunciatio in enunciationem vnam simplicem: et vnam per diuisionem. scilicet categoricam et per hypotheticam. Secundo enunciatio vna simpliciter et affirmatiua et negatiua. Tercio diuiditur enunciatio vna simpliciter in enunciationem de subiecto vni: et in enunciationem de subiecto singulari. Quarto diuiditur enunciatio in vnam et plures. scilicet hec est color diuisione et prima inter omnes. sed est impropria: quod omnis enunciatio est proprie vna: scilicet improprie diuiditur: sicut homo improprie diuiditur in homines vix et homines mortui. Iste diuisiones sic ordinantur. Enunciatio diuiditur in vnam et plures. Enunciatio vna diuiditur in categoricam et hypotheticam. Categorica diuiditur in affirmatiuam et negatiuam. et iter categorica diuiditur in singularem et illam de subiecto vni. Plures autem ponit aliam diuisionem enunciationis et simplicem et propositam. scilicet secundum alios quos coincidunt in illa que est in vna et plures. Boetius tamen vult quod diuisione illa que est in vna et plures referat ad significata: scilicet simplicitas et compositio referat ad voces. Magister autem diffiniens propositionem dicit. Propositionis est oratio indicatiua verum vel falsum significans. In qua diffinitione ponitur tres particule. Prima oratio est genus: et capit per se extendit ad scriptam vocalem et mentalem. Secunda indicatiua: per quam differt ab orationibus aliorum modorum. Significans verum vel falsum: est alia oratio per quam differt ab orationibus indicatiuis non significatibus verum vel falsum: ut sor. incipit. Nota quod lex significans verum vel falsum capit per esse significatum veri vel falsi. Illa significans proprie dicit actum. sed significatum dicit aptitudinem. modo propositio que est in libro clauso est propositio. et tamen non significat verum nec falsum: sed significatiua est veri vel falsi. Et nota vltimam quod significare verum vel falsum sine esse significatum veri vel falsi est dupliciter. vno modo generaliter alio modo non quiesceter. Quiesceter est qui intelletus quiescit ante illa orationem significantem. et sic oratio indicatiua significat verum vel falsum: ut ista: deus est. que generat perfectum sensum in animo auditoris. Non quiesceter vero est qui intelletus non quiescit audita illa oratione. ut deus est: quod non generat perfectum sensum in animo auditoris. prima significat verum vel falsum sed secunda non. Dubium est cur magister addit illam particulam indicatiua diffinitioni philosophi: aut ergo diffinitio philosophi diminuta est: aut diffinitio magistri est superflua.

Ad quod est dicendum quod nec illa est diminuta nec ista superflua. Pro quo adverte quod propones aliorum modorum: ut dicit philosophus primo per hermenias non significant verum nec falsum. Vis ergo oratio significans verum vel falsum est indicatiua: et sic patet quod diffinitio philosophi non est diminuta: nec ista superflua. Item patet ista particula indicatiua. quod diffinitio tunc dicitur esse superflua quia non appetit orationem sub diffinitio: ut si per diffinitionem aialis assignaretur hec: suba aiata sensitiua rationalis. est superflua: quia non appetit orationem aialis. et tunc est diminuta quia appetit alteri a diffinitio: ut si per diffinitionem aialis assignaretur ista: suba aiata. et tamen aliud tunc est diminuta: quod appetit alteri a diffinitio: ut plura. Ex his patet quod diffinitio magistri non est superflua nec diminuta cum querat cum diffinitio. Magister ergo addit illam particulam indicatiua: tamen tamque necessaria sed ad exprimentum magis nam propositionis: sic cum diffinitio aialis sic: suba aiata sensitiua. diffinitio est bona. et etiam est bona si similiter

addat hec particula corporea: sic dicendo: alia est substantia corporea aiatā sensitiva. Et nō valetū dicatur. illa particula includit i alijs: ergo frustra ponit: qz qñis i cludatur: nō tñ quertū cū aliq illar. Vel aliter pōt dici q illa pticula indicatua est necessaria in diffinitioe p- positionis: qz sine illa diffinitio nō cōuerteret cū disti- nito: qz nō oīs oīo significās vey vel falsuz ē ppositio

Et si dicis: hoc est q philosophū pmo ppermenias q dicit oīones alioz modoz nō significare vey vel fal- sum. et etiam qz diffinitio philosophi ē diminuta cum cōpetat alteri a diffinito. s. oīoni iūmite. Dicit qz si- gnificare vey vel falsū dupl pōt capi. s. pprie vt signi- ficare vey vel falsū qecēter. Alio mō cōiter siue q- scēter siue nō qecēter significet vey vel falsuz. pmo mō accipit philosoph⁹. et illo mō oīs oīo significās ve- rū vel falsū ē ppositio. Secōdo mō accipit magi⁹ et sic nō oīs oīo significans vey vel falsū ē ppositio: et sic pōt so- lutio etc. Adverte vlti⁹ qz ista verba icipit: pōt et cō- similia pōt dupl pderari. Uno mō vt famularia sē. alio mō nō vt famularia. Si vt famularia cōsiderenē scias ex grāmatica qz bñt famulari i finituis cū qbus fungunt. et sicēnt psonalia vel impsonalia sūm qz sūt infinitiua qb famulātur. Si vō cōsideretur nō vt fa- mularia tūc erūt verba psonalia vt ly. incipit ē verbū actiū pūrū: et ly pōt absolutū. Si primo mō cōsiderē- tur iste oīones nō significāt verū vel falsuz. s. oīes pōt: plato incipit: cū sint impfecte et nō significēt verū neqz falsū seu pfectū sensū i aīo auditoris. Si vero confide- retur secūdo mō erūt pfecte et significāt verū vel falsū. primo mō accipit magister. Adverte vlti⁹ qz eadē oratio ē enūciatio: ppositio: conclusio. et interrogatio rea- liter: sed differūt rōne. qz dī enūciatio inqñt enūciat aliqd de aliquo. s. vey vel falsū. Dicitur ppositio inqñt tū iponitur ad iherēdū aliqd aliud: et ppositio dicitur p alio ppositio: vt pmissa q ponitur p cōclusionē iherēren- da. Dicit conclusio inqñt cōcludit. Dicitur at iterro- gatio inqñt interrogatur et pponit sub mō dubij. et ēt pōt dici questio: et est dubitabilis ppositio. In pñti su- mit magister ppositionē nō sūm pñmā rōnē. s. p ora- tione q ponit ad iherēdū: vt ē pmissa. sed large p omni- orōne indicatua significāte verū vel falsum.

De propositione categorica.

Adverte primo q magister diffinitēs ppositionē cathego- ricā dicit sic. ppropositio categorica ē q bz subiectuz p- dicatū et copulā principales pres sui. Duas pticulas posuit in ista diffinitioe. prima est. ppo q ē loco gñis. secūda ē q bz subm p- dicatū et copulā principales pres sui. q ē loco dīc. nā p hāc pticulā differt a ppropositioe ppothetica: cui⁹ pres principales nō sūt subz et p- dicatū et copulā: s. due p- pōnes: et hec pticula dīz i telligi explicite vt iplicite: qz dicēdo oīs hō ē risibilis et cōtra. ly cō- tra ē ppositio categorica et non bz has pres explicite sed bñ iplicite. qz subordinat vñ mētali bñt oēs has pres explicite: vt isti. oē risibile ē hō. Silt dicēdo si so- res currit ē. ly est. est ppositio categorica et iplicite bz duas pres et non explicite. Et si dicas q ly ē. nō si- gnificat vey nec falsū: p pñmā primo ppermenias caplo de verbo. ponēt cōueniētiā iter nomē et verbū i

hoc qz sicut nomen p se sūptū sine cōpositione nō signi- ficat verū nec falsū: ita verbū p se sūptū sine aliq cō- positione nō significat vey vel falsū: tūc vltia nō signi- ficat vey nec falsū: ergo nō ē ppositio. Adverte qz p- phūs itelligit qz nomē et verbū sūptū sine cōpositione tam explicite qz iplicite non significat vey neqz falsuz. sed si iplicite bz cōpositionē significat verū vel falsum vt de illo verbo ē: p3 in argumēto. pstat etia d noie. vt si qs interroget qs currit: et rideatur sotes: ly for. si- gnificat vey vel falsū: qz iplicite ē cū ppositioe cū sub- ordinatur isti mētali: sotes currit. Adverte secūdo circa diffinitū. vñ sūptū ē hoc nomē categorica. dicit Boet⁹ i topica sua q categorica idē ē qd p- dicatua. denoiatur aut sic a maioris ptis pñuilegio. i. a digno- ri pte cī. qz p- dicatū ē dignū subiecto. Sz vlti⁹ q- res qre termin⁹ sequēs verbū dicitur p- dicatū: et pce- dens dicitur subiectū: et verbū dicitur copulā. Dicitur qz rōnes corz onidūt. Nā p- dicatū ē qd de altero dicitur. subiectū vero d quo alterū dicitur. i. qd subijciatur alteri. puta p- dicato. copulā dicitur verbū: qz copulat et iungit p- dicatū cū subiecto: et oē verbū facit hoc i virtute ei⁹. Nā oē aliud verbū a verbo substantiuo dī adiectiuū qz est resolvable in suū p- cipitū et sum es est.

Adverte tertio circa diuisiones. qz cōiter dicitur qz illa ē diuissio analogi in analogata. pōt tñ tenere qz diuissio gñis i spēs. de hoc vide ample i qñtionib⁹ ptra sūmulas. Sed p omnib⁹ diuisionib⁹ dādīs et datīs aduerte scōz Boet⁹ qz qdrupler ē diuissio. Est. n. oīs diuissio aut gñis in spēs: aut totū in ptes: aut vocis in significaciones. Et pter has est alia diuissio q scōz acci- dens dicitur. et hec ē triplex. aut cū subiectū in accides di- uiditur: aut cū accides in subiecta: aut accis in accēna. Exēplū primi cū gñis in spēs diuiditur: aliū aliud rōnale aliud irrōnale. Exēplū scōdi cū totū in ptes di- uidit: aut cū totū continuū diuidit in ptes integrales: vt dom⁹ diuidit i tectū: fundamētū: parietes. aut curz totū diuidit in ptes cōntiales: vt hō diuidit in corp⁹ et animā. aut totū discontinuū diuidit: cū diuidim⁹ gre- gē aut populū aut exercitū. aut curz diuiditur totū vey: vt homo in for. et ciceronē. aut cū diuidit totū potesta- tiuū in suas potētias et virtutes: vt anima diuidit in po- tentiā intellectuā sensitivā et vegetatiuā. Exēplū tertij: cū sit diuissio vocis in significaciones: qz vel ē vor eq- uoca vt ē canis. significat enim animal larrabile: pl- scē marinū et sidus celeste: et talis diuissio dicitur equo- cationis. vel est oratio multa significās: vt Aio te eaci- da romanos vincere posse. et hec diuissio dicitur ambi- guitatis siue amphibologie. aut secūdū modū. hec enī vor infinitū non significat plura: s. multis modis. nā significat rem vnāz. cuius terminus inueniri potest: et hec aut secūdū mensurā. i. magnitudinē aut secūdū spe- ciem. Exemplum quarti cum subiectum diuiditur in accidentia. vt cum dicitur: hominū alij sūt nigri: alij sunt candidi. alij medio colore colorati. accides diuidit in subiecta sic. corū que expetunt alia in anima alia in corp⁹: s. sua sunt. accides in accidentia diuiditur sic: candidoz alia dñra sūt: vt margaritib⁹. alia ligda vt lac. s. nota qz diuissio analogi in analogata reducitur ad diuisionē equoci in equinocata.

St

EL

F

et

et

et

p

Tractatus

14

Propositionum

Alia affirmativa et negativa. Prima diuisio propositionis in affirmatiua et negatiua. Aduerte pmo q magister diuinit ppositione affirmatiua. sic est illa q principale verbu affirmat. duas particulas ponit. Prima est ly illa que sic exponit. i. ppositio et stat loco generis. Secunda est principale verbu affirmat. que est loco differentie. ppter secundariu verbu penes qd no attendit affirmatio vel negatio pponis: q si negat no pp hoc dicitur ppositio negatiua vt illa est affirmatiua: for. q no currit monetur: et si secundariu vbu negatur. Sicut si affirmatur no ppter hoc dicitur ppositio affirmatiua vt illa est negatiua: for. q monetur no currit. et si secundariu verbu affirmat: et hic secda particula principale verbu affirmatur debet intelligi explicite: q dicens: ois hō est aial rōnale et eoduerso: ly eoduerso est ppositio affirmatiua: et si illud no est principale verbu qd affirmet explicite: s; iplicite tm. q subordinat huic metali. Omne aial rōnale est homo. Constat ponit duas pculas in diffinitioe ppositionis negatiue. Prima est ly illa q exponit vt sup id est ppositio loco gnis. Secda in q principale verbu negatur ponitur loco differentie. et di. ppter secundarie verbus penes qd no attendit affirmatio nec negatio ppositionis: vt dictu est supra: et hec particula debet intelligi similiter explicite vt iplicite ppter secundariu partē huius ppositionis: nullu aial est rōnale: et eoduerso: ly eoduerso est ppositio negatiua iplicite. Magister etiā in tractatu hūmulus addit aliā glossaz huic particule in qua principale verbu negatur. i. per negationē existentē aliqd illi: qd dicitur ppter pcientem vniuersalis negatiue que est affirmatiua: et si negatur verbu principale: sed no ppter negationē existentē aliqd illius. Aduerte secūdo circa diuisionē que est gnis i spēs. ppositio enī est gen⁹ ad affirmatiua et negatiua vt voluit Porphyrius sic recitat Boetius i pmo phylomatas: ly Alexander dixerit q sit diuisio analogi in analogata. Rōnes eoz vide in qdne hūmulus si placet. Aduerte tertio q penes aliud attendit affirmatio vel negatio i categoricis: aliud i hypotheticis qm in hypotheticis attendit penes notā pgentē: q si negatur ē negatiua: si autē nō: est affirmatiua: q ita se hz nota in hypotheticis sicut verbu principale i categoricis de inesse. In categoricis autē est quedā diuersitas. Nam quedā sunt de inesse quedā modales. In categoricis d inesse affirmatio et negatio attenditur penes verbus principale. qd si negat est negatiua. si nō: ē affirmatiua. In modalib⁹ vō dicit phis secūdo phylomatas q penes modū attendit affirmatio et negatio: q ita se hz modus i modalib⁹ sicut vbu principale i categoricis de inesse. an aut sit vlr. vey i modalib⁹ de sensu coposito et de sensu diuiso. et an modalis i q modus affirmatur et dictu negat sit negatiua: vel nō clare declarabimus est de modalib⁹ infra declarabit. Dubitaret q quare si ppositio debet ēē negatiua regitur aduerbiū negādū in ppositione: et si hz ēē affirmatiua nō regitur aduerbiū affirmandū in ppositione. q illa est affirmatiua: tu es homo: et nō nō ponit aduerbiū affirmandū i ppositione: vt pfecto: qppe ēē. Ad hoc respōdet Paulus perguensis i septio dubio supra cōsequē

tias Strodi: di. q talia aduerbia teste psciano i malo. ri volumine nō sūt aduerbia affirmādi: sed affirmādi: q nō faciūt ppositionē affirmatiua: sed ppositionem quā inueniūt affirmat. Alii si dixerō. pfecto nullus hō est asinus: ly pfecto nō affirmat: sed affirmat negatōez. quā inuenit. Sed aduerbia negādū ex officio suo hnt negationē: et ppter sūt aduerbia negādū. Contra. sic illud aduerbiū dicitur aduerbiū negādū p hoc q negatur aliqd. ita aduerbiū dicit affirmādū p hoc q affirmatur aliqd: sed per talia affirmat aliqd. ergo. minor pbatur. q si qrat putas ne q homo sit alb⁹: et rideat ita certū est q affirmatur illud. Deinde omne affirmatiue est affirmare. Id dico aliter q talia sūt aduerbia affirmādū: nō nō habet facere ppositionē affirmatiua: sic aduerbiū negādū facit ppositionē negatiua: q ppter hoc ex natura verbi substantiu est ppositionē affirmatiua facere: est ex natura ei⁹ sit vnire et cōponere extrema. nō autē de natura verbi est diuidere vnū extremū ab altero: ideo regitur aliqd per qd fiat hoc: et illud ē negatio. Secda diuisio ppositionis in verā et falsam. Aduerte p intellectu diuisionis q triplex ē significatiū ppositionis. i. principale: assertiuū et representatiuū. Principale est illud qd resultat. ex pmaria significatiōe oinz suoz terminoz: vt hec ppositio: homo est aial. principale significat hoiez ēē aial. Assertiuū ē qd cumq significatiū principale alicui⁹ ppositiois sequentis ad eā: et sic illa ppositio: homo est aial: significat assertiue aliquid esse. naz formaliter sequitur: homo est aial. ergo aliqd est. Representatiuū vō dicitur quodcumq significatiū q si significatiō apprehēditur p ipsam: et sic significatiū representatiuū illi⁹ ppositiois. hō est aial. est hoiez ēē asinu: ex quo sequit q oē significatiū principale est assertiuū et nō eoduerso: et oē assertiuū est representatiuū et nō eoduerso. Ad ppositū ergo penes veritatē vel falsitatē principale significatiū dicitur ppositio vera vel falsa. nō autē penes veritatē vel falsitatē alterius significatiū. Aduerte q ista tria noia significatiū principale: significatiū pmaria: et significatiū adequatū. sūt noia synonima sic tunica: vestis et indumentū: ēē mām insolubiliū: qd notāter dico: q i mā insolubiliū adequatū significatiū et principale: nō sunt idē: p m magistru i vltimo notabili insolubiliū: adequatū enī significatiū: vt bul⁹ for. di. falsū. ē for. dicere falsū. Adequatū enī significatiū i illis ē significatiū categoricū qd est simile oratiōi infinite vel piniatiue. Principale vō significatiū est ppothetici: vt for. dicere falsū et istā ēē verā: et in insolubilib⁹ possibilitas attendit penes adequatū significatiū: falsitas vō penes principale. Qd aut illa tria idē sint extra mām insolubiliū pbatur: q oē significatiū pmaria vel adequatū est illud qd est simile oroni infinitiue vel piniatiue: vt p per magistru in textu: sed oē principale ē huiusmodi: vt patet ex pmo notato. quare ēē. Aduerte tertio q isti termini verū vel falsum possunt accipi dupli. Primo transcendēter: et sic sunt termini pme intentionis vel impositionis: et sic pcedit sopbistice: q illa ppositio: hō est asinus est vera: q ē enī q est tres res sūt tres termini. Secūdo p ppositiōe vera vel falsa. et sic sunt termini secundē intentionis vel ipositionis. Tertio aduerbia verū pro vere: vel ita esse falsū pro falsē vel nō ita ēē.

p f.

Te

oti

n

oti

o f e

n f

p e

ov

je

n f

In pposito dicitur de qd sumunt aduerbials qd id e di
cere pposito vera est cui pmaru significatu est ver: et
dicere ppo vera e illa q pmaru significat sicut e: id e
dicere ppo falsa e illa cui pmaru significatu e falsu: et
dicere ppo falsa e illa q significat sicut no e: vel si ita e
sicut significat: ergo e va: et eoduerso no e ita sicut signi
ficat: ergo e falsa: et eoduerso. Quantu at vitatis hoc co
tineat. vide i qone h sumulas: vbi declarat qd ver no
nominali sumptu denoiat intellectus ver: pponit vera: et si
significatu ver: et q eade vitate intellectus denoiat ver: et
ppo va: et significatu ver. No igit bz exponi q signifi
catu dicat ver p ve. Si noial sumedo ver: recte dicat
q significatu sit ver. vide ibi ample. Ex bis pz intelle
ctus diffinit. Tertia diuisio ppois i polez et i ipolez
Aduerte pmo circa diffones illas q significatu pole
di ee illud qd pot ee. et id id e dicere cui pmaru signi
ficatu e pole et dicere q pmarie significat sic pot ee vt di
cat alij. Significatu ipole e illud qd no pot ee: et ideo
id e dicere cui pmaru significatu est ipole: et dicere signi
ficat sic no pot ee. Aduerte tri q ipole e duplex. s. sim
pliciter et fm qd. Impole simpliciter est illud qd no pot esse:
nec potuit ee: nec potit ee vt chymera ee: et deus no esse.
Impossibile fm qd e illud qd no pot ee: nec potit ee:
tri potit ee vt cesare no fuisse: et ita pponit ppo pot
dici ipolis simpliciter vel fm qd. Aduerte scdo q no ois
ppo potis pot ee va sic ppe significado. multe eni sunt
ppones potes que no pot ee vere: vt ille: Nulla ppo e:
Nulla ppo e va. Nulla ppo e vlis: Nulla ppo est ne
cessaria. fontes no e i mete for. Declaro o pma et suffic:
q sic hbs intelligere de alijs. vbi si ponat i ee q possit ee
va sequit dictiona ex ea qd pbat: qz si dicas q ista: ni
la ppo e. va: ergo aliq ppo est va. tuc vltra: aliq ppo
est va: ergo aliqua ppo est. et ex alia pte sequit q nulla
ppo est: q sequit illa ppo e va: nulla ppo est: que pre
cise significat q nulla ppo e: ergo nulla ppo est: et sic pz
q sequunt dictiona q aliq ppo est: et nulla ppo est.
Nec etiā ois ipolis pot ee falsa: imo aliq est q no pot ee
vera nec falsa: vt illa assignata. Quarta diuisio ppo
nis i neia et continget. Aduerte pmo h bas diffones
q significatu neiu di qd no pot no ee: qz necessarii di
septimo metaphisice qd e ipole alr se bte: id e ergo e ol
cere ppo neia e illa cui significatu e neiu. et dicere q
sui significatu no pot no esse. Aduerte tri q neiu est
duplex. s. simplex et fm qd. Necessarii simpliciter e q non
pot no esse: nec potit no esse: nec poterit no esse. vt deus
ee est necessarii. Necessarii fz qd est q no potest no
ee: nec poterit no ee. potuit tri ee: vt cesare fuisse: et ita
pponit ppo pot dici neia duplr: vel simpliciter vel
fm qd. Significatu vbi continget est qd pot ee et no esse.
Id e ergo e dicere ppo contingens est illa cuius pmaru
significatu est contingens: et dicere q pmarie significat si
cut pot ee et no ee. Aduerte scdo q no ois ppo cotin
gens ad vtrilibz pot ee falsa: sic ppe significado. Itaz
ista aliqua ppo est falsa: no pot ee falsa sic precise signifi
cando: qz si pot ee falsa ponatur i esse. et tuc sequunt duo
cotradictiona: qz sequit ista est falsa: ergo aliqua ppo est
falsa. ex alia pte sequit ista est falsa q ppe significat q ali
qua ppo est falsa. ergo nulla ppositio est falsa: quare
sequitur cotradictio. Nec ois continget pot ee vera.

imo aliq continget est que no pot esse va neq: falsa: vt pz
de ista nulla ppositio est. Aduerte tertio q sicut dixi
q ver et falsu pot accipi triplr. ita dico de oibz finimis
modalibz pole: ipole: necessarii: ptingens: veru et falsum
Et sic dico de necessario q: sumit triplr. Primo trase
dent p re necessaria vt cu dico necessarii est deus ee: tuc
ista significat q aliq res est que e necessaria et ista e deus
ee: Secundo sumitur aduerbials p mo necessario: et sic
necario deus est significat q aliqle e i re qle no pot no
ee et talr deus esse. Tertio sumitur p pponit necessaria: et
tunc est necessarii deus ee significat q ista ppo de: e: est
necessaria. Quinta diuisio ppois in pponem alicu
ius quantitates et i pponit nullius quantitates. Aduerte
pmo q p limitatoe ppois vlis qtuor ditiones requirunt
scdz magz in logica magna. Prima q subijciatur
emin? cois: vt excludat terminu? singularis. et p hoc qd
dicit subijciatur et non pdicat. denotauit q qstas ppois
sumit a subo et no a pdicato. Scda no pregnas: qz si
sit terminu? pgnas mediate signo vli no e vlis: vt dicedo:
no sp fuit ho: no nemo disputabit: nulla istaz e ppositio
vniuersalis. Tertia solo signo determinat? vel plu
ribus eade equalitibus. Di solo signo vniuersali deter
minat: qz si alijs determinat? no eet vniuersalis. vt illa
incipit ois ho ee. Dicit etiā vel plurib? eade equalitibus
ppter negatōes equalites signis affirmatiuis: vt pce
do. nullus ho no currit. quia equalit huic. qlibz ho cur
rit. Quarta existet vel exiit? aliqd illi? ppter pia
centē vlis cu id sit subm vtriusq. Pro limitatione
ppois pticularis qtuor ditiones requirunt. Prima q
subijciatur emin? cois et no singularis: Secda no pgnas
ppter istas: aliq nemo est. Tertia solo signo pticulari
determinatis vel plurib? eade equalitibus: ppter primu
ista no est pticularis. incipit esse aliq ho. ppter scdz: ista
e pticularis. nonnullus ho est asin? cu equalit huic ali
q ho e asin?. Quarta existet vel exiit? aliq illi?
referedo relatiu ad tale pponem pticularē ppter ei?
piacentē. Pro limitatione ppois indefinite quatuor
conditiones requirunt. Prima q subijciatur terminus
cois ppter singulares. Scda n pregnas ppter tales que
no sunt indefinite: ab eterno fuit ho: semp fuit ho. Tertia
nullo signo determinat? vel plurib? eade equalitibus.
Primu di ppter illas i qbus est signu sine alicui? quanti
tatis sint sine nulli. Scdm di. qz dicedo nonnullus equ?
currit equalit. equ? currit. Quarta exite aliqd illius
ppter piacentē vniuersalis. Ex tertia coditoe videt
seq q eade ppo est pticularis et indefinita: qz illa. nonnull?
equ? currit: cu equalit huic pticulari aliq equ? currit:
et equalit huic indefinitae. equ? currit: ergo e pticularis
et indefinita. Propositio singularis sic limitat. est illa i
q subijciatur terminus discretus sine signo imobilitate: aut
terminu? cois pnoie demonstratiuo determinat? exite ali
qd illi? Dicitur sine signo imobilitate ppter tales. neio
ti no es asin? cuius subz imobilitatur: no qz fieri defini
nate vel coisue et ipediat descensu: qz non pot de lege coi
descendi sub termino discreto: fz qz suspēdit talia suba
a ppa denoiatione: qz nulla illaz di discreta fz moda
lis. Di vlti? vel subijciatur terminu? cois solo pnoie de
monstratiuo determinat? exite aliqd illi? Di exite aliqd
illius vt supra. Dubitatur. vnde sumitur quantitas
b

Tractatus

p. k.

ppōnis: & p̄r q̄re aliq̄ ppōnes dicunt alicui quātitatis aliq̄ nulli. Alicuius quātitatis vt vniuersalis: p̄ticulāris: indefinita & singularis. Nullius vt exclusiue: exceptiue reduplicatiue. Ad hoc r̄ndēt qdā dicētes q̄ ppō pōt p̄diciari dupl. Vno mō s̄z substantiā & p̄positionē terminoz. Alio mō s̄m significati: p̄mo mō ois p̄positio ē alicui quātitatis: q̄ quantū est illud qd est diuisibile in p̄tes quāz q̄libet est nota ēē hoc aliqd. q̄nto me taphisice: sed p̄positio p̄mo mō accepta potest diuidi i p̄tes. i. subm p̄dicatū & copulā: quoz qdlibet est natū p se ēē hoc aliqd. Sed scdo mō quo ad significatū ppō dī alicui quātitatis cuius subiectū significat aliqd totum: vel aliqd qd est ps i toto. Exēplū p̄m. vt q̄libet hō currit. Exēplū scdū: vt aliq̄ hō currit. hō currit: fontes currit: tūc aut subm significat p̄tē in toto: quādo ps significat sic q̄ pōt p̄tineri in toto: q̄ tūc ē quādo toto exite: vt ps est vā. Ex istō pz q̄ ppō exceptiua & exclusiua reduplicatiua: nō sunt alicui quātitatis: vt dicēdo tāntū hō currit: vel q̄libz hō p̄ter fontē currit: vel q̄libz hō in q̄tuz hō currit: nō significat ista subiecta totū qd cōprehendi pōt sub eis: nec p̄tē q̄ cōtineant i toto: q̄ si ista est vā. q̄libet hō currit. nō tamē hec ē vā. tūc homo currit: nec ista: ois hō p̄ter fontē currit: nec ista. q̄libet homo in q̄tum homo currit. Ad dū etiā istū q̄ ista est nulli quātitatis: hō est spēs: si ly hō simplr supponat: q̄ si cēt alicuius quātitatis maxime ēē indefinita: qd nō est verū: q̄ nō pōt ēē vniuersalis nec p̄ticularis. Itē nō pōt ordinari in figura. Itē significaret p̄tē i toto: qd est falsū. q̄ cū supponat simpliciter nō est ps hois cēntialis nec subalterna nec aliq̄lis ps. Nec opinio peccat in duobz. p̄mo diminuta ē: q̄ dicit q̄ quātitas attēdit penes subm & nō assignat cāz q̄re magis penes subz q̄ p̄dicatū. Secūdo dicit falsū: dicit enī. Ois ppō cuius subz significat totū aut p̄tē in toto ē alicui quātitatis sine itelligēdo si cut ipē itelligit. Cōtra. q̄ ista ppō. hic hō inq̄tū hic hō ē aial. significat p̄tē i toto ad modū suū: & tū nullus ē quātitatis. ergo rē. q̄nā ē nota cū minor. maior p̄bat q̄ s̄m ipz ppō significat p̄tē i toto q̄n ps sic significat q̄ p̄tineri pōt i toto: qd tūc ē q̄n toto exite vō ps ē vera: s̄z ita ē hic. p̄batto. q̄ illavlis. ois hō cāial: nūq̄ pōt ēē vā q̄n illa singularis sit vā. hic hō inq̄tū hic hō ē aial. Si nullis arguit de illa hic hō inq̄tū hic hō est aial: q̄ illa vlis ois hō ē aial: nō pōt ēē vā q̄n talis sit vā: ergo ē alicuius quātitatis. q̄nē patēt s̄m illos. Aliē ergo r̄ndē dū ē. & q̄ dubitatio hz duas p̄tes. p̄ma ē vñ sumit quātitas. scda q̄re aliq̄ ppōes sūt alicui quātitatis & aliq̄ nō. vt clare habeat r̄n̄io sigillatim respondebo. Ad p̄mū dicitur q̄ quātitas sumit a subiectis & non a p̄dicatis. Cui ratio ē: q̄ subiecta p̄nt accipi vniuersalit̄ & p̄ticularit̄: p̄dicata vō nō. nā p̄būs p̄mo p̄p̄ermentias dicit q̄ vniuersale vniuersalit̄ sumptū nūq̄ p̄dicat. Quare aut subiecta p̄nt accipi vniuersalit̄ & p̄ticularit̄ & non p̄dicata dupl̄ ē ratio. p̄ma. q̄ signū pōt remanere signū a p̄te sub: nō aut a p̄te p̄dicati cū sit ps p̄dicati. Secūda rō est: q̄ subz se hz vt mā p̄dicatū vō vt forma. Cū āt forma de se sit diuisibilis: mā vero diuisibilis ratione cuius dī forma. id significatū vniuersale dicēs for mā hz addi subo non aut p̄dicato: etiā quot modis pōt

variari subm variatur quātitas p̄positionis. Cū aut q̄drudlicē possit variari: q̄ aut subz est cōtinuus vniuersalis aut singularis. Si singularis sic fac singularē. Si vniuersa l̄s: aut cū signo: aut sine signo. si sine signo sic facit p̄positionē indefinitā: si cū signo: aut vniuersaliter aut p̄ticularit̄: si p̄ticularit̄ facit p̄ticularē. si vniuersalit̄ vniuersalē. & sic q̄druplex ē ppō alicuius quātitatis.

Ad scdam dicit magister in logica magna formalit̄ hec vba. Quādoq̄q̄ subm alicuius ppōnis imobilitatur: nō qdē p̄ modū determinatiōis super determinabilē: sicut imobilitatur p̄dicatū vniuersalis affirmatiue aut subiectū exclusiue: sed imobilitatur per modū p̄batōis terminū p̄cedētis ipsuz rōne cuius subiectū a sua pp̄ia denoiatiōe suspēdit: nō ē alicuius quātitatis. Ideo exclusiua: vt tū hō currit: q̄ habet p̄batī rōne signi & nō subiecti nō est alicuius quātitatis. Exceptiua similiter: reduplicatiua similiter: ablatiua in cōsequētia quādo p̄cedit: bene dico q̄n p̄cedit: q̄ aliter nō: vñ ista: non hoie currēte tu es alicuius: nullus ē quātitatis. sed ista: tu es alicuius nullo hoie corrente est singularis. s̄lī ista: sine auctu potes audire: nullus ē quātitatis. & bene dicitur de oibz illis in q̄bus subm suspēditur a pp̄ia denoiatiōe rōne. p̄batōis cōtinui p̄cedētis ipz. Et nota bene q̄ nō oēs sciūt hoc quos credis scire. id tu deciperis.

Propositio nullius quātitatis est que nō est vniuersalis: p̄ticularis: indefinita. vel singularis. Aduerte q̄ licz cōlter ponatur q̄ iste quattuor non sunt alicuius quātitatis scilicet exclusiua exceptiua: reduplicatiua: ablatiua in cōsequētia. tamen non tantū iste quattuor nō sunt alicuius quātitatis: sed multo plures vt dicit magister in logica magna. Et bene omnes iste sunt nullius quātitatis: in quibus subiectum suspenditur a pp̄ia de nominatione ratione probationis p̄cedētis ipsū: vt iste. ab eterno deus fuit: semper homo fuit. scilicet fontes esse. immediate ante a tu fuisse: necessario deus est: contingenter tu es: tu scis fontem currere. possibile est fontes currere. et de cōsimilibz. De vñ istō. Que ca: vel yp. qualis ne. vel as. v. quanta par. in. sin. nil dico quia de se clarus est. Dubitatur contra omnes diuisiones propositionum vtrum sint date de propositione eodem modo sumpta. Ad quod respondet quidā q̄ non sunt date de ppōne eodē mō sumpta sed diuer simode. Unde propositio potest considerari tripliciter. Vno modo quo ad substantiam. & sic diuiditur i categoricam & p̄p̄otheticam. quia habere subiectum p̄dicatum & copulam tanq̄ partes principales. vel habere plures propositiones tanq̄ partes est de substantia propositionis. Alio modo potest considerari quo ad quantitatem & sic diuiditur in vniuersalem p̄ticularem indefinitam & singularem: quia facta est diuisio secundum conditionem subiecti a quo sumitur quantitas cum subiectum se habeat vt materia: & quantitas est eterna materie s̄z ḡmetatorē in de suba orbis. Alio mō pōt cōsiderari quo ad qualitatem: & hoc dupl̄cē. vel q̄ cōsideratur q̄litas significātis vel significati. si significātis sic diuiditur in affirmatiua & negatiua: q̄ facta ē diuisio s̄m id qd se habet vt forma in p̄positione: & cō-

q. f.

m. f.

c. f.

o. f.

s. f.

Requiter vt q̄litas pura. sed verbi est illud qd est vt for-
ma respectu subiecti & predicati. Si at̄ considerat̄ q̄litas signifi-
cati sic diuidit̄ in verā & falsā: necessariā & contingētē: po-
tēz & ipotēz. Aliē potēs dicē & clarē q̄ ppositio pōt q̄drū
plū diuidi. s. fm̄ subam: fm̄ q̄litate: fm̄ quātitate: & fm̄
materiā. Si fm̄ substantiā diuidit̄ in categoricā & hypo-
theticā. Si fm̄ q̄litate in affirmatiuā & negatiuā. Si fm̄
quātitate diuidit̄ in vniuersalē: particularē: & indefinitā: & sin-
gularē. Si fm̄ materiā diuidit̄ in necessariā: contingētē: ve-
rā & falsā. possibile & impossibile. Aduerte tamē q̄ nō
loquor de mā ex q̄ est p̄pō: q̄ sic est accipe p̄pōnem fm̄
subaz: q̄ termini sūt mā. p̄pōnis & de suba ei⁹: s. loquor
de mā p̄ habitudine p̄dicati ad subz. s. mā p̄pōnis vt
hic sumit̄ est habimdo p̄dicati ad subiectū i qua sit p̄pō
p̄dicati cū subo: in q̄ subiectū vel p̄dicatū discōnēnt̄
quēniūt & fm̄ hoc mā p̄pōis ē triplex. s. nālīs. cōtingēs &
remota. Materia nālīs ē illa in q̄ p̄dicatū est de eēntia
subi: vel p̄pōis ei⁹: vt hō est alaz: hō est risibilis. Con-
tingēs vō est illa in q̄ p̄dicatū pōt inesse aut abesse subo
vt hō est alb⁹. Remota ē illa in qua p̄dicatū nō pōt que-
rere subo: vt hō est asin⁹. Si fm̄ hāc triplicē mā p̄pōis
sumit̄ alie tres diuisiones: q̄ si mā est naturalis p̄pō-
tio est necia: si cōtingēs est p̄pō cōtingēs. si remota falsa
ē. Itē si nālīs vera ē: si remota falsa ē: si cōtingēs possi-
bilis ē: si remota impossibilis ē: loquor de affirmatis: q̄ in ne-
gatiuis alie variant̄. Adhuc subtili⁹ pōt dici q̄ p̄pō
necaria fm̄ vnitatē diuidit̄ in categoricā & p̄pōtheticā
q̄ p̄pō vna vel est simpli: vna vt categorica. vel eēna
cōiunctiōe. vt p̄pōthetica: sicut aliqd vnu diuidit̄ in vnu
simplē & cōpōsitū. Deinde p̄pō categorica fm̄ q̄litate
diuidit̄ in affirmatiuā & negatiuā rōne copule penes
quā antecēdit affirmatiō & negatiō. Deinde fm̄ quātitate di-
uidit̄ in vlez: particularē: indefinitā: & singularē rōne sub-
iecti qd nō suspēdit̄ a p̄pōa denotatiōe. Deinde fm̄ māz omi-
diū vltimū i verā & falsam neciāz & cōtingētē potēm &
impossibilē rōne significati p̄pōnis qd est tale.

Propositionum alia de inesse alia
modalis. Aduer-
te q̄ diffōnes iste de v̄ntē p̄monis falsē sunt: cū cathe-
gorica p̄pō nō sit modalis in qua ponit̄ modus: vt ista
hic est pole. S. in sensu i quo sūt vere sunt. Prima
enī q̄ dicit̄ modalis est illa in qua ponit̄ modus. sic itel-
ligit̄. i. in q̄ p̄dicatū ict̄ subo cū dēterminationē modi: vt
pole est forte currere. Vel magis ad lraz dic: Modalis
est illa in q̄ ponit̄ modus modalis sūptus: q̄ tūc ordinat̄
cū dē. Cōsili dicat̄ de p̄pōne de ictē q̄ est illa in q̄
p̄dicatū ict̄ subo simpli. i. sine dēterminationē modi. Vel
magis ad lraz dic de ictē est illa in q̄ nō ponit̄ modus
modalis sūptus. Adodi aut̄ sūt sex. Ad cognoscēdū qd
sit modus i p̄posito & quot sunt modi. Aduerte circa
p̄mū q̄ modus ē adiacēs rei dēterminatiō. i. dēterminatiō
facta p̄ adiectiū. vñ adiectiū: dēterminatiō: & modus:
eādē rē dicit̄: s. differētū fm̄ rōne. Adiectiū enī dicit̄ rē
adiacētē. dēterminatiō vō depēdētā rē: modus aut̄ dicit̄
vtrūq̄. Circa scōz aduerte q̄ adiectiū ē duplex. s.
nois vt albus alba albi: & alia: & vrbī vt aduerbiū: q̄
p̄dicant̄ dē. aduerbiū ē vī vbi adiectiū. Adiectiū
vero tā nois q̄ vbi est duplex: q̄ qdā pōt dēterminare
vbi rōne cōpositiōis: & qdā nō. Illud aut̄ qd pōt dē-

terminare vbi rōne cōpositiōis si addat aliqd sup̄ cōposi-
tionē: vt puta necessitatē vel aliqd h̄mōt: quod sic addi-
tum sit ex pte rei pōt facere p̄pōnē modale. Vñ dī p̄-
mo q̄ dēterminet̄ vrbū rōne cōpositiōis. i. q̄ dētermi-
net̄ oīones cōiunctiū vel infiniti: vt dicendo. forte cur-
rere est pole: quod nō faciunt illa aduerbia bñ male & ve-
lociter: q̄ dētermināt rōne vrbī: vt fortes currit velocitē:
& nūc. nuper: q̄ dētermināt rōne t̄pis: vt fortes nūc cur-
rit: & multa adiectiua nō alia & vrbalia. Vñ qd q̄ ad-
dat aliqd sup̄ cōpositiōnē: qd sit ex pte rei: quod nō fa-
ciūt ista aduerbia dubie: pbabili: ter: vel ista noia dubi-
um. pbabile: scitū cū significēt̄ qualitātē aīe & nō rei: q̄
nulla dubietas ē ex pte rei: & q̄ ista. s. neciū cōtingēs: pos-
sibile: ipole: vez & falsū: & nō plura hñt̄ has duas qdā-
tēs. s. tñ sūt sex modi faciētes p̄pōnē modale. Et hī
modi p̄nt̄ duplī sumi. s. noialiter: vt exēplificatū. & ad-
uerbiat̄: vt neciō: possibile: ipossible: vbi & falsē: hōz
aut̄ aliq̄ p̄nt̄ sumi vrbaliter. vt pōt p̄ poli: nō pōt p̄ ipos-
sibile: oīz p̄ neciō: cōtingit̄ p̄ contingētī. Circa sufficiē-
tiā modoz: nō q̄ qdā sic assignāt̄: Mā cū modi dētermi-
nēt̄ cōpositiōnē vel inherētā p̄dicati ad subz: quot mo-
dis quēniūt dēterminare istā inherētā tot erūt modi. termi-
nari aut̄ cōtingit̄ tñ sex modis: q̄ aut per v̄ritatē: aut falsi-
tatē absolute: & sic sumunt̄ duo modi. s. verus & falsus.
aut per aliqd quod importat v̄ritatē illius inherētē condi-
tionate: aut falsitatē conditionatis. si v̄ritatē cōditionatā.
aut dicit̄ v̄ritatē infallibilē: & sic accipit̄ neciū: aut falsita-
tem infallibilē: & sic accipit̄ ipossible: aut dicit̄ v̄ritatē
fallibilem: & sic accipit̄ contingēs: aut falsitatem falli-
bilē: & sic accipit̄ possibile: & sic tñ erūt ibi sex modi: pos-
sibile: ipossible: necessariū: cōtingēs: vez & falsū. Et dñt̄
vltimū q̄ possibile & cōtingēs nō differūt nisi q̄ vñ im-
ponat de suo mō significādi v̄ritatē fallibilē vt cōtingēs.
aliud falsitatē fallibilē vt possibile: & id dicit̄ q̄ possibi-
le ē falsū potēs ē vez. s. cōtingēs ē vez potēs ē falsū.
Dant̄ et̄ aliā dīam. s. q̄ cōtingēs dicit̄ v̄ritatē euen-
tus ex pte rei: s. possibile dicit̄ v̄ritatē euentus ex pte tē-
poris. Licet hec sint subtiliter dē: tñ sequendo v̄itaz
cōm magis distinguendū ē de contingētī: quod vno mō
accipitur p̄ possibile: alio mō p̄ cōtingētī ad vtrūlibet.
Primo modo accipitur hic: & sic ordinat̄ i figura: & sic
possibile & contingēs nō differūt. & si vñ dicit̄ v̄ritatē fal-
libilē & aliud. Scōdo vō mō accipiendo cōtingēs non
dicit̄ sibi aliq̄ p̄pō de necessario: q̄ contingēs ad vtrū
libet exponitur p̄ possibile eē: & possibile non eē. hoc ē p̄
vnam copulatiuā factā ex duabus p̄tibz de possibili:
verbi grā oēm hoīem contingēs ē ad vtrūlibet curre-
re. exponit̄ sic: oīs hō pōt currere. & oīs hō pōt nō curre-
re. Adictoriū est: non oēm hoīez contingēs est currere
q̄ valet ista: aliquis homo de necessitate currit: vel idē
homo de necessitate non currit. Et sufficiētia est talis
Aliquis modus dicit̄ v̄ritatē vel falsitatem absolu-
tam vel conditionatam. Si absolutam sicut verū vel
falsum. Si conditionatam: aut dicit̄ v̄ritatē infallibi-
lē. & sic est necessarium: aut falsitatē infallibilē: & sic ē im-
possibile: aut v̄ritatē vel falsitatem infallibilem: & sic est
cōtingēs & possibile. Dubium est si oēs isti modi fa-
ciunt p̄positionem modalem. quare magister non po-
nit̄ propōnes de vero & falso in figura sicut alias moda-

les. Ad dubium est si figuras assignatas a philosopho per permenias: id quod burlesus dicitur in philosophia permenias: quod verum et falsum non faciunt propositionem modalem: quod nihil addunt super compositionem. scilicet supra esse et non esse. Idem. n. est dicere: fortes currunt et falsum est forte currere. et idem est dicere: fortes non currunt et falsum est forte currere. et quod nihil addunt supra esse et non esse: id non faciunt propositionem modalem. Sicut nulla propositio modalis convertitur cum sua de ictu. scilicet iste convertuntur. fortes currunt et forte currere est verum. Sed hoc propositio. verum est forte currere non est propositio modalis. Quod autem philosophus connumerat verum et falsum in alios modos: hoc est quod determinat quod predicatum inest subiecto: scilicet quod nihil addunt supra compositionem: id non faciunt propositionem modalem. Et propter hoc philosophus non determinat de oppositione nec de quibus propositionum et quod ponunt verum et falsum: sic de aliis modis quod faciunt propositiones modales. Licet hoc sit probabile: est tamen contra sententiam auctorum: et ex sufficientia modorum potest argumentari in ipsum. scilicet gratia breuitatis relinquo. Sed aliter dicendum secundum Boetium de mente armonij: in philosophia permenias quod philosophus determinat de propositionibus modalibus: putant habere oppositionem et quoniam alii quod ille de inesse: et quod propositiones modificate his duobus modis. scilicet vero et falso: non differunt per oppositionem et quoniam ab illis de ictu: scilicet hi modis modificate per alios quatuor modos: id de istis duobus non determinat nisi de aliis quatuor sic. Quare autem propositiones modificate sunt verum et falsum non variant oppositionem et quoniam ab illis de inesse: causa est. quod tales propositiones sic modificate equaliter propositionibus correspondentibus de inesse: et id tale oppositionem et quoniam habent ad invicem quod habet ille de inesse quod equaliter. unde iste omnes boiem currere est verum: nullus boiem currere est verum: cum equaliter istis: omnes boiem currunt: nullus boiem currere est falsum: sic sunt tria ad invicem: et iste omnes boiem currere est falsum: nullus boiem currere est falsum cum equaliter istis: alius boiem currunt: alius boiem non currunt: quod sunt sub tria: ita et ille sunt sub tria. et ita de alijs dicat. Sed cum propositiones modificate sunt alios quatuor modos non equaliter illis de inesse: ut manifestum est. id habent oppositionem et quoniam diversam ab illis.

Sed forte dicitur aliquis quod iste tria sunt: omnes boiem currere est necessesse: nullus boiem currere est necessesse: quod quibus non equaliter illis de inesse correspondentibus. sufficit tamen quod iste correspondentes sunt tria: ut omnes boiem currunt nullus boiem currunt. Dicitur autem quod adhuc est verum hic quod iste omnes boiem currere est necessesse: et alius boiem non currere est necessesse: non sunt contrarie. et tamen propositiones correspondentes sibi illis sunt contrarie: ut alius boiem currunt: alius boiem non currunt.

De Propositionibus

aliis aliis de sensu composito. aliis de sensu diuiso. Aduerte quod de propositionibus de sensu composito: vel diuiso median tribus istis modis potest ipse: quadruplex est opinio. Nam primum de modo inueniunt quod isti sunt totaliter predicti de sensu composito: id est propositio de sensu composito: scilicet quod mediant in preteritis di: aut finaliter sequuntur tunc est sensus diuisus. Id est: quod tunc non cadunt supra totam compositionem cum terminis sequens non habeat vi super precedentem: quod negatio quod est maxime veritas non habet vi super terminum precedentem: ergo nec aliquis aliter terminus sunt.

Idem bertrandus ait et cum opinione composita quam sequitur magis et vult quod tales termini faciunt sensum compositum siue totaliter predictum siue totaliter sequatur: quod est de finibus sequuntur. vult et eorum transit in tota compositionem: scilicet tunc faciunt sensum diuisum quod in preteritis de mediatur. Sed idem vult quod si de totaliter predictum de sensu faciunt sensum compositum: de mediatur faciunt sensum diuisum. de finibus aliter sequuntur prout indifferentem capi: aut secundum compositionem aut diuisionem. Idem vult quod tales propositiones habent diuisi qui antequam ad eas respondeat: et in quod sit limitatio ad sensum compositum vel diuisum aliter et aliter est respondendum. Burlesus vult se quod antiquos et non modernos vult quod quoniam modus ordinatur cum deo: tunc distinguenda est propositio: quod potest esse in sensu composito et in sensu diuiso. Erit autem in sensu composito si modus predicatur et totum deum se teneat ex parte eiusdem extremi. scilicet subiecti. Si vero mediat facit sensum diuisum: si autem precedit totum deum et non accipit ut predicatur nec ut mediat non facit sensum compositum nisi diuisum. Dubitat primo quod sit propositio vere modalis an illa de sensu composito: an illa de sensu diuiso. Circa hoc due sunt opiniones. Opinio cois est quod propositio modalis de sensu composito tota vera modalis: non autem de sensu diuiso et fundat se super auctoritatem philosophi in philosophia permenias quod dicit in modalibus esse et non esse sunt subiecta: et appositiones sunt predicata: per se et non esse intelliges deum affirmatum et negatum. per appositiones vero ipsos modos.

Alia est opinio que vult quod modus facit sensum compositum modalis nec sit subiectum nec predicatum: nec se teneat ex parte subiecti nec ex parte predicati: sed ex parte vbi vniuersalis predicatum enim subiecto. Et sic quedam sine cathegoremata determinat subiectum: ut omnes nullus: et habet: et quod determinat predicatum ut bene et male: ita quedam determinat compositionem vniuersalem predicatum cum subiecto: et habet sine cathegoremata faciunt propositionem modalem. Si autem modus predicatur et non sit aliter modus determinans compositionem est propositio de inesse cum propositio est: quod propositio de inesse est illa in qua denotatur predicatum inesse subiecto simpliciter. scilicet sine determinatione alicuius modi: scilicet quod aliquis modus determinat compositionem: denotatur predicatum inesse simpliciter subiecto. ergo est de inesse. Ultraque opinio non potest defendi recte modum in tractatu in similes. Dubitat philosophus de quantitate modalium de sensu diuiso et composito. scilicet penes quod attendat quantitas in illis an penes modum affirmationis et negationis. Circa hoc sunt due opiniones. vna opinio vult quod penes modum affirmationis et negationis: et dicit quod si modus non negatur est affirmativa: si vero negatur est negativa: sed inter eos aliquis sit deus. Nam magis vult quod sit negativa dummodo cadat supra modum: sed non supra verbum: ut dicendo. forte currere est non posse. Alii volunt quod deus et eade re supra verbum: ut dicendo forte currere non est posse. Idem opinio fundat supra auctoritatem philosophi in philosophia permenias dicens quod sicut verbum se habet in propositionibus de ictu: ita modus in propositionibus modalibus: sed in illis de inesse verbum est et forma penes quod attenditur affirmatio et negatio. ergo modus in modalibus est sicut forma penes quod attenditur affirmatio et negatio. Alia opinio est que respondet distinguendo. vna propositio modalis potest dici negativa triplici: aut de dicto finis: aut de modo finis: aut de deo et de modo simul. Exemplum primi ut forte currere est posse. Exemplum secundi ut forte currere non est posse. Exemplum tertii ut forte non currere non est posse: ista potest distinguere de affirmativa suo modo. Dubitat tertio de quantitate modalium an sint aliquis quantitates et cuius quantitates sunt. Circa hoc

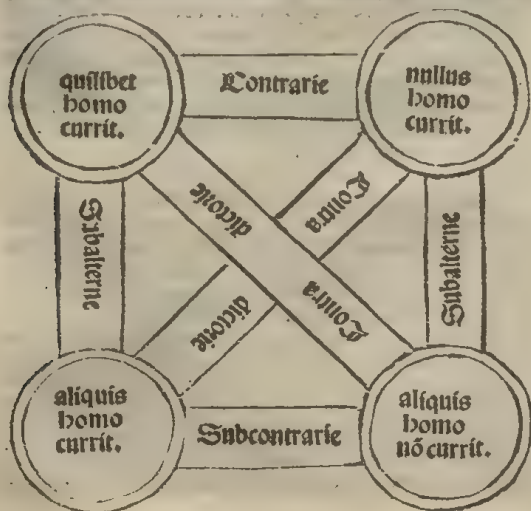
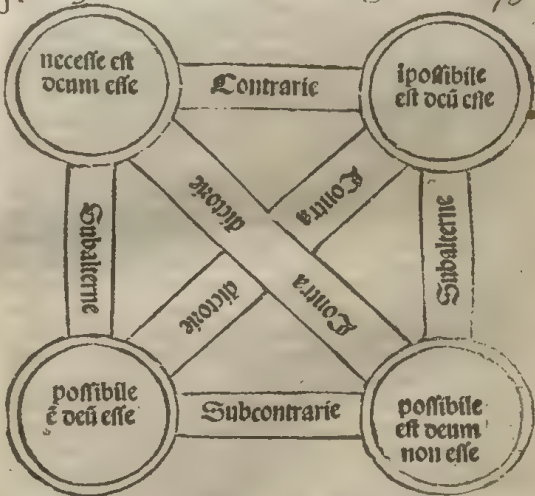
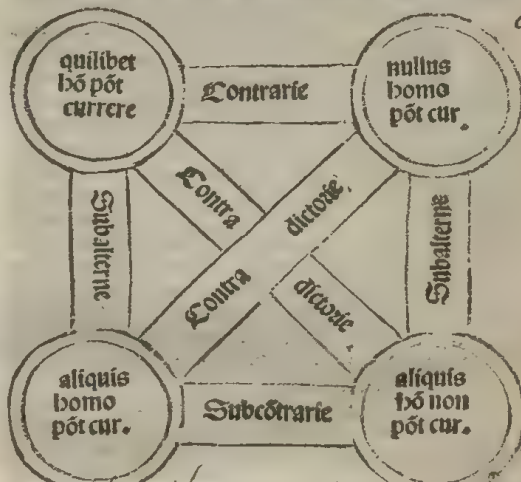

6^a sunt due opinionones. Burleus enī sequēs antiquos vult in secūdo perycemenias q̄ oīs ppositio de sensu pposito est ppō singularis: q̄ in ea subijciē termin⁹ singularis: qd pz: q̄ subijciē dictū ppōnis qd est significatū singulare illi⁹ ppōnis: et accipit p vno tmino singulari. et sic de alijs q̄ntis in eis sit signū vlt adhuc ē singularis vt hic: oēm hoīem currere est pole. ppō vero de sensu diuiso accipit quātitatē a subo dicti: q̄ sit termin⁹ singularis est ppō singularis ē: vt hic. forte possibile est currere. Si vō est tmin⁹ cōis cū signo vlt ē vniuersalis: et ita de alijs: vt oēm hoīem possibile est currere. Cū hec opinio dīc q̄ qdā sunt ppōnes modales de dicto: vt forte currere ē hec in qb⁹. s. dictū subijciē et modus pīcat. qdā vō sunt modales de re in qb⁹ modus iterponit dco vt forte nece est currere. Ad enī est sensus q̄ hoc dictū sit necariū. s. forte currere: sed sensus hui⁹ ē q̄ forte ē ne cessitas ad currēdū. Clari⁹ hoc appet de poli: cum enī dī. forte currere ē pole. sensus ē q̄ hoc dictū forte currere sit pole: sed cū dī. forte pole est currere. sensus est q̄ in forte ē potētia ad currēdū. Enūciatōes vō in qb⁹ mod⁹ subijciē et dictū pīcat: vt possibile ē forte currere. videtur modales: s. nō sūt modales de dicto sed singulares. Ad modales vō de re: vt q̄ vident modales sumāt quātitatē a subo dicti et. Alia ē opinio modernorū quam sequitur magi et hec opinio vult q̄ modales de sensu cōposito nō sunt alicui⁹ quātitatis: q̄r non debet dici singulares. Ratio ipsi⁹ est: q̄ quātitas ppōnis sumitur a subo nō quocūq; sed a subo qd nō suspendit a ppia de notatione rōne. pnotationis pcedentis ipm: et iō si subz sit tmin⁹ singularis: non sequit q̄ ppō sit singularis: q̄ ista null⁹ est quātitatis: necio in curris: et tamen subz ē tmin⁹ singularis: et ita dicat de modalib⁹ de sensu cōposito: q̄ līez subz sit tmin⁹ singularis. nō tñ sunt alicui⁹ quātitatis: q̄ subz suspendit a ppa dnoiatōe rōne pnotationis ipm pcedētis: vt dictū est supra.

His diuisionibus tres figure originant. Prima de iesse. Secda modalis d sensu diuiso. Tertia modalis de sensu pposito. Secda ē

ad modū prime. Tertia vō disparta ab his. Aduerte q̄ secda ē ad modū pme: q̄ i ea sit variatio ppōnū rōne signi: sic in pma. In tertia autē sit variatio ppōnū rōne modi et nō signi. Has figuras q̄sidera.

Fig. 1

Sunt igit tā pme q̄ scde he regule gñales. Aduerte q̄ figura quorū modis sumit. Vno mō a metaphisicis: et sic diffinit. Si gura est q̄ tmino vel tmin⁹ claudatur: vt circulus et triāgul⁹. Alio mō capē a gramaticis: et sic describit. Figura ē vltiū cū rōe facti i cōterū ptiū oionis. Alio mō sumit a phō pmo pōr: et sic describit. Figura ē dōbita dispō tmin⁹ s. subijciē: pīcabilitatē. Alio mō sumit p ppositionez ad figurā pmo

res. Si nō currēs: ergo illa est va: aliqz hō nō currit: & sic alter ē ver. Si dicis qd currit vere affirmet de forte. ergo illa ē vera: aliqz hō currit qd est dīctoria illius: nullus hō currit. Si aut nullā vere affirmet habeo itē tū: & sic p3 qd hec regula tenet vīte pīncipij. Duo subcōtraria nō pnt ēē simul falsa: sed bene simul vera. Ratio pmi ē: qd si ēēt sīl falsa dīctoria eoz ēēt sīl va: s3 dīctoria eoz sunt sīl dīa: ergo duo dīa ēēt sīl va & pīa regulā. Rō scdō ē: qd duo dīa pnt ēē simul falsa. ergo duo subcōtraria pnt ēē sīl va. p3 cōsequētia: qd dīcūt illis. & crīte vno dīctorio falso alter ver ē: nō tū i oī mā pnt ēē sīl va. s3 i mā cōtīgētī. In necīa āt & rēo- ta alter ver ē sp & alter falsū. Rō hui⁹ assignata fuit in dījs. Si vīs ē va sua idēfīnīta & pīcularis sibi sub alterna ē va. Rō hui⁹ ē: qd in pōnē vū subz suppo- nit dīstībutīe: ergo pōib⁹ suppositīs subī: & sic pīcularis & idēfīnīta erit va in qd denotat pīcatū iesse vni pī subī- ne subī vīs. ēz āt nō i mā pīgētī. In mā enī necīa & re- mora ē ēē. Mā sī ista ē va: aliqz hō ē aīal: & ista: oīs hō ē aīal: & sī ista ē va: aliqz hō nō ē aīal. & ista. null⁹ hō ē aīal. Qd ēē subz nō pīnet pīa idēfīdua sub se: nec ēz: vt sī illa ē va: hīc solīnīcerīa ē va. oīs solī lucet. & sī illa ē va aliqz sentī ē: & qībz sentī ē. Aduerte tū qd ali q vīs pōt ēē va: imo de facto ē va: nulla sua singula rīspōt ēē va: vt illa: nīlīl demonstratur.

De equipollentijs

Equipollentia

hic describit: Est equipollentia dua- rum ppositionum i significatio sitarum in figura qua- rum qībz ē alī illatīa. Dī pmo equalētia: loco ge- neris. Mā oīs equipollētia ē equalētia & nō ēz. Mā equa- lētia nō solū ē i pōnīb⁹: s3 ēt i tīnīs & i rēb⁹. In tīnīs dīcīm⁹ qd vītīs & idēfīnītu equalēt i significādo: nō tū dīr equipollēt. s3 pōnīt scdā pīcula: duaz pōnīb⁹ īnī- gnīfīcatō: ad dīaz equalētia tīnīnōz qd nō dī equipollētia. Dī tīto sitarū i figura: qd aliqz pōdes equalētī significā- do: nō tū dīr equipollēt vt capī hīc equipollētia: vt ille: tū hō currit: oē currēs ē hō. Dī qīto qd qībz alī ē illatīa q pīcula pōitur ad dēclārādū ad qd ē vītīs equipollētia. ad hoc. s. vt ex vna possū i ferre aliā. Prima regula sic limitatur. Negatio pposita. s. toni subo fac equipollere suo dīctorio. Rō hui⁹ regulē ē: qd negatio qdā iue- nit destruit & dūc oppositū: vt dīc beat⁹ Aug. Si ergo iuenit vniuersalitātē destruit & dūc oppositū. s. pīculari- tatē. Si iuenit pīcularitatē destruit & dūc oppositū. s. vītī- tatē. Si iuenit negatōez destruit & oppositū dūc. s. affir- matōez. Si iuenit affirmatōē destruit & dūc oppositū. s. negatōez. Scdā regula sic limitat. negatio postposita. s. toti subo an copulā & pīcatū fac equipollere suo pīo. Rō hui⁹ regulē ē: qd ex pōit pōit subz nō bz vī sup- īp3: sic nō destruit vītītātē ēz: cū āt pōat an vū sī iue- nīet affirmatū destruit affirmatōez & idūc negatōez: sī āt iueniet negatōez destruit negatōez & idūc affirmatōem: s3 equalēt. Tertia regula sic limitat. Negatio pposi- ta. s. toti subo: & postposita. s. toti subo: an copulā & pī- catū: fac equipollēt sūc subalēne. Rō hui⁹ regulē. cū po- nāt dūc negatōez & ābe an vū nō pōt negare vū: qd vna destruit vī alī & ēz. remāet g⁹ pō i eadē qīkate i q crat

pūs. Deinde cū negatio preponat suba toti si iuenit dī- strībūtōz destruit & idūc pīcularē. si iuenit pīcularē destrui- it & idūc vītīs s3 equipollēt. Dubitat. qre subz nō eq- pollēt p negatōez ppositam vel postpositam. vel simul prepositam & postpositam non pmo modo: qd equipol- lēt dīctoric. nec tertio modo: qd equipollēt subalēne. nō ēē scdō mō: qd oīo idē sūt. pōdes āt equalētes aliqīlīr dīstī- re debēt: puta i signo: s3 qnēiāt i significatō. Rō qd equipollētīe i modalīb⁹ eodē mō sūt sīc in illis de iesse: p illū vītīs. Dīc. dīc. post cōtra. pīc. postqz subalē. Et p negatōez ppositā dīc magī itelligo qd cōiūgiūt mō sūc mod⁹ pcedat sūc scqūt supple tu: talī negatō cōiū- giū mō supple tu qd pcedat modū: Et p negatōem post- positā dīc magī itelligo qd cōiūgiūt vbo īfīnītū modī supple tu talī qd pcedat vbo īfīnītū: Rēplū pmi. vt nō pole ē for. currēt. & for. currēt. ē nō possibile. Rēplū scdī. possibile ē for. nō currēt: vel for. nō currēt ē possibile. Ad- uerte tū qd ātqz magī laborabāt ad cognoscēdū equipol- lētiā. pōfīcūt. n. qīuor ordīes pōnīb⁹ modalīū. vt de- clarat pūs i scdō pīerme. & i quolz ordīe qīuor pōdes equalētes collocarūt. quō āt debeāt sumī pōdes i quolz ordīe p duas regulas dēclārābāt. pder pīa regulā su- mītur pōdes pmi ordīs & scdī. pder scdā regulā sumī- tur ppositiones tertij & qīrti ordīs. Prima regula est: ista: cuiqz dīcto affirmatō & negatō attribuit possibī- le: eidem cōtīgēns: & ab eodē remouet īpossibile: & ab- eius contradictōrio oppositō remouet necesse. per hoc qd dīcī affirmatō: sumunt ppositiones pmi ordīs: qd regula de se patet: ideo nō declaro. Scdā regula: a quocūqz dīcto affirmatō vel negatō remouet possibī- le ab eodē remouetur cōtīgēs: & eadē attribuit īpos- sibile: & eius cōtradictōrio oppositō attribuit necesse. pder hoc qd dīcī affirmatō sumunt ppositiones tūj ordīs. per hoc qd dīcī negatō sumunt ppositiones quārti ordīs: que doctīs clare sunt. Istas ppositiones dīstīctas scdō ordīes suos pōit dīc īfīnītū vt ille clari⁹ appareant.

possibile ē ē.
cōtīgēs ē ē.
nō ipole ē ē.
nō necesse ē ē.

nō possibile ē ē
nō cōtīgēs ē ē
īpossibile ē ē
necesse ē nō ēē

pole ē ē.
cōtīgēs ē ē.
nō ipole ē ē
nō necesse ē ē

nō pole ē ē
nō cōtīgēs ē ē
īpole ē ē
necesse ē ēē

of¹

of²

nt¹

nt²

st¹

nt¹

nt³

nt

re²

re³

pt

Dubitat⁹ vix⁹ due negatōes equaleat⁹ vni affirmatiōi. Arguitur q^o nō. Primo sic: oē simile adauget suū simile: s³ q^olibz negatio ē s³ s³ alii: ergo quelibz negatio adauget alteraz: ergo due negationes magis negant q^o vna. Cōfirmat⁹ q^o ois res p⁹ q^o cās ois p⁹ eadē auget: vt colligit⁹ s³ o⁹ e⁹ b⁹ cor: s³ negatio vbi sit p⁹ negationē: ergo auget⁹ p⁹ negationē. Secundo negatio: ita opponit⁹ affirmatiōi sic p⁹uatio b⁹ini: v⁹puta: tenebra lūmī: s³ tenebra nō auferit p⁹ aliā tenebrā: imo auget: ergo negatio nō auferit p⁹ aliā negationē: imo magis auget. Cōfirmat⁹ q^o nullū s³ile destruit suū s³il. s³ q^olibz negatio ē s³ s³ alii: ergo nulla negatio destruit aliā. Tercio sic: sic negatio ē cā negatōis: ita affirmatio ē cā affirmatiōis. g^o a cōmutata p⁹portōe sic negatio ē cā affirmatiōis: ita affirmatio ē cā negatōis. hoc q^ois ē falsū: r^o nō se q^o er⁹ alio nisi er⁹ hoc q^o negatio ē cā affirmatiōis. g^o falsū ē hoc. Cōfirmat⁹ q^o sic se bz affirmatio ad affirmatiōē: ita negatio ad negatōē. s³ affirmatio addita affirmatiōi magis affirmat: vt saltē nō inducit oppositū. ergo negatio addita negatōi magis negat: vt saltē non inducit oppositū. Quarto sic: si negatio est cā affirmatiōis: hoc est: q^o due negatōes se ipedirēt: vna. s³ ipedirz aliā r^o e⁹. hoc āt ē falsū: q^o p⁹bat⁹ q^o aut vna illaz: bz tā tā vi quātā bz aliā vel maiore vel minore. Si e⁹ lē v⁹im r^o ab e⁹ lē v⁹im nō puenit actio: ergo vna nō destruit vi alii us. Si vna vi maiore bz. ergo destruit sociā r^o nō e⁹: q^o a p⁹portōe maioris i⁹clitatis nō puenit actio. Cōfirmat⁹ vis negatōis p⁹cedētis. p⁹ponē nō ipedit ab aliā negatōe ergo reuerti negatōi. q^oia r^o a⁹ a⁹ p⁹bat⁹ q^o vis negatōi: nō ē nisi sup⁹ seq⁹tes ē mios: ergo nō ē sup⁹ p⁹cedētes: r^o sic fa nō bz vi sup⁹ p⁹ma: t⁹ic v⁹ltra. p⁹ma reuerti negatōi. ergo negat⁹ r^o si sic: ergo nō affirmat. p⁹mo r^o nō ē ad bec argumēta nō q^o negatio i⁹ p⁹posito bz duplicē vi. vna p⁹ncipalē r^o aliā p⁹ariā siue ex q^onti: p⁹ncipal⁹ vis ei⁹ negatōe seu destruerē q^oqd inuenit. Sed a⁹ia vis ei⁹ inducē op⁹positū ei⁹ q^o inuenit. p⁹mo n. i⁹elligim⁹ aliqd destrui p⁹ ip⁹ā q^o p⁹stuit: licz i⁹ codē i⁹stati siat bec. Et iducē op⁹positū ei⁹ q^o inuenit p⁹ot eē dupl⁹ p⁹m q^o p⁹ot inuenire affirmatiū vel negatū. si n. affirmatiū inducit op⁹positū. s³ negatōem. si v⁹ negatū inducit op⁹positū. s³ affirmatiōē. r^o sic p⁹ q^o ex q^onti negatio p⁹ot facē affirmatiōē. bz p⁹ncipal⁹ sp⁹ neget. Ad p⁹ntū ergo d⁹it q^o d⁹ q^o v⁹er ē q^o oē s³ile adauget suū s³ile nisi v⁹ni ipediat aliqd mō hic v⁹ni ipedit aliqd r^o ne c⁹ij: circa q^o agūt. q^o nō p⁹nt s³ile ē i⁹ illo ētio: q^o illō ētio mō nō ē capax illor⁹ duor⁹. Vel al⁹ dicat⁹ q^o oē s³ile adauget suū s³ile si ē aptū natū augeri: al⁹ nō. mō negatō si ē apta nata augeri: ex quo vna negatio destruit aliā quā inuenit. Vel al⁹ dicat⁹ q^o oē s³ile adauget suū s³ile: v⁹er ē de his q^o b⁹nt p⁹ncipal⁹ vi p⁹structiū alicui⁹ nō āt p⁹structiū. mō negatio p⁹ncipal⁹ bz vi p⁹structiū. iō n⁹ valz. Ad p⁹firmatiōē d⁹ q^o ois res auget p⁹ illas res p⁹ q^o ois si apta nata ē augeri. mō negatio nō ē apta nata augeri r^o. Ad bz negatiōem. imo negatio opponit⁹ p⁹dictoriē affirmatiōi: vt hō n⁹ hō. Vel al⁹ dicat⁹ negando maiore siue p⁹ negatōē i⁹elligam⁹ notā negatōem siue negatū: nā si i⁹elligit nō negās nullo mō opponit⁹. si v⁹ i⁹elligit negatiōē d⁹ q^o affirmatiū r^o negatū al⁹ opponit⁹ q^o p⁹uatiue. Ad p⁹firmatiōē d⁹ q^o nullū s³ile destruit suū s³ile vel actū sui s³ilis p⁹ se. p⁹ accūs i⁹ p⁹ot eē hoc. sicut

vna cādela accēsa liq⁹facit aliā: r^o ex q^onti extinguit illam. Vel al⁹ d⁹ q^o v⁹er ē i⁹ s³il⁹ q^o b⁹nt vi p⁹structiū. si āt b⁹nt p⁹ncipal⁹ vi p⁹structiū nō valet. Ad 3° d⁹ q^o argumēti a cōmutata p⁹portōe solū i⁹ i⁹ quātitatib⁹ vel p⁹tiis v⁹l discretis: iō n⁹ valz. vel al⁹ d⁹ negatō q^o arguit⁹ a cōmutata p⁹portōe. nā sic arguit⁹ q^o sic se bz a⁹is v⁹im ad a⁹is al⁹ teri⁹: ita p⁹is v⁹im ad p⁹is al⁹ius vel e⁹. s³ hoc nō sic arguit⁹ r^o. S³ d⁹ sic arguit⁹. sic negatō ē cā negatōis: ita affirmatio ē cā affirmatiōis. s³ negatio ē cā affirmatiōis. ergo affirmatio ē cā negatōis. s³ mior ē falsa. vel sic: sic negatio ē cā negatōis: ita affirmatio ē cā affirmatiōis. s³ cā negatōis ē cā affirmatiōis. ergo negatio ē affirmatiō. S³ dices cōclusio ē falsa r^o n⁹ maior: ergo minor: r^o. Ad hoc d⁹ quo ad maiore q^o q^o p⁹is d⁹ic: sic affirmatio ē cā affirmatiōis: ita negatio ē cā negatōis: p⁹ negationē nō i⁹elligit notā negatōis: nec p⁹ affirmatiōis i⁹elligit notā affirmatiōis: s³ i⁹elligit d⁹ic vel significatū p⁹ponis negatū vel affirmatiū. vt nō eē a⁹al ē negatio p⁹m ip⁹m: r^o eē a⁹al ē affirmatio. r^o tūc mior ē falsa q^o cā negatōis sit cā affirmatiōis. Si āt vis i⁹elligit notā negatōis: negat⁹ maior. q^o nō ē aliq⁹ nō affirmatiōis q^o faciat p⁹ponē affirmatiōē: sic ē nō negatōis q^o fac⁹ p⁹ponem negatiōē. v⁹ siue aliq⁹ nō affirmatiōis p⁹o ē affirmatiō. r^o tū nō ē negatiō siue nō negatōis. p⁹ notā affirmatiōis i⁹elligo aduerbiū affirmatiōis. sic p⁹ notā negatōis aduerbiū negatōis. Ad p⁹firmatiōē negat⁹ maior ad i⁹ellectū d⁹ati: q^o negatio sic se bz ad aliā negatōē q^o destruit illā siue actū ei⁹: s³ affirmatio nō destruit actū al⁹ affirmatiōis. Ad q^onti dico q^o q^olibz negatio bz e⁹ lē vi cū al⁹ā i⁹clitue: q^o si vna ē apta nata negare q^oqd inuenit ita r^o al⁹tera. Et i⁹clitue āt vna bz maior d⁹ vi q^o al⁹ā. v⁹ q^o p⁹la destruit maiore vi bz. r^o iō negatio cādē sup⁹ alterā maiore vi bz extēsiue q^o al⁹ia sup⁹ quā cadit. Et si seq⁹: prima negatio destruit vi se: r^o fa nō destruit vi p⁹me. ergo p⁹po ē negatiua: q^o p⁹ma negatio negat negatū: r^o illud ē affirmatiue. Ad p⁹firmatiōē p⁹cedo q^o p⁹ma negatio suā vis retinet: r^o cū d⁹icis: ergo negat p⁹cedo p⁹iaz r^o e⁹ v⁹ltra: ergo nō affirmat: nego p⁹iaz: v⁹ p⁹ncipal⁹ negat⁹: ex q^onti affirmat: q^o ex q^onti inducit op⁹positū eius quod inuenit. r^o cum inuenit negationē inducit op⁹positū ei⁹. s³ affirmatiōem: r^o sic p⁹ solutio ad argumentum.

On

nerfio ē trāspō sub⁹ i⁹ p⁹dicatū r^o e⁹ cōuerfio. Cōuerfio p⁹ot tripl⁹ accipi. Vno mō p⁹ q^ontib⁹ilitate ē mior: r^o sic tūi cōuertibi les d⁹it⁹ q^o se mutuo i⁹erūt respectu cōiunctū: vbi r^o t⁹is: vt hō r^o r^o hō. Alio mō p⁹ q^ontētia: r^o sic d⁹icim⁹ ē mios relatiuos q^onti siue d⁹ic ad q^ontētiā: q^o se mutuo i⁹erūt respectu hui⁹ vbi ē: vt p⁹ r^o hō. Tercio mō ca p⁹it⁹ s³ m⁹ v⁹o cabuli. r^o ē s³il⁹ v⁹o r^o trāspō extremor⁹ p⁹po n⁹is: r^o sic d⁹icim⁹ p⁹ponē q^onti q^onti m⁹ extrema eius. s³ sub⁹ i⁹ p⁹dicatū r^o e⁹ cōuerfio: r^o sic accipit⁹ i⁹ p⁹posito. vel p⁹ot d⁹ic r^o m⁹l⁹ q^o ē d⁹ia i⁹ne q^ontib⁹ilitate: q^ontētia: r^o conuerfio. Cōuertib⁹ilitas. n. respicit ē mios q^ontib⁹iles. Cōuertētia v⁹o respicit ē mios cōrelatiuos. S³ cōuerfio respicit extrema p⁹ponis. Aduerte circa diffōnē conuerfionis q^o o⁹ sic limitare. Cōuerfio ē trāspō debita sub⁹ i⁹ p⁹dicatū r^o e⁹ cōuerfio: vel similis explicite vel i⁹pl⁹icite. Ad p⁹mo trāspō: loco g⁹is: q^o i⁹ p⁹ se bz: q^o q^ontēfio p⁹is. n. conuerfio ē trāspō: s³ nō e⁹ cōuerfio. Ad s³o debi

ta: ppter consimile supponem generale q d3 remanere in extremis. ppo q pticula aduerte q si d3 fieri recta conuersio termini debent hēre consimile supponem generalem ante trāspōnem et post. Generalis suppositio ē mātis suppositio et psonalis. spāles vō supponēs sunt discreti: determinata cōfusa tñ: confusa distributua. Iō illa nō ē recta cōuersio dicēdo hō ē nōmē. nōmē est hō. qz non ē trāspōitio debita cū tñi non fuerit eādēz supponē generalē i vtraq; ppōne: qz i pma ly hō supponit mālter. in fa vō psonalr. pz p magr i sexta et septima regula illi capli. vt at cognoscat qdō tñi supponant.

Secdo ppter consimile q̄litate ppōnis q ē d3 remanere i vtraq; ppōne: qz alit nō est bona cōuersio: quod q̄lter sit vide i qōne 3 sumulas. Di tñi sub i predicatū t ē: qz si fieret tñi trāspōitio vni extremi nō est cōuersio. Di q̄to vel similitū pp ppōne modale cui subz nō pōt trāspōni i predicatū. nec cōuersio: qz cū subm ē pla tū nō ampli pōt resumī. Di q̄to explicite vel implicite ppē tales et cōuersio. vt si dixeris ois hō ē aial. et cōuersio: ly cōuersio ē iplicite quertēs illi: ois hō ē aial. qz equaler hūc: oē aial ē hō. Adag addit aliā pticulā in logica magna. f. copula manēt: bec tñi mco iudicio vī supplue pōit: qz si copula non maneret i fa ppōne non estz ppō. et q̄nter nō estz trāspōitio sub i predicatū cōuersio. Si tñi velis qz diffiniatur cōuersio in cōi. put ē cōmuni ad bonā et malā remoueat fa pticulā. f. debita. toto residuo remanēt. hoc vide ample 3 sumulas. et bec diuidit i conuersione simplice: p accis: et p p̄positionē. Aduerte qz de spēs cōuersionis sūt due opinionēs. vna ē cōis qz tres sunt spēs conuersionis. f. simpliciter. accidens: et p p̄pōnem. Idas tres spēs Boetius assignat i libello de sillogismis categoricis. et hac opinionem sequit in presentia magister. Alia est opinio quantis magister in logica magna scilicet qz tres sunt species conuersionis. scilicet simplex: per accidens: et per quantitatē: cōuersione enim per contrapositionē negat cōuersio pter q̄titate iplicite vī explicite ē debita trāspōitio extrēor copla manēt: cui alter extremū tā implicite qz explicite caret q̄titate logicali et illo mō quertant exclusiue cū suis vlibz de tñiis trāspōitio: et ppōnes modales adiūcē de f. su p̄posito. vñ illa: tñi hō currit: sic quertit p quertione q d3 pter q̄titate: oē currēs ē hō. sonē currere ē polē. quertit i istā. polē ē sonē currē.

Quibit. qz videtur ēē due alie spēs quertiois vltra illas. Nam scā trāspōne extrēor si mutet q̄litas et nō q̄titas: vt dicēdo ois hō ē aial: oē aial nō ē hō: est quertio. vt pz p diffōne quertiois: et tñi sub nulla illaz spēs ē: ergo tē. Sic si mutet q̄titas et q̄litas: vt dicēdo: ois hō ē aial aliqō aial nō ē hō: ēē quertio: vt pz et sub nulla illaz spēs ē: g. alie spēs sūt: q̄nta: qz nūbū ē i gnē qn sit i spē q̄to topicor. Dicēdū qz argm gcludit qz sūt alie spēs quertiois: qz nō bone quertiois: qz quertio diuidit i bonā et malā: f. soluz magr dat spēs quertiois hōe. vide bñ hoc ample 3 sumulas. Cōuersio simplex est trāspōitio sub i predicatū et cōuersio manēt eadē q̄litate et q̄titate. Aduerte pmo qz due pticulē sunt i hac diffōne. p̄ma trāspōitio sub i predicatū et cōuersio pōit loco generis: qz ois quertio simplex ē trāspōitio sub i predicatū et cōuersio et non ē. Secda pticu-

la manēt eadē q̄litate et q̄titate ē loco dñe: p quam differt a cōuersione p accidēs i qua nō manet eadē q̄litas: f. bñ q̄litas. Differt et a cōuersione p p̄positionē i qz non manet eadē q̄litas: f. bñ q̄titas. vñ per q̄litate itelligim q̄litate ppōnis et t̄t terminor. modo licz i quertione p p̄positionē maneat eadē q̄titas ppōnis: nō tñi manet eadē q̄litas ppōnis cū tñi si nūi i terminos infinitos mutantur. infiniti aut tñi sūt affirmatiui infiniti aut negatiui. vel potes dicere qz p q̄litate nō differt a cōuersione p p̄positionē. qz per q̄litate solū itelligit q̄litas ppōnis: sed sic d3 de diffōne spēt spālissime qz ista ē itelligēda cū p̄fōde: qz alit cōpeteret gñi sic. f. spēs ē qz p̄dicat de pluribz dñitibz numero soluz: ita qz ly solū additur ne p̄perat diffō gñi. Ita diffō i p̄posito quertiois ē itelligēda cū p̄fōde sic. f. cōuersio simplex ē trāspō sub i predicatū et cōuersio manēt eadē q̄litate et q̄titate solū. ita qz ly solū mibi iporat: idē qd bec pticula nulla alia variatōe scā: qd nō p̄perit quertioe aut p p̄positionē. et sic p istā pticulā manēt eadē q̄litate dñi et quertioe p accis: f. p ly solū vel nulla alia variatōe facta differt ab illa p p̄positionē. Aduerte scdo qz sunt due opinionēs diuerse declarātes qd per q̄titate itelligere debem vna ē opinio magr qvult qz p q̄titate itelligamus supponē spālē t̄tminor: vt ipem de clarat i tractatu 3 sumulas ita qz remanere eandē q̄titate i cōuersa et cōuertēte ē qz tñi supponat eodē mō spālē. Dico spālē qz spāles supponēs qz sūt discreti de terminata cōfusa tñi et distributua: gnāles vō sunt mālles et psonales. Di ergo spālē. qz supponit tñi eodē mō gnālē in oibz cōuersionibz: f. nō spālē. In simplici aut quertione debet supponē eodē mō spālē. Alia ē opinio cōis quā sanct doctor sequit i logica sua dicens qz p quantitatē ppōnis i quertioibus nos debem itellēgere illud idē qd idicatur per illū vñ. v. quāta p i fin. f. vñ: pticulare: idē finitā et singularē. et sic remanēt eandē q̄titate est qz si pma erat vñ et etiā scda. d3 ēē vñ. et si alteri quātitatis: et scda d3 ēē cūis d3. Et his pz qz illa ppō fortes est hō fm p̄mā opinionē cōuertitur i istā hō est fortes: cū tñi fm scdam opinionē nō possit cōuertī aut salti nec quertatur. Similit ista tñi currēs ē hō fm primā conuertitur in istā: hō currit. cū tñi non sit cōuertibilis et fm scdaz opinionē. Et sic pz qz multū differt iste opiones. Aduerte tertio circa diffinitionem qz bec conuersio dca ē conuersio simplex: qz sit sola extrēor trāspōitio: nulla alia variatione scā in conuertente et cōuersa. Et licz hoc verum sit fm vñ cōm. nō tñi fm itentionem magr. qz aliqz ē alia dñia lñe conuertam et cōuertēte: qz fiat fm magr qz conuersa sit singularis et conuertēs idē finitā et econtrā: fiat qvna sit alicuius quātitatis et altera nullius. pōtamē dici qz in conuersione simplici vt simplex sit trāspōitio extrēor. vñ si alia variatio sit illa non fit i cōuersione simplici vt simplex ē: qz in qualibz simplici fieret: quod falsum ē. Vel dicēdū aliter ad p̄cipale qz conuersio dca est simplex. qz minor variatio sit inter conuertam et conuertēte conuersionis simplici qz aliaz cōuersio nū. vñ triplex variatio p̄cipalit fieri pōt: qz aut trāspō extrēor: aut mutatio q̄litate t̄tminor: aut mutatio quātitatis. In quertioe simplici sit p̄ma i alijs vō plures:

Tractatus

24
p f. 1° **Conuersio** per accidēs ē trāspōitio subī in
predicātū ⁊ conuerſio manēte
eadē q̄litate: ſz mutata quātitate ⁊c. Aduerte circa diſ
ſinitū q̄ hec quēſio ē per accidēs: q̄ vltra trāspōnem
extremorum ſit mutatio ⁊ variatio alicuius accitūs p
poſitionis: vtp̄ta quātitatis: ſiue per quātitatē in itelli
gas ſuppōnem ſiue vniuerſalitatem vel p̄ticularitatem.
Diſſinitio de ſe nota ē per ea que dēa ſunt ſupra: Nam
ly trāſpoſitio ſubicci i predicātū eſt ſicut genus: ſz ma
nēte eadē qualitate ⁊ mutata quātitate: ē dōia p̄ quas
diſſert ab alijs ſpeciebus conuerſionis.

p f. 2° **Conuerſio** per p̄pōnem eſt trāspō ſubicci
in predicātū ⁊ cō manēte eadē
q̄litate ⁊ quātitate: ſz mutatis terminis ſinitis i cōmōs in
ſinitos. Aduerte circa diſſinitū q̄ hec quēſio dēa ē

p̄pōnem: q̄ termini ſumunt ſrio mō quo ad ſignifica
tionē. Nam homo ſignificat hōiem: nō hō ſignificat hōi
ctōiū hōis: cū p̄m^o ſit cōmō ſinitus: ⁊ ſecūds cōmō in
ſinitus. Quid aut ſit termin^o ſinitus ⁊ iſinitus dēa ē ſu
pra. Diſſinitio de ſe nota ē. Nam ly trāspō ſubī in predi
catū ē gen^o: manēte eadē q̄litate ⁊ quātitate: ē vna diſ
ſerentia per quā diſſert a conuerſione per accidēs mu
tatis cōmōs ſinitis i terminos iſinitos eſt vna alia dōia

p̄ quā diſſert a quēſione ſimplici. Dubius pulch^o
eſt quomō remaneat eadē quātitas. ſ. ſuppō i conuerſa
⁊ conuerſente hui^o conuerſionis per p̄pōnem: q̄ de ſa
cto termini nō ſupponūt eodē mō in vtrāq; vt dicēdo:
ois hō eſt alal. ſi quēſat per p̄pōnem ſic: oē nō non alal ē
nō hō: ille cōmōs q̄ ſupponūt diſtributiuē i p̄ma ſuppo
nūt cōſuſe tū i ſa: ⁊ ille cōmōs q̄ ſupponūt cōſuſe tū in
p̄ma ſat i ſa diſtributiuē. Ad hoc dicēdū q̄ manet
eadē ſuppō p̄pōnis nō aut terminor: verbī grā q̄ ſi in
vna p̄pōne vt in conuerſa ē ſuppōſitio deſignata ⁊ di
ſtributua ⁊ i cōuertente ſimili: ſz tū termini nō retinēt
eadē ſuppōnem: q̄ in cōuerſa ſupponūt vno modo ⁊
in cōuertēte alio mō. Vcl dicat q̄ manet eadē ſuppoſi
tio extremor^o p̄m denoationem: ſz nō cōmōs: dico nō
terminor: q̄ termini nō eodē mō ſupponūt i vtrāq; extre
mor^o at p̄m denoationē dico ſic: q̄ ſubm cōuerſe ⁊ con
uertentis eodē mō ſupponūt: ⁊ ſit predicātum vtriuſ
q; eodē mō. verſus. ſeci ſimpl^o quēſit eua per ac
ci. Alio per ſ: ſic ſit quēſio tota. Aduerte circa hos
verſus: q̄ due opiones ſunt. Vna ē magi hīc q̄ vult q̄
iſti verſus ponant ſolū grā exēpli: q̄ non ſolū ſeci. i. vni
uerſalis negatiua ⁊ p̄ticularis affirmatiua quēſit ſim
plicit^o: ſz quelibz p̄pō pōt ſimpliciter conuerſi in quā
cūq; ſ. i. in qua ſit trāſpoſitio extremor^o manēte eadē
qualitate: ſz mutata quātitate. i. ſuppōne. Alia vero
ē opinio cōis que vult q̄ iſti verſus non ponant tū grā
exēpli. imo grā veritatis: ſa q̄ ſola vllis negatiua ⁊ par
ticularis affirmatiua quēſit ſimplicit^o. ⁊ ita de ali
is ſuo mō dicatur. Et hec opinio p̄ quātitatem non in
telligit ſuppōnez: ſz vniuerſalitātē ⁊ p̄ticularitātē. Vt
terius hec opinio vult q̄ q̄libz bona conuerſio ſit bona
p̄ia: ſiue ſit conuerſio ſimplex: ſiue per accidēs. ſiue per

poſitionē: Opſo aut p̄ma vult q̄ ſolū cōuerſio ſim
plex ſit vlt bona p̄ia nō aut alie. De his at opionib^o vt
de ample ſz ſimulas vbi deſendim^o vtrāq;.

De poſitione p̄poſitica.

Propositio p̄poſitica ē
illa ⁊c. Aduerte circa diſſinitū q̄ p̄pō p̄poſi
tica idē eſt quod ſuppoſitiua. p̄po
ſitica. n. dē ab ypos quod eſt ſub:
⁊ theſis poſitio. i. ſuppoſitiua. Dicit
tur ſuppoſitiua: q̄ vna p̄s alii ſup
ponit. Atz tū quelibz p̄poſitica
ſit ſuppoſitiua dubiū eſt: vide in tractatū ſz ſimulas.

Aduerte circa diſſinitionē q̄ ly illa ponitur loco ge
neris: ſed ly q̄ hz plures cathegoricas cōiunctas: p̄ no
tam ponit loco dōie. p̄ hanc. n. p̄ticulari diſſert a cath
gorica cū p̄tes p̄ncipales ſit ſubm predicatū ⁊ copula
⁊ non due p̄pōnes cathegorice: ⁊ per cathegoricas hīc i
telligim^o vās cathegoricas. ⁊ et illas q̄ hēnt modū ⁊ ſi
militudinem cathegoriarum. Vro at hz ſimilitudines
cathegoricarū q̄ hz ſubm: predicatū ⁊ copulam: q̄uis
non ſit vera p̄pō cathegorica: q̄ iſta ē p̄pō p̄poſitica.
Si antichriſtus eſt al^o antichriſtus eſt coloratus: ⁊ ta
men oōnes et q̄b^o cōponitur non ſunt p̄pōe cathegori
ce: ſz hēnt ſimilitudinem cathegoricarū i hēndo ſubz p̄
dicatū ⁊ copulā: tanq; p̄tes p̄ncipales ſit. Tres
ſunt ſpēs p̄poſitice: nō equalentium i ſignificacōe. ſ.
conditionalis: copulatiua: ⁊ diſſinitua. Vllē vero vt lo
calis: cālis: tpālis: nō ſunt p̄poſitice: ſz cathegorice ⁊c.

Aduerte q̄ de ſpēs^o p̄pōnū p̄poſitice ſer ſue
runt opiones vt recitat magi i logica magna. Quidaz
n. tres poſuerunt. ſ. copulatiua: diſſinitua: ⁊ conditio
nalem. Localis vero ſub conditionali intelligit^o: ⁊ hec
opio cōis ē quā ſeq̄ magi vbiq; . Alij q̄nq; poſuerūt.
Alij ſex. Alij ſeptē. Alii decē. Alij duodeciz. Vnē quas
opiones tres famoſiores ſunt. ſ. P̄ia que dicit tres aſſi
gnatas ē. Secūda ē q̄ dicit eē q̄nq; illis trib^o addendo
duas. ſ. cālem ⁊ tpālem: ⁊ hec ſuit opinio Guilicmi ſera
berich: Tertia ē que dicit eē ſeptē: addendo duas. ſ. lo
calē ⁊ expletivā. cū^o nota ē ly q̄uis: vel hz: ⁊ ſuit opinio
ſtodi i conſequentiis ſuis. Qui vō dixerūt eē ſex remoue
runt expletivā ⁊ alias ſex aſſignabāt. Sup̄rucit^o p̄an
las p̄gulētis. q̄ poſuit octo ſpēs illis aſſignatis addēdo
effectivā: vt q̄ dies ē ſol ē ſuper terrā. ⁊ hoc dico i aſſi
rūtis. i. negatiuis ēt totidē poſuit. Qui vō dixerūt decem
q̄nq; affirmatiuas aſſignatas dicebant ⁊ q̄nq; negati
uas. Qui vō duodeci ſex affirmatiuas ponebant: ⁊ ſex
negatiuas poſuerūt. In ſūma ergo ſeptē ſunt opiones
de ſpēs^o p̄poſitice: quaz prima melior ē meo iudicio
⁊ ſō ſequamur iſtam. Aduerte tertio q̄ rōnes ſre il
le tres. ſ. localis: cālis ⁊ tpālis nō ſunt p̄poſitice ſz ma
giſt^o ſz cathegorice: tales aſſignant ab ipſo i logica ma
gna. q̄ nō maior rōne ille eēnt p̄poſitice q̄ alie p̄pō
nes p̄ſtituūt p̄ alias notas adnerbiales vel p̄ſſitinas.
⁊ ſic ſimilitudinaria ē p̄poſitica: vt dicendo ſcripſi ſic
rogasti me. ⁊ ſones rīdet ſicut cū docuit plato. ſit cō
paratiue eēnt p̄poſitice: vt dicendo tā bon^o ē ſones q̄
bonus ē plato: ſic diſcurrēdo p̄ alias notas aduerbia
les: q̄d ē fallū. q̄ at ſunt cathegorice. p̄baſ ſic: q̄ equalē

cathegoricis scds ex eisdem ems sola nō resoluta i illud cui equalit. vñ dicendo. qñ fontes currit ipe mouet equalit huc. qñcuq; fontes currit est cā q ipe moueat. qñuis ergo plures cathegoricas cōdicere videant tanq; pncipales ptes tñ i eis subm p dīcatū r copula sūt pncipales ptes: qñ ille oñones sūt sic subm vel p dīcatū rē.

Propositio

cōditōalis est illa i q pūngūt ples cathegorice p notā p dīctōis vt si tu es hō tu es aīal. Aduerte q diffō sic limitat. ppō cōditionalis est illa. i. est ppō in q cōiūgunt plures cathegorice: vel se hñtes p modū cathegoricaz: p notā p dīctōis. p pma pticula ē loco generis. Scōdo loco dīctō p quā differt ab oib; cathegoricis: r addit vel sequit habētes p modū cathegoricaz: vt diffō ppetat cūlibz cōditionali: qñ illa ē p dīctōalis si antīps eēt albus: antīclausus eēt colorat; r tamē nō iūgunt in ea ples cathegorice: s; bñ se hñtes p modū cathegoricaz: Si tñ velles supplere dicas q p ly cathegorice itelligit tā vās cathegoricaz q nō veras. Tertia vō pticula ē etiā loco dīctō p quā differt ab alijs ppotheticis. Aduerte scōdo q nota p dīctōis duplī sumit. i. cōditionati r cōditionaliter. p pmo mō sumit qñ pūngūt eminos. Scōdo mō sumit qñ cōiūgit ppōnes. Exēplū pmi. vt dicēdo oē fallū si ē ipossibile nō est vez. Exēplū scōi. vt dicēdo si tu es hō mo tu es animal.

Propositio

cōditōalis alia affirmatiua alia negatiua. Affirmatiua est illa i q nota cōditōis affirmat. Negatiua ē illa i qua nota cōditōis negat. Aduerte q si nota cōditōis o; negari o; q negatio supā ipaz cadat: r hoc pōt triplī fieri. Vno mō qñ preponit sibi immediate r nō toti ppōni: vt dicēdo tu es rōnalis non si tu es irrōnalis: Scōdo qñ pponit toti ppōni r nō sibi immediate: vt dicēdo non tu es rōnalis si tu es irrōnalis. Tercio qñ pponitur sibi immediate r toti ppōni: vt dicēdo nō si tu es hō tu es aīal nū. qñ aut ponit iter ptes nō est negatiua cuz negatio nō cadat sup notā p dīctōis: vt dicēdo: si tu nō es aīal tu nō es hō: illa ē affirmatiua r non negatiua. Aduerte q cōditōalis negatiua equalit vni aduersatiue facte ex ante r oppositō cōsequētis: vt illa. nō si tu es hō tu es aīal nū: equalit hūc. qñuis tu sis hō tu nō es aīal. Ad vītātē cōditionalis affirmatiue requirē r sufficit q oppositū cōsequētis repugnet anti: vt si tu es hō tu es animal. Ad falsitatē requirē r suffic q oppositū cōsequētis fieri cū ante. vt si tu es hō tu sedes. Aduerte q p dīctōis pntis dī tūc repugnare anti qñ ex illis nō pōt fieri vna copulatiua polis: r sic idē est oppositū cōsequētis repugnare anti r ipz nō posse stare sū cū ante: l; tñ Stodius i vīgēsimāqta regula vclit q posse stare cū alio sit superi; ad repugnare: qñ tñ hoc fit. vide sup cōsequētias i scōdo notato p declaratiōe cōsequētie bone. Aduerte pter q magister notant dicit cōditōalis affirmatiue: qñ in cōditōali negatiua hoc nō ē vez qñ stat cōditōalem negatiuā ēē verā r tñ oppositū cōsequētis stat cū ante: vt in illa nō si tu es aīal tu es hō: illa ē vā: qñ cū p dīctōia affirmatiua ē falsa: r tñ oppositū cōsequētis stat cū ante. i. tu nō es hō: stat cū illa tu es aīal: r itelligit ēē d cōditōali denoiata a ly si r nō a ly nisi. De possibilitate r impossibilitate nēciatē r cōiūgētia nō o; dicere: qñ ois cōditōalis polis erit vā: r nēciatē: r ois falsa ē ipolis: nul

la aut est q sit cōiūgēs. Aduerte q rō hūc. i. q ois cōditōalis sit vā requirē q nō possit ēē ita sic adēqte significatur p anis qñ sit ita sic adēqte significatur p cōsequētia. i. q sit nēcia habitudo iter vītātē anis r cōsequētis r si est nēcia habitudo: tūc ē nēcia r ēt polis: ergo si est vā ē sū r nēcia r polis. Ratio aut qre falsa est ipolis est: q duoz oppositorū si vñ est nēciatū aliud est ipole: ergo si cōditōalis vā sit nēcia: seqt q falsa sit ipolis. Vel alit r formalit; p dīctōalē vā illatio ē bōa. si illatio ē bōa ē nēcia psecutio pntis ex ante: r si ē nēcia psecutio pntis ex ante pntis ē bona r nēcia: ergo a pmo ad vltimū si p dīctōalē vā ipa ē nēcia r pnter polis. Rō si dēcā ē: qñ si vñ oppositorū ē nēciatū reliquū erit ipole. Aduerte fo qd vclit dicē illō dēcā cōe. i. p dīctōalē nihil pōit i cē r sū r pntis. Vñ q nihil aliud vult dicē nisi q pcedēdo p dīctōalē. aut pntis nō o; anis ē? vel pntis pcedē: r sū r negādo p dīctōalē vel pntis nō o; negare anis ē? vel pntis. vel p alia vba cōditōalis nihil pōit in cē: qñ ex cōditōali nō sequitur formalit; sū anis nec sū pntis: s; pcedē cōditionalē aut pntis ē pcedē pntis debite sferri ex ante. r negare pntis ē negare pntis debite sferri ex ante. Itē regule vñ de p dīctōali denoiata a ly si. Aduerte q due sūt note cōditōis. vna ē affirmatiua vt si alia negatiua vt nisi. q equalit hūc q ē si nō. Ad dīcē magis q ille regule date tenēt d p dīctōali denoiata a ly si. nō at oēs tenēt de p dīctōali denoiata a ly nisi. Vñ regula q data ē de vītātē cōditōalē. i. q requirē q oppositū pntis repugnet anti: i. tñ i p dīctōali denoiata a ly nisi: q stat q illa sit vā. r tñ oppositū pntis statit cū ante: vt illa: nisi tu es aīal tu nō es hō: ē vā. r tñ oppositū pntis. i. tu es hō stat cū ante. i. tu es aīal. Posses tñ dicē q si oppositū pntis repugnet anti iplicat illā negationē q iplicite pnter in ly nisi: ex tunc dicendo: nisi tu es aīal: tu non es hō: anis est: tu nō es aīal: quod pz resoluendo ly nisi i si nō. r tunc oppositū pntis repugnat sibi. i. tu es homo.

Opu

latina ē illa q habz ples cathegoricaz pnticas p notā copulatiōis r vt tu es hō r tu es aīal. Aduerte q diffō illa limitat sic diffō d ppōe p dīctōali. Aduerte fo q nō copulatiōis duplī pōt sumi. i. copulatiue r copulati. Copulatiue sumit qñ copulat ppōes. Copulati vō qñ copulat emios. Copulati adhuc duplī. i. collectie r diuisiue. diuisiue sumit qñ ex ppōe cui; ipa ē ps seqt copulatiua de p dīctōalē emis: vt for. r plato currit. s; for. currit r plato currit. Collectie vō qñ si seqt bñdī copulatiua de p dīctōalē emis: vt for. r plato sufficūt trahē nani. ergo for. sufficē trahē nani: r plato sufficē trahē nani. nō valz pntis posito q nullus eoz sufficāt: s; abo sū. Copulatiue alia affirmatiua. r ē i q nō copulatiōis affirmat. Alia negatiua ē i q nō copulatiōis negat. Aduerte q nō copulatiōis negat qñ negatio cadit s ipaz. Cadit at sup ipsā duplī. Aut qñ negatio pponit toti ppōni: vt dicēdo non tu es hō r tu es aīal. Scōdo qñ pponit note copulatiōis r non toti ppōni. vt dicēdo: tu es hō nō r tu es aīal. p dīctōalē ē p pntis modū loquēdi. Scōdo vō mō f; icōlūetū modū loquēdi. Ad vītātē copulatiue affirmatiue requirē quā libz ptem pncipalē fore verā. vt tu es hō r tu es aīal. Ad falsitatē vero sufficūt vnam partē esse falsam. vt tu es homo: r tu es aīmus. Aduerte q magister primo notanter dicit affirmatiue. quia copulatiua negatiua

d f.

b f.

p f.

c f.

c f.

a f.

a f.

pōt ē vera cui⁹ in vna pars pncipalis est falsa. vt illa: nō tu es hō & tu es asin⁹. Dicit scō q̄libet partē pncipalē: q̄ aliq̄ est copulatiua affirmatiua vera cui⁹ vna pars est falsa. sicut dicendo: tu es hō vel tu es asin⁹ & tu es aial. illa pars tu es asin⁹: est falsa: s; nō est pncipalis pars. vñ aliq̄ copulatiua est cōposita tñ ex duab⁹ p⁹ pōnib⁹. & etiā q̄libet illaz est pars pncipalis ei⁹. Aliq̄ vō est cōposita ex plib⁹. & tñ vna pars pncipalis ē tota illa oīo q̄ pcedit notā copulatiōis: & alia pars est tota illa oīo q̄ sequitur notā copulatiōis. vñ illi⁹: tu es hō vel tu es asin⁹ & tu es aial. p⁹ima pars pncipalis est: tu es hō vel tu es asin⁹. & scōa tu es aial. p⁹io falsitate vō copulatiue affirmatiue sufficit vñ pte pncipalē cē falsā: cui⁹ rō est: q̄ ad destruedū sufficit vñ: ad pstruedū vō pla. s; dī topicor scōo: q̄ facili⁹ ē destrucere q̄ pstrucere. vñ aut pstruit in pstrucēdo: & falsū in destrucēdo. nā vñ est qd̄ est. & q̄qd̄ ponit in hac diffōne est affirmatiua. falsū vō est qd̄ nō est iō in hac diffōne ponit negatiō q̄ est affirmatiue destructio. Vñ copulatiua pōt esse falsa dupl⁹. vno mō. q̄ tñ vna pars pncipalis ē falsa. alio mō. q̄ ambe ptes sunt falsē. Ad positatē requir q̄libet pte cē pōlēs & nullā alteri icōpōlēs. Ad ipolitātē ei⁹ sufficit vñ pte cē ipōlēs: aut vñ alteri icōpōlēm. Exēplū pmi tu curris: & tu es asin⁹. Exēplū scōi tu es & tu nō es. Aduerte q̄ due pditiones requirunt ad positatē copulatiue. p⁹ima q̄ q̄libet pars sit pōlis. Scōa dato q̄ q̄libet pars sit pōlis q̄ vna nō sit icōpōlis alteri: qd̄ tñ intelligit i copulatiua scā ex duab⁹ p⁹oib⁹. Si at cē scā ex plib⁹ p⁹oib⁹: vt illa. oīs hō currit: & tu es hō. & tu nō curris: intelligit q̄ nō sit icōpōlis alteri vel alijs. Vñ i exēplo dato ista tu nō curris est icōpōlis illis duab⁹ l3 cuiuslibet illaz sit cōpōlis. Vcl dicas q̄ intelligit in oī copulatiua q̄ si ille due pditiones adstūt illa erit pōlis: & secūda pditio ē q̄ vna nō sit icōpōlis alteri. In hac copulatiua aut data scā ex trib⁹ p⁹oib⁹ l3 vna sit cōpōlis alteri tñ vna pars pncipalis nō erit cōpōlis alteri vt p3: tō nō ē pōlis. Ad ipolitātē vō sufficit vñ illaz deficere. Ad necessitatē copulatiue requir q̄libet cē necessariā. Ad pūgentiā vō requir vñ partē cē pūgentē: alterā aut nō ē ipōlēm nec eide icōpōlēs: vt tu curris & tu es hō. Aduerte q̄ ad pūgentiā tres pditiones requirunt: & a vna illaz defecerit nō est ptingēs. p⁹ima q̄ vna ps sit ptingēs & p⁹i hui⁹ defectū ista nō est ptingēs: de⁹ ē: & hō est aial. Scōa q̄ altera nō sit ipōlis: & ppter defectū hui⁹ ista nō est ptingēs: tu curris & hō ē asin⁹. Tertia q̄ vna nō sit alteri icōpōlis: & ppter defectū hui⁹ ista nō est ptingēs q̄uis adstūt pme due pditiones. s. tu es & tu nō es. Ad necessitatē vero tñ vna pditio requirit. s. q̄ q̄libet pars sit necessaria pncipalis.

Ffi⁹ vfi⁹

ati⁹

Ati⁹

ati⁹

af3

af2⁹

Distinctiua est illa i qua cōiunguntur ptes cathogorice p notā distinctiōis: vt tu es hō vel tu es asin⁹. Aduerte q̄ diffinitio illa limitat sicut aliaz ppotheticaz diffinitiōes limitant. Aduerte scōo q̄ nota distinctiōis: vel pōt sumi dupl⁹. s. distinctiue & distinctum. Distinctiue sumit qd̄ pūgit p⁹ones: vt tu es hō vel tu es aial. Distinctum sumitur qd̄ pūgit

terminos: vt sor. vel plato currit. distinctz adhuc dupl⁹ pōt teneri. s. diuisione & collectiue. Diuisione sumit qd̄ ex ipso distincto sequitur distinctiua de similibus terminis: vt sor. vel plato currit: ergo sor. currit vel plato currit: etiā a qualibet parte distincti ad ipz distinctū: valet p⁹ia. vt tu es hō: ergo tu es hō vel asinus. Collectiue vero tenetur qd̄ ex huiusmodi distincto nō sequitur distinctiua de p⁹libus finimis vel ex q̄libet parte distinctum nō sequitur ipm distinctū: verbi grā. nō sequitur ego differo a te: ergo ego differo a te vel a me: q̄ scq̄ret q̄ nō esse tu vel ego: qd̄ ē falsū. Silī nō seq̄: tu scis regē sedē: g⁹ tu scis regē sedē vel tu scis nullū regē sedē: q̄ anis ē vñ. vt p3 officiabiliter & p⁹is est falsum. Dubitat quō per notā distinctiōis pūgitur plures cathogorice: q̄ videtur oppositū. i. q̄ nota distinctiōis distinctat. ista distinctiōis est separare vel diuidere significata. talis nota distinctiōis separat & diuidit: quō est vñ q̄ pūgantur. Ad hoc recipōdet Donatus q̄ nota distinctiōis pūgit voces. distinctat tñ sensum. i. significatū. & sic nō icōiungit q̄ vñ & idē distinctat & distinctat respectu diuersor. S3 diceres p⁹ia: q̄ tñ nulla est distinctiua metālis cū nō sint voces in intellectu quas possit cōiungere. Dicēdū est q̄ Donatus loquitur solū de distinctiua vocali cum maxime grāmaticus versetur circa sermonē. Si aut volumus vniuersaliter loqui de distinctiua sine in mōe sine in voce siue in scripto sic dicēdū est q̄ nota distinctiōis terminos vel p⁹ositiones pūgit: & distinctat significatū. De hoc tñ vide ample contra simulas: q̄ auctor modor significadi mouet donatū &c. p⁹ositionis distinctiuar. alia est affirmatiua & est in qua nota distinctiōis affirmat. alia est negatiua & est in qua nota distinctiōis negat. Aduerte q̄ nota distinctiōis negatur quādo cadit supra ipsam. Cadit aut supra ipsam dupl⁹iter: aut quādo p⁹onitur toti p⁹ositioni. vt dicēdo nō tu es capra: vel tu es asinus: aut quādo immediate p⁹onitur sibi: vt dicēdo: tu es capra nō vel tu es asin⁹. p⁹imo mō tñ hoc est l3 p⁹uētū modū loquēdi. Scōo vero mō fm icōiunctū modū loquēdi &c. Ad veritatē distinctiue affirmatiue sufficit vñ partē cē verā: vt tu es hō vel tu es asinus. Ad falsitatē requir quālibet partē cē falsam. vt tu curris vel baculus stat in angulo. Aduerte q̄ circa hoc due opinionēs sūt. Vna opinio est quā sequitur magi⁹ p⁹et⁹ hispanus dicēs. q̄ distinctiua est vera si vna pars est vera: & adhuc si q̄libet pars est vera distinctiua est vera: & ideo dicit magi⁹ q̄ sufficit vñ partē cē verā & nō dicit requir: q̄ si ambe partes sunt vere adhuc ipsa est vera. Alia est opinio quā sequitur sanctus doctor in logica sua & algarcel & plures alij dicēs q̄ si distinctiua d3 cē vera tñ vna pars d3 cē vera Si aut ambe partes eēt vere distinctiua nō est falsa & vtraq; opinio p se b3 rationē. p⁹ima opinio maxime fundat sup duobus rōnibus. p⁹ima est arguēdo a parte distinctiue ad totā distinctiua sine ipedi mēto. p⁹ia est bona ergo ista p⁹ia ē bona: tu es hō: ergo tu es hō: vel tu es aial. p⁹ia tenet. tunc vltra. ista p⁹ia est bona & anis est vñ ergo & p⁹is: s3 p⁹is est distinctiua que b3 ambas partes veras: ergo distinctiua talis est vera.

af3

af4

pt

ati

ut eiber dicitur ergo oppositum illi: tu es hō vel tu es aīal: est illud: tu nō es hō et tu nō es aīal. s. duoz p̄dictioz n̄ vñū est falsū aliud erit verū: s. hoc s. est falsū: q. ē vna copulatiua cui q̄libet pars ē falsa: ergo p̄mū est verū: ista ē distinctiua q̄ h̄z ambas ptes veras: ergo rē. Secūda op̄inio fundat rōnem sūā sup duobz p̄suppositis. Prīmū est distinctiue p̄p̄mū est dīstīgere sensū. i. significatū. Hoc enī Donat⁹ affirmat: rōne p̄z: q. distinctiua p̄ hoc differt a copulatiua et nō p̄ aliud: ergo hoc est sibi p̄p̄mū. Scdō p̄suppositū est q. ex eo q. res est vel nō est oīo dī vera vel falsa. i. oīo dī vera q̄ significat sic est: et dī falsa q̄ significat sicut nō ē. Oīo dī vera vel falsa rē. hoc p̄z p̄ p̄mū i p̄dicamētis. Hoc enī ex rōne p̄z q. vītas p̄p̄mū atē dī p̄ncēs significatū. Hīs p̄suppositis arguit sic: Illa oīo est falsa q̄ significat sicut nō est ex pte rei: s. distinctiua hīs duas ptes veras significat sic nō est vt p̄z abo: ergo illa est falsa: p̄ia t̄z. cū maiori p̄ sēdō p̄suppositū: minor p̄bat. et capio illā distinctiua: tu es hō vt tu es aīal: tūc sic illa significat res illas sine significata illaz rēz cē. i. distinctiua p̄ p̄mū p̄suppositū: et nō sūt distincta. ergo significat sic nō est. Itē hoc cōfirmat auctē Boetij dīctis q. p̄dictio distinctiua ea iter q̄ cadit sibi cē nō p̄mittit: ergo vñū est vt affirmatū et reliquū vt negatū et dīcēdo: for. vel plato currit: sensus ē for. currit: et plato nō. vel cōuerso. Aliq volētes cōcordare has op̄iones dīcūt q. p̄p̄ distinctiua duplī pōt dīci vera. s. aut vītatē cōpositoz aut vītatē cōpositiōis. Veritate cōpositoz illa est vera cū p̄p̄ones i ea cōposite sunt verē. Illa est vera vītatē cōpositiōis cui nō repugnat vt sit ver⁹ modus significādī p̄dictiōis. Prīmū mō locut⁹ est mag⁹. Scdō mō loquūtūr antiq. Hīs nō recte cōcordat iudicio mco. cui⁹ rō est: q. q̄ro: an p̄p̄ distinctiua debeat dīci absolute vera p̄pter vītatē cōpositoz tūc: aut p̄pter vītatē cōpositiōis tūc: aut p̄pter vītatē vīrūtū. Si p̄pter vītatē vīrūtū: vīrūtū p̄ccāt. Si p̄pter vītatē cōpositoz tūc scdā op̄inio falsa est. Si p̄pter veritatē cōpositiōis tūc p̄ma op̄inio vera erat. Possum⁹ in ali⁹ eos cōcordare i forte nō sūt cōcordādī. Et dicem⁹ q. q̄dā est distinctiua p̄p̄ia et q̄dā ip̄op̄ia. Distinctiua p̄p̄ia est illa q̄ de tali mā sit in q̄ vñū oīno ponit et alter remouet: vt aīal aut est sanū aut est egrū. Distinctiua v̄cro ip̄op̄ia est illa que nō sit de tali mā. vt tū oīno vñū ponat: et alter remoueat. Imo pōt fieri de tali mā vt ambe remoucantur: vt for. est asinus aut ē capra. aut in tali mā vt ambo ponant: vt for. ē hō aut est aīal. Ad p̄p̄mū mō dīco q. scdā op̄inio quā scūs Thomas sequit⁹ et multi alij loquūt de distinctiua p̄p̄ia. Op̄inio aut p̄ma quā sequit⁹ mag⁹ loquūt de oī distinctiua sine p̄p̄ia sine ip̄op̄ia. Ad positatē distinctiue sufficē vñā p̄tē ēē p̄lez. Ad ip̄op̄iatē requir⁹ q̄libz p̄tē ēē ip̄olez. Aduerte q. mag⁹ dīc: ad positatē sufficē et nō dīcī requir⁹: q. pōt ēē p̄p̄mū duplī. Vno mō q̄n tū vna pars ē p̄p̄mū. Alio mō q̄n q̄libet ps ē p̄p̄mū. Ad necessitatē distinctiue requir⁹ vñā p̄tē ēē necessā. Ad necessitatē distinctiue requir⁹ copulatiua scāz de p̄p̄mū oppositis ēē ip̄olez. Ad p̄gentiā vō requir⁹ copulatiua scām de p̄p̄mū oppositis ēē p̄gentē. Aduerte

q. mag⁹ declarat duplī cognoscere distinctiua necessā. Prīmū q̄n est alto tūm mōz dīctoz: aut q. nulla ps sit necēto vā: aut q. ptes p̄dicat: aut p̄dicōia p̄mū p̄dicant. Exēplū tūj vt tu nō es hō. vt tu es aīal: quā tūā dīstīnē mag⁹ nō cōp̄it: s. illa accipit ex dīclaratōe p̄gentis. Scdō mō declarat breuī⁹. s. q̄n copulatiua scā de p̄p̄mū oppositis ēē ip̄olis. distinctiua ē necessā: cui⁹ rō ē: q. duoz p̄dictioz si vñū ē ip̄ole aliud ē necēz et cōuerso. S. cū illa copulatiua scā de p̄p̄mū oppositis p̄dicat illi distinctiue: q. si illa copulatiua ē ip̄olis distinctiua erit necēz. Cōsīlī duplī declarat cognoscere distinctiua p̄gentē. P̄mo q̄n adsumt tres p̄dictiōes sū q̄z p̄ma est q. q̄libz ps sit cōtingēs. Scdā q. nulla alī repugnet. Tētia q. p̄dicōia illaz p̄mū n̄ repugnet. et si alīq̄ illaz dīstīcī n̄ erit p̄tīgēs. Scdō declarat breuī⁹ et subtlī⁹ sic. q. q̄n copulatiua scā de p̄p̄mū oppositis ē p̄gentis. Cui⁹ rō ē: q. duoz p̄dictioz si vñū ē p̄gentis et aliū: s. cū illa copulatiua scā de p̄p̄mū oppositis ip̄i distinctiue sit ēē p̄dicōia: ergo si illa copulatiua est cōtingēs et distinctiua erit cōtingēs. Ad exēplificatū grā breuītatē: cū exēpla sūt i textu:

Redicabile

duplī sumit: cōit et p̄. p̄ic. Redicabile cōit sūptū ē ēmin⁹ ap̄e nar⁹ de aliquo p̄dicari et sic tā ēmin⁹ cōis q̄z discret⁹: tā cōplex⁹ q̄z icōplex⁹ dī p̄dicabile. Aduerte q. accipiendo p̄dicabile illo mō cōit oīs ēmin⁹ mū dī dī p̄dicabile: et rō ē: q. p̄dicabile dī a p̄dicari: mō oīs ēmin⁹ pōt p̄dicari de aliquo aut directe aut indirecte: aut de alio ēmin⁹ aut saltē de seipso: et isto mō accipit p̄p̄mū p̄p̄mū p̄dicari in capio de ḡne cū diuidit p̄dicari i p̄dicari de vno solo vel de p̄p̄mū. Indīdū cū p̄dicat de vno solo: vīe vō de p̄p̄mū. S. p̄p̄e sumēdo sic dīstīnē. Redicabile est ēmin⁹ vñūoc⁹ ap̄e nar⁹ de p̄p̄mū p̄dicat: et sic nullus ēmin⁹ singularis nec trāscēdēs aut cōposit⁹ dī p̄dicabile aut vīe: q̄d idē erit: q. nullus talis ē ēmin⁹ vñūoc⁹. Vñ ēmin⁹ vñūoc⁹ est ēmin⁹ simplex pla significās s. vñicā rōnē: sic ly hō q̄ significat for. et platōnē et oīa sua significata sūm hāc rōnē: aīal rōnale. Tērmīn⁹ equoc⁹ est ēmin⁹ simplex pla significās s. vñicā rōnē: vt ly canis q̄ significat canē latibīlē celestē et marīnū vno noīe dīuersis tū rōnibus: vt p̄z rē. Aduerte q. mag⁹ hic ponit tres dīstīnes. scdāz et tūā ponit p. declaratōe p̄me q̄ est p̄dicabilis p̄p̄e sūptū. Et hē dīstīnes note sūt: q. mag⁹ eas bñ dīclarat. Nota tū dīaz iter p̄dicabile. p̄p̄e sūptū et vīe. nā idē sūt realī p̄dicabile et vīe: dīcī āt s. rōnē: q. vīe dī vt ē i mltis: p̄dicabile vō vt dī de multis. Aduerte scdō q. vñūocū ē duplex et sīlī equocū. s. vñūocū vñūocās et vñūocū vñūocātū. Vñūocū vñūocās ē ēmin⁹ simplex significās pla vt hic dīstīnē. Vñūocū vō vñūocātū ē res significata p̄ ēmin⁹ vñūocū: et sic dīstīnē a p̄bō i anīp̄e dicamētis. Vñūoca dīr quoz nomē ē cōe: et s. illud nomē rō subē ē eadē. equocū equocās ē ēmin⁹ simplex significās pla vt hic dīstīnē. Equocū vō equocātū ē res significata p̄ ēmin⁹ equocū: et sic dīstīnē a p̄bō i anīp̄e dicamētis. Equoca dīcī quoz nomē solū ē cōe et s. illud nomē rō subē ē dīuersa. Redicabile p̄p̄e sūptū diuidit i ḡnq. vīa. s. gen⁹: spēs: p̄p̄mū: dīam et accīs. Aduerte q. cōit dī q. dīstīnē p̄dicabilis i illa q̄z ḡnq. dīstīnē analogi i analogata. Analogū enī ē illud q̄d dī

Atz

Atz

Ofz

Atz

Ofz

Atz

Atz

pfr

Ofz

Qfz

Tfz

Ofz

Atz

Ofz

Qfz

Qfz

Atz

Atz

De pluribus fin idē nomē eandē rōnez. sed fin pns r
posteri: cū pācibile p pns dicat de genere q̄ de alijs.
Scotus in vult in q̄nibus suis sup pācabilia q̄ sit vi
niso generis in spēs. Atq; opinio p̄abilis est: elige
que tibi magis placet rē.

8 **Genus** est emin⁹ vnioc⁹ pācibilis i qd
de plurib⁹ oritib⁹ spēs: vt aial de

hoie r asino. Genus diuidit in gñalissimū r subalēnū.
Gñalissimū est emin⁹ q cū sit gen⁹ nō pōt ee spēs. Sub
alēnū est emin⁹ q sic ē genus q pōt ee spēs. Aduerte
circa diffinitū q gen⁹ dī trib⁹ modis s; p̄porphyriū i
caplo de gñe. p̄mo mō dī collectio multoz quodā
mō se hñtū ad vñū p̄cipiū: vt collectio eoz q sūt de ea
dē parētela descēdētū ab vno. Scdo mō dī gen⁹ qd ē
p̄cipiū vniuscūsq; gñatōis. sic p̄ r p̄ia. Tercio mō
dī gen⁹ cui supponit spēs: r sic accipit in p̄posito cū de eo
sit sermo apud logicos r phōs. Quarto mō etiā solet a
grāmaticis accipi p dīa ser⁹. vt cū dī. Berta est gñis
feminin⁹. r for. masculin⁹. Aduerte circa diffōnez q
quor p̄cūle ponunt i hac diffōne. p̄ma est ly emi
nus: q ē loco gñis: in q̄ quēnit cū oib⁹ alijs emis. Scda
vnioc⁹ p quā differt a eminis nō vniocis: sic sūt emi
ni singulares: trāscēdētes: emini cōpleri: r emini equoci
r quēnit cū oib⁹. Tercia pācibilis in qd p quā differt
a dīa: p̄po: r accñte: q nō pācat in qd: r quēnit cū spē.
Quarta de plur⁹ oritib⁹ spēs p quā differt a spē q pā
cat de plur⁹ oritib⁹ numero solū. Posse tñ dicere r
meli⁹ q sūt trā i hac diffōne r q ly emin⁹ vnioc⁹ ē
p̄ma p̄cūla q est loco gñis. alie vō sūt loco dīe. Ad
uerte scdo q p̄porphyrius in caplo de gñe inuit dnas
diffōnes gñis. p̄ma ē gen⁹ ē illud cui supponit spēs.
Scda est: gen⁹ ē qd pācat de plur⁹ oritib⁹ spēs in qd.

Et duas etiā descriptōes gñalissimī assignat. p̄ma
ē: gñalissimū est illud qd cū sit genus nō pōt ee spēs.
Scda ē: gñalissimū ē illud qd nō hz supueniēs genus.
Et alias dnas etiā descriptōes subalēni ponit. p̄ma
ē gen⁹ subalēnū est qd cū sit gen⁹ pōt ee spēs. Scda est:
subalēnū est qd hz superueniēs genus.

9 **Species** est emin⁹ vnioc⁹ nō supmus
pācibilis in qd de plur⁹ orit
tibus numero: vt hō de sorte r platone. Spēs diuidit i
spēs spālissimā r subalēnā. Spēs spālissima est ista q cū
sit spēs nō pōt ee gen⁹. Subalēnā vō est ista q cū sit spēs
pōt ee gen⁹. Vel spēs spālissima ē eminus vnioc⁹ pā
cibilis de plur⁹ oritib⁹ numero solū. Aduerte circa
diffinitū q spēs dī duobus modis fin p̄porphyriū in
caplo de spē. p̄mo mō: spēs dī forma seu pulchritu
do rei. r isto mō dī q spēs p̄mi digna ē iperio. Scdo
mō accipit spēs p eo qd ponit sub assignato gñe: r sic
accipit i p̄posito cū de ea sit sermo apd logicos r phōs.
Tercio ē mō solet accipi a grāmaticis p dīa ipōnis
nois ad significādū s; qd dī: vox p̄mitina est ista q fuit
p̄mo ipōnita ad significādū. derinativa vō scdario r me
diāte alia. Aduerte circa p̄mā diffōne spē q tres p̄
cūle ponunt in ea. p̄ma ē eminus vnioc⁹: q ē loco
gñis p quā quēnit cū alijs vltibus. Scda nō supmus p
quā differt a gñalissimo qd dicit supmus. quēnit tñ cū
alijs vltibus q nō sūt gñā gñalissima. Tercia pācibil
in qd de pluribus oritibus numero p quā differt a dīa

p̄po r accñte. Nec ly dīstibus numero est q̄ta p̄cū
la: q nō facit ipz diffinitū differe ab aliquo a quo non
differat p p̄cūlas p̄cedētes: s; ponit ad declarādū ē
tā p̄cūla r ad expmēdū mag⁹ nāz diffinitū. Itā posset
ē dubiū de qbus pācat spēs q̄nis scires q spēs ē emi
nus vnioc⁹ nō supmus pācibilis i qd de pluribus: vt
ergo etiā p̄cūla optime declarēt addit de pluribus orit
tibus numero tñ: r bec ē tñ vna p̄cūla r nō dūc: sic
tñ tres p̄cūle sūt i hac diffōne r nō quor. Aduerte
circa vltimā diffōne spē spālissime q ly solū declarat
illā p̄cūla numero: isto mō intelligēdo. Spēs est q pā
cat de plur⁹ oritib⁹ solū numero: r tñ diffō nō cōpetit
generi dicēdo: genus ē qd pācat de pluribus oritib⁹ nu
mero solū. q̄ scda expōnēs est falsa. r genus pācat de
pluribus oritibus nō numero. q̄ genus pācat de pluribus
oritibus spēs. s; dīa spēs sūt dīa nō numero. ergo pā
cat de pluribus oritibus nō numero. Et si dicis ista ē
falsa. dīa spēs sūt dīa nō numero. q̄ ista est vera: dīa
spēs sūt dīa numero. Dī q ista sūt simul vera: dīa spēs
sūt dīa numero: r dīa spēs sūt dīa nō numero: q̄nis
ista sit falsa. dīa spēs non sūt dīa numero. genus ergo
pācat de pluribus oritib⁹ numero r etiā pācatur de
pluribus oritibus nō numero. q̄nis ista sit falsa: gñs
nō pācat de pluribus differētib⁹ numero. Aduer
te vltierius q p̄porphyrius in capitulo de specie posuit
tres diffōnes spēt: p̄ma fuit. Spēs est q ponit sup assi
gnato genere. scda. Spēs est de qua genus pācatur in
qd. etiā. Spēs est q pācat de pluribus differētib⁹ nu
mero. p̄me dūc diffōnes cōpetunt cūlibet spē. r oz sup
plere hāc particulā mediate in vtraz. tertia diffinitio
cōpetit soli spē spālissime. r oz addere hāc particulā so
lū in fine de spē spālissima. Duas alias diffōnes posuit
p̄por. p̄ma est. Spēs spālissima est illa vltā quam
nō est alia īferior spēs. Scda fuit: spēs spālissima est il
la que sic est spēs q nō potest esse genus.

10 **Differentia** est eminus vnioc⁹ p
dicabilis de pluribus in
q̄le cōitale: vt rōnale. Aduerte q dīa tri
bus modis dicit fin p̄porphyriū in capitulo de dīa. s.
cōiter. p̄prie: r magis p̄prie. Differentia cōmuniter dī
cta est ista per quā aliqd differt ab alio alteritate quadā
.i. diuersitate quadā quocūq; sit. Differentia p̄prie di
cta est illa qua alter differt ab alio īseparabili accidēte.
Differentia magis p̄prie dicta est qua alter differt ab al
tero specifica differentia. vt rōnale est hominis differen
tia. r de hac vltima est sermo in p̄posito. p̄porphy
rius etiā ponit duas alias diuisiones differentiar. p̄ma
est: differentiar alia facit alteratū: alia facit aliud.
faciens aliud vocatur differentia specifica. faciens al
teratū diuiditur: q̄ vel facit alteratū per accidēs sepa
rabile: vel per accēs īseparabile. Secūda diuisio: diffe
rentiar alia separabilis. alia īseparabilis. īseparabilis
differentiar alie per se: vt differentie specificē. alie per
accēs: vt accētia īseparabilia. Aduerte secūdo cir
ca diffinitōne q tres particule ponuntur que ex dictis
patent: ideo dimitto eas declarare. Aduerte tertio q
p̄porphyrius in capitulo de differentia posuit quinque
descriptions. p̄ma est: differentia est qua spēs abun
dat a genere. Secūda: differentia est que predicatur de

Primus

pluribus differētib' spē i eo qd qle cēntiale. Tertia diffō:
dīa ē qd ē aptū nātū dīndē ea q sūt sub eodē genere.
Quarta ē. dīa ē q differūt a se singula. Quinta ē: dīa ē
q dīndit ea q sūt solū sub eodē genere: q dūc gen' ad cē
specificū: ē ps rel: q qvni' rel ē tū vna diffō: pmo to
picor. iō nō sūt tot diffōnes dīcerno mō pīderatē: sed
sz dīuerfas pīderatōes vt hz videri i libro pīcabiliū. p
ma. n. dat de dīa vt ē pīstīnua. s. a dat de dīa inēme
dia. vt ēyle: s. si remoueat differētib' spē ē ppa diffō
dīc iquātū agit dī illa hic i ibi. Etia dat de dīa vt ē dī
nīfua generis i spēs. quarta vt differre facit spēs. quia
vt dīndit genus: q pīstīnuit speciem

Ro pīstīnuit emīn' vniūoe pīcabili' s plurib'
i eo qd qle accītale quertibil' vt rīfibi
le. Aduerte q dīfīnīū q pīstīnū q dīrūpl
sumit sz pīdopbi. i caplo dīppo. Vno mō qd solū que
nit: nō oī: vt cē medicū ē pīstīnū hōi. Secō mō cōuenit
oī sz nō solū: vt cē bipedē ē pīstīnū hōis. Tercio mō qd cō
uenit oī: solū sz nō sp vt canescere ē pīstīnū hōis. Quar
to mō qd cōuenit oī solū: sp. vt rīfibile ē pīstīnū hōis: s d
hoc ē sīmo i pīposito. Aduerte sō circa diffōne q qī
tuor pīcule ponūt i ea q de se note sūt: iō ex te pīderat
eas. Aduerte etīo q pīdopbi. i ea. de pīpo sic dīfīnīū
pīstīnū. pīdopbi ē illud qd accidit oī: solū: s p. s p hoc
q dīc accidit: dat ītelligi q sūt pīcatū accītale qd pīca
tū: quale: s per hoc q dīc oī solū: s p: dat ītelligi q pī
catū quertibil': s sic idē ē ac si dīcēt pīstīnū ē pīcatū ac
cīdītale qd pīcatū i quale cōuenitibiliter.

Accidens ē emīn' vniūoe pīcabili' de
plurib' i eo q qle accītale nō
quertibil'. Aduerte circa dīfīnīū q ly acci
dēs duplī sumit. Vno mō vt ē nomē pīme ipōnis. Alīo
mō vt ē nomē se ipōnis. Si accīpat pīmo mō adhuc
duplī: vt dī qnto metaphī. qvno mō dī illd qd ē qīn
gens i pācīdīb'. Alīo mō illd qd ē aduentēs cūti i actu
postē: ē cōpīctū. s hoc mō loqī metaphīsc' cū dīndit
ens i subz: s accītis: s illud qī sūptū ē equocū ad nouem
pīcamēta accītū. Sīvo accīpat. sō mō adhuc qdru
pīctū sumit. Vno mō vt significat idē qd extrancū: p
tū sumit i clenchis de fallacia accītis. Alīo mō signifi
cat idē qd ītēto s. a. qdā qd cātū ex sola cōfīderatōe
ītellect'. s illo mō oīa quqz ylia sūt accītia: Alīo mō si
gnificat idē qd pīcatū nī cēntiale. s sic dīndit q pīca
tū cēntiale: s sic ēcōe duob' vltīmīsylib': s pōit i dīfōe
pīpīa pīdopbi. Quarto mō dī idē qd pīcatū nō cēntiale:
nec p se sūe nō quertibil'. s sic ē qntū vīe de quo ē sīmo
i pīposito. Aduerte circa dīfōne q qītuor pīcule po
nūt i ea q clare sūt: iō vīde ex te. Aduerte vltī' q pīdop
bi. i ea. s accīte pōit tres dīfōnes accītis. pīma sūt:
Accītis ē qd adēt: s abēt pīter subī cōmpīōne: p' quā
dīfōne pōit dīfīnīōne vīa accītis. q accīnū qdā ē
separabile: vt moueri: s qēcē: s qdā īsepābile: vt nīgre
do coruo: s ethiopi. s albedo mīni. Et dīfō data cōpe
tīt cūlibz accīti: q īsepābile accītis ad huc pōt abēc sz
ītellectū. Secōda dīfō sūt: Accītis ē qd qīgīcīesīe: s nō īn
ec. Tercia dīfō sūt: Accītis ē qd nec ē genus: nec pīpī
nec dīa nec pīpīū: sp āt ē i subō subīfīlēs. In pīma dī
fīnīōe p hoc q dīc abēt: dat ītelligi q ē pīcatū accī
tale. s p ly abēt pīct subī cōmpīōne. dat ītelligi dīa

s. sub cui' opposito pōt subī ītelligī sine repugnātia ī
ītellectū. Vel sic accītis ē pīcatū nō cēntiale sub cui' op
posito pōt subī ītelligī sine repugnātia ītellectū. Vel
sic accītis ē pīcatū īcēntiale sub cui' opposito pōt subī
ītelligī. Vel sic. accīdēs ē qd pīcatū accītalī nō quertī
bīl'. Sūffīcīētia quqz pīcabiliū īfō mō hētū. qz oī
vīe aut ē pīcabīle cēntīalī: aut accītalī. Si cēntīalī:
aut i qd: aut i qle. Si i qle illd ē dīa. Si i qd: aut dī plu
ribz differētib' spē: aut dī plurib' differētib' numero.
Si spē: sic ē gen'. si numero: sic ē spēs. Sīvo accītalī.
aut quertībīl': s sic ē pīpīū: aut nō quertībīl': s sic ē ac
cīdēs. s. Aduerte q sūffīcīētia pīcabiliū nō ē nīfī. p
batio qdā p quā pīcabīle pīat sūffīcīēte dīndī ī illa
quqz: s nī i plura. Et hoc pīat rēducēdo īfā dīfīnīōne
ad bīnēbīe. qz oīs bona dīfīnīō dīc ē bīnēbīis vel rē
ducībīl' ad bīnēbīe. s q oīs dīfīnīōes bīnēbīes qī s fac
magī sūt bōe pī: qz īllē dīfīnīōes sūt bōe cūī: mēbra nō
cōīdīdīt: s nībīl' sub dīfīnīō qīnēt qī sub mēbris dīfīnīō
nīs qīnēat: vt pī de mēte Boetī i libro dīfīnīōnū. s
hic ē hīmō: ergo s. Et pīcīs pōt ītelligī q sūt pīca
tū dīrecta: s q īdīrecta. pīcatīo dīrecta ē i q sūpī pīca
tū dī suo īfīrtōrī. pīcatīo īdīrecta ē illa i q īfīrtōrī pīcat
dī suo sūpīōrī. Aduerte q rō hīpī: q pīcatīo dīrec
ta ē qī sūat vā rō pīcatīōis: s vā rō pīcatīōis ē q illd
qd subīcīt se hēat p modū mīe respectu illī: qd pīcat.
s q illd qd pīcat se hēat p modū fōmē respectu illīus
qd subīcīt. Vū āt sūpīus se hēat p modū fōmē respe
ctu īfīrtōrīs: s īfīrtōrī p modū mīe respectu sūpīōrīs: iō qī
sūpīus pīcat dī suo īfīrtōrī ē pīcatīo dīrecta. ecōuērsō
vō īdīrecta ē pīcatīo

Predicatio cēntīalis ē illa i qua sūpīus
pīcat dī suo īfīrtōrī: vel ecō
uērsō: vel dīa de aliquo suo īdīndīno: vel de aliquo ī
lōr. pīdicatīo accītalīs ē illa i qua pīpīū vel accītis
pīcat dī genere: spē: vel dīa. vel de aliquo suo īdīndī
no vel ecōuērsō. Vel breuīus. pīdicatīo cēntīalis ē
pīcatīo emīōr cūīdē pīcamēti. pīdicatīo accīdētālīs
ē pīcatīo emīōr dīuerfōr pīcamētor. Tērmīus sūpī
oī dī q qīnēt alīū: s nō ē: vt alīal respectu hōis. Inīfīrtōrī
oī q qīnēt vt hō respectu alīalīs. Aduerte q cēntīale
capī tīpīr. Vno mō illud dī cēntīale alīcūīs qd ē dī
cēntīa cūīs: s sic quodlibz sūpīus s dīa ē de cēntīa īfīrtōrī
oīs. Alīo mō cēntīale: qd ē sūēs ab cēntīa. s sic pīo
pīa passīo dī cēntīalīs subō. Tercio mō dī alīquid
cēntīale alīcūī: qz pōit i dīfōne cūīs: s tī nō ē de cēntī
a cūīs: s sic subīstātia pōīta i dīfōne accītis dī cēntīal
accīti: s hoc magīs pīe appellat cē de īrtīfīca rōe cūīs
qz de cēntīa: sicut subī respectu pīe passīōnīs. Ad p
pōītum pīcatīo cēntīalīs ē qdādo cēntīale pīmo mō
do pīdicatū de rēvel ecōtra: s non alīīs modīs. Aduerte
secundo q accīdētālē dī duplīcīt. vīno mō
do. vt dīstīngūtūr cōtra pīe se. alīe modōrī dīstīngūtū
tūr cōtra cēntīale. Si accīpīamr pīmo modō falsūm
ē dīcere q rīfībile sīt pīdicatūm accīdētālē hōmī
nīs: īmūdo ē pīe se īnī secundo modō dīcēndī pīe se.
Sīvero capīamr secundo modō vērūm ē dīcere q rī
fībile sīt pīdicatūm accīdētālē hōmīnīs: quīa non
ē ēssēntīale hōmīnī. Ad pīpōītum. pīdicatīo
ēssēntīalīs dīstīngūtūr a pīdicatō accīdētālī

6 vide. 2da mōdo ut sic formaliter semper ē accītis vīe ab.
Ināgentīz ut vīe i dī mōdōnīs. sī iōr mōdōnīs plurīmīqz sūt
vērūm subīcīt. quodam etīam sūt accītia qdā ut 2da
mōdōnīs

Tractatus

30
d^{ti}

q^{ti}

p^{ti}

o^{ti}
y^{ti}

m^{ti}
m^{tz}

s^{ti}

o^{ti}
T^{ti}

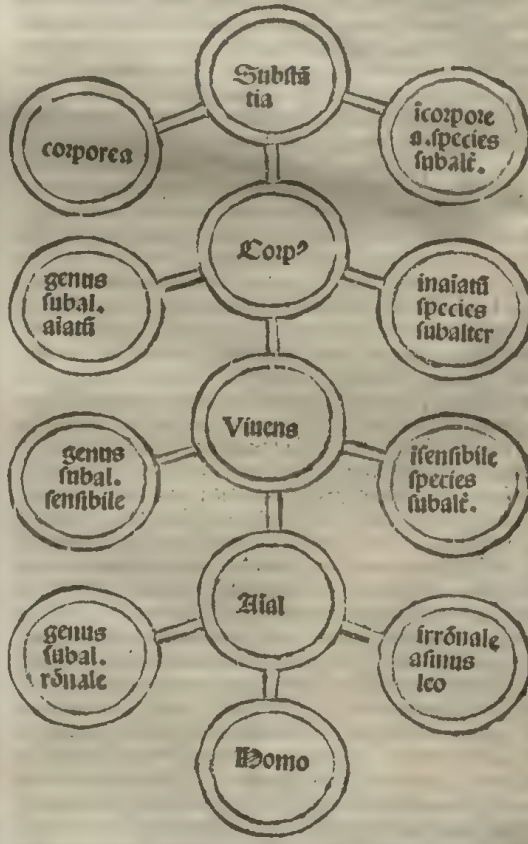
So mō nō āt pmo mō. Adverte tñō dīaz tñē tñmūz
supiorē r magis cōez. oīs tñmū supior ē magis cōis r n
ē. n. dīz ē supior dīz ē sup aliū i recta līca pīcamīta
līca nō ē supior. So cū nō ē tñmū supior ad subaz sīz bī
tñmū cōīoz. sūz se hīz īferior respectu mīn cōis: qī oīs ī
ferior ē mīus cōis. r n ē: qī dīz ē īferior dīz ē īfra ali
ūz i recta līca pīcamītali. Dubitatē circa dēā. pmo
circa dīctā pīcatōez: qī aliqī ē pīcatō directā qī sū
pī nō pīcat dīferior. vt dīcēdo: hō ē rīfībī. equē ē bīnī
bīl. r tīa dī alijs i qb pīcat eāle dī eāli: ergo dīfō ma
gīftrī mala. sīz pīa: qī aliqī cōpēt dīfīnīū cū nō pē
tīt dīfō. anīs āt ē de mēre. pīoz. in ca. de spēy bī dīc. dīz
. n. ēq de egs pīcare: aut maiora dī mīorib. vbi oēs ex
positores dnt qī loq de pīcatōe directā. Dubitatē
fo circa pīcatōez cēnālē: qī cū magī duplī declarēt p
dīcatōe cēnālē: r aliqī sīt pīcatō cēnāl sīz dēclara
tōe sīz qī nō ē cēnāl sīz pīa dēclatōez: vī qī pīa
dēclatō sīt dīmīuta. pīa nō. anīs pīat: qī illa: hō ē aī
nō ē cēnāl sīz dēclatōez sīz: qī ē pīcatō tñmūz cōīz
dē pīcamīti: r tī nō ē cēnāl sīz pīa dēclatōez: qī nō p
dīcatē supī dī suo īferior: nec dīa dī aliquo illoz nec ēz.

Ad pīnī dī qī magī nō loq de oī pīcatōe directā:
nē pīoz. sīz solū loq dī oī talī pīcatōe directā qī sīt ex ter
mīs qī ē ī recta līca pīcamītali. Ad sīz pīz solū. iō regī tū.

Pīcamīti ē ordīatō pluriū tñmūz sīz sub.
r sup. r dīfīnīū ī dē pīcamīta. Adver
te qī pīcamīti sīz āmplīcīū ī cōmēto pīcamīto
rī sūmīē qīrupī. pīdīo mō cōīē. pī oī tñmū pīcabīlī sī
ue sīt cōīs sīue sīt sīngularī. So mō pīpē pī tñmū cōī dī pī
bus pīcabīlī. sī mō magī. pīpē pī gīālīssīmō ī aliqī oī
dīe pīnālī. Quarto marīe pīpē pī ordīatōe pluriū tñmūz
se hīnīū sīz sub. r sup. r īfō mō capīf ī pīpōsīto. Adver
te fo circa dīfōne pīcamīti ī illa dē qī hūl dīfōsīz sūf
fīctīa sīt pī hīfī. Oī oīs ordīatō pīnālī aut ē tñmūz sī
gnīfīcātīū sīz: aut tñmūz sīgnīfīcātīū accīis. sī pīo mō
ē pīnālī sīe. Sī fo mō aut ē tñmūz sīgnīfīcātīū rē ābīolu
te: aut respectīe. sī pīo mō ād hūc duplī: qī vt talī res ēst
rōe mīā: r sīc ē quāntas: vī rōe fōrmē r sīc ē qīltas. sī rō
respectīe duplī. qī vt ītrīfēcē vel extrīfēcē: sī pī ītrīfēcē: sīc
ē relātīo qī īberet subē rōe sūdamīti qī ē ītrīfēcē. sī āt īfīt
pī extrīfēcē: aut illū extrīfēcē pīat ād sībz sīc āgēs ād pā
nēs: aut sīc mēsurā ād mēsurātū: aut sīc bīt ād illud qī
hīz īpīz. sī pī mō cānt duo pīcamīta. sī actīo r passīo. pīā
mō vt ē āb āgēte dī actīo: vt rīpīfī ī pīatīe dī passīo.
sī vō vt mēsurā ē duplī: qī vt mēsurā illa ē īpīz. r sīc sūltat
qī. qī qī cāt ā tpevt ī rē pīali. Alē ē loc: r hōc duplī.
qī vel cōpāt ād subaz ābīolute: r sīc ē vī. nā vī cāt ā lo
co ī locatō: aut pīat ād locatū nō ābīolute sīz ī bītādīe ād
ptes locatī: r sīc ē pōsītīo. Sī vō extrīfēcē r pīat ād sub
stāntīā sīc bītus ād illud qī hīz īpīz: sīc ēst hābīmus.

Quo rī pīnī ē suba. cū? sīnglarīssīmū ē suba: sub
quo pōīt corpus: sub corpe corp^o aīatī: sub
corpe alato aīal: sub aīalī hō: sub hōīe sōntes r plato. pīe
dīcamīti subē sīc dēscrībī. Et ordīatō pluriū tñmūz sī
gnīfīcātīū subaz sīz sub r dī. Illī tñmū sīgnīfīcāt subaz per
quos rīdēt ād īterrogatōez scāz pī qī dī rebz sībalībz
vt hō: aīal rē. Adverte vīctus qī vīa qīz res sūfīcīēssīmī
mē cognōscīt noīe dīfōne r pīetate cognōscībīlī: ideo
subaz hīs tribz dēclābīmus. Alom āt dēclābīmus
nō cīmōlōgīā noīs dābīmus. Cū suba ānalogīcē dēā

dī a subādo vel subāstēdo. n. n. dī a subādo tñmū: qī nō
oīs suba subāst. dūs. n. ē suba r nī subāst āccītībz: nec
dī a subāstēdo tñmū: qī mā pīma ē suba r tī nī subāstī: sed
bī dī a subādo vel subāstēdo: qī oīs suba subāst vt sub
stīt. Suba āt pīcamītal dī a subādo vel subāstēdo sīt
Oīs. n. suba pīcamītal subāst r subāstī: r oīs sība sub
stās vel subāstēs ē suba pīcamītal. r lō dūs r mā pīma
nī sīt ī pīcamīto subē. Dīfōne subāstīe pīcamītal pō
nīt Alīcēna sexto sūe mēatpī. dīfīgnēs de suba dīcīt
qī pōt duplī capī. sī ānalogīcē vt ē cōīs ād oīs subāstī
as: r sīc tūc dēscrībīt. Subāstā ē ens nō ī subo exīstēs.
Alīo mō āccīpīt pī pīcamītālī subāstā. r sīc dīfīnīt
tur: Suba ēst ens hīs subāstīalē qīdītātē cūīs ēstē ēst
ī subīecto nō ē. r sīc dēus r mā pīma nōn rēcīpīt pīe
dīcatōne subāstīe īn recto. pīpīetates subāstī
tīe pōnīt pīlīosōphz īn pīcamīto subāstīe dīcēs
qī marīe pīpīū ēst subāstīe ēst sūscēptīū pīorīz sīz sūī
mutatōez. Illū āt pīcamīti r alīor arborē sub sīngul
capītūl pōsūt vt facīlī īnnēnes mēnī cōmēdāre pōsūt.
Genus generalīssīmū.

Spēs spālīssīmā hō: alīgs hō. sōntes: plato: Alē hō: nī
la hō sīngularīa sūppōsītā: īndīdīdūa.

5^{ti}

Sequitur secundum predicamentum. i. quantitatis.

Predicamentum

quantitatis est
ordinatio plu

rius terminorum significatiuam quantitatem se habet
tū sub et supra. Illi termini significant quantitatem per quos
rūdetur ad quoniam secundum de rebus substantialibus per quantum
vel per quot. Adverte circa hoc predicamentum quod qua
titas sic describitur a philosopho in quinto metaphysice in perito:
Quantum est illud quod est divisibile in ea que insunt: quo
rū quodlibet est natum esse hoc aliquid. Quantitas continua est
illa cuius partes copulantur ad terminum eodem. Quantitas di
creta est illa cuius partes non copulantur ad aliquem terminum
eodem. Linea est quantitas longa sine latitudine et profunditate:
cuius extrema sunt duo puncta. Superficies est quanti
tas longa et lata sine profunditate cuius extrema sunt due lineae.
Corpus est quantitas longa lata et profunda: cuius extrema
sunt due superficies. Locum est ultima superficies corporis
continens immobile primum. Tempus est numerus primum mo
bilis in presenti et posteriori. Numerus est multitudo ex unita
tibus aggregata. Oratio tacet magister: sed et philosophus posu
erit in predicamentis. quibus loquitur philosophus secundum opinionem. Ar
ebite tamen et non secundum propriam opinionem. Proprietas ve
ro quantitatis est si ea equaliter inaequaliter dici. Suf
ficientia eorum que ponuntur in predicamento quantitatis po
test haberi per has divisiones secundum magister. quarum prima est:
Ois quantitas aut est mensura continua aut discreta: per qua
rū mensura per se competit cuilibet quantitati: ut perbat deci
mo metaphysice. Secunda divisio: Ois mensura discre
ta aut est permanens aut successiva. Si permanens illa est nu
merus. Si successiva illa erit oratio. Tertia divisio. Ad
mensura continua aut est permanens aut successiva: si permanens est
magnitudo: si successiva est tempus. Quarta divisio: Ois
mensura continua permanens aut est intrinseca aut extrinseca: si
intrinseca sic est linea: superficies et corpus: si extrinseca illa est
locus. Quinta divisio: Ois mensura intrinseca permanens
aut mensurat secundum unam divisionem terminum. et sic est linea: aut secundum
plures dimensiones. et sic est superficies et corpus. Se
xta divisio: Ois mensura continua permanens intrinseca men
suratur secundum plures dimensiones aut mensurat secundum duas terminum:
et sic est superficies. aut mensurat secundum tres. et sic est corpus. et
non datur plures dimensiones quam tres ut perbat primo celi:
quod non possunt esse plures differentie posterioris quam sex. Et
ita per quod quantitatis continue quicquid sunt species. scilicet linea: sup
erficies: corpus: locus et tempus. Quantitatis vero discrete due sunt
species secundum antiquos. scilicet numerus et oratio.

Genus generalissimum.

Quantitas

genus subalternum
Continua
linea
superficies
corpus
locus
tempus

genus subalternum
Discreta
numerus: oratio
binarius
ternarius

Tertium predicamentum est predicamentum qualitatis.

Predicamentum

qualita
tis est ordi

natio plurium terminorum significatiuam quan

tatem secundum sub et supra. Illi termini significant qualitatem
per quos respondetur ad quoniam querentem qualis est
substantia accidentaliter. Adverte circa hoc predica
mentum quod qualitas sic describitur a philosopho in predicamen
tis: Qualitas est secundum quam quales esse dicuntur. Primum
genus subalternum est habitus vel dispositio. Unde dispo
sicio potest capi dupliciter. Uno modo ut est communis: habi
tus: et tunc sic describitur. Dispositio est qualitas de facili:
aut de difficili mobilis. Alio modo capitur ut est quali
tas distincta contra habitum: et tunc sic describitur: Dispo
sicio est qualitas de facili mobilis. et non differt ab habi
tu nisi sicut minus perfectum differt a magis perfecto: ut
dicit Boetius in predicamentis. Secundum ergo est po
tentia naturalis vel ipotentia. Caput hic ipotentia non
ut dicitur per rationem in subiecto apto nato: quod sic in nullo p
dicamento est. sed capitur per potentiam diminutam quod reddat
subiectum in dispositionem ad operationes naturales. Potentia du
pliciter sumitur. Uno modo ut est de transcendens. Potentia
natura et actus dividitur eius secundo metaphysice. Alio mo
do ut est principium transmutandi aliud in quantum aliud: aut ab
alio in quantum aliud ut est ex naturalitate data. et sic diffi
nitur. Potentia est qualitas et natura data quod aliquid po
tens vel ipotens est ad agendum. sic sumitur in opposito.
Tertium genus est passio vel passibilis qualitas: que diffi
nitur in hoc quod passio consurgit ex levi passione. passibilis
vero qualitas ex forti alterande preedit. Nec species differt a
prima: quod qualitates visus tactus gustus et olfactus sunt in
hac tertia specie ut inmutat sensus. Sunt autem in prima ut
sunt dispositiones sive in subiecto. Quartum genus est forma
vel circa aliquid constans figura. Boetius dicit quod acci
pitur forma per dispositionem membrorum convenientem vel dispo
sitionem que reperitur solum in rebus animatis. Figura vero per
declarationem rei qualitate que reperitur in rebus tam animatis
quam inanimatis. Albertus vero vult quod sit idem realiter: dis
ferat autem ratione. quod forma dicitur in subiectum in forma. figura
vero ut respicit terminatum. Burleus vero in predicame
tis dicit quod et potest exponi. In septimo in physicorum
dicit quod forma accipit per forma artificialem. figura vero per
forma artificialium et naturalium. Gratianus dicit quod for
ma sit circa quantitatem que est corpus: figura circa superfi
ciem: rectitudo et circularitas circa lineas. Dubitaret
quod an iste species qualitatis sint distincte ita quod illud quod
ponitur in una specie non ponatur in altera. Circa hoc
sunt tres opiniones. Albertus vult quod sint species distincte.
vnde dicit quod in prima specie qualitatis sunt terminum quantitates in
sensibiles sive sunt spirituales ut virtutes intellectuales et mo
rales: sive corporales ut sanitas et egritudo. qualitates
autem sensibiles ut prime et penultimas ab eis non sunt. in hac
specie collocade. quod diversorum generum et non subalternatiz
positorum diverse sunt species et differentie. Quod autem phi
losophus exemplificando de his quod sunt in prima specie quanti
tatis dicat: ut calor et frigus. dicit Albertus quod philosophus non vult
quod illa sint in prima specie quantitatis: sed solum exemplificavit
quod contingit aliquid sive inherere vel non sive: vel facili
ter vel difficiliter. Alii tamen dicunt quod philosophus per calorem in
telligit iram. per frigus vero tristitiam quod sunt in prima specie cum
sint qualitates insensibiles. Burleus autem vult quod non sint
species proprie. quod idem realiter recipitur in pluribus speciebus. Nam
calor secundum philosophum et frigus sunt in prima specie qualitatis et

5f.

4f.

pf.

pk2

gk.

fk

videtur
et causam
aye logi
cane

ic ego
fentio

o aldi nos dilectat

potentia naturalis vel ipotentia: vel ut est principium
operis intentionalis: et sic est passio vel passibilis quali-
tas. Ex his collige arbores ut tibi placet.

Genus gūalifīnū.

Qualitas

¶ **It** vi' dispō. i. nāl pō vi' ipō. ¶ **Passio** vi' passibil' q̄litas

grāmatica	Intellect ^{us}	duricies	amor	lumen
logica	volūtas	mollicies	odium	lux
phia	memoria	debilitas	timor	color
			tristitia	sapor

Forma vel circa aliqd
constans figura
circulus
monangulus
binangulus
triangulus
quadrangul⁹

Quartū p̄dicamētum ē p̄dicamētū relatiōis.

Medicamentum

Medicamentum relationis est ordinatio plurium terminorum significantium relationes secundum sub et supra. Illi termini significant relationes prout quatenus inveniuntur videtur ad quoniam quatenus de aliquo ad quod est. Quenitum. n. huius predicamenti est questio ad quod secundum magis in predicamentis suis. Adverte circa hoc predicamentum quod relationis sic diffinitur a philosopho in predicamentis. Ad aliud dicitur quatenus hoc ipsum quod sunt aliorum dicitur vel quomodo libet aliter ad aliud. Idem genus subalternum est comparanda que sic describitur.

Equarátia ē relatiō q̄vriusq; extremi denotat eq̄li
tatem: vrvicinitas similitudo ⁊ eq̄litas. Sc̄cūdi
genus ē suppositio: que sic describit̃. Superpositio est re
latiō que denotat ī relatiuō ī quo est maioritatez: vt pa
terinitas: dominatio: ⁊ magistratus. Tertiū gen⁹ est
suppositio q̄ sic describit̃. Suppō ē relatiō que deno
tat ī relatiuō ī quo ē minoritatem: vt filiatio seruitus.

[illegible]

et. Relatioz et ostendit aliter sufficientiaz penes. scilicet si
dameta sic: Relatioz quedam sunt eparantie quedaz
non. Relatioz eparantie sunt vt simile: equale: vicin.
Si vero non sunt eparantie aut sunt suppositiois vt ma
gister: pater: aut suppositionis: vt filius: discipulus: ser
uus. In his. n. multu difficile e diuidere vsqz ad speci
es spaliissimas ppter diuersas ignotas: cu relatioz sunt mi
nime entitatis sz cometa. qnto meta.

Relatio

Eparatia
amicitia
fraternitas
similitudo

Suppositio
seruitus
filiatio
minoritas

Suppositio
paternitas
domini
maioritas

Quintu predicamentu e predicamentu actionis.

Redicamentum

plurim terminoz significatiu actione sz sub
e supra. Illi termini significant actione per quos con
uenieter respodetur ad qonem qrent de aliquo i quid
agit. Quesitiu cui huius predicamenti sz magistrum est
questio in qd. Aduerte circa hoc predicamentum q
actio sic describit a Gilberto in sex pncipis. Actio est
fm qua in id quod subijciatur agere dicimur. Genera
tio e mutatio de noce ad esse. Corruptio est mutatio de
esse ad no esse. Augmentatio est mutatio de minori qua
titate in maiore. Diminutio e mutatio de maiori qua
titate i minore. Alteratio e mutatio de qlitate in qlita
te. Ad hoc sz locu e pgressus de loco ad locu. Id propriuz
actiois e ex se inferre passionem. Sufficientia huius predi
camenti sic assignat a Burleo ex intentione Gilberti. Acti
o aliq alia e actio alicuius alia e actio corporis. Actionis aie
alia e cu cognitione. alia est sine cognitione. Actio aie si
ne cognitione e actio aie vegetatiue q diuiditur: qz est alia
saluas spem vt gnatio. alia e saluas indiuidu: vt nu
tritio et augmentatio: et sub istis ponitur idmduua. actio
aie cu cognitione diuidit qz alia e actio anime sensitive:
alia intellectiue: et scilicet. Actio corporis diuiditur i
actionem corporis simplicis: et i actione corporis mixti
et scilicet. Adagister aut aliter hic inuit sufficientiaz.
Ma cu actio sic motus specificat a termino ad quez sicut
motus. Ad hoc aut large acceptu vel est ad substantia vel
est ad accis. Si ad substantia: vel principalit terminatur
ad ee: et sic est gnatio: vel ad non esse: et sic e corruptio.
Postunt vterqz designi fm illa que dicitur gnari et con
spici. vt generare hominem: equu corripere: generare equu:
conspicere hominem: et sic de alijs. Si vero motus e ad acci
dens vel e ad absolutu vel ad accidens respectiu. Si
ad accides absolutu: vel ad quantitate vel ad qlitate. Si
ad quantitate: vel terminat ad ee maioris quantitas: et
sic e augmentatio: vel ad ee minoris quantitas: et sic est
diminutio. Velde augmentatio vel diminutio pnt vte
rius designi sz diuersitate dimensionu. Si vero illa est
ad qlitate: illa d alteratio q alteratio designi sz qz est
ad diuersas spes qlitatis. Si. n. ad caliditate sic motus
di calefactio. Si vo ad frigiditate di frigefactio: et ita
de alijs. Si vero ad accides respectiuum e ad vbi et sic
est motus scdm locu: qz designi scdm diuersas positionis:
vt motus sursum. motus deorsum: et sic de alijs.

Secutu predicamentu e predicamentu passionis.

p

Redicamentum

passionis est
ordatio plu
rium terminoz significatiu passionis sz p quos con
uenieter respodetur ad qonem querent a quo e simplici
ter siue qd formaliter patit vt crendam baculi et simili
lia. Quesitiu huius predicamenti scdm magrm e questio a
quo e. Aduerte circa hoc predicamentu qz passio sic
diffinitur a Gilberto. Passio e effectus illatioz actiois.
Et Albertus vult qz ly qz teneat expostione: et passio di
effectus actiois in se e: di aut illatio in fieri. Burleus
vero vult qz ly qz teneat copulatione: et qz species passio
nis eode mo sumitur sicut spes actiois sola mutatoe fa
cta actiu i passiuu. Id diffinitiones eaz sufficientiamqz
predicamenti reli nquo.

Pati

Generare
hominem
hunc

Corripere
leonem
hunc

Augere
in longu
latum
profundum
sic sic

Diminere
in longum
latum
profundum
sic sic

Algere

Scdm locum mouere
sursum
deorsum
introsum
sinistrosum
dextrosum

Alterare
calcfacere
frigesfacere
humectare
siccare

Septimu predicamentu e predicamentu vbi.

p

Redicamentum

vbi est ordi
natio plu
rum terminoz significatiu vbi sz sub e supra. Illi
termi significant vbi p quos quicquid rident ad qonem scdz
p vbi: vt sunt isti tmi: hic illic: i platea: i ecclesia. Idius
predicamenti qntu e qd vbi. Aduerte circa hoc predicame
tu qz vbi sic diffinit a Gilberto. Vbi e circumscripcio cor
poris a loci circumscripcioe puenies. i. vbi est qda forma
simplex cata a circumscripcioe loci p qua aliqd di ee i lo
co formalit. sic albedo e forma p qua aliqd di ee albu.
Ides. n. imagiari qz queadmodu sigillu iprimu suu cha
racter e i cera: ita locu ex eo qz abit locatu iprimu vnam
forma i ipz q di vbi. Idm gen subalenu n erit ee i lo
co. sz erit ver vbi p qd aliqd di ee i loco. Sili scdz ge
n subalenu n erit ee i spacio: sz erit vnu vbi p qd aliqd
di ee i spacio. Cu. n. ista no sut notata noibz simplicibz
circuloqmur p ista: illa q sut simplr spes. Sufficientia
huius predicamenti diuersa diuersimod assignat. 2. ur. li. sex
pncipioz: di e qz cu vbi cact ex circumscripcioe loci fm di
uersas spes loci obet accipi diuersi spes vbi: et qz tertio
physicor sz cometatoru spes loco: obet sumi sz speci
es corporis simpliciu: quoz quqz sunt spes: vt vult phi
losophu li. de celo et mudo. qz qda mouet circularit vt
celu: qda sursum simplr vt ignis. qda sursum sz qd: vt aer: q
da deorsu simplr: vt terra. qda deorsu sz qd: vt aqua.
Id diuidit vbi sic. i. in vbi mobile motu circulari et in

vbi mobile motu recto: et diuidit vbi mobile motu recto: q: quoddā ē extremū et quoddā mediū. Et vbi extremū diuidit quoddā est sursum et quoddā deorsum. Si militet vbi mediū diuidit et sic iste sunt spēs spālissime. Magister autē aliter inuit diuisione vices q: vbi diuidit in vbi p qd aliqd dē esse i loco. et in vbi p qd aliqd dē ēē in spacio. vbi p qd aliqd dē esse in loco diuidit in plures spēs spālissimas. vt in vbi: per qd aliqd dicitur esse in domo. et vbi per quod aliqd dicitur esse in ecclesia: vel in vbi p qd aliqd dicitur esse in studio: et ita de alijs. Vbi p quod aliqd dicitur esse in spacio diuiditur in vbi per qd aliqd dicitur esse in capō. et i vbi per quod aliqd dē esse in platea et in via: et ita de alijs et sunt spēs spālissime. Gilbertus tū videt diuidere vbi in vbi simplex et in vbi compositū et non aliter. vide si placet.

Vbi

Mobile motu circulari.

Mobile motu recto.
extremum medium
sursum deorsum

Vbi

in loco
in oratorio
in capella
in ecclesiain spacio
in platea
in campo
in via

Octauum predicamentū est predicamentū quādo.

Predicamentū qn

ordinatio plurimū terminorū fm sub et sup. Illi termini significāt q: p quos ridetur ad qdē factā p q: vt hodie: cras: pde.

Questiū huius predicamenti ē qn. Aduerte circa hoc predicamentū q: qn sic describit a Gilberto. Qn ē qd ex adiacētia tpis derelinquit in re tpali ex vntone tpis ad illā re tpalē a qua forma singulari denoiat aliqd eē in tpe: sicut ab albedine denoiat aliqd albū. Prīmū genus subalterū est in tpe. i. qn p qd aliqd dē ēē in tpe. Tēpus est duratio successiua rerū generabilium et corruptibilium. Describit autē sic a phō. iij. ph. vii. Tēpus ē numerus motus pmi mobilis s3 pmi et posterū. Secundū genus est in cuo. Cū autē est duratio mutabilis angelorū tota simul. Tertiū gen^{us} est in eternitate. i. qn p qd aliqd dē ēē in eternitate. Eternitas autē ē duratio imutabilis dei tota sit. Nota tū q: magi capit largius qn q: facit Gilbertus. Accipit enī Gilbertus totum vt ē forma qdā derelicta a tpe in re tpali. et sub tali qn nō continet eū nec eternitas: sed magi accipit qn put est vna forma derelicta in re a duratiōe mēsuratē ipam: siue talis duratio sit tpis: siue eū: siue eternitas et tūc describitur sic. Qn ē quod ex adiacētia duratiōis dereligitur i re mēsurata p ipsum. Sufficiētia huius predicamenti sic assignat a Burleo in sex principijs. Qn aliud ē simplex. i. quod catur ab vbi. Aliud cōpositum. i. quod catur a tpe. Quādo cōpositū diuidit: q: aliud ē derelictū a tpe pnt: aliud a tpe nō presenti. Qn derelictū a tpe non pnt diuidit: q: aliud dereligitur a tpe pterito aliud a futuro. Qn autē de pterito diuiditur p dīas qb^{us} tū nō sunt noia ipostia: s3 vtimur istis noib^{us}

loco illarū derelictis a tpe hesternū: et derelictis ab alio tpe quod ē tēpus extremū. Magister vero inuit aliam sufficiētiā sic: Qn aliud ē derelictū a tpe aliud a non tpe. Quādo derelictū a tpe diuiditur in qn hodiernū: i qn hesternū: et qn crastinū: et hec sunt spēs spālissime. Qn vō derelictum a nō tpe diuidit: q: aliud qn ē derelictum ab euo. aliud ab eternitate.

Quando

In eternitate

In euo

In tēpore
in anno
in mēse
in die
in hora

Nonū predicamentū est predicamentū situs.

Predicamentū

nū est ordinatio plurimū terminorū significantiū pōnē fm sub et sup. Illi tūmi significāt positionē p quos ridet ad qdē factā de aliquo p quō vel qualiter. Questiū enī hui^{us} predicamenti ē qn. vel q: lter. Aduerte circa hoc predicamentū q: positio sic describit a Gilberto. posit dē qdā situs partū generationis: principij ordinatio. Et q: fm aliquos tenet expositiōne. i. rei generate ordinatio: quia positio nō est nisi ordinatio partū i toto in cōparatiōe ad locū. Aliqui volūt q: ly q: teneat copulatiue et dicunt q: p hoc qd dicit quidā sit partū tāgit positionē q est a consueto mō nature: vt sedere: iacere: stare. Per hoc vō qd dicit generationis ordinatio tāgit positionē q ē a natura vt asperū et lenē. Tres spēs ponit magi. i. sedere: stare: iacere. sedere sic describit. ē talis situs partū in toto in cōparatiōe ad locū: et ita dicit a alijs suo mō. Propriū autē positioni ē pmo assistere ipi substantie. Sufficiētia hui^{us} predicamenti sic assignat a Burleo ex intētiōe Gilberti. Positionis alia est a principio innata. alia ē a consueto mō nature. Positio innata diuidit: q: alia ē partū inegalitatis: vt asperitas. alia ē partū equalitatis: vt lenitas: et sunt spēs spālissime. Positio vō a consueto mō nature diuidit in stare et nō stare. Nō stare vō diuidit in sedere et iacere que ē sunt spēs spālissime. Magi vō loquit de positione que ē a consueto mō nāe: vt ē sedere stare iacere. Aut q: Gilbertus negat asperū et lenē eē positiones: s3 dicit qualitates esse. aut q: positiones ex consueto mō nature sūt alii notiores. Id potius eas explicauit que qualit^{er} ordinantur notum est ex dictis.

Situs vel positio

Stare. Iacere. Sedere.
sic. sic. sic.

Decimū predicamentū est predicamentū habitus.

Predicamentū

riū terminorū significantiū habitū fm sub et supra. Illi termini significant habitum per quos conueniēter respondetur ad questionē querentē de aliquo circa quid siue qualit^{er} est habitus. Questiū enī hui^{us} predicamenti est questio. circa qd

h
t

scdm magm. Aduerte circa hoc predicamentum qd
habitu sic describit a Gilberto. Huius est adiacentia cor
porum et eorum que circa corpus sunt. i. habitu est quedam
forma simplex derelicta a corporibz et eorum adiacen
tia q sunt circa corp. vt sunt vestimenta arma. Habitu
capitur tripliciter. Vno mo p qualitate de difficili
mobili. Secundo mo p vestimentis. Tercio modo pro
adiacentia. i. p forma causata ex adiacentia corporum.
Spes sunt coronatum ee: annulatu ee: calciatum esse:
vestitu ee: ita de alijs. Hic non sunt pprie spes: sz illat
circulogitur ex carentia vocabulor. p coronatu esse in
telligit forma per qua aliqd d coronatu. ita d d ali
is suo mo. Propriu aut e habitui i pluribz existere.
Sufficiencia huius predicamenti difficilis valde e. attame
ne pot assignari. Huius qda e totu. vt vestitum ee ar
matu ee: qda e ptis: vt coronatu ee: annulatu esse.

Habitus

coronatum esse	calciatum esse
sic sic	sic sic
armatum esse	vestitum esse
sic sic	sic sic

Dubitat primo quod sex predicamenta vltima sunt disti
cta. s. actio: passio: vbi: quando: situs: i. habi. q omnia
ista vel sunt respectu qda vel quedam forme ipotantes re
spectu. Si primo mo cu ois respectus sit i predicamen
to relationis oia ista predicamenta crunt i predicamen
to relationis. Si secundo mo sic quodlibet horz dicit ag
gregatum ex forma et respectu: vt gra exple. Actio di
cit aggregatum ex motu et respectu ad agens. sz nullum
aggregatum per accidens e in predicamento. qnto metaphi
ci ens per se diuidit in decem predicamenta. ergo nullum
tale e i predicamento. Circa hoc sunt due opinionones.
Vna color que dicit q oia ista predicamenta sunt que
da forme ipotantes respectu vt dicebat d actio. Actio
est mor? cu respectu ad agens. et cu dicit q sic quodlibet
e aggregatum per anis nego. vnde no dico q actio sit
aggregatu ex motu et respectu. sz dico q e mor? cum ta
li respectu vt e ab agente. Alio mo. n. est sicut materiale:
vt e ab agente e formale. Actio. n. materialit e ipse mo
tus. formaliter vo e respectu ad agens. Adequate aut est
mor? vt e ab agente. nego ni q sit aggregatu ex motu et
respectu ad agens. Alia opinio e subtilior que dicit
q quodlibet horz e respectus qda. Vnde actio non est
nisi respectu qdam fundat i motu ad agens. et passio est
mor? qdam fundat i motu ad patiens. et cu dicit q qli
bet respectus e in predicamento relationis. negat hoc. et
si diceret que e oia que e iter respectu q sunt i predica
mento relatis et alioz generu. Dicit qdam q hoc in
terest. q respectus q e in predicamento relationis coeri
git i termino ad que aliu respectum sibi corresponden
tem. sz respectus q e in sex principijs non requirit i termi
no ad que aliu respectu sibi correspondent. Actio. n. vt
e vnu de sex principijs dicit respectu mor? ad agens. Vn
de respectu ipsius mor? ad agens dicit actio. et respectu ipsi
motus ad patiens dicit passio. ni nec in agente nec i patie
te e respectus ad motu: sz sit respectu agentis ad patiens
et conuerso: q. s. respectu non sunt actio et passio. sz due
relationes. s. actiu et passiu et ita dicat de alijs etc. Du

bitat secundo q vident ee plura predicamenta qz decem ro
ne diuersar qntu ad quas ridentur p aliquod bonu p
dicamentor. et sunt iste: cur: quare: vtr: et ille quas phis
expimit secundo posterioror: si est: qd est: qz est: et ppter qd
est. Simili alia notata a gramaticis: vt qvel qui: que
quod vel qd: filz quo: vnde: quia: vt arguatur sic: Quot
sunt qones diuerse tot sunt diuersi modi predicadi: quot
sunt diuersi modi predicadi tot sunt predicamenta. et go
a primo ad vltimu quot sunt qones diuerse tot sunt pre
dicamenta. sz qones sunt plures decem vt dictum e: qua
re etc. Confirmat: qz no vi maior ro q vbi faciat vnu
predicamentum: qz quo: vnde: quia: etc. Ad hoc resp
det magister in predicamentis suis dicens q decem sunt q
nes principales predicamentor: habedo respectum ad di
uerfos mos predicadi. Vnde qd est questio predicamenti
substantie: quale qlitatis: quantum quantitatis: questio ad
qd: e relationis: in qd et a quo e actionis. Dum. n. qrit
in qd agit ignis: respondetur in lignu. et a quo patit aq.
ridentur ab igne. qd vbi: ptingit ad predicamentum vbi
cationis. et q quoditatis. questio qualiter vel quomodo p
net ad situm. et qstio circa qd ad habitu. Ad argumen
tu dicit q sicut sunt aliqua transcendenta que no sunt i ali
quo predicamento p se nec per accides nec per reductio
nem. sz descendunt i oia predicamenta: vt ens vnu. qnto
metaphisice. Ita sunt aliq questiu. a quod appropriat
tur alicui predicamento: sz sunt applicada oibz predica
mentis: vt si est qd e: ppter qd est: et cur quare: vt pz. na
cur et qre ipotat qone ppter qd e: et vtr: ipotat qone si
e aut q e. Ita et qz: qd: sunt interrogatiua transcenden
tia applicabilia oibz predicamentis. Et qd qd: large sumpta
e transcendes applicabile oibz predicamentis. stricte vo so
li predicamento substantie. Qd quot: large sumpta e transcen
des. stricte vero ad predicamentu quantitatis ptingit. Ita vo
quo: qua: reducunt ad vbi vt quo vadis e dicere vbi i
tendis ee: et vnde venis e dicere vbi fuisti an motu. et p
hoc pz responsio ad argumentu et confirmatione.

Illogysmus

Illogysmus e oio in q quidam
cessu e aliqd aliud euenire p ea q posita sunt et
cessa. Aduerte primo circa diffinitu q qtuor sunt
picule spei argumentationis. s. syllogismus: iductio: en
thimema: et explem. Argumentatio sic describitur a
Boetio pmo topicor suoz. Argumentatio e argumen
ti p oionem explicatio. i. oio explicans argumentum:
coposita ex pmissis et conclusionem. Argumentu vo e ro rei
dubie fide facies. i. mediu pbas conclusionem. Quid sit
syllogism? pz a magro hic diffinitere syllogismu quam
diffinitione capit a Boetio libro topicor suoz. Induc
tio vero e pgressio a picularibz ad vniuersale. Enthi
mema e syllogism? ipsect. i. oio in q no oibz positis
ferit festinata conclusio. vt o e aial currit: ois ois b
currit. Explem e quod piculariter ppositu picularare qd
dam cotendit ostendere p simile replem in illis: vt dicat:
oz a Tullio consule necari cathilina: cu a scipioe Grac
cus fuerit iterempe. Aduerte secundo circa diffinitu
one q ly oio e loco gnis. e. n. oio gen? ad syllogismu:
qz syllogism? e oio ypothetica ronai in q coniunguntur
tres cathegorie p notā ronis. Dis. n. syllogism? e gna
ois gna est oio ypothetica. id ois syllogismus est oratio.

ppothetica. oio ergo erit loco generis. Nec turberis
quis oratio sit gen⁹ remotu. argumētatio verò genus
ppinquu. et diffiniat p gen⁹ remotu et nō ppinquu. qā
lz qñ gñi remoto addit differētia vltia: vt hic. h⁹ tamē
āple vt 3 sumulas. pter hoc q dīc qbusdaz positis. i.
dipositis i mō et i figura. et p hāc pñculā differt ab alijs
argumētatiōib⁹. pter hoc vō q dīc necesse ē aliqdēue
nre. tāgūt cōclūsiōnē q sequit ex pñissis. Vñ oz scit q
ppositio pprie sumpta ē oio q posita ad eā sequit ali-
qd. Est aut cōclūsiō approbata ppositio. Addit aut
mag⁹ hāc pñculā pcessis sic et Boet⁹: quā non posuit
pbis in primo prior diffiniens syllogismū. nec etiā in
pñio topicor. quare aut hoc sit: vide 3 sumulas.

Est sciendum

qō syllogism⁹ ois constat
ex tribus terminis. Ad
uerte q cā qre iste termin⁹ dī maior extremitas q sumi-
tur i pōne cū medio tñio ē qā cū intellect⁹ format syl-
logismū. pcedit discurredo a magis noto ad min⁹ no-
tū. In pñcto aut discursu triū terminor pñm⁹ q viii-
nerfallor ē siue magis not⁹ pñm⁹ occurrit intellectus: ma-
ior dī q vniuersalior vel magis not⁹. Secūda aut ter-
min⁹ q intellectui occurrit ē q nō ē ita vñs vel ita no-
tus. tñ fm logicū intellect⁹ tñ pñm⁹. Hūic at secū-
do tñio scim⁹ inesse pñm⁹ terminū. Et hic dī maior: pro-
positio: quia prior in cognitione. Vltim⁹ tñm⁹ minus
notus dī minor extremitas cui scim⁹ inesse cōem tñm⁹
nū vel econtra. dī minor ppositio quia min⁹ nota vñ
secūdo nota: vt dicēdo: ois hō ē aial. for. ē hō: ergo for.
est aial. Secūdo notandū q figura est debita dispo-
sitiō. Aduerte cām qre pñma figura est qñ me-
diū subijcit in pñma pōne et pñdicat in secūda. cā ē qā
tñc mediū vere est mediū: qā sapit naturā vtriusq; ex-
tremi. i. subiecti et pñdicati. pñdicat enī et subijcit vt di-
cū ē. Si vō mediū pñdicat i vtraq; dī fa figura. Cui⁹
rō ē qā lz mediū nō sit vere mediū sapiēs nāz subiecti et
pñdicati: tñ qā digni⁹ ē pñdicari qz subijci: iō hec figura
fm locū tñ. Si vō mediū i vtraq; subijcit dī tñia figu-
ra et vñia: qz mediū i ea nō stat i medio sic i pñma: qō ē
digni⁹. nec pñdicatur sicut i secūda sed obijcit. pñures
autē figure nō possunt eē: qz tres termini i duab⁹ ppo-
sitiōib⁹ nō possunt alit variari. Sed querēt qz: qñ
talīs dispositio terminor fm subiectionē et pñdicationē
dicta est figura. Vñ p similitudinē ad figuras ma-
thematicas. sic cū termini lineaz i mathematicis alit
et alit sumari variāt spēs figuraz. Nā tria pñcta q fa-
ciūt triāgūli si inter se eqliē distābit erit spēs triāgūli q
dī eglaterus siue isopleurus. Si vō duo aliqñli vñ-
stābit a tertio quoz duoz iter se distātia. est maior vel
minor distātia eoz ad tertiu est spēs triāgūli q dī isō-
cheles. Si vō oēs distātie pñctor sunt inēquales ē spēs
triāgūli q dī gradatus siue scalenō. Sic fm diuersita-
tē illoz triū tñm⁹ subijcēdo et pñdicādo sūt tres figure
syllogismor: lz alio mō qz figuris supficialib⁹ iā ocis.

Tertio est

notādū q quēdā est cōclūsiō di-
recta et quēdā indirecta. Ad-
uerte cām hūi⁹ qre cōclūsiō directa dī qñ maior extre-
mitas pñdicat de minor: cā est qā maior extremitas
habet verā rōnē pñdicādi respectu minoris extremita-
tis: minor lz verā rōnē subijcibilitatis respectu maio-

ris extremitatis: qz maior extremitas est sicut forma re-
spectu minoris. et minor est sic materia respectu maio-
ris. iō cōclūsiō ē directa et pñdicatio directa: econtra vō i
directa dī: qz qō pñdicat non habet verā rōnē pñdicādi:
et qō subijcit nō lz verā rōnē subijcibilitatis: qā rē.

Quarto notādū qz oīz illaz figuraz sūt oē ē
nonē mōi. Aduerte qz mod⁹ ppo-
sitiō sic diffinit. Est ordinatio duaz ppositiōnū circa
qñtātē et qñtātē: et dī modus ē quēdā accidētalis de-
clūsiō ipfaz ppositiō syllogismi. Vñ at figur⁹ sunt
tres et sūt vñū mod⁹ sunt. xix. vide 3 sumulas.

Barbara Celaret Darij Ferio Baralipso.
Celates Daritis Fapesmo Frises
mox Celat Camestres Fesio Baroco Darapti Fe-
lapiō Difamis Datitis Boecio Fesio. Nota duo
mag⁹ p declaratiōe hor vñū. p qz cū i istis dictōib⁹
ipōnātib⁹ oēs modos figuraz ponant qñtuor lre vo-
cales. i. a. e. i. o. pter a intelligit ppositio vñs affirma-
tiua. pter e vñs negatiua. pter i particularis affir-
matiua. pter o particularis negatiua. Barbara ergo
cū habeat ter a cōstat ex tribus ppositiōib⁹ vñb⁹ af-
firmatiuis: et ita de alijs hoc pz. Nota fo qz oēs syl-
logismi reducuntur ad qñtuor pñmos modos q incipiunt
ab his cōsonantibus. b. c. d. s. vt Barbara Celarent
Darij Ferio q incipiūt. a. b. reducuntur ad Barbara:
q incipiūt. a. c. ad celaret: et q incipiūt. a. d. ad darij q ab
f. ad ferio. Et vñū at rēductiōis dēclarat p duos vñs.

Simpliciter vñū vult s. p vero p acci-
bile duci. Qui vñs declaratur sic. qz vñcūq; ponitur
s in his dictionibus dat intelligi q ppositio intellecta p
vocalē imēdiate pcedēt: vñ quēti simpli: et p p. vñ cō-
uertit p accidēs. et p m. qz fiat trāspōsitiō i pñmissis: ita
qz maior fiat minor et cōuerfo. et p c qz reducatur p im-
possibile. ē enī rēductio p impossibile qñ ex opposito cō-
clūsiōis est altera pñmissaz isert⁹ oppositi alteri⁹ pñm⁹
se. Et ē gñalis mod⁹ p quē pbis pbat in pñio priorū
quētiq; syllogismū ē bonū. hoc clar pz i textu. Ad-
uerte tñ vñū circa modos figuraz qz vt dicit Boet⁹
in cathēgoricis suis quattuor pñmos modos in pñma fi-
gura in analēticis suis posuit Aristoteles. Ceteros
vō. s. Theophrastus et Eriden⁹ addiderūt: qz p
phiri⁹ vñr grauiissime auctoritatis vñs est consensisse.
oēs modos se figure et tertie posuit et Aristoteles in
analēticis suis. i. in libro prior. Salua tamē reuerētia
Boetij phis posuit Fapesmo frisesmōz i pñio prior
Dicit enī: Cū aut positiūus minoris extremitatis ad
maiorē. imo addit. Sūt aut et i alijs figuris pz ma-
nifeste qz phis posuit duos modos cōclūsiōes idirecte
i pñia figura. et vñū modū cōclūsiōē idirecte i secūda
figura vt festino. et vñū i tñto vt ferison 3 Boetium.

Aduerte vñter⁹ p maiorē doctrinā syllogismor qz q-
dā sūt cathēgorici: qdā ppothetici. Cathēgorici sūt illi q
pñt ex ppositiōib⁹ cathēgoricis. ppothetici vō q cō-
stituitur ex ppotheticis. Syllogismor cathēgoricorū
qdā sūt de inesse qdā modales. Syllogismi de inesse sūt
illi q cōstituitur ex ppositiōib⁹ de inesse. Modales vō
q cōstituitur ex ppositiōib⁹ modalib⁹. Syllogismorū
de inesse qdā sūt ostēsiui: qdā sūt ad impossibile. Syllogism⁹

offensus ē q^o p^oinet totū vñū discursū ex pmissis. s. dñā
bus cōcludēs vñā cōclusionē: vt oīs hō currit: tu es hō
ergo tu curris. Syllogismus ad impossibile ē ille q^o cōt^o
net duos discursus p^oincipālē. s. vñū a pmissis ad cōn-
clusionē aliū a dīctorio cōcludēs ad dīctoriū alteri
us pmissē: vt dicēdo: oīs hō ē aīal: oīs hō ē lapis: er-
go oīs lapis ē aīal: s. aliq^o lapis nō ē aīal: ergo aliq^ois
lapis nō ē hō. In summa ergo si q^ottor dīuersitates syl-
logismorū. s. ostensū ad impossibile: modales et p^osthe-
tici apud modernos: s. Aristoteles mīto plura gñā syl-
logismorū ponat i libro p^orior: vt i regulares: cōuersiuos
et opposituos et alia multa q^o patent legenti lib^o illū.
Adagi autē solū de ostensū dīterminat breuē. Si autē
deo placebit faciā tractatū breuissimū i quo illa gene-
ra syllogismorū narrabo. Et sic est finis tractatus sū-
mularū ad laudem dei et beate virginis.

Appositio

positiōe p aliquo vel p
aliquibus. Suppositio q^odupliciter accipit. Uno
mō put ē idē q^o ppositio idēdōstrabilis nō demōstra-
ta i scientia i qua est. Suppositio dicēs esse vel nō: ad
differētiā dīuisionis que nō dicit ēē nec non ēē. vt
oē totū ē mai^o sua parte. Si ab equalib^o equalia de-
mas remanentia sūt cōlla. Alio mō suppositio accipi-
tur put est in predicamento relationis. s. sic dicit^o q^o sūt
tria genera subalterna relationis. s. superpositio suppo-
sitio et eparātia. Alio mō accipit^o suppositio put idē
est q^o ppositio terminū sub alio termino. Et sic i quoli-
bet p^odicamento ē aliq^o terminus suppositus: q^o i quoli-
bet p^odicamento est aliq^o terminus positus sub alio vt
hō supponit aīal: aīal supponit hoīem actiue. Quar-
to mō accipit^o suppositio put ē p^oteritas t^omini exīstēs ex
tremū p^opositus: s. sic accipit^o i ppositio: et suppositio sic accep-
ta nō ē iūst^o positio t^omini s^o alio. i. p alio i. p^one. s. p
suo significato. ens. n. posit^o p significato i p^one et ca-
pit^o ly s^o p ly. p h^o vide āple q^o suppositio. Aduerte
circa dīuisionē q^o tres p^oieles ponūt i dīuisionē. p^ori-
ma ē li acceptio t^omini: q^o ē loco p^ois. nā oīs suppositio ē ac-
ceptio t^omini et nō cōtra. s. i p^one: ad differētiā ac-
ceptiōis t^omini et p^one q^o nō ē suppositio. Tertia p aliquo
vel p aliquib^o. i. p suo significato vel p suis significatis
ad differētiā sūcathegoremata sōmalē sūpti: q^o nūb^o
significat vt dicēdo: oīs hō currit: ly oīs nō supposit^o q^o
si accipiat^o i p^one p aliquo. s. p dīuisionē nō t^o p sō-
malē significato: nec māli. nō p māli: q^o q^o cap^o for-
malē nō stat p māli. nec ē p formalē significato q^o il-
lud nō ē vñ sūcathegorema sōmalē sūpti nec signifi-
cat aliqd nec cōsignificat aliqd. aliqd t^o significat ali-
qd vt p^ois vult i p^o pierne. dicēs: Oīs nāq^o nō vlt ē:
s. vlt significat. S. aliq^o arguet^o dīuisionē: q^o alīcui cō-
petit dīu^o cui^o cōpetit dīuisionē. Itā vñū sūc copula
accipit^o i p^one p aliq^o suo significato. s. p formalē cū
sit t^omini p se significās: t^o nō supposit^o: q^o solū subiectū et
p^odicatū supponūt: alt^o regle dīuisionē eēnt false et iūst^o
ficiētes cū nō dēlarēt q^oo copula supposit^o. Dicēdū
q^o dīu^o dīu sic suppleri. Suppositio ē acceptio t^omini i ppo-
sitiōe extremalit^o se bñtis et nō extremorū vñū p ali-
quo vel p aliq^o: s. sic excludit^o istā: et h^o ē de mēte ma-
gistr^o i logica magna. Aduerte vlt^o dīu^o sūc signi-

ficar supponē et vificari q^o se bñt p ordinē. p quocūq^o
eni t^omini vificat^o p eodē supposit^o: et nō ē. et p quocūq^o
supposit^o illd significat^o et nō ē. s. significare i plus ē bz
q^o supponē. et supponē i p^o se bz q^o vificari. v. g. i hac
p^one. hō currit. ly hō significat oēs hoīes p^oter p^oter
ritos et futuros. supposit^o at solū p p^oterit^o rōne vbi de p^o-
tēti. vificat^o at p vno cū sūt dīu^omate s^o quo s^o dīu^octi
ue p^ocedēt ad sua supposita. Si enī sol^o for. currat p^oo
est vā. Ampli^o t^omini significat^o sūc sit i p^one sūc ēē
p^one. supposit^o at solū i p^one. Aduerte vlt^o cir-
ca dīu^one suppositiois q^o dīu^octi dīu^octiōe dīu^octiōis
ipaz. mag^o i logica magna dic^o suppositio significatio ter-
mini i p^one. p^oter^o hī. q^oo dās cū mag^oo hīc dicit^o:
Suppositio ē acceptio t^omini i p^one. p^oter^o man. dic^o q^o
suppositio ē statio t^omini i p^one. Quidā modern^o dic^o q^o
suppositio ē p^oteritas subiecti ad p^odicatū i p^one cōparatū.
Cōmunit^o at glosat sic dīu^octi mag^o hīc: suppositio ē accep-
tio t^omini. i. acceptiōe t^omini. s. h^o t^o vide āple q^o sup-
positiois. Suppositio dīu^octi q^o alia ē mālis: alia p^onalē.
Mālis ē acceptio t^omini i p^one p suo māli significa-
to. p^onalē ē acceptio t^omini i p^one p suo formali signi-
ficato. Circa dīu^octiōne aduerte q^o q^ottor fuerūt opinio-
nes de suppositioe: quot dīu^octat. Una n. ē opinio q^o so-
lū pōit suppositioe p^onalē et oēs alias negat. et hec opti-
niō ē p^oter^o man. sic p^o i logica sua quā vide si placet.
Alia ē opinio q^o pōit t^oni duplicē suppositioe. s. māle et
p^onalē: cō opiniois ē mag^o i logica pua. Tertia opti-
niō pōit tres spēs suppositiois. s. māle: p^onalē et simplicē
cō opiniois ē mag^o i logica magna: et hec cōmunit^o opti-
niō ē: s. sic iter opinātes dīu^octas sit marie iter reales
et t^ominitas vt dēlarabo nūc. Itā p^oter^o hī. bīpā. realitaz
optim^o dic^o q^o suppositio p^onalē ē acceptio t^omini cōis p^o-
suis īferiōib^o. Sipler at ē acceptio t^omini cōis p reu^oli si
gnificata p ipz vt cū dī hō ē spēs. Māle vō est accep-
tio t^omini p se vt cū dī hō ē by syllabū. Ochā at t^omini
staz p^onceps dic^o q^o suppositio p^onalē ē q^o t^omini p suo
significato supposit^o sūc illd significatū sit ens et aīaz sūc
vor sūc itētiō aīe sūc scriptū. Rēplū p^oter^o oīs hō est
aīal: ly hō supposit^o p suo significato: q^o hō ipōit ad si-
gnificatū illos hoīes. Rēplū hī: vt oē nomē vocale ē
pars oīonis. nō supposit^o nisi p vocib^o: q^o ipōit ad signi-
ficatū illas voces. Rēplū t^oni: oīs spēs ē vlt. vt oīs i-
tētiō aīe ē i aīa. vñūq^o subiectū supposit^o p^onalē: quia
supposit^o p illi p q^o ipōit ad significatū. Rēplū q^orti
oīs dictio scripta ē dictio. subiectū nō supposit^o nisi p si-
gnificatis suis. Suppositio simplex ē q^o t^omini supposit^o pro
itētiōe aīe: s. nō tenet significat^o: vt hō ē spēs: ly hō sup-
posit^o p itētiōe aīe: q^o ista itētiō p^oter^o ē spēs: t^o nō signifi-
cat istā p^oter^o loquēdo. suppositio mālis ē: q^o t^omini nō sup-
posit^o p significato s. p voce vlt scripto: vt hō ē nomē ly
hō supposit^o p seipo: nō t^oni significat^o seipm. Quarta
opinio p^oncipalis pōit q^ottor spēs suppositiois. s. māle: p^o-
sualē: simplicē: et māle. et hac opinioe pōit fac^o dīu^octi
t^oor. p^odicatoz: quā dic^o ēē d mēte q^ometatoz et Albt^o et
p^oter^o fci thōe. et cū hec mltū scīntīfca sit p^oter^o ipaz
i sūel^o trac. q^o meli^o pōto. Aduerte circa dīu^octiōes
et p^o circa p^oncipā q^o ly acceptio t^omini i p^one ē loco ge-
neris: ly p^o significato māli ē loco dīe p quā suppositio
mālis dīu^octi a p^onalē. Cōsimiliter i sēcūda dīu^octiōe
cū

jt
lt2

mt

dt2

nt

pt3

lt3

vt

tione ly acceptio terminii ppositio est sicut gen^o ly p significatio formali ē differentia p quā differt ab alijs.

Pro intellectu harū diffinitionū magis notat qd est significatiū materiale et qd formale. et differentiam horū: ponit duas notificationes. vide ipm. in summa tū vult qd ipsemet terminū vel sibi similis est significatiū materiale sui ipsius termini. res autē ad extra significatiū p ipm terminū est significatiū formale ipse. hoc dicitur ubi terminū hz duo significatiū: qz si nō haberet nisi unū significatiū tūc formaliter significaret se et aliqd extra se: vt ly ens. Sed aduerte cām huius qre. si h terminū habeat duo significatiū ipsemet terminū dicat significatiū male sui ipse: res vō ad extra formale. Itō ē ista: qā quicūq; aliqua duo cōpōnit vni tertio: quod pri^o cōpōnit dī male respectu illi^o qd posterius cōpōnit. et qd posterius cōpōnit dī formale: qz qd presupponit alteri est sicut materia ei^o: vt gen^o respectu differētie. nō qz terminū significat seipsum naturaliter: significat at extra se aliqd ex ipositione. pri^o autē cōpōnit termino qd naturaliter inest qz quod ex ipositione est sibi datū. Itō si significatiū naturale est dictū materiale. significatiū vero ex ipositione est dictū formale. Et locut^o sum de terminis i voce et in scripto. In mēte enī h terminū natura liter significet se: et etiā extra se: pri^o autē significet se et p posterius extra se. Itō sic ipsemet terminū crit significatiū materiale sui ipsius et res est significatiū formale. Ex qb^o sequit^o pri^o qd quilibet terminū q nō ē de seipso verificabilis nisi mediāte signo materiali: habz vtrūq; si significatiū. s. materiale et formale: vt ly hō. Secūdo sequit^o qd quilibet terminū q est de seipso verificabilis sine tali signo hz solū vnu significatiū. s. formale vt ly ens.

Tertio sequit^o qd si aliq; terminū pme itētiōis vel ipositionis hz tāti vnu significatiū: et aliq; vtrūq; ita ali quis terminū se itētiōis vel ipositionis. Quarto sequit^o qd aliq; terminū pme itētiōis vel ipositionis pōt supponere materialiter et aliq; psonaliter: ita aliq; terminū secūde itētiōis vel ipositionis. Aduerte circa primū correlariū qd nō absolute verū est qd quilibet terminū q nō est de seipso verificabilis sine additamento signi materialitatis hz vtrūq; significatiū: qz ly ois non hz vtrūq; significatiū: qz non hz formale: cū nihil significet formaliter s. aliq; liter significet: et tū nō verificat de seipso sine additamento signi materialitatis: illa enī nō ē va: ois ē ois. imo nō ē intelligibilis fm magis: qz si velles qd eēt vera p fm correlariū: tūc haberet solū significatiū formale qd ē falsum: qz significat seipm mālit. et sūit est de alijs tēis nō p se significatiū. ergo hz intelligi cor^o de tēis p se significatiū. Aduerte qd circa se cū dū cor^o qd nō qdāq; terminū habēs tū vnu significatiū hz formale significatiū: imo tēminoz habentiū vnu significatiū qdā hz tū formale: vt ille q est verificabilis de seipso sine additamento signi mālis. vt ly ens et. qdam hz tū māle: vt qdāq; nō p se significatiū q ē cōsignificatiū: vt ois: null^o: bus: bas: a: b: c. Significatiū enī formale ē datū ex ipositione. et māle naturaliter inest: loquor de terminis in voce. qz in mēte oēs termini naturaliter significat: s. tū fm pri^o et posterius. Ex correlario ergo magis nō hz qd quicūq; terminū hz tū vnu significatiū q illud sit formale. De hoc tū vide ample in summa

las. Alia duo correlaria sequuntur ex primis et de se nota sunt: ideo nihil de ipsis.

At cognoscatur

quō termini supponit. Ois tēmin^o habēs solū significatiū formale: solū psonaliter supponit. Itō hui^o regule p3: qz ex quo talis terminus hz solū significatiū formale: solū pōt accipit^o ppositioe pro tali significatiū formali: sed qū tēmin^o accipit^o p significatiū formali supponit psonaliter: vt pater per diffinitionem suppositionis psonalis: ergo a pmo ad vltimū quādo tēmin^o habet solum significatiū formale supponit psonaliter.

Secūda regula. Ois termin^o habēs vtrūq; significatiū: si sibi addit significatiū materialitatis: solū materialiter supponit. Itō regule p3 etiā de se: qd significatiū materialitatis cōi abie terminū ad significandum materiale: fuit enī ad hoc ipositū a pmo ipositore ad pbeniū. s. terminū ad significatiū materiale. Tertia regula: Quicūq; ppositiois extrema sunt termini pme itētiōis vel ipositionis qb^o nō addit signū materialitatis: tā subiectū qz predicatū supponit psonaliter.

Fundamētū hui^o regule et aliāz sequentiū est: qd talia sunt subiecta qualia pmitit^o eoz pōdicatā. A pmo pro regula habēas qd pōdicatū cuiuslibet pōnis supponit psonaliter: nisi addat significatiū materialitatis. cū^o hō ē: qd illud pōdicatū vel hz tū formale: et sic supponit psonaliter p primā regulā: vel hz vtrūq; significatiū: et tūc sp p nobilitati accipit^o: et illud est formale: et ideo si nō addat signū materialitatis semp supponit psonaliter: qz ex quo est indifferēs accipit^o p nobilitati. Deinde p fundamētū pōdicatū cū talia sunt subiecta qualia pmitit^o eoz pōdicatā. pōdicatū nō pmitit subiectū supponit materialiter s. psonaliter. qz verificat de eo p significatiū formali et nō materiali: vt p3 dicēdo: hō est aīal: tā ly hō qz ly aīal supponit psonaliter. Quarta regula: Quicūq; ppositiois subiectū et predicatū sunt termini secūde itētiōis quoz subiectū hz solū significatiū formale et predicatū: vtrūq; et subiectū qz predicatū supponit psonaliter: si nō addit signū materialitatis. Itō hui^o regule tactalē in tertia: nā pōdicatū supponit psonaliter: qz p nobilitati significat^o: et subiectū cū nō habeat nisi vnu significatiū. s. formale: psonaliter supponit p primā regulā: id vtrūq; supponit psonaliter. id hec regula vera.

Quinta regula. Si extrema sunt termini se cūde itētiōis vel ipositionis et subiectū habeat vtrūq; significatiū: et pōdicatū sūit vtrūq; vel predicatū formale tū: nō datur regula generalis: qm interdū vtrūq; supponit psonaliter: interdū alterū materialiter. Si tū vis habere etiā regulā nota qd predicatū semp supponit psonaliter si nō addat signū materialitatis: vt dictū ē. Sz ad cognoscendū qualē subiectū supponat scias qd cū talia sunt subiecta qia pmitit^o a pōdicatis taliter supponit subiectū qlier pōdicatū pmitit. Si enī pōdicatū supponēs psonaliter verificet de significato formali subiecti: subiectū supponit psonaliter. Si verificetur de significato materiali subiectū supponit mālit. Si autē pōdicatū posset verificari de vtrūq; s. de māli et

in mēte naturaliter. qū ex signis ab extra q vult valēre. Et

formali subiectu supponit psonaliter. qz supponit pro nobilitati: hoc pz discurrendo p crepla. psumu e. ppo sitio est oio. ta subiectu qz predicatu supponit psonaliter. qz verificat de significato formali subiecti. Secundum creplu: ppositio e signu. ta subiectu qz predicatu supponit psonaliter: qz predicatu pot verificari de subiecto ta pro si gnificato mali qz psonali. z supponit p digniori. z illud est formale significatu simplr. ergo psonaliter. Tertiū creplu: ppositio e nomē qz predicatu nō pot verificari de subiecto: nisi p significato mali z nō p formali vt pz: id subiectu supponit mali. predicatu vo psonaliter. Quartū creplu: ppositio e termin⁹ incōplexus. qz pdi catu nō pot verificari de subiecto nisi p significato ma teriali: id subiectu supponit mali: predicatu vo psonali ter. Et his nō apper rō hui⁹ regule: qz nō pot dari vna regula gūlis sed due vt dixim⁹. Sexta regula: Quicūqz ppositio e nomē qz predicatu nō pot verificari de subiecto: sed deducto ipedimēto al teri⁹ signi mali tatis. ta subiectu qz predicatu supponit p sonaliter. vt spēs e hō. Rō hui⁹ regule ē: qz iā pdi catu nō possit verificari de subiecto: nec p significato sed cū illud pdicatu nō possit verificari de subiecto p signifi cato formali: qz ambob⁹ supponētibus psonaliter ista ē falsa. spēs ē hō: qz cū hō supponat determinate: liceret descendē sub eo dis iunctine ad oia sua supposita. quod ē falsum: vt pz descendēdo. z isti sunt oēs hoies: ergo spēs est ille hō: sic de alijs. mō oēs tales sunt false cū pdi catu nō possit verificari de subiecto: nec p significato mali nec p significato formali: pdicatum trahit subie ctu ad potius significati: z illud ē formale. id psonaliter supponit. de hoc vide ample 3 summulas. Septia regula: Quicūqz ppositio e nomē qz predicatu nō pot verificari de subiecto: sed deducto ipedimēto signi limitantis: subiectu supponit mali ter z nō ecōtra. Rō regule est: qz cū pdicatu stet psonaliter z nō possit d subie cto verificari nisi p significato mali: pdicatu trahit subie ctu ad suppositionē materiale. qz talia sunt subiecta qz illa pmittuntur a pdicato: z nō ecōtra. Idio veritate tri regule magi ponit duas cōditiones. pma qz subiectu nō significet se formaliter: qz tūc de necessitate supponeret p sonaliter p pma regulā. Secūda deducto impedimēto si gni limitantis ad supponē psonalē: signu. n. vlt z parti culare limitat ad supponē psonalē: sic ista vox ly limi tat ad suppositiones materiale. Dubitat 3 sam cō ditione de cā. s. qre signa vltia z pticularia limitant ad suppositionē psonalē. Silt dubitat qre ista vox ly: cū sit signu demonstratiuū. z pnter ita posset demonstrare significati formale sic male qre magis trahit ad suppo sitionē male qz psonalē. Ad pmiū dicūt qdā qz cā ē qz masculinū genus sumptū est ex ppprietate rei que est potētia actiua. z femininū gen⁹ sumptū ē ex ppprietate rei qē potētia passiua. et metaploice p similitudinē res di cūtur mas. vel fe. gūis: ad aialia in qb⁹ videm⁹ mascu los habere potētia actiua: z fe. habere potētia passiua. z qz hec oia magis reperit iter significata formalia qz mālta: vel saltem expressio: id termin⁹ psonaliter su mē si signo mas. vel fe. gūis sit determinat⁹. Id ece rponio nō valet: qz et signu vlt z pticulare i neutro gē

nere limitat ad suppositionē psonalē. qd pz: qz dicēdo nullū aial ē gen⁹: vel aliqd aial ē gen⁹. supponit ly aial psonaliter i vtraqz vbi sine signo supponēt mali. Signū ē i cōi gūie limitat ad suppositionē psonalē: vt dicēdo: ois hō ē spēs ly hō stat psonaliter. Id dicēdu ē aliē z dico duo. psumu qz signa vltia z pticularia masculini vt se minini vel cōis gūis limitat sp ad suppositionē psona le. Dico so qz signa neutri gūis si addant termin⁹ neu tri gūis s3 pma ipositionē. silt ad psonalē limitat. Si vo addant termin⁹ q nō sunt neutri gūis ad mālē limi tat. Rō pmi ē: qz ois termin⁹ debēs mali supponē d3 eē neutri gūis z ideclinabile nomē. S3 cū signum vel mas. vel fe. vel cōis gūis nō hbat terminū ad neutruz gen⁹. id nō limitat ad mālē: s3 quicūqz signū concor dat in gūie cū termino dato a pma ipositionē trahit ad si gnificati formale. qz trahit terminū ad illud gen⁹ s3 qd hō significati formale: qz significati formale cōpēt si bi ex ipōne. z hoc dico de vocalib⁹ z scriptis. De mēta lib⁹ aut dico qz trahit terminū mētalē ad illud gen⁹ fm quod h3 significati formale competēs sibi nālir. Et sic appz rō fā: qz qū termin⁹ discordat i gūie cū termino cui addit aut latinitas i cōgrua ē: z illā nō cōsiderat logicue: aut trahit terminū ad neutz gen⁹ z facit mali scire: qz termin⁹ stas mali ē neutri gūis z ideclinabile nomen. Ad fm dicūt illi nri amici qz ista vox ly solū demon strat significatum materiale: idco limitat ad supposi tionem materiale. Sed si queris quare determi nat solū signum mālē. Dicit qz cā hui⁹ ē: qz illd signū addit termino: mō h3 termin⁹ bēat vtrūqz significati. s. mālē z formale: qz tū significati formale ē cū terminū. mālē vo nō ē extra: s3 ē ipsemet eminus. id p illud signū ly magis demonstrat mālē qz formale cū demonstrat ter minū. z pnter quod ē intrinsecū z nō est extrinsecū. Id ece rrisio nō valet. qz si ista est cā qz ista vox ly magis de monstrat significati mālē qz formale ppe hoc qz cū ad dit termino demonstrat significati ppius: z significati ppius ē mālē cū sit intrinsecū z ipsemet eminus: significa ti vo formale sit finit⁹: qz extrinsecū ē. Si silt qd qz oia pnoia demonstratiua addita termin⁹ demonstrat solū si gnificati mālē: sic trahit mālē: vt dicēdo: iste hō cur rit: quod falsū ē. pma pz manifeste. Id dicat aliter. s. qz illud signū ly i voce ab ipostore pmo habuit qz demō strat significati mālē z non formale: cui⁹ signū ē: qz nul lā variationē casus aut gūis h3 sicut alia signa demon stratiua pnter: s3 ē neutri gūis z ideclinabile nomē sicut termin⁹ mali supponēs. Et quo magi fert tūo cor relaria. psumu qz subalterna huius: hō est spēs. nō est ista: ois hō ē spēs. s3 ista: oē hō est spēs. Silt de pticula ri dicūt z de singulari z de pdictioe: Rō hui⁹ ē qz aliq illaz sitnant i figuraz aliq nō: qz in aliqb⁹ finatur eadē suppositio: z i aliqb⁹ nō: vñ pponēs erit in si gura debet hōc cōsimilē supponē gūiles. Et si d3 qua re suppositio mālīs requit signū neutri gūis. Id qz id qz ois termin⁹ mali supponēs ē neutri gūis z idecll nabile nomen s3 grāmaticos. Dubitat qz nomē mā liter sumptū sit ideclinabile. psonaliter vero declinabile. Dicit qdā qz sit oia int eminū qū sumit mali z qū su mit psonaliter. S3 si qris qre psonaliter sumendo pot⁹ nō est ideclinabile: s3 declinabile. Dicit duplici de cā. pma

df.

qf.

af.

nf.

rf.

pf.

of.

bf.

ati.

dt.

ct.

mt.

st.

6f.

st.

et frequenter sumit psonali qd māt et fieret fastidius ex
frequentia vti eiusdē vocis. Ita cā ē: qd oīa casuū ē supra
ex ppetantibz rez. noiatuū. n. iponit actōez. accusatiū
passiōē. id potū agēs sumit i noiatuū et paties i accu
satio et ista oīa magis appz int significata formalia qd
mālta. Iste nuge sūt: id nō ē op' istare q cas. Jō alr di
cam' q tūc tūm' stat psonali qū stat p significato for
mali. et cū stat pformali stat p significato dato ex ipōne
et hoc dico d' vocibz scriptis. De mētalibz aut dico q
hāt ex nā rei: qū vō stat māl' stat p significato māl' qd
sibi cōpetit nāt'. hoc at ē sine variatōe et declaratōe rei ex
nā. Scōz corclariū qd declarat magr ē ex vltia et pe
nultimis regul' seq' q ista nō ē bōa. quēto: hō ē spēs
spēs ē hō. qz ly hō ipmā suppoit māl' i spālsali. Sz
si conuertit simplr: spēs ē ly hō. Nec ista ē bona cōuer
sio p accis: nullū nom ē hō: hō nō ē nomē. sz sic: aliqd
qd ē hō nō ē nomē. Et rō hor ē: qz i conuersione d' re
manere eadem suppositio generalis.

Apposito

in illis diuidit. Alia est
enim discreta. alia cois.
Suppo discreta ē acceptio tūi cois māl' sup
ponētis cū pnoie demonstratio: vt hoc hō ē spēs. Sup
positio cois ē acceptio tūi cois māl' supponētis sine p
noie demonstratio: et dat tria exēpla. p'mū: hō ē no
miatiui casus. fm: petrus ē nomē p'p'ū. Tertiū: tu ē p
nomi demonstratiuū. Aduerte circa diffinitionē qz ly
acceptio tūi māl' supponētis i vtrāqz ē loco gnis. ly
cū pnoie demonstratio. ponit loco dñe: ad oīaz supposi
tōis cois q ē acceptio tūi cois sine pnoie demonstratio.
sz qū sumit cū pnoie demonstratio ē tūm' discret' qz si
gnificat tūi rē vñā discretā et distinctā ab alijs. Supposi
tio vō cois dōc tūm' cois sic statū. tūm' at cois est q
significat plures res sz vñā ipositionē. De vñificatione
vō exēploz ē dubitū: sz illud declarabit i suppone deter
miata: id nūc reliquo. Diuisio supponis: alia determinata
alia cōfusa. Suppo determinata ē acceptio tūi cois māl' sup
ponētis: sub quo cōuenit descendē ad oīa sua suppo
sita diffinitione: vt hō ē tūm' cois. Dubitat circa hoc
exēplū hō ē tūm' cois: qz cū ista ppo sit vā licz descen
dē diffinitio sz magr sub ly hō: et tū descendit non appz
ver' qz descendit sic: et isti sūt oēs tūi hō: ergo hoc hō ē
tūm' cois. vel hoc hō ē tūm' cois. et sic d' alijs arguit.
qz gnis sit falsū cū aīs sit ver. pbat. qz hoc hō ē tūm' cois
discret' ergo nō ē tūm' cois. sz gnia ab affirmatiua vñi
ps dispat ad negatiua alr'. aīs: pbat dñpt. p'mo qa
hoc hō ē idiuidū de ly hō: sed ly hō ē spēs spālsima.
ergo hō hō ē tūm' discret'. Scōo fori' sic. qūqz tūi
nus solū p se sup' ē discretus: i ppoie suppoit discrete.
sz iste tūm' hoc hō solū p se sup' ē tūm' discret'. er
go iste tūm' hoc hō supponit discrete. maior pz qz op
positū i plicat. minor ē pz p magr i exēplificādo de sup
pone discreta. Qdñtē argumētū pot fieri de illa: hō est
spēs: cū ppo sit vā: et ly hō supponit determinate: et nō dñc
sus ē falsus: et isti sūt oēs tūi hō. ergo hoc hō ē spēs: et
sic de alijs. gnis tū ē falsū p qlibz pte: qz hoc hō ē tūm'
discret'. vt pbatū ē. ergo nō ē tūm' cois. Ad hoc sūt
duo mōi rñdendi famoiores. p'm' ē aliquoz dicētūz q
hoc hō ē tūm' cois: et sūt qz hoc hō ē spēs. et qñt cōcē
dāt qz ly hō ē spēs subalēna: cū sit supior ad hoc hō qd

ē spēs spālsima. Et rō hor ē: qz oīs tūm' nās māl' ē
est tūm' cois cui vī magr assentit: et tū ista sūt vā: de q
sus ē ver'. cū dic q sub ista contigit descendē. hō ē tūi
nus cois: et isti sūt oēs tūi hō. ergo hoc hō ē tūm' cois
vel hoc hō ē tūm' cois. Ad argumēta i oppo' pz sz
illos solutio. Ad p'mū. cū dñ: hoc hō ē tūm' discret':
ergo nō ē tūm' cois: cōcedit qñaz: sz negāt aīs: Ad p
mū. pbatōez cū dñ: hoc hō ē spēs subalēna. et ly hō ē spēs
spālsima. negāt mior. imo ly hō ē spēs subalēna. et ly
hō ē spēs spālsima. Ad sz pbatōē negāt maio
rē. f. qz qūqz tūm' p se sūptus suppoit discrete si sit ter
min' discret': sz ver' ē dñt i suppone psonali. i māl' vō
nō: sz tūm' cois cū pnoie demonstratio stat discrete. cō
sist rñdent ad illā. hō ē spēs. De rñdōes iudicio mēo
nō valēt: id ē ipas arguā. p'mo qz p'mā arguit. p te illa
ē vā. hō ē spēs subalēna. et ly hō suppoit determinate: et tū
descendit ē falsus. et isti sūt oēs tūi hō: ergo hoc hō est
spēs subalēna: vt hoc hō ē spēs subalēna. et sic de alijs.
ergo qlibz illaz ē falsa. hoc hō ē spēs subalēna: et hoc hō
ē spēs subalēna: qz idē ē spēs spālsima. et spēs subalē
na. Scōo sic: hec opio pcedit qz hec ē vā. hō hō ē spēs
spālsima: tūc arguit: oīs spēs spālsima ē p'dicabil' de
pluribz. sz hoc hō p te ē spēs spālsima. ergo erit p'di
cabile de pluribz. qz de qbus p'dicat: et ponat casus qz
sūt tūi tres tūi hō i scripto. p'm' sit a. scōus b. tertius c.
et pz qz hoc demonstrādo a nō p'dicat de pluribz māl' lo
quēdo: qz nec p'dicat de b: nec de c: qz b nō ē a: nec c. est
a: et sic de alijs arguit. Jō fori' sic arguit. pbatō qz hoc
hō nō sit tūm' cois: qz qlibz spēs spālsima hōz aliqez
tūm' sub se. spēs. n. hōz idiuidū: sz hoc hō nullū idiu
dū hōz sub se p positōez: qz oīs tūm' nās māl' ē cois:
mō null' tūm' cois māl' nās ē mīn' cois qz spēs spāls
ima. sz sz rñdōes arguit. n. negas qz qūqz suppoit
discrete sit tūm' discretus. Quēto ergo a te ppe qd dñ
suppositio discreta: et nō potes dicē nūi rōc tūi discret'
ti: qz rē. so sic. oīs spēs hōz aliqd idiuidū sub se. sz ly hō
māl' nās est spēs. ergo hōz idiuidū sub se. sz cū nō hēat
idē idiuidū qū stat māl' et qū stat psonali. nō hēbit er
go istū hoiez nec illū: sz aliqd tūm' de quo māl' vñi
cat: sz qdlibz idiuidū ē tūm' discretus. qz volūt hāc
oplonēz sustinē: iustū ē qz ad hec argumēta rñdēt. Se
cūdus mōd' rñdendi p'mittit qz tūm' nās māl' suppo
nit p se vel p sibi soli. hoc pz p magr i declaratōe diffi
nitōis suppositōis māl'is: vbi dñt qz dicēdo: hō ē nom
ly hō nō supponit māl': cū non supponat nisi p se vel
p sibi soli qz sunt significati: mālta isti tūm' hō. Tē ad
rōes i oppositū rñdēt. Ad p'mā dñ qz ista: hō ē terminus
cois ē vā. et sūt ista: hō ē spēs. et qz descendit ē vñs. ergo
hoc hō ē tūm' cois: vel hoc hō ē terminus cois: et sic d'
alijs: et ē. ergo hoc hō ē spēs: vel hoc hō ē spēs. Et
cū tu argnis. hoc hō ē terminus discretus. dico qz ver' ē:
sz illa ppositio. hō ē terminus cois. ē vā: nō p se: sz qz sup
ponit p suo sili qd ē tūm' cois: puta p subiecto hui' p
pōnis: hō ē istal. vel hui'. hō ē spēs. et talis est tūm' cois
cois et ē spēs. vñ sicut iste terminus hō psonali sūptus ē
terminus cois et spēs ad istū hoiez: et isti. s. fori' et plato
nē: ita mālter sūptus est spēs ad istos terminos hoc hō
vel hoc hō. sic. n. ver' ē qz iste hō est hō. et iste hō ē hō:
ita ver' ē qz hoc hō ē ly hō. et sz hō māl' sūptus sit spēs

It. sic ly hō psonat sup̄ p alijs tñ idiudivis: vt dic ma
gister illogica magna tractatu d̄ suppositionib⁹. Ad
faz rōne pz n̄sio: qz hec ē va: hoc hō ē termin⁹ discre
tus. pnt ly hoc hō supponit p se: hec ē va: hoc hō ē t
minus cois put supponit p sibi simili. Sitr ille due sūt
simul ve. hoc hō est spēs. ⁊ hoc hō non est spēs. pma p
ut supponit p sibi simili. fa put suppoit p se. Hāc finiaz
est magi affirmaret in logica magna credo eē verā ⁊ a
nullo habuisti a magro fundamētaliter. Ex quo seq̄
qz magi sic conelarise iſert vitatē. s. ppositionū pme ex
fe. s. homo est noiatui casus. ⁊ hō nō ē noiatui casus:
ly homo i vtraqz stat mālter ⁊ est ideclinabile sic: noia
tuo hoc hō. genitino hui⁹ homo. pma vificatur p hoc
terminio homo vt ē noiatui casus. fa vificat p hoc ter
minio homo vt ē genitui casus vel datini. qz tunc non
ē noiatui casus: licz sibi simile sit noiatui casus. Alie
due ppositiones amo ē verbi: amo non est verbus. fa
vificat put subm illius pponis stat mālter. ergo ē no
mē ideclinabile sic. noiatuo hoc amo. genitino hui⁹
amo. si est nom̄ ideclinabile nō est vbi. pma vificatur p
ut subm supponit p sibi simili. puta p illo terminio amo
posito i illa orōne. ego amo pe. vt pz p resolutoriū syl
logismi. sic: hoc est vbi: demonstrādo ly amo in illa p
positione. ego amo pe. ⁊ hoc est ly amo: ergo amo est
vbi. Alie due ppositiones: legens est picipiū: legens n̄
est picipiū fa est va put ly legens supponit p seipo ter
mino: qz illud quod est subm i pma ppositione ē nom̄
ideclinabile. igit non erit picipiū. s. pma reddit va p
sibi simili. puta p isto terminio legens qz ponit i ista ppo
sitione. ego sū legens donati. Alie due ppositiones: tu
est pnomiū demonstratiuū: tu nō est pnomiū demonstra
tiuū. fa est vera. put supponit p se qz subm est nomen i
declinabile. pma est vera. put supponit p sibi simili pu
ta p subiecto hui⁹ ppositionis: tu legis. Suppositio
mālis confusa est acceptio termini cois mālter suppo
nētis sub quo non contingit descendē ad oia sua sup
posita disunctiue: vt tñ homo ē nom̄. Aduerte circa
exemplū quō non licz descendē. qz casu possibili posito
ans est ver⁹. qns falsū. vt ponat qz sint qñ duo termini
hō in mūdo qz sint nola: vnus scriptus i libro meo: alē i
libro tuo: tñc illa ē va: tñ hō est nomen: vt pz p expo
nentes. ⁊ tamē descensus est falsus. ⁊ isti sunt oēs termi
ni hō demonstratis illis noibus: ergo tñ hoc hō est no
mē: qns p vtraqz pte est falsū: imo non tñ hoc homo
est nomē. Suppositionū confusaz alia mobilis alia
imobilis. Suppositio cōfusa tñ mobilis ē acceptio ter
mini mālter supponētis sub quo contingit descendē ad
oia sua supposita disuncti: vt tñ hō est nomen. Adu
erte p declaratiōe exēpli magri quō licz descendē disū
ctim qz ē oia iter disuncti ⁊ disunctiū: copulati ⁊ co
pulatiū. Disiunctina. n. regit aliquā pte determinate
verā. Disiunctū vero non. vnde posito qz sortes de se n̄
sufficeret trahere nanim: nec plato de se: simul tamen
traherent nani. tñc disiunctina est falsa. sortes trahit na
nim: vel plato trahit nani: qz nulla ps est va. disunctū
tamē est ver⁹. sortes vel plato trahunt nani. Sz aduerte
vterius qz disunctū pōt teneri dupliciter. s. diuisione et
collectiue: tñc collectiue regit vificationē toti⁹ disū
cti simul: ⁊ nullius pti⁹: scōssū: vt in casu posito ista est

va. sortes vel plato trahūt nani. collectiue tenēdo disū
cti: ⁊ ab illo disūcto ad disiunctinā de cōsiliib⁹ tñs non
valet qntia: vt i casu posito ista ē va: nec ex qñlibz parte
disiuncti seq̄ ips. vbi gra: nō seq̄: ego differo a te: ergo
differo a te vel a me. ans. n. est ver⁹: ⁊ qns est falsū. diu
siue vo tñc regit vificationē vni⁹ pti⁹ scōssū. vt i ca
su sup. ista est falsa. sortes vel plato trahūt nani. ⁊ a tali
disiuncto diuisione tēto ad disiunctinā de qñlib⁹ tñs valet
qntia. Copulatiū collectiue tñc regit vificationē to
tius copulati simul ⁊ nō cuiuslibz pti⁹ scōssū: nec alicu
ius: ⁊ a tali copulato ad copulatiū scāz de cōsimilib⁹
tñs: nō valet qntia: vt i casu sup scō: hec ē va: sortes ⁊
plato trahūt nani: diuisione vo tñc regit vificationē
cuiuslibz pti⁹ scōssū ⁊ diuisi⁹. ⁊ ex illo copulato seq̄ co
pulatiā de cōsimilib⁹ tñs. seq̄. n. sortes ⁊ plato cur
rūt: ergo sortes currit ⁊ plato currit. Ad ppositū qñ licz
descendē disuncti sufficit collectiue vel diuisione. i exem
plo magri licz descendē disūcti collectiue. Suppositio
cōfusa tñ immobilis ē acceptio tñi mālter supponētis
sub quo nō licz descendē disūcti: vt necessario hō ē spēs.
Aduerte circa exemplū magri quō non licz descendē
disuncti. qz descendendo ans est ver⁹ ⁊ qns falsū. vt sic
⁊ isti sūt oēs tñi hō. ergo necessario hoc vel hoc hō est
spēs. ans est ver⁹. vtpz. ⁊ qns falsū. Qd at qns sit falsū
pbat per exponentes suas: qz sic exponit: hoc homo
vel hoc homo est spēs: ⁊ non pōt esse qñ hoc hō vel hoc
homo sit spēs. ergo illa fa est falsa: qz pōt esse qz hoc hō
vel hoc hō nō sit spēs. qz pōt esse qz non sit: ⁊ pter qz
non sit spēs. pōssz ē aliter pbari qns falsū esse sic. con
tingent hoc hō vel hoc homo est spēs. ergo non neces
sario hoc hō vel hoc hō est spēs. qntia pz ab equalen
te ad equalentes ⁊ ans pbat: qz hoc hō vel hoc hō est
spēs. ⁊ pōt esse qz hoc hō vel hoc homo non sit spēs.
ergo contingent hoc homo vel hoc homo est spēs. Sup
positionū māliū cōfusaz distributiū alia mobilis alia
imobilis. Suppositio mālis confusa ⁊ distributiua mo
bilis est acceptio tñi mālter supponētis sub quo con
tingit descendere ad oia sua supposita copulatiue. vt oē
homo est terminus. exemplū pz de se ideo trāteo. Sup
positio distributiua immobilis est acceptio termini mālter
supponētis sub quo non contingit descendere. ad oia
sua supposita copulatiue: vt necessario oē hō est spēs.
Suppositio tñc. Aduerte circa exemplū qz descensus
est falsus: ⁊ isti sunt oēs termini homi. ergo necessario
hoc hō est species: ⁊ sic de alijs qns est falsum p quali
bet pte: vt sup i suppositione confusa mobili pbatū est:
⁊ tamen antecedens est ver⁹ de se vt pz. ergo tñc.

De suppositione personali.

Appositio psonal: alia discreta: alia cois. Suppositio
psonal discreta ē acceptio tñi singularis vel
cois cū pnoie dñōstratio psonalit supponē
tis: vt sortes currit ⁊ iste homo disputat. Suppositio
cōmūnis ē acceptio termini cōmūnis personaliter sup
ponētis sine pronomine demonstratiuo. Aduerte
vt supra qz suppositio discreta ē ratione termini discre
ti supponētis sic. Nam terminus singularis ⁊ termi
nus cois cū pnoie demonstratiuo est tñm⁹ discretus: ga
significat rē discretā. i. distictam a qñlibet alia. Signū

E

CF

EN

df

at

42
Rf.

af.

sf.

bf.

pf.

nf.

cat. n. rem. vna numero. Suppositio vero de com-
nis rone termini cois q significat plura eade rone.
Suppositio cois alia determinata alia confusa. Sup-
positio determinata e acceptio termini cois psonaliter
supponetis sub quo contingit descendere ad oia sua sup-
posita distinctue. Aduerte q suppositio de determi-
nata rone verificat ois termin cois. q ad hoc q termi-
nus stet determinate regitur q verificetur p aliquo sup-
posito determinate. vnde si ista e vera: alius ho currit.
vel ista: ho currit: regitur q predicatu verificetur de-
terminata de aliquo supposito subiecti: puta aut q ille
ho currit: vel iste ho currit. & sic de singulis. ita q nu-
meratis oib suppositis predicammi visicef determina-
te de aliquo illoz. Suppositio confusae acceptio ter-
mini cois sub quo non contingit descendere distinctue ad
oia sua supposita: vt tñ ho est risibilis. Aduerte q
suppositio de confusa. q nō regitur q verificetur p ali-
quo supposito determinate. vnde illa e vera: tñ ho est
risibilis. vbi ly homo stat confuse tñ: & non o3 q pre-
dicatum verificetur p aliquo supposito determinate di-
cedo: & isti sunt omnes homines. ergo tantum iste ho-
mo est risibilis: vel tantum iste homo e risibilis: quia
oēs iste sunt falsae: s3 verificat p suis suppositis in confu-
so. vt paulo infra dicitur. Suppositio confusae mobilis
alia mobilis alia immobilis. Suppositio confusa mobi-
lis e acceptio termini psonaliter supponetis sub quo co-
tingit descendere distinctue vt ois ho e aial: ly aial stat con-
fuse mobiliter. Aduerte q suppositio de confusa: q
nō regit verificatione p aliquo supposito determinato.
& de immobilis q licet moueri sine descendi sub illo ad sua
supposita distinctue: & id in confuso & distinctu collectiue
& nō diuisione teneat. Ex his pz pma regula q predica-
ti vniuersalis affirmatiue stat confuse mobiliter q lz de-
scendat ad oia sua supposita distinctue: vt ois ho e aial: et
hec sunt oia aialia: ergo ois ho e hoc aial vel hoc ani-
mal: & sic de singulis: illud distinctu tenetur collectiue &
nō diuisione. qñ n. tenetur diuisione licet inferre distincti-
ua de eisdē terminis. qñ vero tenet collectiue non licet
vt hic. Secūda regula ē pz. f. q subiectu exclusiue pri-
mi ordinis cui nota exclusionis non negat stat confu-
se mobiliter: vt tñ homo: currit q lz descendere sub eo
nō n. stat ista eē vera qñ ista vera sit ad quā descendi-
mus: vt pz. Suppositio confuse immobilis e acceptio
termini psonaliter supponetis sub quo nō contingit ad
sua supposita distinctu descendere. Aduerte q suppo-
sitiō immobilis q non licet descendere. Immobile eniz
f. nō mobile: q non possum moueri sub terminio quo
ad descensum: vt necessario ho est aial: & non pōt eē qñ
ho sit aial. ergo necio ho e aial: & tñ nō licet descendere
& isti sunt oēs hoies: ergo necio iste ho vel iste ho: & sic
de singulis e aial. aial. n. e vey vt pz & qñ falsu: q con-
tinget ille ho vel ille ho e aial: ergo nō necio ille ho:
vel ille ho e aial: t3 qñ aial pbat p suas exponentes
sic: ille ho vel ille ho e aial: & pōt eē q ille ho vel ille ho
non sit animal. Ista est etiam vera q potest eē q ille
homo non sit: ergo potest esse q ille homo non sit ani-
mal. Prima regula que huic supponi annectit e ista
cuiuslibz cōditional affirmatiue de termin coib deduc-
ta ipedimēto alteri signi qlibz istoz supponit tñ qñ

se immobiliter. vt ista si ho e aial e. Dubiu difficillimu
e: quō subiectu aialis cōditional suppoat confuse mobiliter. q
licet descendere sub eo: vt i exēplo magis. si ho e aial est:
ergo si ille vel ille ho e aial e: qñ ista e optia: q nō pōt
aial eē vey qñ qñ sit vey: ergo supponit confuse mobiliter
Ad hoc dubiu plures rñsōes inuenio. vna tñ ne itellēz
inueniū fundā i pñtia solū rōez magis tāgā. alias at
rōes vide 3 supponēs. Magis tñ vult i octauo argumē-
to secūdi dubij pñcipal sic qdratur: ibi ap̄le hāc mōz
determinat. Inuenit rōnes qre subm supponat confuse
imobiliter. Prima e q da oppositiū quod fundat mobi-
liter subm aialis: tñ arguitur sic: nō est maior rō quare
p fundat mobiliter subm aialis qñ aialis: in pñtie dico
sp ad cōditionalē. & declarabo qd velit pñce ex itentione
magis s3 nō cōfūdē mobiliter subm aialis vt p̄babo: ergo
nec aialis. p̄bō maiorē: q dīcedo aial e si ho e n̄ valet:
& hec sūt oia aialia: ergo hoc aial vel hoc aial e si ho e:
q aial e neciū & qñs cōtingēs: & tñ ad mille ānos aut
recedēs e vey & qñs falsum. Secūda rō q si cōfundat
mobiliter subiectu aialis: ergo p aduētū signi distributi-
ui statet confuse distributiue mobiliter vt dīcedo. ois ho
mouet si ois ho currit: ly ho ex pte aialis statz confuse di-
tributiue mobiliter: & sic licet descendere copulatiue. qd
e falsum: vt isti sūt oēs hoies: ergo ois ho mouet si il-
le homo currit: & omnis homo mouetur si ille homo
currit & sic de singulis: pz q psequens est falsu. Ad
formā argumēti cū dī q lz descendere sub ho aialis dī
q descendēs e bon? s3 hoc grā mīe e & nō grā forme. e
grā mīe: q qñs e necessariū. nō e aut grā forme q nō
valet i oib. hoc p̄cipue dīc magis i loco p̄allegato.

Extra hāc rñsōne arguit: q descendēs valet i oib.
ergo e grā forme: qñ tenet & aialis pbat: q si nō. da in
stātā i aliquo. q dīc p̄būs. viij. p̄bysicor: q ille nō sol-
uit q ppositionē iterimit: & p̄p qd sit falsa nō ondit:
ergo sufficit negare aialis nisi desinstitā. Dicit qñ
assignādo istānā q nō lz descendere sub subiecto aialis
h? si ho n̄ currit: risibile n̄ currit: et isti sūt oēs hoies: et
go si iste ho vel iste ho nō currit. risibile n̄ currit. S3 d
scēsus facit sub ista cōditionali assignāta nō est similis
in forma alteri descēsu p̄me cōditionalis: ergo istānā n̄
e ad ppositū: qñ aial t3 & qñs pbat: qñ aialis nō sūt simi-
lia rōne p̄me partis: qñ cōditionales ille n̄ sunt siles i
forma cū categorice sue nō sunt siles i forma. Ergo at
ali sum solit rñdere & assignare istānā: q sub subiecto
qñtis nō lz descendit: & si dīcis q nō e siles mod? argue-
di descendere siles ante & descendere sub qñte. dico q lz nō
sit siles mod? arguēdi absolute. e tñ siles rōne notē cōdi-
tional: quō hoc sit vey vide 3 supponēs. Secūda re-
gula. Cuiuslibet reduplicatiue p̄dicati si fuerit capax
cōfusiōis & nō habeat aliud ipedimētū p̄dicati stat co-
fuse tñ immobiliter vt for. in qñtū ho e aial. stat confuse immo-
biliter. Dubiu e quō p̄dicati reduplicatiue stet immo-
biliter: q lz descendere distinctu sub eo vt i exēplo magis: &
ista sūt oia aialia: ergo for. in qñtū ho e hoc aial vel hoc
aial: q descendēs sit bon? pz q nō pōt aialis esse vey sine
qñte: q aialis sit vey pz. q qñs ē sit vey pbat p exponē-
tes q sit for. e ho: & for. e h? aial vel h? aial. & si aliqd e ho
illō e h? aial: vt h? aial. & pz q oēs iste exponētēs vey sūt
g? ipa exposita e vera. sic g? p̄dicati stat confuse mobiliter

pf. Ad hoc dubium plures rationes inuenio quas dicam
 2 suppositōes. p nūc dabo ratiōne magistri quā puto
 verissimā quicquid dicant alij. dicat ergo qd nō licet de-
 scendi sub predicato reduplicatiue disiunctim: qz aīe ē
 vez 2 qis falsum. qz aīe sit vez patet. qz qis nō sit ve-
 rū probat quia tertia exponens est falsa que est illa. si
 aliqd est hō illud est hoc aīal vel hoc aīal: quia illa est
 vna cōditional' cuius qis non sequit' ex antecedente:
 immo oppositū cōsequētis stat cū aīte. ergo nō ē vera.
 pbo aīe. nā oppositū cōsequētis tunc stat cū aīte. quia
 ex eo fit vna copulatiua possibil': mō illa copulatiua ē
 possibilis. aliqd est hō. 2 illud non est hoc aīal vel hoc
 aīal demonstrādo oīa aīalia pūda. nō dico tū qd sit ve-
 ra nūc: sed ē possibilis quia pōt esse vera: 2 hinc ad cē-
 tū annos erit vera. Tertia regula: Cuiuslibet mo-
 dalis in sensu cōposito habentis terminū cōem non di-
 stributū supponit ille termin' cōfuse tū immobiliter vt
 necessario hō ē aīal: impossibile ē hoīem non ēē aīal.
 Aduerte circa crepla: 2 primo circa primū descen-
 sus est falsus sub isto termino aīal. Primū declaro. s.
 sub isto termino hō. 2 isti sunt oēs hoīes: ergo necessa-
 rio hic homo vel hic hō est aīal. hoc qis ē falsum. qz
 contingenter hic homo vel hic hō est aīal. sub isto ter-
 mino aīal etiā descensus ē falsus: 2 hic sunt oīa aīalia
 ergo necessario homo ē hoc aīal vel hoc aīal. hec est
 falsa: quia cōtingenter homo est hoc aīal vel hoc aīal.
 Secūdu exemplū clarū est: vt dicendo. impossibile
 est hominē nō esse aīal: quia ly hoīem. stat cōfuse imo-
 biliter: quia non lz descēdi. 2 isti sunt oēs homines: er-
 go impossibile est hunc hominē vel hunc hominē nō
 esse aīal: consequēs est falsum: quia possibile ē hūc ho-
 minē vel hunc hominē non esse aīal. Suppositio
 distributiua alia mobilis alia immobilis. Suppositio di-
 stributiua mobilis est acceptio termini psonaliter sup-
 ponentis sub quo contingit descendere ad oīa sua sup-
 posita copulatiue: vt omnis hō currit: ly homo stat di-
 stributiue mobiliter. Aduerte qz hec suppositio dici-
 tur distributiua ratione termini distributi. Distri-
 butur aut termin' tunc quādo stat pro omnibus suis
 suppositis. dicitur aut mobiliter: quia licet moueri 2 de-
 scendi ad omnia sua supposita pro quib' supponit cre-
 plum aut clax est de se. Prima regula: Cuiuslibet
 vniuersalis affirmatiue subiectū stat cōfuse 2 distri-
 butiue mobiliter: vt omnis homo currit: hoc pz. Se-
 cūda regula. Cuiuslibet vniuersalis negatiue de cō-
 sucto modo loquendi tam subiectū qz predicatū stat cō-
 fuse distributiue mobiliter. si fuerit terminus cōmunis
 non impeditus. vt nullus homo ē asinus. Aduerte
 qz tres conditiones requiruntur ad hanc regulā. Prima
 qz subiectū 2 predicatū sit termin' cōmunis. aliter enī
 non esset capax cōfusionis 2 distributionis. Secūda
 qz nō sit impedit' s. per aliud signū: quia si duo signa
 caderent supra eundē terminū non faceret distributiue
 mobiliter: vt dicēdo nullus hō est oīs asinus: ly asinus
 nō stat distributiue sed cōfuse tū. Tertia conditio qz
 ista vniuersalis sit de cōsuetō modo loquēdi: quia hūc
 negatiue: oīs homo animal nō est. ly aīal qd est pōca-
 tū nō stat cōfuse distributiue sed cōfuse tū. ad hoc er-
 go qz vniuersalis negatiue subiectū 2 predicatū sūt cō-

fuse 2 distributiue. he tres conditiones debent seruari.
 Tertia regula. Cuiuslibet particularis indefinite vel
 singularis negatiue predicatū si fuerit terminus cōmu-
 nis deducto impedimēto alteri? signū stat cōfuse distri-
 butiue mobiliter. Et hec regula patet per precedētes:
 quia tres cōsimiles limitationes requiruntur pro ve-
 ritate eius. Suppositio distributiua immobilis est ac-
 ceptio termini cōmunis personaliter supponentis sub
 quo nō contingit descendere ad omnia sua supposita
 copulatiue: vt necessario oīs homo ē aīal: ly aīal stat
 cōfuse distributiue immobiliter: quia nō lz descendere cū
 debito medio vt patet de se. Prima regula: Cuiusli-
 bet cōditionalis de termino distributo supponit iste ter-
 minus cōfuse distributiue immobiliter in ordine ad to-
 tā cōditionalē: vt si omne aīal currit oīs homo currit:
 tā ly hō qz ly aīal stat immobiliter qz nō licet descēdi sub
 eis vt patet 2c. Aduerte quid velit dicere in ordine
 ad totā cōditionalē: 2 nō vult dicere vt quidā rudes
 dicit qz magister velit qz nō lz descēdere in ordine
 ad totā cōditionalē. i. simul 2 semel sub antecedēte 2 conse-
 quēte. quia vel simul vel per se descēdat nō licet vt di-
 ctū est. Unde i cōditionali de terminis cōmunib' non
 distributis vt dicēdo si hō est aīal est: lz subiectū conse-
 quētis habeat plura supposita qz subiectū antecedētis.
 tamē lz descēder simul descēdēdo sub vtraqz vt patet:
 quod tū esset cōtra magistrū in octauo argumēto secū-
 di dubij principalis sue quadrature qz idē termin' po-
 test habere diuersas suppositionē si cōsideret vt ē pars
 categorice. 2 si cōsideret vt est pars ypothetice. Nā
 dicēdo si homo ē aīal est: tā ly homo qz ly aīal stat de-
 terminate vt est pars categorice. stat aut cōfuse imo-
 biliter: vt est pars ypothetice. Similiter dicēdo: si oīs
 aīal currit oīs homo currit: taz ly homo qz ly animal
 stat cōfuse distributiue mobiliter vt ē pars categorice.
 stat aut immobiliter vt sunt partes ypothetice: vide ipm
 nō credas mihi. Secūda regula cuiuslibet exceptiue
 pprīe tā affirmatiue qz negatiue illō a quo fit exceptio
 stat cōfuse distributiue immobilis. vt oīs hō pter for-
 tē currit: ly hō stat immobiliter: qz nō licet descēdi: 2 illi
 sunt oēs homines: ergo ille hō pter for. currit 2 sic de
 singulis: quia quādo mōstrabit for. est falsa: 2 ille pter
 for. currit. Aduerte qz notāter dicit magister excepti-
 ue pprīe: qz aliqua est pprīa 2 aliqua ipropriā. Ad ex-
 ceptiuā pprīā requiruntur due cōditiones. Prima qz illud
 a quo fit exceptio sit cōfuse 2 distributiue: ex quo sequi-
 tur qz illa est ipropriā: aliqz hō pter for. currit. Se-
 cūdo requirit qz pars extra capta sit terminus inferior
 ad illud ex quo fit exceptio: 2 ex hoc sequit' qz illa ē im-
 propria: oīs hō pter hoīem currit: hec aut est pprīa
 oīs hō pter for. currit: qz lz illas duas conditiones.
 Tertia regula. Cuiuslibet modalis in sensu cōposi-
 to habētis terminū distributū supponit ille termin'
 cōfuse distributiue immobiliter: vt necessario oīs hō est
 aīal. similē oēm hoīem ēē aīal est scitū a me. ly hoīem
 in vtraqz stat cōfuse 2 distributiue immobilis quia non
 licet descēdi vt patet. Ultimo magister ponit no-
 tandum qz si aliquādo potest descēdi hoc est gratia
 materie qz forte oppositum consequētis repugnat aīti
 hoc de se patet.

et

et

et

AF

PF

CF

FF

ef

Pro maiori euidencia etc. Nota pro regula. **Omne** signū vniuersale affirmatiuū terminū sequentē se immediate confundit confuse distributiue mobiliter et mediate sequentē: si fuerit capax cōfusiōis cōfuse tñ mobiliter: deducto impedimento alteri? signi. **Pro** limitatione huius regule nota tres regulas. **Prima** qñ signū vniuersale affirmatiuū addit recto et parte subiecti et sequit obliquus totū aggregatū ex recto et obliquo stat cōfuse distributiue mobiliter. vt in hoc exēplo. quilibet asinus hoīs currit. totū hoc asinus hoīs currit stat distributiue mobiliter. **Secunda** regula. quādo obliquus pcedit rectū et obliquus distribuit: tñ rectus sequēs obliquū stat cōfuse tñ sicut et predicatū: nā tñ rectus se tenet ex parte predicatū vt in exēplo. cuiuslibet hoīs asinus currit. ly asinus: et ly currit stat cōfuse tñ. **Tertia** regula qñ signū vniuersale affirmatiuū est pars subiecti: vis ei? non trāsit i terminū mediatū sed solū immediatū distribuit: vt dicēdo vidēs oēm hominē est hō. ly hō stat determinate et rō est: qā pōt vim cū sit cathegorema. **De** signū vniuersale affirmatiuū terminū immediate sequētē se cū ei? determinatione se tenentē ex parte eadē extremi: confundit confuse distributiue mobiliter: et mediate sequentē se nō se tenentē ex eadē parte extremi et ei? determinationē confundit confuse tñ mobiliter. Si terminus fuerit capax cōfusiōis et deducto impedimēto alteri? signi. Iste due cōditiones vltimē generales sunt oib? regulis hui? capituli. **Prima** generalis est si terminus fuerit capax cōfusiōis. vñ contingit terminū non esse capacē cōfusiōis dupliciter. **Primo** quātū est ex pre ipi? terminū nō potētis recipere cōfusiōnē: et hoc ē qā nō ē terminū cōmunis sed singularis. **Secūdo** quātū ē ex parte signi dantis cōfusiōnē ly tñ quātū est ex parte ipi? terminū sit capax cōfusiōis: vt dicēdo vidēs omne hoīz esse aīal. ly aīal. non est capax cōfusiōis: qā illā non pōt dare ex quo est pars subiecti ly terminus de se sit capax cōfusiōis cū sit terminus cōmunis. **Secūda** conditio gñalis est deducto impedimēto alterius signi: pro qua conditioe declarāda ponit vñs principū declaratū quattuor regulis. Quicqd mobilitat imobilitatū etc. quod paulo post declarabitur. et regula sic limitata continet duas partes. pma pars duas cōditiones hz. **Prima** est terminū sequentē se immediate: q pz ad differentia nō immediate sequētis. **Secūda** et ei? determinationē se tenentē ex eadē parte extremi: vt dicēdo quilibet singularis alicui? vniuersalis est vera. ly alicuius vniuersalis stat cōfuse distributiue mobiliter: qz qñ rectus pcedit obliquū vtrūq; se tenet ex pre vnus extremi: sed qñ obliquus pcedit rectū obliquus se tenet ex parte subiecti et rectus ex parte predicatū. vt dicēdo: cuiuslibet hoīs asinus currit: ly asinus non stat distributiue: s; cōfuse tñ. **Determinatio** enī alicui? termini in ppositio pōt esse tribus modis. **Uno** modo sicut adiectiū sequēs: vt dicēdo. oīs hō albus currit. **Secūdo** mō si est relatiū in eadē cathegorica: vt oīs hō q ē albus currit. **Tertio** mō si sit obliquus immediate sequēs ipi? terminū: vt quilibet singularis alicuius vniuersalis est vera: et quodlibet illoz determinatiū stat sic terminus determinatus. **Secūda** pars regule hz etiā duas cōditiones: **Prima** est terminū immediate sequen-

te se nō ex eadē parte extremi. **Secūda** et ei? determinationē si hz illā. Iste patet ex dictis. **Aduerte** vnus pulchriū dubiū: quare aliq terminū ē distributiue et aliq nō. et qñ aliq terminū distribuit subiectū et non predicatū. aliq vō ecōtra. Querit ergo q est causa vniuersitatis. **Ad** hoc respondet magister in qdragesimonono argumēto tertij dubij principalis qdratur: et dicit non ē aliqua alia cā hui? diuersitatis nisi in ipso seu in materia rei. **Nemo** enī sciret daret cām quare ly oīs distribuat et nō ly aliq nisi impositionez quo ad vocē vel scripturā: et naturā rei quo ad terminos mentales: et sic patet cā huius regule et oīum aliarū huius capituli. **Quicquid** mobilitat imobilitatū imobilitat mobilitatū. **Pro** declaratiōe hui? principij magis ponit quattuor regulas q idigēt limitationē: et ly vario mō apud diuersos limitent vt q suppositiones: adduēt tñ breuiter hic nostram opinionem. vñ dico q qñta regula nulla limitationē indiget. tres autē pme vnica limitationē idigēt. s. q illa duo signa immediate cadāt supra eundē terminū. qō intelligo sic q vis illoz signoz pīmo cadat in illū terminū ita q iste terminū pīmo recipiat vim illoz signoz: vt dicēdo tu es differens ab oī hoīe. et dicēdo: nō qlibz hō currit: et dicēdo nō null? hō currit. ly hō i oīb? istis pīmo recipit vim illoz signoz. **Et** tō pono regulas solūdo instātiā q ipsas. **Prima** regula si duo signa affirmatiua cadāt supra eundē terminū faciūt stare determinate: et sic soluit instātiā q solet fieri q hāc regulā: qz dicēdo oīs differēs ab ente nō est ens: supra ly ente cadāt duo signa affirmatiua: et tñ ly ente nō stat determinate: qā nō ly descēdi diffinitio: cū ppositio sub q descēdim? sit vā. et descēsus sit falsus: vt pz de se. **De** q nō immediate cadāt qñt intelligit regulā: qz vis illi? signi oīs pī? cadit i ly differens qz i ly ente. id nō stat determinate sed cōfuse tñ. **Secūda** regula. Si vnū fuerit affirmatiuū et reliquū negatiuū faciunt stare determinate: et soluit hec instātiā. Nullū differens ab ente ē ens: qz ly ente nō stat determinate: cū nō liceat diffinitioe descēdere. **De** q ly nullū nō immediate cadit sup ly ente: s; sup ly differēs. **Silr** soluitur hoc: null? hō ē oīs ho: qz ly hō a pre pdicati nō stat determinate: quīs duo signa cadāt sup ipm: cū equalcat illi: qlibet hō nō ē oīs hō. qā ly hō a pre pdicati nō stat cōfuse tñ. **De** q ly nullū nō immediate cadit sup pdicatum. **Silr** soluitur hec: aliq hō non ē oīs hō: qz ly hō a pre pdicati nō stat determinate quīs duo signa cadāt sup ipm cū equalcat illi: nō qlibet hō est oīs hō: vbi ly hō a parte pdicati stat cōfuse tñ. **De** q ly nō: nō immediate cadit supra ly hō s; sup ly est. **Tertia** reg. Si abo fuerit negatiua et immediate cadāt faciūt stare determinate. et soluit instātiā hec: aliq hō nō ē nullū aīal: qā ly aīal nō stat determinate cū equalcat huius: nō qlibet hō ē nullū aīal: vbi ly aīal stat cōfuse tñ. **De** q ly nō: nō immediate cadit sup ly aīal s; sup ly ē. **Quarta** reg. Si abo fuerit negatiua et mediate cadāt: ita q mediat terminū distribuit? faciūt stare cōfuse tñ. vt null? hō nō currit aliquis homo non ē aīal. ly currens in pīma et ly animal in secūda stat confuse tñ. **Cōtra** hāc opinionē qz posset arguere pbādo q nō sit de mēte magri: qā i pā regula magri dat hoc exēplū: itū nō differēs ab homīe. vbi magri vult q ly hoīe stat determinate: cū hō illa duo

AF

FF

FF

PF

of

Secundus

45

signa nō cadāt immediate sup̄ ly. hōle fm̄ intellectū datū
q̄ ly nō immediate cadit sup̄ ly. differs: & differs sup̄ ly.
hōle: q̄re &c. Ad hoc dici posset q̄ exēploz requir̄ ma
nifestatio & nō verificatio. Et dicat q̄ i p̄pōnib⁹ singu
larib⁹ nō refert an immediate an immediate cadāt. In alijs
aut̄ signa debēt continere veritatē. debēt enī ista duo signa
cadere immediate. argumētū aut̄ factū p̄cedit de p̄posi
tione singulari: q̄re nō cōcludit q̄ opinionem.

Secunda regula Via signa negati
ua nō ipedita con
fūdūt cōfufe distributivē mobilē tā cōmū sequētes se
mediate q̄ immediate: si fuerit capax cōfusionsis: vt nul
las hō currit. Limitatio regule p̄z duab⁹ fūatis con
ditionib⁹ generalib⁹ oib⁹. p̄ma q̄ si fuerit capax con
fusionsis: p̄p̄t cōmōs singulares: & ē p̄p̄t signū negatiuū
q̄ ē p̄s subiecti q̄ nō h̄z vim sup̄ mediatū. Secunda
deducto ipeditmēto alteri: q̄ p̄ illud p̄ncipiū: q̄qd mo
bilisat &c. stare alit. Rō regule p̄z ex rōe p̄me regu
le. Itā signū negatiuū i voce & i scripto ex ipositūe h̄z
q̄ distribuat oēs cōmōs sequētes immediate: aut ex natu
ra rei vt dictū ē sup̄ ex intētiōe magistri i q̄dratura sua.

Tercia regula ois cōparatiuus gradus
sup̄latiuis ita sicut tā &
q̄ differt: aliud & nō idē: & ista v̄ba indigeo: careo con
fūdūt cōfufe distributivē mobilē cōmū immediate se
quētē capacē cōfusionsis deducto ipeditmēto alteri: signū.

Adverte q̄ ista regula continet quatuor speciales regu
las. p̄ma termin⁹ cōparatiuus & superlativ⁹. Secun
da est dictiones: ita sicut tā & q̄. Tercia aliud. Quarta
careo indigeo cōfūdūt cōfufe distributivē terminū sequē
tē se. p̄mo limitatione: due sp̄ales p̄ditiones requiri
tur. p̄ma q̄ talis termin⁹ q̄ debet distribui immediate
sequat aliquaz illaz dictionū. Si aut̄ nō: nō distribuit̄
Secūda q̄ talis termin⁹ sit rectus a parte post. aliter
non. Ultra has duas speciales p̄ditiones requiruntur
due generales que in omnibus his regulis requiruntur.

p̄ma q̄ sit termin⁹ capax cōfusionsis. Secūda q̄ sit
deducto ipeditmēto alteri: signū. Alterius magister
duo notanda pōt. p̄mū q̄ ablativ⁹ rectus ex natura
cōparatiōis est iste q̄ distribuitur a cōparatiuo. rectus
aut̄ ex natura quātitatis excessus stat cōfufe tū mobili
ter. Secūm notādū declarat s̄am p̄ditionē sp̄alē dictam
s̄. q̄ talis cōmū q̄ d̄z distribui d̄z ē rect⁹ a pte post.

Et ego addo enī notādū d̄ itētiōe magistri s̄o ca. relati
uoz. s̄. q̄ illa v̄ba indigeo: careo cū sumunt sine gerun
dio tū cōfūdūt cōfufe distributivē vt dictū ē: q̄i v̄o su
munt cū gerundio cōfūdūt cōfufe tū: vt dicēdo indi
geo oculo ad vidēdū ly. oculo stat cōfufe tū. Rō re
gule p̄z ex ratione p̄ime regule & secūde.

Quarta regula dictio exclusiva cōmū
dit cōfufe tū mobilē
cōmū cōez immediate sequētē: & mediate sequētē cōfufe
se & distributivē mobilē: vt tū hō erit risibilis. Limita
tio & regula hec sufficiēt ad dātis duab⁹ cōditionib⁹
gēn̄alib⁹ sup̄ declaratis. s̄. si cōmū fuerit capax cōfusionsis
& deducto ipeditmēto alteri: signū. Rō regule p̄z ex
dictis sup̄. Dōtra hāc regulā solent argui: ly tū di
stribuit a parte p̄dicatū. igitur a fortiori distribuit a p
te subiecti. p̄z p̄frequentia q̄a omne agēs fort⁹ & velo
ci⁹ agit ip̄tē p̄p̄inquā q̄s remotā. Ad hoc rūdēt ma

gister i q̄dragefimonono argumēto cūj dubij p̄ncipa
lis sine q̄drature & negat q̄ oē agēs fort⁹ agit i partes
p̄p̄inquā q̄s remotā. sol enī fort⁹ agit distātē a se q̄s p
pe se. Et adhuc ea cōcessa n̄ seq̄ q̄ ly tū pot⁹ distri
buat ppe se q̄s distātē a se: q̄a nullū signū est agēs vt
declarat i n̄tione ad illud argumētū p̄ncipale. Et d̄
cat & tū & formalit̄ rūdēdo negat q̄na. ad p̄bationē
cū d̄: oē agēs fort⁹ agit i p̄p̄inquā q̄s remot⁹. dicēdo
q̄ vez ē de agēte naturali: q̄o agit p̄ actionē realē. n̄
āt de agēte p̄volūtātē aut p̄ istinctionē naturalē sic ly
tū i voce vel i scripto: & ly i mēte faciat ex natura rei: n̄
tū facit hoc per actionem realem: quare &c.

Quinta regula dictio exceptiva cōmū
dit cōfufe tū mobilē
nō cōmū cōfufe tū mobilē. vt nullū aial p̄ter hoies
currit. Limitat̄ hec regula sufficiēt duab⁹ cōditioni
b⁹ gēn̄alib⁹ fūatis. p̄ma q̄ casuale sit capax cōfusionsis
sue sit cōmū cōis: q̄o idē est. Secūda deducto quocūq̄
q̄s ipeditmēto alteri: signū. Rō hui⁹ regule p̄z ex alijs s̄.

Sexta regula dictio reduplicativa cōfufe
dit cōfufe tū mobilē
mobilē. & p̄dicatū cōfufe tū mobilē: vt for. inq̄tū hō
est aial: ly hō stat cōfufe tū mobilē: q̄ nō ly descēdēt.

Limitat̄ hec regula cū duab⁹ cōditionib⁹ gēn̄alib⁹ ad
dātis: vt sup̄. Rō ē p̄z ex alijs sup̄. Dubitat̄ hic p̄i
mo de p̄dicato: q̄ videt̄ stat mobilē: vt i exēplo ma
gistrī: fortis inq̄tū hō ē aial: q̄ sub p̄dicato ly descēdēt i
distinctionē sic sub casuali: q̄a valet iste descēsus: & hec
sunt oia aialia: ergo for. inq̄tū hō ē hoc aial vel hoc
aial. & q̄a nō pōt ans ē vez sine p̄ntē: ita enī q̄s p̄ntē ē
vez sic & antecēdēs. Dubitat̄ s̄o de casuali q̄a videt̄
stare determinate: q̄m ly descēdēt distictionē ad oia sua
supposita: vt p̄z descēdēdo i exēplo magrī: & isti s̄i oēs
hoies: ergo for. inq̄tū hō ē aial: et sic de singulis. modo
cōsequens est vez p̄ vna parte: vt p̄z: et hoc sufficit cū
sit vna distictionē. Ad p̄mū responsū ē i caplo
supiori d̄ suppositiōe p̄sonali negādo q̄ liceat descēdē.
& cū dicis q̄ p̄ntē ē vez: nego: imo ē falsū q̄z etia expo
nēs ē falsa. s̄. si aliqd ē hō illd ē hoc aial vt hoc aial: q̄
oppositū p̄ntē stat cū ante. & cū ill fiat vna copulatiua
polis. vt illa. aliqd ē hō & illd n̄ ē hoc aial vt hō aial. s̄
milit̄ ex ante & opposito p̄ntis fiat vna copulatiua v̄a vt
illa: q̄uis aliqd sit hō: illd n̄ ē hoc aial. vt hō aial. q̄ ē
oppositū p̄ntis stat cū ante declaro p̄ sile. vt si sol⁹ fortis
ē: erit nullū aliqd aial illa p̄ntis n̄ ē verā: si aial ē:
for. ē. q̄ oppositū consequētis stat cū ante: aial ē & nō ē
for. q̄a illa copulatiua ē possibil⁹ ly nō sit v̄a i casu. s̄. ly
si oēs hoies ēent hodie albi cras v̄o nigri: illa p̄ntis al
n̄ ē v̄a: si aliqd ē hō illd ē albi: q̄ oppositū p̄ntis pōt sta
re cū ante aliqd ē hō & illd nō ē albi. illa. n. copulatiua ē
polis. dato. n. q̄ illd oppositū p̄ntis n̄ ē sed n̄ stat i vi
tate cū illo ante. s̄. q̄ n̄ sit fil⁹ vez cū ante pōt n̄ ē ve
rū cū ante. & ita i p̄posito n̄o dicat̄. hoc multis modis de
clarant p̄ aliquos rūdētes q̄ hoc negabāt. Ad s̄z d̄
q̄ nō sp̄ licz descēdēt distictionē sub casuali: s̄. b̄i sp̄ disti
ctū. id nō stat determinate s̄z p̄fute tū. nā dicēdo: ois hō
iq̄tū risibil⁹ ē aial: ly risibilē stat p̄fute tū: & licz dicē
d̄ distictionē sub co q̄ descēsus falsus ē vt p̄z s̄z bene
distictionē: & tunc descēsus verus est.

qf.
1. qn pvr
p̄mian:
p̄nter
d̄to
p̄nter

qf2

mf.

ef.

Tractatus

46
77

Septima regula. Termini determinantes actum mentis confunduntur confuse tamen mobiliter terminum sequentem se. ut scio aliquam propositionem. Limitatur hec regula duabus specialibus conditionibus additis ultra duas conditiones generales requiratas in omnibus. Prima specialis est quod talis terminus immediate sequatur. id est dicendo aliquam propositionem scio. id est propositiones non stat confuse mobiliter sed determinate: quod licet descendit distinctiue. Secunda conditionis specialis est quod sit recta a parte posteriori. ideo dicendo aliquam propositionem scit homo. id est homo non stat confuse tamen mobiliter: sed immediate sequitur sed determinate: quod non est recta a parte posteriori: sed dicendo ego scio aliquam propositionem: id est propositiones stat confuse mobiliter: cum ille ambe conditiones adfuerint. adfuit et tunc alie conditiones generales. id est quod terminus sit capax confusionis et deductus sit impedimentum alteri signi. et.

of.

Octava regula. Adverbia numeralia ut bis: ter: quater: confunduntur confuse tamen mobiliter terminum sequentem se immediate ut bis comedi panem. Limitatur hec regula unica limitatione speciali expressa a magistro. scilicet terminum sequentem se immediate. Adverte tamen ad hoc quod immediate quod non est absolute verum quod terminus immediate sequens addatur ab illis adverbis: quod dicendo bis comedi panem. terminus immediate sequens est ly comedi: quod non confunditur: sed ly panem confunditur: sed cum adverbium determinat verbum siue actum ubi intelligitur immediate sequentem ad ipsum simul cum verbo determinato. Due alie conditiones requiruntur et generales: ut supra. Adverte tamen ad modum descensus: quod debes descendere ad sua supposita cum verbo correspondenti verbo propositionis: ut in exemplo dato cum verbo de preterito sic: isti fuerunt omnes panes. ergo bis comedi illi vel isti panem. et descensus facit distinctum est verus: sed distinctiue factus est falsus. Item regule ex alijs patet. Adverte tamen unum quod copulatio diuisum tamen confundit similiter confuse tamen mobiliter terminum eodem consequentem se: ut dicendo: hic et Rome venditur piper: supponitur ly piper confuse tamen mobiliter. Idem facit hoc ad verbum immediate: ut dicendo mediate post hoc erit homo: id est homo stat confuse tamen mobiliter ut in decima regula magister declarabit.

mf.

nf.

df.

Non regula. Termini modales notaliter et adverbialiter sumpti in sensu composito confunduntur confuse tamen immobiliter omnes terminos eodem distributos: siue sequantur: siue precedant: ut necessario homo erit animal. Limitatur satis sufficienter regula cum duabus conditionibus generalibus dicitur. Item regule ex alijs supra patet. A posteriori tamen declarat: quod non licet distinctim descendere: id est stat immobiliter. antecedit probatur. quod ista propositio est vera: necessario homo est animal: ut patet per exponentes: et tamen descensus est falsus: et isti sunt omnes homines: ergo necessario iste homo vel iste homo est animal: consequens est falsum: quod contingenter iste homo vel iste homo est animal. ergo non necessario iste homo vel iste homo est animal.

Decima regula. Istia verba incipit et definit confunduntur terminum eodem consequentem se non distributim confuse tamen immobiliter ut tu incipis scire aliquam propositionem: et ly immediate in eis inclusam confundit confuse tamen mobiliter et immediate an hoc tu incipisti aliquam propositionem. Adverte quod ista regula duas particulas specialiter continet. Prima est de incipit et definit quod confundit ter

minum sequentem se immobiliter: et requiritur una specialis conditionis. id est quod talis terminus debeat sequi. Due generales et explicatur. id est quod sit capax confusionis et quod sit deductus impedimentum alteri signi. Secunda regula est de ly immediate quod dicitur inclusum in eis quod iterum una suar exponens et confundit confuse tamen mobiliter terminum sequentem secum inclusum conditionis. Item huiusmodi secunde regule patet ex alijs supra. A posteriori tamen prima regule est quod non licet descendere sub eo distinctiue. Item secunde regule est: quod licet descendere sub termino confuso confuse a ly immediate distinctiue. Item.

Substat primo quomodo non licet descendere sub ly aliquam propositionem: dicendo: tu incipis scire aliquam propositionem: quod quocumque casu possibili posito videtur binuallere descendere cum debito medio: sic et ille sunt vel incipit esse omnes propositiones: ergo tu incipis scire istam vel istam. Dubitatur tamen quando quod non videtur quod liceat descendere sub ly propositionem. dicendo immediate an hoc tu incipisti aliquam propositionem: quod ponatur quod nunc sunt tamen decem propositiones quorum nullas incipisti nec scis: sed an per horam erat videri quare decem immediate an hoc incipisti et tunc nescis. quod ponatur quod tunc primo sit ista corrupta. nunc ista est vera immediate an hoc tu incipisti aliquam propositionem et descensus est falsus. et iste sunt omnes propositiones demonstratis omnibus decem existentibus: ergo immediate an hoc tu incipisti istam vel istam. consequens est falsum et contra casum. Ad primum dicitur quodam casu possibili posito non licet descendere ad oia sua supposita: patet quod supponitur: sed dicitur quod si vis descendere sub aliquo termino debes descendere sub illo secundum exigentiam repositi verbi propositionis: non alteri ampliationis ut si verbum est de presenti accipere supposita cum verbo de presenti: si verbum est de preterito accipere supposita cum verbo de preterito: si est de futuro accipere supposita cum verbo de futuro. non autem debet fieri descensus secundum exigentiam ampliationis: quia aliter ista regula falsa esset. Tunc verificant regulam sic. unde ponatur quod nunc sunt decem propositiones et nescias aliquam illarum nec incipias scire aliquam illarum sed incipiat esse altera propositio vnde incipias quod sit a pro motione de presenti et positione de futuro: ita quod nunc non est et immediate post hoc erit: et incipias tu scire istam sic quod nunc nescis et immediate post hoc scies. tunc ista est vera tu incipis scire aliquam propositionem ut patet per casum: et tamen non valet descensus: et iste sunt omnes propositiones demonstratis omnibus illis decem existentibus: ergo tu incipis scire istam vel istam quod antecedit est verum et consequens falsum. Hec responsio est modicum voluntaria dices: quod non debet fieri descensus ad oia sua supposita. patet quod supponitur. id est non est acceptanda. Aliter respondent alij dicentes quod casu possibili posito non licet descendere sub termino cui sequentem hoc verbum incipit vel definit. casus sit talis quem accipit ab istis vero sic incipit et definit. ponatur quod sit patet diuisus in partibus proportionalibus modis terminatis ad a extremum: et sit copertus cunctis que incipiat remoueri: nunc incipiendo ab a extremo. tunc illa est vera: tu incipis videre aliquam partem proportionalem. descensus tamen est falsus: et ille sunt omnes proportionales que sunt vel incipit esse. ergo tu incipis videre istam vel istam. consequens est falsum: quod nullas incipis videre. Et per exemplo magistri ponitur quod incipit per parte proportionali sit ista propositio scripta hec est falsa a me et incipias scire tale propositionem per remotionem

Ifi

64

et

bf

R

de pñia: et pñione de futuro. et nescias nūc aliquā pñione: tunc ista ē vera tu incipis scire aliquā pñione: qz tu nūc nescis aliquā pñione: et tñ descendit est falsus. et ista sunt oēs pñiones que sunt vel incipiūt cē: ergo tu incipis scire istam vel istā. qñs erit falsum: qz nullam istaz incipis scire. Cū suppositione ista nūc nō valet. qz in casu isto ista pñione erit vera. tu incipis scire illam vel istā pñione. quod pbat: tu nūc nescis istam vel istā pñione et immediate post hoc tu scies istā vel istā: ergo tu incipis scire istā vel istā pñione. et tenet qñtia ab exponētibz ad expositā siue ab vna cā veritatis ad pñione habentē illā cā: anis est verū vt pbabo. et qz et qñs. quod tu negas: qz anis sit verū p pñia pte pz. p pte pbat qz in casu isto illa ē vera: immediate p hoc tu scies aliquā pñione vt pz: et pōt pbari p exponētes sic qz tu nūc nescis aliquā pñione: ergo immediate post hoc tu scies aliquā pñione. et tenet qñtia: qz licet descendit diffinitum sub termino su pñia qz cadit ly immediate fm magm. Et similiter pbat qz illa ē vera in casu isto tu incipis videre illā vel illā pñione: qz qñs stat nulla pñione incipis scire. et similiter nulla pñione incipis videre: vt pz intelligit. Et ego aliter dico qz incipit et desinit cōfundit cōfute tñ immobiliter terminū sequētem capace cōfutionis. cuius rō ē. qz illa pñione tu incipis scire oēm pñione: ly pñione stat immobiliter: et non rōne de ly oēm: qz rōne de ly incipit quod stat immobiliter. pbat. qz nō licet descendit sub eo vt ponatur qz tñ decē pñiones fuerūt et tñ nōne sciuit et scis. sz deci ma nūc pñio corrupta sit tñ ista ē vera: tu incipis scire oēm pñione: qz exponit sic: tu scis oēm pñione et nō immediate an hoc tu sciuit oēs pñione. ergo et. Et tñ nō valet descendit: et ille sunt oēs pñiones que sunt vel incipiūt: ergo tu incipis scire illā. ergo et. Ad pñione mō dico qz illa tu incipis scire aliquā pñione: sz grā materie descendit: qz oppositū qñtis repugnat anti: sz nō grā forme qz nō tenet in oibus similibz in forma: qz nō i illa: tu incipis scire oēm pñione. Et si dicis talis descendit nō est similis in forma: qz in pñia ly pñione stat cōfute tñ: i pñia stat distributue. Di qz ly nō sit similis rōne distributōis. ē tñ similis in forma quo ad mobiliter et immobiliter rōne note icceptio nis. et hoc sufficit. qñe si in pñia licet descendit: et in secunda: et si in secunda non: nec in pñia. Et similiter aliquam pñione pñione incipis videre vt pz intelligit. Ad sz dubiū dī qz nō descendit cū debito medio quod dī esse vale. et ille sunt vel erūt oēs pñiones demonstrādo illas decē. ergo et. et tunc descendit est bonū et minor est falsa fm casum. Sz solet fieri replica p: qz dicēdo. immediate post hoc erit instās. sub ly istans nō licet descendit: et ista erant oia falsa: ergo immediate post hoc erit hoc vel hoc istans: qz anis ē verū vt pz et qñs falsū: qz sequitur ad ipm qz aliquod instās erit immediatū istanti pñi. Di ne gaudio qz qñs sit falsum: nec ad ipm sequitur qz aliquod istans erit immediatū istanti pñi. An ly immediate post hoc erit hoc vel hoc istās: nullū tñ istās immediate p hoc erit.

Undecima regula ē. ista verba pñio: de beo: obligor: confundit cōfute tñ immobiliter terminū sequētem se qz nō licet descendit sub eo. Limitat hoc regula cū hac cōditōe spālī. et sequēte: et duabz generalibz additis. s. si terminū fuerit capace cōfutionis: et deducto impedimento alterius signi. Itō regule a priori ex oīs sz pz. A posteriori vero rō est: qz nō licet descendit diffinitū: vt dicēdo: pñio tibi denarij: nō valet: et isti sunt oēs denarij: ergo pñio tibi istam vel illā: qz anis est verū et qñs falsum: qz dicēdo pñio tibi denarij: ly denarij nō stat solū p denarij q sunt: sz p oibus denarij potētibz ē. qñ vis illius verbi nō solum ad pñia se extendit. sz et ad futura: et similiter dicatur de debeo et obligor.

Duodecima regula. Nota rōis et cōditōis omi oēs suos terminos cōmunes nō distributos confundit cōfute tñ immobiliter: et hoc i ordie ad totam pñotheticam: vt si homo est: animal est. Limitatur hoc regula solum cum duabus gñalibus: quas magister exprimit i textu. Ratio regule a pñi sz pz. A posteriori vero ē: qz nō licet descendit diffinitū cū de quo renoca ad mentē duo declarata i capitulo superiori. Prīmū quōd licet descendit grā mae et nō grā forme. Secundū quomōi ordine ad totā pñotheticā. i. considerādo terminos vt sumptus pñotheticē et non cathogorice. vide diffinitū hoc supra. Ultimo tria notāda ponit magr que clara sunt. Prīmū ē. sz terminus distributis nō beat vim s terminos pcedētes: tñ terminus pñius qz idifferēter an se post se determinat cōpositionē verbale. i. qz idifferēter facit pñione s seu su cōposito: vel totaliter pponat vel totaliter postponatur hz vim s pcedentes. Scdm ē. nullus terminū hēns vim cōfundēdi cōfute tñ ipedit distributōē termini. sz aliqñ ipediat descendit. puta si sit cōfundēs cōfute tñ immobiliter. si aut cōfundat mobiliter non ipedit descendit. Tertiū ē si duo signa distributua cadunt s aliqñ terminū quoz quodlibz p se sumptū nō confundēret distributue super eūdē terminū nullum horz impediret reliquū. sz si cadāt duo signa sup eūdē terminū quoz qdlibz p se distribueret ipedit distributō ēmini.

E suppositione relatiua rōis. pñemittit magr quoz diuisiones grāmaticales ipoz relatiuoz q de se note sūt. Prīma: relatiuoz que dā sunt substantie qdā accitis. Secunda: relatiuoz substantie qdā sunt idētitatis: et qdā diuersitatis. Tertia: relatiuoz idētitatis qdā sunt reciproca quedā nō. Quarta: relatiuoz reciprocorz qdā sunt possessiua qdā nō. Quinta et vltia diuīsiō. relatiuoz accidētis qdā sunt idētitatis et qdā diuersitatis. Hīs diuīsiōibz pmissis ponit qñmor regulas ad declarādū quō relatiua supponūt. Prīma: Relatiuū diuersitatis substantie et relatiuū possessiui nō supponit p illo pio quo suū anis. Secunda relatiuū idētitatis sube nō possessiui sp supponit p eo p quo suū anis: in cōpatōe tñ ad alterz extremoz. Tertia regula. Relatiuū idētitatis accitis sp supponit pio simili vel eqū illi p quo supponit suū anis. Quarta regula

at.

hfr.

6fr.

at.

gula: Relatiuū identitatis accōtis sp supponit p dissimili
vlt equi illi p quo supponit suū aīis. Aduerte pīo cir
ca hoc caplin q relatiuū ē duplex: quoddā ē grāmati
cū quoddā logicū. Relatiuū logicū dī illud cui² ē ē ad
aliud se habē: vt pī: fili²: dñs: pñus. de quo pñus deter
minat i pñicamētis. t hoc relatiuū nō facit supponē re
latiua s3 absolutā. sicut termī absoluti. cū n. dī: pī cur
rit: ita subiectū supponit psonaliter dīterminatē ac si dī
ceret hō currit. Relatiuū grāmaticū dī qd ē aīi late rei
repñtatiuū. vt qī pē: t l3 hoc relatiuū sit de cōsideratiō
ne grāmatici: tñ pñinet ad logicū tractare de ipō iquā
tum p ipz variat suppositio: vel appellatio: vel aliqua
alia pñietas pñōtis eiusdē: t ab hoc relatiuū dī sup
positio relatiua de q hīc loqur magī. Aduerte secū
do q relatiuū dī quo hīc itē dīm² pōt dupl^r sumi. s. mā
līter t formalīter. Sī mālīter sumat^r cōpetit ei suppositiō
cū: si essz termīn² absolut²: q l3 sit relatiuū tñ sumitur i
vī noīs absoluti: vt si dicat ille ē bīsyllabū: illi² ē geniti
uī casus. Sī vero relatiuū sumat^r formalī sic differēter
cōpetit ei suppositio. Intēdit ergo loq de relatiuū grā
matico formalī sumptio. Dubitat^r circa primā regu
lā: q vī dīdicere grāmaticis. Itā dicit q relatiuū diuer
sitatis t relatiuū idētitatis possessiū n suppōit p illo p
quo suū aīis. Qōtra relatiuū idētitatis sic diffinitur a
grāmaticis: ē illud qd refert p vno t supponit p eodē:
ergo relatiuū idētitatis supponit p eodē t magīz. Vñ
vī iplicare q sit idētitatis: t tñ non ponit p eodēz.
Ad hoc rñdetur q talia relatiua dno significāt: vñ in
recto: aliud i obliquo. verbi grā: suum i recto significa
tē possessā: i obliquo vero possessōrē. Referūt ergo oīa
relatiua idētitatis suā aīntia t supponit p illis in recto
vel obliquo s3 grāmaticos. t q logie² ppe accipit sup
ponere qñ supponit i recto t talia relatiua possessiua n
supponit p ante in recto: sō non dīcuntur supponere p
eodēz: vt dicēdo. itēliber ē suus: ē dicere: itē liber est
possessus a se: siue ē sui possessio. vbi p3 q relatiuū sup
ponit p ante in obliquo: p re possessā in recto. Du
bitat^r circa hāz regulā qd velit dicere i ordine ad alterū
extremoz: q hoc non vī vez q relatiuū idētitatis non
possessiū supponat sp p aīnt in ordine ad alterū extre
moz: q dicēdo. aliqz hō q currit mouetur: ly q suppo
nit p aliquo hōie siue aliq cōparatōe ad aliud. Ad hoc
rñdet q relatiuū idētitatis nō possessiū qñqz refert su
um aīnt eadē categorica: aliquādo i diuersa: cū i ca
dē categorica refert: supponit p illo absolute: t nō in
ordine ad aliqd aliud: vt argumētū pbat. Cum antez
refert aīnt i diuersa categorica supponit p illo i ordi
ne ad alterū extremoz: vel ad totā cōpositiōnē: vt dicit
magī in ca. sequētī. Unde referre subm i ordine ad al
terū extremoz ē referre aggregatū ex subiecto t pñicato
t supponere p illo aggregato: vt dicēdo: aliqz homo
ē sur t tu es ille: ly ille supponit p hōie siue. t similiter
si refert i ordine ad alterū extremoz supponit p aggre
gato ex subiecto t pñicato: vt dicēdo aliqz hō ē aīal et
aīu² ē illud. ly illud supponit p aīali hōie siue quod est
hō. Dubitat^r circa tertiā regulā q vī q relatiuū idē
titatis s3 supponit p illo p quo suū aīnt ex quo dī idē
titatis: aut si nō supponit p illo non dicit idētitatis: qā
tunc diffinitio relatiui idētitatis non cōpetit sibi. Ad

hoc dīcitur q similitudo ē duorum differentīū i eadē
qualitate. Et qualitas ē duorum differentīū i eadēz
quantitate. Supponēdo ergo p sibi vel equali: t ali
quomō supponit p eodē: q p idētitate qñtatis vī quā
titatis. t illud cōsiderat grāmatic². Logicus vero q vī
dit q nō supponit p eodē subīati. It^r dicit q nō suppo
nit p eodē s3 p simili. Qōtra quartā regulā arguitur
pbatō q relatiuū diuersitatis supponat p illo p quo
suū aīnt. Et arguit^r sic: oē relatiuū suppōit p illo quod
representat: s3 oē relatiuū repñtat suū aīnt. ergo oē rel
atiuū supponit p suo aīnt. qñtia nota cū minor: ma
ior pbat^r: q supponere ē quoddā significare. Significa
re aut ē idē quod repñtare. ergo si repñtat aīnt suppo
nit p illo. De hoc tñ vide ample t suppositiōes. vbi q
ritur. vñ oē relatiuū supponat p illo p quo suppōit: su
um aīnt. vbi adducūtur argumēta pñtri māniam neg
gātis relatiua diuersitatis. Ad hoc rñdet negādo qñ
tiā. s3 n. oē relatiuū suppōat p illo quod repñtat: nō tñ
suppōit p quocūqz qd repñtat. S3 si accipiat maior sic
oē relatiuū supponit p quocūqz quod repñtat: cōcedo
qñaz: s3 negat maior sic. Relatiuū n. diuersitatis repñ
tat aīnt i obliquo t tñ nō supponit p illo. Repñtat at
dissimile ab antecedēte i recto sō suppōit p dissimili aīnti.
De hoc tñ vide cōtra suppositiōes.

Caplin de mō supponēdi relatiuoz.

Equo patuit p qb² tē. Magī i hoc ca
pitulo ponit ser regulas.

Prima Relatiuū diuersitatis subīatiē nō sp
supponit eodē mō sicut antecedēs. s3 s3
erigētā signiuel situs. Vñ aliqui supponit eodē modo:
aliqui cōfusiū: aliqui min² cōfusiū.

Secunda regula. Oē relatiuū idētitatis sub
īatiē i eadē ppositiōe categorica
sumptū sp suppōit eodē mō sicut suū antecedēs.

Tertia regula. Oē relatiuū idētitatis subīatiē
ypōthetice relatiū ad suū antecedēs suppo
nēs pñ cōfusiū: nō supponit eodē mō: s3 dēterminatē bēn
do respectū ad totā cōpositiōnē suā antecedētis.

Quarta regula. Oē relatiuū subīatiē idēti
tis ypōthetice relatiū ad suū antecedēs
supponēs discrete: dēterminatē vel distributiue: suppōit
eodē mō: bēndo respectū ad totā cōpositiōnē vel ad al
terū extremoz.

Quinta regula. Relatiuū antecedētis siue idē
titatis siue diuersitatis non sp suppōit
eodē mō sicut suū antecedēs: s3 s3m. erigētā sui signi vel
situs: vnde aliquādo eodē mō: aliquādo magis cōfusi
se: aliqui min² cōfusiū.

Sexta regula. Oē relatiuū mūdi supponit eodēz
mō sicut suū antecedēs: itelligēdo de mō
do supponēdi vniuersali. Aduerte circa modū sup
ponēdi relatiuoz: q vī t agīt hēctis ber i tractatu de re
latiuis tres fuerūt opiones. pñtia opio dicit q relati
uuz quertit cū antecedēte tā quo ad significatū q3 quo ad
modū supponēdi. t sic illud quod significat p antec
dēs significat p relatiuū: t si antecedēs supponit discre
te vel dēterminatē vel alīf. similiter relatiuū siue i eadē
categorica siue i diuersa: ita q refert suū antecedēs sim
pliciter. cui² opionis fundamētum fuit q relatiuū affi

FF milat inae prime: que oem sua actualitate bz a forma.

Secunda opinio dicit q^d relatiuū conuertit cū suo aſſe-
dente nō ſimpliciter: ſz i reſpectu ad alter^u extremor^u ſine i
ordine ad cōpoſitōez ſui aſſedentis. Un vult q^d ſi re-
latiuū ponat i eadē categorica cū ſuo aſſedēte ſp ſup-
ponit eodē mō. In diuerſa vero categorica ſupponit
ſm erigentiā ſui ſignū vel ſtus. Si nō pcedit^r termi-
nus cōſuſius ſupponit diſcrete vel determinate ſm q^d
relatiuū ē tmin^o diſcretū vel cōis. Et at tmin^o diſere-
tus vel cōmūis ſz q^d ſui aſſedens erit. Si at pcedit ſi
gnū ſupponit ſm erigentiā ſignū: referē i ordine ad cōm-
poſitiōē ſui aſſedentis cū ſignis poſitis ex pte alteri^o
extremi ſi ibi fuerit ſigna: nūq^z referē cū ſigno poſito
ex pte aſſedētis. Hui^o opionis fundamētum ē q^d rela-
tiuū aſſimilat adiectiuo. Adiectiuū aut^o pōt ſupponere
magis cōſuſe q^d ſui ſubſtantiū: ita relatiuū. Tertia
opio ē. Hent^o bert dicētis q^d relatiuū ſignificat quodā
modo idē quod ſui aſſedens: ſz min^o cōſuſe pnt ē rela-
tiuū ad illud. Ad q^d opione ſunt q^utuor cōcluſiones.

Prima cōcluſio: aſſedēte ſupponēte diſcrete vel de-
terminate ſine i eadē categorica ſine i diuerſa: relatiuū
ſupponit eodē mō. pz q^d relatiuū nūq^z ſupponit cōſuſi-
us q^d ſui aſſedēs. Secunda: aſſedēte ſupponēte con-
ſuſe tñ relatiuū ſupponit determinate: ſine i eadē cathe-
gorica ſine i diuerſa: iō negat iſtā: pmitto tibi denari-
um q^uā tibi pmiſi i caſu cōi. Tertia: aſſe ſupponen-
te pſuſe diſtributiue i eadē categorica relatiuū cōſimi-
liter ſupponit: vt ois hō q^u eſt alb^o currit. In diuerſa ve-
ro categorica ſupponit determinate: niſi pcedat ſignū: q^d
tñc ſupponeret ſz erigentiā ſignū. Quarta: relatiuū
erigēt i eadem categorica cū ſuo aſſe nō referē ipſum
i cōparatiōe ad alter^u extremū: ſz bñ dū ponit i diuerſa re-
ferēdo cū ſine categorica tñc poſitis ex pte aſſis ſi fue-
rit plural^o numeri: pſe relatiuū recipiōcū quod i diuerſa
categorica poſitū nō referē cū tali reſpectu i ordine ad
alter^u extremor^u. Hāc opione vide ample i relatis ei^o
i tractatu de relatis. Quinta opinio ſupaddita ill^o ē opi-
nio magri pmo recitata z ſex regul^o declarata paz diſſe-
nēs ab opione Hent^o bert. Maior. n. oſia iñe ipōs ē q^d
magri vult q^d relatiuū ſupponat eodē mō ſicut ſuum
aſſe i eadē categorica. Hent^o bert vō nō vult. Fundamē-
tum aut^o opionis magri ē rōnes oīum regularū vide ſi
place i gōne contra ſupponēs vbi pſe bz declara-
m^o ipaz cū nobis rō nobilior appeat iñe oēs.

Am de ſuppoſitiōe q^d ſit &c. Magri i hoc
caplo diſſinit ampliatiōē dicens.

Ampliatio ē acceptio ſm temporalit^o ſupponē-
tis vlt^o a cōſignificatiōē vbi pſcipal^o vel pſcipij ei^o
dem. Deide ſex regulas ponit declarātes totā mām
ampliatiōis. Prima regula: Ois tmin^o ſupponens
reſpectu vbi de pſceto vlt^o ſui pſcipij ampliā^o ad ſuppo-
nendū p eo quod ē vel fuit. Secunda regula: Ois ter-
min^o ſupponēs a pte aſſ reſpectu vbi de futuro vel pſci-
pij ſui ſupponit p eo quod ē vel erit. Tertia regu-
la: Ois tmin^o ſupponēs a pte aſſ reſpectu hui^o vbi cō-
tingit vel ſui pſcipij: ſupponit p eo quod eſt vel cōtingit
eſſe &c. Quarta regula: Ois tmin^o ſupponens a pte
aſſ vel a pte poſt reſpectu hui^o vbi pōt: vel ſui pſci-
pij vel tmini verbalis deſinentie iñ bilis vel i bile ſuppo-

nit p eo quod eſt vel eſſe pōt. Quinta regula: ois ter-
minus ſupponens a pte ante vel a pte poſt reſpectu bo-
rum vbor^u incipit: & deſinit: vel ſuor^u pſcipior^u: ſuppo-
nit p eo quod ē vel incipit eē vel deſinit eē. Sexta re-
gula: Ois tmin^o ſupponēs reſpectu vbi vel pſcipij ba-
bens nām tranſiētū iñ rem poſſibile imaginabile: vt
ſunt tmi concernētes actum mētis ſine pponām: ſine
poſtponām ſupponit i diſſerent^o p eo quod eſt vel poſſe
eē vel eſt imaginabile: & intelligit de terminis rectis a
pte poſt ab actiuo: & a pte ante a paſſiuo. Dubitatur
pmo vtz termin^o ſupponēs reſpectu vbi de pſceto i-
pſecto ampliā^o ad ſtandū p eo q^d ē vel erat: vel nō. ſi ſic
ergo magri ē diminiur^o: q^d niſi dicit de illo. ſi aſſe non:
ergo nec ſupponēs reſpectu vbi de pſceto vel futuro
ampliā^o: pbat^o gñā: q^d ita vbum de pſceto i pſecto i-
cludit pſens ſicut & vbi de pſceto: & de futuro. Ad
hoc d^o q^d vbi de pſceto i pſecto ampliā^o tminum. ſ.
de itentione magri i pncipio tractat^o de pſcetiōib^o ter-
minor^u vbi dicit q^d pponēs de vbo ampliatiōe eodem
mō pbat^o: excepto q^d ſcda demonſtratiua d^o eē de ver-
bo diſſecto: & dat^o exēplum de iſta: hō curriebat. vbi ho-
mo ſtat p eo quod ē vel erat: & tu dicis: ergo magri ē di-
miniur^o: negatur gñia. q^d p hoc quod dicit de pſcetiō-
to: dedit intelligere quodcūq^z pſcetiū & pſectum & i pſ-
fectum & pluſq^z pſectū. De pſcetiōe aut^o pſcetiū i pſe-
ctū non eſt ita: q^d pſis & pſcetiū i pſectum hēnt pſci-
pium cōe quod vtrūq^z deſinit: & ſm verbū cū quo con-
iungit ſignificat illud tēpus: ſi cū pſiti ſignificat p ſis:
ſi cū pſceto i pſecto ſignificat illud. Sz dubiū ē di-
cendo tu eris amiat^o p quo āpliā^o ly tu: q^d hīc ſunt duo
ampliatiōe diuerſa. ſ. vbi & pſcetiū. Ad q^d vbum ē
poſſiſimū: iō rō eſt ampliā^o. Dubitat ſo q^d tmin^o
pcedens vbum de pſceto vel de futuro magis ampliā-
tur q^d ſeq^uens: cū tñ vbum maiorem vtz habeat ſup^o ter-
minū ſeq^uentem q^d pcedentē. Ad hoc ridet magri i lo-
gica magna dicens: q^d difficile eſt assignare cām: quia
tñ ſic nobis tradunt auctores vt Ariſtoteles i libro ho-
rum reſpectu hui^o vbi contigit. & i pmo electorum re-
ſpectu hui^o vbi ſanabit^o: & iñ ſo pſcetiū reſpectu
cū hui^o vbi poſſe. & iñ multis alijs locis talē mo-
dum loquendi ponit &c. Vel aliter poſſe dici. dicit
magiſter q^d terminus pcedens verbum de pſe ſup-
ponit reſpectu hui^o vbi cū iñclūſi iñ verbo ampliā-
tiuo: & reſpectu vbi ampliatiui vel equivalentis: re-
ſpectu pſcipij ei^odem vbi ampliatiui non determinē-
tur. ſz termin^o ſeq^uens vbum non ſupponit reſpectu hu-
ius vbi ē. ſaltem de pſe ſz ſolū reſpectu pſcipij a quo
determinatur ſicut ſubſtantiū a ſuo adiectiuo rōe cu-
ius determinationis impedit^o eius ampliatio. ſicut i iſta
pſoſitiōe. omnis hō eſt alb^o. ſubiectus ſupponit pro oī
homine. q^d nō impeditur p aliud: tamē dicēdo ois ho-
mo albus eſt: ly homo ſolū ſupponit pro oīb^o albis rō-
ne determinationis ei^o adiectiuū alb^o. Dubitat etio: q^d
terminus ſupponens reſpectu vbi de pſceto vel d
futuro magis ſupponit pro his que ſunt fuerūt vel erūt
q^d terminus ſupponens reſpectu vbi de pſiti ſuppo-
nat pro his que ſunt fuerūt vel erunt. Ad hoc dicit^o
q^d cauſa eſt. quia verbum de pſceto & de futuro in-
cludit i ſe verbum ſubſtantiū de pſiti: cū reſoluā^o i illud

RF.

nt.

of.

of.

of.

lf.

FF.

Tractatus

et suū pncipiū: vt dicēdo: fontes erit: resoluit istā: fontes ē futur? et dicēdo for. fuit: resoluit istā: fontes ē pterit? Verū aut d pnti ncludit vbi d pterito nec d futuro. qre rē.

Dubitat qro qre illa vba: ptingit pōr: et vba: i bñl vel i bile: et icipit et dñit habeat vi āpliādi terminū sequēte sic pcedēte et nō vba substantiua d pterito vl d futuro. et etiā qre ista vba habeat magis vim āpliādi tñi nū qz alia. Ad hoc ridet magi q vbi aliq āpliat ante se et nō post se. hoc n ē nisi rōne nature sic dictāis aut volūtatis sic imperātis: sic ptingit de dictōe excepti na q an se et n post se immobilitat. vt ois hō pter forē cur pte: immobilitat ly hō et nō ly currēs. Idmōi at vba q sic āpliat āte et nō post se sūt ista q cadūt vē nisi sup illa q sūt fuerūt vl erūt. vt ē: fuit: disputabit: mouebit: et l: nūi modū.

Alia at q cadūt vē siue quoz act? possūt ptinge re q nō sūt: erūt: fuerūt: āpliat talia tā an qz post. vt albu pōt ēē nigrū. tā ly albu qz ly nigrū stat āpliatie. Sili i illā chymērā itelligo vl itelligo chymērā. ly chierā sup pōit āpliatue p eo qd ē vl erit vl ē imagiabile. Dubitat qro qre solū tñi pte? a pte p actiui vel pncipij habētis naturā trāscēdi ipossibile et imagiabile āpliat siue pponat siue postpōat et nō ali? termin? In summa ē querere q est cā regule. Ad hoc dicūt q cā est qz tales tñi trāscēdētis ipōtāt actū suū q trāst i tñinū ad quē siue pcedat siue sequat nōnōmōiū itellect? dirigit actū suū sup illū. vt dicēdo: itelligo chymērā: tñi ille act? sit a termino a quo: nō tamē trāst ipossibile rōne tñini a quo: sed rōne tñini ad quē. Dubitat sexto qre dicēdo antichrist? est ens: ly ens stat āpliatue et nō fīz aliquez modū dictū. ergo diminiut? ē magi. qñā nota cū mōiō. maior: aut p p magistru i pmo posterior? i illa pte. qd n est nō ē scire. Ad hoc dicūt qdā q prioristice loquēdo n stat āpliatie ly antichrist? ē bene posterioristice vt vide tur dicere magi pmo posterior? i loco allegato: et cū hic prioristice et nō posterioristice loqūt. ideo nō ē diminiut?.

Alit pōt dici q ly ens potest ēē pncipiū d ly ē: et tñi nō āpliatue ly antichrist? qz idē ē dicere antichrist? est ens: antichrist? est existēs. Idmōi at ly ens ēē nomē: et sic ē termin? trāscēdēs: et verificatur tā d ēte i actu qz ipōtētiā cū dimidatur i illa. et tñi facit stare tñinū pcedē te āpliatue: et equalit huic. antichrist? pōt ēē. et sic de ducitur ad illā regulā de pōr: que sic itelligit qz ois tñi nō supponēs respectu hui? vbi pōt pncipij vl sibi equa lētis supponit āpliatue. Vel pōt dici q reducūt ad istā d terminis trāscēdētibus ipossibile vl imagiabile lz idirecte. dico directe: qz nō āpliat tñinū iste sicut rect? ab eo: cūz nullū terminū regat. Dubitat septio dicēdo antichrist? ē sumrus: quomodo supponat ly futurus cū supponat p antichristo: q vl supponit p antichristo q ē: et sic ppositio est falsa: aut p antichristo qui erit. et hoc n: qz cū omnis terminus habeat supponēs a verbo: a vbo at de pnti nō habet terminus q supponat p eo quod erit. qre rē. Ad hoc dicūt q futurus supponit p ente quod ē et nō habet a vbo absolute hoc nec a se: sed a verbo i ordine ad pncipiū.

Sequit de appellationibus.

Appellatio Est acceptio tñini rē.

Magister i hoc capi tuto pmo diffinit appellationē dicēs. Appella

tio est acceptio tñini i ppositione habentis respectum ad naturā vbi vel pncipij eiusdē. Et ponit tres spēs appellationis. s. tēpōis: āpliatōis: et forme qz sigillat diffinit. Appellatio tēpōis ē acceptio terminū i ppositione p aliquo vel p aliquibus pmo solā cōsignificationē vbi vel pncipij eiusdē: cui annexē sūt due regule. pma. ois terminus suppositionis respectu vbi d pnti nō āplia ti p participiū āpliatuū appellat tēpōis pntis. Secū da regula ois terminus sequēs verbū āpliatuū pteri ti tēpōis solū modo vl futuri vl aliquod suoz pncipio rum appellat tēpōis pteritū vel futurū. Appellatio āpliatōis est acceptio terminū āpliatie supit limitat p terminū āpliatuū pcedēte: cui due regule sūt annexē. pma. ois tñinus sequēs aliqz istorum verborū icipit vel dñit. vel aliquod suoz pncipiorū appellat āplia tionem. Scda regula: ois terminus sequēs aliquot isto rum verborū potest vel ptingit vel aliquod suoz pncipio rum appellat āpliationē. Appellatio forme ē acceptio terminū limitat p terminū pcedentē qcernētē actū mētis: vt itelligo hominē: ly hominē appellat formā.

Aduerte circa has species. et pmo circa appellatōes tēpōis. qz appellare tēpōis ē significare suū significatū pmo solā dñā tēpōis verbū pncipialis: si de pnti: de pnti: si de pterito: de pterito: si d futuro: de futuro. Circa ap pellatōes āpliatōis aduerte qz appellat āpliatōes ē signi ficare significatū suū āpliatue lz qz restringit ad nāz verbi āpliatuū vl pncipij eiusdē. vt dicēdo. albu pōt esse nigrū: tā ly nigrū qz ly albu stat āpliatue p eo quod ē vel potest ēē: tamē ly nigrū a pte post restringit ad standū p eo quod pōt ēē. albu aut stat absolute āpliatie et nō restringit. Circa appellatōes forme aduerte qz appellare formā ē significare suū significatū sub rōne formali eiusdē. Ratio aut i pposito nō ē ipsa diffinitio sed ipsa denominatio: siue illud vnde ē dñominatio: et sic ratio hois est humanitas p quā dñominatur hō: et ita d alijs. Circa aut has species sūt dubitatōes pñchez subtiles quas vide ptra suppositiones. Aduerte qz in pncipio huius tractatus: nāz suppositionum scdm opinionē sancti Thome pñsi declarare. ideo opinio nē illi? sic perstringā diffinitō: diuidēdo: et regulas d mēte eius ponendo. Suppositio sic ab eo diffinitur qz est ppietas subiecti ad predicatū i ppositione cōpati. Secūda aut qz diuersimode accipit subiectū i pparatio ne ad predicatū diuisio suppositionis hz attēdi. Sicut ergo in sācto doctore i d ente et essentia natura ipōtata per terminū cōmunē potest dupliciter capi. Uno modo pmo rōnez ppiā. Alio modo lz ēē quod habet in alio. et hoc dupliciter: qz vel secūda esse quod habet i suppositis: vel i mēte quod habet in anima. Sic suppositio d diuidi pmo i naturālē et accidētālē. Suppositio nā lis dicūt quādo terminus cōmūis accipit respectu pdicati sibi essentialiter cōuenientis: quē admodū ē hic: homo est aial: hō ē rīsbilis. Suppositio vō accidētālis ē qñ terminus cōmūis accipitur respectu pdicati sibi quēnē tis accidentaliter: vt hic homo studet. homo ē spēs. Suppositio accidētis diuiditur i personālē: et simplicē. Personālis dicitur quādo terminus cōmūis sumitur respectu pdicati sibi accidētāliter quēnētis p esse qd habet in suppositis vt homo studet. Simpliciter dicitur

mt.

a

Appellatio Est acceptio tñini rē. Magister i hoc capi tuto pmo diffinit appellationē dicēs. Appella

Secundus

sf. quādo terminus cōmunis accipit respectu p̄dicati sibi
 accidentaliter conuenientis p̄ eē quod habet in aīa. vt
 homo ē species. Suppositio ergo naturalis ē p̄dictas
 termini cōmunis accepti respectu p̄dicati essentialiter
 conuenientis. Tunc autē p̄dicatū dicit̄ essentialit̄ conueni
 re quādo p̄tinet ad essentia subiecti: vt homo ē rōnalis
 vel sequitur principia essentialia subiecti: vt homo est
 risibilis. Et hec suppositio nālis diuidit̄ qz qdam est d̄
 terminata. quedā indefinita. Determinata ē quādo ali
 quis terminus cōmunis ē aliquo signo d̄terminatus. In
 definita quādo sumit̄ sine signo. Determinata diuidit̄
 tur i vniuersalē & p̄ticularē. Vniuersalis ē quādo cuz si
 gno vniuersali sumitur. P̄ticularis quādo cū signo
 p̄ticulari sumitur. Suppositiōis naturalis quatuor
 sunt regule. Prima est. quādo cuqz p̄dicatus in aliqua
 p̄positione dicitur de subiecto in aliquo modo dicēdi
 p̄ se subiectū semper supponit naturalit̄. Exemplum
 de p̄mo modo dicēdi p̄ se. vt homo ē animal: homo
 est rōnalis. Exemplū de secūdo: vt hō ē risibilis. Terti
 modus per se non ē ad p̄positum: qz nō ē modus di
 cēdi sed modus essēdi. Exemplū de quarto: vt inter
 fectus iterit. In omnibus enim istis subiecta supponūt
 naturalit̄. Rō regule est: qz suppositio nālis est qn̄ p̄di
 catū essentialit̄ quērit subo: sed quādo p̄dicatū dicitur de
 aliquo in aliquo modo dicēdi per se ē huiusmodi. Nā
 in p̄mo predicatur diffinitio vel pars diffinitiois. In
 secundo & in quarto p̄dicatū cōsequitur essentia subie
 cti: vt patet primo posteriori: quare &c. Secūda regu
 la: Omnis p̄positio cuius subiectū habet suppositiōes
 naturalem ē vniuersaliter vera. i. p̄ omni tēpore: cuz
 suppoat p̄ omnibz suis suppositis. Ratio regule est qz
 i oibus his p̄positionibz p̄dicatū ē de essentia subie
 cti. vel saltem cōsequitur essentia eius ideo pōt attribui
 oibz cōuenientibus i essentia subiecti. Tertia regula
 ē. a p̄positione de tertio adiacente cui subiectū suppo
 nit naturalit̄ ad p̄positionē de secūdo adiacente nō
 valet sequētia: qz nō valet: hō ē risibilis. ergo homo
 est. Ratio est. quia in his de tertio adiacente p̄dicatum
 pertinet ad essentia. in p̄positione vero de secūdo adia
 cente p̄dicatū pertinet totaliter ad esse siue existere. quia
 tunc principale p̄dicatum est hoc verbū ē quod ponit
 rem esse i rerū natura. Quarta regula: Nulla p̄pō
 sitio subiectū supponit naturalit̄ ad sui veritatē requirit
 existentia terminorum: Ratio regule ē. qn̄ ad veritatē
 p̄positionis affirmatiue sufficit vera vniū extremoz.
 sed in omni affirmatiua cuius subiectū suppoit nālit̄
 de rebz nō existentibz saluari potest talis vniū: ergo &c.
 quia absolute res ip̄ortata p̄ predicatū respicit rem ip̄
 ortatā p̄ subiectū qbz extraneū est existere. Supposi
 tio p̄sonalis ē p̄p̄ietas termini cōmunis accepta res
 p̄pectu p̄dicati sibi conuenientis p̄ eē quod habet i sup
 positis: & diuiditur. qz quedā ē cōfusa & quedā determinata
 quoniam terminus supponēs p̄sonalit̄ accipitur par
 ticularit̄ vel indefinit̄: vt homo legit aliquis gallus
 cātat. Suppositio cōfusa ē quādo termin⁹ supponēs
 p̄sonalit̄ accipitur vniuersaliter. vt oīs homo currit.
 Confusa diuidit̄ qz quedā ē distributina quedā colle
 ctina. Distributina dicit̄ quādo termin⁹ supponēs
 cōfuse pōt diuidi seu distribui i oia sua supposita respectu

p̄dicati: vt quilibet homo sedet. Collectiue dicitur
 quādo terminus supponēs cōfuse nō pōt diuidi i sua
 supposita. sed magis sua supposita sūt collecta respectu
 p̄dicati. vt oēs apostoli sūt duodeci. Suppositionis
 p̄sonalis quatuor sunt regule. Prima regula: Quilibet
 p̄ticularis vli indefinite subiectū supponēs p̄sonalit̄
 supponit d̄termine: vt hic homo currit: homo sedet.

Secūda regula: Sub oī supposito supponēte determi
 nate potest descēdi p̄ p̄positionēz diffinitiuā ad sua
 supposita respectu p̄dicati. vt hō currit. ergo sor. currit
 vel plato currit. Tertia regula: Quilibet p̄positio
 nis vniuersalis subiectū supponit cōfuse & distributine:
 vt hic oīs homo currit. intelligit̄ tamē subiectū supposi
 tionis p̄sonalis per suppositionē naturales. Quarta
 regula. sub omni subiecto supponēte cōfuse & distri
 butiue pōt descēdi p̄ p̄positionē copulatiuā ad cūz
 supposita respectu p̄dicati: vt omnis homo currit: ergo
 iste homo currit: & iste homo currit. Suppositio sim
 plex est p̄p̄ietas termini cōis accepta respectu p̄dicati
 cōuenientis sibi p̄ eē abstracto i anima seu extra supposi
 ta quod idēz ē: vt homo ē spēs. Diferentiatur autē sup
 positio simplex: nō ratione subiecti: qz subiectū non est
 determinabile aliquo signo: quoniam tā signa vniuersalia
 qz p̄ticularia determināt subiectū vt respicit supposi
 ta: diferentiatur autē suppositio ratione p̄dicati quia vli
 p̄dicatū p̄tinet ad primā intentionem siue primū actū
 anime: vt hic homo intelligitur: homo cōsiderat. Vel
 pertinet ad secūdā intentionem siue secundū actū aīe
 vt hic hō est spēs: homo ē predicabile. Suppositio er
 go simplex diuidit̄ i primā & secundā. Suppositio
 prima est quādo subiectum supponēs simpliciter su
 mitur respectu p̄dicati p̄tinentis ad primū actum aīe:
 vt exemplificatum ē supra. Secūda suppositio ē qn̄
 terminus supponēs simpliciter sumit̄ respectu p̄dicati
 p̄tinentis ad secundū actum aīe: vt supra exemplifica
 tū est. Et vtrāqz diuidit̄ qz quedam est intentionalis
 quedā intentionata. Intentionalis ē quādo solū predica
 tur intentio vel actus anime: vt hic homo est intentiona
 tus. Intentionata quando ens predicatur cum inten
 tione. vt homo est animal intellectus: vel homo est ani
 mal predicabile. Suppositionis simplicis quatuor
 regule sunt. Prima. nullus terminus d̄terminatus si
 gno vniuersali vli p̄ticulari supponit simpliciter. Rō
 regule ē. qz termin⁹ supponēs simplt̄ sumit̄ vli abstractio
 nem a suppositis. Terminus autem determinat⁹ ali
 quo signo respicit supposita. Secūda regula: Omnis
 terminus supponēs respectu p̄dicati intentionalis
 p̄tinentis ad potentia apprehendētē obiectū i abre
 tia supponit simpliciter vt panis appetit. cib⁹ cōsidera
 tur. Ratio regule ē diffinitio suppositiōis simplicis da
 ta. Tertia regula: Oīs p̄positio cuius subiectum
 supponit simpliciter est singularis. Ratio est quia oīs
 p̄positio in qua subijciuntur terminus non ap̄t nāp
 de pluribz predicari debet dici singularis: sed i oī sup
 positione cui subiectū supponit simpliciter ipse termi
 nus substantiu⁹ non ē aptus natus de pluribz predica
 ri. minor d̄claratur. quoniam terminus supponēs simpli
 citer sumit̄ per intellectus: vt vniū p̄ter multa: & ideo
 vt sic excludit & p̄stringit omnia supposita & inferiora

FF.

ides ut sic nō est aptus nat^o d plurib⁹ predicari. Unde ex intentione sancti doctoris primo per permittas lectio ne pma. dupliciter potest contingere qd illud quod significatur p nom^o nō sit aptū natū pāicari. Uno modo qd nomē significet formā scdm qd determinata ē ad hāc materiā. sicut hoc nomē sortes vel plato qd significat naturā humanam put est in hac materiā. Alio modo fm qd significat formā que non est apta nata recipi in materia: sicut albedo si esset forma nō existeret in materia eēt vna forma singularis. Et ppter hoc dicit phis. viij. meta. qd si essent spēs rez separate sicut ponit ppla to. essent individua quedā. Hec sunt verba sancti Tho. sed faciamus minore: sed res iponata p terminū suppo nentē simpliciter non ē nata i materia recipi: imo ut sic ē p animā a materia separata. qre rē. Quarta re gula: sub nullo termino supponētē simpliciter potest de fē di copulatiue vel disunctiue: ut patet. Unde nō valet dō est species: ergo iste homo ē spēs. Discreta sup positionē qdā posuerunt sub psonali diuidentes perso nalem primo in discretam et cōmūne. Quidam vero extra diuidentes primo suppositionē i cōmūne et discre tā. Deinde cōmūne in simplicē psonalē et materialē. Nos aut fm intentionem sancti doctoris media via ambulantes dicim⁹ ipam non ē extra suppositionē ter mini cōmunis nec oīno contineri sub psonali supposi tione: sed quodā modo sic. Propter qd notari de bet qd termin⁹ supponit significatū suū. Terminus aut singularis aliu modū significādi hz qd termin⁹ cō munis. Nā vna essentia quā termin⁹ cōmunis signifi cat absolute et nō signare singularis significat determi nati: ideo discreta nō continet sub aliqua species sup positionis attributo termino cōmuni. Et hoc ē de in tellectu expreso sancti doctoris. Attamē qd ostēdūz est qd termin⁹ capit suppositionē a predicato. Predi cata aut illa que cōueniūt termino cōmuni cōuenire etiā possunt termino singulari: eadē dico de gener. nā termin⁹ singularis hz aliqua predicata que cōueniūt si bi essentialiter et aliqua accidentaliter. et hoc vel realiē vel intēctionaliter sicut termin⁹ cōmunis. iō suppositio discreta nō dō oīno separi nec poni extra suppositiōes cōueniētes termino cōmuni cū ēt suppositio natu ralis personalis et simplex cōueniūt ēt termino singulari ut declarabit. Suppositio discreta ē quando termin⁹ singularis ex se supponit vel aliquid ei equiuales. Di co aut ex se qm licet in ista ppositione homo est spēs: subiectum sit termin⁹ singularis p acciēs. i. ut hic sic supponit. nō homo ex se vniuersalis est: dico aut v^l ali quid ei equalens: qā ut videbit nō semp sit in termino singulari. et diuidit in naturalē personalē et simplices. Naturalis ē quādo pāicatu essentialit^r attribuit subie cto: ut hic: sortes est homo. sortes ē risibilis. Propo sitio personalis ē quādo pāicatu reale accidentalit^r cō uenit subiecto: ut sortes currit: sortes mouet. Simpler vero quādo pāicatu intēctionale accidentalit^r puenit subiecto ut hic: sortes est singularis: sortes ē individūz. Scēdū tū qd hz termin⁹ singularis supponat natu raliter: simpliciter et personalit^r. nō p prius cōuenit subie psonalis suppositio: qm in suppositione simplici signifi catū p subiectū abstrahit cū pōitione conditionū indi

duantiū et i naturali abstrahit. nō tamē cū pōitione: sed cū quādā determinatiōe et talis determinatio solet cōmūiter appellari abnegatio: et sic patet qd tā in na turali qz in simplici sit aliqua abstractio. Singulare aut nō pōt abstrahi a cōditiōib⁹ indiuiduātib⁹: imo sunt de rōne singularis. qz ut dicit phis in primo posterio rū iuxta mediū. qd licet metaphysicus abstrahat lineā. nō tamē potest abstrahere hāc lineā. et hec suppositio discreta tā naturalis qz personalis et simplex pōt trib⁹ modis fieri: aut quādo termin⁹ singularis supponit: ut sortes currit. aut quādo ponit pronomē demonstrati uū demonstrans illud qd pōitū nō significat: ut ille currit. aut quādo termin⁹ cōmunis cū pronomine de monstratiuo: ut ille homo currit. Et Suppositio mate rialis ē quādo termin⁹ supponit pro illo quod materia liter significat: ut sor. est nomē pōitū sortes ē bisyllabū. Dicit aut significatū materiale: qz ipsa vox seipfāz si gnificat et etiā aliqd extra se cōsequēter. p pri⁹ aut signi ficat se quia de rōne eius est significare se: et p posterius significare extra se: qz p impositionē et per artē qd im ponit alteri est sicut materiale. iō ipsamet vox sue ipse met terminus est significatū materiale sui ipsi⁹ et diui ditur qā qdā est cōmunis quedā discreta. Discreta ē quando terminus stat pro aliquo supposito sui signifi cati materialis determinate. et sit trib⁹ modis. Uno mō p pronomē tū: ut buf bas dicit a me. Scēdo mō p pronomē demonstratiuū demonstrās aliquā vocē vel terminū singularē: ut hoc est nomē. demonstrata ista voce bō. Tercio modo sit p terminū determinatū pronomine demonstratiuo: ut hic bō est nomē. Sup positio materialis cōmunis ē quādo termin⁹ supponit indeterminatū suū significatū materiale: ut cū dicit ali qua dictio describit. subiectū hui⁹ stat indeterminatē pro illo vel pro isto. Regula de relatiuis est optia gene ralis qd relatiuū hz talē suppositionē respectu predi cati quālē haberet illud pro quo supponit si poneretur lo co illi⁹: et hoc idifferēter pro omib⁹ relatiuis: ut cū dō sortes currit qui disputat. si i scēda parte loco relatiui ponatur pro subiecto antecēdēs dicēdo: sortes disputat. hoc ans supponeret discrete. iō relatiuū cōsimilit^r sup ponit. Nec propter hoc volo qd semp loco relatiui li ceat ponere antecēdēs: qz hoc nō ē verū: s3 dico qd ad cognoscēdū suppositionē relatiui licitū ē respicere qua lē suppositionē haberet antecēdēs si loco relatiui pone ret quia talē hz relatiuū ut est exemplariter declaratiū. Suppositiōis relatiuū sunt tres regule. Prima. ipossibile ē qd antecēdens supponat psonaliter et relati uum idētitatis simpliciter vel econuerso. Ista enim sup positio nō est intelligibilis. homo currit q est species. Rō est quia relatiuū idētitatis semp supponit pro eodē pro quo suum antecēdēs fm vt ē ostensum est significatūz acceptū pro esse qd habz in suppositis nō est idē cū se ipso ut est abstractū a suppositis. Scēda regula an tecēdens bene potest supponē naturaliter relatiuū sup ponē simpliciter vel personaliter et econuerso. Exē plā pimi. homo est animal qui currit: vt q est species. Exēplū scēdi: homo currit vel homo ē ipēs qui est animal. Rō regule ē quia naturaliter est quodāmodo media inter personalē et simplicē. Tercia quādo re

af.
of.
conuen.
dum nō
eodem
signifi
catione
qz omni
scatū
plurib⁹
eodem
modo nō
conueni
t

of.
re.

*et fallum ē qz ex se hz vna mē ēt
ostēdū nec singularit^r. qz nō dēfūz eō*

latum diuersitatis supponit respectu eiusdem predicati
inferi ppositione de subiecto plurali: cū hoc dicitur duo
vel ambo respectu eiusdem predicati de possibili: ut si di-
catur fontes currunt et alter currat bene sequitur. ergo duo
currunt. Suppositio impropria est quādo terminus sup-
ponit contra rationē siue naturā subiecti. ut cū dicitur apo-
stolus dicit hoc: ly apostolus supponit solum pro paulo
quia contra naturā subiecti est quod terminus non supponat pro
suo significato indifferenter sicut ipsum indifferenter signi-
ficat. Et propria est quādo terminus supponit secundum de-
bitā naturā subiecti. Suppositio impropria sex sunt species.
1. antonomastica: sinecdochistica: metonymica transmu-
tata: ipedita: et poetica. Antonomastica est quando ter-
minus ad plura se habet accipit precise pro aliquo cui co-
uenit secundum excellentiā ut apostolus accipit pro paulo. phi-
losophus autem pro aristotele: sapiens pro salomone: pro-
pheta pro dauid. Sinecdochistica est quādo terminus si-
gnificans totum accipit pro parte. ut ois homo est destructus. po-
situm quod solum sit prius manibus: vel cōuerso quādo
terminus significans partē accipit pro toto: ut dicēdo hoc
caput bene regit. partē accipimus pro toto homine. et pupis
est in mari pro tota navi. Metonymica est quādo terminus
cōtinens sumit pro cōtento vel cōuerso. Exēplū pmi
est de seipso est potatus: accipit pro uino. Exēplū se-
cūdi. flātri pugnāt. i. hoies de flātria. Transmutata
est quādo debitis ordinē propositionis est transmutat. ut
quādo terminus magis cōmunis supponit respectu mi-
nus cōmunis: ut alius est homo. Similiter quā terminus con-
cretus accidentaliter supponit: ut albus est homo: albus est mu-
sica. Impedita est quā subiecti respectu predicati habet
suppositionē tēpōne determinatiōis adueniētis priuē
ad aliā ut si dicat: ois homo est singularis: nullus homo est spe-
cies. In istis enim ratione predicati subiecta deberent sup-
ponere simpliciter: sed signi additū ipedit et facit stare pro
inferioribus et hoc est contra naturā subiecti. scilicet quod determi-
nat modo oppositū quod predicati ppositionis requirit. Ideo
vocat impedita. Poetica dicitur quā terminus naturaliter si-
gnificans supponit pro suo signo naturali: ut cū dicitur heu
est mihi. i. dolor. heu naturaliter significat oēm dolorē
significatiue quod non est ppositionē nostrā: id non sup-
ponit proprie pro dolore sed improprie. hoc non est contra
naturā subiecti supponere pro aliquo extra se ad quod non
est impositū ad significatiū. et hec dicitur poetica: quia poete
marine videntur similibus locutionibus. Ex oibus istis ha-
bet totalis diuisio suppositionis quā quedā suppositio
est propria et alia impropria. Suppositio impropria habet
sex species ut dictū est. Suppositio autem propria diuiditur quia
quedā est relatiua et alia absoluta: et quibet illarū diuidit
in materialē formale: iterum in discretam et cōtes. iterū
in naturalē personalem et simplicem: et quilibet in suos mo-
dos diuiditur prout dictum est.

Et sic est finis huius tractatus.

Consequentia est illa
quēis ex ante. Circa diffinitio-
nem consequētie. Aduerte quod conse-
quētia potest quadriple diffiniri. Primo
materialiter: sic quia est aggregatū ex
ante et ante et nota illationis. Se-

cūdo formaliter: et sic quia est illatio consequētis ex antec.

Tertio efficiēter et sic consequētia est ois pducta per
discursus vel rōcinū intellectus. Quarto finalit et sic
quia est instrumentū intellectus ordinatū ad discernendum
verū a falso pro rōcinū. Adhuc circa expositionē for-
malis diffinitionis sunt quatuor opiniones. Prima est se-
rabrich dicentis consequētiā esse relationē quādam ad an-
tecedēte ita quod est illatio quādam ex ante. i. respectus de predicamēto
relationis consequētis ad antecedēte. Et hac opinio sequitur
quod nulla est quia mala cū in mala nulla sit consequētia ha-
bens ad antecedēte. et pro ista relationē consequētis deno-
minat consequētis i cōcreto. relatio autem antecedētis ad cō-
sequētis dicitur accidētia pro quā antecedētis dicitur antecedētis. et sic
ly ergo est signū duarū relationū scilicet hac opinio. Se-
cūda opinio est stodi et pia beny sberi dicentis consequē-
tiā esse actū intellectus. ita quod consequētia est illatio consequē-
tis ex antecedēte: id est actus intellectus inferētis consequē-
tis ex antecedēte: et sic consequētia est illatio de predicamēto
actionis: et consequēter cū illa illatio possit esse bona et ma-
la dat consequētia mala: et ex hac opinio sequitur quod
nulla est consequētia nisi i mēte per quā actus intellectus: et quē
diē esse consequētiā non est nisi i mēte. Tertia opinio est
pauli pguensis dicentis consequētiā esse respectū de pdi-
camēto passiois. Unde dicit quod sicut ad calefactionē re-
quiruntur tria. Primo actus quo aqua actua iter alterat. Se-
cūdo respectus actiois quo ignis dicit calefacere. Tertio re-
spectus passiois quo aqua dicit calefieri. Ita i motu inertiō-
nali quo intellectus aliquid isert ex alio tria requiruntur
Primo actus intellectus isert estis. Secūdo respectus actiois quo
antecedētis dicit iserre consequētis saltū instrumentaliter. Ter-
tio respectus passiois quo consequētis dicit iserri ex antecedēte
et hoc modo dicit consequētiā esse respectū de predicamēto pas-
siois. Unde dicit consequētiā esse nomē verbale principa-
liter significans consequētiā passiois consequētis ex antecē-
dēte: sicut passio dicit effectus illatiois actiois: secundum
Gilbertū poretanū i libro sex principiorum: vult igitur bre-
uiter quod consequētia est illatio: id est passio consequētis ex an-
tecedēte. Quarta opinio est cōmunis quā solum reputo
verā de mēte magistri diffiniētis consequētiā quod conse-
quētia formalit sumpta est ppositio illatiua consequētis
ex antecedēte: et est simile ac si diceret: Consequētia est ppo-
sitiō in qua cōiunguntur plures categorice per notā il-
lationis. Voco autem notā illationis notā cōditiois et no-
tā rōnis ut si nisi. ergo igitur. Quod autem consequētia for-
malit sumpta sit hoc probat: quod omnis diffinitio data pro
genus et differētiā idicat formaliter quod est diffinitū: sed
ista est huiusmodi. ergo et. Consequētia nota cū maiori
minor probatur. quod ly ppositio est genus ad cōditionalē
et rōnalē: sicut magistru in capitulo de ypotheticis. dif-
ferētia vero est residuū. scilicet pro nota illationis. Forma enim
in quocūque ppositio est nota vniū categoricas. Unde
cū affectiua consequētie est intellectus agens quod ceteros
discursus pducit. Quia malis sunt tēmini ex quibus cōsti-
tuit. Quia formalis est talis cōpositio denotata pro notā il-
lationis. Quia finalis est scire siue discernere verū a falso.

Diuisio consequētiarū.

Consequētiarū alia est bona et illa cuius oppositū
consequētis repugnat antecedēti. Alia ma-
la et illa cuius oppositū consequētis fiat cū antecedēte.

Tractatus

Aduerte pmo circa diffinitiones istas qd alij alit dif-
finiunt pntiam bonam et malam. Nam Stroodus dicit:
Consequentia bona e illa quando non pot ita ee sic adeq
te significatur p antecedens: qn sit ita sicut adequate si-
gnificat per pns. Adala vero e quando stat ita sicut esse
adeqte significat per antecedens: sz non sit ita sicut adeq
te significat per pns. Et comuniter auctores volunt q
iste diffinitiones intelligant in sensu composito. quomo-
do aut hoc diximus supra pntias Strodiuide ibi. Alij
diffiniunt sic coter. Consequentia bona e illa cui? no po-
test antecedens esse vtz sine pnte. Adala vero est illa cui-
us antecedens pot ee verum sine pnte. Et iste diffinitio-
nes eodem sunt in snia compositionis: sunt tam clario-
res. Adagister vero aliter et optime diffinit dicens: Co-
sequentia bda e illa cui? oppositum pntis repugnat an-
tecedenti. Adala vero est illa cui? oppositum pntis stat
cum antecedente. Qes tamē veniunt ad idē. nā si nō pōt
antecedens ee vtz sine pnte: oppositū pntis repugnat
anti: et si oppositum pntis repugnat antecedenti nō po-
test antecedens ee vtz sine consequente. **A**duerte so-
quid sit aliqd alit repugnare. vnde Stroodus in vigesi-
ma quarta regula et nō posse stare cum alio: et dicit q
quocūq; iuicē repugnat nō stat simul: sz nō eōtra. Nā
ad hoc qd aliqd nō stat cum alio sufficit qd copulatiua
composita ex illis sit impossibili siue icudat dictiones si-
ue nō. sz ad hoc qd repugnet alteri requirit vna illarū
formalit inferat dictionū alius. Unde illa nō starent
simul: tu nō es alb? et nībil ē: qd sū ps nō ē possibil. ta-
men nō repugnat: cū pntia illarū inferat formaliter d
dictionū alius: ex quo qlibz ē categorica pure negatiua
et tūc sim ipm ad hoc qd pntia bona sit sufficit qd opposi-
tum consequētis non sit cū antecedente quibz illi nō re-
pugnet. vt illa consequētia ē bona. tu nō es alb? ergo ali-
qd ē. oppositum consequētis non stat cū ante: licz nō re-
pugnet anti. Adag? vō nō fac dūā inē repugnare alit: nō
stare cū alio. Quicqd. n. sz magis repugnat alit nō
stat cū alio et qcqd nō stat cū alio repugnat illi. Repu-
gnare ergo alit ē non stare sit cū illo. Illa vō non stant
simul ex qb? non sit vna copulatiua possibil. Nō repu-
gnare vō alit est stare cum alio. Stare aut cum alio ē
qd possit fieri vna copulatiua possibil.

Secunda diuisio consequentiarū bonarū. Co-
sequentiarū bonarū alia formalis: et est
illa cuius dictionū consequentis formalit repugnat
anti. Alia mālīs et est illa cui? dictionū consequentis
mālīt repugnat antecedenti. **A**duerte pmo qd alij
alī diffiniunt consequētiā bonā formale et mālē. Stro-
odus. n. in consequētis suis dicit: Consequentia forma-
lis ē cui? si sicut adequate significatur p antecedēs intel-
ligit ee: et sicut adequate significat p consequens intelli-
git ee. Adālis vō p oppositum. Vel consequentia bo-
na et formalis ē illa cuius consequens ē de formali intel-
lectu antecedentis. Adālis vero est illa cui? consequens
nō est de intellectu formali antecedentis: suatis tamē cō-
ditionib? requisitis ad consequētiā bonā. Et circa has li-
tigāt auctores an sint intelligēde in sensu composito vel
diuiso. et sunt optiones ad utrāq; ptem. **A**duerte ta-
men qd diffinitōes ille sunt diffinitōes consequētiarū

formalis simpliciter que ē bona de forma. Et id strilen-
ns capit Stroodus qz magis hic qd ille diffinitōes nō cō-
petunt cuiuslibz formali: sz tñ formali simpliciter qd dicit
tur bona de forma. Adag? aut sp in districto loquens
ponit dīam iter formalem et bonā de forma. Et ideo
aliter dicit. f. Consequentia bona et formalis est illa cui-
us dictionū consequentis formalit repugnat antecē-
denti. Adālis vero cui? dictionū pntis mālīt repugnat
anti. Et optime dclarat qd ē formalit repugnare et qd
mālīt dicens illa formalit repugnare qd nō sunt imagi-
nabilia stare simul absq; dictionē. Illa vō mālīt repu-
gnare qd nō possunt stare simul: sunt tñ imaginabilia sta-
re simul absq; dictionē. Exēplū pmi: tu curris: et tñ si
moueris. Exēplū sū: de nō ē et aliq; hō est. Sequū-
tur due regule. Prima: Ex impossibili seqt quodlibz.

Secunda: Necessariū seqt. f. ad quodlibz. Pro in-
tellectu harū regularū ē sciēdū qd impossibile dī tripliciter
f. p se: p accidēs: et p reflexionē. Impossibile p se ē
illud quod adeqte significat sicut nō pōt ee: nec potit
ee: nec pōit ee: vt homo ē asin? pder accidēs ē illud qd
significat sicut nō pōt ee: nec pōit ee: sz aliqñ potit ee.
vt adā nō fuit. Impossibile p reflexionē ē illud qd asse-
rit se ee impossibile: vt hoc ē impossibile: seipo demonstrato.
Impossibile p se ē duplex: quoddā nō implicās dictionē.
nem: et quoddā implicās cōtradictionē. Exēplū pmi:
vt de nō est. Implicās dictionē ē duplex. qd quoddāz
formalit et explicite implicat dictionē: vt tu es: et tu nō
es. Quoddā vō virtualit sine implicite. vbi. g. tu differēs
a te. similē homo ē asin? similē tu scis te ee lapidem: si
milit tu credis pccare qd aliq; hō decipit: similē tñ pī
est. Necessariū sūtr dī triplr. f. p se: p accidēs: et p re-
flexionē. pder se ē quod adeqte significat sicut non pōt:
nec potit: nec pōit nō ee: vt de nō est. pder accidēs vero
ē illud qd significat sicut nō pōt: nec pōit nō ee: potit
tñ nō ee vt adam fuit. pder reflexionē ē illud quod asse-
rit se ee necessarium. Ad ppositum cū dī ex impossibi-
li seqt quodlibz intelligit de impossibili pmo mō. Sūtr cū
dī necessarium seqt ad quodlibz: intelligit de necessario
pmo mō. f. p se et nō alijs modis. Et subdit magis qd il-
le due regule qñ pntia ē bona et mālīs. f. i qua anis ē im-
possibile v? pntis ē necessariū. intelligit sūductis alijs mo-
dis qñ pntia foret formal. f. qñ nō arguit fm aliqñ mo-
dum formale de qb? dicit infra cē.

Tertia diuisio pntiarū bonarū formalū. Qz q-
dam ē de forma: et ē illa cui qlibz consi-
mil i forma ē bona. Et qdam de mā et ē illa que ē bo-
na: sz nō quibz sibi consimil i forma ē bda. **A**duer-
te fm magis qd ad hoc qd quibz sibi cōsimil i forma
sit bona due requirunt cōditiones. Prima qd habeat cō-
similez modū arguēdi pntie formal de qb? modis dicit
post. pntia si vna arguit ab inferiori ad suū supi? et i al-
tera: et sic de alijs. Secda ē qd antecedētia et pntia sint
similia in forma. Ad quod cognoscēdum ē op? scire
qñ ppositiones sint similes in forma cū antiā et pntia
sint ppositiones. Unde ppositiones ypothetice sunt si-
miles forme quaz categorice et note illaz sunt similes
forme: vt asal currit et substantia mouetur: et simil i for-
ma buic. asin? currit. et lignū cōburitur: sz ppositiones
vere categorice sunt similes i forma que has tres 2-

ef.

ni n pntis:
robilz
nntis no
pot pnt
vā sine
pntie
can
dt

bf.

nf

df

tf

df

ditiones hēnt. s. q. sint eiusdem qualitatis ponētes i nu-
meruz vel nō eiusdē quantitatis: vel p̄tē quantitātē eius-
dem simplicitatis vel compositōis. Dico p̄mo eiusdem
qualitatis. vt si vna ē affirmatiua ⁊ alia. ⁊ si vna ē nega-
tiua ⁊ alia. ⁊ notāter additur ponētes i numeruz vel non
i. si vna sit de etiā adiacente ⁊ alia: si vna est d̄ secūdo
adiacēte ⁊ alia. Propositiones. n. de etiā adiacēte di-
cunt p̄nere i numeruz. de sō sō non ponere i numeruz:
vt dicit p̄b̄is i sō posteriorum. Dicēdo secūdo eius-
dem quantitatis vel p̄tē quantitātē: vt si vna ē vniversal
vel p̄ticularis: vel indefinita vel singularis ⁊ alia s̄nt. et
si vna ē exceptiua: exclusiua vel reduplicatiua: vel mo-
dalis i sensu cōposito vel diuiso ⁊ alia. Dico etiā eius-
dem simplicitatis vel compositōis: vt si vna ē d̄ exte-
mo simplici vel cōposito: diuisio vel cōditionato ⁊ alia
simili. Ex quo sequitur dicitur magis q. iste p̄tē sunt si-
miles i forma: homo currit: ergo aīal currit. albedo vi-
det: ergo color videt. q. saluare sunt due dē cōditōes.

Prima q. hēnt cōsimilē modū arguēdi p̄tē for-
malis: q. vtrobiz arguit ab inferiori ad suū sup̄i affirmatiue.
Secūda q. antecedentiā ⁊ p̄tē sunt similia i for-
ma vt p̄z ex cōditionibz assignatis. Consequētia bo-
na de mā de se p̄z. Declarem: ergo exemplū magistri
quomō hec bona p̄tē ē bona de mā. tu nō es ho-
mo. ergo tu non es aīal: cum oīs bona de mā sit bona
⁊ formalis s̄m magis i3 non sit bona de forma. Quod
illa nō sit bona de forma p̄z: q. nō quelibz sibi similis i
forma est bona: vt ista nō valet. hoc nō est homo s̄m
strato asino. ergo hoc nō est aīal: q. tamē sit bōa ⁊ for-
malis. p̄bat q. ex cōtradictōio p̄tē sequitur formaliter
p̄dictōriuz antis. p̄bat. q. seq̄: tu es animal: ergo tu
es: a etiā adiacēte ad secūdo adiacēs: ⁊ vltra: ergo tu
es tu: ⁊ cōsequētia q. oppositū cōsequētis non ē ima-
ginabile stare cū antecedēte. sic vltra: ergo tu es iste ho-
mo: ab eodē ad idē. ⁊ vltra. ergo tu es hō: ab inferiori ad
suū sup̄i: ergo a p̄mo ad vltimū valet: tu es aīal: er-
go tu es hō: te demonstrato dico nō asī asino. Ex p̄-
dicis magis isert q. ēt iste cōsequētie sunt bōe ⁊ formales
⁊ nō d̄ forma: tū p̄ ē: ergo nō tū p̄ ē: tū scis te ēē lapi-
dem: ergo tu nō scis te ēē lapidē. tu credis p̄cise q. ali-
q. hō decipit: ergo aliq. hō decipit. Prima deductio
sic. tū p̄ ē: ergo p̄ ē ab exclusiua ad suā piacētē: ⁊ v-
ltra: ergo sū ē: ab vno correlatiuo ad reliquū: ⁊ vltra er-
go aliud a p̄ ē: q. oppositum cōsequētis nō ē imagina-
bile stare cū antecedēte. tūc vltra: ergo nō tū p̄ ē: q.
ex p̄dictōio vni⁹ exponētis sequitur p̄dictōrium expositi:
ergo a p̄mo ad vltimū valet. tū p̄ ē: ergo non tū p̄ ē.

Secūda deductio sic: tū scis te ēē lapidē: ergo tu es la-
pis: ⁊ cōsequētia: q. nihil scis nisi vtr: tūc vltra: ergo tu
nō es hō: ⁊ cōsequētia ab affirmatiua vni⁹ d̄spati ad
negatiua alteri⁹: ergo tu nō es tu: te demonstrato. ⁊ cō-
sequētia a sup̄iori ad suū inferi⁹ negatōe p̄posita infe-
riori ⁊ sup̄iori. sic vltra: ergo tu nō es: ⁊ cōsequētia: q.
oppositum cōsequētis nō ē imaginabile stare cū ante-
cedēte: ⁊ vltra. ergo tu nō scis te ēē lapidē: ⁊ cōsequen-
tia a sup̄iori distributo negatiue ad suū inferi⁹: ergo a p̄-
mo ad vltimū valet: tū scis te esse lapidē. ergo tu nō
scis te esse lapidē. Tertia deductio sic: tu credis p̄-
cise q. aliquis homo decipitur: ergo tu credis p̄cise

verum vel tu credis p̄cise falsum: si credis p̄cise
verū: tu credis q. aliq. homo decipit: ergo aliq. ho-
mo decipit. si tu credis p̄cise falsū: ergo tu deciperis:
s3 tu es aliq. homo: ergo aliq. homo decipit. Ad-
uerte etiam inē mālez tū ⁊ formalē tū: ⁊ formalem d̄
forma. Adālis tū ē quādo oppositū cōsequētis nō pōt
stare cū antecedēte: tamē imaginabile stare simul absq̄
q. cōtradictione. Formalis tū ē quādo oppositum
cōsequētis nō pōt stare cū antecedēte: nec pōt imagina-
ri stare simul. Formal de forma ē quādo oppositū cō-
sequētis nō pōt stare cum antecedēte: nec pōt imagina-
ri stare simul: ⁊ modus arguēdi valet in oī mā: sic est
duplex bonitas. s. bonitas mālis: q. bonitas illationis
d̄: ⁊ bonitas formalis: que bonitas modus arguēdi
sp̄alis d̄: ⁊ bonitas de forma que bonitas mod⁹ arguē-
di ḡnialis d̄. Adālis tamē ē aut quādo antecedēs ē im-
possibile nō iplicans cōtradictionē aut quādo p̄c̄q̄ns
est necessarium deductis modis formalibz arguēdi. p̄o-
terit ētē mālis tū alr q. istis duobz modis vt dicēdo
oē aīal currit: ergo oīs hō currit. ista cōsequētia ē bona
q. oppositū cōsequētis repugnat antecedēti. qm̄ hec re-
pugnat. oē aīal currit. ⁊ hō n̄ currit: q. ex his seq̄ im-
possibile. s. hō nō est aīal i q̄rto mō s̄c figure: ⁊ tam nō
ē formalis: nec de forma: q. oppositū cōsequētis ē ima-
ginabile stare cū antecedēte. Formal tū ē: qm̄ antece-
dēs est iplicans p̄dictionē suē formalis: vt tu es ⁊ tu nō
es: siue virtualiter: vt tu differs a te. Adhuc aliter: vt
dicēdo tu nō es homo: ergo tu non es aīal: similiter tu
es aīal. ergo tu es homo. Antēdendo q. modus con-
similis arguēdi nō valet i oibz. erit at de forma quādo
cōsimil mod⁹ arguēdi valebit i oibz ⁊c.

Formalis consequētie q. dam regulē vni-
uersales sunt ponēde ipsi⁹ insinuan-
tes noticiam. Prima: Si ex con-
tradictōio consequētis seq̄ cōtra-
dictōrium antecedētis cōsequētia
est bona: ⁊ econuerso. Si contradi-
ctōiū consequētis nō est illatiuū cō-
tradictōriū antecedētis consequētia nō est bona. Pri-
ma regula tribz limitationibz generalibz oibz regulis
hū⁹ capituli indiget. Prima. si alicuius consequētie
affirmatiue. quod p̄ tanto d̄ q. illa consequētia nega-
tiua nō est bona: non si tu nō es aīal tu non es homo. ⁊
tamē ex contradictōio consequētis seq̄r cōtradictō-
riuz antecedētis: q. seq̄r tu es homo: ergo tu es ani-
mal. Secūda. bnoiate a ly si ergo vel igitur: quod p̄
tāto d̄ q. illa consequētia non est bona: nisi tu non es
animal: tu non es homo: ⁊ tamē ex contradictōio cō-
sequētis seq̄r contradictōrium antecedētis. Ter-
tia. significās p̄cise ex compositione suaz p̄tium p̄ci-
se significantium p̄maris: quod p̄pter subordinatiōes
d̄ q. ista consequētia non est bona: tu es homo. ergo
tu es aīal: vbi subordinatur vni⁹ mētalī malc: ⁊ p̄pter va-
riationem significatiōis p̄tium: q. vbi p̄es nō signi-
ficarent sic p̄cise: s3 illa tu es aīal significaret q. tu es
aīal ⁊ q. tu es asin⁹ adhuc non valeret: ⁊ tamē ex con-
tradictōio consequētis sequeretur contradictōrium an-
tecedētis. Aduertendum p̄pter curiosos inuēnes:

quod est semel tale in quocumque erit. A p̄m̄ semper est
subia i. s̄m̄ essentiam non s̄m̄ aliquā accipit ut p̄m̄
non habent uitam tamen migrat in subiaū vitam p̄r
calorem uitalem. Et sic in saeculissima Euclyptia
cooperante s̄. spiritui l̄r

q: qd possz dubitare de ordine harz regularz positurarum i
hoc caplo. s. qre magz nō suavit ordinē strodū i pntis
suis i viginti qtuor mōs quos posuit strodus: imo pmi
fit istam tanqz pma regulā i ordine illi. Rndēdū qz ma
gister magna ex cā fecit hoc mix tenēdo ordinē. Q. a. n.
est. qz ista pma regula cū ānera ē tāte veritatis nēcessi
tatis i logica qz sunt qñ fundamētum totū dīscursus in
tellectu nri. n. p has regulas inēte fuerāt oēs bōe forme
arguendū sicut p3 inspicit pcessū pbi i libro pōz. vbi
p has pb. at formas syllogisticas qsdam cēviles: n. qd
dam iuriles. Et strodus simit pbādo alias regulas ge
nerales sumit sepe illas. Jō magz pmissit istā cū annexa
addēdo postea fm ordinē alias regulas. Secūda re
gula pncipal ex q sequitur alie due vt p3. Si alicui^o cō
sequētie bone āns ē veyz nō pōssz cōsequēs similis. Si
alicui^o pntie bone pns ē falsū nō pōssz antecedens similis. Si
alicui^o cōsequētie āns ē veyz nō pōssz consequēs falsū. Ista cō
sequētia nō valet. Secūda regula requit qtuor limi
tationes gñales. Prima ē. alicui^o pntie bōe: qm ma
le nō incōuenit: āns ē veyz nō pns falsū: sicut i materia iso
lubili vt sic arguēdo: hoc ē falsū. ergo hoc ē falsū cō
tinue demonstrādo pns: quod nō pōssz significet: qz alie
ter nō admitteret casus: tunc notū ē q talis pntie ante
cedēs ē veyz nō pns falsum: qz nō incōuenit: qz pns nō ē
bona: qm nō arguit a cōuertibili ad cōuertibile: nisi
appēter: qz antecedēs significat pntie cathegorice. cōse
quēs vō ppothetice. Secūda affirmatiue qm bōe ne
gatiue nō incōuenit antecedens cō veyz nō pns falsū: vt isti
us: nō si tu es hō: tu es asin^{us} q ē bona: cū sūū dīcitur: iuz
fit falsū: nō si āns ē veyz nō consequēs falsū. Tercia de
notata a ly: si ergo vel igit: qz ista ē bona: nisi tu es aial
tu nō es hō. n. si āns ē veyz nō pns falsū. Quarta. si
gnificātis pntie ex cōpositōe suaz pntū pmarie signi
ficātū: pnt subordinationē n. variationē significatio
nis pntū: qz ista pns ē bona. de^o ē. ergo hō ē asin^{us}. vbi
subordinat vni bōe: n. si āns est veyz: n. pns falsū. n. simi
lit ista ē bona. tu es hō: ergo tu es aial: cui^o nō āns ē veyz
n. cōsequēs falsū. posito q significet te ē aial n. te ē as
inum. Et p hāc limitationē soluit argumētum magistrī
cū pbat istā cōsequētia cō bona: tu es hō: ergo tu nō es
hō: vbi subordinatur vni bōe mētalī: cui^o nō āns ē veyz
n. pns falsum. Idz qz nō est cōtra regulā ex quo nō si
gnificat pntie ex cōpositōe suaz pntū: qz si pntie signifi
cāret ex cōpositōe suaz pntū nō pōssz subordinari vni
bōe. Et hēc qnta cōditio ē tāte necessitatis q sine illa q
libz cōsequētia mūdi pōssz falsificari: iō i oib^{us} regul^{is} est
necessaria. Adnerit tñ vni qz l3 iste mod^{us} arguendū
valeat de pnti. ista cōsequētia ē bona: n. āns ē veyz: ergo
cōsequēs veyz. nō nō valet de pnti nec de futuro. Vbi
nō valet ista cōsequētia ē bona: n. āns fuit veyz: ergo cōse
quēs fuit veyz. Silr de futuro nō valet: ista cōsequētia ē
bona n. āns erit veyz: ergo cōsequēs erit veyz. Dato. n.
qz illi^o cōsequētie tu es hō: ergo tu es aial. prima posi
tio q est āns diu fuerit: n. post hoc erit. et hāc ppositio q
est cōsequēs nūc pmo fit: n. nunqz post hoc erit āns veyz
iuzqz cōsequētie ē veyz n. cōsequēs falsum. s3 bñ seqz cū re
strictōe talī: ista cōsequētia ē bona. n. aliqui fuit ita sicut
adeqte significat p āns. ergo p tūc fuit ita sicut adequa
c significat p āns. Et simit sequit illa cōsequētia

ē bona. n. aliqui erit ita sicut adeqte significat p antee
dēs: ergo p tūc erit ita sicut adeqte significat per cōse
quēs. Simit valet dicēdo: ista cōsequētia ē bona: n. ali
quādo fuit ita vel erit ita q cōsequēs est veyz: ergo p tūc
fuit ita vel erit ita q cōsequēs ē veyz: s3 antecedēs in casu
pdictō ē falsum: s3. n. diu fuerit illa ppositio: nunqz ta
mē fuit antecedens nec vnqz fuit ita q antecedens illius
ē veyz: licz antecedēs fuerit veyz. Simit scā tota restrictio
ne ad pntium vel futurū. sic ista cōsequētia fuit bona: et
cōsequēs fuit veyz: ergo antecedens fuit veyz. Illa cōsequē
tia erit bona n. āns erit veyz: ergo cōsequēs erit falsum.

Aduerteret^{ur} qz nō valet iste mod^{us} arguendū cū tēpo
rali sic: ista cōsequētia ē bona. ergo qñcūqz āns erit veyz
cōsequēs veyz. quod p3 signata ista cōsequētia: si tu es
asin^{us} tu es asin^{us}: q ē optima. n. tñ nō qñdociqz āns erit
veyz pns erit veyz: qz seqz formaliter. nunqz antecedens
erit veyz: ergo nō quādoqz antecedēs erit veyz cōsequēs
erit veyz. s3 cōsequētia a supiori distributo negatiue ad su
um iseri^o: qz ē valeat illa cōsequētia nunqz antecedēs
erit veyz: ergo nō quādoqz antecedēs erit veyz cōsequēs
erit veyz. pbat alit sic: qz ex opposito cōsequētis seqz op
positū antecedētis formalit^{er}: seqz. n. quādoqz antece
dens erit veyz cōsequēs erit veyz: ergo aliquādo antee
dens erit veyz quādo cōsequēs erit veyz: s3 cōsequētia a
subalternāte ad subalternatā: tñc vltia: aliquādo āns erit veyz
rū qñ cōsequēs erit veyz: ergo aliquādo antecedēs erit veyz
n. p tūc cōsequēs erit veyz: s3 cōsequētia a resolutōe relati
ui implicātis in. n. sūū ppositōabile oib^{us} cōditionib^{us} reg
istis. n. vltia seqz: ergo aliquādo antecedēs erit veyz: s3 cō
sequētia a copulatiua affirmatiua ad alterā ei^o pnt pncipa
le n. hoc ē oppositū antecedētis: ergo ex opposito cōsequē
tis seqz oppositū antecedētis. Tercia regula pncipal
ē illa. Si alicui^o cōsequētie bōe antecedēs ē necēssū cōse
quēs similiter. Si alicui^o pntie āns est necessarium cōse
quēs cōtingēs. cōsequētia non valet. Tercia regula
easde qtuor limitationes gñales requit. s. si alicui^o cōse
quētie bone affirmatiue denotate a ly si ergo vel igit: si
gnificātis ex cōpositōe suaz pntū pntie pmarie signi
ficātū. Et pp hoc p3 solutio ad argumētū magistrī cū ar
guit qz ista cōsequētie de^o ē: ergo hēc ē vā de^o ē: āns ē ne
cessariū n. pns cōtingēs: n. si cōsequētia ē bona: qz si nō fuit
oppositū cōsequētis cū ante: n. arguit: si hēc non ē vera
de^o ē: n. ipa significat adeqte deū ē: ergo deū ē nō ē veyz
rū: n. per consequēs de^o ē: nō ē: qd ē oppositū cōsequēntis.
Idz. n. q cōsequētia nō ē bona: n. cōcedit oppositū cōse
quētis nāc cū ante. n. ad pbationē. nego minorē. s. qz adeq
te significat deū ē: qz repugnat duob^{us} cōcessis. Et si re
plicas ista nō pōssz ē simul vā de^o ē: n. hēc nō est vera
de^o ē: ergo nō sūt cōpossibilia. Idz negādo consequētia.
Adulter. n. sunt pponēs cōpossibiles q non pōssz ē si
mul veyt illa: nulla ppositio ē n. aliq ppositio ē. Simi
lit ois ppo ē affirmatiua n. nulla ē negatiua. n. consequenter
nō valet ista copulatiua ē possibit: ergo pōt ē vā. Simi
lit non valet: nō pōt ē vā: ergo iposibit. Idz ē respon
sio ad aliud argumētū: qlibz hō est: ergo iste hō ē: n. iste
hō ē: sic d singul^{is}. cui^o āns ē necēssū n. consequēs cōtingēs:
qz non ē bona. Et si arguit ex opposito consequētis seq
tur oppositū āntis: ergo ē bona: s3 consequētia n. āns p
batur: qz sequit: nec iste homo ē: nec iste hō est: n. sic de

singul' ergo null' homox. Si negado antecedens. ad
 pbationem negatur consequentia: q' requiritur debitus
 medium. Quarta regula. Si alicui' consequentie bo-
 ne ans est possibile: consequens e possibile. Concla-
 rie: si ans e possibile: consequens impossibile consequentia no
 valet. Quarta regula e q' quatuor limitationes dictas
 bz. s. si alicui' consequentie bone affirmatiue denomi-
 na te a ly si: ergo: vel igit: significans p'cise ex compositioe
 suar: prium p'cise p'marie significatum: sic pz solu-
 tio ad istud argumetu: hoc e impossibile: ergo hoc e ipos-
 sibile: contine demonstrado consequens: cui' antecedens e
 possibile: cu significet sicut e: et consequens iposibile: quia
 asserit e e impossibile: et consequentia e bona. qa arguit
 a convertibili ad convertibile. Dr. n. negado consequen-
 tiam ee bona: q' ans est ver: consequens falsum: nec ar-
 guitur a convertibili ad convertibile: cu consequens ypo-
 thetice significet: et ans categorice. si aut poneret q' co-
 sequens significaret p'cise categorice: non admitteret
 casus. Per hac ergo pticulam bone: excludit argu-
 metum hoc et quodcuq' scim i ma insolubiliu. Adagi
 sic dicit q' iste regule tenet non i ma insolubilib: s' extra
 mam insolubiliu: q' in ma insolubiliu stat consequentia
 ee bona et antecedens ee verum et consequens falsum. si
 militer ans ee necessarium et consequens contingens: et simi-
 liter antecedens e possibile et consequens iposibile. Alij
 mei adduynā conditionale ad hac regulam. s. q' con-
 sequens no asserat se ee iposibile q' iter est in proposito.
 Respōdet et ad illud. Qd curres e asinus: ergo oē cur-
 rens pot ee asin': cuius antecedens e possibile: et conse-
 quens iposibile: q' sequitur omne currens pot ee asinus
 ois homo pot esse currens: ergo ois homo pot ee asi-
 nus. Dr. enim q' consequentia non e bona: et si p'bas
 consequentiam ee bona: q' exponentes antecedentis iherit ex-
 ponentes consequentis. negatur hoc: et si tu probas:
 quia sequitur currens est asinus. ergo curres potest ee
 asin'. tenz consequentia ab esse ad posse affirmatiue si
 ne distributioe. cōcedo illam: et sequitur: nihil est currens
 qui illud sit asin'. ergo nihil est currens qui illud possit
 ee asin': q' qcquid est tale pot esse tale: et sic pz q' totus
 consequens sequitur ex toto antecedente. nego illā. Unde
 dico q' ex hac secūda exponēte antecedens no sequitur ex-
 ponēs consequētis. quia secūda exponēs consequen-
 tis ē: nihil est vel potest ee currens qui illud possit ee asi-
 nus. Idz cū ad illud: aliquod currens potest ee homo
 oē currens est asin'. ergo asin' potest ee homo. fillogis-
 mus est i difamīs: et tamē antecedens e possibile. p' rtra-
 q' pte: et consequens impossibile. Dr q' consequentia
 no est bona nec est i difamīs: q' medium supponit i ma-
 iori lat' q' in minori cum supponat ampliatiue in ma-
 iori et no in minori: s' minor debz ee oē currens e asin'. si
 dz concludere talem cōclusionem et tūc minor est iposibi-
 lis: sicut cōclusio. Quinta regula: Si consequentia est
 bona et aliqd sequit ad consequens: illud idē sequit ad an-
 tecedens. Si consequentia est bona qcqd antecedit ad antec-
 dens antecedit ad consequens. A pmo ad vltimum quādo
 consequentie itermediate sunt bone et formales no variat: con-
 sequentia a pmo ad vltimū e bona et formalis. Quia
 regula. quatuor limitationes dcas requirit: q's gra breuitatis
 taceo. Sz prima regula duas alias limitationes requirit
 q's mag' intelligit i textu. Prima q' consequentie iterme-

die sint bone et formales: q' alie a pmo ad vltimum cō-
 sequentia non est bona et formal. q' enim semias in pre-
 missis colligis i conclusione. iō ista consequentia no est
 bona et formal a pmo ad vltimū. si nullū tēpus e aliqd
 tps est. sic arguendo: si nullū tps e nulla dies ē: ergo nox
 ē. et vltra: si nox e aliqd tps ē. ergo a pmo ad vltimū: si
 nullū tps ē aliquod tps ē. illa consequentia e bona et mālīs
 no aut formal. q' ha consequentia fuit mālīs tm. Simi-
 liter si deducat de pmo ad vltimū: si tu curris de ē: sic
 arguendo: si tu curris tu es. si tu es cātum est. si cātum
 est cā est: si cā est cā fm ordiez est: si cā fm ordinē est cā
 pma est vel fa. et vltra. ergo pma cā est si pma cā ē: er-
 go deus ē: ergo a pmo ad vltimū: si tu curris: ergo deus
 est. Dr q' illa consequentia a pmo ad vltimū est māl' nfi.
 tm: q' secūda consequentia fuit mālīs tm. Scda limita-
 tio est q' tales consequentie itermediate no sint variate. Ad
 quā scdam conditōez duo requirunt. Primum q' conse-
 quens pcedentis consequentie p'cise sit antecedens con-
 sequentie immediate sequentis. Scdm q' sit eodem mo-
 do accepti. ppter p'mū no seqt: quāto magis sitis tan-
 to magis bibis. quāto magis bibis tāto min' sitis: ergo
 a pmo ad vltimū: quāto magis sitis tāto min' sitis. qa
 illud qd est consequens p'me consequentie no est antece-
 dens sequētis. p'ppter scd'z non seqt: tu curris: ergo tu
 curris vel homo e asin': tu non curris: a pte diffūcti-
 ue ad totā diffūctiū. et vltra tu curris vel homo est asi-
 nus: et tu non curris: ergo homo est asinus: a diffūcti-
 ua affirmatiua cū destructione vni' p'is supra alteraz.
 ergo a pmo ad vltimū: tu curris: ergo homo est asin'.
 qa consequens p'me consequentie qd fuit antecedens se-
 cūde non eodem modo sumit i vtraz. Alā dū est conse-
 quens sumit diffūctiue: dū vō est antecedens sumit
 copulatiue. qm. n. arguit a diffūctiua cū destructione vni-
 p'is ad aliā illud tenet copulatiue. qa lz hēat duas nō-
 tas. s. diffūctōis et copulatiōis tū nota p'ncipal' nō ē diffū-
 ctōis: s' copulatiōis: cū nō itēdim' diffūgere s' destruc-
 re. Destructio vō denotat p' hac notā et. q' ē nota co-
 pulatiōis. Et ppter hoc soluit argumētū mag' cum ar-
 guit: qternari' ē: ergo binari' ē: binari' ē: ergo ei' me-
 dictas ē p'cise vnitās: ergo a pmo ad vltimū: qternari'
 est: ergo ei' medietas ē p'cise vnitās: qa non ē eodē mō
 accepta: ista ppositio ei' medietas ē p'cise vnitās dūm
 est q'ns scdē q'ntie: et dū est consequens q'ntie facit a pmo ad
 vltimū rōne relatiui quod variat significatiōe ad va-
 riationē ant'is. iō pot dici q' regula intelligit ee mām re-
 latiuor. Seta regula ē ista: Si aliq' p'ia est bona et
 aliqd stat cū ante illud idē stat cū consequente. Concla-
 rie ex seta: Quicqd repugnat cōsequenti repugnat anti.
 Seta regula easdē limitationes requirit. et pp hoc illō
 argumētū soluit qd solet fieri. ista p'ia ē bona. ergo tu
 es asin'. p ly illa dmonstrado q'ntiā nūc scāz. q' illa p'ia
 sit bōa. pbat. q' si n' oppositiū q'ntis stat cū ant. s. q' ē bo-
 na et tu n' es asin'. et arguit. ista p'ia ē bōa: et tu n' es a-
 sin'. q' illa p'ia ē bōa. pz p'ia a copulatiua ad alterā p'ie
 oz q' pcedit istā p'iaz ee bōa: et tu cū ante stat aliqd qd
 n' stat cū p'ntē. nā ista: tu n' es asin': stat cū ante. q' ans ē
 posse: et illa ē nēcia: et tu n' stat cū p'ntē cū p'dicāt. Dr. n.
 distinguendo ans p'ntē q'ntē: aut p'cise significet: aut n. si vis
 q' p'cise significet n' admittit casus: q' sequit p'dictō. s. q' si
 illa p'ia n' ē bōa q' sit bōa vt p'mū ē. et q' si ē bōa n' ē bōa

Tractatus

Non est bona et antecedens sic precise significat. ergo antecedens est verum. tunc ultra. antecedens est verum et igitur falsum. ergo igitur non est bona. si vero non ponatur illud antecedens significare. precise admittatur et conceditur igitur sed antecedens est impossibile. et significat ypothetice quod ista consequentia est bona. et quod ista igitur non est bona. et ideo non stat secum aliquid propositio. Septima regula: Si aliqua igitur est bona scita a te esse bona. et antecedens est concedendum. igitur est concedendum. Si consequens est a te negandum et antecedens est a te negandum. Conclariet ex ea. Si antecedens est concedendum et consequens negandum consequentia non valet. Septima regula ultra quatuor generales conditiones requirit alias quatuor ut dicitur communiter. Prima. scita a te esse bona et concedenda. et propter hoc non inconuenit huius consequentia tu es homo. ergo tu es aial. antecedens est concedendum. et tamen igitur negandum. quia consequentia non est scita esse bona ab eo. Similiter si ponatur quod deus est. conuertatur cum ista propositio ne. homo est asinus. per quod illa consequentia est bona: deus est. ergo homo est asinus. et tamen antecedens est concedendum et consequens negandum: quia illa consequentia non est concedenda: quoniam extra te pus bene respondendo non concederet. Et hoc fit. Item si ponatur respondet ipsum negando. et finem hoc non oportet addere istam particulam concedenda. Secunda. merito tue cognitionis: et propter hoc non inconuenit quod ubi fiat consequentia cuius antecedens fuerit latinum et igitur grecum. quod sit a conuertibili ad conuertibile: ut dicendo. homo currit: ergo antropos trechi. et fide dignus dicat tibi ista consequentia esse bonam. tunc licet ista consequentia sit scita a te esse bona: tamen antecedens est a te concedendum: et igitur non. quia consequens non est intellectus. Tertia. sciendo quod ex concedendo non sequitur non concedendum. quia ubi aliquis credat ex vero sequi falsum igitur bona bona. et ex concedendo non concedendum ignorando precepta logice ut potest rusticus credere: tunc illi consequentia. tu es homo. ergo tu es aial. antecedens est concedendum et consequens negandum a rustico. Quarta. nec repugnet consequens esse concedendum propter hanc consequentiam hoc non est concedendum. ergo hoc non est concedendum. continue demonstrando consequens cuius antecedens est concedendum et consequens non. cum asserat se non esse concedendum: et tamen omnes conditiones huius excepta ultima. Ad huius tamen appetit saluo meliori iudicio quod sola una conditio sufficiat ultra illas omnes generales: quam tangit magister. scilicet quod consequentia sit scita esse bona: nec est opus ponere hanc merito tue cognitionis vel alteri. et antecedens sit intellectus. ergo et consequens est intellectus. et per tertiam regulam Strodi. Tertia et conditio superflua ubi dicitur sciendo quod ex concedendo non sequitur non concedendum: quod ubi aliquis credat ex vero sequi falsum consequentia non est scita esse bona: et non sequitur tu credis ista consequentia esse bonam: et ita est quod consequentia est bona. ergo tu scis consequentia esse bonam. Sed aliter arguitur: tu credis istam consequentia esse bonam: et ita est quod ista consequentia est bona. finem istum modum quem credis: ergo tu scis consequentia esse bonam: minor est falsa. scilicet quod igitur sit bona finem illius modum arguendi quem credis: quia tu credis ex vero sequi falsum: ideo non est bona finem istum modum arguendi quem credis. Quarta conditio etiam est superflua ubi dicitur quod non repugnat igitur est concedendum quod ubi ponatur consequens sic precise significat

care non admittit casus. ubi autem non ponatur precise non valet consequentia. quod non arguitur ab eodem ad idem quia antecedens significat categorice: consequens vero ypothetice: ex quo est insolubile: sic per istam solam conditionem: scilicet quod consequentia sit scita esse bona: cessant omnes instantie. et propter hoc soluit instantia magistri cum arguit: homo currit. ergo risibile currit. consequentia est bona: ponatur tamen quod antecedens sit positum tibi et consequens depositum: tunc antecedens est concedendum et consequens negandum. ubi quod consequentia non est scita esse bona: quoniam ex duobus admittis sequitur oppositum eius. sequitur enim antecedens est concedendum et consequens negandum. ergo consequentia non est scita esse bona. Octaua regula et conclariet. Si consequentia est bona scita esse bona: et antecedens est scitum: ergo consequens est scitum. Et si consequentia est bona scita esse bona. et consequens est dubium: ergo antecedens est dubium. Octaua regula ultra quatuor generales limitationes requirit alias quatuor assignatas secunde regule: ut dicitur dicitur. Prima. scita esse bona: quoniam ista consequentia est bona: tu es homo: ergo tu es aial. et tamen antecedens est scitum a rustico: consequens non: quia non concederet se esse aial. Secundo merito tue cognitionis: quod illi consequentia. homo currit. ergo antropos trechi. credit a te esse bona: quia fide adhibes fidedigno: antecedens est scitum et consequens nescitum: quod non est intellectus a te.

Tertio sciendo quod ex vero non sequitur falsum in consequentia bona. quoniam ubi crederes ex vero sequi falsum: et crederes firmius te esse hominem et non aial: tunc illa consequentia est bona: tu es homo. ergo tu es aial. scita esse bona: quod firmius credis et ita est merito tue considerationis: cum tota consequentia sit latina: et anis est scitum: et consequens non: quoniam tu non scis ex vero non sequi falsum. imo credis ex vero sequi falsum in consequentia bona. Quarta. non repugnat consequens sciri et propter hoc soluit argumentum magistri cum arguit: hoc est nescitum. ergo hoc est nescitum per utrumque hoc demonstrando consequens. similiter soluit illa. omnis propositio scita est affirmatiua: ergo nulla propositio scita est negatiua. Potest tamen dicere ut in septima regula dicitur quod una conditio sufficit. scilicet quod consequentia sit scita esse bona non faciendum differenciam inter consequentia scita a te esse bona: et consequentia scita a te. Quia tamen identiter in isto casu de scire et dubitare ponit differenciam inter propositionem esse scitam esse veram. et propositionem esse scitam. Qui vult quod aliquid propositio sit scita a te esse vera quod tamen non est scita a te: quia ad hoc quod aliqua propositio sit scita esse vera sufficit quod scias ita esse sicut illa significat. sed ad sciendum illam requiritur quod scias ita esse sicut illa significat. et scias illam sic significare. et ideo ubi scias hominem currere: tu scis illa esse veram antropos trechi. et tamen tu nescis illam posito quod tu non intelligas illam. Forte quis similiter ponet diuisionem inter scire consequentia: et scire ipsam esse bonam. et diceret quod si firmiter credo consequentiam esse bonam et ita sit in re: scio consequentiam esse bonam et tamen stat quod non sit scita. ut si non est intellecta habitudine consequentis ad antecedens ut quando non est intellectum antecedens aut consequens in consequentia bona cuius antecedens sit latinum et consequens grecum: et quia illa probabilis sunt et non sunt demonstratiua potest teneri oppositum: scilicet quod non sit differentia inter illa: et si tu vis ponere differentiam dicere quod requiritur illa conditio quod consequentia sit scita esse.

Nunc sequitur particularis regule con-
sequentie formalis penes superi-
ori inferiorem concernentes. Quare prima
est: Ab inferiori ad superiorem affirmati-
ue: siue distributive et siue signo confusio-
is impediens est bona genera. Secunda, ab inferio-
ri ad superiorem cum distributive vel confuse tamen immobili
non valet genera. Tertia: Ab inferiori ad superiorem ne-
gatione postposita: cum debito medio: genera est bona.
Prima regula indiget octo limitationibus. Prima ab
inferiori per se: non per accidens: quia non sequitur hoc currit: er-
go albi currit: demonstrando albi: quia post hoc currit: er-
go albi non currit: hoc est verum: quia hoc non est inferi per
se sed per accidens ad ly albi. Similiter non sequitur: hoc po-
test currit: ergo aliud a currite potest currit: demonstra-
to sedet per ly hoc: quia ante est verum et genus falsum: imo impossi-
bile. Similiter non sequitur: hoc est verum: demonstrando illa pro-
positione falsas. fontes sedet: ergo aliud a vero est verum. Se-
cunda affirmatiue: quia negatiue non valet: ut dicendo: nul-
lus homo currit: ergo nulli animal currit. Tertia siue signo
distributivo: quia non sequitur: tu differs ab asino: ergo tu
differs ab animali. Quarta siue signo immobili: quia non
sequitur instantia magri: si tu es asinus: tu es rudibilis ergo si
tu es animal tu es rudibilis. Quinta ratione totius extremi: quia
non sequitur: tu es appens asinus: ergo tu es aliquis asinus:
sicut non valet: tu es bonus: citare dicitur: ergo tu es bonus homo.

Sexta, alio extremo si variato: quia non sequitur: homo
currit: ergo animal disputat. Septima in suppositione perso-
nali: quia non sequitur: homo est ipse spiritus sanctus: ergo animal est ipse
spiritus sanctus: sed in rei veritate homo et animal malititer supra non
se habent sed inferi et superi. Octava et ultima, ad superiorem
superiorem genera significare precise ex compositione suarum: partium sic
precise primarie significantium: propter subordinationem et
variationem significantium: ut deum et sepe: tunc genera est bona
formalis et de forma: ut dicendo homo currit: ergo animal cur-
rit. Secunda regula non indiget limitationibus: sed intelligitur
quia non valet de forma et vltimum non valet formaliter: ut
dicit magister. Item aliqui valeat formaliter: ut probat magister: quia
valet: nullus binarius est ergo nullus numerus est: et tamen argui-
tur sed regula. Similiter valet dicendo: nulla propositio vera
scit: ergo nulla propositio scit: et tamen arguitur secundum regulam.

Tertia regula regit nouem limitationes. Prima ab
inferiori negatiue siue negatiue postposita inferiori et superio-
ri: quia negatiue preposita non valet: ut nullus homo currit: ergo
nulli animal currit. Secunda cum debito medio. scilicet superio-
ris de inferiori: quia non sequitur: ille homo non currit: homo est
animal ergo animal non currit: demonstrando ad al per ly ille. po-
sito quod o homo animal currit: quia antecedens est verum et consequens falsum:
ex quo non fit debita constantia superioris de inferiori.
Tertia medium dicitur esse ille homo est animal. Similiter non valet instan-
tia magri scies illa propositionem non est aliquid: demonstrando
ista propositio est asinus: et illa est aliquid propositio: ergo scies aliqua
propositionem non est aliquid: non debet sumi medium dicitur debet
esse hoc: et scies illa propositio est scies aliqua propositionem.
et in casu illo est falsa. Tertia nullo signo distributivo
precedit: quia non sequitur: ois homo non currit: ois homo est animal: ergo
ois animal non currit. Quarta nec confundit confuse tamen
mobilitate: quia non sequitur: tamen substantia non est accidens: et ois
substantia est aliquid: ergo tamen aliquid non est accidens: quia ut per

perponentes antecedens est verum et consequens falsum. quia ly tamen
confundit confuse tamen terminum immediate sequentem non im-
pediunt capacem confusionis. Quinta nec immobili: quia non
sequitur: contingit tu non moueris: et tu non moueris: et tu
non es aliquid: ergo aliquid continget non moueri: quia quilibet
illarum vniuersalis est necessaria naturaliter loquendo: necessa-
rio aliquid mouet: et necessario aliquid quiescit: et consequenter
necessario aliquid non mouet. Ita quilibet istarum naturaliter est
impossibilis: o homo mouet: et nihil mouet: ergo contra-
dictoria illarum sunt necessaria: et consequenter non contingit.
Similiter non valet: istum hominem currere non est scire a te: et
istum hominem currere est aliquid hominem currere: ergo aliquid
hominem currere non est scire a te: dato quod scias aliquid cur-
rere: antecedens est verum et consequens falsum: et causa est: quia ly scit
facit sensum compositum. Et propter hoc est non sequitur: istum hominem
currere non ad eum significat per a: et istum hominem currere est
aliquid hominem currere: ergo aliquid hominem currere non
adequate significat per a: dato quod a sit ista propositio particula-
ris: aliquid homo currit: et per ly ille demonstrat fontes. Sexta
ratione totius extremi: quia ratione partium non sequitur: ut deus esse a-
nimam non est aliquid: sed asinus est ens: ergo deus esse ens non est aliquid.

Septima, altero extremo non variato: quia non sequitur for-
tes non currit: fontes est homo: ergo homo non disputat. Octa-
ua in suppositione personali: quia non sequitur: homo non est genus:
et homo est animal: ergo animal non est genus. Similiter non sequitur ho-
minem currere non principaliter significat per a: et hominem
currere est animal currere: ergo animal currere non principaliter
significatur per a: dato quod a sit ista propositio: animal currit: et
causa est: quia ly significat trahit dictionem ad suppositionem ma-
lem: et sic facit: cetera verba secunde intentionis vel impositionis.
sicut ista verba: supponit: diffinit: dicitur: subiicitur: p-
dicatur: ut cum dicitur homo subiicitur: homo predicatur: ly homo stat
malititer ratione verbi: postquam tamen impediri a signo personali.

Nona, ad superiorem genera significare precise ex compositione
suarum partium sic precise primarie significantium: consequentia est
bona: propter subordinationem et variationem significanti-
um: ut dictum est sepe. Alie tres regule. Prima re-
gula est a superiori ad inferiorem et siue distributione non va-
let argumentum. Secunda regula: A superiori ad inferiorem
affirmatiue distributive non valet argumentum nisi
cum debito medio. Tertia regula: A superiori ad superiorem
inferius negatione preposita est bona consequentia. Prima
regula non indiget limitationibus: sed intelligitur quia non
valet de forma: sed aliqui valeat formaliter: ut dicit ma-
gister in quibusdam. quia dicendo: aliquis numerus est: ergo bina-
rius est. genera est bona et formalis: quia oppositum consequen-
tis non est imaginabile stare cum antecedente: tamen non est bona
de forma. Similiter valet tu es animal: ergo tu es: et vltra.
ergo tu es tu: ergo tu es iste homo: ergo tu es homo: ab inferio-
ri ad superiorem. ergo a primo ad vltimum sequitur: tu es
animal: ergo tu es homo: sed tamen non valet de forma sicut
intelligit regula: quia conformes in forma non tenent. Secun-
da regula regit sex limitationes. Prima a superiori
distributo: quia siue distributione non sequitur: ut animal
currit: ergo homo currit. Secunda mobilitate: quia im-
mobilitate non sequitur: ut tu incipis scire deum propositionem.
et a est propositio: ergo tu incipis scire a. Tertia siue ter-
mino habente causas veritatis: quia non sequitur: ois animal currit
et ois animal currit: binellus est animal: ergo binello cur

et

et

g

o

et

m

5

R

rente omne animal currit. Quarta rōne totius extremi. quia non sequit. omne vidēs oēm hominē ē fortis. plato ē homo. ergo oē vidēs platonē ē fortis. dato qd fortis solum videat omne hominē. Similiter non sequitur: differens ab ente nō est ens: tu es ens ergo differens a te nō est ens. antecedens ē verum. p. maiori minor patet: quia nullum differens ab ente est ens. et tamē consequens est falsum. et hoc est. qd differens a te nō ē inferi⁹ ad differens ab ente. qd si ly te sit iserius sine minus cōe qd ly ab ente. Quia. cū debito medio. i. q. sumat inferi⁹ p. proportionatiz suo superiori quo ad cōmūnem respectum vel ampliū vel restrictum. et sic de alijs circūstātijs: vt sunt tempus: locus. id nō sequit tu es oīs homo hic: plato est homo: ergo tu es plato. qd hoc mediū nō ē p. proportionatiz quo ad destructionem. id debet esse tale. plato ē hō hic. Similiter non sequitur: tu differas ab instanti. c. fuit instans ergo tu differas ab instanti. sed mediū debet esse proportionatim tali medio. c. instans fuit instans tecum sine quādo tu fuisti. ergo etc. Sexta. ad sumū inferi⁹: consequentia significante precise ex compositione suarū partium precise primarie significantiū consequentia est bona formaliter et de forma. quod dicitur propter subordinatorem et variationes significantiōis: vt supra. Adverte tamen qd aliquando valet consequentia sine medio de materia tñ vt arguit magister: sicut valet. omne aial currit. ergo oīs homo currit. quia oppositū consequentis repugnat antecedenti. qm̄ hec repugnat: omne aial currit: et homo non currit: quia ex his sequit iposibile. vidēz homo non ē animal in baroco. Est itaqz bona de materia. et quia impossibile est hominē nō esse: tenet propter mediū necessariū. oīs homo ē aial etc.

Tertia regula requirit sex limitationes. Prima a supiori distributo: qd sine distributione non valet. Un non sequitur: non omne animal currit. ergo non oīs homo currit: vt patet per equivalentē. Secūda mobiliter: quia immobiliter nō sequitur vt in instantia ibi. tu non scipis esse coloratus. ergo tu non incipis esse albus. Similiter non sequitur: non contingenter homo ē animal. ergo non contingenter iste homo est animal.

Tertia rōne totius extremi. qd nō sequitur rōne ptis vt tu nō es aliquis alius: igitur tu nō es apparet alius. Sūt nō sequit: tu nō es aliquod ens vbi ē sol. ergo tu nō es hoc ens: te demonstrato. Quarta quolibet extremo nō variato: qd nō sequit: nullū animal currit. ergo nullus homo videt. Quinta sine medio: vbi respectu terminoz modalij. qd nō sequit: nullū hoīem scis non esse. ergo antichristū nō scis non esse: quia antecedens est verū cū suū cōtradictoriū sit falsum aliqz hominē scis non esse. qd ly homo solū supponit pro ly hoīe qui ē: cū verbūz pūcipale sit hoc verbū scio scis. et cōsequēs est falsum vt pz: s; bene sequit. carz hoc mediū antichristus ē aliquis hō. Sexta ad suū inferius cōsequentia significante precise ex cōpositiōe suarū partium precise significantiū cōsequentia ē bona tā formaliter qz de forma. quod dicitur propter illud quod i alijs.

Regulas alias

tangentes quantitatē p. positionū se riatim ppono. Quarta prima regula. Ab vni

uersali ad suā indefinitā vel particularē tā affirmatiua qz negatiua est bona consequentia. Secūda a particulari vel indefinita ad suā vniuersalē non valet argumētū nisi gratia materie. Tertia. Ab vniuersali affirmatiua ad eēs suas singulares tā collectiue qz diuisiue ē bona cōsequētia cum debito medio: et eōtra collectiue. Quarta: Ab vniuersali negatiua ad quālibet suam singularem sufficientē enumeratā ē bona cōsequētia sine cū debito medio sine sine debito medio et eōtra valet cū medio. Quia a particulari ad suā indefinitā et eōtra est bona cōsequētia tam affirmatiue qz negatiue. Sexta a particulari vel indefinita ad omnes suas singulares diuisiue sumptas est bona consequentia cū debito medio. Adverte qd omnes iste regule solū indigent vna limitatione. sc. consequentia si significante precise ex cōpositione suarū partium precise primarie significantiū ppter subordinatōē et variationē significantiōis qd tunc falsificari possent eēs regule sine dicta limitatione. Alterius aduerte quare sex sint regule hui⁹ capituli et non plures. Tā huius est qd aut vniuersales comparātur ad particulares et indefinitas siue affirmatiue siue negatiue: et sic ē prima: aut eōtra et sic est secūda. ergo si vniuersalis cōparetur ad singulares hoc est dupliciter: qd aut vniuersalis affirmatiua cōparat⁹ ad singulares et eōtra: et sic ē tertia. aut vniuersalis negatiua comparat⁹ ad singulares et eōtra. et sic est quarta. aut indefinita comparat⁹ ad singularem et eōtra. et sic ē quinta. aut indefinita et particularis comparat⁹ ad singularem. et sic est sexta. qd ostendit dari septima cōparatō singulares et indefinitas ad particularem. Tā affirmatiue a singulari ad indefinitā vel particularē sine medio valet consequentia: negatiue aut cū medio. Hanc tñ septimā cōpositā tacuit magister quia illā posuit i supiori capitulo cū dixit: ab iseriori ad suū superi⁹ negatiue postposita ē bona consequentia et ab iseriori ad suū superi⁹. Et ppter hoc patet cōpōsitiō ad instantiā magistri cōtra pūmanā regulā cū arguit qd illa consequentia non valet: incipit omne ens esse: ergo incipit aliquod ens esse: qd antecedēs ē verū et cōsequēs falsum: ut pz exponēdo: et tamē arguit p regulas. ergo etc. Dicit qd nō arguitur p regulā: qd nulla illarū est alacius quantitatiz. Et si pbas: qd in pūta subijcit terminus cōis signo vniuersali determinat⁹. ergo ē vniuersalis. et in secūda subijcit terminus cōis signo particulari determinat⁹. ergo est particularis: tenet cōsequētia p diffinitiones datas i summulis. Dicit negādo ambas cōsequētijs. et ad diffinitiones dico qd intelligunt sic. In qua subijcit termin⁹ cōis solo signo vniuersali determinat⁹ aut solo signo particulari determinatis existente aliqd illi⁹ quod dicitur ppter preiacentē. hic atqz nō ē ita: quare etc. Et ad instantiā cōtra secūda regulā cū arguit qd illa cōsequētia valet: aial ē homo. ergo oē aial ē homo. qd p consequēs quibet alia valet a sua indefinita ad vniuersalē. qd valeat pbatur: qd ista propositio: animal ē homo significat oē aial esse hominē: sed oīs ppositio significat quicqd sequit ad eā. ergo cōsequētia ē bona. Dicit negādo primā pūam: et ad pbationē pcedo qd ista. aial ē homo. significat oē aial esse hominē. et qd oīs propositio significat quicqd sequitur

Tertius

ad eā. ergo cōsequētia ē bona. negat illa cōsequētia. qz is ois ppositio significet qeqd sequit ad eā. nō tamē quicquid significat ppositio sequit ad eā. Si tñ argues. ista ppositio: aial ē hō: significat adequare oē aial esse hominē. ergo illa gñā ē bona. cōcedit qñ: sed negat aīis. qz nulla ppositio significat adequare oē aial esse hominē: nisi aliqua talis: oē aial est homo. Et ad instātiā qñ iam regulā cū arguit qñ illa gñā nō valet. necessario ois hō ē aial. i istī sunt oēs hoies. ergo necessario iste hō ē aial. i ille hō ē aial. i sic de singulis. qz antecēdēs ē vez t gñis falsum: vt pz p exponentes: t nī arguit fm regulā. ergo tē. Similit nō valet ecōtra sic: cōtingēt ille hō est aial i sic de singulis. i istī sunt oēs hoies. ergo cōtingēt ois hō ē aial. qz antecēdēs est verū t cōsequēs falsum. Dicit qñ non arguit fm regulā. qz nulla illar est alicuius quantitatē ppter illud quod dicebat in rēpōsione ad primū argumētū t instātiā. Dōtra quartā cū arguit qñ ista gñā nō valet. nulla chymera q currit mouet. ergo chymera q currit nō mouetur. qz antecēdēs ē verū vt pz. t consequēs falsū. quia sequit chymera q currit nō mouet. ergo chymera currit t illa mouet. tenet cōsequētia a rēpōsitiōe de qui in et. ille illa illud. Dicitur qñ cōsequētia est optima t negat qñ cōsequens sit falsum. ad pbatōnez dī qñ non lz rēpōsitiōe relatiūm nisi i affirmatiua t nō in negatiua. Similit si arguis sic: nullus hō currit. ergo iste hō non currit. Dicit qñ non arguit ad suam singularē: qz terminū debet pō eodē supponere. Et ad instātiā contra quā regulā cū arguit qñ ista gñā nō valet. aial ē gen^o. ergo aliquod aial est gen^o. qz antecēdēs est verū vt pz t cōsequēs falsum. qz dīctōriū ē verū: nullū aial est gen^o. t tamē arguit per regulā. qz si hoc nō cēt ly aial in scūda supponeret psonalit ppter illō signū aliquod. i i prima materialiter. Dōtra. dicēdo aliquod hō ē spēs. ly homo materialiter supponit t nō limitat ad suppositionē psonalē ppter illud si gñū aliquod. ergo t in illa aliquod aial ē gen^o supponit ly aial sūr materialiter t nō psonalit. Dicit cōcedendo qñ prima gñā nō valet. qz nō arguit p regulā cū ly aial supponat psonalit. t ad pbatōnez cū dicitur dicēdo qñ aliquod homo ē spēs. ly hō supponit materialiter. ergo dicēdo aliqd aial ē gen^o. ly aial supponit materialit. negat cōsequētia. qz ly hō non ē neutri gñis. iō illud signū aliquod trahit ad neutriū gen^o. s; cū ly animal sit neutri generis: additū signū neutri gñis limitat ad psonalē. i definita istius particularis: aliqd aial ē gēns. est illa aial vniens est gen^o. Ad vltimā instātiā cōtra sextā regulā cū arguit illa cōsequētia non valet: necessario hō ē aial. i istī sunt oēs hoies. g^o necessario ille hō ē aial. t necessario iste hō ē aial. i sic de singulis. aīis est verū t cōsequēs falsum. Dicit qñ nō arguit per regulā quia illa non est indefinita: necessario hō ē aial. qz nō ē quāta. t sic aliqd ad hoc allegat rēpōsitiōes qñ sic auctor dicit qñ ego dico qñ nō quare tē.

Pro

positiōib^o nō quātis: sic exceptiue t exclusiue regit: sē ponēde. quaz primā regula est: Ab exclusiua ad suam vniuersalem de terminis transpositis cōsequētia est bona. Secūda regula: Ab exclusiua ad exceptiua sibi cor-

respondentē est bona cōsequētia. Tertia regula: Ab inferiori ad suū supius a parte subiecti dīctiōe exclusiua addita subiecto est bona cōsequētia. Quarta regula: Ab inferiori ad suū supius a parte pīcati: dīctiōe exclusiua addita subiectis nō valet cōsequētia: sed ecōtra sic cū debito medio. Prima regula regit sex limitationes. Prima. ab exclusiua pīmi ordinis: qz si secūdi vel terti ordinis nō sequitur: qz nō valet: hō tñ est aial: ergo oē aial ē hō: aīis enī verū ē: vt pz p exponentes: t cōsequēs falsum. Silt nō valet ista cōsequētia. a ppositio significat pīse sicut ē. ergo oē significas pīse sicut ē: ē a ppositio: quia aīis ē verū t cōsequēs falsum. Secūda. affirmatiua qz negatiua nō sequitur si ne negat nota exclusionis: vt dicēdo nō tñ hō ē aial: ergo oē aial ē hō: qz aīis ē vez t cōsequens falsū. si ne nō negat nota exclusionis: dīmodo. ppositio sit negatiua qz nō valet dicēdo tñ suba nō ē accīdēs: g^o accīdēs est substantia. aīis est vez: vt pz p exponentes et cōsequens falsum. Tertia. ad suā vniuersalē affirmatiua factā de terminis transpositis qz ad negatiua nō valet. quia nō sequit: tñ hō currit: ergo nullū currens est hō. Quarta ipsi in recto existētib^o t nō in obliquo: t ppter hoc soluitur instātie magri: qz nō valet tñ aīis^o est hois: g^o cuiuslibet hois ē aīis^o: aīis enī ē verū t cōsequēs falsū. posito qñ nulla sit possessio hois nisi aīis^o: nō tñ qlibz hō lz aīis^o. Silt nō valet. cuiuslibz hois ē aīis^o. g^o tñ aīis^o ē hois. ē enī aīis vez t cōsequēs falsum. posito qñ qlibet hō habeat aīis^o t equū. Adagm vitupat istā cōditionē t vocat rudes eos qui ponūt eā: qz sine illa potes saluar regulā t dīcē vt ipē dīc: ad pīmū qñ illa nō ē sua vīs cōrespōdēs s; illa: oē ens hois ē aīis^o. Qd silt ad fm. exclusiua assignata nō bene assignat: s; ē illa: tñ habēs aīis^o ē hō: cū illa ppō cuiuslibz hois ē aīis^o equalcat huic. qlibz hō ē habēs aīis^o: exclusiua ē tñ oē hatēs aīis^o ē hō. Quia cōditio. ppōnib^o significatib^o ex cōpōsitiōe suaz pīū pīse pīmarie significatū: ppter subordinationē t variationē significandi. Sexta. vniuersalit supponētūz: qz nō sequit tñ for. ē aliqd hō currens: qz ois hō currens ē for. qz posito qñ sol^o for. currat de masculis. multe tñ scie currit. aīis ē vez t gñis falsū. Et pp h^o soluit alie instātie magri: qz nō seqt aīis enī necessario ē suba: ergo ois suba necessario ē ens: qz aīis est vez t gñis falsū: vt pz p exponentes. Dī enī qñ illa nō ē vīs illi^o exclusiue: s; illa: oē ens necessario sba ē ens. qz sic i exclusiua nō dīterminabit illū finitū ens ly neciō: s; solū ly sba: itā in vll dz cē. Silt cū arguit qñ nō seqt. oēs apostoli sē duo decī: ergo tñ duodecī sē apli: tenēdo ly oēs collectiue: qz aīis ē vez t gñis falsū: qz sba exponēs ē falsa t nulla. i duodecī sē apli: qz i dē. t i paul^o sē apli t tamē sē aliqd nō duodecī. Dī qñ ly oēs tenet collectie sua exclusiua nō exponit p negationē infinitatē: s; p notā pluralitatē isto mō: duodecī sē apli dei: t nō plura qz duodecī sē apli dī. illa ē vera t exclusiua silt. Quādo at tenet dīuisione. tūc enī cōrespōdet dēā exclusiua exponibilis per negationē infinitatē: qz tā vīs qz exclusiua. sē i pōsibiles ppē iPLICATIONē suaz exponētū. Secūda regula regit sex limitationes. pīa ab exclusiua affirmatiua. qz a negatiua nō valet: qz nō seqt: nō tñ for. currit: g^o null^o hō

62
 preter fontē currit. Secunda primi ordinis. qā nō se-
 quitur. fontes tñ ē homo: ergo nihil preter fontē ē hō:
 qm̄ aīis est verū ē cōsequēs falsū. Tertia ad excepti-
 ūā negatiuā qz nō sequitur tñ fontes currit: ergo oīs hō
 pter fontē currit. Quarta p̄p̄ia ad quā duo requirun-
 tur. p̄p̄io qz illō a quo sit exceptio fiet p̄iuse distributū
 mobilis. fā qz illō qd̄ excipit sit īferi⁹ ad illō a quo exci-
 pitur: sic exceptiua nō erit p̄p̄ia nō valet. Quinta
 sibi correspondētē. p̄p̄io quo aduerte qz ad hoc qz exce-
 ptiua sit correspondētē exclusiue requirunt due cōditōes
 p̄p̄ia qz subiectū exclusiue sit ēmin⁹ cōpōsit⁹ ex subie-
 cto ⁊ p̄dicato exceptiue. Secūda sic p̄p̄ie sumpta. f. qz
 ēmin⁹ supponat p̄p̄ie p̄ eisdē. p̄pter primam nō valet
 ista cōsequētia: tñ hō ē aīal intelligēs: ergo nihil preter
 hōiem intelligit. p̄pter fam non valet ab illa exceptiua
 ad exclusiua: nullus hō preter fontē currit: ergo tñ for-
 est hō currens: nec eōtra valet dicēdo tñ for. est aliqz
 hō currens: ergo nihil qd̄ ē hō preter fontē currit. Et sic
 soluit īstātia magistri: cū arguit qz nō sequit null⁹ hō
 preter fontē currit: ergo tñ fontes ē hō currens: qz aīis ē
 vez ⁊ p̄is falsum. posito qz fontes currit ⁊ nullus ali⁹
 masculinus s; mulieres sic. p̄dat respōsio qz deficit illa
 cōditio: qz exclusiua nō ē sibi correspondētē: s; dz esse illa
 tñ fontes est aliqz hō currens: Seta cōditio. p̄positioni
 bus significātib⁹ p̄p̄ie ex cōpositiōe suar partū prima-
 rie significātib⁹: qd̄ dī p̄pter subordinatiōē ⁊ varia-
 tiōē significatiōis. Cōsimiles limitatiōes requirunt
 eōtra. Tertia regula. septē requirit limitatiōes. p̄ia
 ab inferiori ad sup̄i p̄p̄e qz accidēs nō sequitur. vñ
 nō valet. tñ hō currit: ergo tñ albu currit: ⁊ si hoc sit
 albu qz stat aīis ē ē vez sine p̄te. Secūda sine distri-
 butiōe: qz nō sequit tñ oīs hō currit: ergo tñ oē aīal
 currit: qz posito qz oīs hō currat: ⁊ nihil aliud aīis ē ve-
 rū ⁊ cōsequēs falsum. Tertia affirmatiue qz negati-
 uo nō sequit. vñ nō valet nō tñ hō ē sensibilis: ergo nō
 tñ aīal ē sensibilis: qz aīis ē vez ⁊ cōsequēs falsum. Et
 p̄pter hoc soluit īstātia magri cū arguit qz nō sequit
 tñ substantia nō ē accidēs: ergo tñ aliqd nō ē accidēs:
 quia aīis est vez ⁊ cōsequēs falsum: vt p̄z p̄ exponētes
 qz nō arguit p̄ regulā. quia nō arguit affirmatiue. Si
 milic cū arguit qz nō sequitur tñ corp⁹ nō est īdiuisibile:
 ergo tñ substantia nō ē īdiuisibilis: quia aīis est verū
 ⁊ cōsequēs falsum: vt p̄z p̄ exponētes: de ante p̄z: d cō-
 sequētē. p̄bat: qā fā exponēs est falsa. f. quodlibet non
 substantia est īdiuisibile: nā albedo ī pariete est nō substantia
 ⁊ tñ nō est īdiuisibilis: qz ē extēsa ad extēsiōē pa-
 rietis. Et qz nō arguit cōtra regulā qz nō arguit affir-
 matiuē. Hōc dictū ē de intētiōe magistri cōtra conse-
 quētiā. cū supponatiōe tamē dī qz illa ē optima con-
 sequētia. tñ corpus nō ē diuisibile: ergo tñ substantia nō
 est diuisibilis: qā exponētes cōsequētis sunt ver⁹ vt p̄z
 intelligenti. Quarta. rōne tot⁹ extremi: qā rōne par-
 tis nō valet cōsequētia. vñ nō sequit: tñ apparēs asin⁹
 currit: ergo tñ aliqualis asin⁹ currit. posito enī qz for-
 appareat asin⁹ qz currat: est aīis vez ⁊ cōsequēs falsū.
 Quinta. alterd extrem⁹ nō variato: qā nō sequitur. tñ
 homo currit: ergo tñ aīal mouet. Seta. ī suppo-
 sitione p̄sonali: qā nō sequit. tñ homo ē spēs specialissi-
 ma ad fontē ⁊ platonē: ergo tñ aīal ē spēs specialissi-

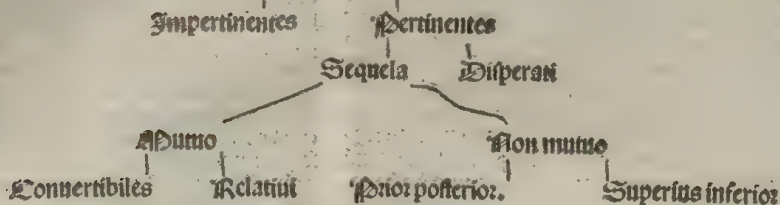
ma ad fontē ⁊ platonē: qā accidēs est verū ⁊ cōsequēs
 falsum. Septia cōsequētia ē bona ipsa significāte p̄-
 cise ex cōpositiōe suarū partū p̄cise primarie signi-
 ficantiū: p̄pter subordinatiōē ⁊ variatiōē signifi-
 cationis vt dictū ē sepe. Quarta non indiget limita-
 tiōib⁹ ex quo cōsequētia non valet formaliter neqz d
 forma: quia arguit a superiorē ad sup̄i inferi⁹ affirmati-
 ue ⁊ distributiuē qz nō valet vt dictum ē in tertio capi-
 tulo. Eōtra aut cū medio debito bene valet. A ter-
 mino stante confuse tñ vel determinate ad eundē stan-
 tes distributiuē nō valet consequētia. A termino stāte
 distributiuē ad eundē stantē determinate cōsequētia ē
 bona. A termino stāte confuse tñ ad eundē stantē deter-
 minate respectu eiusdē sine categorematia nō valet cō-
 sequētia. Istē regule ex dictis patent interi⁹ p̄scrutari.

Deinde sunt regule perinē
 tiū atqz ipertinentiū terminorū ⁊ c.
 Quarū prima ē ab affirmatiua vñ
 us disperati ad negatiuā alteri⁹ est
 bonū argumētū: ⁊ non eō. Quādo
 cūqz sunt due p̄positiones quarū
 subiecta ⁊ p̄dicata cōuertuntur: manē
 te cōnū denominatiōe: ab vna ad reliquā ē bona cō-
 sequētia. Ab vno cōuertibilī ad reliquā ē bona cō-
 sequētia ⁊ eō. Ab vno correlatiuorū ad reliquū. p̄po-
 sitionib⁹ existētib⁹ de secundo adiacente ē bona cou-
 sequētia. A termino p̄uatiuo ad terminū infinitū ē
 bona cōsequētia ⁊ non eōtra. Ab affirmatiua de
 p̄dicato infinito vel p̄uatiuo: ad negatiuā de p̄dica-
 to finito ē bona cōsequētia: eō non. A negatiua de
 p̄dicato infinito ad negatiuā de p̄dicato infinito cūz
 debito medio ē bona cōsequētia. p̄p̄io intellectu ha-
 rē regulari faciā duo. p̄p̄io declarabo ēmin⁹ p̄inē-
 tes ⁊ ipertinētes. Secūdo limitabo regulā. p̄p̄io
 igitur aduerte: qz terminorū quidam sunt p̄tinentes ⁊
 quidā ipertinentes. Ipertinētes sunt illi quorū vnus
 pōt indifferentē affirmari ⁊ negari de altero suppo-
 sito non corrupto: vt albu ⁊ hō ⁊ similes. p̄tinentes vō
 sunt duplices: qz vel sunt p̄tinentes disperati vel p̄tī-
 nentes sequela. p̄tinentes disperati sunt illi quorū
 nullus potest vere affirmari de altero: vt homo ⁊ as-
 inus. p̄tinentes sequela sunt illi ex quorū vno sequi-
 tur alter vel p̄positiō in qua ponitur vnus illorū est
 illatiua p̄positionis ī qua ponitur alius. Et bi sunt
 duplices qz vel ex vno sequit aliud ⁊ econuerso. vel ex
 vno sequit aliud et non econuerso. Si primo modo ē
 dupliciter qz si ex vno sequitur aliud et contra: vel est
 respectu cuiusqz verbi. ⁊ sic dicuntur conuertibiles
 simpliciter: vel respectu huius verbi est. tñ de secūdo
 adiacente. ⁊ sic dicuntur termini correlatiui. Si vero
 secundo modo. f. qz ex vno sequitur aliud et non econ-
 uer- so adhuc est dupliciter aut est respectu huius verbi est
 de secundo adiacente: ⁊ sic terminus a quo non cōuer-
 titur subsistendi consequētia dicitur p̄ior: et alter po-
 sterior: vel est respectu cuiusqz verbi: ⁊ sic terminus
 inferens dicitur inferior: illatus vero superior. Et
 vt has diuisiones recte discernere possis ibi feci arbo-
 rem que tibi declarat.

Termini

Prima regula septē limitatōes requirit.

Prima ab affirmatiua vnus disperati simpliciter sumpti sine determinatio-
ne: quia non sequitur: tu contingenter es homo: ergo conti-
genter non es asinus: quoniam antecedens est verus et conse-
quens falsus: quod ex illo sequitur quod tu posses esse asinus.
Pro quo scias quod propositio exponenda ratione huiusmodi
contingenter est exponenda per oppositas qualitates.
ut contingenter tu curris: sic exponitur: tu curris: et po-
test esse: quod tu non curris: sed illa contingenter tu non cur-
ris: exponitur sic: tu non curris: et potest esse quod tu curras:
et sic de singulis. ideo si contingenter tu non es asinus sequitur
formaliter quod potes esse asinus. Secunda ad negatiua
alterius simpliciter sumpti propter idem. Tertia propositio-
nis significantibus ex compositione suorum terminorum
posse primarie significatum: propter subordinationem et
variationem significationis. Quarta a parte predicati:
quia a parte subiecti non valet: ut sic arguendo: ille deus est pa-
ter ergo ille deus non est filius. certum est quod non sequitur
quod ille terminus deus est tamquam communis tribus supposi-
tis diuinis. Similiter non sequitur: homo est communis
for. ergo non est platonis: sed in talibus terminis discre-
tis sequitur modificando negatiua alterius disperati. seq-
uitur enim: ille deus est pater: ergo ille deus aliquo mo-
do non est filius. Similiter sequitur: homo communis est
for. ergo homo aliquo modo si est communis platoni. et hoc est verum:
quia homo communis licet sit for. et plato: non tamen eo modo quo
est for. et plato. sed sicut est for. non est plato. Septima.
et simpliciter de presenti et non de preterito nec de futuro:
quia non sequitur absolute. tu fuisti albus: ergo tu non
fuisti niger: tu eris albus. ergo tu non eris niger. sed
bene sequitur limitate. tu fuisti albus: ergo aliquando tu
non fuisti niger. Similiter tu eris albus: ergo aliquando
tu non eris niger: et non conuerso quia ex pura negatiua
non sequitur affirmatiua. Et propter hoc patet ad in-
stantiam magistri cum arguit quod non sequitur bunellus
est asinus: ergo bunellus non est risibilis tenendo ly risibilis
in genitio: quia antecedens est verus et consequens falsus. Et cum
quod risibilis in genitio et asinus non sunt termini disperati
sed bene in notatio. Secunda regula quod requirit limi-
tationes. Prima quando subiecta et predicata et copu-
le conuertuntur quo ad primaria significata. propterea
non sequitur homo est animal: ergo homo est homo:

quis homo conuertatur cum animali in significato se-
cundario: cum ad homines sequatur formaliter et virtuali-
ter animal. non tamen in significato principali conuertun-
tur. Secunda et quo ad modos significandi. propterea
non sequitur: tu es homo: ergo tu es homines: quia ly
homo homines homines habent ideo significatum tamen
non significant eodem modo: quia homo significat per modum vni-
us et per modum principij. homines vero per modum pluris
vel per modum principij. sed homines significat per modum vni-
us et per modum terminij ut cuius. propterea non sequitur tu es
aliquo modo: ergo tu es omni modo: et qualitercumque
quia aliquo modo licet omnem modum significet: non
tamen omne modum omnimodo significat. sed per modum
ut a quo. quia ly aliquo modo omnes modum signifi-
cat partitue et diuisiue: sed ly omni modo significat distribu-
tue affirmatiue. hec ex grammatica speculatiua intelligen-
tur. Tertia manente simili et nominatione propositio-
num ita quod sint eiusdem qualitatis et quantitatis propterea
non sequitur: homo currit: ergo non currit homo. homo
currit: ergo tantum homo currit. Quarta. utraque pro-
positione significante precise ex compositione suorum terminorum
precise primarie significantium propter subordina-
tionem et variationem significationis. Quinta vniuersalis
supponendum: propterea soluitur instantia magistri:
quia non sequitur quilibet homo est vnus homo: ergo
omnis homo est vnus homo: quia ly homo a parte sub-
iecti latius supponit in secunda quam in prima. Dicit tamen
magister quod ista non conuertuntur propterea et tamen sunt
similia. Dis autem seruatis ab vna ad reliquam valet con-
sequentia tam affirmatiue quam negatiue. Contra hanc
regulam facit argumentum Socrates: quod non sequitur
tu qui non es asinus es homo: ergo tu qui es asinus non
es homo: asinus est verum et consequens falsum: patet quia
suum contradictorium est falsum: patet quia ex illa sequitur
tu es asinus. Ad hoc datur duas responsiones. Prima
dicit quod ambe sunt vere. Prima enim est affirmatiua quod
significat copulatiue te non esse asinum et te esse homi-
nem. Secunda vero cum sit negatiua significat opposi-
to modo copulatiue affirmatiue correspondenti et signifi-
cat diuisiue quod tu non es asinus: vel quod tu non es ho-
mo: ideo ambe vere sunt. vnde ille dicitur: tu qui es asinus
es homo. tu qui es asinus non es homo. prima significat
copulatiue. secunda diuisiue opposito modo. Simili-
ter ille dicitur: tu qui non es asinus es homo: et tu qui es
asinus non es homo. prima significat copulatiue. secunda
vero diuisiue opposito modo. Et sic patet responsio
sed hanc opinionem que pulchra est: quod consequentia est bo-

Tractatus

na. Alia ratio quā sequit Strodus est distinguendo an negatio in prima propositione cadit supra totā cōpositionem vel supra partē. Si supra totam negat cōque-
tia. quia non seruatur utrobique eadem q̄litas. si vero cadit supra secundā cōpositionem concedit p̄ntia: sed ne-
gatur antecedens sicut et consequēs. nec tunc datur con-
tradictorium p̄ ablationem negationis p̄positae sed per
additionem alterius de nouo. Tertia regula tres re-
quirat limitationes: Prima. ab vno conuertibili ad
reliquum ratione totius extremi. q̄ rōne partis nō se-
quitur. vt contradictorium a est vez. ergo contradictorium
contradictoriū a ē vez. dato q̄ a sit illa. homo ē asinus.
antecedens est verum et consequens falsū. q̄ nihil est cō-
tradictorium contradictoriū a nisi a. l3 contradictoriū con-
trahitur cū ly contradictorium contradictoriū. non tamē
addendo ly a. Et sic soluitur instātia magistri. q̄ nō se-
quitur. forē scis esse hominē. ergo forē scis esse risibilem.
quia posito q̄ nescias que sit passio fortis: imo credas
q̄ risibile sit passio humelli. antecedens est verū et p̄ns
falsū. Dicendū q̄ ly hominē et ly risibile conuertat
non tamen. sciens esse hominem et sciens esse risibilem
conuertuntur que sūt p̄dicata. Secūda. consequētia
significante p̄cise ex cōpositione suorum terminorum
p̄cise primarie significantium. propter subordinatio-
nem et variationē significatiōis vt sepe dictū ē. Ter-
tia vniūformiter supponētū: q̄ nō valet: quibet hō cur-
rit. ergo oē risibile currit. q̄ latū supponit risibile q̄s. hō
istis aut suatis ē bona p̄ntia tā formalit̄ q̄ de forma.
Quarta regula q̄tuor requirit limitationes. Prima
ab vno correlatiuo ad reliquū correlatiuū totale. et sic
soluit instātia magistri: quia nō valet: pater est. ergo fili?
est: q̄ stat q̄ sit pater et nō habeat filiū sed filiā. Simili-
ter nō valet: fili? ē. ergo pat̄ est. q̄ stat q̄ sit fili? et non
habeat patrē sed matrē. Et cā ē: q̄ pater vel mater ē
vniū correlatiuū totale: fili? vel filia aliud correlatiuū to-
tale. nō aut pat̄ correlatiuū totale nec fili? Et si nō pla-
cet tibi bec prima limitatio dicas q̄ pater et fili? nō sūt
correlatiua: sed bene pater vel mat̄ fili? vel filia. Se-
cūda. cū vbo substantiuo de secūdo adiacēte. q̄ nō sequit
pater ē barbat? ergo fili? est barbat? pat̄ currit. ergo
fili? currit. Tertia. de p̄nti q̄a non sequit. pater fuit.
ergo fili? fuit. pater erit. ergo fili? erit. Quarta ppo-
sitionib? significatib? ex cōpositiōe suoz terminoz p̄ci-
se primarie significatiū consequētia ē bona. propter sub-
ordinationē et variationē significatiōis. Quia re-
gula q̄tuor requirit limitationes. Prima a termino pri-
uatiuo ad terminū infinitiū: ppositionib? existētib? as-
firmatiuis: q̄a in negatiuis nō sequit. vñ non valet la-
pis non ē iniustus. ergo lapis nō ē nō iniustus. antecēdēs
ē verū et cōsequēs falsum. Secūda nō facta alia va-
riatiōe terminoz. q̄a nō sequit for. ē iniustus. ergo plato
est nō iniustus: q̄a variatū est subiectū. Tertia p̄ntia est
bona ipsa significante ex cōpositiōe suoz terminoz
p̄cise primarie significantiū. p̄t subordinatiōē et va-
riatiōē significatiōis. Quarta vniūformiter suppo-
nētū: q̄a nō valet: quilibet hō ē iniustus. ergo ois hō
est nō iniustus. et propter hoc soluit instātia magistri cum
arguit. a tēpus fuit infinitū. ergo a tēpus fuit nō finitū.
ponēdo q̄ a tēpus fuerit p̄teritū infinitū terminatū ad
iustus p̄cens. antecēdēs ē vez et consequēs falsum.

Sit cū arguit: linea ē indiuisibilis. ergo linea ē nō di-
uisibilis. ans ē vez cū nō habeat latitudinē et profundit-
atē: et nō cōsequēs falsum. q̄ ē diuisibilis fin longitu-
dinē. Dēni q̄ infinitū et indiuisibile nō sunt termini p̄uati-
ui: q̄ nō dicūt defectū cū cōueniāt deo: q̄re nō mirū est
si aliq̄ talis cōsequētia valet. Sexta regula q̄tuor
limitatiōes requirit. Prima ab affirmatiua de p̄dicato infi-
nito vel p̄uato totali. et propter hoc nō valet: aial si-
gnificat nō boiem. ergo aial nō significat boies. Se-
cūda cū vbo de p̄nti et sic soluit instātia magistri: q̄ non
sequit: tu fuisti nō alb? ergo tu nō fuisti alb? posito. n.
q̄ heri fueris alb? et p̄die niger: ans ē vez et p̄ns falsū.
s3 oz arguere cū determinatiōe in illis de p̄terito et de fu-
turo: vt si tu fuisti alb?. Tertia in terminis rectis. q̄ i
obligis nō t3 regula. vñ nō sequit. asinus ē non sor? er-
go asin? nō ē fortis. ans ē verū et p̄ntia falsum: posito q̄
ois asin? sit tā fortis q̄s platonis. Silt nō sequit fortis
ē nō asinus. ergo fortis nō ē asin? posito enī q̄ fortis
habeat asinū et equum ans ē vez et p̄ns falsū. Quar-
ta. ad negatiua de p̄dicato finito: ppositionib? signifi-
catib? p̄cise ex cōpositiōe suoz terminoz p̄cise primarie si-
gnificatiū p̄t subordinatiōē et variatiōē significatiōis.
Quia vniūformiter supponētū: q̄a non sequit
quibet hō est nō asinus: ergo ois homo nō est asinus.

Septima regula tres requirit limitationes. Prima a
negatiua de p̄dicato finito ad affirmatiua de p̄dicato
infinito cū debito medio. et p̄pter hoc soluit instātia ma-
gistri q̄a nō sequit sor. nō ē asinus: et fortis ē. ergo sor. ē
nō asinus: cū ans sit verū et p̄ns falsū. posito q̄ sor. ni-
hil habeat: q̄a nō arguit cū debito medio quod oz esse
sor. ē aliqd. Silt nō valet: asinus nō ē sor. et asin? ē. er-
go asin? ē non sor. cū ans sit vez et cōsequēs falsū. do-
to q̄ nullus asin? sit alicuius: q̄ illō nō ē debito mediū:
s3 oz eē tale. asinus ē alicui? q̄b repugnat casui. Secū-
da p̄ntia ē bona ipsa significante ex cōpositiōe suoz terminoz
p̄cise primarie significatiū. p̄t subordinatiōē et variatiōē
significatiōis vt sepe dictū ē. Tertia vni-
formiter supponētū. iō nō sequit. Berta nō ē aliq̄s ho-
mo. et Berta est: ergo Berta est nō homo: sed bene se-
quitur. ergo Berta est non aliquis homo.

Respondenter

ad p̄dicta alie regule iseritur q̄ sūt
decē. Quaz p̄ma ab oibus expōnē-
tib? simul sumptis ad expōsitā ē bo-
na p̄ntia et c3. Ab oi expōnib? ad
quālibet suaz expōnētiā cōsequētia
ē bona: s3 nō c3. Ex cūstib? ex-
ponētis p̄dictorio sequit p̄dictoriū expōsitū: s3 nō ecōtra.
A resoluētib? ad resoluū ē bona p̄ntia: s3 nō ecōtra.
Ab officiātib? ad officiāā ē bona cōsequētia: s3 nō
ecōuerso. A descriptiōē ad descriptā ē bona cōsequē-
tia et ecōuerso. A sensu cōposito ad sensū diuisiū nō
valet p̄ntia: et c3. Ab vna cā vitatis ad ppositiones
habēt illā cāz ē bona cōsequētia et nō ecōuerso. Ab
actina ad passiua ē bona p̄ntia et nō c3. A t̄tio adia-
cēte ad fin adiacēs affirmatiue et sine finio distrahēte
ē bona p̄ntia. Nota q̄ i sex p̄mis et octana vna cōdi-
tio suffic. i. p̄ntia significante p̄cise ex cōpositiōe suoz terminoz
p̄cise primarie significatiū. p̄t subordinatiōē et va-

riatione significatiois. et pp hoc pz ad istatiam magri q illas. Ad istatiam magri q pma qn arguit q no sequi tur. aliqis ho currit: et no e aliqis qn talis currat. ergo qnlibz ho currit: qd posito q no sint i mudo nisi hoies albi quoz aliq currat aliq sedeat: ans e vez et qns falsu. Di q qna no valet: qd expones non e illa assignata: sz illa et nihil e aliqis ho quin illud currat. Silt cu arguit q no sequit aliquat? ho currit: et no e aliquat tus ho qn illud tatur currat. ergo quatunlibz ho currit: qd posito q qnlibz ho sit pedalis quantitas: et aliq currat et aliq sedeat: ans e vez et qns falsu. Di silt q qna no valet: qd expones no e illa assignata: sz illa et nihil e aliquat tus ho qn illud currat. Et ad istatiam q faz regula cu arguit q no sequit tu icipis ee alb? igr tu es alb? et h mediate an istas pns fuisse alb? qd posito q no sis albus: sz imediate p istas pns tu es alb? e ans ve ru et qns falsu vtz. Di q qna no valet: qd illa yba i cipit et definit no ppe exponitur: sz habet duas cas vi tatis a qru qnlibz ad ppositione habet illas e bona qna et no es. Silt si arguat illa qna no valet. tm no ois ho e aial. g? no ois ho e aial: et arguit p regula: sz coseqntia et assptu pbat: qd ans e vez et qns falsu. q? ans sit vez pbat. oe aial e no ois ho. g? tm no ois ho e aial: sz qna ab vniuersali ad sua exclusua d eminis trasposi- tis: et ans est vez vt patet. ergo et cosequens. q cosequens pme consequentie no fit vez pbat q? dictionis ei? est vez. i. ois ho est animal. Dicitur pcedendo qsequen tia sed negando ans. ad pbatone negatur qna: q illa no e exclusua illi? vltis: sz illa. tm ens no ois ho est aial qe va. et si d qe vltis illi? exclusive. tm no ois ho e aial. Di q non bz vlem qe e negativa. Ad instantiaz q regula tertiaz cu arguit q no sequit. tu es aial. ergo tu no differs ab aiali: quia ans est vez vt patet et qns falsu. qd contradictonis est verus. i. tu differs ab aiali quod pbat: tu differs ab aiali quod e asin? ergo tu differs ab aiali. et illud est asinus: tunc vltra. ergo tu differs ab anim. alit: tenet qsequentia a copulativa ad altera ptem et ans est veru: ergo qsequens. Dicit q cosequentia est bona et negatur q cosequens sit falsu: imo contradictoni um e falsu: et negatur illa consequentia: tu differs ab aiali qd est asinus: ergo tu differs ab animali et illud e asinus: qd relatiuz determinati p signu psumu no semp e sic resolvable: q no sequitur: tu es omnis ho qui e in a domo: ergo tu es ois ho: et ille e in a domo. ois homo qui currit mouet: ergo omnis ho currit et ille mouetur. Ad instantiam q qrtam regulam cu arguit q non sequitur hoc non est homo: demonstrato asino: et ho e aial si est rudibile: ergo aial si e rudibile non e ho: quia ans est vez et qns falsu: probat quia fusi dictionis non e vez. i. oe aial si e rudibile e ho: vt patet p exponetes: aliqd aial si e rudibile e homo et nullu e aial quin illud si e rudibile non sit ho. Dicit q qna sit bda et cosequens est veru sicut et ans: et negatur q dictionis pntis sit verum. Ad pbatone dicit q non bene e assignata se- cunda expones q debet ee illa et nihil e al si est rudibile quin illud sit ho: hoc est falsu: qd contradictonis e veru scilicet aliqd est aial si est rudibile quod no e homo. pu ta asinus. Et ad instantiam q quintam regulam cu arguit hoc cosequentia non valet: bec ppositio e necessaria aial e homo: q adequate significat aial ee homine. igit

aial ee hoies e necessarium: qd ans est vez vt patet et qns falsu: qd aial esse hoies est impossibile: igit falsu e q aial ee hoies sit necessarium: qna bona et ans pbat: hoc esse hoies e impossibile: demonstrado asinu et hoc e aial: ergo aial ee hoies e impossibile: tenet qntia ab inferiori ad suu superius affirmatiue sine impedimento. Dicit coedo p ma cosequentia et ans et cosequens et nego qd aial ee hoies sit impossibile: et ad pbatone nego cosequentia: et ad rela- tiue dicit q no arguit rone totu? extremi. Secundo q arguit cu ipedimeto q ly impossibile immobilitat illu tmi nu aial. vti vt dictu e i vna regla cosequentiaz: ab inferio ri ad suu superius immobilis n valet qna. et si istares q arguit a resoluentib? ad resoluta negat h? qd bec ppo ho mine ee aial e impossibile no e resolvable sz officiable p bda. Et ad istatiam q sexta regula cu arguit q illa qna no valet. tu intelligis hoies. g? tu intelligis aliqd sub rone q e ho: qd posito q no habes itellectione d hoie nisi simpliciter. tunc ans e vez. vt pz et qns falsu. pbat qd ois ro hois e diffu: sz no intelligis aliqd sub rone diffinis q nulla habes diffone i mete vt suppono i casu. g? et. Di q qna fuit bda et coedit qns sic ans: cu di. ois ro hois e diffu ipi? nego qm ro ipi? e dnomiatio sen illu p qd sit dnoatio. ho naqz ab vnitare dnomiat. fo hu- manitas ro ipi? di et bec e illa ro sb q intelligis hoiem.

Septia reg. tres requit limitaciones. pmo a sensu copo sito ad sensu diuissu vel es: no i emis discretis: q i emis discretis bñ valet: vt possibile e te currere. ergo tu potes currere: pole est antichristu ee ergo antichristu pole e esse. Ad i emis simplicib? sine ipedimeto alteri? signi: q i ter mis simplicib? sine ipedimeto alicui? signi qna valet: qd bñ seqt possibile e hoies ee aial: g? hoies pole e ee aial. St at arguat cu limitatõe signi aut i emis copositu no valet. vñ no seqt oe aial ee e necciu: ergo oe aial necciu e ee: aia tua neccio e. ergo neccio aia tua e. albu pot ee ni grū. ergo pole e albu ee nigrū. Tertia qna e bona ipsa significare et copositõe suoz emioz pole pmarie signi ficatū pp subordinatione et variatione significatiois.

Et pp hoc pz ad istatiam magri cu arguit: tu potes currere. ergo pole e te currere: et conuerto pole e antichri stu ee. ergo antichristu pole e ee. di. n. q i emis discretis et simplicib? sine ipedimeto alicui? signi e bona qna. in alijs vo no. et illud no e q regula. et ad replica cu magr p bat illa qna ee bona. albu pot ee nigrū. g? pole e al bu ee nigrū: q sequit: albu pot esse nigrū. g? albu e po tes ee nigrū. te vltra. ergo e ens nigrū: sz qna. q potes ee et ens conuertit. te vltra. ergo albu e nigrū. et vlt. g? pole est albu ee nigrū. sz qna: q ois ppo d pnti ifert vna alia d poli d sensu coposito: q a pmo ad vltimu valet qna albu pot ee nigrū. g? pole e albu ee nigrū. di q illa qna no valet. albu e potes esse nigrū. g? albu est ens nigrū. Ad pbatone di q ly ens et potes esse mālri conuertit. no ti hoc totu ens nigrū et potes esse nigrū conuertit. id a conuertibili ad conuertibile no rone totu? ex tremi no valet qna. Et dico vlti? q potes ee no alit supru no conuertit cu ly. ens: q antichristu? e potes ee et ti no est ens. et i pposito sumit potes ee pncipaliter. id no valet. Et ad istatiam q octaua regula cu arguit q no valet illa qna: a ppo e va: et imediate an istas pns no fuit va. g? a ppo icipit ee vera qd posito q a ppositio i omni pte ppositabili impari boi pterite fuerit ve-

Vltimo de propositionibus
 ypotheticis est dicē
 dū modo priorū regulas assignādo
 qrum prima ē vt patet. A copu-
 latiuā affirmatiuā ad alterā ei⁹ par-
 tē picipalē q̄nā ē bona ⁊ nō ecōuer-
 so nisi gratia mīae. Regula annexa
 a toto copulato ad alterā eius par-
 tē q̄nā est bona. A parte disiunctiue ad totā disiuncti-
 uā est bona cōsequentiā: ⁊ nō ecōuerso nisi gratia mate-
 rie. Regula annexa a parte disiuncti ad totā disiuncti-
 uā est bona. A disiunctiuā affirmatiuā cū destru-
 ctione vni⁹ partis ad alterā partem q̄nā ē bona. A
 copulatiuā affirmatiuā ad disiunctiuā affirmatiuā fa-
 ctam de partib⁹ oppositis est bona cōsequentiā. A
 cōditionali affirmatiuā cū pōitione antiā ad pōitio-
 nē cōsequētis cōsequētiā ē bona. A cōditionali afir-
 matiua cū destructione cōsequētis ad pōitionē antiā ē
 cōsequētiā bona. Prima regula quinq⁹ limitatiōes
 requirit. Prima a copulatiuā affirmatiuā q̄a a nega-
 tiua nō valet. vñ nō sequit⁹ nō tu es hō ⁊ tu es asin⁹. er-
 go tu es asinus. dato q⁹ ly nō cadat supra totū. Se-
 cūda ypothetice pbabili: q⁹ nō sequit⁹ ipōssibile tu es
 ⁊ tu nō es. ergo tu nō es: dato q⁹ aduerbiū determinet
 totū. Tertia ad quālibet partē picipalē vel sibi pro-
 portionabile: q̄a non sequit⁹ tu es hō et tu es asinus vel
 tu es aial. ergo tu es asinus. Di⁹ pportionabile: q̄a in
 terminis relatiuis ppter dependētiā nō pōt fieri cōse-
 quentiā ad partē relatiui: q̄a non esset cōsequēs cū pro-
 positio nō esset intelligibilis. vñde nō sequit⁹ aliq⁹ hō
 currit: ⁊ plato ē ille. ergo plato currit: sed bene sequit⁹ si
 bi proportionabile. ergo plato ē aliquis homo currēs.
 Quarta cōsequētiā ē bona ipsa significāte ex cōpositio-
 ne suarū partū p̄cise p̄marie significantiū ppter sub-
 ordinatiōē ⁊ variatiōē significatiōis: ⁊ eā nō valet
 nisi de m̄a. ⁊ hoc est cū fiat copulatiua ex partib⁹ p̄in-
 cipalib⁹ quarū vna antecedit ad aliā. tūc a parte antecē-
 tis ad totā copulatiuā ē bona cōsequētiā ⁊ formalis: s⁹
 nō est de forma: vt tu curris. ergo tu curris et tu moue-
 ris: tu es alb⁹. ergo tu es alb⁹ et colorat⁹. Et ppter
 hoc patet ad instātiā magistri cū arguit q⁹ non sequi-
 tur aliquantum videt⁹ for. et tū videt⁹ plato. ergo tū vi-
 det⁹ plato: q̄a antecēdēs est verū: posito q⁹ q̄libet cor⁹ vi-
 deat pedālē ⁊ q̄nā falsū tenēdo ly tū excludit⁹ q⁹ fa ex-
 ponēs ē falsa. Dico q⁹ si ly tantū tenetur relatiue. in p-
 te sicut in toto. valet cōsequentiā. si autē aliter non est
 ps eius. ideo nihil ē contra regulā. Regula annexa
 de copulato requirit quatuor limitatiōes. Prima a
 copulato affirmatiuo: quia a negatiuo non sequit⁹. vñ
 non valet. non for. ⁊ plato trahunt nani. ergo for. tra-
 hit nani. Secūda diuisiue tēto: q⁹ si collectiue tene-
 tur non valet. vñ non sequitur for. ⁊ plato trahūt nani
 ergo fortes trahit nani: ⁊ ppter hoc soluit⁹ instātiā
 magistri cui⁹ arguit q⁹ non valet for. ⁊ plato sūt nume-
 rus binarius: ergo for. ē numer⁹ binarius. Similiter
 for. ⁊ pla. ferunt a lapidēz: ergo for. fert a lapidē: quia
 i istis copulatiū tenetur collectiue. tenet⁹ at collectiue q̄n
 do uest copulatiū simul ⁊ nō diuisim: aut quando p signū
 confusiūz determinatur. diuisiue vero opposito mō.

ra: ⁊ in oī pari fuerit falsa: tūc nūc vera ⁊ scim⁹ i instāti
 termināti illā horā tūc antecēdēs ē ver⁹ ⁊ q̄nā falsū. q⁹
 antecēdēs sit ver⁹ pro prima parte ps. pro secūda pba-
 tur: q̄a a immediate an⁹ hoc fuit falsū. ergo immediate an⁹
 hoc nō fuit verū: q̄nā tenet antecēdēs probat⁹: an⁹ hoc
 fuit aliqua pars par. sed quādoq⁹ fuit aliqua pars
 par a fuit falsū: ergo immediate ante hoc fuit falsū. q⁹
 q̄nā p̄cipale sit falsū pbat⁹: q̄a a nūc est ver⁹: ⁊ im-
 mediate ante hoc istās fuit ver⁹. q⁹ immediate an⁹ hoc fuit
 aliqua pars ipar. ergo a nō incipit eē ver⁹. Di⁹ q⁹ a in-
 cipit eē verū. ⁊ ad argumētū nego p̄mā cōsequētiā fa-
 ctā q̄n nō recte accipiūt⁹ cāe veritatis sed sunt ille: a
 nūc ē ver⁹ ⁊ nō immediate ante istās p̄sens fuit verum: ⁊
 hoc ē falsū ppter veritatē sui cōtradictoriū. s. immediate
 ante instans p̄sens a fuit ver⁹. ⁊ conceditur ista simul:
 immediate ante istās p̄sens a fuit verū: ⁊ immediate ante
 istās p̄ns a fuit ver⁹: nō tūc cedit⁹ cū p̄mā ⁊ nō immediate an⁹
 instans p̄sens a fuit ver⁹. Nonna regula duas requi-
 rit limitatiōes. Prima ab actiua ad passiua ⁊ ecōuer-
 so est bona cōsequētiā: ipsa significāte p̄cise ex cōposi-
 tione suoz terminoz p̄cise p̄marie significatiū: ppter
 subordinatiōē ⁊ variatiōē significatiōis. Secūda.
 ⁊ vniuersim supponētū: ⁊ ppter hoc soluit⁹ instātiā
 magistri: q̄a nō valet. promitto tibi denariū: ergo dua-
 rius p̄mittit a me tibi: quia vbi p̄mittit tibi denariū
 in confuso ⁊ nullū denariū tibi p̄mittit: est antecēdēs
 ver⁹ ⁊ consequēs falsū. Similit⁹ nō sequit⁹: q̄libet hō
 videt aliquē hominēz. ergo aliq⁹ hō videt a quolibet
 hoīe: q̄a posito q⁹ q̄libet hō videat p̄cise seipm. an⁹
 est ver⁹ ⁊ cōsequēs falsū. Di⁹ enī q⁹ nō valet q̄a ter-
 mini nō supponit eodē modo sed in actiua ly denariū
 supponit confuse tū. in passiua vero determinate: sed
 sic debet dicere: a me tibi p̄mittit denariū. Similiter
 in alia ly hominēz in actiua stat cōfuse tū. in passiua ve-
 ro determinate: sed debet dici sic: a quolibet hoīe videt⁹
 aliq⁹ hō. Decima regula quinq⁹ limitatiōes requi-
 rit. Prima a tercio adiacēte ad fm adiacēs affirmati-
 ue: q⁹ negatiue nō sequit⁹ null⁹ hō ē currēs. ergo null⁹
 hō ē. fa sine terminō distrabēte. vñ tūm⁹ distrabens
 siue distractus dī tūm⁹ ampliatiuus et termin⁹ trāscē-
 dens: ⁊ q̄cūq⁹ pōt indifferentē affirmari tā d eo qd ē q̄z
 de eo qd nō est. Exēplū p̄mi: iō nō sequit⁹ ille hō ē mor-
 tuus. ergo iste hō ē. Similit⁹ nō sequit⁹: Cesar ē opi-
 nabilis. ergo cesar ē. Exēplū secūdi: iō non sequit⁹ ro-
 sa ē ens. ergo rosa est. similit⁹ ens i potētiā est: ergo ens
 in potētiā est. Exēplū tercij. priuatio ē principiū: ergo
 puatio est. Similit⁹ nomē p̄teritū ē termin⁹: ergo nō
 men p̄teritū ē. Tertia cōditio ē bona ipsa significāte
 ex cōpositione suoz terminoz: p̄cise p̄marie signifi-
 cantū ppter subordinatiōē ⁊ variatiōē significa-
 tiōis. Quarta vniuersim supponētū. iō soluit⁹ instā-
 tiā magistri chymera est terminus. ergo chymera est.
 Quia ē exclusiua. ⁊ ppter hoc soluit⁹ instātiā ma-
 gistri cū arguit q̄a non sequit⁹ tū hō est risibilis. ergo tū
 hō est: quia ass est ver⁹ ⁊ q̄nā falsū. Di⁹ enī q⁹ nō va-
 let in exclusiuis: q̄a arguit ip̄licite ab inferiori ad suū su-
 per⁹ cōfuse distributue. nā cū dī. tū hō est: in ly ē iclu-
 dit⁹ ens quod ē suū participiū quod stat distributue ra-
 tione dictionis exclusiue.

RE

SE

AF

At

af Tertia ad altera et ptem pncipale: qz nō pncipales non valet. Quarta. qz gna est bona ipa significante: ex cōpositione suaz ptiū pñse pmarie significatiū: ppter subordinationē et variationē significatiōis. Quarta regula qtuor limitatōes requirit. Prima a pte pncipali dīstīctīne: qz nō seqt. asini sunt asini: ergo oēs hoīes sūt asini vel hoīes. et asini sunt asini: qz nō arguit a pte pncipali: s; a pte ptiū pncipali: et hoc tenēdo qz ly vel sit nota pncipal. Scda. ad totā dīstīctiā: qz nō seqt. deus ē: ergo nō deus vel deus ē. dato qz ly nō cadat i totū. Tertia ypothetice pbabilē. qz nō seqt. contigēter tu es. ergo gūgenter tu es vel tu nō es. et dato qz hoc aduerbiū dēminet totū. et sic cessat istantia magri.

Ff Quarta ē bōa gna formal ipa significatē pñse ex cōpositione suaz ptiū pñse pmarie significatiū. ppter subordinationē et variationē significatiōis: vt sepe dcm ē. et ecō uersō nō valet: nisi de mā. et hoc ē cū ista dīstīctiā cū insyna ps pncipal ancedit ad reliquā: tunc a dīstīctiā ad ptez qst gnis ē bona gna formal: s; nō de forma: vt tu curris vel tu moueris. ergo tu moueris. tu es albus vel tu es coloratus. ergo tu es coloratus. Regula annexa de dīstīctiōe qtuor requirit limitatōes. Prima a pte pncipali dīstīcti. qz a pte nō pncipali nō v; iō nō sequitur. asini sūt asini. ergo asini et hoīes vel eq sūt asini. Secūda ad totū dīstīcti dīstīctiū sumptū. qz collectiue non valet. iō solū istantia magri cū arguit qz nō seqt. tu differ ab asino. ergo tu differ ab hoīe vel ab asino. quia anis est v; et gnis falsū: vt pz exponētes. Sili non te quē asin? est asin? ergo ille hō vel asin? ē asin? demōstrādo hoīem: qz tenet collectiue i oib; his. Ad quod cognoscendū nota qz collectiue sumit qn dēminat p si gnis confusū vel dīstīctū vel relatiū. Exēplū pmiū. tu differ a te vel a me. Exēplū si: ille hō vel asinus est asin? volēdo qz ly ille cadat supra totū subm. Exēplū tertij. vt for. q ē hō vel asin? ē risibil. dīstīctiue at tenetur qn nullo illor modor tenet: vt hō vel asin? currit: tu es hō vel asin? Tertia affirmatiue: qz negatiue non valet. iō nō sequitur asinus ē asin? ergo nō asin? vel hō ē asinus. Quarta sine cōmō officīabili: qz nō valet ad te currere seqt hoīem currere. ergo ad te currere vel nō currere se quē hoīem currere. Quia. gna ē bona ipa significatē ex cōpositione suaz ptiū pñse pmarie significatiū: ppter subordinationē et variationē significatiōis: econtra vero nō valet nisi gna māe sicut i dīstīctiua. Tertia regula sex requirit limitatōes. Prima a dīstīctiā affirmatiua: qz a negatiua nō seqt. vñ non valet: nō tu es asinus: vel tu es asin? s; tu non es asin? ergo tu es asin?.

af Secūda ypothetice pbabili. qz non seqt necessario: tu es vel tu nō es. s; nō necio tu es: ergo tu non es. dato qz ly necio cadat i totū. Tertia. cū destructiōe vniū ptiū. qz aliter non valet. iō nō seqt istantia magri dicēdo: tu es asin? vel tu non es asinus. ergo tu es asin? qz non destruit aliq ps. Quarta pncipal: qz nō sequitur: tu es hō vel hō est asin? et tu non es hō: s; nullus hō est asin? ergo tu nō es hō: tenēdo qz ly vel sit nota pncipalis.

Quia. ad altera pte pncipalē. qz nō a pte nō pncipalē non valet: qz non seqt. tu es asin? vel tu es hō vel tu nō es hō. s; tu nō es asinus: ergo tu non es hō. Sexta gna ē bona ipa significatē pñse ex cōpositione suaz ptiū

pñse pmarie significatiū: ppter subordinationē et variationē significatiōis: vt sepe dcm ē. Quarta regula tres requirit limitatōes. Prima a copulatiua negatiua ypothetice pbabili: qz si estz categorice pbabilis nō valeret. iō nō seqt non necio tu es hō: et tu sedes. ergo necio tu non es vel tu nō sedes. qz anis est v; et cū dīctōrū sit falsū. et tu gnis est falsū: qz quibz ps pncipalis ē falsa. Scda ad dīstīctiā affirmatiua scāz d ptiū bus oppositis. qz nō valet alit. Tertia gna est bōa ipa significatē pñse ex cōpositione suaz ptiū pñse pmarie significatiū: ppter subordinationē et variationē significatiōis. Sili a dīstīctiua negatiua ypothetice pbabili: qz categorice pbabili non valet: et sic soluit istantia magri: qz nō seqt nō necessario tu es vel tu sedes. ergo nō necessario tu nō es vel tu nō sedes. qz anis est v; et cū dīctōrū sit falsū: et gnis ē falsū: vñ nota qz sp dat dīctōrū ipsi copulatiue affirmatiue et dīstīctiue affirmatiue p negationē ppositā: s; non sp dat p copulatiua affirmatiua factā de ptiū oppositis: nisi sint ypothetice pbabiles et categorice qst sūt iste. Tertia gna ē bona ipa significatē pñse ex cōpositione suaz ptiū pñse pmarie significatiū: ppter subordinationē et variationē significatiōis: quod dcm ē sepe. Quia regula sex limitatōes requirit. Prima a dīstīctiā affirmatiua: qz nō seqt a negatiua. non si tu es hō tu es asinus. s; tu es hō: ergo tu es asinus. Scda ypothetice pbabili. qz categorice pbabili non seqt. impossibile ē qz tu sis asinus si tu sis hō: s; tu es hō. ergo tu es asinus. dato qz ly impossibile cadat supra totū. Et sic pz nūto ad istantiam magri: qz nō seqt. necio tu es aial si tu es hō. s; tu es hō mo. ergo necio tu es aial. vbi ly necio ipm dēminet totū: si at dēminarz solū illā pte: tu es aial. maior ē falsa. Tertia cū positione sui antis. qz sine positione nō seqt. si tu curris tu moueris: ergo tu moueris. sili cū positione nō sui antis: s; alieni non valet. vñ non sequitur: si tu es papa tu es sacerdos: s; tu es hō. ergo tu es sacerdos. Quarta pncipal expliciti vel impliciti: qz nō seqt. si tu rides tu es leus: s; tu es leus. ergo tu rides. illd. n. n. est pncipale anis explicitū. Similr non seqt dicēdo: nisi tu es aial tu nō es hō: s; tu es aial. ergo tu nō es homo. qz anis pncipale impliciti ē: tu nō es aial ppter negationez implicitā ly nisi p si nō. Quia vel sibi pportionabil. qz non seqt. si antips estz albus antichristus estz coloratus: s; antichristus estz alb. ergo antichristus estz coloratus: qz minor et cluso non sūt itelligibiles. cū nō sint oīnes pfecte: s; sibi pportionabiles. s. antichrist? ē albus. Sexta ad pōnē sui antis pncipal. qz nō seqt. si tu rides. tu rides. s; tu rides si tu rides. ergo tu rides. Septia. gna ē bona ipa significatē pñse ex cōpositione suaz ptiū pñse pmarie significatiū: ppter subordinationē et variationē significatiōis: vt sepe dcm est. Sexta regula totidē requirit limitatōes. s. a dīstīctiā affirmatiua ypothetice pbabili: cū destructiōe sui gnis pncipal: expliciti vel impliciti: ad destructiōē antis pncipalis: gna significatē pñse ex cōpositione suaz ptiū pñse pmarie significatiū: gna ē bona tā formal: qz de forma. Et ad istantia magri cū arguit qz nō seqt necio si antichristus ē albus antichristus ē coloratus. s; antichrist? nō ē coloratus. ergo necio antichristus nō ē alb? qz anis est v;

Tractatus

et quod falsum. De negando quod: quia solus deus concludit illa: antichristus non est albus. ex quo ly necessario non est pars antis nec quod. Et ad instantiam specialem magis cum arguit quod illa non valet: si tu es homo necessario tu es animal. sed non necio tu es animal. ergo tu non es homo. quod quod est falsum: ut patet per antea verum. per se patet per quod: quod dictionum est falsum per per se patet. probatur: tu es animal si tu es homo necio. ergo si tu es homo necessario tu es animal. tenet consequentia a convertibili ad convertibile. Respondet magis dubitando an consequentia valeat an non. quod diffinitur an ly necessario sit per antecedens vel quod. si antecedens negat consequentiam. quod non sequitur oppositum consequentis: sed debet sic sumi: sed tu si es animal: ergo tu non es homo necessario. et tunc conceditur consequentia. sed negatur minor. Si vero sit pars consequentis concedo consequentiam: sed negatur conditionalis. quod equivalet huic conditionali false: si tu es homo tu es animal necessario. Et tunc ad argumentum negatur consequentia: quod non convertuntur ille propositiones: cum si primo ly necessario sit pars antis: in secunda vero sit per quod: et sic per solutio ad argumentum. Adverte tamen quod si quid minus locuti sumus in his quod: diffuse dicemus contra quod: ad hoc diffusius in tractatu nostro quem fecimus supra quod: ad hoc: ad quem recurrit si placet.

Et sic est finis huius tractatus.

Qualiter

propositiones illatine probentur. Adverte primo circa titulum huius tractatus qui dicitur de probationibus terminorum. Et primo circa ly probationibus. quod probare propositionem est veritatem eius ostendere. Improbare vero est falsitatem ostendere vel demonstrare. In generali autem unus est modus probandi propter se verum vel falsum. scilicet per modum eius significatum: si primarium eius significatum est verum. ergo ipsa est vera et contra. vel per modum significatum sic est ergo vera. falsitas vero per oppositum. In speciali vero quadrupliciter contingit probare propositionem. aut a priori si causam habet ex qua sequitur eius primarium significatum. ut homo currit probatur a priori sic: quod habet voluntatem currendi et non impediri. A posteriori autem per suum iterum: vel per aliquam vitam aut per aliquam causam sue veritatis: ut homo currit. probatur a posteriori per illam: quia ille homo currit. ergo homo currit. aut ex opposito. scilicet ex contradictorio: capiendum oppositum contradictorium probando ipsum esse falsum: quo facto sequitur propositionem quam volueris esse veram iuxta primum principium aut ab equo probando per suas exponentes vel descriptionem vel aliquid convertibile magis notum: ut probando quod omnis homo est risibilis per hoc quod homo est risibilis: et nihil est homo quin illud sit risibile. ergo etc. Aliquando autem unus modus probandi efficacior vel facilius altero dicitur. Adverte secundo circa ly terminos: quod variatio propositionis ortu sunt ex terminis. quod triplices. n. sunt termini triplices sunt propositiones. Terminos autem alij immediati alij intermedii. Terminos immediati sunt termini simplices non resolvable in aliquid aliud: ut per se nota de monstratio singularis numeri: ut ego: ipse: iste: hic: et is: et adverbia demonstrandi: ut nunc: tunc: ibi: et hoc: ubi: et huiusmodi est presentis temporis. dicitur autem immediati quia caret medio per quod possunt probari per se nota: quod nullus finis est notior istis. Medii vero sunt termini resolvable in aliquid aliud: ut termini coes: et bene inter omnes preter sum-

dictos: de quibus ab eodem dictum est in summis. Terminos immediati dividuntur: quod alij sunt resolvable ut termini coes: puta ut nota verba: principia. adverbia habentia significata inferiora. Alij sunt exponibiles ut figura vltima: dictiones exclusivae exceptivae et sic de alijs ratione quorum propositiones exponibiles probantur. Alij sunt officiales ut termini imitantes ad sensus compositum ratione dicti: ut termini modales et concernentes actum mentis determinantes dictum vel orationem infinitam. Alij sunt descriptibiles: ut termini concernentes actum mentis determinantes complexum verbale. Alij habent casus veritatis ut incipit et definit et ablativus et consequentia. Similiter propter dividitur. quod alia est immediata quod non habet medium per quod possit probari. alia mediata. scilicet que per medium per quod possit probari. mediata quintuplex est. scilicet resolvable exponibiles: officiales: descriptibiles: et habens casus veritatis. de quibus per ordinem videndum est.

Propositio

resolvable est triplex. scilicet definita: particularis: et singularis de non subiecto demonstratio. Dicitur autem hoc probatio resolutio quasi retro solutio: quod est resolutio in principia que sunt retro. Hec autem resolutio fit per duo demonstratio in quorum primo predicatur predicatum propositionis resolvende. in secundo vero predicatur subiectum eiusdem: ut homo currit: sic resolutum: hoc currit et hoc est homo. ergo homo currit.

Propositio

exponibilis est multiplex. scilicet vltima affirmativa et omnis gradus copulationis. de autem hoc expositio. i. extra positio. quod quod imus late extra ponitur. id expositio dicitur declaratio finis minus non per magis notum: et non est probatio a priori nec a posteriori nec a contradictorio sed ab equo. Hec autem probatio fit per preiacentem et vltimam negativam sibi correspondentem ut ista: omnis homo currit: sic expeditur: homo currit: et nihil est homo qui illud currat. ergo omnis homo currit. Adverte vltimam quod propositio vltima affirmativa quadrupliciter potest probari scilicet a priori: a posteriori: ab opposito: et ab equo. A priori sic: de animal rationale est disciplinabile: omnis homo est animal rationale. ergo omnis homo est disciplinabilis. A posteriori inductivae probatur per suam singularitatem: et in fine debet addi: et sic de singulis. sed ad hoc ut alij sunt singularia alij cum universali quod quod habeant predicata synonyma: cum predicatum de esse vltimae et sub particulari eiusdem: deptis signis. et voco signa nota distributiva: et per se nota demonstrativa: ubi. g. singulares isti: omnis homo est animal se ille: iste homo est animal: et iste homo est animal. et non talia. illud risibile est animal: aut ille homo est sub animalia sententia quod equaleat. Ex opposito potest sic probari. omnis homo est quantus. et vera: quod dictionum est falsum. scilicet homo non est quantus: quod tunc homo non sufficeret ridere nec exercere alias operationes hominis. ergo ista est vera: omnis homo est quantus. Quarto contingit exponibilis probari per preiacentem et vltimam negativam sibi correspondentem. et hic est modus magis vltimae. frequenter. n. graue est invenire medium probandi huiusmodi vltimas propositiones a priori: cum lateat in pluribus casibus. Difficile est et probare a posteriori per singularitatem: quod stat vltimae est nota quilibet singulari ex parte ignota. loquendo de noticia diffinita: ut illa: omnis mala est sterilis. stat et est quilibet singulari: re et tibi nota vltimae ex parte ignota. ut si soli sunt tres equi. a b c quos videas currere: nescis tu ipso esse oves equos. tunc tu scis quilibet singulari istum vltimae omnis equus currit: et non tu nescis illa vltimae. quod nescis istos esse oves equos. Stat

et vltz eē necessariā qualibz singulari exīte cōtīgēt: vt illa. ois hō ē aial. et eē nullū aial exīis i a domo ē asin⁹ posito q^o hodie sint hoies cras vō asini. Stat ēt vlem eē possibile qūbz singulari exīte impossibili: vt oē aial exīis i a domo ē asin⁹. posito q^o sint hoies solū in a domo. et eē stat vlem eē impossibile qualibz singulari exīte possibili. vt pz de istis: oē aial desinit eē. ois hō cōsumptur. vtrūqz istoz dīctorioz ē vey. hoc clare determinatur a magro i logica magna i caplo d suppone psona li. se at introducta hec ad declarādū q^o vllis nō cōuertit cū suis singularibz. et ēt vt declarez vnu cōclariū magistri i lib. sup illo textu. Est at alta p cognoscer. q^o multos latet. Probare ēt ex dīctorio obicaz ē frequē. cū cōtingat illud esse minus notū: cū at pbatio de equo p exponētes sit p notoria sp. ergo hec pbatio magis vltata ē. Dubiū ē circa pma cōclutionē q^o ē oē qd fuit ē. q^o videt falsa: cū seqt. oē qd fuit ē. ergo tū qd ē fuit. pz pna ab vli ad exclusiā de tēis trāspōstis. et tū qū est falsū. vt pz p exponētes. ergo aīis ē falsū. Dubitat cōsimilitē circa sam cōclutionē q^o ē illa: Oē qd non fuit ē. cū seqt. oē qd nō fuit ē: ergo tū qd ē nō fuit: pns ē falsū vt pz. ergo et aīis. Ad hec se dūe opinitones. Alia dīc q^o subiectū illi⁹ vllis solū suppoit p eo qd ē ppter vbiū pncipale pntis tps sine aliq^o āpliatōe. et tūc exclusiā sibi cōrespōdēs est ista. tūc ens ē qd fuit. et sic vtraqz est vā. Alia opinio vult q^o sub illo tēio iclu so i ly oē liceat descēdi i ordie ad illud vbi fuit. et sic ista ē falsa. q^o sequit fm eā: oē qd fuit ē. cesar fuit. ergo cesar ē. et sic exclusiā sibi cōrespōdēs ē falsa. f. tū qd fuit ē. Paul⁹ at pgnl. i dubijs suis i fa parte pncipali vbi agit d pbatioibz tēminoz pntētū et ipertinētū i limitatōe illi⁹ ab vno quertibili ad reliquz est bona pna: dīc q^o ly ens iclusū i ly oē suppoit copulatū. p eo qd fuit et ē. id nō supponit āpliatue: qā nō dīstīctim suppoit. Hoc idē vult magr: q^o hec ē melior. Ex his pz q^o illa est cōcedēda fm magrū: cesar fuit. et illa est negāda: cesar ē qd fuit. qā i pna stat āpliatue: i fa vō nō. et id īpliat finitū q^o cesar ē: et q^o cesar fuit. Silt illa est cōcedēda: cesar est pterit⁹: et hec est negāda cesar ē qd est pteritū. et p hoc pz solutio ad illud argumentū qd solet fieri Omne quod fuit est: cesar fuit: ergo cesar ē. negatur cōsequētia: quia mior debet esse: cesar est quod fuit. et tūc negatur minor.

Propositio officiabilis est duplex. qd. 33 enī ē c^o dēū vl oīo īfinitū mōi determinat tēio modali. cuiusmōi se polt: īpossi le nēcū: qūgēs: vey et falsū: ī sensu cōposito. Alia ē cui⁹ dictū determinat tēio cōcernēte actū mentis: cuiusmōi se ista: scio: credo: dubito: cognosco. et pbatio ei⁹ dī offi ciatio: q^o ē explicatio ppōnis hntis officiū dīterminādi totā cōpositionē. sic se termi modales et termini cōcer nentes actum mentis. Officiantes autem propositiones dicuntur exprimentes officium propositionis officiabilis. Hec at pbatio fit sic: vt illa: necē ē dēū cē pro bat sic: hec ē necessaria deus ē. que adequate significat dēū cē. g^o necesse ē dēū esse. et hec pbatio ē a posteriori. Aduerte vltērius q^o aliquē ad has reducunt et dicuntur ppositiones de sensu composito rōne istoz tēminorum per se et p accidēs. vñ illa ppositio: p se homo est

aial. ē officiabilis pbanda sic: hec ē per se homo ē aial que adequate significat hoiez eē aial. ergo p se homo est aial. similiter illa: p accidēs hō est albus: ē officiabilis ter pbanda sic: hec est per accidēs hō ē albus q^o adeqte significat hoiez esse albū: g^o p accūs hō ē alb⁹. Qōstr dicat d istis tēis p se p^o p se nō p^o. vñ illa p se pmo hō ē rīsbil: pbat sic: hec ē p sep^o hō ē rīsbil. q^o adeqte si gnificat hoiez eē rīsbilē. g^o p se p^o hō ē rīsbil. Silt illa p se nō pmo for. ē rīsbil: pbat sic: illa. ppō ē p se non p^o for. ē rīsbil: q^o adeqte significat forē eē rīsbilē. g^o p se nō pmo for. ē rīsbil. Aliq^o tū pbat alr ista: p se p^o hō est rīsbilis: sic dicētes. rīsbile cōpetit homīni nō p alte rū: et cūlibz alteri p ipm. ergo p se pmo hō ē rīsbilis.

Descriptio bilis ppō ē duplex. qd. 44. n. ē in q^o mī tēmin⁹ cōcernēs actū mētis dīc mīat icōplexū vba qd nō ē signū cōplexi vt cognosco sō tē. Alia vō ē i q^o tēmin⁹ cōcernēs actū mētis dīc mīat icōplexū vba qd ē signū cōplexi: vt scio a. ppōnē. hec pbatio dēā ē dīscriptio: nō qd itelligēdo dīcriptionem oīonē cōpositā ex gūe et ppō. f. dīnotatōnē rei. ipa enī denotatio dī dīscriptio: vt dīcīt magr. Hec pbatio sic fit: vt hec: cognosco fontē. pbat sic. cognosco aliqd sub rōne q^o for. hec at: scio a. ppōnē: pbat sic. scio adeqū si gnificatū a. ppōnis: q^o scio adeqte significat p a. ppō nē. g^o scio a. ppōnē. Aduerte vltēri⁹ q^o illa vba scior: credo: dubito: nō possunt dīterminare complexū explicite vt īplicitē. vñ nō bñ dī: scio fontē. f. alia vba cōcernē tia actū mētis: vt itelligo cognosco possūt dīstīcēt de terminare complexū et īcōplexū. nā īdīstīcēt possūt dicere: itelligo for. et itelligo a ppositionem.

Necessario pōt sumi duplī. f. aduerbialit⁹ et noialit⁹. Noialit⁹ sūptū est ca sus datūi et ablatūi: et hz pbari resolubilit⁹. Aduerbia lit⁹ vō sumptū nullū casus ē: et hz pbari exponibilit⁹ vt i pposito. f. p pma pīacētē. et fa p oppositas qūitates: vt illa: necio de⁹. exponit sic: de⁹ ē: et nō pōt esse quī de⁹ sit: ergo necio de⁹ ē. Silt pīgētē pbat exponibilit⁹ p pīacētē: et fa p oppositas qūitates fm exigentiā vbi: vt cōtīgēt tu es. pbat sic: tu es et pōt esse q^o tu nō sis. ergo cōtīgēt tu es. H⁹ at pbatiois rō ē: q^o hz pbf losophbz sō metaphisice. necio dī cē aliqd vñ nō esse. q^o nō pōt alr se hīe. id ī pma īducit eē vel nō eē. i fa vō nō possē alr se hīe. Opposito mō dicat d qūgēt. Ad uerte vltēri⁹ q^o si negatio nō pcedit ly necio vel qūgētē adhuc pbat exponibilit⁹. vt necio chymera nō ē pbatur sic. chymera nō ē et nō pōt eē qū chymera nō sit. g^o rē. et fa exponēs equalē hūic: et nō pōt esse q^o chymera sit. Silt dicat d qūgētē: vt qūgētē ātīchūst⁹ nō ē. exponit sic. ātīchūst⁹ nō ē: et pōt esse q^o ātīchūst⁹ sit. g^o rē. Si vō negatio pcedit ly necio vl qūgētē nō expōit: f. pbatur p dīctoriū. v. g. volo pbar ista: nō necio chymera ē. dicā sic: illa ē falsa necio chymera ē: q^o dīcīt illi. nō ne cessario chymera ē. g^o illa ē vā. Silt de cōtīgētē: vt si volo pbarē illa: nō cōtīgētē fontes saluabitur dicā illa ē vā: qūgētē fontes saluabit⁹: q^o dīcīt illi. ergo illa ē falsa. Dubitat circa sam cōclutionē q^o ē illa: aia tua necessario ē: et tū qūgētē aia tua est q^o exponēs pīme ptis vñ dīcēt vni exponētī se ptis. nā pma pars pba tur resolutorie sic: hoc necessario est: et hoc est aia tua.

6f

Rf

nt

g^o necario aia tua ē. adhuc pma resolūes pbat expō-
bilit̄ sic: hoc est: dmonstrata aia tua. et non pōt esse qn
ita sit dmonstrata anima tua. ergo. et. modo hec secu-
da expōnēs contradic̄it huic: pōt ēē q anima tua nō sit
que ē expōnēs secūde partis cōclusionis: vt patet. qua-
re. et. Ad hec respōdetur dimittēdo alios vana loqu-
tes q ē differētia dicere: aia tua necario ē. et dicē neca-
rio aia tua est. pma enī ē vera et secūda falsa. pma ha-
bet pbari pmo resolubil̄ sic: hoc necessario ē. et hoc ē
aia tua. g^o aia tua necio ē. adhuc pma resolūes hz pba-
ri expōnibiliter: hoc ē. et hoc nō potest nō esse dmonstrā-
do aiam tuā. ergo hoc necessario est. q secūda expōnēs
sit vera pz: q contradic̄toriu ē falsū: hoc potest non ēē
q aia tua ē icorruptibilis. id falsū ē q possit nō ēē. secu-
da vero ppositio necessario aia tua ē. est falsa: quod p-
batur sic: aia tua ē. et nō potest ēē q anima tua nō sit.
ergo. et. modo secūda expōnēs est falsa. qz cōtradic̄tori-
uz ē verū. s. pōt ēē q aia tua nō sit. quod patet. qz habz
pbari officiabiliter sic: hec est possibil̄ aia tua nō est q
adequate significat aiam tuā nō esse. ergo potest esse q
aia tua non sit: mō officiantes vere sunt. ergo et officia-
ta. Hoc pmissio formaliter respōdet negādo q vna ex-
ponēs pme partis dīcat vni expōnenti secūde ptis.
et cuz dicit pma pbat̄ resolubiliter cōcedo. et q pma
resolūens expōnē cōcedo. s. secūda expōnēs nō est il-
la assignata. s. et nō pōt ēē q anima tua nō sit: sed est il-
la: et hoc nō pōt non esse. modo ista est vera: s. illa as-
signata sit falsa. neqz huic: hoc nō potest nō esse: dīcat il-
la expōnēs alterius partis. s. pōt esse q hoc nō sit. im-
mo statim simul. quare. et. Et nota bene hic: qz aliq-
uignores logica hic magnā intricatiōē faciūt nescien-
tes qd dicat. qre melius fore putauī eorū dicta in p̄sen-
tiarum non rectare.

Positiuus gradus cōparabiliter sumptus
potest sumi tripliciter aut cum
magis: aut cum minus: aut cum eque. si sumatur cuz
magis expōnēt sicut gradus cōparatiuus cui equalit̄.
vt dicēdo: tu es magis fortis qz plato. expōnēt sic: tu es
fortis: plato ē fortis: et plato nō ē ita fortis sicut tu. ergo
tu es magis fortis qz plato. Si sumat̄ cū minus expō-
nēt ē sicut cōparatiuus: excepto qz t̄min^o a quo cōpa-
rationis i etia expōnita expōnēt a parte ante in recto: et
termin^o ad quē a parte post in obliquo: vt dicēdo tu es
min^o fortis qz plato: expōnēt tu es fortis: plato ē fortis:
et tu nō es ita fortis sicut plato. ergo. et. Si sumat̄ cuz
eque adhuc dupliciter: aut cū p̄cisiōe: aut nō. Si cū p̄ci-
siōe: tūc illa: tu es ita fortis sicut plato expōnēt sic: tu
es fortis: plato ē fortis: et nenter illorū est fortior alio. er-
go tu es ita fortis sicut plato. Si vero nō: expōnēt sicut
dicit magister sic: tu es fortis: plato ē fortis. et plato non
est fortior te. ergo tu es ita fortis sicut plato. solum ergo
iste mod^o vltim^o est ad ppositū magistri. sine ergo e-
lē fortitudinē habes cū platone sine maiore isto mō di-
ceres: tu es ita fortis sicut plato. Rō aut̄ quare p tres
expōnētēs pbat̄ cōparatiuus grad^o est ista. qz i oi cōpa-
ratiōe requirit̄ pmo qz res i qua sit comparatio par-
ticipet ab vtroqz t̄mino. et ppter hoc ponit̄ pma ei se-
cūda expōnēs. Secūdo qz participet ab vno termino
magis vel min^o vel eque: et ppter hoc ponit̄ etia expo-

nens. Dubiū grāde ē circa tertiā cōclusionē: qz vi-
detur falsa. s. ego sū ita sapiēs sicut tu et de^o. qz qro qis
supponit illud copulatū: tu et de^o. diuīsiue aut collecti-
ue. si pmo modo equialet isti copulatiue false: ego sū
ita sapiēs sicut tu. et ego sum ita sapiēs sicut deus. Si
vō collectiue tertiā expōnēs ē falsa. s. nō tu et de^o estis sa-
pientiores me. quia contradic̄torium est verum. s. tu et
deus estis sapientiores me. et cum dicit magister q se-
quitur. ergo tu es sapientior me. nō arguit̄ ad propo-
sitiū: qz tūc teneret diuīsiue. et ita nō vniūsonit̄ teneret
in expōnita et i expōnēte. Ad hoc argumentū dicunt
qdā qz tenet collectiue: et ad argumentū quādo dicitur
quomodo tenet i negatiua i expōnēte dicit qz diuīsiue.
cū in gtradic̄toria affirmatiua teneat diuīsiue s. magi-
strū. et cū dicit nō arguit̄ ad ppositū. negat. nō enim est
opus qz si expōnita teneat collectiue qz similit̄ i expōnē-
tib^o. Alij dicūt qz in negatiua expōnēte nec collectiue
nec diuīsiue tenet. et rō est: quia tūc nota copulatiōis nō
remanet in vi ei^o. id nō diuīsiue nec collectiue tenetur.
In cōtradic̄toria vero affirmatiua bene tenet diuīsiue
hec subtilior ē. Cōtra has duas respōsiones argui-
tur. qz quero vtrū dicēdo: tu et de^o estis sapientiores me.
tenēdo collectiue sit vera vel falsa. si vera. ergo illa est
falsa. ego sum ita sapiēs sicut tu et de^o. probat̄ qia. qz
ex illa: tu et deus estis sapientiores me. sequit̄ dīctoriūz
istū. ego sū ita sapiēs sic tu et de^o. vt pz expōnēdo ipaz
qz expōnēt sic: tu et de^o estis sapiētes. et ego sum sapiēs.
et ego nō sū ita sapiēs sic tu et de^o. qre. et. Si vero dicit
qz est falsa g arguo sic: De^o ē sapiētior me. ergo tu et
de^o estis sapiētiores me. tenēdo collectiue. pbat̄ qia.
qz quod p se sumptū aliquo meli^o est: illud idē cū alio
meli^o est sine illa ambo meliora sunt: vt pz per philoso-
phū in tertio topicorū: qui dicit qz nō bona bonis nibil
phibet magis eligēda esse vt beatitudinē et ad aliquid
aliud qd nō est bonū iusticia fortitudinē: vbi vult phi-
losophus qz cū beatitudo sit melior et magis eligenda
qz iusticia et fortitudo. et adhuc beatitudo cū aliquo non
bono ista duo simul magis eligēda sunt. qz adhuc me-
liora sunt. ergo si de^o ē sapiētior me. de^o et tu simul estis
sapientiores me. Id credo i rei veritate qz cōclusio sit fal-
sa. Sed dicēdū qz magi nō loqur̄ fm opinionem p̄-
p̄iā. Alā ip̄e dicit in vltimomotato insolubilī qz partiz
locutus ē fm opinionē. p̄p̄iā et partim locut^o ē s. p̄ opi-
niōē aliorū. Alā dīctoriū istius: tu et deus estis sapien-
tiores me. tenēdo collectiue. qd dat p negatiōē p̄p̄o-
sitiū significat diuīsiue qz tu nō es sapiētior me vel de^o
nō est sapiētior me. et hoc ē dīctoriū illi^o tenēdo diuīsi-
ue. sed significat qz non ista duo simul sunt sapiētiora
me. quod ē falsum. imo illa duo simul sapientiora sunt
me. p̄babiliter tū multoties tenui oppositum.

Comparatiuus grad^o pōt dupliciter su-
mi. s. p̄p̄ie et ip̄opie
Impropie sumit̄ quādo sumitur cū abusiōe: qz abusiō
sit qdupliciter: vt scis ex grāmatica. s. formatiōe: signifi-
catiōe: participatiōe: et cōstructiōe. potissimū tū sit abu-
sio i significatiōe et participatiōe. p̄participatiōe qz qli-
tas cōparatiui nō participat ab vtroqz t̄mino. vt de^o
ē melior diabolo. et istud mare ē dulci^o illo. Significa-
tiōe aut̄ qz non significat plus suo positiuo. vt senior

Quartus

71

pro tener. aut qñ minus significat. vt subterfugior. i. parū
tristis. aut qñ significat tristis. vt istud sel ē dulcius illo.
Proprie vero sumit sine aliqua abusione. i. qñ signifi-
cat plus suo positio et pñcipat ab vtroq; extremo. In
pposito magi loqur de cōparatio. pprie sumpto. et
cōparatiuus grad⁹ pprie sumptus exponit p tres expo-
nētes: quaz scia ē p positio cōparabilē sumptū. ego
sum fortior te. ego sum fortis: et tu es fortis. et tu non es
ita fortis sic ego. ergo etc. Item? aut pbatōis rō assigna-
ta ē sup de positio cōparabilē sumpto. Dubiū est
circa tertiā cōclusionē q est. ego sum sciētiōr te et dō. qz
illud copulati te et deo aut tenet diuisione aut collecti-
ue. si diuisione equalit istī copulatiue false: ego sum sciē-
tiōr te: ego sum sciētiōr deo. si vero tenet collectivē ter-
tia exponēs ē falsa. s. nō tu et deus estis ita sciētes sicut
ego. Et cū dicit magi. ergo tu es ita sciēs sicut ego. nō
arguit ad ppositū: qz tūc tenet diuisione. et ita nō vni
formit tenet in exponēte et exposita. Ad hoc dicatur
precise sicut ad dubiū motū q tertiā cōclusionē positū
cōparabilē tēti: vide sup. Suplatiuis grad⁹ dupli-
citer sumit. i. absolute et respectue. Exēplū pmi: vt for.
ē fortissimus. Exēplū secūdi vt for. ē fortissim⁹ illorū.
Pmo mō sumptus exponit p duas exponētes: vt sic:
for. ē fortis. et forte nihil pot ēē fortius i sua latitudine. er-
go fortes ē fortissim⁹. Si vō sumat respectue ad huc du-
pliciter. i. positue et negatiue. positue sumptus exponit
p tres exponētes: duas in qbus extrema cōparatiōis cō-
ueniūt: et tertiā negatiuā de positio cōparabilē supio vt
sic. tu es fortis: et isti sunt fortes: et non aliqd istoz est ita
forte sic tu: ergo tu es fortissimus illoz. et dī positue ac-
cipit tūc. qz p excessū alioz accipit. Negatiue vō sum-
ptus exponit p negatiuā sui cōparatiui vt sic: tu es for-
tis: et isti sūt fortes: et nō aliqd istoz ē fortior te. ergo tu es
fortissimus illoz. et dī negatiue accipit tūc qz p nō exce-
di ab alijs accipit. et isto modo plurib⁹ pot cōuenire su-
perlatiuis gradus. In pposito loqur magi de supra-
tino respectue tēto sine positue sine negatiue teneat. et
huiusmodi pbatōis rō assignata ē i caplo de positio
cōparabilē tēto. Dubiū ē circa qrtā cōclusionē ma-
gistri q ē aliqd illoz ē maximū illoz qd nō ē maximū
illoz: qz sequit qz duo dīdictoria sūt simul vera: qz hec ē
vera: nihil ē maximū illoz qd nō ē maximum illoz. et
hec est dīdictoria illi: aliqd ē maximū illoz qd non est
maximū illoz: ergo si illa est vera oz qz duo dīdictoria
sunt simul vera: pñ nota et minor ē pz. i. qz illa sunt cō-
tradictoria: qz vniuersalis negatiua et particularis af-
firmatiua de cōsimilibus tūinis dīdicit. maior pbat
i. qz illa negatiua sit vera nihil ē maximū illoz qd nō
est maximū illoz: et arguit: Qd maximū illoz est maxi-
mū illoz: ergo nihil est maximū illoz qd nō ē maximū
illoz. cōsequētia pz: qz arguit ab exposita ad vñā suarū
exponētū: et anis ē ver: eo qz ē vna vniuersalis afir-
matiua i qua idē pdicat de seipso: ergo anis est ver: qz
re tē. Ad hoc argumentū diuersi diuersimode respon-
dent. Et qdam volunt qz cōcludāt. Magi tñ i sopbis-
matibus suis ad hoc argumentū respōdet i sopbisma-
te. rliij. et dicit: Dubiū ē qz illa stāt simul. aliqd est ma-
ximū illoz qd nō est maximū illoz: et nihil est maximū
illoz qd nō est maximū illoz. dato qz i prima referat il

lū tūmū maximū: et nō illū tūmū aliqd: et i secūda re-
fert illū tūmū nihil: seu ly ens inclusiū i ly nihil: et ita
qlibet illaz ppositiōnū pot idifferēter cōcedi vel ne-
gari sūm qz relatiua possunt referre diuersa ancedētia.
et sic pz qz illa nō cōtradicit nisi referat idem.

Differet dupliciter pot sumi. i. positue et negati-
ue. ppositiue sumit: qñ extrema pos-
sunt simul esse q significat differētiā: et tūc exponitur sicut
dicit magi p tres exponētes: duas affirmatiuas
et tertiā negatiua: vt fortes differt a platone. Et rō h⁹
pbatōis est: qz ex quo ponit extrema simul eē i pma
significat vñū extremū esse: in secūda significat aliud. i.
tertia vō negat vñū extremū ab alio iter que significat
differētiā. Negatiue vō sumitur qñ negat tñ vñū ex-
tremū ab alio: dato qz nō sunt simul extrema: et sic con-
cedit qz for. tener differt a seipso puero: qz for. tener nō
est puer: et tñ nō est simul fortes tener et fortes puer: et illo
modo nō loquitur magi i pposito s3 primo mō. Ad-
uerte ulterius qz aliud et non idem i neutro gñe dicit
diuersitatem essentialē: s3 aliud et nō idē i masculio ge-
nere dicit diuersitatē accidentalē. s3 iuxta hoc cōce-
ditur i diuinis. pater est alius a filio: et non est aliud a fi-
lio. nā prima pars pbatut sic: pater est et filius est: pater
non est filius: et hoc est ver. s3 vō probat qz oppo-
sitū est falsum. i. pater est aliud a filio qz pbatut sic. pa-
ter est: et filius est: et pater nō est eadem res que est filius
et hoc est falsum. id conceditur in diuinis qz pat ē idē
filius: et pater non est idē filio: tenendo ly idē i pñā i
neutro genere. et i secūda i masculio: id non dīdicitur.

Tantum dupli cit sumitur. i. relatiue et
exclusiue. Exēplū pmi
vt quantū videt for. tāntū videt plato. ly tāntū refert ad
ly quantū. Exēplū secūdi. vt tāntū fortes currit. Se-
cūdo modo accipit i pposito et non pmo mō. Et afir-
matina exponit p duas expōes: p pñacētē et vñā nega-
tiuā sibi cōrespōdētē. cui⁹ ratio ē. qz i tali ppōe exclusi-
ua ratione note exclusiōis affirmat subiectū dī pdica-
to et remouet ab opposito subiecti. aut oppositū pdicatū
remouetur a subiecto. p pñacētē sit pmi. p negatiuā
sit secūdm. Negatiua vō exponitur p pñacētē et afir-
matinā cōrespōdētē: cui⁹ ratio ē. qz in illa negat pñ-
cati a subiecto: et ostēditur affirmari de opposito subie-
cto: aut oppositū pdicatū affirmat a subiecto. p pñacētē sit
pmi: p secūda secūdm. Aduerte ulterius qz nota exclusi-
ōis facit tres ordines ppositiōnū sūm magistri. Quan-
do n. pcedit totā ppōnē facit exclusiua pmi. ordinis. qñ
do vō cadit iter subiecti et pdicatū facit exclusiua secūdi
ordinis. quādo vō cadit iter partes pdicatū facit exclusi-
uam tertiū ordinis. Exēplū pmi. tñ for. ē homo. Exē-
plū secūdi. fortes est tñ homo Exēplū tertiū. for. ē aial
tñ risibile. et exponitur oīs exceptiua cuiusq; ordinis
sit p pñacētē et negatiuā sibi cōrespōdētē. pñacētē
aut pñacētē posuit qñq; modos exclusiuarū. Exclusiua
enī pmi ordinis variat dupliciter qz vel nota exclusiōis
cadit supra totā ppositiōnē: vt dīcēdo. tñ fortes currit:
et tunc exponitur more magistri p copulatiuā sic. fortes
currit: et nihil nō fortes currit: ergo tñ fortes currit: vel
nota exclusiōis cadit tñ supra subiectū et nō supra totū
et tūc exponit sic per copulatiū: for. et nihil non for. currit.

It

At

6f

8f

ergo tñ. for. currit. Et differunt isti modi ab inicez: qz fm illuz concedit illa conclusio. tñ. for. currit: 7 non tñ. fortes currit: dato qz ly. tñ. cadat supra subiectum i pri ma. in p̄a vo supra totū. Addit et aliū modū exclusiue d quo magis nō fecit mentionē cū nō sit vñtat: qñ. f. nō ta exclusiōis cadit int̄ ptes subiecti. vt for. tñ. disputās placet: 7 expōit sic: for. disputās 7 nō nō disputās placet: 7 sic quqz modis variat exclusiuas affirmatiuas. et sunt alij q̄tuor modi i negatiuis. ppōitib⁹ negatione se quēte notā exclusiōis. Aduerte vltius qz qñ dictio exclusiua cadit supra terminū numeri plural⁹ pōt. expo ni dupl. f. p notā sñitātē: 7 p notā pluralitatis: vt tñ. duodeciz sunt apostoli: expōit pōt sic: duodeci sūt apo stoli: 7 nulla nō duodeci sunt apostoli: ergo 7c. 7 sic est falsa: alit̄ sic: duodeci sunt apostoli 7 nō plures q̄z duo decī sunt apostoli: ergo tñ. duodeci sūt apli: 7 sic ē vera.

Preter quadrupl. sumit. vno mō negatiue p fine: vt for. pōt lenare a lapidē p̄et an riliū platonis. i. sine platone. aliqñ tenet additiue: vt cū dī oz solū decē libras p̄et exp̄sas. i. vltra exp̄sas. ali qñ subtrahit: vt dicēdo q̄tuor p̄et vñt sunt tria. sen sus ē qz si a q̄tuor remoneat vñt sunt tria. Quarto ex ceptiue tñc excipit ps subiectiua ab aliquo toto vñuer sali. Nisi duplicē sumit. Vno mō p̄ditōaliē: vt dicen do: nisi tu es aial tu nō es hō. sentus ē: si tu nō es aial tu nō es hō: Alio mō exceptiue: vt ois hō nisi fortes cur rit. Aduerte vltius qz ad exceptiua q̄tuor requirū: scz illud a quo fit exceptio: qd̄ ē nisi subm. predicatū: di ctio excipiens: 7 ps et̄ capta: 7 est pp̄ia 7 ipropia. Ad pp̄ia duo regunt. Primo qz illud a quo fit exceptio stet cōstite distributiue mobili. Secōdo qz ps et̄ capta sit termin⁹ inferior ad illud a quo fit exceptio: vt dicendo ois hō p̄et for. currit. Impropia vō ē qñ deficit aliqua hāz cōditiōnē vel oēs. Et iō cōgit qz ipropie excepti ue exponit qñqz p notā pluralitatis vel alicuius: vt di cēdo for. nō ē nisi sōphista: expōit sic. for. est sōphista 7 nō aliud q̄z sōphista: ergo 7c. 7 dicēdo nō dedi for. nisi q̄tuor denarios: expōit sic. for. dedi q̄tuor denarios: 7 nō plures q̄z q̄tuor: ergo 7c. Dubiū circa quartā cō clusiōē q̄ ē: tu nō differs nisi ab asino: et tñ differs a ca pria: qz ex p̄ma pte seq̄ oppositiū secūde. seq̄. n. tu nō dif fers nisi ab asino: ergo tu nō differs a capria. 7z p̄ma a simili tu nō vides nisi forte: ergo tu nō vides platonem.

Secōdo: qz cōtradictoriū p̄me ptis vñ. ver. f. tu differs: nisi ab asino: expōit sic: tu differs ab asino: 7 nō differs ab alio q̄z ab asino: ḡ tu differs nisi ab asino. exponen tes vñ sunt: ergo 7 expōita. Tercio q̄rit. q̄re ista pri ma ps tu nō differs: nisi ab asino expōnat sic dicit ma gister cū nō expōnat rōne de ly differt nec rōne illi nō te exceptionis nisi. Respondet: ad p̄mū negatur qz ex p̄ma parte seq̄ oppositiū scēde. Ad p̄batōes negat silitudo. qz ly vidēs est vñt mēre affirmatiuū nullā ne gationē includēs. differt at̄ includit negationē: iō nō ē sile. Ad p̄m dī qz ista: tu differs nisi ab asino expōit sic: tu differs ab asino: 7 a nullo alio q̄z ab asino differs. ergo tu differs nisi ab asino. mō fa expōnēs ē falsa. qz oppo sita ē vñ. f. ab alio q̄z ab asino differs: qz a lede differs.

Ad tertiū dī qz illa p̄ma ps tu nō differs nisi ab asino: expōit sic dicit magis tu differs ab asino: 7 nō dif fers ab alio q̄z ab asino: ergo 7c. 7 hoc nō rōne d ly dif

fert solū nec rōne note exceptiōis solū: scz rōne vñt usqz sit. Inquantum pōt sumi dupl. f. specificati ue: 7 reduplicatiue. Primo mō nō expōit: scz describit sic: vt ens inq̄stū est ens est subm i metaphisica: ens sub rōne: q̄ ens ē subm i meta phisica. Secōdo expōit p tres expōnēs. f. duas ab solutas 7 terciā cōditiōnatā: vt for. inq̄stū hō ē risibil: ex pōit sic: for. ē hō 7 for. ē risibilis: 7 si aliqd̄ ē hō illud ē risibile. ergo for. inq̄stū hō ē risibil. Tres at̄ cōter af signant̄ reduplicatiue. f. inq̄stū f̄m qz 7 p̄nt.

Immediate sumit dupl. f. noialiter 7 ad uerbialit. Primo mō idē ē quod sine medio vt immediate sunt ptes in cōtinuo. f. si ne medio: 7 ita nō sumit in pposito. Secūdo vō mō pbat expōnibil⁹ more magis. f. p p̄ciacētē 7 negati uam sibi cōrespōdētē: vt immediate an a instās tu fuisti expōit sic an a tu fuisti. 7 nullū fuit instās an a qñ iter illud 7 a tu fuisti: ergo immediate an a tu fuisti. Idē p̄o batōis rō est: qz ppositio de immediate asserit duo. asserit enī. p̄pōnem p̄ciacētē 7 aliā negatiua rōe de ly ime diate. Aduerte qz ois positio de immediate affirmati ua p̄uertit cū vna affirmatiua de infinito. vt si immediate an b tu fuisti: infini. p̄p̄ingz ad b tu fuisti 7c.

Aduerte p̄mo qz ppositiōes deicipit 7 d̄sinit nō p̄pe expōnūt: Cū rō ē: qz ab expōnētib⁹ ad expōitā ē bona p̄ia: scz a p̄pōne de inci pit 7 definit ad expōnēs nō valet p̄ia. Nō. valet for. icipit cē: ergo nūc nō ē 7 immediate post hoc erit: qz anis ē vñ 7 p̄ns falsū. posito qz nūc p̄mo sit for. 7 si ma gister dic̄ ista debē expōni cōmit se i tractatū d̄ p̄ntis i capitulo septimo videndo ad secūdam instātiā d̄ fam regulā q̄ ē. Ab expōnētib⁹ ad quālibz suaz expōnētium ē bona p̄ia. dicit. n. 7 si aliqñ dicit illa verba debē ex pōni: nō sū locutus p̄p̄ie de expōne. scz fm modū loq̄ di sumēdo expōnē p quibz pbatōe t̄mōz: scz p̄p̄ie samē do pbat p cās vitatis. Incipit. n. pbat p vñā difficti uā cōpositā ex duab⁹ copulatis: quaz copulatiua p̄i ma fit ex affirmatiua de p̄nti 7 negatiua de p̄terito. 7 se cūda fit ex negatiua de p̄nti 7 affirmatiua de futuro. de finit vō pbat p vñā diffictiua cōpositā ex duab⁹ copu latis: quaz p̄ma fit ex negatiua de p̄nti 7 affirmatiua d̄ p̄terito: alia vō ex affirmatiua de p̄nti 7 negatiua d̄ fu turo. Exēplū primi vt icipit cē a: pbat sic. nūc est a: 7 nō immediate an hoc fuit a: vel nūc nō est a: 7 immediate post hoc erit a. ergo icipit cē a. p̄ima. n. copulatiua definit reb⁹ p̄manētib⁹ q̄b⁹ ē stare p̄mū instās cē. Exēplūz sī vt definit esse a. pbat sic. nunc non est a: 7 immediate ante hoc fuit a: vel nūc est a: 7 nō immediate post hoc erit a: ergo definit cē a. p̄ima. n. vñter salter definit reb⁹ successiuis in quibus non est dare vltimū instās cē: sed p̄mū nō esse. Secūda vō reb⁹ p̄manētib⁹ in q bus non est dare vltimū instās sui esse. Aduerte secō do qz illa p̄mū ē 7 p̄mū nō ē: vltimū ē vltimū nō ē: expo nūt sicut icipit 7 definit: p̄mū cē expōit sicut icipit p positionē de p̄nti: remotionē de p̄terito: vt hoc ē p̄i mū instās esse for. pbat sic. In hoc instāti ē esse for. 7 non immediate an hoc instans qd̄ est p̄ns fuit cē for. ergo nunc ē p̄mū cē for. vltimū nō ē expōit sicut icipit per remotionē de p̄nti 7 positionē de futuro: vt nunc ē vlti mū non ē motus. pbat sic. nūc non ē motus 7 imedia

te post hoc erit motus: ergo unum est ultimum non est motus. **Lotus** **Semper** **Ab**

quod eternaliter et significat idem quod ante omne tempus finitum aut post omne tempus finitum. **Infinitum**

mf

ibi gra: altera p[er] p[ri]ncipal[em] d[ist]inctione affirmatiue e[st] va:
ergo hec est vera: q[ui]a sic de alijs elige: q[ui]a nulla crit p[ro]p[ri]o
babilis q[ui] tibi occurrat quā statim inferre non possis.

Et sic e[st] finis hui[us] tractatus. si q[uo]d at hic dimittit vi-
timus: ample dicem[us] p[ro]batōes terminor[um].

Obligatio

est o[mn]i[um] composi-
tōis et obligatio: vt pono tibi ista: tu
es rome. Aduerte q[uo]d obligationes
summat[ur] p[er] modū memorię volo hic
declarare. Si aut[em] vis hāc m[od]o vide
re ample: recurre ad obligationes

Strodi. Regulas igit[ur] m[od]o cōmēdādas colligā. Pri-
ma regula: O[mn]e possibile tibi positū ē a te admittendū.
Sec[un]da regula: O[mn]e tibi positū ē a te admittendū itra tem-
pus obligatiōis p[ro]positū ē a te concedendū. i. noialit[er]. i. di-
gnū p[re]cedi. Tertia. o[mn]e sequens ex positō p[er] se vel cū con-
cesso vel cū concessis ē concedendū. Quarto: O[mn]e re-
pugnās positō p[er] se vel cū p[re]cesso vel cū concessis ē negā-
dū. Quinta: O[mn]e sequens ex positō vel oppositō b[on]i negati-
ui vel oppositi b[on]i negator[um] ē concedendū. Sexta re-
gula: O[mn]e repugnās positō et oppositō b[on]i negati-
ui vel oppositi b[on]i negator[um] ē negādū p[ri]ncipal[iter]. Septima re-
gula: Ad o[mn]e imp[er]inēs est r[ati]onandū s[ed] sui q[ui]tate. Octa-
ua: p[ro]pter possibile positū non ē impossibile conceden-
dum p[ri]ncipal[iter]. i. r[ati]onandū concedo negatiue nec neci-
um negādum. Aduerte vnu q[uo]d q[ui]cūq[ue] casus possibil[is]
stat nunq[uam] debes r[ati]onāre ad p[ro]ponēim impossibile et autēti-
ca ip[s]i[us]m[od]i concedēdo: nec ad necessariū negādō i[st]a
possibil[is] sit cōcedēda: s[ed] negare debes postea q[uo]d sit im-
possibil[is]: s[ed] sit ex oppositō de neciā d[icitur] p[re]cedi q[uo]d negan-
da et negare postea q[uo]d sit neciā. Exēplū p[ri]mi vt si po-
nat q[uo]d o[mn]e vigilās sit asinus: admittit casus: q[uo]d possibil[is]:
et si p[ro]ponit concedit. Deinde ista p[ro]positio tu es vigilās
d[icitur] concedi: q[uo]d imp[er]inēs v[er]o. Deinde ista p[ro]positio tu es
asinus d[icitur] negari. Et si d[icitur] q[uo]d est sillogism[us] d[icitur] d[icitur]: o[mn]e vigi-
lās ē asinus: tu es vigilās: ergo tu es asinus: et an[te] ē cō-
cedendū: ergo et q[ui]s est cōcedendū. tu negas. ergo ma-
le respondes. R[ati]onandū q[uo]d cōsequens ē concedendū
si tu p[ro]pones cū tibi respondebo nego. et nō valet conse-
quentia ista. ē cōcedendū: et tu negas: ergo male respon-
des: s[ed] d[icitur] d[icitur] i[st]a antecēdere. et tu non es obligatus. Ad-
uerte vlt[er]ius ad istantiā q[ui]a f[aci]t regulā: q[uo]d illa dat tibi mo-
dū ad p[ro]bādū: q[uo]d admissio q[ui]o cūq[ue] contingent[ur] falso q[uo]d li-
bet aliud contigēs falsū ē concedendū: et dat duplicē mo-
dū ad p[ro]bādū hoc. P[ri]mus ē: p[ro]posito contingent[ur] falso et
admissio statim p[ro]ponat vna copulatiua p[ro]posita ex positō
et oppositō illius q[uo]d vis tibi p[re]cedi: vt si volo p[ro]bare q[uo]d
tu h[ab]ebis milu[m] concedē illā: nullus baculus stat i[n] angu-
lo: faciā sic: pono tibi ista: tu es rome: q[ui]a admissa: p[ro]-
pono: tu es rome et baculus stat i[n] angulo: et p[er] q[uo]d hec
ē negāda q[uo]d falsa et non sequens: ergo oppositū ē conce-
dendū. i. tu non es rome vel nullus bacul[us] stat i[n] angu-
lo: t[er]c[io] vltra: tu nō es rome vel nullus baculus stat i[n]
angulo: s[ed] tu es rome p[er] positū. ergo nullus bacul[us] stat
i[n] angulo: et consequētia a d[ist]inctina affirmatiua cū de-
structione vni[us] p[ar]tis ad alterā ei[us] p[ar]te. et sic h[ab]eo in[te]t[us].
Alius modus breuior ē vt statim positū p[ro]ponat
vna d[ist]inctina cōposita ex oppositō positū: et ex illo q[uo]d

vis tibi concedi: vt casu superiori pono tibi ista. tu es
rome: q[ui]a admissa: p[ro]pono: tu nō es rome vel nullus
baculus stat i[n] angulo. illa ē concedenda: q[uo]d vera et imp[er]-
tinēs. tunc sic: tu non es rome vel nullus baculus stat
i[n] angulo: s[ed] tu es rome p[er] positū. ergo nullus ba-
culus stat i[n] angulo.

Tertium

capit[ul]u[m] dat regulas conuertibiliz
positū. Prima regula. si pona-
tur duas p[ro]p[ri]ones conuerti sic adēq[ue] significādo quaz
vna ē necessaria et alia ip[s]i[us]m[od]i. nō admittit casus.

Sec[un]da regula: si ponat duas p[ro]p[ri]ones p[er]uerti sic adē-
quate significādo. q[ui]a vna ē possibilis et alia ip[s]i[us]m[od]i
non admittit casus. Tertia regula. si ponat duas p[ro]-
p[ri]ones conuerti q[ui]a vna sit neciā et alia sit contigēs non
admittitur casus. Quarta regula si ponat duas p[ro]-
p[ri]ones contigēs conuerti sic adēq[ue] significādo quaz
vna alit[er] p[re]dictorie repugnat non admittit casus. Qui-
ta regula si ponat duas p[ro]p[ri]ones p[er]uerti sic adēq[ue] significādo: quaz vna non repugnat alit[er] ad-
mittit casus. Sexta regula. si ponat duas p[ro]p[ri]ones
conuerti: siue sint contigēs siue non: nō faciēdo mē-
tionē d[icitur] adēq[ue] significato admittit casus. Aduerte

p[ri]mo circa has regulas: q[uo]d si ponat duas p[ro]p[ri]ones
conuerti. non ponēdo adēq[ue] significādo respondeatur
ad eas concedēdo vel negādō itus sic ē: s[ed] si p[ri]ma conce-
dit ē v[er]a vel neciā et f[aci]t filit[er]. si at falsa vel ip[s]i[us]m[od]i: et f[aci]t
nullit[er]: et r[ati]o ē q[uo]d si ab vna ad reliquā q[ui]a ē bona cū con-
uertat[ur]: ergo si concedat an[te] ē v[er]a vel falsum. necium
vel ip[s]i[us]m[od]i et consequens filit[er] d[icitur] concedi et filit[er] si an[te] est
concedendū q[uo]d et consequens filit[er] est concedendū: noialit[er] d[icitur]
eo et non p[ri]ncipal[iter]. nō. n. si ad p[ri]mā d[icitur] concedēdo
et opus r[ati]onē ad f[aci]t concedēdo. vt vbi. g. si ponat istas
duas p[ro]p[ri]ones conuerti. d[icitur] ē et h[oc] ē asinus: non ponē-
do adēq[ue] significādo si p[ri]ma p[ro]ponat r[ati]onē conceden-
do. si f[aci]t negādō. Si at q[ui]at an p[ri]ma sit v[er]a d[icitur] conceden-
do. et ad f[aci]t filit[er] r[ati]onē. si at v[er]ice v[er]a q[ui]at an ista sit v[er]a
homo ē asinus. r[ati]onē negādō: et filit[er] ad f[aci]t r[ati]onē. Si
aut[em] admittat aliq[ui]s p[ro]p[ri]ones conuerti sic adēq[ue] si-
gnificādo: sicut ad p[ri]mā r[ati]onē filit[er] ad f[aci]t respondeat[ur]:
et ad p[ri]mā respondeat[ur]: sic ad ip[s]i[us]m[od]i. ad f[aci]t v[er]o
sic ad p[ri]mā. vt si ponat illas duas p[ro]p[ri]ones con-
uerti sic adēq[ue] significādo: tu es homo et tu curris ad-
mittat[ur]. et si p[ri]o loco ponat illa. tu es homo concedat[ur]:
et filit[er] concedat[ur] f[aci]t. si at p[ri]o loco p[ro]ponatur illa: tu cur-
ris negat[ur]: consil[er] negat[ur] alia si postea p[ro]ponat[ur]. Ad-
uerte vlt[er]ius q[uo]d quoniescūq[ue] p[ro]ponat aliq[ui] illaz consequē-
tiar[um] i[n] m[od]o conuertibiliz: d[icitur] ē: ergo homo ē asinus: tu
es h[oc]: ergo tu curris: s[ed] negat[ur] q[ui]libet istaz: q[uo]d i[n] rel[ati]o[n]e
q[ui]libet illaz ē ip[s]i[us]m[od]i: s[ed] ad ip[s]i[us]m[od]i. eodē modo ē r[ati]onē
dū ista t[em]p[or]e sic ē. nō dicat quālibet illaz ē bonā: sic nega-
tur illa homo ē asinus s[ed] et tam concedit aliquādo esse
verā. v[er]o illa ē ip[s]i[us]m[od]i h[oc] ē asinus. s[ed] ip[s]a esse verā si est
ip[s]i[us]m[od]i: similis q[ui]bet illaz p[ri]ari ē ip[s]i[us]m[od]i: s[ed] quāli-
bet illaz esse bonā nō ē ip[s]i[us]m[od]i q[ui]re ē. P[ri]ma regu-
la: quodocūq[ue] ponit duas p[ro]p[ri]ones esse similes non
faciēdo mentionē de adequato significato respondeat[ur]
tur ad eas concedēdo: negādō: dubitādō: infra tem-
pus sicut extra. Secunda. quādocūq[ue] ponitur duas
p[ro]p[ri]ones esse similes non faciēdo mentionē d[icitur] adēq[ue]

Sextus.

significato ad ppositionē pmiā et verā rīdeat utra sicut
et ad sam pnter. Tertia regula quicūq; ponit du-
as ppositiones eē similes sic adeq̃te significādo. quaz
vna alēi pdictorie repugnat non ē casus admittēd^{us}. vo
co aut cōtradictorie repugnare q̃ nō possunt eē nec si-
mul vera: nec simul falsa. Quarta regula. si ponant
due ppositiones eē similes sic adeq̃te significādo ex q̃z
vna sequit^{ur} oppositiū alteri? ille sunt similes in vītate: vt
tibi nō cōcludit: et tu scis tibi concludi. Quia regula
quādoq; ponitur due ppositiōes eē similes sic adeq̃
te significādo q̃rum quelibz ē alteri ipertinēs possit eē
similes in veritate et in falsitate et concedēdo et negādo:
vt tu es homo: et tu curris. Aduerte q; dubiū est cir-
ca q̃rtā regulā: q; si ponatur q; ille sint similes adēqua-
te significādo hō est alia et tu curris: admittit^{ur} p quartā
regulā: q; vna sequit^{ur} ad pdictoriū alterius: sequit^{ur}. n.
nullus hō ē animal: ergo tu curris: et dī q; sunt similes
in vītate. Sz ptra. ppono tibi illā pmo loco tu curris:
si tu negas hēs negare alia. s. hō ē animal: q; aliter nō
eēt similes. Si vero concedis illā: tu curris. tu cōcedis
falsū et ipertinēs: ergo male respōdes. Vbi cōcedē-
do illā tu curris: et cum dicis q; ē falsa et ipertinēs nego
imo ē p̃tēs: q; sequens. sequit^{ur}. n. ille sunt similes et nō
possunt eē similes in falsitate: q; vna ē necessaria. ergo
sunt similes in veritate: ergo vtraq; vera ē: sz. n. sic falsa
i rci vītate sequit^{ur} tū q; est vera. iō dī concedi: vel pmo
loco. pponat^{ur} vel secundo.

Quintum capitulum regulas dat ppositio-
num dissimiliū. Prima regula:
quicūq; ponit duas ppositiones eē dissimiles. nō fac-
iendo mētiōē de adeq̃to significato ad quālibz pposi-
tionem cōcedēdo vel negādo respondetur in p̃t^{er} sicut ex
tra. Secūda regula: quādoq; ponitur duas pposi-
tiones eē dissimiles nō faciēdo mētiōem de adequa-
to significato: ad pmiā cē verā vel falsam respondeatur
in p̃t^{er} sicut extra: et ad aliā dissimiliter. Tertia regula:
quādoq; ponit duas ppositiōes eē dissimiles sic ade-
quate significādo: quāz quelibz cum alia conuertit^{ur} nō
admittit^{ur} casus ille. Quarta si ponitur due ppositio-
nes eē dissimiles sic adequate significādo: quāz vna ē
necessaria et alia impossibilis vel contingens: necessaria sē
per ē concedēda et alia negāda. Quia regula si po-
nitur due ppositiones eē dissimiles p̃tentes sic adeq̃
te significādo quāz vna ancedit^{ur}: et nō cōtra: ancedens
vbicūq; pponitur ē negādum et consequens cōcedendū.

Sexta regula: si ponitur due ppositiōes eē dissimi-
les sic adeq̃te significādo: quāz q̃libz ē alteri ipertinēs
ad pmiā ppositam rīdeatur itus sicut extra: et ad ali-
am dissimiliter.

Sextum caplm dat regulas de positionis.
Prima regula: Oē depositū et ad
missū ista tēpus obligationis ppositum semp est negā-
dum. Conclariū: Oē non necessarium tibi depositum
ē a te admittendū. Secūda regula: Oē p se an-
cedens ad depositum: aut cū cōcesso vel concessis: oppo-
sitiū bī negati vel oppositis p̃i negatoz sp ē negādum.
Tertia regula. Oē repugnās depositū: et oē sequens
ex illo repugnāt p se: aut cū cōcesso: aut cū concessis:
aut opposito bī negati: aut oppositis bī negatoz ē cō

cedēdum. Quarta regula: Oē repugnās contra-
dictorio depositū p se aut cū cōcesso: aut cum cōcessis: aut
cum opposito bī negati: aut oppositis bī negatoz et
negādum. Quia regula. Ad oē sequis et ad oē imp-
tinēs ad depositū rīdendū est fm sui qualitatē. vnde
ipertinēs hic dī qd nō seqt^{ur} ad depositum nec atcedit
ad ipm nec idem repugnat per se nec cū alio vl aliq̃.

Septimum capitulum dat instantias con-
tra regulas. Aduerte ad ter-
tiam instantiā q; pulchra ē. vnde nunq; ē admittēda p-
positio necia in de positione: et iō si deponat ista: anti-
christus nō est alb^{us}: vel antichrist^{us} ē coloratus nō ad-
mittat^{ur}: q; ē necia cū pdictoriū sit iposibile. s. antichri-
stus ē alb^{us}: antichrist^{us} nō ē coloratus. si. n. admittere
tur pponat ista: antichristus ē coloratus: si tū concedis
tu cōcedis aris ad depositum: si tu negas tu negas se-
quens ex pdictorio depositū: ergo male respondēs: et sic
p3 q; nō dīz admitti. Et sic ē finis hui^{us} tractatus. et.

Insolubile se ē falsam
asseritū significās: vt hoc est falsū
se ipa dīstrata. Aduerte q; hic
solū sumatim volo colligere regu-
las insolubiliū. Si aut abunde hāc
mām vis videre recurre ad insolu-
bilia l'entis bert. Prima diui-
sio. Insolubile est duplex: quoddā ex actu nro ori^{ens}: qd-
dam ex p̃tate vocis. Ex p̃t^{er} p̃m: for. dicit falsū.
for. non dicit ver^{um}: ego intelligo falsum: ego nō intelligo
ver^{um}. Exemplū secūdi: ois ppositio ē falsa hoc ē falsum
seipo demonstrato. Secundo dico: insolubile est du-
plex quoddā ē insolubile simplex: quoddā ē fm quid.
Insolubile simplex ē illud cui annectit^{ur} tal casus quo ad-
missio sequit^{ur} contradictio: vt ois ppositio ē falsa: que sit
ois ppositio et significet precise sicut termini p̃tendit. In-
solubile fm qd ē illud cui annectit^{ur} casus talis quo ad-
missio nō sequit^{ur} contradictio: vt si non ponat p̃tē signi-
ficare. Prima regula: oē insolubile singulare sine p-
nomie demonstratiuo oriēs ex actu nro ad hoc q; sit in-
solubile simpliciter erigit cōditiones tres. Prima q;
ois tal sit ois tal. Secūda q; dicat^{ur} vel intelligat tales
p̃ponem et nullā aliam. Tertia q; illa significet pre-
cise sicut termini p̃tendit. Secūda regula. oē insolu-
bile singulare sine pnomie demonstratiuo oriēs ex actu
nro ad hoc q; sit insolubile fm qd erigit duas cōditio-
nes vt posito q; vn^{us} for. sit ois for. et dicat illā et nullā ali-
am q; sit a for. dicit falsum: et significet sicut termini p̃-
tendunt. Tertia regula: oē insolubile nō singulare: seu
singulare cū pnomie demonstratiuo oriēs ex actu no-
stro ad hoc q; fiat insolubile simpliciter requirit^{ur} due cō-
ditiones solamō: vbi. g. ad hoc q; ista ppositio ego di-
cū falsū. fiat insolubile simpliciter. non dīz ponere p̃mā
p̃ticularē q; vn^{us} ego sit ois ego. sz q; ego dicā illā et nul-
lam aliā sic precise significādo: et similiter falsum dī: si
et aut fm qd remouendo dictiones exceptiūā. Quar-
ta regula: oē insolubile oriēs ex p̃tate vocis erigit
duas cōditōes solūmodo vel tū vnam. volo dicit^{ur} q;
aliquid requirit vnam: vt hoc ē falsū: aliquid duas: vt ali-
qua ppositio ē falsa fm q; sit remouendo dictionē et ce

17
17
188
198
196
192

ptina. Quia regula: Oē insolubile quod nō ē sine ca-
 su insolubile dimissa aliqua cōditōe requita ē penit⁹ dubi-
 tabile. Prima cōclusio. nūq; admittēdus ē casus: ex
 quo trahit origies insolubile simpliciter. Secūda cōclu-
 sio: Ois casus ex quo origiatur insolubile fm qd ē admit-
 tēdus ē cōcedit insolubile ppositi dīcēdo ipsi cē falsum:
 qz semp insolubile fm qd significat copulatiue. s. sicut ter-
 mini pretēdūt r qz ipm ē verum. Sophisma ē insolu-
 bile singulare. Sor. dicit falsus. posito qz vn⁹ for. sit ois
 for. r dicat istā r nullā aliā que significet sicut termi pre-
 tēdūt. Sophisma ē insolubile pticulare. Aliq; ppositio
 pticularis ē falsa: posito qz hec sit ois ppositio pticu-
 laris r significet sicut termi pretēdunt. Sophisma ē
 insolubile vniuersale. Ois ppositio vniuersal ē falsa: po-
 sito hic qz significet sicut termi pretēdūt: r nō ponat pti-
 se: qz nō admittet casus. Sophisma ē insolubile ex-
 clusiuū. Tm for. dicit vey: posito qz tu r for. scitis oēs lo-
 quētes. r for. dicat de ē: r tu tm for. dicit vey: r nullam
 aliā: r significet sicut termi pretēdunt. Sophisma ē
 insolubile copulatiū. Prima regula: Oē insolubile co-
 pulatiū cui⁹ vna ps ē necessaria: si eidē i casu addant⁹
 oēs cōditōes cū nota exclusionis sit insolubile simpliciter: r
 nō admittitur casus: vt de ē r nulla copulatiō ē vera.

Secūda regula: Oē insolubile copulatiū cui⁹ vna
 ps est impossibilis vel cōgens addēdo oēs cōditōes cum
 nota exclusionis est insolubile f3 qd: vt tm es hō r angila co-
 pulatiua ē vera. Tertia regula: Omne insolubile co-
 pulatiū sit insolubile f3 qd eidē addēdo oēs cōditōes pte-
 notā exclusionis. Circa insolubile disiunctiū. Pri-
 ma regula: Oē insolubile disiunctiū cui⁹ vna p se sit im-
 possibilis p se sit insolubile simpliciter si eidē i casu addā-
 tur oēs cōditōes cū nota exclusionis: vt nullus deus est
 vel nulla disiunctiua est vera. Secūda regula: Oē iso-
 lubile disiunctiū apparēter cui⁹ vna ps est cōtingens
 falsa sit insolubile f3 qd eidē addēdo oēs cōditōes cū no-
 ta exclusionis: vt tu nō es hō: vel nulla disiunctiua ē vera
 r pma ps ē vera que ē cōtingēs falsa. iō tota disiunctiua
 ē vera: r iō dī appēter insolubile: qz nullū insolubile est
 vey. Tertia regula: Oē insolubile disiunctiū sit insolu-
 bile fm qd eidē addēdo i casu oēs cōditōes pte- notā ex-
 clusiois. Sophismata circa insolubilia nō apparētia.

Primū: sor. nō hēbit denariū: posito qz oē dicēs ve-
 rum habebit denariū. r solū tale: r for. dicat istā ppositio-
 nē r nullā aliā. sor. nō hēbit denariū: significatēz pre-
 cise sicut termi pretēdūt: hoc ē insolubile simpliciter sine
 nota exclusionis sit insolubile fm qd. Scōz. sor. nō p-
 trāssit ptātem: posito qz oē dicēs verum ptrāssit po-
 testatez: r solū tale. r for. q sit ois sor. dicat istā ppositio-
 nem r nullā aliā fortes nō ptrāssit ptātem: significatēz
 precise sicut termi pretēdūt: hoc est insolubile simpliciter
 sine nota exclusionis sit insolubile f3 qd. Aduerte duo
 circa totā mām insolubiliū. Primo qz admisso insolubili
 fm qd dicatur ipm ē falsum: vt grā crepli. sor. dic fal-
 sum: nō ponēdo precise cū alijs cōditionib⁹. r si argua-
 tur qtra: falsus dī a fonte: ergo sor. dicit falsum: qntia ē
 bona r ans est vey: ergo qns quod est insolubile fm qd.
 r ita de alijs insolubilib⁹ fm qd pōt argui similiē. Ad
 hoc pōt dupliciter rīderi r ambe respōsiones veniūt ad
 idem. Primo pōt dici cōcedēdo qnam: qz extra ca-

sum cōcessissem a passina ad actiua. tm dico qz nō ē bo-
 na siue nō valet: qns significat categorice: qns vero
 hypothetice rē. Vel alit cōcedēdo qnam: r cōcedo ipaz
 cē bonā: r qz sicut ans ē vey ita r qns. sed nego qz qns
 sit insolubile. Si at velles qz qns cēt insolubile diceret qz
 qna nō valet. Aduerte fō qz insolubile h3 duo signi-
 ficata. vniū adequm r aliud pncipale. adequatū signi-
 ficatū ē significatū categoricū simile oioni i finitūve vel
 pōtine. vt significatū illi⁹: sor. dicit falsus ē istō: sor. di-
 cere falsum. vel sor. dicit falsum. Pncipale at signifi-
 catū est hypotheticū. vt sor. dicere falsum: r illā ppositio-
 nem cē verā. Dico igit qz penes aliud attendit pos-
 sibilitas insolubiliū r penes aliud sua falsitas. possibili-
 tas nāq; attenditur penes possibilitatē significati adeq-
 ti: r ipsa falsitas penes falsitatē significati pncipal. hec
 ergo ē possibilis: ois ppō ē falsa. qz possibile ē oēm pro-
 positionē cē falsam: s3 ipa est falsa: qz significatū suum
 pncipale ē falsum. s. oēm ppōnem cē falsam: r ipam cē
 verā. tm extra mām insolubiliū penes idē attendit possibi-
 litas: veritas r falsitas ppōnis. qz penes adequatū si-
 gnificatum rē.

Preclearissimi doctoris magri Mēgbi Fauētini su-
 pra totā logicā magri Pauli Veneti expositio feliciter
 finit: ad dei laudē r gloriose virginis Marie.

Incipiūt qōnes eximij ac pclarissimi doctoris magri
 stri Mēgbi Blancbelli Fauētini supra totam logicā
 magistrī Pauli Veneti.

Ermin⁹

ē signū rē. Lōra
 hoc arguit. Et
 primo sic. Circa
 idē vsat logicus r
 metaphisicus: s3
 metaphisic⁹ vsat
 circa ens i coi. er-
 go r logicus. tunc
 vltra. ens ē cōis:
 qz sit termin⁹. qz
 vniuersal p dīca-
 tur de termino et
 nō ecōtra. ergo nō
 icipit a cōiori nō i

icipiēdo ab ente in cōi. Hoc argumēto mot⁹ Paul⁹ per-
 gulēis icipit logicā suā a trāscēdentib⁹ ac dicēs: Tran-
 scēdētia sunt sex. videlz ens: aliqd: vniū: bonū: verū: r
 res. q dicit trāscēdētia: qz de oib⁹ verificant. Cōfirma-
 tur. qz ens rōis ē cōi⁹ qz sit tmin⁹ r ē de cōsideratōe logi-
 ce. ergo nō icipit a cōiori: qna nota cū maiori: qz ens rō-
 nis ē subiectū adequm logice: nō aut terminus. minor
 pz: qz subm ē d cōsideratōe scie rē. Scōo sic: Oē illō
 qz pōtur i diffinitōe alicui⁹ loco gnis ē cōi⁹ diffinitio.
 s3 signū ponit i diffinitōe termi loco gnis. ergo signū ē
 cōis tmin⁹. qna ē bōa. maior ē pbi septimo metaphi. r
 sexto topicor⁹ r minor pbat p magis. tūc vltra: signū ē
 cōis tmin⁹: r ē p se de cōsideratōe logice: qz logic⁹ diffi-
 nit p ipsū. ergo nō icipit a cōiori. Hoc argumēto pua-
 sus albitutius icipit logicā suā a signo sic dicens. Quā-
 tiā ad pmiū vidēdū ē de isto tmin⁹ signū q ē cōior. i. supi-

at or qd ille emius: emius. Pro rñione ad hec argumē
 ta sūt duo modi rñidēdi. pñmus modus declarat au
 ctoritatē pñi i plogo pñificor. s. quō a cōiori ē incipiē
 di. Et dicit qd duplēr ē pñificus. s. diffinitiuus et decla
 ratiuus. pñocessus diffinitiuus ē cū qd incipit tractatū
 suū a diffinitōe alicuius: vt magi facit: et facit Eucl
 des i geometria: et pñmo diffinitō punctū sic. pñunctus
 ē cuius ps nō ē. pñocessus declaratiuus ē cū qd incipit
 tractatū suū nō a diffinitōe: s. a declaratiōe alicuius vt
 a diffinitōe: vt facit pñaulus pñu. et facit pñus i libro
 pñificor dices sic: Necesse ē igit aut vñū ēē pñicipiū
 aut plura. Tñc pono duas cōclusiones. pñma: in p
 cessu diffinitiuo nō ē incipiēdi a cōiori absolute i illa sci
 entia. cuius rō ē: qd si aliqd dī diffinitū diffinit p gen
 et dñam. genus aut ē cōius diffinito. ergo nō incipit a cōi
 ori absolute. Sēda cōclusio. i pñessu declaratiuo ē inci
 piēdi a cōiori absolute i illa scia. Cuius rō ē. qd cōiora
 sūt notiora. Innata āt ē nobis via pcedere a cōioribus.
 ergo rē. Et p hoc pz solutio ad argumētū i oppositū.
 Cōtra pñā cōclusionē arguit qd. Nihil p se cōside
 ratū i logica ē cōius emio. ergo in pñessu diffinitiuo ē
 incipiēdi a cōiori absolute ab ipso logico. tenz pñā. anis
 pz. qd terminus vlt pñificat d oibus hīc p se cōsideratis.
 Ad hec rñde si tibi placet hec opio. Sēcūs mod
 rñidēdi quē solū de mēte magi reputo: dicit qd magi
 ster incipit a cōiori absolute incipiēdo a termino. cui⁹ rō ē:
 qd nihil p se cōsideratum i logica ē cōius emio. pñmo
 quo aduerte qd cōissimū qd ē p se cōsideratū i logica est
 ens rōis: qd ē cōius subm adeqñ: s. emius nūerit cūz
 ente rōis vt declarabif. ergo nihil quod ē p se cōsidera
 tū i logica ē cōius emio. pñā nota cū maior et minor de
 clarat pñimitēdo qd p ens rōis itelligit cū dī ipz ēē subz
 adeqñ logice. Unde p ens rōis itelligit ens scōe itēti
 nis sue fam itentionē i cōceto qd ipozat mlti p az in
 itentionē vel hñs bitudinē pñiquā ad fam itentōes qle
 hñitētiōes pñe. i cōceptus pñi et voces et scripta. cum
 eni aliq scia sit d reb⁹: vt metaphi. matematica: et nāl.
 et aliq d vocib⁹: vt grāmatica: logica et poēta. aliq ēē
 de cōceptib⁹ p se pñmo: vt logica q est de his itentōib⁹
 p se pñmo. Qñ pñiones fāz itentionū cōueniunt
 cōceptib⁹ pñis et vocib⁹ et scriptis vt stāt sub bitudie se
 cū dāz itentionū. qd ille emius hñe i mente sue i voce
 sue i scripto vt ipēs ē pñicabilē de plurib⁹. rē. Et ita d
 alijs. iō logica est ē p se de il: s. nō pñmo. De reb⁹ ēē
 logica: s. p accōis i bitudine ad fās itentōes put de ipis
 pñt formari se itentōes. s. p accōis est dē ill: qd pñetates
 fāz itentionū nō cōueniūt reb⁹: s. solū cōceptib⁹: vocib⁹
 et scriptis: i bitudie tñ ad fās itentōes. Iō rean hñt
 bitudinēz pñiquā ad fās itentōes qle hñt pceptus ad
 voces et scripta. Hōc pñmisso pz qd emius cōuertit cū
 ente rōis: qd vlt pñicatur de se iūicē. Ad argumēta rñ
 der. Ad pñū dī qd logicus et metaphisicus vñant circa
 idē māl: vt circa ens: formāl āt n. qd metaphisic⁹ vñat
 tur circa ens vt ens ē. logicus vñat circa ens: vt ens rōis
 ens. Cōnstat āt p sapius dēā qd ens rōis nō est cōi
 emio: cñ scēā cōuertat. Ad cōfirmatōes sūt pz qd mīor
 est falsa. s. qd ens rōis sit cōius emio qñis sit subm adeqñ
 tū logice et nō emius: qd differt formāl. Replica 3:
 seqē qd logica sit scia real: qd cū metaphisica sit d rebz

māl: et logica sit circa idē māliter p cōcessa. ergo ē d re
 bus. s. sic. ergo logica est scia realis sicut metaphisica.
 pñis est falsum. qd scia rōalis diuidit⁹ i reales q sūt tres
 s. metaphisica: matematica: et nāl: sexto metaphisic
 ce. Itē pbat qd metaphisicus cōsiderat ens vt ens rō
 nis est. et p pñis vñatur circa idē formaliter metaphisic⁹
 et logicus: et arguo sic. Metaphisicus cōsiderat quodli
 bet inqñtum est ens. ergo cōsiderat itentionē inqñtz est
 ens. ergo itentōem inqñtū itentio: qd idem est itentio in
 qñtū itentio et itentio inqñtum ens: sicut idē est hō inqñ
 tum hō et hō inqñtū ens. Ad pñū negat pñā pñā.
 ad pbatdem cōcedo qd logica est de reb⁹ p accidens. tñ
 inqñtū itellectus format itentōes et cōceptus de ipis. sed
 nego vltērius pñā: est d rebz: ergo est scia realis sic
 metaphisica. qd logica est tñ māliter d rebz. metaphi
 sica vñat māliter et formaliter. Ad fm cōcedo qd me
 taphisicus cōsiderat itentionem: inqñtū ens: et nego vltē
 rius pñā: ergo cōsiderat itentōem inqñtū itentio. qd
 non sūt idē: sic nō est idem mobile inqñtū mobile: et mo
 bile inqñtū ens: quod vlt accidit qñ sequēs reduplicatio
 nem nō significat absolute eēntiā. iō exemplum de bo
 mine nō est sile. Ad fm pñcipale concedit qd signū i
 cōitate sua s. totā suā significatiōem est cōius termino.
 Et sic excedit limites logice: et iō nego qd vt sic sit d cō
 sideratōe logici. Ad pbatōes cñ dī: logicus diffinit per
 ipm: ergo est p se d cōsideratōe logici: dī qd logicus nō
 diffinit p signū vt logicus est: s. vt idēit hñt metaphisic
 ci: qd emius nō est diffinitū a logico cū sit cōissimū i logi
 ca. Replica 2: si signū excedit limites logice seqē qd
 logica nō sit eq cois scia sic metaphisica. pñis est falsū: et
 pñm pñio posterior. tractatu pñio. Dōicāt āt oēs scie
 fm coia. vbi dīc qd dialectica vñt oibus: et si qz vlt māl
 iter coia: vt metaphisica. et qñto metaphisice dicit: Et
 dialectica de oibus disputat: oibus āt cōe est ens. In q
 bus locis hñt qd sūt scie eque cōes: cū de oibus eq cōside
 rent. pbat tñ pñā: qd metaphisica pñiderat oia entia. lo
 gica vñat nō: qd p te aliqd est qd excedit limites logice. Itē
 pbat qd signū est p se d cōsideratōe logice: ly signū est
 emius. g^o est p se d cōsideratōe logice. qd ois emius p cō
 cessa est p se d cōsideratōe logice: ly signū est emius. g^o ē
 p se d cōsideratōe logice. Ad pñū dī qd est eq cois scia lo
 gica sic metaphi. qd nihil est qd nō cōsidet i ordie ad fās
 itentōes hñt aliqd est qd nō cōsiderat p se vt res. Vlt dī
 qd est eq cois: nō qd oia cōsidet sic metaphisica. s. qd illa
 cōsiderat q applicabilia sūt ad oia. iō logica est potius
 dicendus vnus modus sciēdi cois: sic metaphisica vñat
 scia coior. Ad fm dī qd ly signū duplēr capi pot. i. māl
 iter et formaliter. māliter est p se de cōsideratiōe lo
 gici inqñtum terminus est: et inqñtum stāt sub aliqua in
 tentione secunda: vt est subiectum vel pñdicatū: s. for
 maliter nō. Cōtra arguit: pñā pñicula ē male posi
 ta. s. signū. g^o diffō mala. pñequēntia tenet. antecedens
 pbat. quia quod ponitur pñmo loco in diffinitione de
 bz esse cōmuniū diffinito: sed ly signum non est cō
 muniū termino diffinito. ergo rē. probatur minor: quia
 ly signum est terminus prime itentionis: et est termi
 nus minus cōmuniū qz sit terminus diffinitus. quia
 terminus diffinitus diuiditur in terminum prime
 itentionis et secunde. ergo rē. cetera. Cōfirmatur

21
 nt

pf

ot

Tf

bt

Tractatus

q: si signum ē communis termino. nunc magis debuit
 leipere tractatum sub signo et nō a termino. et conse-
 quentia: q: communiora sunt premittenda i doctrina tan-
 q: notiora: per pbūm pmo physicoz. Item signum est
 equocum ad terminū et circulum an tabernā. ergo non
 d: poni in diffinitione. Secūdo contra secūdam pti-
 culam arguitur sic: Illa pticula orōnis nō bñ ponit. er-
 go diffinitio mala. cōsequētia t: antecedēs pbatur. q: o-
 oio diffinitur p terminū infra a magis. ergo terminus
 non d: diffiniri per orōnem. t: cōsequētia: q: alii idē
 est notus et ignotus respectu eiusdem. q: sp quod ponit
 in diffinitio ē notus diffinitio. Confirmat: q: quādo
 est q: aliqua diffinitione ponitur aliquid diffinibile si
 loco illi diffinibilis ponatur sua diffinitio: tūc pma diffi-
 nitio ē expressior vt dicit pbūis sexto thopicoz. Si ergo
 terminus diffinitur per orōnem loco orōnis. sic ponē ei
 diffinitionem: in qua diffinitione ponit terminus. Et sic
 terminus seipm diffiniret: quod est incōueniēs: q: idem
 est notus seipso. Tercio contra tertiam pticulā consti-
 tutum nō bñ ponitur. ergo diffinitio mala. cōsequē-
 tia t: et antecedens pbatur: q: si terminus est signum orō-
 nis constitutum: cum orō sit terminus: ē signum orōnis
 constitutum: et illa alteri: sic est pcessus in infinitū: qd
 ē incōueniēs. q: infinitū impossibile ē ēē. tertio physicoz.
 Confirmat: q: nihil quod ē mā orōnis consti-
 tuit orōnem: s: terminus ē mā orōnis. ergo terminus non
 constituit orōnem neq: est constitutum orōnis. cōsequē-
 tia nota cū minor. maior pbatur per pbūm pmo d ge-
 neratōe dicētes q: forme ē agere: materie vero pati: cō-
 stituere vero ē agere: et ē constitutum dicit potētā acti-
 nam. ergo nō d: attribui materie: intellectus aut ē qui
 actiue constituit orōnem. quare tē. Quarto. q: q-
 tam pticulā arguitur: frustra ponit: vt ps ppiqua. er-
 go diffinitio mala. q: s: et antecedēs pbatur. q: si nō
 maxime ēē ppter sram et sillabā que nō ēē terminus.
 S: cōtra: q: oē quod pōt ēē subm et predicatum pposi-
 tionis pōt ēē terminus: s: sra et sillaba sunt huiusmodi. er-
 go sra et sillaba possunt ēē terminus. psequētia nota cū
 maior. q: terminus ē in quem resoluitur ppos: s: pposi-
 tio resoluitur in subiectū et predicatū: ergo quod pōt ēē
 subiectum vel predicatū ē terminus: s: sra et sillaba pōt
 ēē subiectum et predicatum. ergo pōt ēē terminus. minor
 pbatur. q: dicendo a est sra vocalis. an est sillaba. s: bñ
 in pma ē ista sra a. i secūda vero illa sillaba an. Itē idē
 non ē totus et ps respectu eiusdem. s: terminus ē totum
 respectu orōnis: q: ē genus ad ipsā. ergo nō ē ps. Cō-
 firmat argumēto quod reputatū est achilles. q: dicēdo
 a est b: illa ē vna oio. q: nō significat quātum a et b. t: ta-
 men terminus nō est ps ppiqua ei. pbatur: q: ps p-
 pinqua nō d: nisi p respectū ad remotā. s: hec oio: nō
 h: ptem remotā vt ps. ergo nec ppiqua. Idem pōt ar-
 gui de ppōne mēali que est composita ex cōceptibus i-
 diuisibilibus q non constituitur ex lris: nec ex sillabis: tūc
 talis ppō nō h: ptem remotā. ergo nec ppiqua. Et
 sic ps q: illa pticula: vt ps ppiqua frustra ponit. quia
 nō competit cūlibz orōni. Quito cōtra totā diffini-
 tionem sic arguitur: Illa diffinitio cōpetit alteri a diffi-
 nitio. ergo est mala. cōsequētia t: per pbūm sexto tho-
 picoz. antecedens pbatur: q: diffinitum hic ē ly terminus

q est terminus se intentionis. s: hec diffinitio cōpetit et
 termino pme intentionis vt ps. ergo cōpetit alteri a diffini-
 to. Confirmat: q: hec diffinitio competit termino
 sincategorematico q nō est terminus: cum sibi nō cō-
 petat diffinitio termini data a pbō pmo prior: dū di-
 cit. Terminus est in que resoluitur ppositio vt in subm
 et predicatū. q: terminus sincategorematicus non est
 subm nec predicatū: vt formaliter sumitur loquor. Se-
 rto terminus nō pōt diffiniri: ergo diffinitio mala. cō-
 sequētia t: antecedens pbatur: q: terminus ē cōmuni-
 mū p se consideratum in logica. ergo est notissimū. er-
 go nō potest diffiniri quocūq: accipiat diffinitio. tenet
 cōsequētia. q: sp diffinitio datur per notus. sexto topi-
 corum. Confirmat: q: ipossibile est aliquas scias de
 mōstrare suum subiectū ēē: siue per signū siue per cām
 s: cōmētatorē i secūdo physicoz. s: terminus ē subie-
 ctum i hoc libro vt ps. ergo impositū ē demōstrare ipm
 p signū vel per cām. tūc vlt: impositū ē demōstrare ipz.
 ergo ipse ē diffiniri. t: cōsequētia: q: oppositum con-
 sequētia nō stat cū antecedente. si. n. pōt ēē diffiniri ipz
 possz demōstrari cū per suā diffinitionē. sicut p sillogis-
 mum ppositiōis. Si signum orōnis constitutum ē: ter-
 minus ē. s: signū orationis constitutum ē. ergo termi-
 nus ē. Itē pbūis i pmo posteriorz. secūdo tractatū di-
 cit q: scie despiciūt sua subiecta: q: pssupponūt ipa tē.

Septimo: minus rei trivna est diffinitio: s: cum ter-
 minus beat aliā diffinitionē datā a pbō pmo priorum
 cum d: Terminus est in que resoluit ppositio. ergo nō
 pōt hēre istam: q: alii minus rei cēt plures diffinitio-
 nes. minor nota. maior probatur. q: minus rei trivnica
 ē cēntia. ergo trivna ē diffinitio: t: cōsequētia: q: diffini-
 tio exprmit cēntiā rei: si plures cēnt diffinitioes plures
 cēnt cēntie. Confirmat: q: quādo plures diffinitio-
 nes datur de eadē re ille debet conuerti: q: quocūq: cō-
 uertitur cū vno tertio cōuertitur iter se. s: quelibz diffi-
 nitio cōuertitur cū suo diffinito. ergo iste diffinitiones
 cōuertitur iter se. hoc tamē est falsum: q: alicui compe-
 tit termini diffinitio data a magis: cui nō competit diffi-
 nitio pbi: vt terminio sincategorematicus formaliter sū
 pro. Ad hec breuiter respōdetur. Ad pmi negatur
 antecedēs. Ad pbationē nego minores. s: q: signū non
 sit cōmuni diffinitio. Et ad rōnem cum d: ly signum ē
 terminus pme intentionis: sed terminus pme intentionis
 ē minus cōmunis termino diffinito. ergo tē. Dicitur q:
 ly signum potest capi dupliciter. s: pro eo quod signifi-
 cat et pro eo quod denotat. pmo modo est minus cō-
 mune. q: tūc accipitur p seipso terminio. Secūdo modo
 est magis cōm: q: nō solum denotat terminos secūde i-
 tentionis: s: etiam prime et res. Et si replicas cōtra: q:
 illa diffinitio pro eo quod significat et pro eo quod deno-
 miat nō habet locum: nisi i terminis secūde intentionis: s: cū
 signus sit prime: ergo diffinitio nō est ad ppositū. pmo
 test dici negādo maiorem: q: s: m Burleum i predicam-
 to relatiōis: quilibz terminus cōcretus accidētalis: vt pa-
 ter et album potest accipi dupliciter. s: pro eo quod signi-
 ficat: et pro eo quod denotat: siue i suppositōe simpli-
 ci siue i suppone personali. Vel aliter et tutius respōdet
 ad pncipale. q: ly signus pōt capi dupliciter. s: materia-
 liter pro seipso terminio et formaliter p significato forma

FF

at

et

nt

nt

nt

bt

Re
et
st
pt
QF
5t
ht
nt
dt

Et quasi redit ad idē. pmo mō ē mlti⁹ cōe. secūdo mō
do est magis cōe. Ad cōfirmationē respōsum ē i que
stioe prima qz signū sit cōmuni⁹ terminū: quia tamē
excedit limites logice: iō non incipit ab eo. Ad aliud
negat qz signū sit equinocū qz fm idē nomē z eandem
rōnē dicit de illis: que est qz apprehensum a sensu vel
intellectu ducit ipsum in cognitionē alicuius rei. Ad
fm principale dicit cōmunit⁹ qz termin⁹ diffinitur p
oionē a posteriori. Oio vero per finitū a priori. z illo
mō non incōuenit idē cē diffiniens z diffinitū: notius z
ignotius respectu eiusdē in diuersis generib⁹ diffinitio
nū: quia vna ē ppter quid: z alia qz: siue vna ē forma
lis z alia materialis. Cōtra hāc respōsiōnē arguunt
quidā senētes dicentes: qz lz vera sit tamen non satisfi
cit questio. Cui arguit sic. In ol disciplina incōuenit
qz prima noticiā. f. qd nominis aut qd rei habeat per
aliqd: cū pīa noticiā habeat p illō pīu. alioquin nūqz
certificaret hō: sed cū prima noticiā habeat hic p oio
nē. ergo prima noticiā oionis nō pōt haberi p finitū.
Iō aliter respōdent dicētes qz lz oio sit finitū non tū
materialiter dz cā sic diffinitur: sed vt diffinit phūs pīo
per ymenias sic. Oio ē vō significatiua ad placitū
ppter argumētū factum. Sed qz fm talē respōsiō
nē dñat magistru. ideo dicunt ipsi aliter possum⁹ mī
dere soluādo magm dicendo qz prima noticiā oionis
.f. qd nois. f. per quā habeat prima noticiā ipsi⁹ fm ba
bita ē i grāmatica z nō hic. f. qz ē cōplexus p qd plura
indistincte ipōtant. Peccat vtrqz respōsiō senētiū
iudicio meo. pīa enī pīsumptuosa ē: cū ex leui cau
sa dānet magm. Secūda vero dubia ē in hoc qz di
cit qz prima noticiā termini habeat p noticiāz oionis
habitū in grāmatica. Hōc videt falsum. pīo qz termi
nus videtur esse prius notis qz oratio. terminus enī nī
bil aliud est nisi dictio vel aggregatū ex dictionib⁹. sed
dictio pri⁹ nota ē in grāmatica qz oratio. pbat: qz i do
crinis qz pri⁹ traditū pri⁹ nota sunt. pri⁹ aut traditū
dictiones qz oiones. Nā hic ē ordo i grāmatica. prius
nīm littere: deinde syllabe: deinde dictiones: deinde oio
nes traditū. Ecce qz pri⁹ traditū dictiones qz oiones
in grāmatica. ergo prius nota sunt. Secūdo si prius
nota esset oio i grāmatica qz terminus sequeretur qz
esset oratio prius nota in logica qz terminus. pbo cōse
quētiā. qz cōsimilē habitudinē hz oio i logica ad finitū
quā hz oio i grāmatica ad terminū. Nā tā hic qz
ibi cōsideratur finitū vt ē pars oionis. Et oio vt cōsi
ditur ex terminis. qz nī ē falsum. pīmo qz nihil ē com
muni⁹ in logica termino. ergo nihil est notius eo. Se
cūdo qz termin⁹ ē subiectum logice. ergo nihil est no
ti⁹ eo i logica. patet qīa. pmo fm cōmen. secūdo physi
cōū dicēte qz ipōsibile ē demonstrari subiectū siue per
signū siue per cām. qz aliquid esset notius eo: quod ē i
cōueniēs. z pīo posterior dicit: De subiecto pīogno
scitur quid est z qz est. Iō sustinēdo respōsiōnē cōmu
nē nego qz pīa noticiā termini habeatur p oionem.
qm pīa noticiā finitū ē noticiā: quid nois que pīup
ponitur: cū sit termin⁹ hic subiectum. Noticiā aut qd
rei inuestigatur z habetur p oionē. Aliter tū z sub
tilius possumus respōdere. Ad principale sic: qz non est
incōueniēs qz idē sit diffiniēs z diffinitū nō eodē mō

sumptū. Termin⁹ enī diffinitur p oionē: vt oio habeat
habitudinem causae finalis. z terminus habet habitu
dinem effectus. Oratio vō diffinitur p finitū vt oio
habet habitudinē effectus z termin⁹ hz habitudinem
cāe constitutiue. z sic quilibet diffinitio ē data a priori:
in diuersis tū generib⁹ causarū in quib⁹ diuersis gene
rib⁹ cāz nō ē incōueniēs idē cē notius z ignotius re
spectu eiusdē. Argumētū aut illorū nō ē z nos: qz pīa
noticiā termini nō habeat p oionē: sed pīupponitur. f. a
aut noticiā distincta habetur p oionē. Et cōtra in di
uersis generib⁹ cāz: z hoc nō incōuenit. Ad cōfirma
tionē dicitur qz illud dictū hz intelligi de diffinitione pu
re quiditatiua que ē data per gen⁹ immediatū z differen
tiaz cōuertibilē cū specie qīter nō ē illa. iō loco ly oio
nis nō pōt poni sua diffinitio. Vel aliter dz qz nō est
incōueniēs qz idē ponatur i diffinitione sui ipsius obli
quo casu. cū ergo ly oionis sit in obliquo diffinitio ei⁹
cadit in obliquo. Ego aut alitē respōderez z tū⁹ se
quēdo opinionē nostrā. Ad fm pīcipale qz ly oionis
vt ponitur in diffinitione termini nō ē diffinibilis cūz
habeat habitudinē cāe finalis. cū aut diffinitur hz ha
bitudinē effect⁹ respectu termi⁹ z nō cāe. Ad tertiū dz
qz nō ē incōueniēs eē pīsum i finitū i oionib⁹. lz sit
incōueniēs oiones infinitas cē. phūs tū voluit numez
infinitū nō dari actu: sed bene i potētia. sic qz quocūqz
dato sit dabilis maior. Et sic in pīposito: quia nō sunt
oiones ifinite actu sed bene i potētia. f. qz quocūqz da
tis possunt dari plures: z sub alijs verbis logice loquē
do. Infinitū cōcedo dari sine cathegorematicē. nō antes
cathegorematicē. qd ē idē cū dicto philosophi. Et h
dz cōtra: si datur infinitū i potētia. ergo dabitur i actu.
pbat⁹ qīa: qz frustra est potētia que nō pōt reduci ad
actū. per cōmen. pmo celi. cōmēto. 133. Dico qz illa po
tētia cūm⁹ exitis ad actū ē ipōsibilis nō dz dici potē
tia. Dicitur qz vez ē de potētia determinata: nō aut ē
indeterminata. Ad cōfirmationē dicitur qz materia
nō pīpē cōstituit: sed ē illud ex quo aliqd cōstituit. Im
proprie tū cōcedim⁹ materiaz cōstituire. Sicut enī dici
mus paries z tectū cōstituit domū. ita in pīposito fini
tus pīpē est illud ex quo cōstituitur oratio: z intellect⁹
illā cōstituit. Improprie tū dicimus terminūz cōsti
tuere orationē. Ad quartū dicit quidā qz duplex est
termin⁹: pīus z impropri⁹. pīus est habēs partes
ppinquas z remotas. impropri⁹ vero qui nō habz has.
dicit enī qz magister solū loquitur ē pīus. Hōc re
spōsiō nō valet: qz sequitur qz magister cēt diminut⁹:
cū de illis terminis improprijs adhuc logica consideret.
quod pbat⁹: qz ex illis sunt pp: sitioēs significantes
verū vel falsum. vt a est līa: an est syllaba. Iō aliter vi
camus qz littere z syllabe pīnt considerari dupliciter.
Vno mō vt habent vīm littere z syllabe. Alio mō vt
habent vīm dictionis. pīo modo accipiūt⁹ fm qz
cōstituiunt aliquā dictionē: z sic nō sunt termini. Alio
modo accipiūt⁹ quādo per se siue seorsum accipiūt⁹
z sic sunt termini. pīo modo loquit⁹ mag⁹ z nō secū
do modo. z hoc ē quod alij volūt dicere sub alijs ver
bis dicentes: qz littera vt littera non est terminus: licet
littera sit terminus. Ad aliud dicitur qz idē pōt esse
totū z pars respectu eiusdē nō eodē modo cōside

cf 88

nt

F

R

mt

rati: sicut genus est totius et pars respectu speciei: ut di-
 citur commentator primo physicoz. Ad affirmationem cum di-
 citur illa oratio: a est b: non habet partes proprias: dicitur quidam co-
 cedendo et quia dicitur illa particula non venire orationi cui-
 libet. Nec rursus non est tenenda: ex quo datur magis.
 Ideo dicat aliter. quod ista oratio habet partes proprias: quod per
 partes proprias intelligit immediatas. Et cum arguitur: pro-
 prium non dicitur nisi in respectu ad remota: cedo. sed non
 habet remotas. cedo. ergo non habet proprias. nego. quia
 quod ista oratio habet partes proprias per respectum ad partes
 remotas alterius orationis que sunt ille et quibus non imedia-
 te consistit totum. proprias vero ex quibus immediate consistit
 totum. sicut ex istis. Vel negat minor. scilicet quod non habet partes
 remotas. unde habet formalis: habet tamen virtualiter siue
 equaliter: cum equaliter alteri orationi habenti partes proprias
 et remotas. videlicet illa littera a est ista littera b. et ita dicat
 de mentali. Ad quod negat minor. Ad probationem di-
 citur aliquid est quod diffinitur. et aliquid per quod diffinitur. Diffinitur
 hic secunda intentio non per seipsam sola: sed per primam et secundam con-
 siderationem. Vel dicitur quod terminus diffinitur abstractus a prima inten-
 tione et secunda. sicut animal quod diffinitur abstractus a specibus
 vel diffinitur. et non valet si dicis. ergo est aliquid terminus me-
 talis quod non est per se intentio nec secunda: sicut non valet.
 ergo est aliquid animal quod non est homo nec asinus. imo nullum est
 animal quod sit homo vel asinus vel individuum alicuius alterius
 speciei: quod tenet sub hoc genere animal: et tamen animal abstractum ab
 hoc vel ab asino vel ab aliis speciebus: ita dato quod nul-
 lus sit terminus mentalis quod non sit per se vel secunda inten-
 tio: tamen terminus abstractus ab istis. Ad affirmationem
 dicitur quod plures capit terminum strictius. scilicet per eo solum quod
 potest esse subiectum vel predicatum: sed magister largius per
 eo quod potest determinare propositionem vel partem eius.
 et sic philosophorum mathematici sunt termini cum possint deter-
 minare propositionem vel partem eius. Ad tertium dicitur
 quod terminus non potest diffiniri a logico ut logice est: quod
 nihil habet communis nec notius: potest tamen diffiniri a lo-
 gico ut idem habuit metaphysici. Ad affirmationem
 dicitur similiter quod impossibile est demonstrare terminum esse per
 signum vel per causam a logico ut logicus est: sed ut idem ha-
 bitum metaphysici potest demonstrari esse et diffiniri.
 Ad septimum dicitur quod unus rei uno modo considerate
 una est diffinitio. diversimode tamen considerate sunt plures
 diffinitiones. Ita hic plures considerat terminum secundum viam re-
 solutionis. magister vero secundum viam compositionis. Ad afir-
 mationem dicitur concedendo quod si unus rei secundum eandem considerationem ac-
 cepte sunt plures diffinitiones quod ille convertitur: sed si secundum maio-
 rem considerationem in una accipitur et secundum minorem in alia non con-
 vertitur. Et ita est in proposito ut dictum est.

Contra prima divisione termini que est: Termini
 non aliquid est per se significativus: aliquid non
 per se significativus: arguitur: quod sequitur quod idem est magis com-
 mune terminus communi respectu eiusdem. ergo divisio mala. quia te-
 netur: et assensum probatur: quod terminus in communi divisus in per se
 significativus et non per se significativus est color terminus
 per se significativus: et eodem modo est minus color. ergo et.
 unde patet cum maior: quod ovis divisus est color dividens
 ut in topicis et in libro divisionis de minoribus probatur: quod iste
 terminus terminus est per se significativus. quod et. Et
 firmatur: quod quod terminus divisus in per se significativus

et non per se significativus: sit per se significativus aliquid
 non per se significativus. aut nec sic nec sic. Si datur primus
 tunc terminus per se significativus divideret in terminum per
 se significativum et terminum non per se significativum: quod est
 inconueniens. Si datur secundus: tunc terminus non per se signifi-
 cativus divideret in terminum non per se significativum et per se
 significativum: quod est inconueniens. Si datur tertius sequitur
 primus principium. De quolibet dicitur maioribus copio-
 rum: et de nullo eorum simul. Secundo sic. Ovis terminus est per
 se significativus. ergo divisio mala: quia tenetur: et assensum
 probatur sic: ovis passio copetens per se inferior: copetitur per se supe-
 riori: sed per se significare est passio per se copetens terminus
 per se significativus quod est inferior ad terminum in communi. ergo co-
 petitur per se terminus in communi. ergo nulliter terminus copetitur. tenetur
 quia secunda. quod per se supponit de ovis. primo posterioribus
 primo prime que est per se primo posterioribus erroribus. unde vult
 quod passio trianguli. scilicet tres angulos copetitur per se figure.
 Confirmatur: quod ovis terminus est signum orationis constitutum.
 Ovis signum per se representat significativum. ergo ovis terminus re-
 presentat significativum. tenetur quia per illud principium in ante-
 pedicationibus: Quia alter de altero predicatur quod predicatur de
 predicato: predicatur de subiecto. minor: probatur: quod ovis signum
 representat significativum. aut ergo per se: aut per accensum. non
 accensum: quod posset non representare: quod implicat quod sit signum et
 non representet. ergo per se representat. ergo per se significat. ergo
 est per se significativus. ille consequentie de se patet. Ter-
 tio sic: aliquid terminus est quod non est per se significativus nec non
 per se significativus: siue sit est per se significativus et non per se
 significativus. ergo divisio mala. consequentia tenetur: assensum
 probatur. quod terminus per se: unde nihil et huiusmodi. quod ovis co-
 positum equit ex per se significativum et non per se significati-
 vo: non magis est per se significativus: quod non per se significati-
 vus: sed terminus per se: quod est copositum equit ex per se signifi-
 cativum et non per se significativum: per se nihil et non et aliquid.
 ergo non magis dicitur unus quod alter. ergo vel neuter il-
 lor est vel uterque erit. Confirmatur: quod ponatur quod ille
 terminus beltrix in vino et eodem instanti ponatur ab uno
 magistro ad significandum idem quod ly homo: et ab alio ma-
 gistro ponatur converti cum ly ovis. tunc non est maior ratio
 que talis terminus sit unus quod alterius. ergo vel simul
 est per se significativus et non per se significativus: vel nen-
 ter illos. Et si dicatur non fuit iposuitus a primo iposito-
 re sic: ideo non est per se significativus. Pono quod primi
 ipositores fuerit duo: quorum primus iposuerit ut primo
 dictum est: et secundus ut secundo dictum est: et tunc sequitur idem
 quod prius. Quarto contra diffinitiones arguitur. et
 primo contra primam sic. ly ovis est terminus non per se si-
 gnificativus ut prius. et tamen per se sumptus aliquid signifi-
 cat. ergo diffinitio prima mala. consequentia tenetur: quod ali-
 cui copetitur diffinitio cui non copetitur diffinitio. maior nota
 et minor probatur: quia dicendo ovis: ly omnis sumitur
 per se: et tamen aliquid significat. quod seipsum naturaliter rep-
 resentat intellectui. Confirmatur: quia si dicitur quod ter-
 minus dicitur per se significativus quia aliquid extra se
 significat. non aliquid quia significat se vel simile. Contra.
 illa vox homo que nunc primo est placita: est terminus per se
 significativus et non significat aliquid extra se. probatur: quod si
 significat extra se iposito: quod est vel quod sit: non primo: quia non sit
 nunc iposito: nec secundo: quod non imponebatur prius ad

significatū cū nō fuerit. ergo nec significat ex ipso tōe
neq; etiā significat natural. Quinto q̄ secundā diffō-
nē arguit sic: ille terminus for. i voce nūc pmo plat⁹ ē
p se significatū? vt pz. i nō significat aliqd cū se: g^o
diffō scōa mala: q̄ia nota q̄a alicui cōpetit diffō: cui nō
cōpetit diffō: i maior ē nota: minor pbat: q̄a nec si
significat naturaliter vt pz: nec ex ipso tōe. pbat: q̄ pmo i-
posito: nō cognouit istū terminū: foras: nūc pmo pla-
tō: ergo nō ipso tōe ad significatū. Cōfirmat: q̄ ipo-
nere terminū ad significatū est intentionē termini cū ite-
tione rei toties referre donec itēctio termini itēctioē rei
ad memoriā reducat: sed nec pmo ipso tōe nec ali⁹ ba-
uit intentionē hui⁹ termini: ergo tē. Sexto q̄ ambas
diffōnes sūt arguit sic: q̄ ly oē: ly aliquid: i ly nemo p
se sumptū aliqd significat: etiā q̄libet istoz p se sumptus
nihil significat: ergo tē. q̄ia nota cū maior: i minor
pbat. q̄ q̄libet istoz est nō per se significatiuus: ergo
q̄libet istoz p se sumptus nihil significat: tenet q̄sequē-
tia a diffōne ad diffōne: anis pbat: q̄ q̄libet istoz est ter-
minus sūb categoremat⁹: ergo q̄libet istoz est nō p se
significatiuus: tenet q̄ia a supiori ad sūi inferius: anis
pater: q̄ terminus habēs officiū distribuendi i particu-
larizandi ē terminus sūb categoremat⁹: sed illa sunt
huiusmodi: ergo tē. Cōfirmatur. q̄ ly oē significat
idē qd ly ois: sū ly ois nihil significat ex se: ergo nec ly
omne. q̄ia tenet cū minori: maior pbat: q̄ solus noia-
tius est ille p quē facta ē ipso tōe noia ad significatū:
vt pz p sanctū i homā in pmo perpermentias i capi-
tulo de noie. Alij aut casus q̄ formant ab eo significat:
illud idē qd noiatius: sed cū ly oē formet ab illa voce
pma ly ois: ergo secundario significat illud idē qd ly ois
pmo ipso tōe ad significatū: sed ly ois nihil extra se ipo-
nit ad significatū: ergo nec ly oē. Ex altera pte p-
bo q̄ ly ois p se sumptus aliqd significat: q̄ oē adiecti-
uum in neutro genere substantiuat: ergo tē.

Ad hec breuiter respon det. Ad
primum dicunt reales q̄ solū terminus i cōi: i non ille
termin⁹. termin⁹. ē ille q̄ diuidit. iō terminus p se signi-
ficatiuus ē i minus se hūc q̄ terminus i cōmuni: i in
plus se habeat q̄ ille termin⁹. terminus. Cū ille termi-
nus termin⁹ est idiuuū cōtēctū sub hoc cōi termino: si-
cut hic hō sub boie. Aliter terminus diceret nō esse
i cōnēctiōē idē esse magis cōe i minus cōe respectu eius-
dem sub diuersis tñ rōnibus. Cū licet iste terminus q̄li-
tas vt oēs q̄litas significat sit genus. idem tñ termin⁹
vt est hoc ens est idiuuū i cōtēctū sub genere q̄litas:
eo q̄ ē hic pcept⁹ si est in mēte: aut hec figura i scripto:
aut hec vox si sit i voce. Ad q̄firmatōes dī sūbz rea-
les q̄ tñ i cōi diuisus nō ē p se significatū? nec nō
p se significatiuus. i cū dicitur hoc ē q̄ pmo pncipiū. de
quolibet dī alter dīctorioz: i cōplexoz: i de nullo eoz
abo sit. Dī q̄ p limitatōē hui⁹ pncipij fer dīctōes re-
grunt: quāz vna ē de termino singulari i nō cōmuni.
Terminis vō diceret q̄ terminus diuisus est termin⁹
p se significatū? i vt significatū est cōis illis: i vt tale
ens sit mū? cōis. Et q̄nter cōcedit aliqd terminū p se
significatū pōscari de nō p se significatiuus. Ad se-

cundū fm reales facilis ē respōsio: q̄ terminus diuisus
nō ē iste termin⁹. termin⁹: sū abstrahit ab illo sicut spēs
ab idiuuū. i q̄nter negat q̄ esse per se significatiuum
sit passio adequata termini diuisi. sed bene hoc diuin-
ctum est passio adequata eius. i esse per se significati-
uū: Et cū tu dicis: p se p̄supponit de oī. Dī q̄ vey ē si ē
p se pmo: si aut ē p se nō pmo uel reductiue nō: vt hic.
Terminis vō cōcedit q̄ cū p se significatiuum sit passio
cōmuni diuisi: sū illa passio nō cōpetit sibi vt supius ad il-
la: i vt diuidit i ista: sed vt tale ens. i iō negat q̄ ois pas-
sio cōpetēs superiori cōpetat cuilibet inferiori: sed bene si
cōpetit superiori vt superius. Licet ergo per se signifi-
care competat huic termino terminus: nō tamē vt cōe
est ad ista: sed vt hic terminus. Ad confirmatiōem
dicat q̄ quilibet terminus est signū: i q̄nter rēpēntat si-
gnificatū per se. Et cum tu isers: ergo per se significat.
Concedo q̄ per se significat: vel se vel aliquid extra se:
nō tamē per se significat ad intentionem magistri: quia
per se sumpt⁹ vel extra se significat. Et sic ē equocatio
de per se significare. Ad tertiū negat anis. Ad proba-
tione dicit q̄ terminus p̄gnas est per se significati-
uus: quia ci cōpetit diffōne termini per se significati-
uū. Ad rationem negat q̄ si aliquid sit cōpositum ex
per se significatiuo i non per se significatiuo. Et ratio
istius q̄a denominatio semper sit a positio: sed per se
significatiuum est positium respectu nō per se signifi-
catū. positium autē est perfectius priuatiuo. ideo a par-
te per se significatiua potius denotatur q̄ a parte non
per se significatiua sicut aliqd dicitur ita velociter mo-
ueri sicut aliq̄ pars eius i non dicatur ita tardē mone-
ri sicut aliq̄ pars eius. p dictis dixi. Ad confirmatiōem
nem dicit q̄ admissio casu ille terminus est per se signi-
ficatiuus: i nō per se significatiuus: sed apud diuersos.
nam apud primam. magistrum i discipulos doctrinā
eius tenēs est per se significatiuus. apud vero alius ē
nō per se significatiuus. Nec hoc iconuenit. immo idē
terminus q̄ est per se significatiuus quo ad nos vt ly bo-
mo est nō per se significatiuus apud grecos cum nihil
extra se significat eis. Idōes tamē distinguere q̄ si illi
magistri sint eiusdem sermonis: vt ambo sint latini nō
admittitur casus: q̄ licet voces dicantur ad placitum si-
gnificare non tamē cuiuscūq; sed ad placitum primē
imponentis. Si autem sint diuersorum sermonum ad-
mittantur. Et respondendū est fm q̄ disputatio est la-
tina vel greca. Ad quartum cōmuniter dicitur. q̄
omnis terminus materialiter sumptus est per se signifi-
ficatiuus. Ideo negatur q̄ ly omnis materialiter sum-
ptus sit non per se significatiuus. Et si dicatur q̄tra. q̄
dicendo: ly omnis est terminus non per se significati-
uus est propositio vera: i tamen fiat materialiter. ergo
falsum est q̄ materialiter sumptus sit per se signifi-
ficatiuus. Respondetur communiter q̄ licet i dicta pro-
positione ly omnis sicut materialiter tamen supponit p
se nō stante mālter: ita q̄ sit sensus: q̄ ly omnis q̄i nō
stat materialiter est terminus nō per se significatiuus.
vt in hac propositione. omnis hō currit. Licet hec
respōsio sit probabilis i de mēte magi in logica ma-
gna: arguo tamē cōtra ipsam ad exercitationē inueniū.

Et quero quid intelligatur per se significat in diffinitione termini per se significatiui. vel intelligis communiter significare quod est representare aliquid siue se siue extra se. vel proprie quod est aliquid extra se representare. Si dicis fm. sequitur quod terminus materialiter sumptus non est per se significatiuus. quia per se sumptus nihil extra se significat: vt patet. Si dicis pmi sequitur: quod terminus non per se significatiuus esset per se significatiuus: quod implicat. probat consequentia: quia ly garabis est nomen significatiuum fm Boetii in primo per ymeritas: et ly beltrix est nomen non significatiuum fm sancti Thome. in eodem loco: et ly buba est vox non significatiua sz p dicitur hyspanu: et tñ qlibet horum per se sumptus aliquid significat accipiendo significare communiter quia salte seipsum representat. ergo qlibet horum est per se significatiuus. Itē quero quid intelligis per se sumptus in diffinitione termini per se significatiui: aut tu intelligis quando sumit in oratione siue aliquo determinabili: vt dicendo: ois est signu vniuersale. Aut tu intelligis quando sumitur solitarie extra orationem. Sz siue intelligas pmo modo. siue secundo modo sequitur quod qlibet terminus nisi absolute debet dici terminus per se significatiuus. probatur pna: quod qlibet terminus per se sumptus aliquid significat accipiendo significare communiter. ergo absolute debet dici terminus per se significatiuus. tenet consequentia a diffinitione ad diffinitionem. antecedens patet discurrendo i oibz. et adduco per locu a maiori d isto termino ois. quia quando sumitur in aliqua oratione siue aliquo determinabili tunc semper sumitur materialiter. et tñ per se sepe est per se significatiuus. Similiter quando sumitur solitarie extra orationem aliquid significat: quia seipsum representat intellectu. quare etc. Qui vult illa opinionem sequi respondeat ad hoc. Itē ad quartu principale alie respondetur. et dicitur quod ly ois significat se naturaliter sicut quilibet terminus. sed aliter capimur significare in diffinitione termini per se significatiui: vt est extra se. s. proprie vt est extra se aliquid representare. Et sic patet quod ly ois per se sumptus non significat aliquid illo modo. Ad confirmationem cu dicitur ista vox homo non significat aliquid extra se negat. Ad rationem cu dicitur non significat ex ipositione nec naturaliter. negat. imo significat ex ipositione: et cu tu arguis non prius iponebat ad significandum: quia non prius fuit. ergo non significat ex ipositione que fuit. negat pna: quia licet ista vox non fuit iposita: vox tñ si nullis illi fuit iposita. Ad quintum respondetur quod ly primus ipositor non cognouit illu terminu nisi sibi similem: que iposuit ad significandum. et consequenter dicitur quod illa vox fortis significat ex ipositione que fuit. Ad confirmationem dicitur quod ly non habuit intentionem huius termini habuit intentionem consimilem et hoc sufficit. Ad sextu negatur minor. s. quod ly aliquid: et omne: et nemo sit terminus non per se significatiuus. Ad probationem cu dicitur est finis cathegorie: ergo est non per se significatiuus: cōceditur consequentia: sed negat antecedens. Ad probationem cu dicitur terminus habet officiu distribuendi est finis cathegorie: dicitur quod non quilibet sed ille qui cu hoc habet tale officiu quod per se non significat. quod non cōpetit istis.

Ad confirmationem dicitur quod si prima vox iposita ad significandum aliquid et voces deriuat ab illis significat illud

idē. et quia prima vox. puta ois est iposita ad distributionem et etiā ly omne. cu hoc tñ fiat quod aliqua vox deriuata ab aliquo fuerit iposita ad aliquid significandum ad quod non sit iposita prima vox: vt in iposito. Illa ly ois fm gramaticos substantiuat: sicut alia adiectiuat: sz prima vox non facit hoc: et ideo per vnam impositionem generalem in neutro genere significat aliquid quod non significat in alijs generibus.

Terminorum alius naturaliter significatiuus: alius ad placitū. Cōtra primo probat quod quilibet terminus significat ad placitū. et sic diuisio et diffinitiones male sunt: probat assumptū: quia si non: hoc esset propter terminu mentalem qui non significat ad placitū. Sed cōtra. terminus mentalis non significat idē apud oēs. ergo significat ad placitū: pna tenet: antecedens probat. quia pono quod a sit intentio for. qui sit corā te: et aduersas ad illa intentionem: et eneniat plato oino cōsimilis recedēte for. tunc a si significat platonē. ergo significat ad placitū: pna tenet aīis probat: quia tanta ē cōuenientia huius similitudinis ad platonem quanta ē ad fortē: sed ex cōuenientia quam habet cu forte significat fortē. ergo etiā significat platonem ex tāta cōuenientia quāta habet cu platonē. Cōfirmatur quia illud significat quod apprehendit: sz plato apprehenditur. ergo ipm significat: tenet pna cu maiori et minori. Itē si sit similitudo fortis in mēte platonis que sit a. iteru similitudo Ciceronis que sit b. tunc arguo ne per te similitudo significat re ex cōuenientia quā habet cum re: sz cu a maiore cōuenientia habeat cu b qz cu forte. ergo a significat b. Item maior est similitudo inter fortē et platonē qz inter fortē et similitudinem eius. sed for. non significat platonē. ergo nec similitudo fortis significat fortē. Similiter inter hoīem et asinu maiore est similitudo et cōuenientia qz inter hoīem et similitudinem hoīis: sz hō non significat asinu: nec ecōtra. ergo nec similitudo hoīis significabit hoīem: pna tenet cu minori. maior probat: quod inter hoīem et asinu est cōuenientia i genere. pmo: sed inter hoīem et similitudinem hoīis non est cōuenientia in genere quod differūt genere. ergo.

Itē ille terminus chymera in mēte significat re non propter aliquā similitudinem quā habeat cu re: quod chymera non ē. cu asit quod non est non possit p cōceptus habere aliquā similitudinem. ergo etc. Itē hō significat presentem hoīem pteritū et futurū. non propter similitudinem quā habeat cu pterito et futuro q non sunt. Cōfirmatur. quod nullus terminus significat naturaliter: quod qrtio me tapbi. et primo elenchor dicit quod asit disputationē oī supponere significationē: sed si significaret naturaliter hoc non oī. ergo etc. Secūdo principaliter arguit quod quilibet terminus significat naturaliter: quod si non hoc esset propter vocales: sz probat quod quilibet talis significat naturaliter: quod quilibet terminus representat seipsum apud oēs. ergo quilibet terminus significat seipsum naturaliter: pna tenet: quia probat: quia quilibet terminus est apud natū causare similitudinem sui in intellectu: et p pna representare seipsum. et si dicitur quod non est inconueniens quod significet seipsu naturaliter. Cōtra: quod sequitur quod quilibet terminus vocalis est finis vōis quod ē inconueniens: probat pna. quod terminus cōis est q significat plurā: sz quilibet terminus ē huiusmodi ex quo significat

se et aliquid extra se: ergo etc. Itē sequeretur q̄ quilibet finis est significatiu⁹. 2° Boetii i li. per yernias dicentē q̄ aliq̄s est nō significatiuus vt garalus. et beltrix fm scm 2° bo. Itē seq̄ret q̄ quilibet finis est analog⁹: q̄ per p̄us se significat: et per poster⁹ alia a se. imo fort⁹ q̄ quilibet finis est equocus: q̄ quilibet significat plura diuersis rōnibus. Itē seq̄ret q̄ illa est vera chymera est: q̄ significat p̄marie sicut est: ergo est vera: p̄z p̄ma et aīis p̄batur: q̄ p̄us significat se: ex quo nālī significat se q̄s aliqd extra se q̄s ad placitū significat. Itē seq̄ret q̄ illa p̄positio est falsa: oīs hō ē aīal: q̄ si est vera: oīs res significata per subiectū esset res significata per p̄dicatū: q̄s est falsum. Cōfirmat: q̄ significat alī q̄s est. ergo est falsa. Tercio p̄ncipali arguit sic: Illa diuisio nō est bona que nō euacuat diuisiō: s̄ illa est diuisiō modī: ergo etc. p̄ma nota cum maiori: minor p̄bat: q̄ aliq̄s est finis qui nō significat nālī nec ad placitū vt ly beltrix. q̄ nō significat ad placitū: p̄z q̄ nō significat ex ip̄positiōe. q̄ nō significat nālī: p̄z q̄ nō est p̄ se significatiu⁹. ergo nō nālī significat. Cōfirmat: q̄ idē finis nālī significat et ad placitū: ergo mēbra coīcidit. et sic diuisio nō est bona: p̄ma tenet: aīis p̄bat. Ad ly hō in voce significat ad placitū rez extra et nālī significat seip̄z. ergo etc. Sūp ly hō in mēte significat se nālī: ergo extra se nālī: tenet p̄ma: q̄ illud solū significat nālī q̄s p̄mo significat etc. Quarto cōtra diffinitiones arguit sic. Aliqd est q̄s apud oēs idē significat: vt sumus qui nālī significat ignē. et latrat⁹ canis qui nālī significat irā. et tñ nullus istoz est finis nālī significatiuus. ergo diffō mala: tenet p̄ma: q̄ aīcui cōpetit diffō cui nō cōpetit diffinitio. maior p̄z de se. minor p̄bat: q̄ nullus istoz est finis per se significatiuus. ergo nullus istoz est nālī significatiuus: s̄ p̄ma a superiorē negative ad sūp̄i iert⁹. Cōfirmatur: q̄ aliquid est q̄s nō apud oēs idē significat: vt circulus an tabernā. et tñ nō est termin⁹ ad placitū significatiuus: ex quo nō est finis. q̄ re etc. Quito p̄ncipali: nō est maior rō q̄re voces significat ad placitū q̄s q̄litas alie: vt caliditas: frigiditas et alie res: q̄ ita possunt ip̄oni ad significādum sicut voces: s̄ tales nō sūt finis significātes ad placitū: ergo nec voces: vel de rō diuersitatis. Ad hec rīdet. ad p̄mū rīdet magister in logica magna q̄ a iertio significat for. et nō platōnē. platōnē tñ significat: et non sequit⁹: ergo significat platōnem: sicut nō sequitur in scīs illam p̄positionem esse veram: et illud est a. ergo in scīs a cē ver: s̄ solum sequit⁹ a scīs cē ver. Rīssio hec nō placet. Aliter et magis p̄physice rīdet. negādo q̄ a significat platōnē: et s̄ credā hoc ēē platōnē: nō tñ significat q̄ si debet significare aliqd debet ēē cāta ab illo. Et ad p̄bationē p̄mā rīdet q̄ maiorē cōueniētiā h̄z cū forte: q̄ est effect⁹ eius q̄s cū platōne: cū nō sit cāta a platōne. Ad cōfirmationē dicit q̄ illud significat q̄s app̄bēdū per eā app̄bēsiōe vera: sed nō quōdlibet. Ad fecū dā dī ad minoz q̄ duplex est cōueniētiā. scilicet essentialis et accidentalis. Unde maior est cōueniētiā essentialis iter illa que sunt eiusdē speciei q̄ iter illa que sunt diuersaz speciez: et iter illa que sunt eiusdē generis q̄ diuersoz generū. Sed accidentalis cōueniētiā maior p̄t esse iter illa que differunt specie et genere q̄s iter illa que sunt eiusdē sp̄ei.

q̄ vñ causat ab alio et ducit in cognitionem alterius. et similitudo sortis causatur a sorte et non ab alia intentione: ne et ducit in cognitionē sortis et nō alter⁹ intentionis. Ad tertū rīdet sūp q̄ est maior cōueniētiā essentialis et nō accidentalis. Ad q̄rtū cū dī: Nulla ē similitudo iter intentionē chymere et chymera. ergo nō significat ex similitudine: negat p̄ma. q̄ s̄ nō significet ex cōueniētiā q̄ sit: significat tñ ex cōueniētiā q̄ esset si chymera est. et hoc sufficit. Ad q̄ntū rīdet hoc mō dicto. Ad cōfirmationē dī q̄ p̄būs intelligit de finis ignotis. vt a b vel de p̄no. min⁹ cū nescit qd demonstrat. Vel alī dīco q̄ intelligit de vocib⁹ multiplici significatib⁹. Ad scōz p̄ncipale rīdet sic ibi. et nō est iconueniēs q̄ terminus vocalis significet seip̄m nālī. Ad rōnes. Ad p̄mā dī q̄ finis cōis dī: nō q̄ significat plura: s̄ q̄ significat plura p̄z. būs possit supponere simul. Ad scōm cōcedo p̄ma. Sed Boet⁹ vult q̄ nō quilibet termin⁹ est significātes ex ip̄positiōe. Ad tñ dī q̄ nō dī analogū: q̄ plura significet fm p̄us et poster⁹. q̄ tñ aīal cōt analogū cum p̄us significet hōiem q̄s for. et platōnē. sed dī analogū: q̄ est p̄dicabile de reb⁹ diuersoz p̄dicamentoz quaz vna dep̄det ab alia essentiali: sicut iste finis: nec de illis significatiue siue nālī p̄dicari p̄t. Vel alī dī analogū q̄s est p̄dicabile de plurib⁹ p̄ relationē et habitudinē ad vñ: vt sanū de vrina et de cibo per habitudinē ad aīal p̄dicat. Et ad aliud cū dī q̄ quilibet finis est equoc⁹ negat p̄ma. Ad p̄bationē dī q̄ equoc⁹ dī qui plura significat eque p̄mo diuersis rōnibus q̄lī nō est in ip̄posito. Ad tñ cōt peccatū morale concedere q̄ quilibet finis est equoc⁹. Ad q̄rtū negat p̄ma: Ad p̄bationē negat aīis. et ad p̄bationē cum dī significat se nālī. ergo p̄us significat se. nego p̄ma. et rō est: q̄ termini p̄us multoties iduchē similitudinē alioz suoz significatoz q̄s sui ip̄oz Vel alī dī q̄ p̄us significat se q̄s aliud a se: nō tñ p̄marie significat se: q̄ significatū p̄marū ē q̄s ē sile oīon iūnitue vel cōiunctiue q̄ p̄sonali cor̄respondet sibi. Ad q̄ntū nego p̄mam. s̄ sic debes arguere: Omnis res p̄ qua supponit subiectū est res p̄ qua supponit p̄dicatū. et tñ cōcedo. Ad cōfirmationē cōcedo aīis et nego p̄mam: q̄ oīs p̄pō significat infinitas falsitates. Ad tertū p̄ncipale nego minoz: imo dico q̄ illa diuisio euacuat diuisiō. s̄ diuisiō hic nō est finis in cōis: s̄ est finis p̄ se significatiu⁹. Ad dō dīco q̄ oīs finis p̄ se significatiuus vel est nālī significatiuus vel ad placitū. Et sic p̄z ad argumētū. Ad p̄firmationē p̄mā nego q̄ idē terminus nālī significet et ad placitū put sumit hic nālī significare. Vñ nālī significare hic est aliqd et se apud oēs rep̄ntare seu significare. Ad dō nullus est finis q̄ significet illo mō et ad placitū. Ad cōfirmationē fecū dā dicit cōcedendo q̄ finis p̄us significat se q̄s aliqd extra se. et sic cōcedo q̄ nālī significat se. ergo non nālī significat aliquid extra se. nego p̄mam. Si deceres illud solū nālī significat p̄ quo significat. nego. Ad q̄rtū p̄ncipale cōcedo q̄ sum⁹ nālī apud oēs idē significat. non tñ est terminus nālī significatiuus. Et cū dicit aliqd cōpetit diffinitio cui non cōpetit diffinitio. nego. Et dico q̄ ista est diffinitio termini per se significatiui. scilicet terminus qui apud oēs idē significat. mō sumus nō est terminus qui apud oēs idē significat. Ad cōfirmationē

ist dicit q^d diffinitio termini ad placitū significatiū est illa. Termin⁹ q^d nō significat idē apud oēs. Ad quū principale cōcedit q^d q^litates possunt significare ad placitū sicut voces. Et cū dicis: s^z tales nō sunt ēmini signifi-
 catiū ad placitū: cōcedo. ergo nec voces. nego q^uam q^d voces possit cōstituere p^positionē. q^litates vero rea-
 les nō: cū sint res. p^positio. n. cōponit ex ēminis t^r nō ex reb⁹. Si autē q^uis q^ue magis imponimus voces q^z alias
 q^litates ad significādū res. iⁿndet q^d tales non sunt ita
 facili per nos opinabiles: sicut voces q^z n^ris volūtatib⁹
 subiiciuntur. I^o p^mo elector dicit p^hus q^d res ad dispu-
 tationē ferri nō p^ut. p^pt hoc utimur vocib⁹ t^r nō reb⁹.

Terminorum

ali⁹ cathegorematic⁹: alius sincathegorematic⁹.
 Dōtra arguitur. Aliq^s est ēmin⁹ q^d nō est cath-
 gorematic⁹ nec sincathegorematic⁹ ergo diuisio ma-
 la. tenet q^ua: q^d tūc diuisio nō est data p^pposita: q^d si
 est data per opposita: ois ēmin⁹ nō cathegorematic⁹
 est sincathegorematic⁹: sicut oē aial nō rōnale ē irrō-
 nale. aⁿs p^batur q^d isti ēmini bus bas. a. b. c. nō sunt ca-
 thegorematici: ex quo p^r se sumpti non significāt. Nec
 sunt sincathegorematici ex quo nō habēt aliq^d offi⁹.
 ergo t^r. Cōfirmat: q^d ois bona diuisio est alicui⁹ diui-
 si p^mo q^d euacuat per istā diuisionē: s^z illa nō est bu-
 iusmodi. ergo t^r. q^uia nota cū maiori. minor p^bat. q^d
 ēmin⁹ in cōi nō p^mo diuidit in illa: q^d aliq^s ēmin⁹ ē
 q^ho est cathegorematic⁹ nec sincathegorematic⁹. v^t su-
 pra p^batū est. nec etiā ēmin⁹ per se significatiū diui-
 dit in illa: q^d sincathegorematic⁹ nō est p^r se significatiū.
 Nec etiā nō per se significatiū sic diuidit: q^d cathego-
 rematic⁹ nō est nō per se significatiū: ergo cū nō pos-
 sit assignari aliq^d p^mo diuisum q^d euacuet p^r istā diui-
 sionē. diuisio mala est. ergo t^r. Scdō arguit sic. aliq^s
 ēmin⁹ est cathegorematic⁹ t^r sincathegorematic⁹: ergo
 diuisio mala: q^ua tenet: q^d diuisio nō est bona cū mē-
 bra coicidūt. aⁿs p^bat: q^d isti ēmini possibile: impossibile:
 officiabil^r tēti sunt sincathegorematici. t^r cū hoc sit ca-
 thegorematic⁹. q^d p^bat: q^d oē q^d pōt ēē subiectū vel p^di-
 catū p^pōis significatiū vel formaliter sumptū. est ca-
 thegorematic⁹: sed ista sincathegoremata possibile: ipos-
 sibile: sunt huiusmodi. v^t dicēdo fortē currere est possi-
 bile: fortē ēē asinus est impossibile: q^d ly possibile t^r ly ipossi-
 bile sunt p^dicata: ergo sunt termini cathegorematici.

Cōfirmatur: q^d hoc verbum est: est cathegorema t^r
 sincathegorema: ergo t^r. aⁿs p^bat: q^d sit cathegorema
 p^rz: q^d habet p^priū significatiū: q^d sit etiā sincathegorema
 patet: q^d habet officiū determinandi: sine cōiungēdi.

I^{te} termini p^gnates v^t omne: nihil: ifinitū: sunt ca-
 thegorematici t^r sincathegorematici: cum sint virtuali
 compositi ex cathegorematico t^r sincathegorematico. q^d
 equialēt talibus: v^t omne equialēt huic ois res: t^r ni-
 hil equialēt huic nō aliq^d: t^r totus huic q^libet pars: t^r ifi-
 nitū huic aliq^uā tale. ergo t^r. Tercio cōtra diffōnes
 arguit sic: Aliq^s ēmin⁹ est cathegorematic⁹ cui nō cō-
 petit diffō. ergo p^ma diffinitio mala: q^ua tenet: aⁿs p^b-
 bat: q^d hoc adiectiua alb⁹ alba albu: niger nigra nigrū:
 sunt ēmini cathegorematici: t^r illis nō cōpetit diffini-
 tio: q^d nō cōpetat diffinitio. manifestū est: q^d sumpta per
 se nō habēt p^priū significatiū. Q^d sunt cathegorematici

probatur: quia quod potest esse subiectum vel predicatum
 significatiue sumptū est cathegorema. illa sunt huiusmo-
 di. ergo t^r. Cōfirmatur: q^d ēmin⁹ equoc⁹ est cath-
 gorematic⁹ t^r non h^z tā p^r se q^z cū alio p^priū significatiū:
 ergo t^r. q^ua tenet. minor p^batur: q^d ēmin⁹ equoc⁹ non
 h^z determinatiū t^r diffinitū significatiū ēmini nisi limitetur.
 maior etiā p^rz: q^d ēmin⁹ equoc⁹ est ēmin⁹ per se signi-
 ficatiū: ergo t^r cathegorematic⁹. Quarto. huic re-
 latiuo q^d cōpetit diffō ēmini sincathegorematici: t^r t^r nō ē
 sincathegorematic⁹. ergo diffinitio ista mala: q^ua tenet
 cū minor. maior p^batur. q^d relatiuū q^d nō p^r se significat:
 t^r cū hoc h^z aliq^d offi⁹ q^d referēdi: ergo cōpetit fibi offi-
 nitio sincathegorematici. Cōfirmatur q^d ille ēmin⁹
 nihil nō est sincathegorematic⁹ t^r si fibi competit diffō
 sincathegorematici: q^d est ēmin⁹ h^z offi⁹ t^r per se sum-
 ptus nihil significat. p^batur q^d da oppositiū q^d per se su-
 ptus aliq^d significat: ergo vⁿū dⁱctoriū significat suū
 dⁱctoriū. Ad hoc breuiter respondetur. Ad p^mū ne-
 gam^r q^ua. Ad p^bationē cū dⁱ: diuisio non est data p^p-
 opposita. dⁱ negādo imo large accipiēdo opposita. s. p^r
 his q^d sunt repugnātia est data p^pposita. Et cū t^r ar-
 guis q^d tūc ois ēmin⁹ nō cathegorematic⁹ est sincathe-
 gorematic⁹. Dico q^d v^r est sic hoc diuidētia cōt ena-
 cuantia diuisum sicut rōnale t^r irrōnale euacuat aial: q^d
 cōprehēdunt oia aialia: s^z cathegorematic⁹ t^r sincathe-
 gorematic⁹ non euacuat terminū q^d nō cōprehēdunt
 omnes terminos v^t bene probat: ideo non sequit illud

Ad cōfirmationē dicitur similiter negando maiorē:
 q^d aliqua est diuisio que non euacuat diuisum. Exem-
 plū p^mi: v^t si diuidatur animal: quia aliud bipes ali-
 ud quadrupes: cū aliquod animal sit quod nō sit bipes
 nec quadrupes ista diuisio non euacuat diuisum. Et se-
 plum secundū: v^t si animal diuidatur: quia aliud ratio-
 nale: aliud irrōnale. ista diuisio euacuat totum diui-
 sum: q^d nihil est animal quod non sit rationale vel irra-
 tionale. Ad p^positum modo dico q^d non omnis di-
 uisio est alicuius diuisi p^mo: sed tātam illa diuisio que
 est euacuans diuisum qualis non est ista. Ad secundū
 dicitur negando antecedens. Ad probationem cum di-
 citur q^d isti termini possibile: impossibile officiabiliter tē-
 ti sunt cathegorematici et sincathegorematici. iⁿndet

magister in logica magna q^d sincathegorematica distri-
 butina aut confusina aliter probabilia q^z officiabiliter
 non possunt esse extrema propositionum significatiue
 sumpta. sed sincathegorematica officiabiliter p^babilia
 possunt esse extrema propositionum v^t probat argu-
 mentum dicendo: fortē currere est possibile. vnde ly
 possibile t^r contingens nominaliter sumpta possunt ac-
 cipi dupliciter in propositione: aut resolubiliter: aut of-
 ficiabiliter. resolubiliter sumpta sunt cathegoremata.
 officiabil^r vero sincathegoremata. scdm ergo magi-
 strum negatur q^d sint termini cathegorematici. Et ad
 probationem possunt esse subiectum vel predicatum
 propositionis: ergo sunt termini cathegorematici: non
 valet consequentia. Potest tamen aliter dici q^d sunt
 termini cathegorematici officiabiliter sumpti. t^r nega-
 tur q^d sunt sincathegorematici. Et si arguas. Sunt ter-
 mini habentes officiū: ergo sunt sincathegorematici:
 negatur consequentia: sed debet addi t^r per se sumpti

of

pt

et

cf

af

qf

6f

Jf

RE

nt

Jf

nihil significant. quod negatur. Ad confirmationes dicit Burleus in pmo per yermenias: qd hoc verbu e quando e in ppone de secundo adiacere: tuc e cathegorema: qd significat aliquaz naturā. s. esse existere: sed qui p dicitur tertiu adiacere: tuc est sincathegorema. nullā nāz p se significas determinate. Adagister aut in logica magna vult qd verbu nō pōt esse cathegorema: ex quo verbu vt verbu hz qd vniat extrema t nō p dicit: quia fz ipz ibi ad hoc qd sit aliqz terminus cathegorematicus nō solū regit qd hēat ppriū significatū: fz et qd nō vniat extrema: fz p dicit: qd nō cōpetit verbo substantiuo vnde in summulis opione. Ego aut puto fm magistrū i logica parua verbū eē cathegorema: qd tā p se qz cuz alio hz ppriū significatū: t nō valet hec pntia: hz officiū determinadi. ergo e sincathegorema. sed etiā regit qd per se sumptus nihil significet. Ad alia sibi dī qd oēs illi termini sunt cathegorematici: qd illis competit diffō cathegorematici. Et fz virtuali sunt compositi ex cathegorematico t sincathegorematico. tū a digniori t potiori sit denotatio vti a cathegorematico: t etiā nō valet. habēt aliqd officiū: ergo sūt sincathegorematici vt dictū ē supra. Ad tertū dicit Paulus pergu. qd ista adiectiua nō sūt tmini cathegorematici. nec illis cōpetit diffō cathegorematici. Unde dicit ipse qd tmini p se significatiuus diuidit i terminū cathegorematicū t i terminū idistinctū. Terminus cathegorematicus ē ille qd dicit hēe determinatū t distinctū significatū. Indistinctus vō qd hz idistinctū significatū: vt adiectiua albus niger. Nec iprobauimus i sumulis: qd talia adiectiua nō sūt termini p se significatiui nisi i neutro genere cuz diffō per se significatiui nō cōpetat illis. Adagister aut in logica magna ridet ponens diuisionem de adiectiuis. Unde adiectiuor qdā nō significāt aliqd a se t suis cōsilibz vti ficit: vt ois: nullus. Quedā vō significāt aliqd aliō a se t suis cōsilibz: depēdēt tamē: vt alb⁹ alba. t etiā i neutro genere adiectiue supra. Quedā vō significāt aliqd aliqd a se t distinctum nō depēdēt siue nō p respectū ad aliud ficit butasmodi adiectiua i neutro genere substantiuata. Dicit ergo qd pma nō sūt cathegoremata fz sincathegoremata. Secūda vero sunt cathegoremata depēdēt. Tertia vō cathegoremata p se. Ego aut puto aliter eē dicēdū fm magis in hac logica parua. s. qd illa adiectiua adiectiue tēta sicut nō sunt termini p se significatiui: ita nō sunt termini cathegorematici. Si aut vis pcedere qd sint termini p se significatiui depēdēt habes pcedere etiā sibi qd sint termini cathegorematici depēdēt. Ad cōfirmationē dicit qdam rudes terminū equocū nō eē cathegorematicū: quos i probauimus i sumulis vide ibi. Ideo dicēdum qd tminus equocū ē cathegorematicus cū sibi competat oēs p ditiones eius. t cū dicit qd nō hz determinatū significatū siue ppriū: negat: immo eque pmo significat plura. t illa plura sūt suū significatū determinatū: t nō magis vnū significat qd aliud nisi determinet. sicut aial significat suas spēs t nō magis vnā qz aliam: fz significet pmo vnā naturā cōicātā a speciebus. equiuocū vō nō. Ad qrtū negat maior. s. qd hūic relatiuo. qd cōpetat diffō termini sincathegorematici: qd relatiuū nō hz officiū ad intellectū magis: qd p officiū intelligit qd tū

terminis nō supponētibz cōpetit. sicut ly ois. relatiuū vō supponit. Et dicit alr qd per officiū magis intelligit officiū distributū: cōiūgēdū: cōiūgēdū. t sic de aliis numeratis ab ipso. nō aut referēti. Ad pfirmationē dicit magis i logica magna qd termini pgnantes nō sunt termini cathegorematici nec sincathegorematici. Ego aut puto magis eē alteri opionis i hac logica parua vt declarau i sumulis. Et videt fm ipsūz hic qd sint cathegoremata. t ita ly nihil ē terminus cathegorematicus: qd tā p se qz cū alio hz ppriū significatū. t nego qd diffinitio sincathegorematici sibi cōpetat: qd nō cōpetit secūda pars: t per se sumpt⁹ nihil significat. Et cū tu arguis. da oppositū qd significat aliqd: ergo vnū contradictoriū significabit suū contradictoriū: qd aliqd t nihil sunt p dictionia. t ly nil p se significat aliqd. dicit negādo pntia. bñ tū pcedo qd significat illud idem qd significat suū p dictioniū: fz alio mō: qd significat aliqd negatiue. p dictioniū aut ei⁹ significat aliqd affirmatiue. t sic patet ad argumēta. Vtrū omnis possit esse pars subiecti aut p dicati. Et arguit qd sic: ly nō pōt eē pars subiecti vel p dicati. ergo eadē rōne ois t alia sincathegoremata: pntia tenet t anis pbat: qd alr periret regula que dicit: ab affirmatiua de p dicatione infinito ad negatiua d p dicatione finio: pntia ē bona. Sili piret regula qd dicit qd i pntiōe p cōpositionē tmini finiti mutant in terminos infinitos. terminus enī infini⁹ est cōpositus ex finito t negatione. Secūdo sic. sequet qd ista eē vera: ois hō est ois hō. si ly hō tantū p dicit: qd nulla ppositio est verior illa i qua idē p dicit de seipso fm Boetium: sed ista est bñuismo di. ergo tē. Tertio sic. dato opposito sequit: qd iste dne ppositiones cōuertunt. fortes est homo. t for. est omnis homo. pntis falsum: qd vna est vera. reliqz falsa: pntia pbat: quia subiecta t p dicatione t copule cōuertuntur: t sunt eisdē qūtatē t qūtatitatis: t termini pro eisdē p ditione supponunt: tenet pntia per cōm modum inuestigadi ppositiones cōverti. Quarto sequeret. qd illa nō eēt cōuertibilis simplr: nullus hō est ois hō: qd ex quo ly hō est tū p dicatione cōuertēt sic: nullus hō est hō: t tamen prima est vera t secunda falsa. In oppositū arguit: t pmo sic: Ale signū ois positū a parte subiecti pcedēs totā ppōnē nō ē pars subiecti: fz eē sincathegorematicū tenet a pte p dicati t iter partes subiecti sicut quando pcedit totā ppōnem: ergo a pari nō pōt esse pars subiecti vel p dicati. pntia tenet cum minor: maior pbat. Nam in ista ppositione: ois homo est aial. ly omnis nō pōt esse pars subiecti. Secundo sic. Nulla ppositio affirmatiua est vera in q vniuersale vlt sumptū p dicit fm philosophū pmo per yermenias: vt dicendo: ois hō est oē aial: sed hoc totū oē animal est vniuersale vlt sumptū: ergo hoc totū nō p dicit. Tertio sic. Quero vtz ly ois hō sit terminus trāscēdēs aut nō. Si nō cū sit p dicatione p se vti qd sit tminus iserior: t sic de ipō poterit vti p dicatione tminus trāscēdēs: qd nō ē vti: qd nō pōt eē subz. nec etiā ē terminus trāscēdēs: qd tūc oē ens eēt ois hō. Quarto sic. Ista ē singularis: fortes ē ois hō: g⁹ hz querti simplr t nō alr nisi sic: ois hō ē for. vbi ly ois hō nō ē subz: ergo pus nō erat p dicatione. Nec pōt dī cū: qd pntat sic: aliqd ois hō ē for. qd tēnō ficeret p dicatione subz p dicatione t egeret qd ois fieri i quertiōe simplici.

at 86

et

6t

FF

Ad hoc dubium sunt due opiones vna opinio vult
q ly ois et similia possit eē pars subiecti et predicati si-
gnificatione sumpta: vt ois homo vidēs oēm hoīem est
aīal: et tu es ois homo. et hāc sustinēdo ad argumēta re-
spōdetur i oppositum. Ad primū negatur qntia: si-
cut nō sequitur: ly ois possum a pte predicati nō pōt cōfū-
dere aliquē terminū qfisc tñ: s; eque sincathegoremata
tice sumitur a pte subiecti sicut a pte predicati: ergo etiā
possum a pte subiecti nō poterū cōfundere aliquē ter-
minū qfisc tñ. p; q; qñs est falsum: et tñ anis est verum:
ergo cōsequētia nō valet. Ad secūdū dī q ista au-
ctoritas sic itelligitur. Nulla affirmatio est vera i q vni-
uersale vniuersaliter sumptū predicat. i. i qua vniuersa-
le cum signo vniuersali predicatur: attētis duab; qditi-
onib; assignatis ab auctorib; pmo peryermentias. Pri-
ma q talis terminus vniuersalis habeat plura supposi-
ta. Secūda q p illis distribuatur i suppositōe personali.
Et ex hoc nō sequitur q tñ ly aīal predicat: sicut nō sequit
apud cōm vīa ista ppositōe: iste homo currit subijcīt
terminus cōis cū pnoīe demonstratīo. ergo subijcīt tān
terminus cōis. Ita eodēz mō pōt dici q predicat vniuer-
sale vniuersaliter sumptū. i. cū signo vniuersali. nō tamē
tñ predicatur aliquod vniuersale. Ad tertium dī q
ly ois homo nō est terminus trāscēdēs: et cum dī. ergo ē
inferior ad trāscēdēs. negat qntia sicut i ista. pphē: tu es
hōīel nō hō: predicatum nō est trāscēdēs nec inferi; ad
trāscēdēs: q; pōdicatur vniuersaliter de trāscēdēs. Quī ter-
mi compositi nō dicuntur per se inferiores nec superiores
nisi forte per reductionē: s; bñ termini simplices. Vel ali-
ter dicat q est inferior et sic de ipso pōt predicari trāscē-
dēs sic dicēdo. aliquid ly ois hō est ens: tenēdo ly aliquid
pure sincathegorematice. Ad quartum dī q ista p-
positio: fortes est ois hō: cōuertitur sic: aliquid ois homo
ē fortes. et aliquid tenet pure sincathegorematice: et sic nō
est subiectum nec ps. s; illud quod fuit predicatū est pre-
cise subiectū. Vel dī negādo q i cōuersionē nō plus vbe-
at subijci ly vna q; predicari i altera: q; i ista ppositōe qli-
bet homo est vnus homo ly hō est precise subiectum et ta-
mē i sua exclusiua nō debz esse predicatū sic dicēdo: tñ
vnus ē homo: q; vniuersalis ē vera et exclusiua falsa. s;
debz sic cōuerti: tñ vnus homo est hō masculus. Alte-
ra opinio dicit q aliqua sincathegoremata bñ pnt eē par-
tes subiecti vel predicati: s; ly ois nō. Tñ dicēdo tu es
nō asinus: ly nō est pars predicati: s; dicēdo tu es ois
homo: ly hō est precise predicatum. Et hāc sustinēdo
respōdetur ad argumēta. Ad primū i oppositūz rīde-
tur negādo qntiam. q; ex illa negatōe nō infinitante et ex
alio terminio cathegorematico sit vnus terminus significati-
uus cuiuslibz rei n significare per aliū terminū cath-
egorematicū: s; sic nō sit de illo terminio. ois addito alteri
terminio cathegorematico: s; ille terminus ois homo non
aliud significat q; ly hō. Ad scōm cū iferitur ista ē ve-
ra: ois homo est ois homo negat qntia. Et ad auctori-
tatem Boetij pōt dici q ipa est vera de virtute pmoīs
eo q ipa est vna negatiua. nō ponēs aliquā ppositionē
et vtrāq; vel falsam: iō cōceditur q nulla ppositio ē vt-
or illa homo est asinus: nec aliqua est falsior illa de est
q; dato opposito sequitur cōuersionēs. Et ad bec si aucto-
ritas itelligatur affirmatiue sic. Ois ppositio i q idem

predicat de se ipso est vera. Dī q; debz intelligi saluatis
duab; conditionib; aliter. n. non est vera. Prima q;
predicatū nō sumat vniuersaliter qualiter est i pposito:
ois hō est ois homo. Secūda q; predicatū nō sit ter-
min; significat; aliquā rem de cui; itentōe significatiue
sumpta nō ē aliq; terminus affirmatiue verificabil; cum
verbo de pnti dācta quacūq; ampliatione: et ppe hoc
excludit bec ppositio falsa. chymera ē chymera. Ad
tertū nego qntiaz. s. q; sequat q ille pponēs cōuertan-
tur: fortes est hō. for. ē ois homo. s; oz addere q; termi-
nū supponēt eodē mō: quod est falsus: q; i vna ly hō sup-
ponit distribuere i alia determinate. Si vero dimittis
illā pculā negat q; cōuertant. Ad qrtum nego q;
illa nō possit querti simplr: nullus hō est ois hō. Et ad
pbatōnē nego q; quertat sic: nullus hō ē hō: q; ly hō
a pte subiecti stat distribuere i p; habet determinate a
pte predicati. termi ergo nō supponit eodē mō quod re-
quiritur: s; cōuertit sic: nihil quod ē ois hō est homo. Et
nota q; nō ois vltis negatiua ē cōuertibilis simplr: vt
illa que nō est de pnti mō loquēdi: vt ois hō aīal non
ē. s; p accidēs oz sic querti: aīal nō est hō. Prima tamē
opio ē cōior. Hic placuit ponere hāc qñem vt bec
sincathegoremata clariora siāt tiraculis a qb; nūmum
obscura indicantur.

Terminorum alius prime

itentōis ali; secūde. Cōtra. aliq; ē terminus mētalīs q;
nō est pme itentōis nec secūde. ergo diffinitio mala.
qntia tenet. antecedens pbat: q; terminus diuisus i terminū
pme itentōis et secūde nō est terminus pme itentōis: nec
se. pbat. q; si est prime nō predicaret de tmino se iten-
tōis. et si est se nō predicaret de terminio prime itentio-
nis. p; q; mēbz vni; diuisionis nō predicat de mēbro
opposito: q; aliter diuisio est nulla. Cōfirmat: quia
iste terminus ois i mēte nec ē pme itentōis nec est secun-
de. q; nō sit prime p; q; nō significat rē que nō ē termi-
nus. q; nō sit se pbat. q; ois terminus se itentōis signifi-
cat aliquē terminū pme itentōis. ergo rē. Silt secun-
da itentio ē secūda; pceptus rei. ly ois nō ē secūda; cō-
cept; rei. ergo nō est pā itentio. Itē ois terminus pme in-
tentōis: vel se est terminus nāliter significatiuus: q; termi-
nus nāliter significatiuus diuiditur i bec: s; ly ois nō est
terminus nāliter significatiuus. ergo rē. Scōdo pncipa-
liter sic: Aliq; ē terminus q; ē pme et se itentōis. ergo di-
uisio mala. qntia s; q; diuisio ē mala cū mēbra coinci-
dūt. anis pbat: q; ly ens ē terminus pme itentōis et se. q;
sit pme p; q; significat non terminū. q; sit secūde. pbat-
tur: q; significat rē que ē tmino. ergo rē. Et si rīdet
negādo hāc vltimā qntiam. s. significat rem que est tmi-
nus. ergo est se itentōis. q; debz dici: significat solū-
modo rē que est terminus. ergo ē se itentōis. et tūc ne-
gatur anis. Cōtra. seq; q; terminus se itentōis sit p-
me. pbat qntia: q; pā itentio est secūda; cōceptus rei.
ergo significat rē que nō est terminus. s; qntia. q; conce-
ptus significat illud cui; est conceptus: et cū hoc est signi-
ficat cōceptū primū. ergo significat rē que est terminus
et rez que nō est terminus. ergo nō solūmodo significat
terminum. et sic non est se itentōis fm rōnem. Cō-
firmat: q; ly terminus i mēte est pme itentōis et se.

et

et

et

q. sic prime pbatur: q. significat re que nō est terminus
nā ly terminus significat lapidē i sine agri positum qui
nō est terminus. q. sic se pbatur: q. significat solūmo-
do rem que ē terminus. q. quecuq. res significata per
ipm est terminus. ergo re. Tercio pncipalit sic. Diffi-
nitio termini pme intentionis cōpetit alteri a diffinitio. er-
go mala. q. t. antecedēs pbatur. nā ly nomē i mente
nō est terminus pme intentionis: vt pz. t. tamē sibi cōpe-
tit diffinitio termini pme intentionis: q. ly nomē significat
nomē pns preteritū t futurum. s. significatio nomē pre-
teritū t futurū significat rez que nō est terminus: q. nomē
preteritū t futurū nō est terminus: qm preteritum nō est:
cum corruptū sit. ergo nō ē terminus: q. dato opposito se-
quē q. terminus corruptus est terminus. qm nomē pre-
teritū ē terminus corruptus. Cōfirmat: q. chymera
ē terminus prime intentionis: t tamē sibi nō cōpetit diffi-
nitio termini pme intentionis. ergo re. q. nā nota cū maiori.
minor pbatur: q. si ly chymera significat re que nō est
terminus. sic cum terminus pme intentionis significet rez
nāliter ex cōueniētia t similitudine quā bz cū re. s. nul-
la est similitudo huius termini i mēte chymera cum re si
gnificata. ex quo talis res nō est. ergo re. Secūdo qd
terminus pme intentionis est conceptus pms rei cātus a
re: s. cum talis res nō sit. ergo nō causat cōceptum. er-
go cum ille terminus chymera nō sit conceptus a re
cātus nō est terminus pme intentionis. Tercio. q. nihil
est i intellectu qn prius fuerit i sensu: vt dicit phis i de
sensu t sensato: t necesse ē intelligēti fantasmata specu-
lari. tertio de aia. Ex his sequit q. intellectus nihil intelli-
git q. sensus prius sentiat: s. cū sensus nullo mō sentiat
chymera ex quo nō est. ergo intellectus nō intelligit eā. t
p. pns nō pōt hēre conceptū eius. hoc argumētum forti-
us pōt fieri de vacuo t infinito. Et si i hac materia vis
plara argumēta recurre ad qntam qōnem. Ad hec
rōndetur. Ad pnam uogādō qnam. q. terminus natu-
raliter significatiuus ē q. diuidit i eminū pme intentionis
t fct: nō terminus mētalit: aliq. n. est terminus mēta-
lis q. nō ē nāliter significatiuus. Et ad pbationē ter-
minus diuisus nō est pme intentionis nec fct. ergo aliquis
est terminus mētalit q. nō est pme nec fct. nego qnam. si
cur nō ualet aial i coi nō ē rōnale nec irrōnale. ergo ali-
quod aialē quod nō ē rōnale nec irrōnale: q. ly aial i
sūte supponit simplr. in qnte personaliter. Vel alt fm
termittas d. q. terminus diuisus ē terminus se intentionis:
vt si significatiuus est magis cōis q. terminus se i-
tentionis. s. vt tale ens ē minus cōis: vide supra de ter-
mino per se significatio. Ad confirmationē con-
cedo totū. s. nō est cōueniēs: q. terminus mētalit nō ē pri-
mo diuisus dic: s. terminus naturaliter significatiuus. nō
ois terminus nāliter significatiuus ē mētalit: t nō cō-
tra. Ad scdm d. sicut ibi. Ad replicatōes cū dicit: se-
queretur q. terminus se intentionis est pme: negat qntia:
Ad pbationē d. q. terminus pme intentionis immediate signi-
ficat re: t terminus se intentionis immediate significat pce-
ptū. re vero mediate. Intelligimus ergo de significato
mediato. Ad cōfirmationē d. q. terminus large ac-
ceptus ē terminus pme intentionis. q. significat aliquā re
que nō ē terminus in ppōne: vt lapidē i agro. t cum
dicitur q. est secūdo nego. Ad pbationē cum

dicitur q. quecuq. res significata per ipm est termi-
nus accipiēdo terminū cōmuniter. nō m accipiēdo tmi-
num vt est ps. ppiqua ofonis: quō deberet ē si deberet
dici se itētois. Si aut accipiat ly terminus stricte ad
mētez magi tūc ē terminus se itētois. t tūc nō signi-
ficat aliquā re que nō sit terminus i oīone. Ad tertius
dcm ē i simulis. vñ negatur aī. Ad pbationē negat
q. diffinitio termini pme itētois cōpetat huic termino
nomē i mēte. Et cū tu dicis ly nomē significat pns pre-
teritū t futurū: t significādo nomē pteritū significat rez q
nō ē terminus. nego. Et si dicis ergo est pme itētois ne-
gat qntia. q. diffinitio termini pme itētois nō est ista pti-
cula solū significās rem que nō est terminus. s. ista termi-
nus mētalit significās nō terminū. Et ha pticula nō
cōpetit terminis se intentionis: q. falsum est dicere termi-
nus se itētois significat nō terminū. qm talis terminus
se itētois significat solūmodo terminū s. magm. er-
go nō significat nō terminū. t qntia ab exposita ad vñ
exponētū. t ista pticula significās nō terminū exponē-
a magis sufficiēter per duas pticulas sequētes. s. signi-
ficās re que nō est terminus dato q. est. nā ista pticula
significās re que nō ē terminus nō sufficiēter exponitur:
vt dcm ē i simulis. q. nō cōuertitur secū. s. iste due si-
mul significās re que nō est terminus dato q. est: bñ con-
uertitur cū ly significās nō terminū: sicut illa significās:
nō terminū: nō affirmatur vere de tmo se itētois. ita
nec ille due simul. s. significās re que nō est terminus da-
to q. est. Et cū tu dicis: dato opposito sequit q. nō sit
futura est. nego qnam. Vñ tu nō bñ das oppositum hu-
ius: nomē significat re que nō est terminus. q. oppositū
est: nomē nō significat rem que nō ē terminus: nō at ē
istud nomē nō significat re que ē terminus. Admissō ta-
mē illud ē sūū oppositū: vt nō videat fugere. nidef ne-
gādo pmas qnam cum d. ly nomē significat nomē fu-
turum quod ē terminus. ergo significat nomē futurū: t
illud ē terminus: q. ly significat pfundit terminū a parte
post. id nō licet reuolue re ly q. in et t ille illa illud: vt bz
videri i sēu cōposito t diuiso. t adhuc dato q. ly signi-
ficat nō cōsidat terminū a pte post: cōcedo illam pmas
qnam t negovitimā. s. illud ē terminus. ergo illud est: a
tertio adiacēte ad scdm adiacēs cū tmo distractio sic
est ly terminus. q. pōt verificari affirmative tā d eo qd
est q. de eo quod nō est. Ad pfirmatōes d. q. ly chi-
mera ē tmius pme intentionis: t significat rem que nō ē
terminus cōcedo: t cum tu dicis tmius pme intentionis si-
gnificat re ex cōueniētia t similitudine quā bz cū re. iRe-
spōdet magister i logica magna cōcedēdo q. significet.
ex cōueniētia quā habz cum re si res est. Et hoc suffi-
cit. Vel alt pōt dici q. significat ex cōueniētia quā bz
cū re. Et cū dicis res illa nō est. d. q. ly nō sit tota si-
mul. ē nō diuisim fm partes: t adhuc est obiectie i in-
tellectu. Et hoc sufficit. Ad scdm d. dicis. prima itē-
tio ē primus conceptus rei cātus a re: s. ab eo quod nō
est nō cātus cōceptus. ergo re. d. q. duplex ē cōceptus
pms. Quidam. n. verus est t quidam fictus. Cōce-
ptus verus est ille cui cōrespōdet res tota significata p
ipsum vel cōrespōndebat vel cōrespōndebat: sicut ē cō-
ceptus bois. Cōceptus fictus est cui nō cōrespōdet to-
ta res simul: significata per ipsum: neq. cōrespōdebat

neg. vñq. conceptus debet. ut conceptus chymeræ. comidet
tū fm pres. sicut pñtis comidet positum ppter vacuū
ē similia. Qñ qñ cōceptus est ver. ille ē cāus a re quaz
reptat. Qñ aut est fictus debes imaginari q. plures cō
ceptus veri reptantes plures res pcedit ipm cōceptum
in intellectu. ex qbus pluribus conceptibus simplicibus
intellectus elicit vñū conceptū simplicē fictū representā
tem oia illa simul que sepatim illi diuersi concept. rep
sehtabāt. Hic conceptus fict. ē formalis simplex: virtua
liter ē qñ cōpositus: ē hic quodāmod cāus ē a re: s. non
mediate. Et sic pz ad scdm. Ad tertiu dī q. nūbū ē i
intellectu qñ pñt fuerit i sensu. aut ipz: aut aliud ad quod
bz p se habitudine. Ex cui. alteri. cognitiōe eius itētiō
cāta ē sicut ex noticiā positū prius sentati cognoscitur
pñtatiū. Ad formā ergo argumētū dī q. sensus ē si
nō sentiat chymerā sentit tñ pres eius siue accētia pñtū
ad q. bz habitudine: ē hoc sufficit. Alij tñ sic glōfāt
auctoritatem philosophi. Nūbū ē i intellectu. i. nūbū co
gnoscat ab intellectu: qñ pcedat ex aliq. cognitione scūs.
et ad idem redit etc.

Terminorum alius

est pme iposi
tōis alius scdm
de. Qōtra aliq. est terminus vocal vel scriptus q. nō
est pme ipositionis nec se. ergo diuīsiō mala. qñ t3. qā
cū diuīsum hic sit terminus vocal vel scriptus diuīsiō ē
insufficiens: cū nō cōprehendat oia qñta sub diuīso. an
pbat: q. ly ois i voce vel i scripto nō est pme ipositionis
cū nō significet rē que non ē terminus. nec se cū non si
gnificet ēminū. q. si significaret terminū esset terminus p
se significatiuus quod ē falsū. Cōfirmat: q. idē termi
nus ē pme ipositionis ē se. ergo diuīsiō mala. qñ te
net. an. pbat. Nā ly genus ē spēs i voce sunt termi
ni se ipositionis: vt pz p magm. et cū hoc sunt pme
ipositionis. vt pz per Boetiu pmo perymenias. q. di
uidit nomē pme ipositionis i nomē pme itentionis ē
se. s. cū ly genus i voce fm Voc. sit se itentionis: sequi
tur q. ē nomē pme ipōnis. q. de quocūq. predicatur
vñū mēbz diuīsiōis pñtatur diuīsum. Secūdo p
bat sic. Quilibz terminio pme ipōnis cōpetit diffinitio
termi se ipōnis. ergo diffinitōes male. qñ t3. an. pba
tur. q. qlibz terminus vocal vel scriptus p se significati
uus significat solū ēminū i mente vel i voce. qlibz termi
nus pme ipōnis ē terminus vocal vel scriptus p se si
gnificatiuus. ergo significat solū ēminū i mēte vel i vo
ce. qñ t3. maior ē pbi pmo perymenias dicētis. Ea
que sunt i voce sunt ear que sūt in aia passionum note:
et ea q. scribunt eoz que sunt i voce. Et Boet. hoc ma
gis affirmat sup illo passu dubitās ex itentōe pñtati
t3: quare pñtis iterposuit hoc. s. voces significare cōce
ptus: et dīc q. apud antiquos fuit dubium qd significet
vor: et dixerūt qdā res icorporeas: vt platonici. alij res
corporeas: vt remoneret illud dixit philosophus q. si
gnificat conceptus. Hec sunt verba Boetij ex qb. ba
bet q. voces significat solū modo ceptus pñt. Con
firmatur: q. cūlibz ēminio se ipōnis cōpetit diffinitio
termi pme ipōnis. ergo etc. An. pbat: q. ois ter
minus vocal per se significatiuus significat rē apprebē
tū: aut sub pñtū conceptū aut sub so. S3 res appre

heusa est res que nō est terminus. ergo qlibz tal terminus
significat rem que nō est terminus: et sic. ergo pme ip
positionis. Ad hec rīdet. Ad pñtū negat qñta. Ad
pñtatiōē negat q. bec diuīsiō non comprehendat oia
pñtata sub diuīso. q. diuīsum hic ē terminus ad plac
tum significatiuus: et nullus est terminus ad placitum
significatiuus q. non sit pme aut secūdo ipositionis.

Ad pñtatiōē negat an. et ad pñtatiōē nego mī
norē. s. q. ly genus ē ly spēs sint pñtatiōis. et cum
tu pbas p Boetiu q. diuidit nomē pme ipositionis in
nomē pme itentionis ē se. Et cū genus sit nomē se i
tentōis. ergo ē nomē pme ipositionis: pcedo totū: s3
nego q. sit ēminus pme ipositionis. Aliud enī ē dice
re: ē nomē pme ipositionis: aliud ē terminus pme
ipositionis. Vide i similibz cōrespōdēt hūc pñt. Ad
argumētū negat an. et ad pñtatiōē nego minorem.
et cū tu dicis: ē auctoritas pbi pmo perymenias di
cētis: q. voces significat passiones anime: dī q. voces
significare passiones aie pōt intelligi dupli. Vno mo
do q. significet passiones aie tanq. illa que pmo ipo
nūtur ad significādū. Alio mō tanq. illa qbus medi
antibus iponūtur ad significādū. dico q. pmo mō ē
falsum. s. modo est ver. Et dato adhuc q. voces signi
ficet conceptus aie pmo modo: non tamen diffinitio
termi se ipositionis competet finis pme ipositionis.
q. ēminus pme ipositionis nō solūmodo significaret
ēminū s3 et rem. Et cū tu dicis q. Boetius confirmat
qui vult q. voces significant solūmodo ceptus. pñtū
pōt dici glōfando verba eius vt glōfauimus verba
pbi. Vel dic voces significare pmo aliqd est dupli. s.
mediate et principal. voces ergo aliqd est dupli. s.
nec aie. i. mediate. tamē pñtū. i. principal. et vltimate
significat res extra aiam. Quidam tamen dicunt q.
Boetius fuit illius opinionis: quod ego non sum ausus
dicere. q. homo ille est in maxima rēuerentia apud nos
latos. Et audeo dicere ipm eē pñtū post philosophū
pñtōes et forte aliter dicere ad itentionē Boetij: q. vo
ces solū sunt signa cōceptū aie. i. representāt conceptus
aie siue exprimūt. q. nos nō formamus voces nisi vt ex
primamus conceptus nros. Ad confirmationē: ne
gat an. Ad pñtatiōē terminis negat antecēdes po
nētes q. vñā sint conceptus i aia: non aut sint res extra
aiam. Et concessio q. qlibz terminus se ipositionis
significet rem que non est terminus: non tamē est pñtati
ipositionis: q. non significat pmo illā rez. s3 cōceptū.
et ex pñtatiōē nōm extra. quare etc.

Terminorum alius complexus ali
us incomple
rus. Qōtra aliq. est terminus q. nō est complexus
nec incompleus. ergo diuīsiō mala. pñtatiō t3. antecē
dens pbat. Nā ly ois hō est terminus: et tamē nō est
complexus nec incompleus. vt pñtatiō ergo etc. q. nō
sit cōplexus pbat: q. terminus complexus est ois. sed
ly ois homo non ēoratio. q. ois h3 partes que separe si
gnificat. s3 ly ois homo non habz pres que separe signi
ficat. ergo etc. q. non sit incompleus pbat pmo. q. l
complexus ē vt dictio: s3 ly ois homo non ē dictio: sed
dictiones: ergo non est incompleus. Secundo quia si

est terminus incompletus: cum ois terminus incomple-
tus sit aut per se significatiuus: aut non per se significati-
uus: quero an sit per se significatiuus an non per se si-
gnificatiuus. non potes dicere nec sic nec sic: quod est equi-
liter compositus ex per se significatio et non per se signi-
ficatio non magis de vno quam aliud. sed ly ois homo est
huiusmodi. ergo etc. Et sic aut simul erit per se signifi-
catus et non per se significatiuus. aut nec sic nec sic.

Confirmat quod idem terminus est completus et incom-
pletus: ut egerus. quod sit incompletus patet. quod est dictio. quod
sit completus patet: quod componitur ex equo et ferus. Et si
dicas quod per terminum completum magister intelligit illud
quod habet utrumque completionem. scilicet dictionem et significati-
onem. contra sequitur quod ille terminus homo si ponatur ad significandum homines est ani-
mal quod esset terminus incompletus quod est falsum. pro-
batur primo: quod quod significat verum vel falsum est pro-
positio: sed ly homo significat verum vel falsum. ergo est pro-
positio. consequentia tamen cum minori per casum: et maior est nota
de se. quod significare verum vel falsum est passio propositionis.
tunc vltra: est propositio. ergo est oratio. ergo est terminus
completus. tenet contra a diffinitione ad diffinitum. Secundo:
quod valet hec contra in casu: homo est animal. ergo homo. quod ar-
guit a convertibili ad convertibile: sed contra est propositio. ergo ly
homo est propositio: contra est terminus completus. Ad primum
dicitur quod ly ois homo est terminus incompletus: ex quo non habet
completionem dictionis et significati-
onis: sed est ut dictio sed ut dictio. ergo non est incompletus.
Idem dicitur primo negando contra. Si dicitur contra. quod arguit
a destructione diffinitionis ad destructionem diffinitum. Rndet
quod ista non est diffinitio sed declaratio exemplaris. Sicut si
diceret: quod est animal. animal est ut homo: nego ergo quod si non est homo
non est animal. non quod non valet: sed quod illa non est diffinitio. ita in
proposito. Vel aliter dicitur negando contra quod non sit dictio: quod hic
non capit dictio ut distinguit contra orationem: sed per eo quod non
habet partes separatas significantes. Ad rationem cum dicitur:
sunt due dictiones. ergo non est una dictio. consequentia non
valet absolute: sed bene valet. ergo non est una illarum dictio-
num: stat tamen quod sit una dictio composita ex illis duabus.

Ad secundam probationem. cum dicitur: aut est terminus per se
significatiuus: aut non per se significatiuus. Dicitur quod est
per se significatiuus. quod hoc totum non significatiuum illud
quod una pars significat. Ad rationem negat contra: quod a di-
gniori debet fieri denotatio. Ad confirmationem dicitur
sicut ibi. Ad replicam admissam casu dicitur quod ly homo est ter-
minus incompletus. Ad rationem primam dicitur ad maiorem quod si-
gnificare verum vel falsum potest esse dupliciter. scilicet complere et incom-
plere. Complere est quando partes significant partes significa-
ti- et totum significat totum. Incomplere vero est quando partes non
significant partes significati- sed solimodo totum significat
totum. Modo dico quod illud quod significat verum vel falsum co-
plere bene est propositio: sed non significat incomplere: ut ly
homo in casu. Ad secundam rationem negat Burleus in
anteponendis quod ly homo sit contra. Vel aliter dicitur quod sit
contra: negat quod quolibet contra sit propositio. sed bene concedit
quod quolibet contra est propositio vel convertit cum una pro-
positione quo ad significatum ut hic.

Contra: pri-
Omen est etc. ma particula in

est bene posita. ergo dictum mala. Contra tenet. autem proba-
tur: quod vel est predicatio maioris de minori. vel equalis de
equali. cum dicitur nomen est terminus. Si dicitur quod est
equalis de equali sequitur quod est male posita in primo lo-
co diffinitionis. quod in primo loco debet poni genus quod non equaliter
dicat de specie. Si est predicatio maioris de minori: Con-
tra: aut ly terminus predicat de nomine solus finem esse quod habet in
ipso: aut finem esse quod habet in verbo. Si primo modo est equalis de
equali. Si secundo modo sequitur quod non est verbum: quod per se terminus
finem esse quod habet in verbo predicat de nomine. Secundo sic:
secunda particula si bene ponitur. ergo diffinitio mala. con-
sequenter tenet. autem probatur. quod alicui competat diffinitum. cum
non competat hec particula. probatur: quod bus est nomen: et tamen
non est terminus per se significatiuus. ergo etc. consequentia
tenet cum minori. maior probatur: quod quod potest reddere sup-
positionem verbo est nomen. maior est philosophi primo
per yemenias dicitur: Oratio constat ex nomine et verbo.
Sicut relatus qui est nomen: et tamen est terminus per se signi-
ficatiuus. ergo etc. Tercio sic: ista particula est male
posita. ergo etc. antecedens probatur: quod ly dies tempus et
mensis sunt nomina et tamen significant cum tempore. ergo etc.

Confirmat quod participium: aut sub nomine: aut sub ver-
bo comprehenditur. probatur: quod aliter magister est di-
minutus. non sub verbo. quod non est extremorum vniu-
ersum. ergo sub nomine. et tamen significat cum tempore.
ergo aliquod nomen significat cum tempore. Quarto
sic: aliquod est nomen cuius pars separata aliquid signifi-
cat. ergo quarta particula male posita. consequentia tamen
antecedens probatur de nomine composito: ut iohannes an-
tonius: equiferus: respublica: psalmus. separata a toto signi-
ficat. Quinto contra totam diffinitionem arguitur sic:
Ista diffinitio non convertitur cum diffinitione data a phi-
losopho primo per yemenias. ergo altera illarum ma-
la. Ista philosophi sunt omnes expositores. ergo illa: con-
sequenter patet. prima probatur: quod quando dantur plures dif-
finitiones de eadem re ille debet converti. probatur: quod queli-
bet diffinitio convertitur cum suo diffinito: sed quicquid con-
vertitur cum aliquo etiam: convertitur in se. ergo ille diffini-
tiones debet converti in se.

Ad hec respondetur. Ad

primum dicitur quod est predicatio maioris de minori.
Quando dicitur. vel finem esse quod habet in illo: vel finem
esse quod habet in alio. dicitur a quibusdam quod nec sic
nec sic: sed prout abstrahit a quolibet: sicut quodlibet sit
perius: puta animal: predicatur de homine. prout abstra-
hit ab esse in homine vel in equo et a quocumque altero.

Iste responsio est falsa: quia omne quod predicatur
proprie de aliquo predicatur finem quod est in illo. Ideo ali-
ter dicitur negando hanc consequentiam predicat finem
quod est in illo. ergo non est predicatio superioris de infe-
riori. Ad secundum dicitur quod nomen capitur tripli-
ter: communiter proprie: et magis proprie. Communit-
er illud quod potest reddere suppositum verbo de nomine si-
ne sit materialiter sine significatiue. et sic loquitur philo-
sophus cum dicit: Omnis oratio constat ex nomine et
verbo. proprie autem illud quod significatiue sumptum
per se potest reddere suppositum verbo dicitur nomen
ut magis capit hic. Tercio modo per eo quod significatiue

et

sumptū potest reddere per se suppositum verbo: et nō est obliquū nec infinitū. Et sic capit philosophus cū diffinitio nōmē in primo peryermenias. Et sic p3 solutio ad pñū. De relatiōe vō dicit qd fm grāmaticū est nōmē nō aut fm logicū. Replica cōtra rñsonē ad scōz: qz videt qd hūc sit significatiōis: pbat: qz est aptus natus significare cū possit imponi ad significādum. ergo rē.

Dicit qd tñmus pōt dici significatiōis duplī. aut aptitudine ppiā aut remota. Proprieta est quādo sine nōnā ipōitiōe pōt significare. Remota est quando p nōnā ipōitiōe. Primo mō itelligit significatiōis i diffōne et nō scōdo modo. Ad tertiū dicit qd est diffērentia iter significare cū tpe et significare tēpus. Significare cū tpe est significare suū significatū ut mēsurat determinatā diffērentia tēpis. Significare vō tēpus est significare mēsurā alicuius et nō rem illā ut mēsurat tali diffērentia determinatā. pcedo ergo qd illa nōia significat tēpus: sed nō cū tpe. Replica 2tra. nōmē significat cū suo significato: s3 suū significatū est tēpus p te. ergo significat cū tpe. Rñdet qd si ly cū dicit significatiō nē negat qd significat cū tpe. qz ē dicere qd nōmē significat cū tpe tanqz cū accidētī sibi. siue cū dīa tēpis: qd ē falsū: qd suū significatū nō est suū accēs. Ad cōfirmatiōē. dī qd pñcipiū nō est sub nōie: qz significat cū tpe. nec sub vbo: qz nō est extremorū vñitūis. s3 parti sub nōie parti sub verbo. Vel dī qd ē sub nōie: qd licet significet cū tpe: alī tamē qz vbi: qd pōt stare idēter ppositū: pterito: et futuro qd nō pōt facere vbi: vt dicēdo. Sortes ē legēs: sortes fuit legēs: sortes erit legēs: ly legēs p oībus diffērentiis tēpis stare pōt. Unde vbi dēterminatē significat determinatā dīaz tēpis. Participiū autē idēterminatē significat idēterminatam dīaz tēpis. Prima rñsio clarior est: scōda subtilior. Ad qritū dī qd ps nōis separat a toto nībil significat de intellectu totius. Et sic itelligit magi. Et tñ est dīa iter nōmē simplex et nōmē cōpositū: ut dicit philosophus pmo peryermenias: qd ps nōis simplicis nec significat nec apparet significare. sed ps nōis cōpositū apper significare s3 nō significet. Replica cōtra: qd ps nōis simplicis aliqd significat qd nō ē de intellectu totius. vt domus: ly dō: significat. ly mns ē. ergo nō est dīa iter simplex et cōpositū. Rñdet qd nōmē cōpositū ipōitur ad significādū ex ptibus suis: simplex nō. Et si aliqū partē significantem habeat: non tamen ipōitur ad significādū ex illa pte. ppterea accidit nōi simplicī qd habeat pte significatē: nō autē nōi cōposito. Ad qritū dī qd nōmē diffinitū bīc a magistro ē cōius qz nōmē diffinitū a philosopho. qd nōmē diffinitū bīc cōpetit nōib9 vocalib9 et scriptis: et obligis: rectis finitis et infinitis. Nōmē autē diffinitū a philosopho nō cōpetit nisi vocalibus: rectis et finitis. quare nō cōcurritur.

Verbum est infinitum.

Contra aliqd est vbi qd nō ē terminus tpa liter significatiōis. ergo pma pñcipia male posita. qritia tenet. anis pbat. qd illud qd nō significat actiōez vel passiōē nō significat tēporalit. sed aliqd est verbi: puta sum es est:

quod non significat actionem vel passionem. ergo nō significat temporaliter. consequentia nota. cum minor per donatum dicentem qd verbum neutrum substantiuum est quod nec actionem vel passionem: sed solū substantiam significat. maior probatur: quia proprium verbi est significare actionem vel passionem: fm Donatum: sed a quocunqz subiecto remouetur vñz proprium verbi remouetur a sum es est. Vel breuiter sic: quod solam substantiam significat non significat temporaliter. sed verbū substantiū solam substantiam significat. ergo nō significat temporaliter. Confirmatur: quia verbum significat per modum fieri et fluxus: fm auctorem modorū significandi. sed sum es est: non significat sic: sed significat p modum quietis. Secundo contra secundam particulam. participium est extremorum vñitūis. ergo particula male posita. anis pbat: quia dicendo: ego amās petrum. ly amans vñit extrema. Tercio contra tertiam particulam: pars verbi perlego: significat separata. ergo rē. Et si dīcis qd non significat aliquid quod sit de intellectu totius? Contra. nam hoc totius perlego significat perfecte legere et illa pars lego significat legere quod est pars illius significat. Simile argumentum potest adduci cōtra diffinitionem verbi quod fuit adductum contra diffinitionem nominis.

Ad hec respondetur.

Ad pñmū negatur antecedens. Ad probationem negatur maior. scilicet qd illud quod non significat actionem vel passionem non significat temporaliter. Et cum tu dicis: propriū verbi est significare actionem vel passionem: fm Donatum. ergo rē. Dico qd sic habet itelligi qd significare per modum agendi vel patiendi est propriū verbi. et hoc bene competit verbo substantiū sum es est. Et cum tu resumis qd solam substantiam significat. ergo nō significat temporaliter: dicitur qd hoc verbum substantiuum significat substantiam non per modum quietis. Et qd significat sic substantiam bene potest significare temporaliter. Ad confirmationem nego minores. s. qd verbū substantiuum nō significat per modum fluxus et fieri. Et ad probationem cum tu dicis: significat per modum quietis: nego. Unde dico qd hoc verbum sum es est. licet significet quietem. non tamen per modū quietis. sed per modum fluxus et fieri. Unde sicut aliqd ē significare actionem: et aliqd per modum actionis. Ita aliqd ē significare quietem et aliqd per modum quietis. Illud enim significat per modum actionis quod significat significatū suū vt tempore mēsuratur. Sed significare actionem est significare talem actum sine vt mēsuratur tempore siue non. Verbum infinitum non significat actionem: sed pñationez actionis. et tamen significat temporaliter primo peryermenias. quia non solum actio: sed etiā pñatio actionis mēsuratur tempore vt dicit philosophus quarto physicozum tractatū de tempore. Illud significat per modum quietis quod significat significatū suū nō vt mēsuratur tempore. Significat autē quietē quod significat pñationē motus: siue mēsurat tēpore siue nō. et sic p3 rē.

et

6

et

5

ponit ad illud. Ad secundum dicitur quod principium non est extre-
motus unitus. quod illud est extremorum unitus quod regit
extrema. principium autem non regit casum a parte antea sed so-
lum a parte post. ideo non unit extrema sicut verbum.
Ad tertium dicitur sicut ibi. Ad replicam dicitur quod tam ver-
bum simplex quam compositum significat unum conceptum simpliciter
sed est differentia. quod verbum simplex imponit ab uno concep-
tu simpliciter ad significandum illud: sed verbum compositum iponi-
tur a nobis conceptibus: significat tamen simpliciter. Et sic
nego quod pars significat partem.
Hec sanctus doctor primo pervermentas.

Ratio est terminus. Contra primam particulam arguitur sic: Ratio est series terminorum: ergo non est terminus. tenet consequentia. quod cumulus lapidum non est lapis. Confirmatur quod terminus diffinitur per orationem: ergo oratio non debet diffiniri per terminum. tenet prima quod idem esset notum respectu eiusdem. Secundo contra secundam particulam arguitur sic: quod si quis dicat: quis currit. et respondeat for. ly for est oratio per philosophum primo perver. et tamen partes separate non significant. ergo ratio. Similiter dicendo: ois homo est risibilis et conversio. ly conversio est oratio et tamen partes eius non significant separate: ergo ratio. Tertio arguitur. deum esse non est oratio: sed deum esse est significatum illius orationis mentalis deus est: ergo non est oratio: consequentia patet cum minori. maior probatur: quod significatum huius orationis mentalis est res extra animam: que non est oratio: nisi velles dicere quod dicitur propositio realis. quod fatuum est dicere. Quarto arguitur. quod diffinitio sit diminuta: quod oratio significat temporaliter et tamen illa particula non ponitur in diffinitione eius: ergo ratio. consequentia nota cum minori. maior probatur: quod illud significat temporaliter cuius pars significat temporaliter: sed verbum quod est per orationis significat per aliter: ergo ratio. Item hoc diffinitio non queritur cum diffinitione orationis data ab Aristotele. ergo mala. consequentia patet cum ante.

Ad primum negatur consequentia. Et ratio est quod terminus dividitur cum alius sit complexus alii incomplexus: et consequenter quilibet illorum dicitur terminus. lapis autem non dividitur sic: pro quod dicitur aliquis lapis complexus: predo tamen quod sicut cumulus lapidum non est unus illorum lapidum cumulatorum. ita congeries terminorum non est unus illorum terminorum. potest tamen dici terminus. Ad confirmationem dicitur quod diffinitur oratio per terminum a priori: sed terminus diffinitur per orationem a posteriori. Vel dic ut dictum est in questione sexa ample. Ad secundum dicitur quod de virtute sermonis non est oratio ly sortes nec ly conversio. sed tamen commune visum loquendi sic: quod in prima verbum precedit interrogationis intelligit. In secunda implicite est subiecti predicatum et copula precedens propositionis: et sicut implicite sunt propositiones. ita ipse habent partes. Ad tertium dicitur quod ly deus esse potest capere dupliciter. Uno modo ut signum. Alio modo ut significatum. primo modo est oratio. secundo modo non: et tunc est significatum illius propositionis mentalis deus est. Ad quartum negatur ante. Ad probationem dicitur quod probatur quod aliqua oratio significat temporaliter. ut illa cuius verbum est pars: sed non

probatur de oratione. Particule autem que debent poni in diffinitione debent convenire cuilibet contento sub diffinito. aliqua autem est oratio in qua non est verbum: ut illa. homo asinus. Ad aliud patet quod magister accipit largius orationem quam philosophus.

Propositio est oratio indicativa. Contra primam particulam arguitur sic. In diffinitione non debet poni genus remotum sed primum per plura in sexto topicorum. sed oratio est genus remotum propositionis: quia oratio dividitur per perfectam et imperfectam: et oratio perfecta dividitur in indicativam imperativam secundum magister: ita quod oratio perfecta est genus primum et non oratio. ergo ratio. Confirmatur quod oratio est vox secundum plura primo pervermentas: et per Boetium dicitur quod oratio est oris ratio: et non quilibet propositio est vox. ergo particula male posita. Secundo contra secundam particulam. aliqua est propositio que non est oratio indicativa ergo ratio. ante probatur. Si antichristus esset albus antichristus esset coloratus est propositio: quia oris adionalis est propositio. tamen non est indicativa. Confirmatur argumento magistri quod illa: antichristus esset albus. est propositio ex quo est pars illius conditionalis: et tamen non est indicativa. ergo ratio. Confirmatur secundo: quod deus esse est propositio: et tamen non est oratio indicativa. ergo ratio. prima nota cum minori. maior probatur. oratio verum est propositio deum esse est verum. ergo deus esse est propositio. Confirmatur tertio. oratio significat verum vel falsum est propositio. deus esse significat verum vel falsum. ergo deus esse est propositio. Confirmatur quarto quod omnes propositiones euclidis sunt infinite: ut patet ex parte in illa scientia. ergo ratio. Tertio contra tertiam particulam. ly significans arguitur sic. propositio in libro clauso est propositio: et tamen illa non significat verum vel falsum. ergo ratio. prima nota cum minori. minor probatur: quia intellectus non placet de ista. igitur illa non significat. tenet prima. quia significare est aliquid intellectui representare. Confirmatur quia propositio vocalis nec significat verum nec falsum: quod autem antequam perficeretur: aut quod perficeretur: aut postquam placet. non primo: nec tertio modo: quia tunc non est: quod non secundo modo probatur. quod quod una pars est. altera non est. nec unquam tota si malum est. tunc sic: non prius significat verum vel falsum quam sit tota: sed nunquam tota est. ergo nunquam significat verum vel falsum. prima nota cum minori. maior probatur. quod non potest significare quod non est. Quarto arguitur contra quartam particulam verum vel falsum. et arguitur sic: Omnis oratio indicativa significat verum vel falsum. ergo frustra ponitur verum vel falsum significans: prima per ante probatur: quia si non maxime esset propter illas propositiones: sortes potest. plato incipit. quas dicit magister non significare verum vel falsum: cum perfecti sensum non generent in animo auditoris. Sed quod significet verum vel falsum arguitur sic: sortes potest currere. ergo sortes est potens currere: tunc ultra. sortes est potens currere: ergo sortes est potens. tenet consequentia a minus cōi ad magis cōe affirmatiue et sine distributione. quod oratio potest currere est potens et non est: tunc ultra. sortes est potens. ergo sortes potest. tenet consequentia ab eodem ad idem. et ante est verum. ergo et prima quod est propositio assumpta. Confirmatur quod sequitur sortes habet potestatem ad

interfendit. ergo fortes hz potens. ergo est potens. ergo
 for. pot. Ques iste sequentia sunt bone et alis est vey: ergo
 et qns e vey. Confirmatur so qd i diffinitioe no dz po
 ni nota ambiguitatis cu diffinitio datur ca notescendi
 sz ly vel e nota ambiguitatis: ergo male ponit. Qui
 tota aliqua e oio indicatia vey vel falsum signifi
 cans que no e ppositio: vt illa: berta e alb: ergo diffini
 tio mala: gna sz cu maiori: et minor pz cu sit oio incon
 grua. Confirmat qz dicendo: ba e ba: est oio indicatia
 vey vel falsu significas. et tamen no e ppositio: ergo te.
 gna no cu maiori: mior: pbat: qz nec e cathgorica nec
 ypothetica: qz nihil subijcit. qz si essz aliqd subm mari
 me supponeret maliter contra magis i tractatu suppo
 sitionu dicente qz subm solu supponit maliter qn predi
 catu est secudo itentis et subm prime: aut qn additur si
 gnu malitatis subiecto qnter no est hic. ergo te.

Ad hec respondendum.

Ad p. m. r. d. magister Egidius s. mo prior. qz apud logicu no e
 aliqua oio nisi pfecta. supponit. n. logicus ggnit et pfe
 ctu. io p oionem dat intelligi pfecta oio. Vel alr pot
 dici. qz gen. remoti coracti p oiaz vltima pot poni i
 diffinitioe vt hic. Ad confirmacione dz qz oio accipit
 dupli. s. pprie et coiter. pprie e solu i voce vt sonat et ibi
 mologia nois. Coiter at accipit p oi oione scripta vo
 cali: et metali. philosophus aut accipit oionem primo
 mo. magis aut secudo mo. Et si diceret qre philosophus
 solu determinat de vocali. dz qz illa magis nota e: et ma
 gis mediata illa sunt disputaciones qz medianibz alijs.

Ad scdm dicit qda rudes negado qz ista sit pps lz sit
 coditionalis. Si antichristus essz alb antichristus essz co
 loratus. Et dicit qz diffinitio magis solu continet veritate
 de ppone simplici: sz non de coposita ex pluribz. Ista
 rnsio in multis vana e: qz o de diuisum predicat de diuiden
 tibus. sz ppositio diuiditur i cathgorica et ypothetica: ergo
 ypothetica e ppositio: et sic coditional erit ppositio.
 nec pot dici qz cu diffinit magis ppone. fricti acci
 pit ppone qz cu diuidit. qz post data diffinitionem
 imediate diuidit. Aliter ergo sum solit ruderet et dice
 re qz sicut e duplex ppositio cathgorica. s. ppa et ipro
 pria. Ipropria cathgorica e oio indicatia vey vel fal
 sum significas. Impropria cathgorica est qz hz modus
 cathgorice pprie: tn no est indicatia. hz at modus cath
 gorice pprie: qz hz subm predicatu et copula ptes pnci
 pales sui: vt illa: Si antichristus essz alb. Ita duplex est
 ypothetica. s. ppa et ipropria. Ipropria e cui ptes sit
 cathgorice pprie. Impropria e cui ptes pncipales sit
 cathgorice iproprie. Dico ergo qz hec diffinitio cope
 tit pprijs et veris pponebus cathgoricis et ypotheticis
 et no ipropijs. Hec resposio e pulchra et multu appa
 rens: qz tn video sequenti ad ipsa: quod. no placet mihi
 quod volo tibi dicere nuc. io aliter ruderem nuc. s. qz
 oionem significantem vey vel falsu e indicatia e dupli
 ceter. s. formalr et equaliter. Formaliter dz quando i ea
 est verbum indicatiu. Equaliter e qn in ea no est ver
 bum indicatiu: ita qz significat sic vey vel falsum gese
 ter sicut alia i qua est verbu indicatiu vt illa. si antichri
 stus essz albus antichristus essz coloratus: equaliter bne:

si antichristus e alb antichristus e coloratus: nec vna
 significat magis vey vel falsum qz alia. Ad ppositum
 ergo dico qz illa pncula indicatiua copeit cuilibz ppo
 sitioni cathgorice vel ypothetice. formaliter vel equa
 lenter. Et hoc sufficit. Ad primaz confirmationem
 magis dicit qz illa no e cathgorica: qz no significat ve
 ru vel falsu gese ter: sed se hz p modum cathgorice: et
 hoc sufficit vt sit ps coditionalis. Ad scdm confir
 macione negat maior. Ad pbacione negat gntia: qz i mi
 nori sumit ly vey noialr et resolutorie: ppter determi
 natione a dictu noialis. In maiori vo ly veru sumit
 aduerbialr vel modaliter. Ista enim p aliqd est deter
 minati: sz e determinas oione ifinitia: sz ad gcluden
 du illud debet assumi i minori. s. deii e aliqd vey. qd e
 falsu. noialr eni sumit supponit p ppone vera: aduer
 bialr vo supponit p significato pponeis. Hec est rnsio
 magis i logica magna. Ad terna confirmatoe cu dz.
 Oe significas vey vel falsu: e ppo. dico qz vey e si signi
 ficer gese ter. sz deii e significat vey vel falsu si gese ter.

Ad qrtā confirmacione de pponebus Euclidis cu di
 cis qz oes sit ifinitive et no indicatie. dicit qz subordina
 tur indicatiuis: alr no esset vere. Ad terna pncipale
 dicit qz accipit ly significas vt dicit potentiam sine apri
 tudine et no acti. s. significatiu veri vel falsi. Ad con
 firmacione dz qz significat vey vel falsu qn pfer: et qn
 plata e p subordinatione ad vna intellecta q significat ve
 ru vel falsu. Ad qrtu pncipale ruderet coiter distiguen
 do qz ly potens pot dupli teneri. s. noialr et picipialr.
 Si picipialr negat ista gna: fortes e potes currere: ergo
 fortes e potes. ergo fortes pot. Contra hac rnsione
 arguit ex sudameto magis i tractatu contra gntias pe
 nultimo capitulo i rnsione ad septimu argumentu. ubi
 declarat qz potes esse capimr dupliciter. s. nominaliter
 et picipialiter. nominaliter sumptum idem est quod
 ens: qz omne potes e e ens et o ens e potes e. i. es ha
 bes potentia quadā. Iparticipialr aut no concernit cu ly
 ens: qz pot dici ta de eo qd no est qz de eo quod e. Ista
 vey e dicere. antirps e potes e: sumedo picipialr. fal
 sum. tn est sumedo noialr. qz falsu e dicere qz antirps sit
 ens. Et sic pz qz sumedo picipialr minus cois est qz
 sumedo noialr: ergo sumedo noialiter illa gntia valet:
 fortes e potes. ergo fortes potest ab inferiori affirmatiue
 quod negat. Item maxime errat negado illa gntiaz
 for. est potens currere: ergo fortes est potes sumptu parti
 cipialiter. qz potens participialiter est coe ad potes cur
 rere et ad potens catere. ita de alijs: ergo ab inferiori
 ad suu supius valet. Ideo aliter dico qz potens parti
 cipialr sumptu pot sumi dupli sicut etia hoc verbu po
 test: scilicet vt famulare et non vt famulare. Si sumat
 ur vt famulare est. ista ppositio non videtur intelligibi
 lis: fortes est potens. fortes pot. nisi sequimr illud cui fa
 mulatur. Si vero sumatur no vt famulare: pps est in
 intelligibilis sine addito. et significat non quidem ens ha
 bens potentia: sed cui non repugnat esse. Ad confir
 macione ergo argumenti dicitur concedendo secundā
 et tertiam consequentiam: sumendo ly potens et potest
 participialiter: vt non famulare. Si vero sumatur ut
 famulare negatur quilibet illarum: quia ppositio.

RF

TF

et at

ot

ph

ne

nes in quibus potest poniatur & potens non sunt intelli-
gibiles cum non additur illud cui habent famulari: & i
hac ratione multum letatus est animus meus. Ad
confirmationem primam respondet senectus negado. hanc
consequentiam: fortes habet potentiam ad currendum:
ergo fortes habet potentiam: quoniam hoc quod dico:
fortes habet potentiam: est propositio equiuoca & plu-
res: modo nulla propositio plures est propositio. nec au-
teccedens: nec consequens: cum omnis propositio sit una
propositio. Et hoc voluit dicere magister qd non gene-
rat perfectum sensum in animo auditoris: sicut nec ali-
qua equiuoca facit. Est enim equiuoca: quoniam posse
est equiuocum ad posse esse & ad posse operari. Sed i-
stant ipsi contra se probado qd propositio equiuoca sit p-
positio: qd significat verum vel falsum: vt illa canis cur-
rit: quoniam si ly canis stat pro cane latrabilis est vera.
si pro fidere est falsa: ergo cum sit equiuoca stat indiffe-
renter: ergo significat verum vel falsum. Item si est p-
positio equiuoca: aut categorica: aut ypothetica: et ois
talis est propositio: ergo equiuoca est propositio. Ad
primum dicunt qd argumentum concludit qd ipsa signifi-
cat indifferenter verum vel falsum: sed non determina-
te verum vel falsum: quod requiritur ad hoc qd sit pro-
positio. Et si arguitur contra hoc: quia propositio du-
bia est propositio: & tamen non significat determinate ve-
rum vel falsum in animo auditoris: Dicitur qd propositio
dubia significat: ita determinate verum qd non fal-
sum. aut ita falsum qd non verum: lz dubitans: nesci-
at illud esse verum: nec illud esse falsum. Ad secundum
patet qd sicut est equiuoca ita est equiuoca categorica
vel ypothetica. vnde ly equiuocus est terminus distri-
ctus propositionis. ideo non valet. est propositio equi-
uoca. ergo est propositio. Hanc responsonem vo-
lui ad plenum recitare: quia subtilis est. Unde pace ali-
orum dicam sententes inter alios acutissimos inuenio:
ideo eorum dicta libenter inspicio. Potest tamen aliter
responderi: & precise sicut ad argumentum principa-
le dicitur. Ad secundam confirmationem dicunt qd
dam qd quando ista nota vel. est coniungens duo quo-
rum tantum vnum dicitur de diffinito est cum ambi-
guitate: sed quando est coniungens duo quorum quodli-
bet dicitur de diffinito: vt hic: non est cum ambigui-
tate. Nec responso non placet: quia subiecti simpli-
cis passio debet esse simplex. Ideo dicatur aliter se-
cundum intentionem magistri in primo priorum qd ve-
rum vel falsum ponitur pro vna passione simplici p-
positionis: & quia ignoramus nomen eius circumlo-
quimur per hoc diffinitum verum vel falsum: quia ta-
men nec verum vel falsum: nec illud quod indicatur p
illa est passio propositionis. vt infra patebit cum de-
terminabitur de propositione vera. ideo melius dicitur
qd per significans verum vel falsum circumloqui-
mur passionem simplicem propositionis: quia signifi-
care verum vel falsum est illud quod est proprium p-
positionis: non autem verum vel falsum. Ad quintum
principale dicitur qd ista. Verta est albus: non est
propositio: nec significat verum vel falsum. quia est in-
congrua: preclupponitur enim qd propositio sit oratio

congrua. quia oio diuiditur in perfecta & in imperfecta.
Et perfecta diuiditur in indicatnam. & oio perfecta est
congrua dictionum ordinatio. Vel aliter dicitur qd si-
gnificat falsum. Et cum dicitur: non est propositio. ne-
go: immo est propositio falsa: quia significat qd Verta
est aliquis albus: quod est falsum. Ad confirmatio-
nem dicitur qd non est propositio. Et cum tu probas
qd non: qa non est categorica: nego. & ad probationem:
non est hic aliquod subiectum: quia si esset staret mate-
rialiter. concedo. & cum tu arguis qd non staret materia
liter nisi quando ipsum subiectum est terminus prime in-
tentionis & predicatum secunde. aut quando additur fi-
gnum materialitatis. Dicitur qd illud verum est in ter-
minis per se significatiuis. sed de termino non per se si
significatio non. vnde talis non per se significatiuus sem-
per stat materialiter.

Utrum prima diuisio propositionis sit bene data cū
diffinitionibus suis & mediis: videlicet alia cathe-
gorica alia ypothetica.

Contra diuisionē

arguitur sic. Vel est diuisio gene-
ris in species: vel analogi in analo-
gata: vel subiecti in accidentia. sed
nec sic nec sic. ergo etc. qd non sit di-
uisio generis in species: sed analo-
gi arguitur sic. De ratione generis

est equaliter participari a speciebus: sed cum propositio
per prius participatur a categorica qd ab ypothetica.
ergo non est genus ad ista. consequentia nota cum
maiori. minor probatur: qd ypothetica non est indica-
tiua nisi ratione partium categoricarum. Secundo qd
non significat verum vel falsum. nisi ratione partium.

Tertio sic. specierum positarum sub genere vna non
est prior alia: sed categorica est prior ypothetica. ergo
propositio non est genus ad illa. consequentia nota cum
maiori. minor probatur. primo. qd ps est prior natura to-
to: sed categorica est pars ypothetice. Secundo quia
categorica simplicior est: ypothetica autem composi-
tior: sed simplicius prius est compositiori. Quod non
sit diuisio analogi: sed generis probatur sic. Illud quod
predicatur in quid de pluribus differentibus specie est
genus ad illa: sed propositio predicatur in quid de ca-
thegorica & ypothetica que differunt specie. ergo est ge-
nus ad illa. consequentia nota cum maiori per distri-
nctionem generis. minor pro secunda parte nota est. s.
qd categorica & ypothetica differunt specie. Pro pri-
ma probatur. scilz qd propositio predicatur in quid de
illis. quia ad interrogationem factam in quid de illis
conuenienter respondetur per propositionem. ergo p-
positio predicatur in quid de illis: tenet consequentia
anteccedens probatur. quia ad interrogationem factas
per quid de aliquo conuenienter respondetur per diffi-
nitionem: & per illud quod ponitur in primo loco diffi-
nitionis. sed propositio ponitur in primo loco illarum
diffinitionum: vt patet cum dicitur. propositio cathe-
gorica est illa: id est propositio que habet subiectum: p-
dicatum etc. & ita de ypothetica. Secundo sic: si esset

y.4

Rt

at

analogū et nō genus: hoc esset quia prius ppteret cathegorice et posterius ypothetice: et sic esse orationem indicatū et significare verū. vñ falsū competet ypothetice ratione cathegorice: quod tamen est falsū. pbat sic. q. aliqua ē ypothetica que significat verū vel falsū: et partes eius cathegorice nō significant verū vel falsū: vt illa: si antichristus est albus antichristus esset coloratus: ē conditionalis vera et tamē cathegorice nō significat verū nec falsū. Secundo sic: enunciatio et ppositio sunt idem realiter. enunciatio autē diuiditur a philosopho pmo per permenias i enunciationē vñ et enunciationē plures. Enunciatio plures diuiditur: quia aliqua est equiuoca et alia in q sunt due pposiones incommutē: vt tu curris et tu sedes. Enunciatio vna diuiditur in cathegoricā et ypotheticā. et sic arguitur: aliq est ppositio que nec est cathegorica nec ypothetica. ergo diuisio mala. tenet psequētia. antecedens pbat nāz enunciatio plures nō ē cathegorica nec ypothetica et tamē ipsa ē ppositio: ex quo ppositio et enunciatio idem sunt realiter. Tercio sic. Incipiat quis pferre illā ppositionem: hō ē animal: ita q nunc nō proferat sed immediate post hoc successiue: tunc a ppositio imēdiate post hoc erit nō cathegorica nec ypothetica erit. q pbat: q. q. pars successiui ē totū successiui ē. sed ista ē successiua. ergo et. q. nō sit cathegorica pbat: q. nō p. ē cathegorica q. habeat subiectū pdicatum et copulā pncipales partes sui: sed imēdiate post hoc nō habebit subiectū pdicatum et copulā. ergo imēdiate post hoc nō erit cathegorica nec etiā ypothetica: vt patet: quare et. Quarto sic. Omnis hō ē aial. tu es hō: ergo tu es aial. ista consequētia est bona: ergo antecedēs ē ppositio non cathegorica vt patz: nec ypothetica q. p nullā nō tā coniungitur cathegorice. Quinto sic. hō currit et nō currit. nō ē ppositio cathegorica: quia partes pncipales sūt cathegorice. nec ypothetica. quia esset copulatiua sed pma ps est vera et etiā secunda cuz subordinet hūc mentali homo non ē currēs: que ē vera: ergo est vera qd ē falsū. Sexto contra diffinitionem ppositionis cathegorice arguit sic: Illa est cathegorica: rosa est: et tamen non habet pdicatū: ergo diffinitio mala. psequētia nota cum maiori: minor pbat: q. si diceret habere pdicatū hoc est iplicite. q. subordinat isti: rosa ē ens. Sed si stat pma ē falsā: vt i hyeme nulla rosa existēte quando secunda est vera vt pz per magistrū i pmo poficior in illa qstione. Vtrū de non ente habeat scia. ergo vna nō subordinat alteri. Septimo sic: si qs iter roget: quis currit et respōdet fontes. ly. fontes est ppositio q. significat verū vel falsū. non ypothetica: ergo cathegorica. et tamen non habet pdicatū et copulā: ergo diffinitio mala. Contra ypotheticā nolo nūc arguere: s. loco suo in de ypotheticis arguet.

Ad hec respondet. Ad pmiū cōmuniter dī q. diuisio ppositiōis i cathegoricā et ypotheticā ē diuisio analogi i analogata. et creditur cōmūter q. rōnes sacre p hac parte clūdāt. Ad rationes i oppositiō dī. ad pma q. quia ppositio nō ē terminus vniuocus: ideo nō ē genus. q. nō sit vniuoc⁹ hoc p tāto: q. terminus vniuoc⁹ est terminus simplex significās plura fm eādē rōnem equaliter. cū autem ppositio

non significet equaliter sed secundū prius et poster⁹ non est genus: et sic negat maiorē. Ad secūdū dicit pcedēdo q. ypothetice cōpōit rōne cathegorice. et cū dicit q. aliqua ypothetica significat verum vel falsū: et non ratione cathegoricaz: vt ista: si antichristus esset albus antichristus esset coloratus. Dicitur negando q. illa conditionalis pposi sit vera: sed dicitur vera improprie et bona. Si autē aliqua ē ypothetica que pproe dicatur vera hoc est ratione cathegoricaz. Contra responsiōnem secūdā arguitur sic. ppositio pditionalis facta ē ypothetica: ergo est ppositio: ergo est oratio indicatū verum vel falsū significās: et sic: ergo est vera vel falsa. Contra responsiōnem cōmunē hoc argumētum volo dimittere insolūtū: nō q. putē non posse solui: sed vt ostendat pbicari opinionis aduersē quā pbabiliter toriens tenui. ē enim crassi ingenij nescire vñq. deitare a via cōmuni quā nullus ignorat. Ideo tenendo q. ppositio diuiditur sicut genus i cathegoricā et ypotheticā. Respondendū ē ad rōnes i oppositiō. Ad pma. negatur minor. s. q. ppositio p pri⁹ pncipet a cathegorica q. ypothetica. Ad pbationē cū dī. ypothetica non ē indicatiua nisi rōne prius cathegoricaz. similiter nec significat verū vel falsū nisi rōne prius. hoc negatur. Et si dicit: rōne cū. Dicitur q. ratiōe note vñtis tales partes. vnde i ypothetica forma est ipsa nota vel copulationis vñ diffinitionis vel pditionis: materia vñ sunt cathegorice: quicqd aut inest pfectionis ypothetice inest ratione forme sic vñtis tales partes. non tūc rōne forme absolute: sed rōne forme vñtis partes. ypothetica igit ē indicatiua. et significat verū vel falsū rōne talis note vñtis partes. Et si dicit: ypothetica non est indicatiua nec significat verū vel falsū nisi cathegorice sunt tales: ergo ypothetica ē huiusmodi ratione cathegorice. Dicit pmo negādo antecedens quia offēsum ē q. illa: si antichristus esset albus antichristus est coloratus significat verum vñ falsū: et tamē nulla suarū partū significat verum vñ falsū: et adhuc cōcessio antecedente negatur psequētia: sicut nō valet animal rationale non est disciplinabile nisi homo sit disciplina bilis: ergo homo est causa q. animal rationale sit disciplinabile: non valet. Similiter nō valet ppositio negatiua non significat verum vñ falsū nisi affirmatiua significat verum vñ falsū: ergo affirmatiua est causa q. negatiua significat verū vel falsū: non valet: quia eqliē ppositio participat ab affirmatiua et negatiua vñ ista declarabitur. Ad secūdū dicit q. cathegorica et ypothetica pnt cōparari adinuicē et possūt cōparari ad ppositionem. Si comparēt adinuicem cathegorica p. or est ypothetica: vt argumēta coniungūt. Si autem ad ppositionē vna non ē p. or altera. q. equaliter pncipat rationē ppositionis. Ad formā ergo argumēti respōdēdo dico negādo maiorē. s. q. vna species non sit p. or alla: si fiat cōparatio adinuicem: cōcedo tamen q. vna non est p. or alia in pncipādo gen⁹. Ad secūdū pncipale dī q. ppositio vna diuidit in cathegoricā et ypotheticā. ppositio autē absolute nō diuiditur. et sic non est inconueniens q. aliq sit ppositio que non sit cathegorica nec ypothetica. Vel dicit q. omnis ppositio ē vna Et si dicit philosophus diuidit enunciationem in vñas

est falsum: affirmatio vero est compositio: scilicet compositio pri-
or est diuisione: ergo etc. Tercio quia affirmatio est simpliciter
maior ergo potest. Quarto quia affirmatio est habitus. nega-
tio vero passio: scilicet habet potestatem negatorem: ergo etc. Quod
non sit diuisione analogi in analogata patet antea: quod
philosophus in Boetio: scilicet in Thome super libro perit. quorum ro-
ta est: Si nullus philosophus postest potest esse sub eodem genere: tunc pri-
mus subijctus et his eodem genus non poterit esse substantia quod
est falsum. Secundo per diffinitiones maiorum arguitur sic: ista
est affirmatiua: non possibile est te non currere: et tamen princi-
pale verbum negat: ergo etc. et ista quia cum minor: maior probat
quod illa equaliter huic necesse est te currere: sed quod expressse
asserit probatur. sed per capitulo illo. quia sunt: ergo ambe
sunt affirmatiue. Tercio sic: illa est affirmatiua: possi-
bile est te non esse. sicut illa: posse est te esse: per philosophum perit.
dicentem negationem in modalibus debere addi terminum mo-
dali: et non verbum: et in verbum negat: ergo etc. Quarta
tunc quod illa: impossibile est te esse epollet huic: non possibile est
te esse que est negatiua: ergo ipsa est negatiua: et nec modus
nec verbum negat. Sicut illa: falsum est te currere equitua-
let huic non verum est te currere: que est negatiua: ergo illa pri-
ma est negatiua. et tamen nec modus nec verbum negatur.

Quarto ista est negatiua: falsum habet esse asinus: et tamen
principale verbum non negat. ergo etc. maior patet: quia equitua-
let huic. non est ita quod habet esse asinus que est negatiua: ergo
est potestatem negatiua: et ista quia a simili sicut illa: si quilibet habet
non currit est affirmatiua: quia epollet vni affirmatiue: vt
huic: alius habet currit. ita illa dicitur negatiua quia epollet vni
negatiue: minor argumetur principaliter probat: quod si verbum ne-
gat hoc est: quod ly falsum includit negationem: scilicet arguitur quod
pter hoc non est negatiua: quia tunc ista esset negatiua for-
incipit esse aliter. quod ly incipit includit negationem. aliter non constan-
deret. Sicut ly differt includit negationem: et tamen per se solu-
non facit propositionem negatiua. Quinto: ista est negatiua:
for. et non currere: et tamen negatio non cadit supra verbum: er-
go etc. ista nota cum maior: minor probat: quia non minor
vini hic negatio quod isti termini posse: impossibile: neces-
sari: contingere: scilicet isti termini habent vim supra precedentes: er-
go negatio sinit. Quarta argumetur magis: quia preiacens
vni negatiue est affirmatiua: et tamen in ea principale verbum
negat: ergo etc. ista nota cum maior: minor probat: quia
idem est verbum vniuersali negatiue et sine preiacens: scilicet verbum
principale vniuersali negatiue negat: ergo pro preiacentis
negat etc. Sexto: ista conuertuntur: hoc propter eueram: nul-
la chymera est: et nulla chymera est: et prima est affirmati-
ua: ergo facta in qua tamen principale verbum negat: ergo etc.
ista et cum minor: maior probat: quia ab vna ad reliqua va-
let formaliter ista. etc. vt patet per philosophum in postpredicam-
tis in capitulo de positione dicentis quod boiem esse conuertitur ad ve-

At

96
6t

nt

nus in spēs ppter rōnes adductas l oppositum, ppter
phirius vero vult q sit diuīō generis in spēs ppter
rōnē factā in oppositū: quē sequit Boetius 7 sanctus
Abo. Et ad rōnes i oppositū rīdet vīca rīsiōe sic di
cēs: qd o3 q quicūq; aliq sic se hnt q vīuz est pī alio
sint sub gñe: s3 qūq; fm cē suuz pōra vel posteriora sūt
ea sub eodē gñe nō possūt sicut affirmatōes 7 negatōes
quē ad eē 7 nāz ppiā eqīr enūciatōne participant: qz
enūciatio est illa in q vītas 7 falsitas inueniri pōt: q in re
affirmatio 7 negatio sunt equaliter. Nec sunt formalia
verba. Ex qbus apparet rīsiō formalis dicēdo: q licet
affirmatio sit pōr negatōe facta cōparatōe iter se. eqīr
tamē participāt rōnez generis. vnde affirmatio pōr est
negatione fm ppiā rōnem: sed non scdm rōnēne ge
neris: sicut bīnari? est pīor rīsiō fm ppiā rōnēne
7 non scdm rōnēne numeri. Si at aliquid sit pus alio
f3 rōnēne alicuius cōmūis. vt substātia ē pīor accīte
fm rōnēne entis. talis pōrās tollit rōnez generis: non at
si sit pīor fm ppiā rōnē. Ad scdm: Strodius dat du
as rīsiōnes in qñis suis. In pīma negat maiorē. s. q
iste pōrōnes equalēat: non pole est te non eē: 7 necesse ē
te eē: 7 ad philosophū dicit q non vult illas eqpollere
nisi cum debito medio affirmatiuo. Ex pīis sicut non
pole est te nō currere. 7 ista ppositio: nō curris sic p
marie significās h3 p dīctōrīo illā: nō curris: ergo non
eē ē te currere. In scda rīsiōne dicit q equalent vbi
ly nō teneat īfinitē 7 non negatiue. vide apīe qd eo in
xi. 7 xij. regul. Cōtra primā rīsiōne arguit sic. Ne
gatio pposita facit eqpollere suo dīctōrīo: sed ille dīc
cunt: necesse ē te esse: possibile ē te non esse: ergo pposita
negatione vna istaz equalē: ergo dicēdo: non possibi
le est te non eē. illa equalē hūic. necesse est te esse: qd ta
mē negat. Cōtra scda3 arguit sic: q ad faciēda equi
pollētā p negatiōne ppositā vni dīctōrīo opōiet q
negatio teneat negatiue 7 nō īfinitē: vt non qlibet ho
mō currit: s3 aliter rīdent aliq 7 dīcūt q illa ē affirma
tiua. non pole est te non eē: qz due negatōes faciūt vna
affirmatiōne. Vnde hec ē negatiua: possibile est te non
eē: q in modalibus de sensu cōposito verbū īfinitū ē p
cipalis copula: qz verbū īfinitū negat in illa: ideo ē ne
gatiua. 7 sit affirmatiua pposita negatione. hec ē Va
letani i qñis suis. Et si replicas q ista non ē negatiua.
possibile est te nō eē: qz philosophus in scdo pperme
dīcūt q sicut se h3 verbū i cathegoricis ita modus i mo
dalibus: sed solū penes verbū attēdit affirmatio 7 nega
tio i cathegoricis: ergo sūt i modalib? penes modū. sed
cū modus hic nō sit negat? ergo ē affirmatiua. Hāc
rīsiōne sustinēdo cū videat de mēte magistri i eqpollē
tijs dīcat q philosoph? nō vult aliud nisi q si sit aliqua
negatiua de mō q magis negatiua dicēda ē illa de mō
negato qz de dīctō negato: qz negatiua de modo negat
totā cōpositiōne. negatiua vero de dīctō negat solū dī
ctū. Vel dicat q non negatur: qz dicēda ē absolute ne
gatiua. nō tū est dicēda negatiua modalis nisi negetur
modus. Et hoc itellēxit philosoph? q si modalis debz
dīci negatiua modalis o3 qz modus negetur. cui? rō est
qz formale in ipa vt modalis ē: ē modus: qz dat sibi de
notatiōne. s3 penes ipz attēditur affirmatio 7 negatio.
Et correlarie sequit ex illa rīsiōne q aliq ē negatiua q

nō est negatiua de lesse nec modalis. Prima responsio
tūior ē: s3 subtilior. Aliter tamē ad pncipale pōt dī
ci tenēdo q modalis sit solum negatiua qua mod? ne
gat? 7 nō aliter: tūc negat? q illa sit affirmatiua: nō pos
sibile ē te non eē. 7 nō valet ista qñtia illa equalē vni af
firmatiue. ergo ē affirmatiua. q equalentia respicit si
gnificatiue. affirmatio aut 7 negatio respiciūt signū ad
dīctum ad formale vel nō additum. vñ ille equalent: im
possibile ē esse: nō pole est eē. 7 tamē prima ē affirmati
ua 7 s3 negatiua: bene tū valet in ill de īesse. Ad ter
tium rīsum est rīdendo ad scdm: qz dī negando q illa
sit affirmatiua: possibile ē te non eē: imo est negatiua.
Ad philosophū dī q vult istā ē affirmatiua de mō li
cet sit negatiua de dīctō. vndemodal? absolute dicēda
ē negatiua. s. dūmodo vñ īfīor sit necessarium vel mo
dus vel dīctī. affirmatiua aut ē dicēda si nullū neget:
aut vtrūq; neget. Alit tū pōt dīci vt supra cōcedendo il
lam ē affirmatiua: possibile ē te nō eē. Et cum dī ne
gat verbū: ergo ē. Ad q illud h3 itelligi i cathegoricis
dīesse. nō aut i modalib? vt ē illa: tū in illa nō negatur
verbum pncipale quod ē idicatiui modi vt ly ē. Ad cō
firmationem dī concedendo q ille equalē: s3 negatur
qñtia: ergo si vna ē negatiua 7 altera. bene tū valet i ca
thegoricis de lesse: nō aut in modalib?. Aduerteta
mē q nulla ppositio negatiua modal? equalē affirma
tiue modalis nisi alia illaz hēat terminū modale īcludē
te negationes. vñ illa. nō possibile ē esse. equalē hūic:
impossibile est esse. 7 ly impossibile īcludit negatio
nem negatiue. est tamen ppositio affirmatiua. Simi
liter falsum ē te ē equalē hūic. nō vāz ē te eē: 7 ly falsū
īcludit negatiōne: est tamen ppositio affirmatiua. s3
dī cōiter q pōr pōt dīci negatiua de re: aut de signo ē
quādo ponit negatio explicite: de re vero implicite quā
do equalē alteri negatiue. de re tū nō debz dīci nega
tiua. Ad quartū dicunt senēses verbum negari i dī
cta pōrōne: qz īcludit negatiōne ly falsē: nec ppter hoc
affirmatiue dē sunt negatiue: qz vltia negationem in
clusam īcludūt dē verba affirmatiōis 7 negatiōis
nā negatio i eis īclusa negat verbum neq; negat predi
catum a subiecto: qñ sicut verum ē: differo ab asino:
ita vere affirmatur differēs ab asino de me: vt pater.
Aliter tū pōt dīci q illa ē affirmatiua: falsē homo ē
asinus. 7 negat qñia. equalē vni negatiue: ergo ē nega
tiua: qz illa est modalis 7 nō de īesse. qz dicere falsē ho
mō ē asinus: est dicere falsum ē hominē ē asinū. Ad
qñtum dī q negatio maiorem vi h3 supra sequētes ter
minos qz ly possibile 7 necessariū: s3 supra precedēs
nō. Qui? rō ē: qz ly pole 7 necessariū cum faciāt sensū
cōpositum pnt determināre totā cōpositiōne siue totali
ter precedāt siue totaliter sequātur: negatio vero hoc nō
facit. Ad cōfirmationem rīdet magī q nō est cōtra
intellectum regule que itelligit q ppositio negatiua est
illa i qua pncipale verbū negat per negationem exi
stentē aliqd illius. Alit tū pōt rīderi 7 formal? negan
do minore. s. q verbū pncipale i ea negetur. Ad pba
tiōne. negat qñia: q mutat qd ī quale. Ad scdū rī
det Burleus in predicamentis pcedendo maiore. s. q
ille equalē: hec ppositio ē vera nulla chymica ē 7 nul
la chymica ē: qz ab vna ad reliquam valet qñia 7 econ

Ad hec respondetur.

Ad primū cōiter dī q̄ cum dī q̄ ppositio vera ē illa cui significatū ē verū q̄ ly ver: caput aduerbiali pvere siue p ita ē. Ad argumētū ergo dico q̄ licz nullā chymērā ē nībil sit aliqualit̄ ter tū ē: q̄ ita ē q̄ nulla chymērā ē. Q̄tra hāc rīsi onē sic instat. q̄vbi nībil nec aliqualit̄ estz adhuc nulla chymērā ē. t̄ tamē falsum estz q̄ nulla chymērā estz. Propter hec Paulus pergulētis alit̄ respōdet dicēs q̄ ly nullā chymērā ē nībil sit nec aliqualit̄ vere tamē nulla chymērā ē: t̄ aliqualit̄ nulla chymērā ē. t̄ ita ē q̄ nulla chymērā ē put ly ita ē equalit̄ hūc aduerbio vere. Et si replicas q̄ ipm vere nulla chymērā ē. ergo ali qualit̄ est q̄ nulla chymērā ē. negat q̄nam: s̄ bñ cōce dit q̄ aliqualit̄ nulla chymērā ē. Et hoc forte volebat i telligere opio cōis t̄ hoc pōt defendi. Adrabile tamē ē q̄ illud aduerbiū vere nō dicat aliqualit̄ ē nec dicat aliq̄ modū quod nō v̄ verū: q̄ tūc nō estz aliq̄ oīa dicere: nulla chymērā ē: t̄ vere nulla chymērā ē: quod ē falsum. imo videt̄ q̄ ly vere dicat confirmationem: t̄ ḡiter dicat quēdam modū illius pfirmatōis. ppōnis: nulla chymērā ē. Tō aliter responderē ad p̄ncipale. s̄. negādo minorem. s̄. q̄ ei significatū non sit ver: t̄ ad ei p̄bationē cum dī nullā chymērā ē nībil ē nec aliq̄ liter ē. ergo nullā chymērā ē non est ver: Pro rīso ne ad hoc aduerte q̄ quot modis dī ens tot modis dī verum. cū ver cōuertatur cum ente. Un̄ ens pōt accipi trip̄l̄. Uno mō vt est cōe ad oē significabile siue cōple re: siue incomplexe: vere nī. Secūdo modo vt ē cōe ad significabile complexe: vt ad oē cētū siue entita tem exitem. Ad ppositū mō cū dī in ante nullā chyme rā ē nībil est. cedit capiendo nībil vt opponit̄ enti ter tio mō. s̄ tū ē ens t̄ aliqd pmo t̄ sō mō capiendo ens. t̄ iō negat q̄na. Et si dr̄stat ergo oppositū p̄nt̄ cū au tecedere. s̄. q̄ nullā chymērā ē nībil ē: t̄ tamē nullam chymērā ē est ver: tūc sic: nullā chymērā ē est veruz. ergo nullā chymērā ē ē aliqd quod implicat q̄ sit ali quid t̄ q̄ sit nībil. Dī q̄ ē aliqd pmo t̄ sō mō t̄ nō ter tio mō: t̄ ē nībil vt opponit̄ enti ter tio mō: t̄ hec nō im plicat. Etā ens ter tio mō incomplexe ē illud quod dī nīdīt solū i substantiā t̄ accis: nō aut̄ alijs modis. Et iō dāro q̄ nullā chymērā ē sit aliqd pmo: t̄ sō mō nō valet. ergo ē substantiā. hoc vide ample a Gregorio de arimino i p̄ma qōne super primum sniarum. Ad cō firmationē s̄r dī negādo minorem. s̄. q̄ ei significatū nō sit ver: Et ad p̄bationē cum dī. Adā fuisse nībil ē. ergo nō est ver: Dī q̄ nībil ē put nībil oppōit̄ enti ter tio mō nō aut̄ p̄mo t̄ sō mō. iō negat q̄na. Et cum dī q̄ si adā fuisse estz aliqd: tūc de pōss̄ ipm destrūere. Dī q̄ verum estz si ēēt ens ter tio mō: puta aliqua enti tas exisēs vt aut̄ substantiā: aut̄ accidens: t̄ nō sicut p̄mo mō. aut̄ secūdo mō. Ad secūm rīdet̄ Paulus per gu. vt p̄ pte tactū ē in rōne p̄cedētī q̄ isti ter mī ita est: sic ē: p̄nt̄ capi dupl̄. p̄mo mō aduerbiali pvere t̄ nō ē ita p̄ falsē. sō mō put sunt plures p̄es oīonis. s̄. aduer biū demōstrādī t̄ verbum substantiūm sū es est. p̄mo mō accipiūt̄ i diffinitōe ppōnis vere t̄ falsē cum dī: ita ē sicut significat. ergo ē vera. n̄ est ita sicut significat.

ergo ē falsa. Et ppter hoc p̄z solutio ad argumētū: q̄ negāda ē minor illa cū dī q̄ ppō ista nō ē vera nullus hō est asinus. t̄ ad p̄bationē cum dī si est vera. ergo ita ē sicut adequate significat per ip̄as. ceditur q̄ntia si ly ita ē vel si est capiat p̄mo mō aduerbiali non at̄ secū do mō. t̄ vlt̄erius negat q̄na: sic est sicut adequate signi ficatur p ip̄as. ergo est aliqualit̄. s̄ ceditur q̄ aliqualit̄ nullus hō ē asinus. Adaḡ aut̄m p̄mo posterior vt dīri mus i qōne p̄cedentī vult q̄ ly sic ē ita est: verum est ponat aliqualit̄ ē. In quadratura vero t̄ logica ma gna nō vult q̄ ponat aliqd vel aliqualit̄. Tō s̄m diuer sas vias diuerſimode rīdendū est. Ad cōfirmationē negat q̄na: q̄ significatū ver nō ē diffinitio. ppōnis ve re: s̄ hoc totum ppō cui p̄maritū significatū ē verū: mō si aliqui est ppositio cui p̄maritū significatū ē ve rum: tūc pōt ē vera. Alit̄ alit̄ dī q̄ licz significatū illi ppōnis sit q̄n ppositio nō est: tamē nunq̄ significatū illi ē q̄n ista ppō sit: iō negatur q̄na. Ad tertium dī q̄ nō est sicut dico: nec ex hoc sequit̄ q̄ est alit̄ q̄ dico. q̄ ex negatiua nō sequit̄ affirmatiua. s̄ oz addere i an tecedere. t̄ dem̄ meū ē aliqd capto deō p̄ significato p positionis: q̄ de ip̄o loquimur in argumēto. Et vlt̄erius nō valet q̄na. est alit̄ q̄ dico. t̄ dico falsum. ergo est alit̄ q̄ falsuz. arguitur. n̄. ab inferiori ad suū sup̄i distri butiue. sicut non sequit̄: homo est aliud a capra. capra est ens. ergo hō est aliud ab ente. Et si replicas q̄ nō ē sicut dico. s̄ dem̄ meū ē falsum. ergo nō ē sicut falsum. Item si boiem ē asinus nō est sicut dico. ergo nō est sicut dem̄ est a me. ergo dem̄ meū nō est sicut dem̄ meū. ergo dictum meū nō ē dem̄ meū. Ad primū negatur con sequētia: sicut nō sequit̄ nullū boiem ē asinus ē homi nem ē asinum. s̄ boiem esse asinū ē falsum. ergo nul lum boiem ē asinum ē falsum. q̄ ly falsū valet tātum quātum ly nō ita. Ad secūdam concedo primā conse quētiā. s̄ nego scdām t̄ tertā. Ad cōfirmationem p̄ncipalis argumētī negatur antecedēs. ad p̄bationem admissō casū negat q̄na: q̄ mutatur quid in q̄le. Ad quartum p̄ncipale dī cōiter q̄ ver t̄ falsū ē in ppō ne: vt i signo t̄ in intellectu subiectiue t̄ i re efficiēte. Ad argumētū ergo dī negando q̄ verum t̄ falsū sit passio ppōnis nec ē in ppōne: nīh̄ sicut in signo. i intellectu at̄ subiectiue. t̄ ly non sit i ppōne subiectiue: adhuc pōt de nominare ppōnem ip̄as verā: t̄ simil̄ pōt denomina re significatū ppōnis ver: licz nō sit in ip̄o significa to veritas subiectiue: s̄ solū efficiēter: sicut sanitas de nominat verinam t̄ cibū s̄ nō sit i eis subiectiue. Adaḡ tamen i predicamētis suis ad finē predicamētī substan tie. moidet hāc rōnem sic: q̄ nulla rōne cōt̄te: nec in i intellectu adhuc verum est deū ē t̄ boiem ē aial: nō aut̄ aliqs cibū estz sanus nullo animali existēte. ergo nō ē in reb̄ effectiue. Adaḡ ergo rīdet̄ ip̄e dicēs: q̄ verū t̄ falsū dupl̄ sumit̄. vno mō absolute. alio modo respectiue. absolute sunt i reb̄. respectiue sunt i p̄ōne t̄ in intellectu: sicut enī albedo est similis t̄ dissimilis pro pter similitudinē t̄ dissimilitudinē que sunt quēdaz relationes fundate in albedine. ita prop̄ est vera vlt̄ fal sa per veritatem t̄ falsitatem que sunt quēdam relatio nes fundate i ip̄a ppōne depēdentes a p̄mario signifi catō: q̄n similitudo t̄ dissimilitudo albedinis depēdet.

Re

pt

qf

nt

6f

suo terminio. et sicut similitudo et dissimilitudo est in albedi-
 ne tanquam in fundameto: et in corpore tanquam in subo. ita vi-
 ritas et falsitas est in propositione tanquam in fundameto et in intel-
 lectu tanquam in subiecto. et consequenter conceditur quod odo reci-
 pit verum vel falsum quod sunt contraria respectiva et non ab-
 soluta. De contrariis autem absolutis loquitur philosophus
 et sicut sile et diffinitio: eque et inque sunt contraria respectiva
 per philosophum ducimus metaphis. ita verum et falsum ut di-
 citur adfectione propositionis vel intellectus ad rem: talia enim non
 denominantur intellectus nec propositionem nisi ratione rei significate.
 Et his per responsio ad argumentum quod veritas et falsitas
 respectiva dicta sunt subiective intellectus: quod fundantur in propo-
 sitione. veritas et falsitas absolute sunt in significato. Ad con-
 firmationem sicut verum et falsum respectiva supra sunt in intel-
 lectu et absolute in rebus. Ego autem ex fundameto opinionis
 colio quod sequitur sanctus Thomas et Egidius: facio alias
 imaginationem quod si recte consideret forsan homini non dissi-
 nat. vnde sicut in illo videtur in aiali est sanitas subiective res-
 pectu cuius omne quod dicitur sanum dicitur sanum. ita in illo est veri-
 tas subiective respectu cuius omne quod dicitur verum dicitur verum.
 sed o quod dicitur verum dicitur verum respectu significati veri.
 ergo veritas est subiective in significato. declaro minorum. quod
 propositio non dicitur vera nisi quod significat significatum
 verum. Intellectus non dicitur verus nisi quod percipitur ab eo talis
 veritas. et etiam quod effectus coponendo propositionem que est in
 illis signum veritatis. ergo veritas est in re subiective quod per
 respectum ad illam quod dicitur aliud dicitur verum: sicut sanitas est sub-
 iectiva in aiali. quod per respectum ad illam quod dicitur aliud dicitur sanum.
 Sed advertite quod talis veritas sit in re per Anselmum
 ut oes theologi recitant: sic recitando sola mente percipi-
 bilis. et entitas rei ut recte percipitur ab intellectu triplici potest
 capi sicut ens potest triplici capi. Uno modo capitur ens ut est
 cōd ad oē significabile tā cōplexu quā icōplexu: vere tamē
 et sic verum quod cōvertitur cū ly. tunc non est nisi illud signifi-
 cabile cōplexu vel icōplexu et sic non solum significat per propo-
 sitionem sed et per tantum icōplexu. Alio modo sumitur ens ut est solum
 cōd ad significabile cōplexu vere quod solum significat per
 propositionem. Tercio modo sumitur ens ut est solum cōd ad enti-
 tatem icōplexu existētem. et verum quod convertitur cū tali ente non ē
 nisi illud significabile icōplexu. et significat solum per ter-
 minum icōplexu. Cū ergo verum sit passio entis quodcunque
 capitur ens consideret sibi sua veritas quod ē entitas reali idē
 ens cū ente: sicut autem rationem differunt: quod ens dicitur verum: eo
 quod est declarativum sui ipsius apud intellectum. Ad formā er-
 go argumenti dico quod est significativum veri vel falsi ē pas-
 sio propositionis. non autem veritas aut falsitas: sicut nec sanitas
 ē virtus. propterea: sed solum est signum sanitatis vel egritudinis.
 Ad confirmationem etiam dicitur: verum et falsum non sunt in rebus
 sed in intellectu sexto metaphisice. potest dici quod philosophus
 non negat verum et falsum esse in rebus absolute: sed negat eo modo
 esse in rebus quod bonum et malum: bonum enim et malum sunt in rebus
 in ordine ad intellectum. Ideo dicit philosophus in loco alle-
 gato verum et falsum sunt in rebus sicut bonum et malum sed in me-
 te. id est in rebus in ordine ad mentem. Vel aliter dicitur quod phi-
 losophus intelligit quod verum et falsum non sunt in rebus: ut bonum et
 malum: sic quod verum sit bonum et falsum sit malum. vide in textu.
 hoc expresse dicitur: sed sunt in mente. quod autem verum non sit in rebus
 ut quoddam bonum. id est quod non sit idē quod bonum per hoc quod
 additur: quod sunt in mente. id est quod verum denotat mentem non autem

bonum. Vel aliter dicitur quod philosophus accipit rem simpliciter
 predicamentali: et per iterum expresse dicitur ens quod cōplexu
 et diviso est in mente et non in rebus. in mente est veri-
 tas et non in rebus. id est simplicibus: in rebus tamen com-
 plexis significantibus sic est veritas subiective. id est intellectu autem
 denotante denotante extrinseca. Et si replicas quod veritas
 significata per propositionem non sit in rebus significantibus cōplex-
 is subiective. quod tunc hōies eē eēt verū: sed cū hōiem esse
 sit homo: septimo metaphisice. ergo homo ē verum semper lo-
 quendo de veritate significata per propositionem: quod est falsum.
 Sic veritas est adfectione intellectus ad rem. ergo est respectus
 quodam: et sic non est entitas rei ut est dictum. Ad primum di-
 citur quod cū philosophus vult quod hominem eē sit homo non
 accipit hōiem esse per significantem cōplexu illi: propterea
 hō est: sed accipit hōiem esse. id est entitatem hōis siue esse hō-
 minis est hō. Ad secundum conceditur quod non capiat veritas
 per tali adfectionem quod est in intellectu subiective et est rela-
 tio: sed capio veritates per entitatem rei ut est apta nata de-
 clarare se intellectui: et sic per ad argumentum.

Ut quarta divisio sit bona cū diffinitionibus me-
 broy. id est alia possibilis alia impossibilis.

Contra. Ista propositio for-
 i mente sortis est impossibilis. et tunc signifi-
 ficatum eius est pole. id est forte non est. ergo
 diffinitio male. quia tenet eum minor-
 ri. maior probatur. quod si non. da oppositum
 quod est possibilis: arguitur sic. Arguitur
 pole. ergo potest esse vera. quia est bona
 ut probatur. et tunc quod est falsum. ergo et ans. quod ans sit falsum
 per: quod si potest esse vera: aut quod est aut quando non est: non quod non
 est. quod tunc non est vera nec falsa: nec quod est. quia quando
 illa propositio est: est in mente sortis. per casum ergo sortis ē. er-
 go illa non est vera: for. non est. existens in mente sortis. quod
 autem ista quia sit bona: est possibilis. ergo potest esse vera: pro-
 bat sic. Sicut illud quod significat sicut est et verum: ita illud
 quod significat sicut potest esse potest esse verum. sed propositio pole si
 gnificat sicut potest esse. ergo propositio pole potest esse vera. sed
 cūdo. quod si propositio pole ponatur in esse: quod poli positum ē
 nullum sequitur inconueniens. et tunc est vera. Confirmatur.
 quod sicut se habet propositio pole ad ipolem: ita propositio vera ad
 falsam. sed ois propositio impolis est falsa. ergo omnis
 propositio pole est vera. tenet quia a mutata propositio-
 ne. et etiam per regulam topicā: sic oppositum in opposito ita
 propositum in propositio: et totum antecedens est verum: ut
 patet. ergo ans. si ergo illa: for. non est. esset pole nedum
 posset esse vera. imo cetera vera: ut argumentum probatur. Se-
 cundo sic: ista propositio est pole: homo est asinus: et ta-
 men significatum eius primarium est impossibile. ergo et.
 quia nota cum minori. maior probatur resolutibilis sic:
 hoc est pole demonstrando illam propositionem: et hec est
 propositio. ergo illa propositio est pole. maior probatur: quod hoc est
 ens. ergo est pole. Confirmatur. quod ista propositiones eē
 est pole. sed istam propositionem eē est illa propositio. ergo illa
 propositio est pole. Tercio eadem propositio est pole et
 impolis. ergo diffinitiones male. quia tenet. ans. probatur
 de qualibet istarum nulla propositio ē: nulla propositio est vera.
 nulla propositio est falsa. nulla propositio est negatiua. et argu-
 hoc de prima: et ita intelligatur de alijs. quod ista sit pole: et

Ff

oe

impolis: nulla ppositio est. probat et volo q ista signi-
ficet sicut termini pretendunt non ponendo paise. tunc q ista
sit polis patet p magis: qz admitteret ea: sed tñ pole d-
admitti. g^o est polis. qz sit ipolis pbat: qz significati p-
maritū ē ipole: g^o ē ipolis. gñā tñ pbat. qz significa-
tū pmaritū h^o ē significati ppothetici. f. nullā ppones
et illā pponem ēē verā: vt pz per magistrū i tractatu
de insolubilib⁹ dicēte qz cuiuslibz insolubilis f3 quid signi-
ficatū pmaritū ē ppothetici. et i hoc ultimo notato de i-
solubilibus. f3 hoc significati est ipole. vt pz. quare et.

Confirmat. de insolubili simplr. vt de illa pponē: nul-
la ppo ē vera q sic paise significet: qz illa sit polis. pbat.
qz significati pmaritū et adequatum est possibile.
pz. ergo est possibilis. Qd sit impolis pbat: qz non est
admittēdū insolubile simplr. ergo ē impolis. et notat gñā:
qz ex opposito gñāis seqt oppositiū antī. seqt enī: est pos-
sibile. ergo ē admittēdū. qz oē possibile ē admittēdū.

Quarto pōt argui qz aliq est ppositio que nō ē polis
nec impolis vt insolubile simplr. Quod non sit possibile
pz: qz nō est admittēdū: Qd nō sit impole patz: qz signi-
ficati ē pole. Confirmat. ois ppo polis vel impolis ē
vera vel falsa: insolubile simplr nō est vez nec falsū. er-
go nō est ppo polis vel ipossilibilis: gñā nota cū maior.
minor enī pz: qz si nō. da oppositiū qz insolubile. simplici-
ter sit vez vel falsū: et capio hic insolubile simplr. hoc est
falsū. et qro an sit si vez et falsū aut vez tñ: aut falsū tan-
tū. non pmi: qz impossibile. si dicū scdm: qz est vez seq-
tur qz est falsū. si dicū tertū qz ē falsū seqt qz est vez ex
quo sic paise significat. ergo nulluz istoz pōt dici. imo p
hoc pōt pbari qz insolubile simplr nō est ppositio. quia
nō est vez nec falsum et.

Ad hec respondet. Ad pmiū negat maior: et ad
pbatōnē cū dicis. da oppositū. f. qz
ista sit polis: for. non est existēs in mēte sōtis admittit.
cū arguis: ē possibilis: ergo pōt ēē vera. nego gñāiam:
multe enī sunt ppones poles que nō pnt ēē vere: vt de-
claratū ē i sumulis. et ad pbatōnē nego maiorē. f. qz si-
cut illud qd significat sicut est ē vez: ita illud qd signifi-
cat sicut pōt ēē est pole. et causa est: qz si significat sicut est
nō pōt ēē repugnātia aliūde quā sit vera: sed si significat
sicut pōt ēē: pōt ēē repugnātia aliūde qz nō possit ēē va.

Ad aliud admitto ppones polem pmi i cē vt signū
et nō vt significati. Ad pfirmationē nego maiorem
f. similitudinē: et ratio diuersitatis ē: qz ppositio possibilis
sic se h3 ad impossibilem qz ppositio possibilis nun-
qz poterit esse impossibilis: nec impossibilis poterit esse
possibilis: loquor de impossibili simpliciter et non f3 qd.
sed ppositio vera potest ēē falsa et ecōtra. qre non va-
let. Ad regulā autēpticā dicit magister in pmo po-
sterior i capitulo illo. Quod at ex necessarijs: qz illa re-
gula itelligit in puate oppositis solū vt bonū et malū
sunt opposita. vñs et cecus sunt opposita: f3 videre est
bonū. ergo ēē cecū ē malū. Ad scdm negat maior: et
ad pbatōnē negat iter maior: et cū tu pbas hoc est eis.
ergo hoc ē pole demonstrādo illā pponē. Dī qz isti ter-
mini possibile et impole pnt tripliciter sumi. scilicet pro
propositione possibili. Secundo modo pnt sumi pro
ente poli et impossibili. et sic sumuntur transcendēter p
re possibili. Tercio modo sumuntur adverbialiter.
pole pro politer. impole pro impossibiliter. concedo ergo

gñāiam sūmendo secundo modō: sed itego sūmendo pri-
mo modo. vt in proposito. Ad primam confirmati-
onem concedo gñāiam: sūmendo possibile secundo mo-
do: sed primo modo negatur gñāia. conceditur ergo qz
illa est possibilis. scilicet eis pole: non tamen ppositio
illa est ppositio possibilis. Ad secundāz dicitur
qz regula intelligitur stante primaria significatione ter-
minorum: et tunc patet qz non est polis. Ad tertium
negatur antecedens. ad probatōnē: admissio casu qz il-
la non significet precise nulla ppositio est: nego qz sit i-
possibilis. Ad probatōnem cum dicitur significatiū
primariū quod est ppotheticiū est impole. ergo est
impolis. negatur cōsequentiā. vnde in materia insol-
ubilium non tenet definitio talis: quia vt vult magister
ibi penes aliud attenditur possibilitas et impossibilitas
et penes aliud attenditur veritas et falsitas. Impossibilit-
tas et impossibilitas attenditur penes eius significatiū
cathegoricū quod dicitur adequatum: veritas antez
et falsitas attenditur penes significatiū ppotheticiū
quod dicitur primariū. Ad confirmationem dicitur
fm Hdeniberum in tractatu de insolubilibus et f3
magistrum qz casus de insolubili simpliciter non est ad-
mittendus: cōsequenter non est possibilis: quia dato
opposito sequuntur impolia. videlicet qz eadem pposi-
tio est vera et falsa et qz duo contradictoria inicem gñā-
centia sunt falsa. Ad quartūz dicit qz insolubile sim-
pliciter nō est admittēdū. et per gñāis nō est pole. Difi-
nitiones iste itelligunt extra materiā insolubilium. Ad
confirmationem pz qz cum insolubile simpliciter sit im-
possibile est falsum: qz non sequitur ex hoc qz dicis ipm
esse falsum sequitur qz est vez: ergo non est falsū. quia
cum sit impossibile quodlibz sequitur ex eo: et ideo non d3
admitti tāqz pole. qz sequuntur ipossililia ex eo.

Ultū qra diuisio sit bona et diuinitatibus mēbro-
rum. f. alia necia alia cōtingens.

Contra. Eadez

propositio ēē ne-
cessaria et contingens: ergo diuisio ma-
la. consequentia tenet: qz sic mēbra co-
inciderent: anō probatur. qz illa est ne-
cessaria: homo est aial: et hec eadem ē
contingens: quod probō. qz contingens
possibile idem sunt. fm philosophum secundo per yer-
me. sed hec ppositio est possibilis. ergo est contingens.

Confirmatur. quia cōtingens dicitur tripliciter pri-
mo priorum. f. contingens necessarium: gñāgens pos-
sibile: et cōtingens non necessarium. primo modo est
idem quod necessarium. ergo non distinguitur contra
ipsum. secundo modo aliquod contingens est necessari-
um. quia aliquod possibile est necessarium. Tercio mo-
do contingens est non necessarium: sed non necessari-
um est impossibile: ergo contingens est impossibile: qd
est falsum. Secundo sic: aliqua ppositio est contin-
gens cuius significatiū non est contingens. ergo et. cō-
sequentiā tenet: anō probat: et capio istaz propositionē:
aliqua ppositio est falsa. qz sic paise significat: tunc illa
propō est contingens: qz significatiū ei⁹ est contingens. f. ali-
quam propositionē ēē falsā: cum possit ita ēē qz aliqua
propositio sit falsa et possit ēē qz nulla sit falsa. qz ta-
men significatiū nō sit cōtingens probatur: qz tunc

posset eē et nō eē sicut significat. et ultra sequitur qd posset
eē vera vel falsa. p. 3. q. 1. si pōt eē sicut significat pōt
eē vera: et si pōt nō eē sicut significat pōt eē falsa: et tamē
qñs eē falsū qd posset eē vera et posset eē falsa: qd ista assigna
tamō pōt eē falsa: qd si pōt eē falsa ponat in eē et sequitur
ad dictio. ista sequitur ista propositio eē falsa. ergo aliq
ppō eē falsa. et ex alia pte sequitur: ista eē falsa qd precise si
guificat qd aliqua est falsa. ergo nulla ppō est falsa. Qd
firmat. qd nullū eē significatū cōtīgēs eq̄liter. ergo et cō
sequētia t. 3. añs probat. qd tūc haberet cāz cōtīgētē eq̄
liter: s. a cā qd tīgētē nullū dīctōriōz dignū ē euenire qd
reliquū. ergo neutz eueniret vel vtrūqz simul: quod ē in
conueniēs. et sic habeo qd nulla ppō eē cōtīgēs equa
liter. Tercio sic: Illa ppō eē necessaria: cesar fuit: vt
p. 3. et tñ significatū nō est necessariū: ergo et cō. qñtia nota
cū maior: minor probat. qd da oppositū qd significatū
ē necessariū. ergo cesar ē fuisse ē necessariū. tūc ultra. ce
sar ē fuisse ē necessariū. ergo cesar ē fuisse ē: et cōsequēter
est eis sine aliqd. t. 3. qñ a tertio adiacēte ad scōz. Qd
firmat. qd illa ppōitio ē necessaria aial eē homo. et tñ si
gnificatū nō ē neciū: ergo et cō. qñtia nota: añs p pma pte
p. 3. qd seqt: hō ē aial: ergo aial ē hō. illa qñtia ē hō. et an
tecedēs ē neciū: ergo et qñs. p alia pte pbat qd nō sit
necessariū. qd accidit aiali qd sit hō: qd pōt eē aial: s. non
sit hō: ergo nō est necessariū aial esse boiem. Quarto
sic: Nulla ppō mūdi ē necia: ergo diuisio mala: qñtia t. 3.
añs pbat. qd siqua estz possibilia estz illa: de pte: pte sic
significādo. S. 3. Si illa ppō ē necessaria et illa ppōi
tio et hāc ppōnem ē sunt vtrē vñs et idē. ergo hāc ppō
nē eē ē neciū: qñs ē falsum: qd hāc ppōnem eē est qñn
gēs. Confirmat. qd nulla ppō mūdi ē qñgēs. ergo et cō.
qñtia t. 3. añs pbat: qd si nō. da oppositū et sequitur qd quel
bet ppō qñgens sit impossibilis: quod ē iconēniēs. pbat
qñtia: qd sicut se hz ppō possibilia ad impossibilia. ita neces
sariū ad cōtīgēs: s. ois ppō necessaria ē possibilis. ergo
ois cōtīgēs ē impossibilis. t. 3. qñ a cōmutata pportione.
Itē pōt argui qd diuisio sit mala: qd aliqua est ppōi
tio que nō ē cōtīgēs nec necessaria: vt ppōitio ipos
sibilis: hō est asin? ergo et cō.

Ad hec bationē dī qd qñgens vñs mō accipit
p possibilis: vt vult pbas fō per verum. Alio mō accipi
tur qñgens p eo qd ē indifferēs ad vtrūqz pte dīctio
nis: et sic loquimur i ppōitio: qñgēs pmo mō sumptum
nō distinguit qñciū: s. bñ fō mō. Ad confirma
tionē dī qd capite i ppōitio cōtīgēs tertio mō. s. prout
est nō necessariū quod dī cōtīgēs natū et infinitus: vt
pmo prior dicit pbas. Et cū tu pbas. si cōtīgēs ē nō
necessariū: et nō necessariū ē impossibile: ergo qñgens est
impossibile. nego qñtiā: qd ex puris ptecularibz nūbil se
quitur: vñ licet qcedā qd aliqd non neciū sit impossibile: ne
go tñ qd oē nō necessariū sit impossibile. quare nō sequitur.
Ad p̄m argumētū dī qd illa ppō ē cōtīgēs. et simili
ter ē significatū ē cōtīgēs: Et cū tu arguis. si si signi
ficatū ē cōtīgēs: ergo pōt eē et non eē sicut significat:
concedo qñaz. et cum ultra arguis pōt eē et non eē sicut
significat: ergo pōt eē vera et pōt eē falsa. nego consequē
tiā. multe. n. sunt ppōnes cōtīgēs que non possunt
eē falsē: vt ista assignata i argumento. Ad confirma

tionē negatur añs: et ad pbatōnē cūm dīcis. sequerē
qd haberet cām cōtīgētē eq̄liter: concedo. et cū vltimis
dīcis. a cā cōtīgētē eq̄liter neutrū prior est dignū eue
nire qd reliquū. concedo remanēte cōtīgētē eq̄liter illi
causē. et cū dīcis qd nō magis eueniret vñs qd aliud: con
cedo: s. tñ remota cōtīgētē eq̄liter vñs eueniret et aliud
nō. Ad tertiu nego minorē: et ad pbatōnē cum dīcis
da oppositū. admitto qd Cesar ē fuisse sit necessariū. et
nego illā qñaz Cesar ē fuisse ē necessariū: ergo Cesar ē
fuisse est verū: qd ly necessariū ampliat pro eo quod ē vel
fuit vel pōt eē vel intelligi vel imagiari. Rñso. p̄an
li pergu. dubio septimo. possz tñ concedi qd cesar ē fuisse
ē aliqd: qd aliqd significabile cōplexū per illā propositio
nē: Cesar fuit. et nō sequitur ē aliqd: ergo ē vel substantia
vel accēs. et silt ergo de pōt destruere illud ens: vt i q
stione de ppōne vera vel falsa dēū ē. Ad confirma
tionē nego minorē. et ad probationē nego qñtiā. t. 3. enī
hō sit accēs aiali. sumptio ly accēs p̄cipialit. nō tam
ē accēs aialis sumēdo ly accēs noialiter. Ad qñ
tū negat añs. Ad pbatōnē concedo qd illa: de pte: ē ne
cessaria: cum tu arguis illa ppō ē necessaria: et ista pro
positio: et hāc ppōnē esse sunt vñs et idē: ergo hāc ppōi
tionē eē est necessariū: nego qñam: nego arguitur resō
lutorie: qd consequens nō ē resolvable s. officiabile. Ad
cōfirmationē negatur añs. et ad pbatōnē cū tu dīcis:
dato oppositū seqt qd quelibz ppōitio cōtīgēs sit im
possibilis: nego qñaz: et ad pbatōnē negat maior: qd pos
sibile et impossibile euacuant sufficientē p̄pōnē: s. nō ne
cessariū et cōtīgēs. Et ppter hoc p. 3. ad aliud. concedo
qd ē aliq ppō que nō est necessaria nec cōtīgēs. et
consequenter qd hec diuisio nō euacuat ppōnem.

Utrū quinta diuisio propositionis cum diffinitio
nibus membrorum sit bona. scz vniuersalis particula
ris indefinita singularis.

Contra. Ista est vniuer
salis. oēs
isti currunt: vt p. 3. et tamen subijciunt
terminus discretus: ergo et cō. Item
illa non est vniuersalis non nemo di
spatabit: et tamen adsunt cōditiones.
ergo et cō. Item ista: incipit ois hō

eē: nō est vniuersalis: et tamē adsunt oēs cōditionēs et cō.
Et similiter de p̄iacēte vniuersalis. Itē adduco ar
gumētū magistri. Illa nō est vniuersalis: nō qlibz ho
mo currit: quia equalet huic particulari aliquis homo
non currit: et tñ subijciunt terminus cōis signo vniuersali
determinatus. ergo et cō. Secūdo p̄cipialiter: Illa p
positio nō ē particularis: aliquē hominem eē animal ē
necesse: quia est modalis de sensu composito: et habet si
guram disperatam ab his. Similiter illa: nemo est.
Similiter illa: incipit aliquis homo esse. Item de p̄
facente. Item adduco argumentum magistri. illa non
est particularis. nō aliquis homo currit: quia equiva
let vniuersali. et tamen in omnibus his adsunt condi
tiones regule: quare et cō. Tercio p̄cipialiter: nulla
istarum est indefinita: nemo currit: semper fuit homo:
et tamen adsunt conditiones regule. Item illa: non nul
lus equus currit est indefinita: quia equivalet vñs inde
finitus: et tamen non sunt conditiones. Item adduco ar
g. iii)

gumētum magis sit a prædicens isti? ois homo currit. 7 arguo sic. a est indefinita: 7 tamē subijciē i ea termin? cōmunis signo vniuersali: ergo rē. pbat minor. qz idē est subm a 7 sue vniuersalis: s3 subm vniuersal subijciē me diate signo: ergo 7 subiectū a. Quarto illa non ē singularis: necessario m non es aliu? 7 tñ h3 conditiones regule. ergo rē. Itēz illa. sortes ē nomē. non ē singularis. oēs isti currunt: 7 tñ subijciē termin? discret? pbat: qz oē pnomē demonstratiuū ē termin? discretus: sed hoc ē hmoi: ergo rē. Quinto contra diuisionē sic: ois bona diuisio d3 ē bimēbris: s3 illa non ē bimēbris: sed quatrimebris: ergo rē. Confirmat: qz ois bona diuisio d3 vari per opposita: s3 ista non datur per opposita: qz vnu mēbrum continetur sub alio: vt particularis sub vniuersali: ergo rē.

Ad hec respondet. Ad primū: d3 qz qtuor cōditiones requirunt p limitationē hui? regule. Prima ē qz subijciē termin? cōis: vt excludat ppositio i q subijciē termin? discret? Secūda nō pgnās: 7 sic excludit illa non nemo disputabit. Tertia solo si gno determinat? vel plurib? equivalentib?: 7 sic excludit illa: icpitois hō ē: 7 illa non qlibz hō currit. Quarta exite aliqd illi? vel existentib?: vt excludat prædicens vniuersalis pponis. 7 per hoc p3 ad argumēta. Ad primū conceditur: qz illa ē vniuersal oēs isti currunt: et negat qz isti sit termin? discretus: imo est termin? cōmunis s3 m magistru in hac logica pna s3 in logica magna oppositū teneat. Et i summis post diuisionē terminorum. Ad alia at p3 nō: qz nō sunt vniuersales cum nō habeat cōditiones regule. Ad scōm d3 p limitationē regule qtuor cōsimiles limitatōes requirunt. Prima qz termin? cōis subijciē. Secūda non pgnās. Tercio solo signo piculari determinatus vel pluribus eisdem equivalentib?. Quarta existēte vel existentib? aliqd illi? Et per hoc p3 ad scōm qz nulla illaz ē picularis.

Ad tertiu d3 p limitationē regule qz tres conditiones requirunt. Prima qz subijciē termin? cōis. Secūda nō pgnās. Tercio nullo signo determinatus existēte aliqd illi? vel plurib? eisdem equivalentib?. 7 p hoc p3 ad terminū: qz pma 7 fa nō sunt indefinite tertia sic 7 quarta si miliē rē. Aduerte tñ circa fam pponem: qz ois pulchz dubiuz. Nā cū illa. nō nullus equus currit. sit indefinita p te eo qz equaler vni piculari indefinitē vt illi. equ? currit. a simili et eadē erit picularis ppositio: qz equaler vni piculari vt isti aliqs equus currit. 7 sic eadē ppositio erit picularis 7 indefinita quod est incōueniēs. Itē qz ppō pōt dici picularis vel indefinita dupl. s. formaliter vel equalēter. Primo mō ē soluz picularis qz ponit signum piculare. 7 indefinita ē quādo nullo signo determinat. Scō vero mō ē picularis p equalentiaz qñ ponitur plura signa 7 s3 indefinita. Ad argumē tñ ergo dico qz nō ē incōueniēs qz eadē ppō sit picularis 7 indefinita s3 p equalentia. formalr at bñ ē incōueniēs. Ad qrtū d3 qz sic limitat regula: ppositio singularis ē illa i q subijciē termin? discret? sine signo imobilitate: aut termin? cōis solo pnoie demonstratiuo determinatus. Et ppē hoc p3 ad argumētū. Ad pmiū illa nō ē sin-

gularis. Ad s3m s3t illa nō est singularis: qz ly sor. ē termin? cōis. Ad tertiu s3t illa nō ē singularis oēs isti currunt. 7 negat qz ly isti sit termin? discretus: imo est terminus cōis. Ad quā dicit qz est reducibil? ad bimēbrem: 7 hoc sufficit 7 reductur hoc mō: qz subm pponis vel ē termin? discretus vel ē terminus cōis. si discretus est ppō singularis. si cōis adhuc dupl: qz vel aliquo signo determinatus vel nullo. si nullo est indefinita. si aliquo vel piculari vel vli. si pmo mō ē picularis. si s3o vliis. Ad confirmationē dicit qdam qz diuisio s3m rē dat p opposita realia: 7 diuisio s3m rōnem dat p opposita s3m rōnē. sicut hic. vñ ppō vliis 7 singularis pnt dupl? considerari. vel p his q denominat. 7 sic nō sunt opposita. vel p his que significat. 7 sic opponitur: qz picularis vt picularis nō est vniuersalis 7 cōtra. Hec rñso peccat i duob?. Primo i hoc qz dicit: qz hic nō est diuisio s3 rē qz diuisio s3 rē ē qñ nihil quod ē subiectiue sub vno mēbro ponit sub alio: s3 hic ē hmoi: ergo est diuisio s3 rē. Peccat s3o qz dicit qz p his que denotant nō sunt opposita. Cōtra qz quēadmodū vniuersal? picularis p his q significat sunt opposita: qz vñ nō ē aliud p te. ita ppones sic denotat opponitur: qz vna nō ē alia: qz rē rē. Itē aliter dicit qz vñ contineri sub alio pōt ē dupl? i pposito. Vno mō aliqd d3 contineri sub alio s3m picationē. sicut spēs pnt sub gñe. Alio mō aliqd dicitur contineri sub alio nō s3m picationē s3 aliē. vt aut s3m locū vt elemēta sub celo continent: aut s3m potestatem vt finis sub orio: aut s3m ordinē vt min? digni sub magis dignis pntine. aut sicut min? amplū sub magis amplo vt termin? nō diffinitus d3 contineri sub codē distributo vt aliqs hō sub ly ois hō. 7 isto mō picularis continet sub vli non vt recipiēs picationē cū? Ad formā ergo argumēti nego minore qz ista nō sit data per opposita large capiedō opposita. Et cū d3 qz vñ mēbrum pntine sub alio: ergo nō sunt opposita. Itē qz si vñ mēbrum continet sub alio tanqz recipiēs picationem eius non essent opposita. si autē dicitur aliter contineri sub eo dico qz sunt opposita vt in pposito.

Curum alia diuisio pponis cū diffinitionib? mēbrorum sit bñ data. s. alia modalis alia de inesse.

Contra diuisiones

arguit sic. Vel est diuisio vniuersali vel analogi. 7 arguit qz sit diuisio vniuersali sic: gen? nō diuidit nisi de rōne vniuersali: s3 ppō ē genus: ergo nō diuidit nisi de rōne vniuersali. In oppositum arguit qz ppō pnt d3 de ppōne d' inesse qz modalis. ergo est diuisio analogi. Scōo sic. aliq est ppō de inesse in qua ponit modus: ergo diffinitus male: qñ a. a. pbat. nā iste: hoc ē polē: hoc ē necessarium: hec ppositio ē va: hec ppō ē falsa: sunt de inesse vt p3: tñ ponit modus i ipis: ergo rē. Tercio sic. Ois ppō de sensu cōposito ē modal? s3 aliq est ppō de sensu cōposito in q nō ponit modus: ergo aliq ppō i qua nō ponit modus ē modal?. qñ a. p3: qz ē fillogisim? i darapti: maior pbat qz oē diuisum predicat vniuersalr de quolibz membro diuidentiu: s3 ppō modal? diuiditur i pponem de sensu cōposito 7 diuisio: ergo rē. minor argumētū pndipa

lis p3: qz illa est de sensu composito. pmissio tibi denari
um: et tñ in ea non ponit aliqz modus: qre rē. Quar
to sic: Ista ppositio non ē modalis: for. currit velociter.
et tñ ponitur mod⁹ in ea: ergo rē. consequentia nota cū
maiori: minor pbatur p distinctionē modi: qz mod⁹ ē
determinatio scā per adiectiū: s3 ly velociter est huius
di: ergo rē. Quinto sic qz rōne ista ē modalis forte cur
rere ē vez: eadē rōne illa est modalis: fortem currere est
scitū a me. et tamē non ponit modus: qre rē. gñtia no
ta cum minori: qz mod⁹ tñ sunt sex. maior pbatur. qz ly
scitū ē adiectiū sicut ly verū: et vtrūqz determinat totā
compositionē: qvtrags ē officiabil: et sicut scitū non
addit aliqd ex pte rei s3 aie. ita vez et falsum sunt in tel
lectu: sicut bonū et malū in rebus: sexto metaphisice.

Ad hec respondetur.

Ad p̄mum. dī qz ē diui
sio analogi vt pbat argumētū p vna pte. Ad rōnem
in oppositū dī qz genus nō diuiditur vt vniocū nisi
i ea i que diuiditur vt gen⁹: diuiditur aut genus i ea que
differunt simpliciter spē: et qz enūciatio de inesse: simpli
citer et de inesse sub modo non differit specie simplici
ter. idcirco nō diuiditur vt genus i ea. hec Bratiadens
primo per vermentas. quo ad p̄mū dñi dicit vez. et il
lud sufficit p argumēto: quo aut ad scōm est dubium. s.
quomodo ppositio de inesse et modalis non differat spē
simpliciter. Ad scōm negatur aīis. si recte intelligat
distinctionē propositionis modalis qz sic intelligitur. Pro
positio modalis ē illa in qua ponitur mod⁹ modalit
ter sumptus vel modificatiue. Ad pbationem aīis
cum dī in illa: hoc ē possibile: ponit mod⁹. dī qz non
ponitur modificatiue sumptus: qz sic determinat cōposi
tionem qz modificatiue sumuntur. Ad tertiū nego ma
iorem et ad pbationē cum dī: Oē diuisus vniuersaliter
predicat de quolibz mēbro diuidētum. Ista possz falsi
ficari: qz quātitas continua diuiditur in hēntē positio
nē et nō hēntē positionē. et tñ quātitas p̄tina non vni
uersalr predicat de alio mēbro. s. nō hēntē positionem:
qz illa ē falsa. oīs quātitas nō hēntē positionē ē cōtinua.
trāseat tñ p nūc. et cum diuiditur ppositio modalit
diuiditur in propositionē de sensu composito et ppositionē
de sensu diuiso. et sic p̄dicatur vlt de quolibz mēbro. vn
de licz illa sit ppositio de sensu composito: promitto ti
bi denarium: non tamē ē modalis de sensu composito.

Ad quartū dī qz mod⁹ sumitur duplr. s. large: et
sic describitur ē adiacens rei determinatio. i. determina
tio scā p adiectiū. alio mō stricte vt hic p̄mō facien
te pponem modale. et sic describitur. Ad mod⁹ ē determi
natio cōpositiōis facta p adiectiū addens aliqd ex pte
rei. et sic negatur qz i illa p̄pōe sit mod⁹ capiēdo mōz
stricte vt hic caplt licz large capiēdo sic. Ad gñtū
dicit Burleus in fo p̄yermentas qz vez et falsum non
sunt p̄p̄e modi: sicut nec scitū: et p̄abile cum nihil
addat supra cōpositionem quod sit ex pte rei. Aliter
pōt dici tenēdo qz sint veri modi fm magz. Et ad ar
gumētū negat aīis p pte. s. qz rōne vna ē modalit et alia.

Ad pbationē. ly scitū ē adiectiū sicut ly vez. cōce
do: et vtrūqz determinat totā compositionē: cōcedo quia
vtrags ē officiabil. In vtrags. n. compositio ē modifica
ta. nā p̄ma significat qz fortes currit: et fa qz fortes cur

rit ē scita a me: et cū dicit vlt rē sicut scitū nō addit ali
quid ex pte rei: ita nec vez necessario. Ad pbationē
bonū et malum sunt i rebus: vez et falsum sunt in itelle
ctu sexto metaphisice. dī qz veritas absolute est in reb⁹.
est aut in intellectu tanqz denominas intellectum: nec per
hoc negat philosophus vez et falsum ēē in rebus: s3 nō
vult eo modo ēē in rebus sicut bonū et malum. Recur
re supra in questione de veritate et falsitate p̄positio
nis si vis videre hoc ample.

Utrū tñ sunt sex modi scilz possibile impossibile cō
tingens necessarium verum et falsum.

Contra mod⁹ est

adiacens rei determinatio: ergo quot
sunt tales determinationes tot sūt mo
di: s3 plures qz sex sunt tales determi
nationes: qz bñ vel male. velociter: er
go plures qz sex sunt tales modi.

Secōdo sic: aut tñ intelligis per mo
dum vniuersaliter quodlibz adiectiū potens determi
re aliqd. aut adiectiū potēs determinare aliqd grā com
positionis: aut tñ adiectiū potēs determinare aliqd grā
cōpositionis addēs aliqd ex pte rei. Si p̄mo mō sūt
plures qz sex. qz bene: male: fortiter: velociter: er
go plures qz sex sunt tales modi.
Si s̄o mō adhuc plures sunt qz sex: qz dubius
pbabil: scitū: sunt modi illo mō. Si tertio mō sic nō
sunt sex: qz vez et falsus nō addunt aliqd ex pte rei: qz ve
rum et falsum sunt in intellectu sicut bonū et malum in re
bus: sexto metaphi. Immo quā rōne vez et falsus sunt
modi: eadem rōne scitū et nescitū. ergo non tñ sex modi
sunt. Tercio per se et per accidens sunt modi determi
nates aliqd grā cōpōis addēs aliqd ex pte rei. er
go sunt plures qz sex. s3 gñia et aīis p3 de se. Quarto
sic: verum et falsum non sunt modi. ergo nō sunt sex. cō
sequētia nota et aīis pbat: qz p̄būs in fo p̄yerme. deter
minas oppositiōes modalū de vō et falso nihil dicit de
istis. deideh sūt sex et nō plures qz ē cā qz sunt tñ sex.

Ad hec respondetur.

Ad p̄mū. dī qz mod⁹
sumit duplr. s. large et stricte. large quēqz determina
tio dī mod⁹. stricte vero solum determinatio cōposi
tionis addēs aliqd ex pte rei dī mod⁹. et sic p3 opposi
tū. Ad scōm sunt duo modi riēndi. Unus mod⁹
est Burlei qvult qz modi facientes pponem modalem
sunt tñ q̄mōz. s. necessarii: cōtingens: possibile: impos
sibile: vez aut et falsum nō faciūt pponem modale pro
p̄e. qz modi facientes pponem modale debēt h̄re has
duas cōditiones. s. qz determinēt verbū rōne compositio
nis sine totā cōpositionē. Secōdo qz aliqd addat ex parte
rei supra cōpōnem. Isti aut quatuor has cōditōes ha
bent verum et falsus nō qz deficit fa cōditio. qm nihil
addunt supra cōpositionē. s. supra cēvel non ēē: vt pro
bat argumentum scōm. Deinde format aliam rōnem
sic: Nulla ppositio modalis conuertitur cū sua de in
esse. s3 ille de vero et falso conuertitur cum suis de inesse:
ergo non sunt modales. gñia nota cū maiori. mōz pro
batur: qz idem est dicere for. currit. et verum est forte cur
rere. et fortes non currit et falsum ē dicere fortem curre
re. et fm hanc p3 solutio adsecūdum et quartū: qz p̄clu

104
aF

ad ver. Ad tertium vero dicitur Burleus quod per se et per
accus reducunt ad istos: illa per se reducitur ad necessa-
rium: per accus vero ad contingens. Aliter magis tenet mo-
dos facientes propositiones modales esse. et dicit quod modus
ut hic sumitur est dictio determinare potens propositionem predi-
canti cum subiecto: non autem est determinatio sed efficiens de-
terminationem. Secundo addit aliquid supra propositionem
quod sit ex parte rei. primum sic intelligitur quod determinet propo-
sitionem non predicanti cum subiecto. i. manifestet quod sit liberetia predi-
canti ad subiectum. et hoc excludunt hec aduerbia bene:
male: tarde: velociter: quod determinat verbum ratione rei ver-
bi vel principij. Secundo intelligitur. i. quod addat aliquid quod sit
ex parte rei formaliter et non efficienter tamen. quod non faciunt ista
dubium: probabile: scilicet: quod nec dubietas nec probabilitas
necessaria est in re sed in intellectu. scilicet necessitas: contingetia:
possibilitas: impossibilitas: veritas falsitas sunt in re esse. id est. et. Et ad
rationem Burlei secundam respondet negando maiorem. vii. propositiones
de modis ipotantibus veritatem aut falsitatem absolutam equi-
valent suis propositionibus de esse: Alie autem propositiones ipotantes
veritatem aut falsitatem conditionatas non equivalent illis de
esse. et per hoc patet ad secundum argumentum principale. quod acci-
pitur modus tertio modo. Et cum dicitur verum et falsum sunt in intel-
lectu: et nihil addit ex parte rei: negat. Ad auctorita-
tem philosophi dictum est supra quod philosophus non negat ve-
rum et falsum esse in re: sed dicit non eodem modo esse in re: sicut
bonum et malum: quod verum et falsum sunt in ordine ad intellectum:
bonum autem et malum in ordine ad appetitum. Et scias hunc mo-
dum esse magis. Ad tertium negat animum. quod nihil addit super
compositionem quod sit ex parte rei: nisi plenitudo quam reducatur
ad necessitatem: et per accus ad contingentiam ut vult Burleus.

Ad quartum respondetur in summis quod philosophus non determinavit
de illis modalibus de vero et falso quo ad figuram et op-
positionem: quod non habet diversam oppositionem ab illis de
esse. Cur autem tantum sint sex vide sufficientiam in sum-
mis in parte correspondente huic questioni.

Et de divisione propositionis modalis cum diffinitionibus metior
sit bona. scilicet alia de sensu diuiso alia de sensu composito.

F

Contra divisiones arguitur sic. Aut est diuisio generis in
speciem: aut vocis in significationes. aut
totum in partes. sed nullo modo ut per ba-
bo: ergo non est diuisio per se. tenet quia
cum maiori per Boetium in libro diuisionum
ponetur tamen istas tres diuisiones per se.
minor probatur. primo quod non generis in species

RE

per quod: propositio modalis: per primum de vera et per posterius de
alia cum una illarum sit vera modalis et alia non. Nec est di-
uisio vocis in significationes: quod vox equoca est equoca
bis in quod diuiditur sic: propositio autem modalis non est equoca istis:
cum primum una diffinitio predicetur de istis. Nec diuiditur ut totum in
illa: quod neque est totum generatum. neque ut totum centrale: neque ut
totum collectum: neque ut totum velle: neque ut totum partium. quod
re. Secundo sic. Propositionis de sensu diuiso non est mo-
dalis. ergo et. quia tenet: animum probatur aucte pluri in secundo per-
mentias di. In modalibus est et non esse sunt subiecta: appo-
sitiones vero sunt predicata. intelligitur per esse et non esse deum affirmati-
ui et deum negatiui: et per appositiones intelligitur modos: sed in
propositione de sensu diuiso modus non predicatur. ergo non est mo-
dalis. Confirmatur ratione sic. Illa solus est modalis in quod de-

minat verbum ratione compositionis: et hoc fit solus illa de sensu
composito: ergo illa de sensu diuiso non est modalis. Ter-
tio sic: Propositionis de sensu composito non est modalis: sed
de esse: ergo et. animum arguitur sic: Ois illa propositio est de inesse
in quod denotatur predicatum inesse subiecto simpliciter. i. sine determinatio-
ne alicuius modi: sed quia modus subiecti vel predicati deno-
tat predicatum inesse subiecto simpliciter: ergo est de inesse: quia nota
cum maiori. minor probatur. quod dicendo. fore currere est necesse. per
dicatum illud inesse toti subiecto. scilicet illi dicendi simpliciter. i. sine ali-
qua determinatione. Et Burleus vult hoc permentias quod
hoc argumentum concludat. Quarto diffinitiones mo-
dalis de sensu composito arguitur sic. Quando modus sequi
deum non est de sensu composito: ergo diffinitio mala: quia nota
est: animum probatur: quod modus non cadit super propositionem. probatur:
quod terminus sequens non habet vi supra precedentem. quod per lo-
cum a maiori probatur: quod negatio quod est maxime virtutis
non habet vi supra terminos precedentes: ergo nec alius alter
terminus. Item arguitur quod quia modus subiecti non est moda-
lis et arguitur sic: Illa non est modalis que non denotatur a
modo: sed illa non denotatur a modo: ergo non est modalis: quia
nota cum maiori. minor probatur. Ois denotatio est a for-
ma: sed predicatum est forma et non substantia. ergo non denomi-
nabitur a subiecto quod tamen est modus: et fit sic: ergo non est mo-
dalis. Quidam propositio de sensu composito arguitur sic:
Quot modis de vi oppositorum tot modis de reliquiis
per primum primo topicorum. sed propositio de sensu composito dicitur
duobus modis. i. qui precedit aut qui modus sequi: ergo et
illa de sensu diuiso quod opponit ei de tot modis: et sic non
solus erit qui modus mediabitur ut dicit diffinitio. Secundo
sic: Modus facies propositiones modales: aut determinat com-
positionem talem quod manifestatur quod propositio sit talis. aut manife-
stat predicatum qualiter inheret subiecto. Si primo modo
ista quod est de sensu diuiso non est modalis. Si secundo modo
illa de sensu composito non est modalis.

Ad hoc respondetur. Ad primum de quod est diuisio ana-
logica et analogata: quod propositio modalis per
primum de modalis va quod de non vera: quod sit va et non vera li-
fra statim patebit. et talis diuisio de diuisio vocis i signifi-
cationes. Et cum arguitur quod vox equoca sit diuiditur. concedo.
vii licet ois diuisio vocis equoce sit diuisio vocis i signifi-
cationes. non tamen ois diuisio vocis i significationes est diuisio
vocis equoce: ut dicit Boetius. quod et vox ambigua signi-
ficat plura sic diuiditur. et et vox significat si plura sed mul-
tis modis: ut in finitum significat aliquid sine fine sed diuersi-
mode: quod autem finitum magnitudinem aut sed multitudinem. aut
finitum spiritum. Ad finitum pro ratione aduerte de modalis ve-
ra que sit illa sunt due opinioniones. Quod opinio est quod ista
que est de sensu composito sit va modalis. quod modus deter-
minat verbum ratione compositionis. et de sunt modales de deos: sed mo-
dalis de sensu diuiso de modalis de re: ut cum de fore potest
currere denotatur quod i forte sit potentia ad currendum. Alia
est opinio Bur. i. hoc per. quod illa quod est de sensu diuiso sit mo-
dalis va propter hanc rationem adductam. et per hoc patet ad arguendum:
et ad plures de quod philosophus loquitur de modalis va quod est de sensu co-
posito sed primo opinione. sed per Bur. dicitur quod per subiectum
possumus intelligere. vnde modo illud quod refert ad predicatum. et sic
est alia per propositiones. alio modo illud quod est receptiuum forme sit
subiecta et substantia accidentis. Quia ergo philosophus dicit quod esse et non
esse sunt subiecta: per subiectum philosophus non intelligit substantiam quod

At

St

at

pt

refertur ad predicatum: sed loquitur de subiecto quod si-
pra se recipit formam et dispositionem. vñ vult dicere q in
modalibz eē et nō eē. i. cōpositio affirmatiua et cōpositio
negatiua sunt subiecta supra se recipiētia modum tanqz
dispositionē eoz: et sic pz ad argumēta. Ad cōfirma-
tionē sūt. Ad tñ negat añs: ad pbationē negat mi-
nor: et cū tu arguis forē currere est necē: illud p̄dicatum
necē iest p̄dicato simplr. s. illi dicto sine aliqua dēfina-
tione. dē q duplex est subz in ppōne tali: quoddā. n. est
subm. ppōnis: et quoddā est subz dicti subiectū. ppōnis est
totū dcm. subm vero dicti est accusatiuus pcedēs verbū
infinitū vt ly forē. Ad ppositū mō cū dē p̄dicatum debet
iesse subiecto cū dēfinationē: et nō simplr. dico q p subz
intelligitur subz dicti: et p̄dicatum intelligitur qd iponitur
p infinitū. Ad qrtū negatur añs. et ad pbationē negat
iter añs. et cū tu arguis q tñius sequens nō bz vñ su-
pra pcedentē. nego. et cum tu pbas a maiori q negatio
nō bz vñ supra pcedentē: ergo nec aliq ali? tñius.
negatur gñā. nec est locus a maiori: q negatio nō dē cē
maioris virtutis qz ali? tñius nisi supra sequētes: ab-
solute vero nō. Ad aliud dico q qñ modus subijcitur
dē modalis: qz reductur in illā in qua modus p̄dicatur.
Vel dē q dē modalis sine aliq alia reductio: et q dēno-
minatur modalis ab alio mō q ponitur p subo. Sz
aduerte q ille modus bz ut subiectū habeat rōnē mate-
rie tñ vt dēfinit totā cōpositionē bz rōnē forme: et sic
denotatio fita forma cū modus se habeat in modalibz
sicut verbū in illis de ieste. Ad qntū dē quo ad maio-
rē q illa ppō bz intelligi solū de pprie oppositis vt sunt
gñā dīctorio. ppō aut de sensu diuiso et de sensu cōpo-
sito nō pprie opponitur fm aliq spēs oppositionis: et
aduc in pprie oppositis nō est absolute verum: sed sic
bz intelligi q quot sunt significata vñius oppositi tot sūt
significata alteri? si fm oēs significatiōē sibi opponū-
tur. quare rē. Ad sextū dicit q modus facies ppōnē
modale facit vñs qz dīstictim. pnta hoc vel hoc: capiē-
do modale vt se extendit ad veras. Dīcti dīcti dīcti
mode respōdēt vt pō parte tactū est: Dīcti enim dice-
rēt q modus talr dēfinit cōpositionē q manifestat
qñs sit illa. ppō cū addit modus: puta possit vel ipolis.

Burlens vero vult q ppō modalis significet pmo
quō vñio sit p̄dicati cū subiecto. hoc ē quō p̄dicatū vñio
toti subiecto: an necessario vel gñgēt: et ad talē vñio-
nē sequit q sit talis qualitatis qualis iponit per modū.
Etz qñor regule declarātes oppositionē ppōnum
fitaz in figura sunt vere. Prima vniuersalis affirma-
tiua et vniuersalis negatiua sunt gñe. Scda particu-
laris affirmatiua et particularis negatiua sunt subcōtra-
rie. Tertia vniuersalis affirmatiua et particularis ne-
gatiua: et vniuersalis negatiua et particularis affirma-
tiua sunt dīctorie. Quarta vniuersalis affirmatiua
et particularis affirmatiua. vniuersalis negatiua et par-
ticularis negatiua sunt subalterne.

Contra prima arguit sic: Iste
nō sunt gñe: quibet bō
est aīal. nullus bō est qdlibet aīal: et tñ
vñā ē vniuersalis affirmatiua et alia
vniuersalis negatiua. g° regula fal-
sa: gñā nota cū minori. maior pbat:

quia iste sunt simul vere. ergo non sunt contrarie: con-
sequētia tenet cū ante. Itē iste nō sunt gñe: oīs bō est al-
bus. et nullus bō est albus. et tñ vñā est vñs affirmatiua
et alia vniuersalis negatiua: ergo rē. Secūdo sic. Iste
sunt gñe: fortes est alb? et fortes est niger. et tñ nō hñt ad-
ditiones regule. ergo rē. gñā nota cū minori. maior pbat
p phz scdo peryer. in fine vi. q ppōnes de gñis mo-
dis enūciādi sūt magis gñe qz de gñis p̄dicatis. vt ille
sunt magis gñe: fortes ē alb? for. nō ē alb? qz iste. for. ē
alb?: for. ē niger: h cōparatiū p̄supponit positū: ergo
sunt gñe. Tercio sic: Iste nō sunt gñe. oēs isti trabūt
namim: et nulli istoz trabūt namiz. per ly isti vel istoz de-
mōstrādo decē qui solū sunt sufficiētes simul ad trabēdū
namim: et tamen vñā est vniuersalis affirmatiua et alia
vniuersalis negatiua cū conditionibus regule. ergo rē.
gñā nota cū minori: maior pbat. q sunt simul vere.
q pma sit vera patet per casum. q secūda pbat: qz
dīctoriū est falsum. s. aliq istoz trabūt namim. Cōsi-
militet potest argui de ista: oēs apostoli sunt duodecim.
et nulli apłi sūt duodeci. Quarto: Iste sūt gñe: vterqz
istoz currit. et neuter istoz currit. et tñ nō habet cōditiōes
regule. ergo rē. gñā nota cūz maiori: minor pbat: qz
nō est idē subiectū i vtraqz. i vñā eniz ly vterqz subijcit.
in altera vero ly neuter. Quinto: Iste non sunt gñe:
oēs a est vez: nullū a ē vez. et tñ vñā est vñs affirmatiua
et altera vñs negatiua cū cōditiōibus regule: ergo rē.
gñā nota cū minori. maior pbat. posito. n. q pma vo-
cē b. scda vero a arguit sic: q nō sunt gñe: qz h b ē vez
a est vez. ergo nō sunt gñe: tenet gñā: qz dīctoriū si
vñū est vez: reliquū est falsum: quare rē.

Contra secūda regulam arguitur sic. Iste nō
sūt subcōtrarie. aliquis homo animal est. aliquis
est. aliquis homo animal non est: et tamen vñā est par-
ticularis affirmatiua et alia particularis negatiua cum
conditionibus regule. ergo rē. consequētia nota cū
minori. maior patet de se. Item iste non sunt subcō-
trarie. aliquis homo omne animal est: aliquis homo oē
animal non est. et tamen vñā est particularis affirma-
tiua: et alia particularis negatiua cum alijs cōditiōi-
bus regule. ergo rē. consequētia nota cum minori: ma-
ior probatur: quia iste sunt simul falsi: ergo nō sunt sub-
contrarie. tenet consequētia. antecedens patet de prima
parte. de secūda pbat: qz sequitur aliquis homo omne
aīal nō est: ergo aliqz homo nullū aīal est: qz equalent.
ergo rē. Secūdo sic: iste non sunt subcōtrarie: aliqua
fēnir est omnis fēnir: aliqua fēnir non est omnis fēnir. et
tamē habet oēs cōditiōes regule: ergo regula falsa. cō-
sequētia tenet cū minori: maior pbat. qz sunt simul fal-
si: ergo nō sunt subcōtrarie: gñā tenet. antecedēs pbat.
qz secūda sit falsa pz: qz dīctoriū est vez. qz prima sit
falsa pbat per phm pmo peryer. vi. Nulla affirmatio
est vera in qua vñ vñ sumptū p̄dicatur.

Contra tertia regulā arguitur sic: Iste nō sunt
cōtradictorie: quilibet homo aīal est: et
aliquis homo aīal nō est. et tamē pma est vñs affirmati-
ua et secūda particularis negatiua cū alijs cōditiōibz re-
gule: ergo regula falsa: gñā tenet cūz minori. maior pz.
qz iste sunt simul vere: ergo nō sunt dīctorie. Itē iste
nō sūt dīctorie: quibet bō omne aīal est: aliqz bō omne

F

a

n

a

G

a

aiā nō est: tamen habent ditiones regule: ergo rē.
gna nota cū minor: maior pbat: qz sūt sūt false. ergo rē.
Scdo sic: iste nō sūt ditione: nullo hoie currēte tu es
asinus: et aliquo hoie currēte tu es asinus: et tū bz ditiones
regule. ergo rē. cōsequētia nota cū minor: maior pbat:
quia sunt simul false.

6t

Contra qrtā regulā arguit sic. iste nō sunt sub-
alterne: quibet hō aiā nō est: et aliqs hō
hō aiā est: et tamē sunt ditiones regule: ergo regula fal-
sa: gna nota cum minor: maior pbat: qz vniuersalis ē
vera et particularis est falsa. ergo nō sunt subalterne: te-
net gna. asis pbat. qz pma sit vera patet exponēdo.
qz scda sit falsa: patet qz ex illa sequitur qz aliqs hō nullus
aiā est. qd est falsum. Secūdo sic. Iste nō sunt subal-
terne ois homo est ois homo. et aliqs homo est ois hō: et
tū habet cōditiones regule. ergo regula est falsa: gna no-
ta cum minor: maior pbat: qz vniuersalis est vera. et
particularis falsa. qz particularis sit falsa patet. qz vni-
uersalis sit vera pbat per Boetiu dicentē qz nulla ppo-
sitiō est verior illa in qua idē pdicat de seipso: s; hoc idē
pdicat de seipso. ergo est vera. Sili enā pōt pbari per
oēs suas singulares sic. Ille homo ē ille homo: et ille hō
est ille hō: sic de singulis: ergo ois hō est ois hō.

7t

Ad hec respondetur. Ad pmiū dicitur qz quatuor
cōditiones requiruntur pro verificatiōe re-
gule. Prima qz sint de cōsimilibus subiectis pdicatis
et copulis. Scda explicite vel implicite. Tertia sup-
ponētibus pisse pro eodē vel pro eisdē. Quarta qz ter-
minus nō distribuitur in vna distribuā in altera. Ideo i
pma ppositiōe quā assignas deficit qrtā conditio. In
secūda deficit tertia. qz pro pluribus supponit li hō in p-
ma qz in secūda. Et si replicas cōtra phus assignat illa
eē gna in secūdo per ymeritias. Dicit qz exēploz reg-
ritur manifestatio et nō verificatio. posuit ergo gna exē-
pli in veritate tamē nō sunt gne. Ad scdōz dī negan-
do maiorem. Et ad pbatōnē dī qz phus loquitur valde
large de quietate accipiēdo quietatē pro oppositiōe. hic
aut loquitur de quietate stricte. Ad tertiū dī qz ille non
sunt gne: qz signū vniuersale diuersimodetenet in illis.

at
qt

Itā in pma ly ois tenet collectivē. In secūda ly nul-
la tenetur diuisione. pmo quo aduerte qz signū vniuersa-
le affirmatiuū in numero plurali limitat ad sensum col-
lectiuū. signū aut vniuersale negatiuū nō limitat ad sen-
sum collectivū de se: sed ad sensum diuisiuū: et hoc habet
ex nā sua. Et si replicas. assigna gniū pme. dī qz ista est
cōtraria. nulli illoz qz sunt oēs illoz trahit nām: s; n.
ly nulli de se limitat ad sensū diuisiuū: vt deū est. tū cū ad-
ditō limitat ad sensum collectivū: vt cū isto qui sunt oēs
illoz: et ista secūda est falsa. Ad qrtū dicitur qz ille sūt
cōtrarie. Ad pbatōnē i oppositiū cum dī: nō est idē sub-
iectū. nego. vnde subiectū in vtraqz istaz est ly illoz. et ly
neuter et vterqz sūt signa distributina. Et si replicas cō-
tra: qz sequitur qz quibet istaz est incongrua. pmo qz
subiectū discordat cū verbo in numero. deinde in regimi-
ne: qz hoc verbū currit nō vult p supposito genitiuum.

Scdo discordat adiectiuū cū substantiuo in casu vt pa-
tet. Ad pmiū dī qz non valet illa gna. subm discordat
cū ybo i numero: ergo est incōgrua: qz nō est idē suppo-
sitiū et subiectū. Illud. n. qd pcedit ybū apud logicū dicit

subiectum. Similiter dicitur qz non discordat in regimi-
ne verbū cū supposito: qz ly illoz s; sit subiectū nō ē sup-
positū: s; ly neuter et vterqz est suppositū. Ad secūdū
dī qz qdā sunt adiectiuā nois qz regit casus post se: vt dī
fributina: qdā vero nō: vt albus alba albū: et filia. pmi
ma adiectiuā nō tenent cōcordare in casu cū illo quod
regit ab eis. Alia vero semp tenent cōcordare in casu
cū substantiuo qd nō regitur ab eis. Ad qntū negatur
maior: et ad pbatōnē cū dī. si pma est vera scda est ve-
ra: ergo nō sunt gna. negat gna. lex enī gnoz est qz nō ē
pote duo gna eē simul vera. sic aut est hic: qz nō est pote
illa sit eē vera: s; si vni sit vez et aliud nō sit vez. Ad
scdōz pncipale dī sili qz requirunt qmōz cōditiones p se-
cūda regula. s; qz sint de cōsimilibus subiectis pdicatis et
copulis: explicite vel implicite supponētibus pisse p eodē
vel p eisdē: et pdicatis diuimter supponētibus quo ad
mobilitatē et imobilitatē. i. distributivē et non distributivē.
et sic pz ad pmiū: qz deficit qrtā ditione. In pmiis enī dua-
bus pdicatis stat determinatē. In scdis vero pdicatis stat
distributivē. Ad scdōz negat maior. Ad pbatōnē ne-
go qz pma sit falsa. et cum tu pbas auctoritate phi dī. qz
nulla affirmatiō est vera illa in qua vniuersale vltiū
pū pdicat. Dī qz deū philosophi itelligit cū hac cōdi-
tiōe. s; si talis ēminus vltiū sumptas beat plura supposi-
ta. si at nō beat pla supposita nō cōuenit vt in pposito.

at

qt

mt

nt

Ad tertiū pncipale dicit ali qz qmōz cōditōes requi-
tur p etia regula. s; qz sint de gnis subiectis pdicatis et
copulis: explicite vel implicite: supponētibus pisse p eodē
vel pro eisdē: et qz extremū non distributum in vna di-
stribuatur in alia. et econuerso si sit terminus distribu-
bilis. Et per hoc patet ad argumentū qz deficit quarta
conditio. In primis enim predicatū nullibi distribuatur.
In secundis vero vtrōbiqz distribuatur. Ad secūdū
negatur minor: qz nullius quantitatis sunt. Ideo pma nō
est vniuersalis nec secūda particularis. Et si replicas:
assigna ergo gtra dictorium illius. nullo hoie currēte tu
es asinus. dicitur qz est illud: nō nullo homine currēte tu
es asinus. Et si arguis sic: Ad nullo hoie currēte tu es
asinus. ergo aliquo homine corrente tu es asinus. tenet
cōsequētia: qz nō nullus et aliquis equipollēt. dicit qz nō
equipollēt nisi quodlibet eoz seorsum possit in principa-
lem copulā. modo hoc est falsum de ly nullo eo qz dīcē-
do nullo hoie currēte tu es asinus. solus negatur ablati-
uus et nō verbū pncipale. Et si arguis sic. Ad isto ho-
mine currēte tu es asinus. et sic de alijs. ergo nullo ho-
mine currēte tu es asinus. tenet gna a singularibus suffi-
ciēter enumeratis ad suā vniuersalē. dicit negādo gna
qz quilibet pars antecēdētis sumpta p singulari est me-
re negatiua necessaria. cuius oppositiū est falsum. et gnis
affirmatiuū falsus. veritatem sequitur sic dicēdo: Isto ho-
mine nō corrente tu es asinus: sic de alijs. ergo nullo
hoie currēte tu es asinus. sic quibet pars antē est falsa.
vt patet descēdēdo ad oēs causas veritatis: qz tres ha-
bet. s; conditionale: causale: et temporale. Ad quartū
pncipale dicitur qz requiruntur quatuor cōditiones p
quarta regula. s; de cōsimilibus subiectis pdicatis et
copulis: explicite vel implicite supponētibus pisse p
eodē vel pro eisdē et pdicatis eodē modo supponēti-
bus mobilitatē vel imobilitatē. i. qz si predicatū i vna stat

6t

af

distributive et in altera. et si in una non fiat distributive nec in altera. Et per hoc pz ad argumētū: qz deficit qrtā cōditio. Ad scōm negat maior. Ad pbationē negat maior qz sit vera. s. ois hō est ois hō. Et ad auctoritatē Boetij cū dī q nulla ppō est verior illa in q idēz pōcat de seipso. dī q intelligit cū duabus cōditionibus. pma q pōcatū nō sumat minor: alter q lter sumit i pposito. Secūda q pōcatū significet aliqz rē que existat: et per hoc excludit bec ppō falsa: chymera est chymera. Ad aliā pbationē negat qna: nec iste sunt singulares illi? vls. s. ille: ille hō ē ois hō: et ille hō est ois hō. g. ois hō ē ois hō: tūc bñ valet qna: s. anis ē falsū. Qz regule declarantes naturā: et legem ppositionū atqz in figura sint verē.

Duo qna non possunt cē simul vera: sed bene falsa.
 Duo subcōtraria nō pnt cē sīl falsa: sed bñ sīl vera.
 Duo dīctoria nō pnt cē simul vera nec simul falsa.
 Si subalternā vls ē vera et picularis et nō ecōtra rē.

mf

Contra pma regulā arguit sic de qna: et pbatur duo qna cē sīl vā: qz ista sūt sīl vā: ois dē ē dē: et nullus dē ē dē: et illa sunt duo qna. g. rē. qna tenet cū minor. maior pbat. s. q illa sunt sīl vera: et arguit sic. Ista est vera: nullus dē est dē. qz assertiue signifi-

cat q nullus deus ē ista ppō dē est. et hoc est verē: et q altera sit vera: ois deus ē dē est: pbat sic: ista est duo vera. ergo rē. Scdo sic. Ista sunt simul vera: qlibet hō denariū pmitit: et nullus hō denariū pmitit: et sunt qna. ergo rē. tenet qna cum minor. maior pbat: et pono q qlibet hō pmitit denariū: ita tamē q nullus denariū pmitit: isto posito pz q ista ē vera: nullus hō denariū pmitit: qz nec iste homo denariū pmitit: nec iste rē. qz oppositū est falsū. s. iste hō denariū pmitit qd est cōtra casum. q alia sit vera. s. qlibet hō denariū pmitit: pbo. Nam hec est vera: qlibet hō pmitit denariū per casum. et hoc solūmodo: qz lē denariū stat cōfise tū: sed eque bene stat qfise tū in illa: qlibet hō denariū pmitit. ergo si vna est vera et reliqua est vera.

6t

Contra scōaz regulā arguit pbādo q est possibile duo subqna cē simul falsa. Et arguitur sic. Cōuertat a cū isto termino ois homo. et sibi subordinet: tūc arguit sic. Ista sunt simul falsa: a est iste hō: et a nō est iste homo. te demonstrato: et sunt subcōtraria. ergo rē. q pma sit falsa pz: q significat q ois hō ē ille hō. et q scda sit falsa pbat: q significat q ois homo nō est ille hō: que est falsa cū equalcat huic. nullus hō ē ille hō: q est falsa. q sunt subcōtrarie pz: q ambe sūt idē: finite: qz vna est affirmatiua et alia negatiua. de qfili subiectis rē. Scdo sic. ista sūt simul falsa: differēs ab ente est ens: et differēs ab ente nō est ens. et sūt subcōtraria. ergo rē. qna nota cum minor. maior pbatur: q pma sit falsa pbat: q qfili cūqz resoluat nūqz poterit verificari hoc est: et hoc est differēs ab ente. q scda sit falsa pbat: q sequit differēs ab ente nō ē. et tu es ens ergo differēs a te nō est ens. tenet qna a superiori distributo ad suū ierū: cū debito medio: rē cōclusio est falsa. qz cōtradi cōrū ē necessariū. s. oē differēs a te est ens. ergo aliqz p-

missaz est falsa. non minor ergo maior. rē.

Contra tertiā regulā de dīctorijs arguit pbādo q est possibile duo dīctoria esse sīl vera. qz ista sunt simul vera: qlibet hō hns equūz egat illū: aliqz hō habēs equū nō egat illū. et sunt dīctoria. ergo rē. tenet qna cū minor. maior pbat. et pono q qlibet homo habeat duos equos: quoz vñū equitet et aliū nō. isto posito pater veritas hui? qlibet homo habens equū egat illum: quia ille homo habēs equū equitat illum. et ille homo habens equū egat illū: et sic de alijs: ergo rē. Et secūda pbat. s. aliqz hō habēs equū nō egat illū: q ille hō habēs equū nō egat illū. et ille hō ē aliqz hō habēs equū. ergo rē. pz qna cū minor. maior pbatur. iste homo habēs illū equū nō egat illū: demonstrādo illū quē nō equitat. et ille hō habēs istum equū est hō habēs equū. ergo ille hō habēs equū nō egat illum rē. Secūdo sic. ista sunt simul vera: cuiuslibet hois asinus currit. et alicuius hois asinus nō currit. et bec sūt dīctoria. ergo rē. qna nota cū minor. maior pbat. et pono q qlibet homo habeat duos asinos vñū currentē et aliūz iacentē. quo posito pz veritas pme partis p exponētēs suas. et secūda pbat: hui? hois asinus nō currit. et ille hō est aliqz hō. ergo alicui? hois asinus nō currit. qna nota cū minor. maior pbat. hui? hois iste asinus nō currit. et hui? hois iste asinus est hui? hois asin? ergo hui? hois asinus nō currit. Tercio sic. iste sunt simul vere: qlibet singularis alicui? vls est vera. et aliq singularis alicui? vls nō est vera: et tū sunt dīctoria. ergo rē. qna tenet cū minor. maior pbat. p secūda parte pz. p pma parte pbatur sic: qlibet singularis istius ē vera. demonstrādo illā: ois hō est aial. ergo qlibet singularis alicui? vls est vera. qna tenet ab inferiori ad suū superius affirmatiue et sine distributiōe. qre rē. Quarto sic. ista sūt sīl vera. Adā fuit in istāti pnti: et adā nō fuit in istāti pnti. et eadē iuicē dīcūt. ergo regula falsa. qna nota cū minor. maior pbatur. et pmoq negatiua sit vera sic. nullū istās pns fuit. igitur nihil fuit in istāti pnti. patet ambē pnc. et anis pbatur. qm hoc istās pns nō fuit demon strādo istās pns. et hoc est oē istās pns. nullū istās pns fuit. Nam pbo affirmatiua sic: aliquādo fuit ita q adā fuit in istāti pnti. ergo ita ita. est q fuit in istāti pnti. pz qna. q qlibet ppō de pnti vera in terminis simpli: cibus et sine distributiōe reliquit vñā verā de pterito. si enim aliquādo fuit ita q tu es in ista domo ita est ver: q fuisti in ista domo. sed pbo anis faciēdo hāc qnam. adā est. igitur adā est in istāti pnti. illa qna est bona et aliq fuit ita sicut adeqte significat per anis. igitur tūc fuit ita sicut adequate significat per qns. qre rē. Quinto: ista sunt simul vera: de? scit antichristū esse futurū: et nullus deus scit antichristū esse futurū. et tamē iuicē dīcūt. ergo regula falsa. qna nota cum minor. maior probatur: q affirmatiua sit vera manifestū est. si enim antichristus est: deus scit antichristū fore. sed negatiua pbo sic: antichrist? cōtingēter erit. ergo de? nō scit antichristū esse futurū. pbo cōsequētiā: q si nō. scit igitur oppositū cōsequētiis et ante. et arguit sic: antichrist? cōtingēter erit. igitur nō pōt cē q nunq antichrist? erit. pz cōsequētiā: q si aliq pnterit cē q ipse nunq erit magis videt q modo pōt esse q nunq erit: tūc si deus scit antichrist? cē futurū. et modo pōt cē q nō.

pt

q̄s erit. ergo deus nunc scit aliquid & modo potest esse q̄ non sciat illud. consequens est falsum: quia scientia dei est firmior: q̄s existētia alicui⁹ istāns. sed hec copulativa nō est possibilis: aliqd istāns ē & modo pōt ēē q̄ illud istāns nō sit. ergo nec illa est possibilis. deus scit aliquid. & modo potest esse q̄ ipse nō sciat illud.

Contra q̄nta regular arguit sic. de subalternis pbādo q̄ vniuersalis ē vera & particularis nō arguit sic. q̄nta non valet: impossibile est cesare ēē. ergo possibile est cesare nō ēē. ergo nō si subalternus superi⁹ ē ver⁹ & inferi⁹ fals⁹. & q̄ cōsequētia nō valet. pbo: qm̄ anis est ver⁹ & cōsequēs fals⁹. q̄ anis sit ver⁹ p3. q̄ qd̄ semel est corrupt⁹ amplius ḡnari nō pōt. q̄ cōsequēs sit fals⁹. pbo: q̄ sequitur pole est cesare nō ēē. ergo cōtingēs ē cesare ēē. tenet cōsequētia s̄m p̄b3z scdo peryerme. di. q̄ cuiusq̄ datur pole eidē dā cōtingēs: s̄ cōsequēs est fals⁹. q̄ sequitur: cōtingēs ē cesare nō ēē. ergo cōtingēs est cesare ēē. tenet cōsequētia: q̄ ppō de cōtingētī h3 cōnerti p oppositas q̄litates s̄m p̄b3z in libro poy. s̄ cōsequēs est fals⁹. q̄ ex illo sequitur q̄ pole est cesare esse. &c.

Secūdo sic. ista cōsequētia nō valet: ois ppō indefinita est falsa. ergo aliq̄ ppō indefinita est falsa. q̄ casu posito ē anis ver⁹ & consequēs fals⁹. q̄ pono q̄ ista sit ois indefinita. videlicet ppō indefinita est falsa. q̄ significat precise q̄ ppō indefinita est falsa q̄ sit a. & p3 q̄ a est fals⁹. q̄ significat precise seipsē ēē fals⁹. tūc arguit sic: hoc a ē fals⁹. & hoc a est ois ppō indefinita. ergo ois ppō indefinita est falsa. cōsequētia bona: anis ē ver⁹. ergo & cōsequēs. s̄ cōsequēs ē anis p̄me cōsequētie. ergo anis p̄me cōsequētie ē ver⁹.

Ad hec r̄ndct. Ad p̄mū. Quicqd̄ aliq̄ dicit negādo q̄ ista est vera: ois de⁹ est de⁹. & ad pbationē q̄n dī ipa est duo vera. ergo est vera. dī q̄ illa ppō. ois de⁹ est de⁹ est. pōt considerari vt vna ppō & sic q̄nta alteri assignate. & sic est falsa. Alio mō pōt considerari vt sunt due ppōnes: & dī ppō plures: & sic sunt due ppōnes vere. s̄ sic non cōtrariant alteri assignate cū illa sit vna & ista sunt plēs. & formalit̄ r̄ndēdo negatur cōsequētia. &c. Ad scdō. Quicqd̄ aliq̄ dicat dī negādo illā: ois hō denariū p̄mittit. Ad pbationē cum dī: m̄ cōcedis istā: ois hō p̄mittit denariū. & nō alia rōne nisi q̄ ly denariū stat cōfūse tū. s̄z eque bene stat cōfūse tū in illa: q̄libet hō denariū p̄mittit: sicut in illa. ergo &c. negatur minor. s̄. q̄ eque bene stat cōfūse tū in vna sic in alia. Alā in ista q̄libet hō p̄mittit denariū: ly denariū stat cōfūse tū imobilit̄. sed dicēdo q̄libet hō denariū p̄mittit ly denariū stat cōfūse tū mobilit̄. ideo nō valet.

Ad p̄mū scdōe regule dī admissō casu negādo q̄ ille sunt subcōtrarie: q̄ subordinat̄ in mēte duobus s̄r̄ijs.

Ad scdō dī negādo. q̄ illa sit falsa aliqd̄ differēs ab ente nō est ens. imo est vera: q̄ dīctoriū est falsum. s̄. oē differēs ab ente ē. Et ad iprobationē negat̄ q̄nta. q̄ arguit a superiori distributo imobilit̄ ad sūi inferius & nō valet argumentū: sicut nō sequitur: differēs ab hōie nō ē homo. s̄entes est hō. ergo differēs a sorte nō est hō. q̄nta ē falsum & anis est ver⁹ posito casu q̄ solus homo sit. Et si q̄ris vnde habet ille ēmin⁹ ab ente q̄ flet imobilit̄. Dicunt qdā q̄ h3 ex hoc q̄ terminus stās determinate p̄cedit ipm̄. Ergo aut p̄nto q̄ habeat ab illis duobus signis simul q̄nta a nullo illorū habeat hoc. Ad p̄mū tertie

regule. Quicqd̄ dīcant aliq̄ admissō casu dīctoriū q̄ illa est falsa. ois homo habēs equū egat illū. q̄ ly illū stat dī distributū sicut sūi anis. s̄. sequi: q̄ est relatiū demonstratiōis rōne sui determinabilis. s̄o illa p̄mo asserit q̄ ois hō habēs equū egat oēs equū quē h3. q̄ est falsū in casu. & dīctoriū est ver⁹. videlicet homo hīs equū nō egat illū. Ad scdō dī q̄ illa sunt s̄l vera tenēdo rectā a parte post & nō sunt dīctoria. q̄ ille ēmin⁹ asin⁹ q̄ est pars p̄dicati in nulla illaz distribuit: & deberet i vna dī distribui & in alia nō. Ad tertū dī q̄ vniuersalis est falsa. Et ad pbationē negat̄ q̄nta: q̄ arguit ab inferiori ad sūi superi⁹ distributū: q̄ dicēdo q̄libet singularis alicui⁹ v̄lis est vera: ly alicui⁹ v̄lis stat distributū: q̄ est determinatio subiecti. Ad q̄ntaz negat̄ illa: adā fuit in istati p̄nti. & ad pbationē cū dī. hec aliq̄ fuit vera adā fuit in istati p̄nti: igit̄ tā est ita q̄ ipse fuit in istati p̄nti: nego q̄ntaz. & ad pbationē cū dī: ois ppō vera affirmatiua de p̄nti carēs extremo opposito & signo cōfusiō taz explicite q̄s implicite relinquūt v̄nā de p̄terito verā: qualis nō est in p̄posito: q̄ ly instanti p̄nti icludit cōpositionē: sequitur enim: m̄ fuit in instanti p̄nti. ergo m̄ fuit in istati qd̄ est p̄ns. & per hoc p3 ad exēplū iductū: q̄ nulla ē sititudo: q̄ ille terminus domo nō icludit cōpositionē verbales sicut ly instans p̄sens. Ad quintū negat̄ illa: nullus deus scit antichristū esse futurū. & ad pbationē nego cōsequētiā. & vltērius cōcedo cōclūsiōē adductā videlicet deus scit aliquid: & modo potest esse q̄ nō sciat illud: & ad pbationē: scientia dei est firmior: q̄s existētia alicui⁹ instantis: sed illa copulativa: aliquid instāns est & modo potest esse. nō est possibilis. igitur nec alia. negatur cōsequētia: q̄ illius p̄positionis veritas nō depēdet a futuro: sicut illius deus scit antichristū esse futurū. p̄terea negatur q̄ ista copulativa nō sit possibilis aliquid instans est & modo potest esse q̄ illud instans nō sit: q̄ modo hec p̄positio est possibilis illud instans non est: Ois enim p̄positio possibilis est modo possibilis: sed hec est possibilis: illud instāns nō est. demonstrādo p̄sens istāns. igit̄ ipa ē modo possibilis. q̄re &c. R̄sponsio magistrī i q̄d̄ra tura. Ad p̄mū quarte regule r̄spōdet concedēdo p̄mā cōsequētiā. & quādo vlt̄ra arguit: possibile est cesare rem non ēē. ergo cōtingens est cesare non ēē. distingo de cōtingētī: q̄ quoddā est cōtingēs ad vtrūlibet: quoddā est cōtingēs cōuertibile cūz possibilī. p̄mo modo accipiēdo nego q̄ntaz: & ad philosophū dico q̄ loquitur de cōtingētī quod cōuertitur cum possibilī. Secūdo modo concedo q̄ntam. & vltērius arguit: cōtingens est cesare non esse. ergo cōtingens est cesare esse. nego cōsequētiā: & ad philosophū qui dicit q̄ p̄positio de cōtingenti habet cōuerti per oppositas qualitates. dīctoriū q̄ loquitur dī cōtingenti ad vtrūlibet. Ad scdūm q̄ si ponatur indefinitam illam significare precise non admittitur casus: si vero non ponitur precise admitto & concedo cōsequētiā: sed non arguitur cōtra regulā: q̄ illa non est indefinita istūz vniuersalis cum illa p̄pōteticē signi ficet sicut quodlibet aliud insolubile s̄m quid. vniuersalis vero cathegoricē significat.

Utr̄ regule equipollentiarū sint vere. scilicet. p̄x. q̄ntadī. post. cōtra. p̄x. postq̄. subalter.

Contra primam

laz de p̄dictorū arguitur sic. Iste nō egpollēt: nō q̄libet homo aīal est. et aliq̄s hō aīal nō ē. igit̄ regula falsa. cōsecūtia tenet. aīis p̄batur. q̄ p̄ma ē falsa cū p̄dictorū s̄r̄vex. s. q̄libet hō aīal nō est. et sc̄da est v̄a. q̄ sequitur: iste hō aīal nō ē. et iste hō ē aliq̄s homo. ergo aliq̄s homo aīal nō ē. maior p̄bat sic: ille homo hoc aīal nō ē: demonstrādo aīnū. et hoc aīal est aīal. ergo iste homo aīal nō ē. Itē adduco argumētū magis: Iste nō equalēnt. nō aliquo hoīe currēte tu es aīnū. et nullo hoīe currēte tu es aīnū. ergo regula falsa. q̄ia tenet. et aīis p̄batur. q̄ p̄ma ē vera cū p̄dictoria sit falsa. et sc̄da ē falsa q̄ q̄libet suar̄ cāz veritatis ē falsa. Secūdo sic. negatio p̄posita facit egpollere suo p̄dictorio vel facit egpollere contradictorio negatiōis. vel facit illā p̄ponēz cui addit equipollere suo cōtradictorio. vel facit aggregatū ex negatōe et illo cui addit equipollere suo p̄dictorio. nō p̄mū: q̄ negatio nō equalēnt suo contradictorio. nec sc̄d̄z. nec tertiu: q̄ nulla p̄positio egpollēt suo contradictorio. Tertio sic: ista non egpollēt. non oēs apostoli dei sūt duodeci. et aliq̄ apli dei non sūt duodeci. ergo rē. tenet q̄ia. et aīis p̄z: q̄ p̄ma ē falsa cū p̄dictorū eius sit v̄ex: remouēdo negatiōē. et sc̄da ē vera rē. Quarto sic: iste nō egpollēt. nō nullus nō hō ē grāmaticus: et aliq̄s nō homo ē grāmaticus: q̄ p̄ma est v̄a et sc̄da falsa: p̄posito q̄ nullus sit grāmaticus. ergo regula falsa.

Contra sc̄dam regulā de cōtrariis arguitur sic. Iste nō equalēnt. q̄libet singularis aīnū v̄is nō est vera. nulla singularis aīnū v̄is ē vera. q̄ p̄ma est v̄a et sc̄da falsa. q̄ p̄ma sit vera p̄bat: q̄ seq̄t: q̄libz singularis hui⁹ v̄is hō ē aīnū. nō ē vera. s̄ ista v̄is est aliq̄ v̄is. ergo q̄libet singularis aīnū v̄is nō est v̄a. et q̄ sc̄da sit falsa p̄z. q̄ p̄dictorū est v̄ex. Itē adduco argumētū magis. q̄ iste non equalēnt: q̄libz hō aīal nō est. et nullus hō aīal non est. ergo regula falsa. q̄ia tenet. aīis p̄bat. q̄ sc̄da est falsa: vt patet et p̄ma ē vera. Secūdo sic: iste nō egpollēt. nulla chymera est nulla chymera. et quelibet chymera est aliqua chymera. et tamen adsunt conditiones regule. ergo regula falsa. q̄ia tenet cū minor. maior p̄bat. q̄ p̄ma est v̄a cū contradictoriū sit impossibile. s. aliqua chymera ē nulla chymera. q̄ seq̄t. ergo aliq̄ chymera est. et sc̄da ē falsa: q̄ inferit illam: quelibet chymera est. Tertio sic: sequit̄ ex regula q̄ nullū aīal est homo. ergo regula falsa aīis p̄bat: q̄ seq̄t. oē aīal ē hoīem est falsū. ergo oē aīal ē hoīem nō v̄ex: v̄ltra. oē aīal est hoīem nō ē v̄ex. tenet q̄ia ab affirmatiua de p̄dicato īfinito ad negatiua de p̄dicato finito. tūc v̄ltra. oē aīal est hoīes nō est v̄ex. ergo nullū aīal ē hoīem est v̄ex. patet q̄ia p̄ regula. et v̄ltra. ergo nullū animal est homo.

Contra tertiā regulā de subalternis arguitur sic. q̄ nō sequit̄ q̄libet hō oē aīal nō est. ergo aliq̄s hō oē aīal est. et hic arguit̄ p̄ regulā. ergo regula falsa. tenet q̄ia cū minor. maior p̄bat: q̄ aīis est v̄ex et q̄is falsū. Itē adduco argumētū magis. q̄ non sequitur nō q̄libet chymera est nō hō. ergo aliqua chymera est

homo. et tamen arguit̄ p̄ regulā. ergo regula falsa. q̄ia tenet cū minor. maior p̄bat: q̄ antecēdes ē v̄ex et cōsequēs falsū. q̄ q̄is sit falsū p̄z: q̄ aīis sit verum p̄bat: q̄ p̄dictorū est falsū. s. q̄libet chymera est nō hō. q̄ ex illa seq̄t q̄libet chymera ē. Secūdo sic: iste non egpollēt. nō aliq̄s hō necessario nō est aīal: et q̄libet hō necessario ē aīal. et tamē arguit̄ per regulā. ergo rē. q̄ia tenet cū minor. maior p̄bat: q̄ p̄ma est vera et sc̄da falsa. q̄ sc̄da sit falsa p̄z de se. q̄ p̄ma sit vera p̄bat. q̄ contradictoriū ei⁹ ē falsū. s. aliq̄s hō nō ē aīal. quocūq̄ enī dato falsa ē ista p̄pō rē. Tertio sic. Iste nō equipollēt. nō necesse ē nō sōnt currere. et ipole ē sōnt currere. et tamē arguit̄ per regulā. ergo regula falsa. q̄ia nota cū minor. et maior p̄bat. q̄ p̄ma ē falsa. cū contradictoriū s̄r̄vex. s. necesse ē sōnt currere. et sc̄da ē v̄a: vt p̄z rē.

Ad hec respondet. Ad primū negat cōsecūtia: s̄ debet addi i antecēdēte. et ille p̄dictorū q̄libet hō est aīal. et aliq̄s hō aīal nō ē. vt valeat q̄ia: s̄ tūc negat aīis p̄ ista p̄e addita: q̄ ista nō p̄dicunt cū in nulla distribuat̄ p̄dicatū. Aliud dicit magis q̄ negat p̄secūtia. s̄ vt valeat p̄secūtia v̄z addi i antecēdēte. et iste p̄dicat̄ aliquo hoīe currēte tu es aīnū: et nullo hoīe currēte tu es aīnū. sed hoc ē falsū: q̄ sūt p̄ponēs p̄bade p̄ suas cās veritatis quaz nulla ē aīnū quātitatis. Ad secundū d̄r q̄ negatio facit egpollere suo p̄dictorio p̄t ly suo refert p̄ponē cui additur et nō sequitur q̄ faciat illā p̄ponēz egpollere suo p̄dictorio. s̄ facit cōpōnem ex illa p̄ponē et negatiōe equipollere suo cōtradictorio. i. p̄trario p̄ponis cui addit̄. Ad tertium dicit q̄ ly oīs pōt teneri collectivē et diuīsiue. si diuīsiue ista est falsa: oēs apli dei sūt duodeci. et p̄dictoria ē vera. s. nō oēs apli sūt duodeci. si autē teneat collectivē ista ē vera. oēs apli sunt duodeci: et cōtradictoria ē falsa. s. nō oēs apli dei sunt duodeci: et tūc illa. nō oēs apli dī sunt duodeci. non equalēnt illi: aliq̄ apli dei non sūt duodeci. cū ista sit vera: et ratio ē: q̄ signū p̄ticulare nō pōt limitare aliq̄ ad sensū collectivū. S̄ nec signū v̄le negatiū s̄ solū signū v̄le affirmatiū. et hoc habet ex nā sua. Et si p̄tis cui equalēnt illa. nō oēs apli dei sūt duodeci. tanto ly oēs collectivē: v̄z q̄ hui⁹. aliq̄ apli dei qui sunt oēs apli sunt duodecim. et si vis q̄ia illius. oēs apostoli dei sunt duodecim. est illa. nulli apli dei q̄ sunt oēs apli dei sunt duodecim. et sic de alijs dicat̄. Ad quartū d̄r cū q̄ nō equipollēt: q̄ p̄ma est negatiua et sc̄da affirmatiua: q̄ sc̄da negatio tenetur īfinitē: q̄ ponitur iter adiectiūm et substantiūm. Et si dicis volo q̄ in ista nō homo est grāmaticus. ly nō teneat negatiue et nō īfinitē ergo addēdo aliā negatiōē sic dicēdo. nō nullus hō est grāmaticus. equalēnt illi: aliq̄s hō est grāmaticus. Dicit̄ negādo q̄ equalēnt illi. q̄ ly nō tenet īfinitē p̄pter cām dictā. et nō pōt teneri negatiue. Ad p̄mū p̄tra sc̄da regulā negat̄ antecēdes: imo equalēnt. Ad iprobatiōē cū arguis: q̄ p̄ma est vera et sc̄da falsa. negat̄ q̄ p̄ma sit vera: et cū in p̄bas negat̄ p̄secūtia: q̄ arguit̄ ab īfinito ad sūū superius distributiue. Ad aliā magistri d̄r cū magister negat̄ q̄ia. s̄ oporet addi in antecēdēte q̄ illa sūt cōtraria. s. q̄libet hō oē aīal est. et nullus hō aīal est. quod est falsū. deinde negatio debet esse p̄posita subiecto: nō autē p̄dicato: ideo nō valet. Ad secundūz

negat minor. f. q. sint additiones regule: q. nō arguit negatione postposita subiecto: & pposita verbo. & id ista nulla chymera ē nulla chymera: ē pure negatiua. s. dicēdo. nulla chymera nulla chymera ē: bene equalit illi: quolibet chymera est aliq. chymera: & utraq. est falsa.

Replia cōtra. Petrus hispanus pcedit illas equi pollere: nihil ē nihil. & quolibet ē aliquid. & tamē negatio seqt. verbū. Sūt philosophi pmo phisicor. pcedit illa: ex nihilo nihil fit. que equalit dicit: ex quolibet fit aliqua: que ē falsa q. ex isto ista nihil fit.

Ad pmiū dī q. Petrus hispanus intelligit scdm. negationē pcedentē verbū sic. f. nihil nihil est: q. ex pollet illi quolibet ē aliqd. Ad aliud dī q. philosophus intelligit negationē secundā subseq. verbū & non pcedere: sic videlicet: ex nihilo fit nihil. que vā ē. q. sūt dictionū icludit pceditionē. f. ex aliquo fit nihil.

Ad tertiū dicit qdā q. in dibus istis argumētis modus pōt teneri in sensu cōposito vel diuiso. si in sensu cōposito negat q. illa: oē aial ēē boiem nō ē vcz. ergo nullū boiez ēē aial ē verū. nec arguit p regulā: q. negatio nō postponit in vli affirmatiua & negatiua: cū nulla illaz sit alicuius quantitas: ex quo quilibet est modalis in sensu cōposito. si vō modus teneat in sensu diuiso itez negat q. illa. nec arguit p regulā: q. negatio debet immediate sequi subiectū. vii subm illi: oē aial ēē boiem ē verū est ly aial solū. residuū vō se tenet ex parte pdicati: id bñ seqt. omne animal nō ēē hominē est vcz. ergo nullū aial ēē boiem ē vcz: sed aīis ē falsū.

Ego aut rīderē alī & pformis magis: & dicerē negādo aīis pme psequēte. f. q. ex reglā sequat q. nullūz aial est bō. & ad pbationē cōcedo q. oēs ille ppones sunt de sensu cōposito. & cōcedo oēs q. illas factas ex pta vltima quā nego: & cū tu pbas q. illas valere. q. arguit p regulā. negat q. negatio non postponit sicut dī q. in modalib. nūc recte postponit q. nō pponit imediate i finitū: nō aut sic hic. ergo rē.

Ad pmiū cōtra tertiā regulā negat minor. f. q. arguat p regulā. q. nō recte postponit negatio. debet enī imediate postponi subiecto. idco bñ sequit. nō q. libet bō nō oē aial est. ergo ali q. bō oē aial ē: s. aīis est falsū. Sed si q. rīs cui equalit illa: nō q. libet bō oē aial nō ē. dico q. isti: aliq. bō aial ē.

Et ad aliud magis sūt negat minor. q. nō arguit p regulā: q. debet negatio postponi toti pponi: & postponi toti subo imediate: ita q. verbū pncipale pcedat. qualr nō sit i pposito. Id debet sic dici: nō q. libet chymera nō est bō. ergo aliq. chymera ē bō. sed utraq. nūc est falsa.

Ad scdm. negat minor. f. q. arguat per regulā. debz enī negatio postposita imediate postponi subiecto: qdā fit. Id debet dici sic: nō aliq. bō nō nō necessario est aial: & quilibet bō necessario ē aial. S. pma est falsa sic secūda: q. pma dictionū est vcz. f. aliq. bō nō necessario est aial.

Ad tertiū negat minor. f. q. arguat p regulā: q. non recte postponit negatio ad modū regule: debet enī cōfigi i finitū sic: nō necesse est fortz nō currere: & pōt est fortz currere. & tūc utraq. ē vera. Replia q. nō si negatio sit cōficta verbo pncipali. vt dicēdo: necesse non est fortz currere: cui equalit. Dicit q. nō ē aliter rīdendūz q. ad illā: necesse ē fortz currere. vnde sicut ponit figura modalū sine cōfitione negatiōis ad verbū pncipale: ita altera figura pōt fieri cū tali negatiōe nō trāseruo.

Unde sic sunt subcontrarie. possibile nō est te nō esse: possibile nō est te esse. & iste sunt cōtrarie: necesse nō est te esse impossibile non est te esse. & iste sunt subalterne. impossibile non est te esse. possibile nō est te nō esse: & iste sūt: necesse nō est te esse. possibile non est te esse.

Utrum diffinitio cōuersionis sit bene data.

Contra alicui cōpēit diffini

tio cū nō cōpēit diffinitū. ergo diffinitio mala. q. tenet: & aīis pbat. q. dicēdo nullū nomē est bō: homo nō est nomē. hic ē trāspōsitiō subiecti in pdicatū & cōuersionē: vt p3: & tū nō est cōuersionē. qd. pbat. q. si nō. oā

oppositū q. sit cōuersionē. vel ergo ē simplex: vel p accis: vel p ppositionē: nō simplex q. pma est vā & secūda falsa. deide q. mutat quantitas. nō p accidēs vt p3 in tractatu suppositionū in secūdo capitulo qd. icipit. Et aut cōgnoscat: in fine illi capitulo dicit q. nō ē cōuersionē p accidēs: nō aut ē cōuersionē per cōtrapositionē: q. terminū finitū nō mutant in finitū i finitū. q. rē. Cōnstr. arguit de ista: bō est spēs est bō. q. pma ē vā & scda falsa.

Secūdo sic. seqrē q. i ppositionē vocali nō pōt fieri cōuersionē. qd. est falsū. pbat q. nō ē cōuersionē pōt trāspōnī in pdicatū nec cōuersionē. pbat q. cū subiectū in vna ppositionē semel in vna pponē sit platum non amplius pōt deasūmī alia vt fiat pdicatū: iuxta illud: Quolat amissū semel irremocabile verbū.

Tertio sic. seqrē q. ista esset bona cōuersionē homo est aial. ergo aial est homo. qd. est falsū. pbat q. nō ē trāspōsitiō subiecti in pdicatū & cōuersionē. g. diffinitio mala.

Quarto sequeretur q. ista non esset bona cōuersionē. homo est animal & cōuersionē: qd. est falsū. q. sequatur: pbat. q. non est trāspōsitiō subiecti in pdicatū: & cōuersionē. ergo non ē cōuersionē.

Quinto sequeretur q. illa cēt cōuersionē vbi mutaret q. litas & maneret eadē quantitas. vt dicēdo oīs homo ē oē aial. oē aial non ē oīs homo. qd. ē falsū. & pbat pmo q. illa: q. illic ē facta trāspōsitiō subiecti in pdicatū & cōuersionē: vt p3. q. non sit cōuersionē arguit. q. nihil est in gūe quā sit in spē. q. rto. topicoz. s. illa cōuersionē i nulla spē est. ergo nō est in genere. q. in nulla spē sit pbat discurredo p oēs. pmo non est simplex: q. in simplici manet eadē q. litas & q. litas. & nō p accis: q. non mutat q. litas. non per ppositionē: q. non mutant terminū finitū i terminos i finitū.

Sexto cōnstr. argumētū pōt fieri vbi mutat q. litas & q. litas: vt dicēdo. oīs homo ē aial: aliq. aial nō ē homo: hec ē trāspōsitiō subiecti in pdicatū & cōuersionē: vt p3. & tamē non ē simplex. nec p accidēs: nec per cōtrapositionē: vt p3 per cor. diffinitiones. ergo rē.

Ad hec respondetur. & sunt duo modi rīdē. dī. Unus cōior est q. vult q. oīs cōuersionē sit bona q. nā ad bonū intellectū loquēdo. f. q. ex oī bona cōuersionē pōt fieri bona cōsequentiā: hui. opiniois ē Boetius vt p3 in sillis categoricis: & tenēdo hūc modū opouet restringere diffinitionē cōuersionis sic. Cōuersionē est trāspōsitiō debita subiecti in pdicatū & cōuersionē rē. sic q. cōmutatis terminis si cōuertēs ē vera vel falsa & cō.

uerfa similiter. et per hoc q dicitur transpositio tagitur
genus. qz ois conuersio est transpositio et non e conuersio. et p
hoc q dicitur debita: tangit dicit q declarat. p hoc q addit
in fine sic q conuersionis terminis si conuerteret est vera vel
falsa et conuersa fuit. et p hoc pz q si debet ee transpositio i
qbus pponit debet ee: qz in illis designatis p illi ver-
sum. feci simplr et. qd debet ee in illis: sm hac via
pz nullo ad argumeta. Ad pnu dicit q no est transposi-
tio debita. ad aliud nidec fuit. Ad scd dicit q ppo vo
catis pot conuerti. qz sufficit q aliqd fite suboponat loco
pdicatu et e conuersio. Ad tertiu dicit q ista no est conuersio.
qz secunda oio no est ppo. id nubil e subiectu nec pdicatu
in ea. Ad qrtu dicit q est transpo iplicite: et hoc sufficit.
Ad qntu et tertiu dicit q no e transpo debita et. Alio
modus est imaginari q duplex est conuersio. qda. n. est bo-
na et qda mala. In conuersione bona regitur due codi-
tiones. Prima q remaneat eade suppo gualis in emi-
nis conuersionis. hac additione tagit magi: vt declarat ar-
gumentu pnu in supponit caplo scdo. Et aut cogno-
scat qd emini supponit. Scda e q remaneat eade qli-
tas pponis in conuertere et conuersa. Quid no est: qz si no
remaneret eadem qalitas nulla bona conuersio cet bona
qna: qd pbat. qz ex ppo negatiua nunq sequit affir-
mativa de eisdem terminis nec e contra. igit nulla talis cet
bona qna. qns est intentione magi. qz sm cu ois con-
uersio simplr est bona qna: et aliq p accis et aliq p
positione. lz vlt no qlibet illaz fit bona qna. frustra eti-
cet incta conuersio vt pz. Conuersio vero mala est quan-
do deficit vna haru conditionu vel vtraqz vt suppositio
generalis et qalitas. Aduerte vlti: q conuersio bona
diuidit in bas tres species. s. in conuersione simpliciter: per
accides et per positione: et ideo no ois bona conuersio e
bona qna. Et si dicis in quo ergo talis bonitas consistit:
ex quo talis bona conuersio pot ee mala qna: vt ista ois
ho est aial: o aial est ho. q est p accis. et qre dicit bona co-
uersio. Ad pnu dicit q bonitas talis consistit in debita
transpositione extremor: q debita transpositio requit duas
coditides dictas. Ad scdm dicit q dicit bona conuersio: qz
fnata tali debita transpositione pot fieri bona qna in oi
specie conuersionis. no dico q puata tali debita transposi-
tione q ois bona conuersio fit bona qna: sed dico q ser-
uata tali debita pot fieri qna: sic intelligedo q ppo pot
tali conuerti q fit bona qna in omni specie conuersionis.
Ad ppoitu rededo conuersio diffinita hic est cois ad
bona et mala. si aut volum? restringere ad bona tui dice-
mus sic. Conuersio est transpositio debita subiectu in pdicatu
et e conuersio. debita dico remanete eade suppositioe gene-
rali et qalitas pponis: tuc ista diffinitio conuertit cu bo-
na conuersione: et adhuc oportet intelligere alias tres par-
ticulas sm magi in logica magna sic dicdo. Conuer-
sio est transpositio debita subiectu in pdicatu et e conuersio. vel
similitu iplicite vel explicite: copula manente. similitu dicit
ppter ppoie vocali. iplicite vel explicite dicit ppter ar-
gumentu qrtu dicdo et e conuersio. dicit copula manente p-
pter tui argumentu. Nec tu vltima particula videtur
supflua: qz si copula no maneret in secunda orone no cet
ppositio. et sic no eet ibi subiectu et pdicatu: et cosequeter
no eet transpositio subiecti in pdicatu et e conuersio. Ad
argumenta omnia scdm banc viam patet solutio.

Utrum sint tantum tres species conuersionis. s. sim-
plex: per accides: et per contrapositionem.

Contra arguit q sunt tantu
due sic. Nulla est con-
uersio p positione: ergo remanet
tun due. s. simplr et p accides: tenz
qna: et antecedens pbat. quicuplici-
ter. Primo: qz ois ppo conuertibi-
lis p positione pot conuerti simplr:
vel p accis: ergo frustra ponit ista.
tenet qna: qz frustra fit per plura: qd pot fieri p paucio-
ra: p pnu pmo phisicor. anis pbat. qz per positione
conuertit vniuersalis affirmatiua et pticularis negatiua:
vt pz per illu vsum: Qsio p cotra. sed ille eade pnt quer-
ti p accis. de vniuersali affirmatiua pz per illu versu:
Qua p acci. de pticulari negatiua pbat. qz dicdo: ali-
qs ho no est alb: aliqd albu no est ho: hoc e transpositio
subi in pdicatu: et e conuersio manete eade qalitas: s. muta-
ta qstitate: ergo e conuersio p accis. Secdo pbat idem.
s. q nulla fit conuersio p positione: qz qlibet conuersio e
extremor: transpositio. s. ista p positione no e extremo-
ru transpositio: ergo ista no est conuersio. qna nota cu ma-
ior. minor pbat. qz no sunt eade extrema in conuersa et i
conuertere: qz in conuersa extrema sunt emini finiti: in co-
uertere vo sunt emini infiniti. Tertio pbat idem sic. In
oi bona conuersione emini debet supponere pisse p eis-
de: s. ista p positione emini supponit pdictorio mo:
ergo no est bona conuersio. qna nota cu minor: et maior
pbat. qz nonina transposita idem significat. p pnu pmo
pyme: ergo eade mo supponit: tenet qna: qz suppo e
significatio emini in ppoie. Quarto pbat idem sic: qz
si daret conuersio p positione: tuc talis cet transpositio
subi in pdicatu: et e conuersio manete eade qalitas et qstita-
te vt dicit magi. Sed arguit q in tali conuersione p po-
sitione no maneat eade qstitas: et maxime sm magi p
qstitate intelligedo suppositione: qz illa. aliq rosa non est
suba. quertit sic: aliq no suba no est no rosa: In pma lz
rosa supponit determinate: et lz suba distribuitur. In se-
cunda vero opposito mo. Confirmat deui: qz eminus fi-
nit? no supponit eade mo sicut ipsemet infinit? p nega-
tione: s. diuersimode: ergo diffso claudit pdictione dicet
q manet eade suppositio et emini finiti mutatur in emi-
nos infinitos. Quito pbat idem sic: ois conuersio incta e
ppter reductionez syllogismor: imperfector ad pfectos:
vt pz pmo ppor: s. p conuersione simpliciter et p conuersione
p accis reducitur syllogismi: no aut p positione: vt
pz p pnu in loco pallegato: q nulla metione fecit de co-
uersione p positione i reducdo syllogismos: ergo nul-
la est conuersio p positione. Secdo pncipali pbat qz
sunt quatuor spes conuersionis: et arguit sic. Ultra istas dat
conuersio pter qstitate q no est aliq istaz: ergo quatuor sunt
spes. qna nota: et anis pbat ante magi i logica magna
q ponit conuersione pter qstitate qua diffinit sic: Conuer-
sio pter qstitate q no e aliq istaz e transpositio extremor
copula manete cui? alter extremu caret qstitate logica-
li. Hoc aut pz rone: qz exclusiua conuertit cu vlt de fini-
nis transpositis. mo tales at de sensu coposito conuertunt
sic: et no p aliqz istaz tui spex: ex quo tales ppoies no
sunt alieni? qstatis aut saltu altera. Tertio pncipali

probat. q. sint quinque species quæstionis arguitur sic: Ultra illas datur alie due. ergo rē. pbatur ans: q. ubi fiat trāspōitio subī in p̄dicatū r eōuersio mutata q̄litate r manente q̄litate est cōuersio q̄dā. q. sibi cōpetit diffō cōuersionis. r tū nō est simplex nec p accis nec p p̄pōsitionē: vt dicēdo: ois hō oē aial est: oē aial non est hō. ergo rē. Sill ubi fiat trāspōitio subī in p̄dicatū r eōuersio: mutata q̄litate r q̄litate est cōuersio quedā: q. sibi cōpetit diffinitio cōuersionis: r tamē nulla istaz est. s. simplex per accidēs rē. vt pz dicēdo: ois homo aial est: aliquod animal non est homo. ergo rē.

Ad bec

rationē pōt pmo negari q̄nā. vñ vt dicit magi in logica magna. q̄libet p̄pō mudi est cōuertibilis p accis. r tū nō valet. ergo nō sunt ponende alie spēs cōuersionis. Et ad pbationē cū dī frustra sit p plura qd pōt fieri per pauciora: dī q. vñ: est si eque bñ pōt fieri: qd mō negat: q. sic aptius scire pluribus istumētis facit cultellū qz vno tū: ita logic aptius r meli me dīctū plurib spēsbus cōuersionis pōt cōuētere. p̄pōnes qz vna tū. Amplius pōt negari ans. q. particularis negatiua nō potest cōuēteri simplr: nec per accis: si per q̄litate hic itelligim vniuersalitātē: particularitātē: r nō suppositionē: s. magister nō sit istius opinionis.

Ad scdm negat minor: r ad pbationē cū dī: nō sunt eadē extrema in cōuersa r in cōuētere: ergo nō est trāspōitio extremoz. negat q̄nā. s. enim illud qd erat totū extremū in cōuersa nō sit totū alterz extremū in cōuētere. sufficit q. mutet in locū alterius extremi: qd enim est extremū in p̄ma est etiā extremum in scda: s. nō tale rē.

Ad tertiu negatur maior. Ad pbationē nego istam q̄nam. nota trāspōita idē significāt. ergo eodē mō supponit: s. debet dici sic. idē significāt r eodē modo: ergo eodē modo supponit: sed tūc ans est falsum. Ad q̄ntū patet rñsio si p quāritatē itelligim vniuersalitātē: particularitātē: r nō suppositionē: q. tūc manet eadē quāritas in vtraq. Si aut per quāritatē itelligimus suppositionē vt vult magister hic dicēdū est q. manet eadē suppositio: nō quidē terminoz: sed p̄pōnis. i. q. si in p̄pōne cōuersa est suppositio determinata r distributiua: r in cōuētere silt: sed tūc tūc nō retinēt eadē suppositionē q. in cōuersa supponit vno mō r in cōuētere alio mō. Vel dicat q. manet eadē suppositio extremoz fm denotationē: sed nō terminoz. dico non tūc: q. tūc nō eodē mō supponit in vtriq. extrema at ēz denotationē sic: q. subī cōuēse r cōuēteris eodē mō supponit: r p̄dicatū vtriusqz etiā eodē mō. Ad cōfirmationē cū dī tūc nō finitus nō supponit eodē mō sicut ipsemet ifinitus. negat hoc. Pro quo aduerte q. cū aliqz tūc finitus ifinitat ppter negationē additā sibi illud aggregatū ex negatōe r ex illo cui addit negatio est vñ tūc finitus pōt stare determinate vel cōfise tūc vel distributiue: ēz exigētā signi: vt dicēdo nō hō currit: lē nō hō stat determinate: r dicēdo tūc nō hō currit: lē non hō stat cōfise tūc: r dicēdo oē nō hō currit: q. ista est vera stat distributiue. nec ille tūc nō hō distribuit dicēdo: nō hō currit: q. ista est vera: si afm currit: cū hoc ois hō currat: r sic pz qd sit dicēdū ad hoc. Ad q̄ntū negat maior. sed bene. vñ est q. quæstio simplex r quæstio per accidēs

est inuēta p̄p̄ syllogismoz ip̄fectoz reductionē: s. cōuersio p p̄pōsitionē nō: sed dices q. inuēit cōuersionē p p̄pōsitionē. r ppter qd. dī q. Boetius ponit eā in tractatu quē facit de syllogismis categoricis. Eli ostēdo quōd p̄pōnes situantur in figura. dī q. alique cōuētiunt. s. biip̄sis simplr. s. vñs negatiua r particularis affirmatiua. vñs vero affirmatiua r particularis negatiua nō cōuētiunt simplr. Et inuestigas si aliquo mō pnt sibiip̄sis cōuēteri. dicit q. p p̄pōsitionē sibiip̄sis cōuētiunt. r sic pz rñsio ad q̄ntū. Ad scōz p̄ncipale tenēdō vñ cōm diceret q. hic arguit de cōuersionibz p̄pōnū alicuius quāritatis. talis aut cōuersio assignata est in illis q. nullius quāritatis sunt. Vel alī fm vñ magi hic negat q. dē cōuersio pter quāritatē: q. tales cōuersiones facerent simplices. Ad tūc p̄ncipale pz p̄pōsitionē pcedentē q. ille nō sunt bone cōuersiones: q. i oī bona cōuersione dī remanere eadē q̄litas p̄pōnis: q. hic diuidit cōuersio i has tres spēs: Decedat igit q. sūt p̄les spēs quæstionis: sed nō quæstionis bone vt itelligim in p̄pōsitionē.

Utr diffinitiones quæstionis simplicis per accidēs: r per contrapositionem sint bene date.

Contra arguit sic: Illa diffinitio non ē bona que competit alteri a diffinitio: sed diffinitio cōuersionis simplicis conuenit alteri a diffinitio. ergo rē. p̄sequentia nota cuz maiori. minor pbatur: q. competit cōuersioni p p̄pōsitionē. Itā cōuersio p p̄pōsitionē est trāspōitio subiecti i p̄dicatū. r eōuersio manēt eadē q̄litate r quāritate: s. mutatis terminis finitis in tūc finitus ifinitus. Adodo diffinitio cōuersionis simplicis se bz ad istā diffinitionē sicut genus ad spēs: q. illa secūda addit aliqd supra p̄mā. Itā si de aliq cōuersione est vñ dicere est trāspōitio subiecti in p̄dicatū manēt eadē q̄litate r quāritate: sed mutatis terminis finitis in terminos ifinitos: est etiā vñ dicere q. est trāspōitio subiecti in p̄dicatū: r eōtra manēt eadē quāritate r quāritate. Secūdo sic. vel per quāritatē tū itelligis vniuersalitātē: particularitātē rē. vel suppositionē. Si primū. cōtra. Itāz dicēdo: ois homo currit: tantū currit est homo. ista est quæstio simplex: r tamen nō manet eadē quāritas. ergo rē. tenet q̄nā cū minoī maior pbatur: q. est cōuersio: vt patet r non per accidēs: q. secūda est alicuius quāritatis: nec per p̄pōsitionē: q. non mutantur termini finiti in terminos ifinitos: ergo ē simplex. Si vero per quāritatē tū itelligis suppositionē: cōtra. q. tūc illa est quæstio simplex: nullus hō ē omne rñsibile. rñsibile non est homo: quod est falsum: q. p̄ma est vera r secūda falsa. pbatur q̄nā: q. hic est trāspōitio subiecti in p̄dicatū: r eōuersio manēt eadē quāritate: q. vtraqz est negatiua: r quāritate: q. termini in vtraqz eodē modo supponit vt patet.

Contra cōuersionem per accidēs arguitur: r q̄ritur quare potius mutata quāritate manēt quāritate sit vna spēs cōuersionis que dicitur per accidēs qz mutata quāritate r manente quāritate: cum cōuersio per accidēs non sit bona q̄nā: q. in aliquibus valet in aliquibus non fm magistruz: sicut nec illa

conuersio est bona quia sit q̄ mittat qualitas et remanet quantitas: et est cu quantitas est accidens: ppōnis sic q̄litas. Secūdo sic. Aut per quantitatē tu intelligis vniuersalitatē et. aut suppositionē. si primum tūc ista estz conuersio per accēs. aliq̄s hō est aīal: ergo aīal est aliq̄s hō mo: vt pz. q̄is tūc est falsum: qz ē simplex: qm̄ p̄ticularis affirmatiua conuertit simplr. deinde cū iste equalēat. ali quod aīal est aliq̄s hō: et aīal ē aliq̄s hō. s̄z prima ē conuertens illi. aliq̄s hō est aīal i conuersione simplici. et secundo ēt erit conuertens illius i conuersione simplici. Si vero p quantitatē tu intelligis suppositionē sequitur q̄ ista n̄ estz conuersio p accēs: nullū aīal est oīs hō. et aliq̄s hō mo non ē aīal: pz q̄ntia: qz hoc manet eadē qualitas: et suppositio et. q̄ntis tūc est falsum: qz nō ē simplex: cū conuersa sit vera et conuertens falsa. neqz est p contrapositionē: cum non mutantur termini finiti in terminos infinitos: ergo remanet per accidens.

Contra conuersionē p contrapositionē arguit sic. Conuersio per suppositionē nō ē trāspōsitiō subiecti i predicatū et conuersio. ergo diffinitio mala: q̄ntia et aīis probatur: qz quod est subm i prima nō ē predicatū in fa: et quod ē predicatū i prima nō ē subm in fa: ergo non est trāspōsitiō subiecti in predicatum: et conuersio: et q̄ntia: et aīis probatur conuertēdo illas. hō non ē aīal. in illa. aliquod non aīal non est non hō. subm. n. in prima est hō. in fa vero ly homo nō est predicatū: s̄z ē ps predicatū. predicatū vero ē nō hō mo. Similiter predicatū prime est aīal. secūdo vero nō est ly aīal predicatū: s̄z ly non aīal. quare et. Secundo mō si per quantitatē intelligitur suppositio. arguit qz nō maneat eadē quantitas: qz dicendo oīs homo ē aīal: oē nō aīal est nō homo. ly aīal prius stabat cōfūse tū. In fa vero stat distributiuē: qz solum illud signū dē h̄z vim distribuendū. non aut ly non cū tenetur infinite: vel si vis qz ambo h̄nt vim distribuendū: ly aīal stabit determinate per magm̄ in illo capto. Idem maiori euidentia dico qz q̄i duo signa h̄ntia vim distribuendū quoz vnum ē affirmatiū et aliud negatiū cadūt supra aliquē terminū immediate faciūt stare determinate. Secūdo probat qz non maneat eadē q̄litas: qz in conuersa oēs termini sunt affirmati. in conuertēte vero oēs sunt negati: ergo mutat in conuersa et conuertēte et.

Ad hec videtur. Ad primum dicit qdam: vt taceum ē in sumulis qz conuersio simplex per illā p̄ticularē manet eadē quantitas differt a conuersione p accēs in qua nō manet eadē quantitas: et per illā manet eadē q̄litate differt a conuersione per suppositionē. Vñ dicit qz duplex ē q̄litas. vna est q̄litas suppositionis. alia vero est q̄litas terminoz. sicut. n. ppositio affirmatiua ē alteri q̄litas a ppōne negatiua. Ita terminū affirmatus est alteri q̄litas a termino negato: vt hō et non hō. Dicit ergo qz p manet eadē quantitatē intelligit magis manere vtrāqz qualitatē. s. ppositionis et terminoz: et id i conuersione per suppositionē s̄z maneat eadē q̄litas ppōnis. nō tū manet eadē q̄litas terminoz et. Vñ alr dicit qz ista diffinitio ē intelligenda cū precisione sicut diffinitio sp̄i. Sicut. n. i diffinitione sp̄i additur hec p̄ticularē solū dīcēdo: sp̄s ē que predicatur de pluribz differentibz numero solūz. ita ad

datur i diffinitione quersionis simplicis dīcēdo. Et conuersio simplex ē trāspōsitiō subiecti i predicatū et conuersio manet eadē q̄litate et quantitate solum. ita qz ly solūz importat mihi hoc nulla alia mutatione scā: et sic pz estis ad argumentum. Ad secūdam fm̄ viā cōm dicitur qz per quantitatē intelligit vniuersalitas et. Et ad im probationē negat: qz ista sit conuersio simplex. oīs homo currit: ergo tūc currens est hō. Et ad pbationē cum dicit non est per accidens nec p suppositionē. concedo. ergo ē simplex: nego q̄ntiam: qz conuersio fm̄ hūc modū s̄z fieri solū in ppōibz alicui quantitatē. mō conuertens hic nullius est quantitatē: quare et. Secūda viā magistri dicit qz per quantitatē intelligit suppositionē: et dicit illā quersionē ēē simplicē. s̄z ad aliā cū tu arguis qz s̄z ista viā ista est quersion simplex. nullus hō est oē r̄ibile. r̄ibile nō est hō: negatur qz illa sit conuersio simplex: quia nō remanet eadē suppositio: qz ly r̄ibile i pma supponit q̄fūse tū. in fa vero determinate. Et si allegares magistz q̄ntia hoc: qz i illo capitulo p maiori euidentia pōt vna regulā. qz si duo signa distributiuā cadāt sup eadē terminū quoz vñ sit affirmatiū et aliud negatiū faciūt stare determinate: dicit qz intelligit si immediate cadant.

Ad primum qz quersionē p accēs cū tu queris et. quia potius mutata quantitate et manet qualitate. Id fm̄ viā cōm qz potius mutata quantitate et manet q̄litate sit quersion p accidens qz ē: qz q̄libz quersion oīs ē bona cōsequētia. mō si mutet quantitas et maneat q̄litas est bona q̄ntia: nō aut si fiat et. S̄z fm̄ viā magri dicit qz nō oīs conuersio ē bona q̄ntia: s̄z tū oīs ppō conuertibil p accidens pōt aliter conuerti vt sit bona q̄ntia: non aut sic cēt si mutaretur q̄litas et maneret quantitas et. Ad secūda dicit qz per quantitatē intelligitur vniuersalitas fm̄ viā cōmū. et cū tu arguis qz sequitur tūc qz ista esset quersion p accidens: aliq̄s hō ē aīal: aīal est aliq̄s hō. pōt dici: negādo: s̄z ē conuersio simplex: qz p̄ticularis et indēfinita equalent. id sumitur ac si sint eiusdē quantitatē fm̄ viā magri dicit qz p quantitatē intelligit suppositio. et dicit illam quersionē ēē simplicē vt pz. s̄z ad aliā cum tu arguis qz ista non estz p accidens: nullū aīal ē oīs hō: et aliq̄s hō mo nō ē aīal: negat. imo ē p accēs. ad pbationē negatur qz maneat eadē suppositio: qz ly hō i pma suppositio q̄fūse tū. i fa vero determinate. Ad primum qz quersionē p ppōnez negat illa q̄ntia subz i pma nō ē predicatū i fa: et predicatū i pma nō ē subz i fa. ergo nō ē trāspōsitiō subiecti i predicatū et conuersio. s̄z. n. quod erat subm i pma nō sit totū predicatū in fa: sufficit tū qz mutet in locū predicatū. et s̄z de predicato dicat ex quo sequitur qz aliq̄ ē bona conuersio in qz non fit de subo predicatū nec conuersio: vt dicendo. nullū hō est oīs hō: nullū ens oīs hō ē aliq̄s hō. vnde inconueniens nō ē addere s̄z bñ diminuerē: et s̄z subm nō fiat predicatū et conuersio et. Ad secūda cum dicitur qz si p quantitatē intelligamus suppositionē qz noua manebit eadē quantitas nego. ad pbationē dicit qz remanere eadē suppositionē pōt ēē dupl. aut eadē suppositionē ppōnis: aut eadē suppositionē terminoz. Dico at eadē suppositionē ppōnis: qz si i conuersa repit vna suppositio vel plures: illa vel ille eadē repit i conuertente. Dico at terminoz quando illimet termini supponunt eodem modo i vtrāqz. In pposito manet eadē suppositio

tio ppositis non terminorum: et hoc sufficit. Vel clarius et ad idem redit. Vnde quod manet eadem suppositio extremorum secundum denominationem non autem terminorum. De qualitate vero dicitur quod manet eadem qualitas propositionis non terminorum: et hoc sufficit.

Utrum quilibet propositio possit converti simpliciter vel per accidens: aut solum ille designate per illam verum: Feci simpliciter et c.

Contra

libet propositio potest converti simpliciter: quia universalis affirmativa et particularis negativa non possunt converti simpliciter. ergo non quilibet propositio potest

converti simpliciter. et prima et secunda probatur. quia ista universalis ois homo est animal: si converteretur simpliciter converteretur in illa: ois animal est homo: et tamen conversa est vera et convertens falsa. igitur non convertitur simpliciter. Similiter illa particularis aliquod animal non est homo si converteretur simpliciter converteretur in illam. homo non est animal: et tamen conversa est vera et convertens falsa. ergo non convertitur simpliciter. et prima et secunda probatur. quia ista homo est animal non convertitur per accidens in illa: animal est homo. vel aliquod animal est homo. quod est conversio simplex. nec in illa: ois animal est homo: quod conversa est vera et convertens falsa. de negativa confirmatur. quia illa: aliquod animal non est homo: aut convertitur in illam: homo non est animal. aut in illam: nihil quod est homo est animal. et tamen in utraque conversa est vera et convertens falsa. ergo et c. Fortius arguitur de singulari affirmativa vel negativa cuius omnes termini singulares sunt: quia nulla talis potest converti per accidens nisi in istam: fortes est iste homo: que est conversio simplex. Similiter de ista negativa plato non est fortes. que convertitur in illam fortes non est plato: que est conversio simplex. quia in istis non potest mutari suppositio: cum terminus discretus semper sit discretus. nec potest mutari singularitas. Tertio quero quod convertitur iste: nullus presbyter sit diaconus. iam mea tederunt mee: fortis interest legem. plato mihi placet disputare. Marchi delectat audire. Tullius tederunt ridere. A Cicerone bene sit ridendi. Quarto quero quod convertuntur iste: albus fuit fortes. nigrum erit plato. album contingit esse nigrum. album potest esse nigrum. album de fuit esse nigrum. chymera intelligitur: cognosco rosas.

Quinto quero quod convertitur iste: necessario deus est creans. necio deus est. tu es ita fortis sicut aliquis homo: fortes est fortior platone. fortes est fortissimus istorum. tu differis ab omni homine. ois homo ab omni homine differt: nisi homo est albus: homo tamen est albus. omnis homo preter sortem currit. ois homo in quantum risibilis est animal: immediate autem hoc tu fuit albus. iam incipit esse ois quod est. formica est totum quod est in mundo. ipse erit aliquis homo. ab eterno fuit deus. finit? numerus est finit? Sexto quero an propositiones modales tamen de se sunt propositiones. et sic quod convertitur.

Ad hoc

sunt duo modi respondendi. Primus modus est cum dicitur quod quantitate intelligit unum

salitatem: particularitatem et c. et ponit quatuor conclusiones. Prima conclusio. Non ois propositio alicuius quantitate potest converti simpliciter. Hanc conclusionem probat primus argumentum et versus ille. Feci simpliciter. per quem designatur quod solum universalis negativa et particularis affirmativa convertuntur simpliciter. De singulari autem affirmativa de predicato dicitur: ut dicendo: fortes est homo: an possit converti simpliciter secundum hanc viam est dubium. Quidam dicunt quod non: et quidam quod sic isto modo convertendo: iste homo est fortes: capias quod placet. Singularis est negativa non est convertibilis simpliciter. ut fortes non est homo. Secunda conclusio. Non ois propositio alicuius quantitate potest per accidens converti. Hanc conclusionem probat secundum argumentum et versus ille. Convertitur enim per accidens per quem duo tatur quod solum universalis negativa et universalis affirmativa convertuntur per accidens. Tertia conclusio. Non ois propositio alicuius quantitate est convertibilis simpliciter vel per accidens. Hanc conclusio probatur: quia particularis negativa non est convertibilis simpliciter: nec per accidens: quare et c. Quarta conclusio conelarie sequitur ex istis et responsa ad dubium est quod non quilibet propositio potest converti simpliciter vel per accidens: sed solum ille designate per illum verum. Feci simpliciter convertitur. etiam per accidens. Hanc conclusio patet ex dictis. Et secundum hanc viam probatur responsa ad duo prima argumenta.

Secundus

modus respondendi quem de modo magis reputo. ponit et quatuor conclusiones: intelligens per quantitate suppositionem. Prima conclusio. Non ois propositio alicuius quantitate potest converti simpliciter: probatur: quia particularis negativa non potest converti simpliciter: ut illa: aliquod animal non est homo. nisi dicatur quod convertatur in illa: nullus homo est ois animal: sed ostenditur quod non sic convertitur simpliciter: quod non remanet eadem suppositio: ergo non sic convertitur simpliciter. et prima et secunda probatur: quia ly animal in prima stat determinate. in favore confusum: quod probatur: quia ista propositio: nullus homo est ois animal: equale est illi. quibus homo non est ois animal: quod negatio postposita facit egpollere prius: et tamen in illa vi probatur animal stat confusum: ergo et alia. Et si arguitur: quia secundum magis in capitulo illo. scilicet per maiorem evidentiam. Quandoque duo signa distributiva quorum unum est affirmativum: et aliud negativum cadunt supra eodem terminum faciunt illi stare determinate. ergo dicendo: nullus homo est ois animal: ly animal stabit determinate. et sic omnes termini supponunt eodem modo. et sic erit conversio simplex. Ad hoc dicitur quod magis intelligit quod illa duo signa immediate cadunt supra aliquem terminum: non autem quod mediate: ut si diceretur: nullus libet homo est animal: ly homo bene stat determinate: sed non est sic propositio: quare et c. Secunda conclusio. Non ois propositio alicuius quantitate potest converti per accidens. Hanc conclusio probatur: quia singularis que solum est ex terminis singularibus non potest sic converti: ut iste homo est fortes. iste homo non est fortes: quod non potest mutari suppositio in istis. Si autem magister vel dicere oppositum bulis conclusionis in aliquo loco vel saltem in logica magna: ubi dicitur quod ois propositio est convertibilis per accidens. dicatur quod loquitur de propositionibus factis non solum ex terminis singularibus.

Tertia conclusio. Ois propositio alicuius quantitate est convertibilis simpliciter vel per accidens: probatur conclusio: quia siqua est quod non possit converti simpliciter vel particularis negativa

113
F
g

at

pt

et

illa pot conuerſi per accidēs. Et ſiqua ē que nō poſſit cō
uerſi p accis vt ſingularis de oib⁹ terminis ſingularib⁹
ſile pnt querti ſimpliciter: ergo cōcluſio vā. Quarta
cōcluſio rīſua ad dubiū. Ois ppoſitio mūdi eſt cōuer
ſibilis ſimplr vel p accidēs. pbat: qz in qbuscūqz poteſt
ſeruari eadē q̄litas ⁊ ſuppoſitio poſſunt querti ſimplr ⁊
i qbuscūqz eadē q̄litas ⁊ nō ſuppō pnt querti p accis.
ſed in oib⁹ ppoſitiōibus mūdi pōt ſeruari eadē q̄litas
⁊ ſuppō: vel eadē q̄litas ⁊ nō ſuppō: ergo oēs poſſūt
querti ſimplr vel p accis. Ad argumēta ergo reſpō
det ſm hāc viā. Ad primū dī qz vñs affirmatiua pōt
cōuerſi ſimplr vt iſta: ois hō eſt aīal. cōuerſi ſic: tñ ani
mal eſt hō: ⁊ nō querti ſimplr vt dicit arguēdo: p̄ticu
laris aut negatiua cōcedo qz nō cōuerſi ſimplr. Ad
ſcōm cōcedi qz tā particularis affirmatiua q̄ negati
ua cōuerſi per accis ſicut cōuertunt in argumento ⁊
cū iprobab: qz querta ē vā ⁊ cōuertēs falſa: cōcedo: er
go nō cōuertunt p accis ſic. negat q̄nā: qz ſola cōuer
ſio ſimplr ē bona q̄nā ſm magis. Eſt replicares cō
tra has rīſones: qz vñs affirmatiua nō cōuertit ſim
plr ſm illū vñs. ſed ſimplr ⁊c. nec p̄ticularis p accis.
Dicū vt dicit magi qz ponit ille vñs grā exēplī. Ad
tertū qz q̄rit quod iſte cōuertit. dī qz cōuertunt ſicut
dicit. Sed aduerſe p̄ vñs obſeruādū qz ſi vñs cōuer
tere aliquā p̄pōnē de vbo adiectiuo reſoluas p̄ ipz in
vbu ſubſtātiū ⁊ ſuū participiū. poſtea facias trāſpōnēz
extremoz. attēto hoc qz t̄mū idē ſignificēt. ⁊ eodē mō
facia trāſpōnē ſicut ante: ⁊ hoc in cōuerſione ſimpli
ci. Dico qz idē ſignificēt. qz ſi p trāſpōnē vñs⁹ extremi i lo
cū alteri nō ſignificaret idē nō potes trāſponere vq̄alr
h̄z itelligat cē trāſpoſitū ſm intellectum. vt dicēdo iſinita
ſūt finita. tu nō recte dicerēs finita ſunt iſinita: qz l̄y fini
ta nō idē ſignificat cū p̄t⁹ tēti ſuerit ſincathegorematice.
⁊ nūc cathegorematice: ſz dices iſinita finita ſūt. ⁊ ſic
cōuerſa ē vā ita cōuertēs. Dī ē ⁊ eodē mō. qz ⁊ ſi ſigni
cet idē: ſz nō eodē mō: qz ſi nō ſupponit eodē mō nō ē fa
cta recte cōuerſio. Hoc notato facili declaro quō ille
p̄pōnēs assignate cōuertunt. Prima i illā. nullus ſiens
dyacon⁹ ē p̄byter. Scōa i illā. aliqd qd tēdet vite mee
eſt aīa mea. Tertia i illā. aliqd cui⁹ licet eſt legere eſt ſor.
Quarta i illā. aliqd cui placet diſputare ē plato. Qui
ta i illā. aliqd quod delectat audire ē Adar⁹. Sexta i il
lā. aliqd qd tēdet ridere ē Tuli⁹. Septima i illā aliqd
a quo bñ ſit ridēri eſt Cicero: oēs iſti cōuertunt ſic ſim
pliciter. Ad q̄rtū dicit qz ille cōuertunt ſic. Prima i
illā: ſortes aliqd albu ſuit: vel in iſtā. p̄teritus ſor. eſt vel
ſuit albu⁹. Scōa i iſtā: plato aliqd nigrū erit. vel in iſtā:
plato eſt vel erit nigrū. Tertia i illā: contingēs eſſe nigrz
eſt vel cōtingit eē albu. Quarta i illā potēs eē nigrz eſt
vel pōt eē albu. Quinta i illā. deſinēs eſſe nigrz erit vel
deſinit eē albu. Sexta i iſtā. itellecū ab aliquo ē vel eſt
itelligibile eē chymera. Septima i iſtā cognoscēs roſas
ſum ego. Et ſz quidā velint: vt dic magi i logica ma
gna qz nulla de vbo ampliatio tā a pte ſic qz a parte
poſt: tā ad poſſe eē qz ad nō poſſe eē ſit p̄prie cōuertibi
lis: nō tamē video aliquod icōueniēs ⁊ nōs. Adag⁹ cui
ſic ſequit opinione illor: de hoc tamē nō eſt demōſtra
tio: ſeqre qd placet. Ad quintū dī qz ſic cōuertit. Prima
i illā: necio aliqd ē de⁹. Scōa i illā: de⁹ creās necio

⁊c. Tertia i illā: ens ita forte ſit aliqz hōes tu. altera i
iſtā. ens ſortis platone eſt ſor. Quarta i iſtā: ens ſor
tiſſimū iſtoz eſt ſor. Quinta i iſtā: diſſerēs ab oi boni
ne es tu. ſocia i iſtā diſſerēs ab oi boie eſt hō. Sexta i
illā. oē albu eſt hō. ſocia i iſtā: hō tñ albus ē. Septi
ma i iſtā. oē currēs de ſpē humana eſt nō ſor. Octava
ē i iſtā. tantū aīal eſt hō iqnātū rīſibilis. Nonā i illā
immediate ante hoc aliquod albu fuiſti tu. Decima i iſtā
qz icipit eſſe omne quod eſt eſt ver⁹: qz prima ipſicite ſub
ordinat hūic. ver⁹ eſt qz iā icipit eſſe omne quod eſt. An
decima i iſtā: formica totū quod eſt i mūdo eſt. Duo
decima i illā ſemp aliquis homo erit ſuturus. Trede
cima i illā: deus ab eterno ſuit. Decimaquarta i il
lam: iſinitus numerus finitus ē. Et nota qz plures ſpe
cies quertiōnū ponit magiſter in logica magna: ⁊ in q
buscūqz remanet eadē ſuppoſitio ſimplr cōuerſio eſt: ſi
aut in aliquibus mutat: cōuerſio p accidēs erit. Ad
ſextū ſm hanc viā dī qz modales de ſēu cōpoſito ⁊ de
ſenſu diuiſo pnt cōuerſi ſimplr ⁊ per accis. Simplr
qdē cōuertunt qñ ſiet de ſubiecto p̄dicatū ⁊ ecōuerſio
manēt eadē q̄litate ⁊ quātitate. i. ſuppōnē. Per acci
dēs vō qñ mutabit ſuppō. Exēplū in modalib⁹ de ſen
ſu cōpoſito. vt neceſſe eſt oēm hoīem currere: cōuertit
ſimplr in illā: oēm hoīem currere eſt neceſſe: ſz per ac
cidēs cōuertit in iſtā: aliqū hoīem currere eſt neceſſe.
In illis aut de ſenſu cōpoſito aut totū dictū ē ſubiectum
⁊ modus p̄dicat⁹: aut ecōuerſo. Exēplū in modalib⁹ de
ſenſu diuiſo: vt iſta: nullū hoīez poſt eſt currere: quē
ritur in illā: nullū currens poſt eſt eē hoīem. In iſtis
enī de ſenſu diuiſo aut ſubiectuz dicti: puta accuſatiuz
caſus eſt ſubm: ⁊ iſinitius ē p̄dicat⁹: aut ecōuerſo. mo
dus aut nec ē ex pte ſubi nec p̄dicat⁹: ſz ſemp lūgū cū v
bo: vt determinet ipz. ⁊ enī determinatio ipz: ſic adiectiuū
ē determinatio ſubſtātiū. Vel alr pōt dici ad ſextū ſm
viā cōz diſtinguēdo p̄pōnē modale: qz qdā ē de ſēu cō
poſito. quedā vō de ſenſu diuiſo. Propōnēs de ſenſu
cōpoſito nō pnt querti. nec ſimplr: nec p accis: qz nul
lū quātitatis ſunt. pnt autē cōuerſi largius accipiendo
cōuerſione qz hic per vñā ſpecie cōuerſionis q cō
uerſio p̄ter quātitate dicit⁹: que eſt trāſpoſitio extremo
ruz: cuius alterz extremū caret quātitate logiali: p quā
cōuerſione breuiter cōuertunt ppoſitiones equalētes
facta trāſpoſitione extremoz qz nulla eſt alieit⁹ quan
titatis vel ſaltē altera. ſicut cōuertit vñm̄. ſalis affirma
tiua in excluſiua de terminis trāſpoſitis dicēdo: oē cur
rens eſt hō: nñ homo currit: ⁊ ſic cōuertunt modales
de ſenſu ppoſito: vt iſta: poſt eſt ſorē currere. in iſtā ſor
tem currere eſt poſſibile. Et hanc viā ſequit magiſter i
logica magna. Propoſitiones aut modales de ſenſu
diuiſo cōuertunt ſicut ille de inſeſe vt dicit philoſoph⁹
in p̄mo p̄oz. Itā vñs negatiua ⁊ particularis affirma
tiua cōuertunt ſimplr. vñs negatiua ⁊ vñs affirmati
ua cōuertunt per accis: ⁊ hoc dico de p̄pōnib⁹ de ne
ceſſario ⁊ i poſſibili ⁊ poſi vt ordinant in figura. Propo
ſitiones vō de poſi p̄tunt idē eſt quod contingēs con
uertunt ſicut iſte de contingēti q per oppoſitas q̄litates
cōuertunt. vt exēplis declarabo ⁊ exēplificādo p̄pō
nam modū ſicut facit philoſoph⁹ licet itelligat modus
mediare. Vniuerſalis negatiua vt neceſſe eſt nullum b

esse a quertit in vsem negatiua. s. in illa: necesse e nullu
a e b: qz ex opposito scde isert oppositu pme: quia op-
positu scde est. no necesse est nullu a esse b: que equialet
huic: pole est aliqd a e b. ad qua scgt. pole est aliqd b
esse a: qz dicit pme pponi. igit pma quertio est bona.
¶ Particularis affirmatiua vt necesse e quoddā b eē a
quertit i pticularē affirmatiua. s. in istaz. necesse e qdā
a e b: qz ex opposito secūde isert oppositu pme. Oppo-
siti eni secūde est. non necesse e quoddā a esse b. que equi-
poller huic. pole est nullu a e b: que quertit i bāc. pole
est nullu b eē a. qz tradit prime ppositioni. Non eniz
capit hic pole. put est idē qd quingēs: s. i suo toto signi-
ficato vt cōprehēdit necariu z quingēs. Vniuersalis
affirmatiua vt necesse e oē b eē a: quertit per accis sic ne-
cesse e aliqd a e b: qz ex opposito secūde isert oppositu
prime. Oppositu eni pme est. nō necesse est aliqd a esse b:
que equipoller huic: pole est nullu a e b: que conuer-
tit in bāc. pole est nullu a eē b: que dicit pme positio-
ni. ¶ Propositiones vero de impossibili z possi in suo signifi-
cato quertunt eodē mō sic ille de necio. ideo gratia bre-
uitatis relinquo. ¶ Propositiones vō de cōtingenti z de
possi prout pole cōuertitur cū quingenti opposito modo
cōuertunt ad illas de iesse: qz in illis de iesse de subiecto
fit pdicatu z cōuersio: z semp remanet eadē q̄litas: licet
nō semp maneat eadē q̄litas. In istis vō qd fit subz
vel pdicatu remanet eodē mō z mutatur q̄litas. ¶ Ratio
hui⁹ ē: qz vt dictu est illa ē bona quertio in q̄ sicut est vi-
tas in p̄pone cōuersa ita est i quertite: si aut de subo sic
ret pdicatu z manet eadē q̄litas. nō inueniet in oī mā
vera. imo in aliq̄ est anis vez z q̄ns falsu. verbi grā. q̄n
git nullu hoīem eē albu: illa est va: qz hoc quingere pōt.
si aut cōuertat sic: cōtingit nullu hoīez eē albu. hec ē fal-
sa. ponit eni qz fontes sit mō albu nūq̄ poterit contige-
re fontē nō eē hoīez. fit at cōuersio i diuersa q̄litate. ¶ Itā
cū quingēs sit triplex. s. nati rari z ad vtrilibet vt cōtin-
git hoīez eē albu vt i p̄lib⁹ vt cōtingit hoīem hīe duos
pedes: vt i pauciorib⁹ vt cōtingit hoīez eē monachuz. ad
vtrilibet. illud qd a tot pōt remoueri quot pōt iesse: z
sic negatiua z affirmatiua si vtrc sunt: quingēs vt i p̄li-
bus nō quertit i cōtingēs vt i p̄lib⁹ sed in cōtingēs vt in
pauciorib⁹. vñ ista. quingit nullu hoīez eē cecū. cōuertit
i illa: cōtingit oēm hoīez eē cecū. ¶ Prima ē cōtingēs i p̄li-
bus. scda i pauciorib⁹. Eodē modo cōtingēs i paucio-
ribus quertit i cōtingēs vt i p̄lib⁹. Itā si cōtingit in plu-
ribus deficit i pauciorib⁹. z si cōtingit in paucioribus.
deficit in p̄lib⁹. hoc āplevide pmo pōz: l. daz quertio
nō simplex ē vñor: qz vñ si quertia est vera z cōuertēs.
Vñ q̄libet conuersio sit bona quertia.

RF

at

df

Contra Aliqua est conuersio
simplex que nō est bo-
na quia: ergo nō q̄libz quertio ē bona
quia: tenet quia anis pbat. qz ista est
quertio simplex: nullu aial est ois bō.
ergo aliq̄s bō nō est aial: qz est trāspō-
sitiō sub i p̄dicatu z cōuersio manēt
eadē qualitate: qz vtraz ē negatiua: z
quāitate. i. suppone: qz termini eodē mō supponunt in
vtraz: qz ly aial i vtraz stat distributine vt p3: z ly bō
stat determinate. In scda p3. in pma pbat p magis in

capitulo. p maiorē eni dētia dī. qz qn dno signa distri-
tina quoz vñ est affirmatiua z aliud negatiua cadunt
supra eodē terminū faciūt stare determinate: s. hoc ē ita:
ergo zc. z nō anis ē vez vt p3: z q̄ns falsu. Sili arguit.
de illa null⁹ bō ē ois homo: ergo homo non est aliquis
bō: qz ista ē quertio simplex: vt supior: z nō anis ē vez z
q̄ns falsu: ergo zc. Scdo sic. Aliq̄ ē quertio p accis
q nō ē bōa quia. gō nō ois cōuersio ē bona quia: z quia:
anis pbat: qz ista ē cōuersio p accis: ois bō ē aial: ergo
oē aial ē bō: vt p3 p diffōne cōuersiois p accis: qz ē trā-
spōsitiō sub i p̄dicatu z cōuersio manēt eadē q̄litate: s.
mutata q̄litate. i. suppone. z nō nō est bona cōsequētia:
qz anis est vez z cōsequēs falsu. Sili nō valet illa cōsequē-
tia: aliq̄s aial nō ē bō: ergo null⁹ bō est aial: qz anis ē ve-
ri z psequēs falsu. z nō est cōuersio p accis. vt patet per
cius diffinitionē: qz zc. Tercio sic. Aliq̄ est cōuer-
sio p p̄positionē q nō ē bona cōsequētia: ergo zc. cōsequē-
tia nota: anis pbat. ¶ Primo sic: qz illa cōsequētia nō va-
let: aliq̄ rosa nō est suba: ergo aliqua non substantia nō
est non rosa: z tamē est cōuersio per p̄positionē: vt pa-
tet per diffinitionē eius: ergo zc. cōsequētia nota cū mi-
nor. maior pbat: qz anis est vez. positio q nulla ro-
sa sit: z nō cōsequens est falsu. qz contradictoriū est vez.
s. ois non substantia est non rosa. qz p̄dicatur superi⁹ de
inferiori affirmatiue. Secundo: quia ista cōsequētia
non valet: cōmpera nō est aial: ergo aliq̄s non aial nō
est nō cōmpera: z tamē est conuersio per p̄positionē:
ergo zc. cōsequētia nota cum minori per diffōne eius.
maior pbat: quia antecēdēs est vez vt patet: z conse-
quens falsu: quia contradictoriū est verum: scilicet
omne non animal est non cōmpera. Tercio sic. Ista
consequētia non valet: aliquis homo non est albus
ergo aliq̄s nō albu nō est nō bō. z tamē est quertio p p̄-
positionē. ergo zc. quia nota cū minori. maior pbat. qz
positio q nullus bō sit anis est vez vt p3: z nō q̄ns est fal-
sum: qz dicituriū est vez. s. oē nō albu ē nō bō. Quar-
to sic: ista quia nō valet: ois suba nō est ens. ergo oē nō
ens nō est nō suba. z nō ē quertio p p̄positionē. ergo zc.
quia nota cū minori. maior pbat. qz anis est vez vt p3: z
q̄ns falsum. qz ad q̄ns sequit. ergo oē non ens est a tūo
adiacēte ad scdā adiacēs. qd nō est falsum. Quinto. qz
ista quia nō valet. bō albu nō est aial. ergo qdā nō aial
nō est nō bō albu. z nō est quertio p p̄positionē. ergo zc.
quia nota cū minori. maior pbat: qz anis est vez. positio
q nullus homo sit albus. z cōsequēs falsu cum cōtra-
dictoriū sit vez. quare zc.

Ad hec sunt duo modi rñdendi. Vnus est ma-
gistr q vult q nō q̄libet cōuersio sit bo-
na quia: sed solū cōuersio simplex vñ est bona quia. cō-
uersio aut per accis z per p̄positionē nō vñ est bona
quia. qz stat cōuertā ē verā z cōuertentē falsā vt pbat
duo vltima argumenta. z hāc opinionem tenēdo restat
rñdere ad p̄mū argumentū. Ad p̄mū ergo dī negā-
do anis. ad p̄bationē negatur maior. s. qz illa sit cōuer-
sio simplex. s. nullu aial est ois bō. ergo aliq̄s homo non
est aial. z ad p̄bationē dicitur q nō remanet eadē quā-
titas. i. suppositio in vtraz. qz ly bō in pma stat cōm-
tū. in scda vero determinate. qz in scda stat determina-
te p3: z qz in pma stat cōm- tū pbat: qz illa nullu ani-

6t

R

pt

6f

mal est ois homo: equalit huius: ad alia non est ois ho-
mo: ubi ly homo stat p fute fin. et ad pbatione: cuz dicit
fm magistri qm duo signa distribuntur. et q magi
intelligit qm cadunt immediate qliter no e hic. Et ad aliud
confut dicit q no est conversio simplex ppter eandem cam
sit bona gna. et pbat vlt de conversione simplici: et
per accis et per ppositione per hoc pncipiū. Q: ex op-
posito gntis sequit oppositi aūda. ideo consequia e bo-
na. Et huius opinionis videt fuisse Boetius in tractatu
de sylis cathegoricis. qui loquens de conversione ppo-
sitionum dicit: Convertunt aut ille vt dictum est qua-
tens comutatis terminis sit vere sunt vel false. Insuper
dicit q vltis affirmativa et picularis negativa non con-
vertunt subipsis simpli. q: stat vna e vera et alia falsa.
Sunt picularis affirmativa et picularis negativa non
convertunt p accis ppter illud idem. Ecce q manifeste
vult Boetius q ois conversio sit bona consequia. Et hac
opinionem tenedo quaz no reputo iserore opione magis
cu ei videant asserere viri doctissimi: vt Boetius et ples
alii. restat ridere ad oia argumeta: pntelligo q p qti-
tate bec opio no intelligit suppone sed vltatem: piculari-
tate et. Ad pms ergo negat ams. ad pbatione ne-
gat maior. s. q ista sit conversio simplex. et ad pbationes
di q non manere eade quantitas. q: prima est vltis. s. nul-
lus aial est ois ho. et scda est picularis. aliqs ho no e aial.
Et confut ad aliud ridet. Ad scdm negat ams. ad p-
bationes negat maior: q no mutat qntitas: cuz vtraq: sit
vltis: s. illa. ois ho est aial convertit sic aliqd aial est ho: et
sic a convertit ad convertit e optima gna. Ad aliud
negat minor. s. q illa sit conversio p accis. q: picularis
negativa no potest converti per accidēs. solū. n. designa-
te p illū vltū convertunt p accis. s. Qua p acci. Et si di
q: copet sibi diffinitio conversionis p accidēs: q: et tra-
spositio sub i plicatu et conversio manet eade qlitate
s. mutata qntitate. Ad intellectū tuū di q non est debita
transpō qliter intelligit in diffōne illa. qre et. Ad tertiu
p ista opione descendda duos modos ridendi suz ima-
ginatus. quoz pms faciliō ē. scdm vero subtilior.
pms pntelligit qm finit et infinitū i pposito: et dicit q
duo cōditōes requit. pms q vna nāz q existat pbat q
possit negari p negationē additā. 3o ly chymera no est
finitus infinitabilis in pposito. ly rosa no ē finitus infi-
nitabilis i pposito. si nulla rosa sit. ly homo no est fini-
tus infinitabilis i pposito si nullus ho sit: ly ho alb no
est finit? infinitabilis in pposito i nullus homo alb?
sit. Scda conditio q finit? infinit? infinitas nās de-
relinq: ppter hac finitus trascedēs. puta ly ens non ē
finitabil. q: negatio addita sibi negat oēs nāz ita q nul-
lā derelinq. Et ppter hoc pz respōsio ad oia argumē-
ta: q: nulla illaz ppositionū ē convertibilis p ppositio-
nez illis casib? nātib? Et si h pms conditionē arguis
sic: q: posito q null? homo sit: ego qro ate an ly no ho
mo sit finitus finit? vel infinit? ergo ois finit? est fini-
tus vel infinitus. et non potes dicē finit? vt pz per diffini-
tionē finitū finit. ergo ē infinitus et. Confirmat. q: ly
homo ē finit? finitus i tali casu. ergo addita negatio
erit infinit? 3te pmo peryermentias vbi agit de finio
finito et infinito: bec cōditio no pōtur ab aliquo docto-

re. bene enī ponit q finit? infinit? negat vna naturā. sed
no ponunt que existat. ppter bec argumeta hic mo-
dus suspectus est. ppter tamen defendi: et ad argumenta
respondet q aliud est querere absolute de finio finit
et infinito. et aliud est querere i pposito. i. fm qd ex ipis
terminis finitis vel infinitis pōt fieri conuersio per con-
trapositionem. Absolute enim concedo q no homo ē
terminus infinitus. in pposito tamen no est. i. no ē ta-
lis terminus infinitus fm quem possit fieri conuersio per
contrapositionem. Et ad confirmationem similiter. et
ad auctoritatem aliorū similiter q loquūtur absolute et
no in pposito. Sub alijs tamen verbis pōt dici idēz. s.
q subiecto manēte ppositio convertibilis est per cōtra-
positionem: aliter no. i. si subm supponat pro aliquo exi-
stente. Alius modus respondēdi subtilior: et magis cō-
formis Boetio: cuz sit extractus ex ois eius hinc inde:
premittit duo. pms q fm Boetius in pmo peryer-
mentias vbi agit de termino infinito. Terminus infi-
nitus pōt vere affirmari taz de eo quod non est qd de eo
quod est. Unde sicut illa est vera: finitus est non homo.
ita illa. chymera est no homo. et non valet a tertio adia-
cente ad secundum. ergo chymera est. q: terminus infinitus
est distractivus cum tā de non ente qd de ente verifi-
cabilis sit: et ista ppositio. chymera est no homo: simpli-
citer convertitur in illam. no homo est chymera. ergo
quemadmodum talis terminus infinitus pōt vere affir-
mari tam de no ente qd de ente. ita econtra de termino
infinito pōt vere affirmari tam no ens qd ens. Scdm
do premittit de mēte Boetij in sillogismis cathegoricis
capitulo de conversione per contrapositionem. q ista
ppositio. quoddaz no animal non est non homo. si-
gnificat q quedam res que aial no est homo ē. sive qd-
dam non animal homo est. Cuius rō est: q fm ipsum
in primo peryermentias sicut ex affirmativa de predica-
to infinito sequit negativa de predicato finito: ita econ-
tra. Unde sicut valet. fortes ē no homo. ergo fortes no
est homo: ita econtra. ista ergo ppositio. quoddaz no
animal non est no homo: equalit illi: quoddam no ani-
mal est homo. Et si contra pms pmissus arguatur:
q: dicit Boetius i primo peryermentias q termin? infi-
nitus est qvnam naturam destruit et infinitas derelict.
ergo non pōt affirmari vere de no ente. Di q: termin?
infinitus dicit duo principaliter. pmo negationem na-
ture. secundario vero positionem alteri? indeterminate
tamen. et sic quo ad principale loquitur Boetius in p-
posito nostro: quo autem ad totale simul loquitur in par-
te in qua allegas ipsum: et sic patet q non contradicit si
biipsi. His pmissis ad primum dicē negando q
ista consequentia no valeat. aliqua rosa non est substan-
tia: ergo aliqua no substantia no est no rosa. et cuz pro-
bas. q: ans est verum et gns falsum. posito casu nego
q: consequens sit falsum: imo est verum: q: equipollet
isti: aliqua non substantia est rosa. per secundum presup-
positum. Et q ista sit vera in casu probatur: quia se-
quitur aliqua rosa non est substantia. ergo aliqua rosa
est non substantia: tunc vltra. ergo aliqua no substantia
ē rosa. per conversionē simplicem. Et cum dicit q cō-
tradictorium est ver: nego. immo est falsum: q: sequit:
omnis non substantia est no rosa. ergo ois no substantia

11f

12f

13f

14f

15f

16f

17f

na nō est rosa. sic vlt̃a. ergo nulla nō substantia est rosa. illa ē falsa. q̃ dicit illi vere. aliq̃ n̄ substantia ē rosa. Et si arguis q̃: q̃ superi⁹ predicat de inferiori affirmatiue hic: ois nō substantia ē nō rosa: ergo ē vera. Dī negādo q̃nam loquēdo de istis ppōnibus priorifice. put ly ē dicit cē existere. q̃ ista ē falsa i casu magri: ois rosa ē substantia: vbi ēt supius predicat de inferiori affirmatiue. Et cōsimili pz r̃sno ad alia. Ad quartū tñ dici pōt q̃ n̄ est conuertibil⁹ per p̃positione ista ppō: q̃ ly eis nō pōt ifinitari: qm̄ addita negatōe nullā naturā derelinq̃.

Et h̄ diffinitio. ppōnis ypothetice sit bñ data.

Contra copulatiua ⁊ diffinitio nō sunt ypothetice: ⁊ tñ quelibz illaz h̄z plures cathegoricas cōfictas p̃notaz copulatiōis ⁊ diffinitiois. ergo diffinitio mala. q̃ia t̄z cū minori. q̃ tunc alicui cōpereret diffinitio: cui nō competit diffinitio: maior pbatur: q̃ ypothetica dī quāsi suppositiua: s̄ nulla barum ē suppositiua. q̃ quelibz h̄z simpliciter enūciat: ⁊ nō cum suppositione. quare rē. Confirmatur q̃ sole conditionales sunt ypothetice. ergo nō copulatiua ⁊ diffinitio. q̃ia t̄z. ⁊ antecedens pbatur per Boetii i tractatu suo de sillogismis ypotheticis circa p̃cipium dicentem: p̃positio vero ois aut cathegorica est q̃ predi catiua dī: aut ypothetica que cōditionalis vocat. Itēz pz ab eodem i p̃mo topicor suoz dicente. Cōditionalium ppōnum quas greci ypotheticas vocāt ptes sunt simplices ppōnes: quaz que p̃tē dī antecedens: q̃ posterius dī cōsequēs in q̃b⁹ locis pz q̃ vult solum ypotheticas cē cōditionales. Secūdo sic: Si antichrist⁹ estz albus antichristus estz coloratus. hec ē ppō ypothetica ⁊ tñ non sunt cōfictē plures cathegorice: ergo rē. q̃ia nota cū maiori: q̃ ē cōditional. minor pbatur: quia ptes ei⁹ non sunt cathegorice: q̃ ppō cathegorica ē indicatiua. ille aut nō sunt indicatiue. ergo non sunt cathegorice rē. Tertiū sic ista ē ypothetica: ois homo currit s̄ tñ es homo. ergo tu curris: tñ nō cōiunguntur plures cathegorice per aliquā dictaz notaz. ergo rē. cōsequētia t̄z cum maiori: q̃ est sillogism⁹. ergo est p̃positio vel cathegorica vel ypothetica. non cathegorica. ergo ypothetica. minor pbatur. q̃ nō est nota cōditionis copulationis ⁊ diffinitionis. si dicis ē nota rōnis ly ergo q̃ equalit note p̃ditionis. Cōtra. illa nota ergo nō cōiungit plures cathegoricas: s̄ vnam cathegoricā cum vna ypothetica: q̃ an̄ est vna ypothetica ⁊ cōsequens vna cathegorica: deide sunt plures note: q̃ copulationis: et rōnis. ergo nō magis dī dicit rōnalis q̃ copulatiua. s̄ nō pōt simul ⁊ semel cē vtraq̃. ergo nulla ē rē. Quarto. iste sūt ypothetice: q̃ tu curris tu moueris. similiter tu tu curris tu moueris: similiter vbi tu curris tu moueris. ⁊ tñ non cōiunguntur plures cathegorice p aliquā notam dictaz. ergo rē. cōsequētia nota cum minori. maior pbatur: q̃ quelibz illaz ē ppō. ergo cathegorica vel ypothetica. non cathegorica: q̃ cathegorica h̄z sub p̃dicatum ⁊ copulā p̃ncipales ptes sui qualr nō habent ille. ergo ē ypothetica. Confirmat q̃ ista ē ypothetica cum hō ē alal est. ⁊ tñ nō sunt q̃fictē plures cathegori-

ce p aliquā dictaz notaz vt pz. ergo rē.

Ad primum dicunt qdam q̃ ppō pōt dici ypothetica dupliciter. Uno modo s̄m cōmologā vocabuli. Alio modo s̄m cōdex vsum loquēdi. p̃mo mō sola cōditional ē ypothetica: q̃ sola ē suppositiua. Scō mō tā copulatiua ⁊ diffinitio q̃ cōditionalis ē ypothetica: ⁊ per hoc ē pz ad confirmationē. Vel alr dicat q̃ multoties aliō ē a quo nomen iponit ad significādū: ⁊ aliud ē illud q̃ significat vt pz a lapide q̃ iponit ad significādū a lesione pedis: significat tñ aliō q̃ lesione. Ita hoc nomē ypothetica lponit ad significādū a cōditionali sine suppositiua p̃positio. aliud tñ significat: q̃ nō solum p̃ditional ē: s̄ copulatiua ⁊ diffinitio. p̃ncipali⁹ tñ significat cōditionalē q̃ aliā spēm cū ab illa sit denotato. ⁊ sic pz ad argumētum ⁊ ad cōfirmationē. Ad scōm dī q̃ per cathegoricas hic intelligim⁹ t̄veras cathegoricas q̃ que habet modum cathegoricarum: p̃positio autem habet modum cathegoricaz: quando h̄z sub p̃dicatum ⁊ copulam p̃ncipales ptes sui: q̃uis non sit vera cathegorica. vt in argumēto arguitur: q̃re rē. Ad tertiū dī sicut ibi. Ad replicā negat q̃ illa nota cōiungat plures cathegoricas. ⁊ cū dicis cōiungit vñ cathegoricaz cum vna ypothetica: concedo. ergo nō cōiungit plures cathegoricas. nego q̃iam. s̄z. nō cōiungat duas cathegoricas p̃fecte. sufficit q̃ cōiungat plures cathegoricas vel sint due vel plures nō curo. Et cū tu arguis vlti⁹ q̃ sunt plures note. s̄ copulationis ⁊ rōnis: p̃cedo. ergo non magis dī dicit rōnalis q̃ copulatiua. nego q̃iam: imo dī rōnalis q̃ p̃ncipalis nota est nota rōis. Vel potes dicere q̃ semp diffinēda est ppō in qua plures note sunt vel velis q̃ p̃ma sit p̃ncipalis vel s̄a. ⁊ r̄ndetur p̃ter. absolute tamē vna p̃ncipal ē. Ad quartū negatur maior. Ad p̃bationē nego q̃ n̄ sunt cathegorice. Et cum tu arguis: q̃ p̃ncipales ptes ear nō sunt sub p̃dicatum ⁊ copula. r̄ndetur q̃ p̃ncipales ptes sūt subiectū p̃dicatum ⁊ copula. q̃ ille orōnes sunt vt subiectū p̃dicatum ⁊ copula. Quādo ergo p̃ncipales ptes ppōnis sunt ppōnes que nō sunt vt sub p̃dicatum et copula illi⁹. ppōnis. tunc p̃positio ē ypothetica: s̄z si tales ppōnes sunt vt sub p̃dicatum ⁊ copula illi⁹: sic est cathegorica. ⁊ sic ē i p̃posito: q̃ dicendo: q̃ tu curris tu moueris: subm̄ est q̃ tu curris: p̃dicatum ē tu moueris. q̃ equalit h̄uit. q̃ tu curris est cā q̃ tu moueris sc̄a resolūde illi⁹ note: q̃ in hoc ē cā: ita dicat de alijs.

Ad p̃firmationē dī q̃ illa equalit cōditiuā s̄z Boetium in tractatu de sillogismis ypotheticis. Vel potes dicere q̃ est vna temporalis ⁊ cōsequenter est cathegorica ⁊ non ypothetica.

Et h̄ diffō cōditionalis cū spēbus sit bene data.

Contra diffinitiones conditionales arguitur sic: ista est cōditionalis: q̃ antichristus esset albus antichristus estz coloratus. ⁊ tamē non cōiunguntur plures cathegorice: q̃ nulla illarum ē indicatiua. ergo rē. Scō contra affirmatiuam ⁊ negatiuā arguitur pbando q̃ cōditionalis non est negatiua quādo nota cōditionis negatur p̃ponendo negationem toti cōditionali sic dicēdo: nō si sores currit sores mouetur. ⁊ arguitur ex fundamento aucto

ris modorum significandi. q. aduerbium ē determinatiuum solum verbi vel participij: ergo non pōt negare notā cōditionis. s. ly si: q. illa ē cōiunctio q. si forte dicitur negādo totam conditionalem negatur duo verba. et sic nō est cōtra nām aduerbij. cōtra illud nō ē. quia negare cōditionalem nō est negare antecedens nec cōsequens: s. illationem. sicut cum dicitur: non si tu es homo tu sedes: nō negatur te esse hominem nec negatur te sedere. s. solum negatur illatio. i. cōsecutio cōsequētis ex antecedente. Tercio contra veritatem et falsitatem arguitur sic argumento magistri. Aliqua est cōditio nalis vera cuius cōtradictorium cōsequētis stat cū antecedente. ergo diffinitio falsa. q. nā s. antecedens pba tur. q. hec cōditional' est vera et affirmatiua: nisi tu es aīal tu nō es hō: vt pz: et antecedēs ē ver. tu es animal. et q. nā falsum: tu nō es hō. ergo rē. Quarto p. possibilitatē et impossibilitatem: cōtingentiā et necessitatē arguitur sic pba do q. nō quelibet cōditional' possibilis ē vera et necessaria. Nam iste sunt cōditionales possibiles s. hōis beruz i tractatu de reatiuis: Aliqua ppositio ē: et si illa sciat a te illa ē possibilis: aliq. ppo est: et si illa est vera tu es aīnus: aliquod animal ē: et si illud ē rudibile tu nō es hō. et tamē nulla talis ē necessaria vt ipemet dicit loco allegato: ergo rē. Confirmat: oē verum ē possibile et nō cōtra. ergo aliqd ē pōt quod nō ē ver. ergo aliq. cōditional' ē possibilis q. nō est vera.

Ad hec breuiter rīdetur. Ad primum dicit q. diffinitio cōditionalis sic itelligit. Cōditionalis ē illa i qua cōiunguntur plures cathegorice vt se hēntes per modum cathegoricar. Adodo in ppositio dico q. in illa cōditionali assignata cōiungunt plures orōnes se hēntes per modum cathegoricar. Ad secundum dī q. sicut cōtradictorium copulatiue pōt assignari dupliciter. s. negatiue per negationē precedentē et affirmatiue p. diffinitiuā affirmatiuā factā de partibus dīcentibus copulatiue: et sic dicendū ē de diffinitiuā. Ita ad ppositum dicendū est de cōditionali et rōnali q. dupl'r pōt sibi assignari dīdictoriū. Primo affirmatiue per aduersatiuā affirmatiuā factam siue compositā ex antecedente et opposito consequētis. Secūdo per negationē precedentem. verbi grā: cōtradictoriūz huius cōditionalis: si tu curris tu volas. ē hec aduersatiua. s. tu curris stat tenō volare: et ē pōt assignari per negationem precedentē sic. nō si tu curris tu volas.

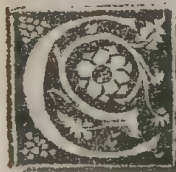
Ad argumentū ergo in cōtrarium rīdet dupliciter. Paulus pergulensis dubio secūdo. Primo dicit q. ly nō. nō ē aduerbium s. aggregatū ex ly nō et ly ergo cōnaletur aduersatiue. s. ad ly q. nō: sicut in copulatiua negatiua nō valet ly nō quātum ly vel. et cōtra tātz valet ly nō vel quātum ly et. s. ergo premonatur negatio toti q. nō: nō itelligit cōnfecta cū ly ergo. et i mente ē vnus actus aduersatiuus cui subordinatur ille dueorōes: et ita dicatur de cōditionali. Vel aliter dicit ipē pōt dici huius veterem doctrinam q. ex oī. ppoē sequitur suūz pōt fore verūz. Itā sequitur: homo est aīnus. ergo hoc ē verum q. homo ē aīnus. Ita possumus dicere q. vbi negatio preponitur itelligitur hoc complexum nō ē ita. vel nō est ver. vel nō sic est: s. tātz est dicere: nō si tu curris tu volas quātum si diceremus nō ē ita: vel

nō est verum: vel nō est sic. vel nō sequitur: si tu curris tu volas: ita q. intelligatur aliquod verbum negatū ab aduerbio precedentē: sicut dī affirmatiue: si tu curris tu moueris implicite ē dicere sequitur si tu curris tu moueris: et ita dicatur de consequētia. Quātū iste respōsio nes valeant tuo iudicio reliquū. Si enī recte ponderabis frivole sunt. Prima. n. negat q. ly non sit aduerbium et male. Secūda dicit q. intelligitur vñ verbum negatū per negationē: vt nō ita ē q. si tu curris tu volas: sequitur q. est cathegorica: aut si est ypothetica nō sit negatiua. Itō aliter dicere q. ad hoc vt ppositio sit negatiua requiritur vt negatio neget illō quod est formale i ea. s. sicut verbum ē forma in cathegorica: ita nota cōtingens cathegoricas est forma i ypothetica. Itō requiritur vt negatio neget notā. Et ad argumentum nego q. aduerbium determinet solum verbum vel participiū. Itāz dicendo forte currere est non possibile: ita est negatiua et tamē negatur modus q. non ē verbum nec picipiū.

Si nō grāmatici dicāt hoc: nolo negare auctoritates grāmaticorum: s. dico q. hz itelligi cum grano salis sic videlicet q. cum verbum sit illud quod principaliter importat compositionem: q. siue per se siue cūz alio sumant semper hoc facit: itō pīcipaliter habz negatio de terminare verbum. ex consequēt tamen pōt determinare quodcūq. importat compositionem. s. cum tales note cōiungentes cathegoricas ipotent compositionē: itō negatio pōt determinare illas. quare rē. Ad tertium dicit magister q. regule date de veritate et falsitate conditionalium respiciūt solum conditionalem denominatam a ly si: non aut indifferenter oēm conditionalem: q. non cōditionalem denominatam a ly nisi. quare rē. Vel aliter tenendo q. intelligitur de vtraq. negatur q. oppositum cōsequētis stat cum antecedente. Itā antecedens nō est: tu es animal: s. hoc totum tu non es animal. quod pz resoluendo ly nisi in si nō. et tūc oppositum consequētis. s. tu es hō: nō stat cum antecedente. s. tu non es aīal. Ad quartū respondet Idem hī loco allegato q. quelibz illarum ē cōditionalis possibilis: nō tamē ē necessaria. et facit argumentū contra se sic: Quelibz cōditionalis possibilis est bona consequētia. quelibz bona consequētia est necessaria. ergo a pmo ad vltimum seqt quelibz cōditionalis possibilis est necessaria. Respōdet q. nulla talis cōditionalis in terminis reatiuis vbi terminus reatiuus sequitur immediate notā conditionis est consequētia. huiusmodi sūt oēs iste cōditionales ppositae. et ideo nulla illarum est consequētia. q. nec habet antecedens nec consequēs. Relatiuum. n. cū ad aliud referatur nō est antecedens ad illud ad quod refertur. et itō tales cōditionales sunt vere vel false: possibiles vel impossibiles sicut alie ppositiones cathegorice particulares vel indefinite. Vel aliter possumus respondere et melius q. ille ppositioes non sunt cōditionales: s. sunt copulatiue: q. in eis nota copulationis copulat partes principales: primam cathegoricā cum cōditionali et est principalis nota. Ita aut cōditionis nō copulat principales partes: s. partes vnus principalis partis vt pz intuenti. Ad confirmationem concedo q. non oē possibile est verum. Et cum infero vltimus. ergo non oīs cōditional' pōt

libilis est vera. nego consequentiam. qz arguitur a superiori ad suū inferi negatōe postposita. ac si arguat: nō oē aial currit. ergo nō oīs hō currit. Quid diffinitio

Contra diffinitionē copulatiue arguitur sic: Ista ē copulatiua: oīs homo ē risibilis et cōtra: tamen nō coniunguntur plures categorice. ergo etc. Quia nota cū maiori. minor probat: qz ly eōuerso nō ē categorica cum ibi nō sit subz pre

dicatum et copula principales ptes sui. Confirmatur: qz ista ē copulatiua: si tu es es homo et tu es aial. et tū nō coniunguntur plures categorice hic: qz nulla illarū est idicatiua. quare etc. Secūdo. 3 affirmatiua et negatiua arguitur vsupra arguebat 3 conditionale. qz negatio cū sit aduerbiū nō hz determinare nisi verbūz: et cōsequēter nō pōt determinare illā notā etc. Tercio. contra veritatē et falsitatē arguitur argumēto magis sic. ista copulatiua ē vera: aliquod animal est: et si tu es illud tu es asinus. et tū vna ps pncipalis est falsa. ergo diffinitio mala. Quia t3. maior probatur per resoluētes sic: hoc est: demonstrādo bunnellū. et si tu es illud tu es asinus. et hoc est aliquod aial. ergo aliquod aial ē et si tu es illud tu es asinus. cū resoluētes vere sint et ipa resoluta ē vera. minor pncipalis probatur. s. qz vna ps ista copulatiua ē falsa. qz fa ē falsa: cum nō videat significare aliud nisi si tu es animal tu es asinus. s3 bec ē falsa. ergo illa si tu es illud tu es asinus. Confirmatur: qz ista copulatiua ē falsa: aliqd ē et quodlibet ē illud. Similiter illa: nihil ē et quodlibet ē illud. et tū quilibz ps est vera. ergo etc. t3 cōsequētia cū maior. qz prima significat qz aliqd ē: et illud ē quodlibz. fa significat qz aliqd est et illud est nihil. minor probat: qz prima ps est necessaria: et secūda est vna vniuersalis cuius quilibz singularis quā nata ē habere est vera et nulla alteri repugnat. igitur quolibet pars est vera. Quarto cōtra possibilitatē et impossibilitatem arguitur argumēto magis: Ista copulatiua ē impossibilis: Oīs hō currit. tu es homo et tu nō curris. et tū quilibz ps ē possibilis et alteri cōpossibilis. ergo diffinitio mala. consequentia t3. maior probatur: qz ex duabus primis pibus sequitur 3dictoriū tertie ptes in darh. ergo est impossibilis. minor probatur: qz quilibz illarū ē possibilis. et quicūqz illarū duarū sumantur sunt cōpossibiles. ergo etc. Confirmat: qz ista copulatiua ē posis: deus est et antichristus ē homo: vt pz. Et fa pars impossibilis probat. qz ly hō supponit solum. p pñibus hominibz. s3 est impossibile qz antichristus sit homo qz ē. qz facio istā consequentiam: antichristus est hō qz est: isti sunt oēs homines. ergo antichristus ē iste homo: vel antichristus ē iste homo. et sic de alijs. Ista consequentia ē bona: quia licz descendere sub illo termino hō diffinitive et cōsequis est impossibile. ergo antecedens: per decimā regulā stro di. et nō est impossibile pro fa parte. ergo pro prima.

Quinto contra necessitatem et cōtingentiā arguitur argumēto magis: Ista copulatiua est necessaria: nō nullas dēat et tu es homo. et tamen secūda pars ē cōtingens. s3 tu es homo. ergo etc. Confirmatur quia

aliqua est copulatiua que nō est necessaria nec cōtingens: vt ista. tu curris et tu volas. ergo diffinitio insufficientis.

Ad bec breuiter respōdetur. Ad primū dī qz diffinitio copulatiue intelligitur in qz coniunguntur plures categorice explicite vel implicite: et ly eōuerso est vna categorica iplicite et hz subm pre dicatum et copulam implicite. et sequitur qz aliqua categorica affirmatiua pōt fieri negatiua sine additōe alicuius ad ipsam: et sine remotione alicuius ab ipsa. et sine trāspōsitione terminorū vt ly eōuerso. vbi pre cedit prius illa: oīs homo ē risibilis. deinde loco illi po nas illam. nullū hō est risibilis. Ad confirmationem dī qz in diffinitione subintelligitur. vel se bēntes p modum categoricaz: vt est hic. Ego aut verius puto dicere illam nō ē copulatiuam: qz nō est propositio cum non significet verum vel falsum. illa enī non getat intel lectum. Ad secūdū dī sicut ad scōm argumentum precedentis questionis. vide ibi. Ad tertium dicit qz ista copulatiua ē vera: et secūda pars ē vera sicut prima: et cū tu dicis: qz secūda ps significat si tu es aial tu es asinus. negat. Unde loco relatiui nō licz ponere antecedens nisi seruet eadem suppositio. s3 dicēdo. aliquod aial ē: et si tu es illud tu es asinus: ly illud stat determinate. sed si dicis. si tu es animal ly animal stat cōfūse tū: iō secūda ps nō significat asserere illud quod dicis: s3 significat qz aliquod aial si tu es tu es asinus. et hoc est verū: quia hoc si tu es demonstrādo asinum: tu es asinus. et hoc ē ali quod aial. ergo etc. Ad cōfirmationē respondet l3. d. n3ber qz quibz singularis ē vera i tractatū d relatiui ne gādo istas copulatiuas. Et ad pbationē cum arguitur qz quilibz singularis ē vera cū pma pte dicit qz illi vni uersalis affirmatiue quibz quilibz singularis p se acce pta sit vera cū pma pte copulatiue. s. aliqd est. tū si simul sumant nulla est vera cū eadē nisi prima. Et cōtra dicit de vniuersali negatiua. videlicet qz quilibz crit vera ppter vltimā ex suis singularibus cū pma pte si simul sumant. Ad quartū dicit magis qz ille regale sunt da te de copulatiua scā tū ex duabz pñibz. cuiusmodi nō ē ista assignata. et si vis regulam intelligere vniuersaliter dbes dicere qz ad possibilitatē requiritur qz quilibz para sit possibilis: et nulla alteri vel alijs sit icōpossibilis. mō lz in pposito vna nō sit incōpossibil alteri: tū vna ē incō possibil alijs. nā tertia ē incōpossibilis duabz primis. Ad breuē dīc qz ad possibilitatem requiritur qz quilibet pars pncipal sit possibilis et vna ps pncipal sit in cōm possibil alci. mō quilibz copulatiua hz tū duas ptes pncipales. lz plures sint partiales. In pposito vna ps pncipal nō est cōpossibil alteri. iō nō est possibil ista copulatiua. Ad confirmationem dicitur qz ista est possibilis: et cum dicis secūda pars est impossibilis. negat. Ad pbationē cū dī. ly hō supponit tū p pñibus. s3 impossibil est qz antichristus sit homo qui est: negatur. immo est possibile qz antichristus sit homo qui est: et cum tu facis consequentiam descendendo sub illo termino hō. et isti sunt omnes homines. ergo antichristus est iste homo. consequentia est bona. concedo. et consequens est impossibile. concedo. ergo antecedens est impossibile. concedo. Et cum tu dicis non pro secūda

da parte. ergo pro prima parte. nego consequentia. quia licet quelibet pars autis sit possibilis: tamen una est impossibile alteri. Non enim stat simul in veritate quod antips sit ho. et isti sunt oēs hoies demonstrando existētes. Et si arguis contra: antips est ho q est: et non sunt nisi isti hoies: demonstrando prius. ergo antips est hic vel hic: concedo qnas. sed ass. p pma parte est falsus. lz sit pole. qz dato q non sunt nisi isti hoies demonstrando existētes. adhuc est pole: q antips sit vnus ho existēs q nec fit ille nec ille. Ad qntū dī q regula intelligit de copulatiua affirmatiua et nō negatiua. Ad cōfirmationē concedo qnam et qnas: q copulatiua nō sufficēter diuidit per necessariū et contingens cum aliqua sit impossibilis.

Utr diffinitio diffinitioe cū spēbus sit bene data.

Diffinitioe diffinitioe ue arguitur sic. Nota diffinitionis diffinitio. i. separat ea iter q cadit: ergo nō coniūgit ea. qna tenet et anis pbat: qz ppiū note diffinitionis est diffingere. Ad hoc forte diceret vt dicit Donatus q nota diffinitionis coniūgit voces: diffingit tamen

sensum. i. significatiū et nō incōuenit q vnū et idē contingat et diffingat respectū diuersor. Contra hoc arguit et adduco rōnē auctoris modor significatiū: q iprobat Donatū q tal ē. Diffinitio coniūgit illa cū qb p se cōstruit: lz diffinitio nō solū cōstruit cū vocib: lz et pmitit cū dictōib: lz aggregato ex voce et significatiū et nō significatiū: g diffinitio diffinitiuā dictōes coniūgit. i. voces et significatiū: sine voces p significatiū coniūgit. Secūdo q affirmatiua et negatiua venit argumētū scū cōtra alias spēs ypothetice: spālī tū arguit sic. Ista est negatiua: tu non es ho. vt tu nō es asinus. et tū nota diffinitiois nō negatur: ergo tē. qna nota cū minori. maior pbat. qz facio istam qnas. nōm es ho et tu es asin: ergo tu non es ho vel tu nō es asin: qna est bona: qz equalet huic: cūz dictōnū copulatiue affirmatiue de duobus modis aut p negationē pcedentē: aut p diffinitiuā scāz de pibz oppositis copulatiue: et anis est pure negatiuū: qz est vna copulatiua negatiua: ergo qnas est pure negatiuū: tenet qna: p vnde cū regula Sirodi q dicit. Si aliq qna est bona et anis est pure negatiuū: ergo qnas est pure negatiuū.

Tertio q veritate et falsitate sic arguitur argumēto magistri. Diffinitiuā illa est falsa. Oēs hoies sunt asini vel hoies et asini sūt asini. et tamē vna pars ē vera. ergo tē. qna nota. maior pbat. qz qlibet pars pncipalis est falsa. pma. hoies sūt asini. secūda hoies et asini sunt asini. minor pbat. qz qlibet illaz est vera: oēs hoies sūt asini. vel hoies et asini sunt asini: ergo tē. Cōfirmat. qz diffinitiuā q bz ambas partes veras est falsa vt illa: tu es ho vel tu es asin: ergo regule falsc: qna tenet. anis pbat sic. Illa oō est falsa q significat sicut nō est: lz ista designata est huiusmodi. ergo tē. qna nota cū maiori per pbiū in pōtē amēto substantie dicentē q ex eo q res est vel nō est oratio dicitur vera vel falsa. minor pbat. quia ista diffinitiuā significat significatiū vocū quas coniūgit esse separabilia et nō sunt separata: ergo significat sicut non est. Cōfirmat auctoritate Boetij dī. diffinitio diffinitiuā tā iter que cadit simul ēē nō permittit. Quarto cōtra

possibilitatem et impossibilitatem et arguitur argumēto magistri. Ista diffinitiuā est impossibilis. contingēt tu es vel tu nō es. supposito q aduerbiū determinet totū. et tamē qlibet eius pars est possibilis. ergo tē. qna tenet. pma pars antecedētis pbat: qz sūū dictōnū est necessariū. f. nēcio tu es vel tu nō es. Secūda pars patet: qz qlibet illaz est polis. tu es. vel tu nō es. Cōfirmatur. qz ista est possibilis sz magistrū in exēplificādo. homo est asinus. vel antichristus est: et tamē nulla pars est polis. de prima manifestū est. de secūda pbat vt in qstione pcedenti: qz tunc ēē pole q antichristus ēē ali. quid quod est. sed ipole est q antichristus sit aliquid qb est: qz si ista est possibilis. antichristus est aliquid qb est: et ista sunt oia que sūt. ergo pole est q antichristus sit hoc vel hoc quod est. tē. quod est ipole. Quinto cōtra cōtingentiā et necessitatē arguitur sic argumēto magistri. Ista est necessaria. antichristus nō est albus vel antichristus est coloratus. et tamē quelibet pars est pūgēs et nulla alteri repugnat: ergo tē. qna nota cū minori. maior pbat. qz dictōnū est ipole. f. antichristus est albus et antichristus non est coloratus.

Ad hec breuiter respōdet. Ad pmiū dicit auctor modor significatiū qz coniūctio diffinitiuā coniūgit voces et significatiū eo q tempore extrema coniūgit. diuidit tamen ea respectu tertij. Unde cū dicitur: fortis vel plato currit. illa coniūctio vel: coniūgit simul illa duo extrema. f. fortē et platōnē. et tamē diffingit ea respectu tertij quod est currit: et sic de alijs: patet ergo qualiter coniūgit et qualiter diffingit. Saluādo Donatū respōde tu q Donatus itelligit qz coniūctio diffinitiuā coniūgit solū voces respectu tertij. et diffingit significatiū. Unde improbatio quā facit auctor modor significandi est eius declaratio. Ad secūdū dicam vt supra. Ad cōfirmationē negatur maior. ad probationem cum tu facis illā cōsequentiā: concedo. et cum dicis antecedēs est pure negatiuū: ergo et cōsequēs. negatur hec cōsequētia. Unde hec regula tenet solū in categoricis in quibus affirmatiua ponit aliquid iesse et negatiua non: in ypotheticis autē non. Ad tertij negatur q aliqua pars pncipalis sit vera. sed bene aliqua pars nō pncipalis est vera. vnde vna pars pncipalis est que pcedit notā diffinitionis. et altera pars pncipalis est que sequitur notā diffinitionis. Ad pfirmationē negatur antecedēs. ad pbationē. nego minōr: scilicet qz talis diffinitiuā. tu es homo vel tu es asin. significat sicut non est. et ad pbationem. significat significatiū eē separabilia et nō sunt separata: ergo tē. negatur q significet significatiū eē separabilia sed bene per modū separationis significat illa. Vel aliter dicam quod itelligitur in diffinitiuā ppiā. que aut sit illa vide in summis. Ad quartū dicitur qz itelligitur de diffinitiuā affirmatiua ypothetice probāda. non autē categorice qualiter est in pposito: eo qz quelibet illaz. cōtingēt tu es vel tu nō es. necessario rex sedet vel nullus rex sedet. est exponibiliter probāda sicut cōtingēt tu es: necessario deus est. Ad cōfirmationē dicim vt supra. Ad quintū dicitur qz ille. vne particule nō sufficūt: sed altera requirit. f. contradictoria partium non repugnent qualiter non est in pposito. ideo argumētū nō est ptra regulā.

nt

Et p̄dicabile p̄p̄te sumptū distat in q̄nq; t̄m.

Contra arguit q̄ nō sunt nisi q̄mōr: q̄ p̄dicatū ē p̄dicabile idē sunt: s; t̄m q̄mōr sū p̄dicata p̄p̄m p̄mō topicor. s; genus: diffō: p̄p̄m ē accis: ergo t̄m q̄mōr sunt p̄dicabilia. Itē gen² ē accis idē sūt. q̄ color est gen² ē accis: ergo remanēt t̄m q̄mōr. Itē spēs ē p̄p̄m idē sunt: q̄ risibile est idē cū hoīe: q̄ si nō: ēēt spēs i p̄dicamento q̄litas: ē hīc aliq̄d p̄p̄m ē illud p̄p̄m aliud p̄p̄m. ē sic ēēt p̄cessus in infīnītū. q̄d nō est dicēdū: ergo t̄m q̄mōr sunt. Itē p̄dicamēta sūt decē ē q̄dlibet est p̄dicabile: ergo p̄dicabilia sūt decē: ergo nō t̄m q̄nq;.

Hec q̄mōr sunt argumēta cōia. Scōdō p̄ncipali sic p̄dicabile ē v̄le idē sunt. sed plura q̄nq; sunt v̄lia. ergo plura q̄nq; sunt p̄dicabilia. p̄ma nota cū maiori. minor p̄bat. q̄ singularia sunt infīnīta: ergo v̄lia. tenet p̄ma. q̄ quot modis dī v̄nū oppositor tot modis dī ē reliquū: p̄ p̄m p̄mō topicor: sed singulare ē v̄le sunt opposita: ergo quot modis dī singulare tot modis dī v̄le. Tercio sic: Indivīdū est v̄le: q̄ p̄dicat de plurib² ē nō est aliq̄d istoz q̄nq;: ergo sunt plura q̄nq;. Et si dicis q̄ indivīdū p̄t accipi duplī. s; p̄ eo q̄d denotat ē p̄ eo q̄d significat. p̄mo nō non p̄dicat de plurib². Scōdō. mō sic. ē. adhuc habeo itentū q̄ capiēdo p̄ eo q̄d significat p̄dicat de plurib² v̄niuoce: q̄ v̄x est dicere hoc indivīdū ē indivīdū. ē hoc indivīdū est indivīdū: ē ita de alijs. ē nullū istoz q̄nq; est: q̄ maxime ēēt spēs: s; hoc nō: q̄ oppositū nō p̄dicat de opposito: sed hec itentio spēs ē hec itentio indivīdū sunt itentioes oppositae: ergo v̄na nō p̄dicat de alijs: ergo indivīdū nō est spēs. Quarto sic. p̄dicari in q̄d facit duo v̄niuersalia: q̄ aliud p̄dicat de pluribus differētib² spēs v̄t gen². aliud vero de plurib² differētibus numero v̄t spēs: sic p̄dicari i q̄le cēntiale facit duo v̄niuersalia: q̄ v̄nū erit q̄d p̄dicabit de plurib² differētib² specie v̄t dīa nō cōvertibilis cū specie de q̄ assignat p̄ma diffinitio a Porphyrio q̄d p̄dicat de plurib² differētib² specie: ē aliud erit q̄d p̄dicabit de pluribus differētibus numero solū: ē illud erit dīa cōvertibilis. ē sic erit sic v̄niuersalia. ē si negas s̄litudinē: da ergo rōnes diuersitatis q̄re p̄dicari in q̄d p̄ hoc q̄d diuidit in p̄dicari de pluribus differētibus specie ē p̄dicari de pluribus differētibus numero facit duo v̄niuersalia distincta. p̄dicari vero in quale cēntiale per hoc q̄d v̄t similiter non facit duo v̄niuersalia: q̄ non sufficit negare: si p̄pter q̄d sit falsa nō ostendit: v̄t dicit p̄lūs octauo topi. Quinto modo chymera est v̄niuersale ē nō est aliquod istoz q̄nq;. ergo sūt plura q̄s q̄nq;: p̄ma nota cū maiori: q̄ ē finis v̄niuoce p̄dicabilis de plurib² r̄c. ē minor p̄bat. s; q̄ nō sit aliq̄d istoz q̄nq;. q̄ v̄le cōius istis q̄nq; diffinitis sic ab Albro i p̄dicabilib². Alē est nā simplex sua simplicitate cōicabilis plurib²: s; chymera nō ē h̄mōi. s; r̄c. Sexto v̄le q̄d est cōe istis q̄nq; est v̄le: q̄ p̄dicat de istis q̄nq; p̄m eādē rōnē: q̄ p̄m istā t̄mū v̄niuoce ē p̄dicabilis de pluribus ē t̄m nō est aliq̄d istoz q̄nq;: q̄ t̄m ēēt magis cōe respectu sūp̄p̄i ē respectu alioz v̄t p̄z itelligētū. ergo r̄c. breuiter respōdetur. Ad p̄mū dicitur q̄ philosophus loquitur solū de p̄dicatis

questis in problematibus scribilibus sicut est genus: diffinitio: propriū ē accidēs: Porphyrius autē generalius loquitur. S; dices. q̄re philosophus nō posuit in p̄mō topicor differentia pro p̄dicato. dicendū est q̄ cum p̄dicatio differentie sit substantialis ē in plus se habeat sicut genus. ideo ipsam differentiam non posuit diuersam a genere: q̄ cum sit generalis cū genere ordināda est v̄t dicit philosophus ibidē. Ad secūdū dicitur q̄ idē nō est genus ē accis respectu eiusdē. ideo genus ē accis diffinitur formaliter. Ad t̄m dī q̄ risibile nō est idē cū hoīe: ē risibile sit in p̄dicamento q̄litas nego q̄ habeat p̄p̄m. s; enim v̄t quelibet species p̄dicamēti subbe habeat aliq̄d p̄p̄m. nō tamē q̄libet spēs accis. Ad q̄m dī q̄ oia p̄dicamēta cōtinentur sub v̄no v̄li. s; sub genere. Unde dico q̄ t̄m sunt q̄nq; itentiones secūde v̄les nō coincidentes in denotatione. s; genus: spēs: differentia: p̄p̄m ē accis. Ad secūdū p̄ncipale negatur minor: ad p̄bationē negatur hec p̄ma. singularia sunt infīnīta: ergo v̄lia. ē ad p̄bationē cū dī quot modis dī v̄nū oppositor tot modis dī reliquū. dicit s̄rodrus in p̄dicabilib² q̄ habet itelligi sic q̄ quot sunt significata v̄niuoce oppositū tot sunt significata alteri: si p̄m oēs significationem opponitur: nō aut quot supposita. ideo nō est ad p̄bationē auctas. Alē clar² dī q̄ p̄lūs vult q̄ si v̄nū oppositor dī multiplī. ē. equoce. ē aliud. mō argumētū nō ē ad p̄bationē. ē hoc exp̄se dicit p̄lūs in textu. vide ip̄s. ē idē cit p̄lūs hoc ē in p̄mō in p̄dictorib² ē i oppositis p̄uant. Ad t̄m dī sicut ibi. Ad replicā cōcedo q̄ indivīdū p̄ eo q̄d significat est v̄le: q̄ est spēs. Et cum dicit: Oppositū nō p̄dicatur de opposito. dicitur q̄ hec itentio opposita spēs nō p̄dicatur de illa itentioe opposita indivīdū v̄t q̄d: sed v̄t modus. v̄nde indivīdū ē species v̄t q̄d sunt opposita ē v̄t modus. si aut v̄nū accipiat v̄t q̄d ē aliud v̄t modus nō opponitur. R̄sō Scoti. Alē aliter ē clarior ē s̄m Scoti dicitur q̄ illa itentio secūda indivīdū cōparata ad singularia que denotat v̄t p̄ma: s; t̄t ē platōne opponit istā itentioni spēs. ē sic nō est spēs. cōparata aut ad illas itentiones secūdas de quibus p̄dicat in q̄d: v̄t hoc indivīdū: illud indivīdū non opponit spēs: ē sic est species. Ad q̄m dī negādo similitudinē. Et cū dicit. da ergo istantia similitudinis: dī q̄ hec est: q̄ p̄dicari in q̄d nō facit duo v̄lia per hoc q̄ aliud p̄dicat de pluribus differētibus specie. aliud vero de pluribus differētibus numero: sed per hoc q̄ v̄nū dicit q̄litas totā indivīdū v̄t species. aliud vero partē v̄t genus: sed p̄dicari in quale cēntiale non p̄t diuidi sic v̄t v̄nū dicit totā q̄litas ē aliter partē: q̄ nulla differentia dicit totā q̄litas: sed q̄libet dicit partē: q̄ differētia non icludit actu genus. cuius signū est: q̄ genus nō p̄dicatur de differētia. quarto meta. Ad q̄m dicit p̄p̄aro i suis passibus q̄ ly chymera non est p̄dicabile nisi s̄m q̄d: si cut v̄nitas entis diminuti non est nisi s̄m q̄d: ē per p̄m nec p̄dicatio eius nisi s̄m q̄d: ac si diceret q̄ q̄dā dī esse spēs vera q̄dā ficta. ly chymera est species ficta. nō autē vera v̄t p̄bat argumētū. Alē aliter potest dici negādo maiore. s; q̄ ly chymera sit v̄niuersale. ē ad p̄bationē negat q̄ sit finis v̄niuoce ex quo nō significat alios v̄nā namā verā: sed solū fictā. Ad sextū dicit Scot² q̄ v̄niuersale q̄d est cōe ad istā cū genus ad illas quinq;

inertēdēs. et sō predicatur in qd de illis. est tñ genus pre-
dicatōe denotatiua vt qd: ergo predicatur de illis. reci-
pit qñt predicationē generis vt modi. Vel aliter fm viā
cōm negat qz ly vniuersale sit vlt: qz ē analogū: predi-
cat. n. per pñ de genere et p posterio de alijs.

Utrū diffinitio generis sit bene data.

Contra primam particulā ar-
guitur argumēto ma-
gis sic. Corpus aiatum est genus:
et tñ nō est terminus vniocus: ergo
diffinitio mala: gñā nota cum ma-
iori mior pbat. qz termin⁹ vnioc-
cus ē terminus simpliciter plura si-
gnificās fm eādē rōnem: s; ly cor-

pus aiatum nō ē terminus simplex: ergo rē. Confir-
mat qz ly corpus ē gen⁹ ad corruptibile et incorruptibile: et
tñ nō predicat de illis vnioc: qz nihil ē vniocū corrup-
tibili et incorruptibili fm comēta. i. de suba oibis. Itē
aiat ē genus: et tñ est termin⁹ equocus fm pñs i caplo
de equocis dī. aiat est equocū ad aiat vlt et ad aiat pictū
quare rē. Secūdo arguit qz genus nō predicat i qd:
qz nihil predicat i quid de aliquo de quo predicat deno-
tiatiue. s; aliquod gen⁹ predicat denotatiue de spē: er-
go aliquod gen⁹ nō predicat i quid de spē: gñā nota cū
maiori: mior pbat qz quātitas predicat denotatiue de li-
nea: superficie: corpore: qz quēlibz istaz est vera: linea ē
quāta. superficie est quāta: corp⁹ est quātu. Tercio ar-
guit qz nō predicat de plurib⁹ differentib⁹ spē: qz genus
pōt saluari i vna spē: ergo nō predicat nisi de illa. gñā
nota: aīz pbat: qz i quocūqz saluat diffinitio alicui⁹
et ipm diffinitū pōt saluari: s; diffinitio aialis pōt salua-
ri i solo homie existētē nō essēt aialia: ergo aiat potest
saluari i solo boīe. Cōfirmatur per pñm pño po-
sterior i capitulo de errorib⁹ circa vniuersale dī. qz si sit
vniuersale aliquod quod nō hēat nisi vñā spēz et demō-
stratur passio de illa specie tanqz de illo vniuersali erit
error: ergo videtur philosophus velle qz possit dari ge-
nus sub quo nō sit nisi vna spēs. Quidō tñ totaz diffi-
nitōez arguit. Cui⁹ rei vna diffinitio sexto topicor: s; ē
diffinitio gñis assignata a philosopho. i. Gen⁹ est illud
cui supponit spēs: ergo ista nō erit ei⁹ diffinitio. Cō-
firmat: qz diffinitio dī dari per pñā et notiora sexto to-
picor: s; ista nō est pñā: qz predicari est pñm cu-
iuslibz vniuersal: vt dicit philosophus i cōmunitatib⁹.
similī species nō est pñā: nec notior genere: qz correlati-
ua sunt simul vera et simul nota: et species ponitur hic i
diffinitione: quare rē.

Ad hec respondetur. Ad primaz

qz ly corpus aiatum nō est gen⁹ s; vniū: capiendo vniū
p vniū cōposito ex materia et forma: et si dicās philosophus
posuit corpus aiatum ē gen⁹ dī qz caruit fini
nō simplici. Ad cōfirmationē dicit Bratiade in predi-
cabilib⁹ qz genus fm physiciū predicatur equoce: scēdū
duz vero logici vniocē. Cui⁹ rō ē: qz cūz physiciū sit
artifer realis illud predicat vniocē scōm ipz quod pre-
dicatur fm rem et naturā vñā. Illud autē predicat equi-
noce quod fm diuersas naturas predicat. cū modo ge-
nus predicatur nō fm naturā vñā: ergo predicat eg-

noce. Itē pñs dicit septimo physicoz qz i genere latet
equiuocationē. Logici autē cūz sit artifer rōnis dicit
ea vniocē predicari que scōm vñū cōceptū rōnis pre-
dicant de plurib⁹. genus autē fm vñū cōceptū rōnis pre-
dicat de cūctis suis spēb⁹. Itē vniocē dī predicari. Vel
aliter dī negādo minorē. i. qz ly corpus nō predicet vni-
uocē. Et ad pbatōnē cū dī nihil ē vniocū corrupti-
bili et incorruptibili fm comētores. dī qz comētores nō
vult per hoc corpus nō ē vniocū corruptibili et incor-
ruptibili: s; qz datis duobus corporib⁹ qbus aliqd est
vniocū. et alia pte datis alijs duobus corporib⁹ quo-
rum vñū sit corruptibile et aliud incorruptibile. qbus ē
aliqd sit vniocū magis pueniunt illa duo corruptibilia
qz alia duo quorum vñū ē corruptibile et aliud incor-
ruptibile. Ad illud de aiali dī qz ly aiat ē terminus vnioc-
cus et equocus ad aliud et ad aliud cōparatum. Nam si
ad boīem et ad asinū comparat ē terminus vniocus. si
vero ad boīem vñū et ad boīem pictū ē terminus equi-
uocus. cū autē genus sumat i cōparatōe ad spēs ē vni-
uocis respectu illaz: et nō equocus. s; respectu aliorum
posuit ē equoc⁹. Ad s; principale negatur mior. Ad
pbatōnē cum dī qz quātitas predicat denotatiue de
spēbus. Et qz aliqd predicari denotatiue pōt esse ou-
plicitē. i. stricte et large: vel pprie et cōiter. Stricte siue
pprie illud dī denotatiue quod est cōcretum accidenta-
le predicās de aliquo accidentali sicut albū de homie.
Large vero et cōiter oē cōcretum accidentale pōt di-
ci predicari denotatiue. Ad ppositum ergo dico qz quā-
titas nō predicatur pprie denotatiue de aliqua sua spe-
cie: s; bñ large qz dicendo linea ē quāta: ista ē falsa si in-
telligatur qz ly linea sit habēs quātitatem tanqz accēsi-
si autē intelligit qz linea sit bñs ptes integrales est vera.

Ad tertium nego gñā quicqd sit de illo. antecedēte.
Nā dato adhuc qz genus saluaret i vna spē adhuc est
predicabile de pluribus spēbus: qz predicabile dī apti-
tudine: s; nō actu predicet sicut spēs ē predicabil⁹ dī plu-
rib⁹ indiuiduis dato qz nō sint plura indiuidua. Ad
cōfirmationē pz similiter. Ad qm dī qz vñū rei
vno modo cōsiderate vna ē diffinitio: s; diuersimode
posuit ē plures. philosophus cōsiderauit genus i pri-
ma diffinitione i ordine ad spēm put spēs subijctur ei.
i si vero diffinitōe genus i ordine ad spēm put genus
predicat de illa. Ad cōfirmationē dī qz pñs loqz de
diffinitōe pprie deā. Ista autē est descriptio que tñ ē per
notiora: qz spēs vt terminus ad quē notior ē gñe vt ter-
mino a quo: et predicabile quod est proprium generis ē
et notius genere. quare rē.

Contra primā particulā arguitur

scilicet qz spēs nō sit terminus
vniocus et arguit sic: Sicut genus se ha-
bet ad spēm: ita species ad indiuiduum: sed

genus non predicat oīno vniocē de suis
spēbus: qz s; philosophum septimo physicoz. In ge-
nere latet equiuocationes: ergo nec spēs predicatur vni-
noce de indiuiduis. Secūdo tñ scōm particulaz nō
supremus arguitur argumēto magis: Quia hec pñā
ponitur vt differat species a genere generalissimo: qz
substantia est terminus vniocus nō supremus: vt pbat
bo: et tñ est genus generalissimū. ergo rē. gñā nota cūz

infinitus maior probatur: quia aliquis est terminus supra ipsam: reputa ens. ergo non est supremus. Confirmatur: quia aut diffinitio magistri est superflua: aut diffinitio Porphyrii est diminuta. quia Porphyrius non posuit ly. supremus. sed dixit: Species est quod predicatur de pluribus differentibus numero. Tercio: illa particula de pluribus differentibus numero est superflua. ergo diffinitio mala. Quis tenet. Ans. probatur sic. illa particula ponitur frustra per quam diffinitio non differt ab aliquo a quo non differat per particulas precedentes. sed ista est huiusmodi. ergo etc. consequentia nota cum maiori et minor patet de se. Confirmatur. quia sine illa particula diffinitio adhuc convertitur cum diffinitio. ergo frustra ponitur. Quia tenet. Ans. probatur. quia omnis terminus univocus non supremus predicabilis in quod est species et converso. ergo etc. Quarto sic: quoadmodum diffinitio unius relatiui et in diffinitione est non ponitur correlatiuum diffinitio est male data. sed hic diffinitur unius relatiui. scilicet species: et non ponitur in eius diffinitione correlatiui. scilicet genus. ergo diffinitio est male data. Quia nota cum minori. maior est de mente philosophi secundo topicorum dicentis. Oportet autem non latere quoniam quidam non est aliter diffinitum ut du plura dimidio et quoniam ad aliquid per se dicunt. Est etiam de mente Porphyrii in capitulo de specie. Nosce autem oportet quoniam genus est alicuius genus: et species est alicuius species. scilicet. Circo necesse est in utroque rationibus utriusque: utrumque quod habet esse quod unius relatiui diffinitum per aliud.

Ad hec breviter respondet. Ad primum dicitur quod similitudo non est quatuor ad omnia. Nam quibus currat quatuor ad hoc quod sicut genus est univocale respectu speciei. ita species est univocale respectu individui. tamen in hoc est dissimilitudo: quia genus in specie dividit diffinitione forme. species vero dividit in individua diffinitione materie. Ex hoc autem patet quod in genere non est univocatio perfecte sicut in specie spaliissima. Vel aliter procedit maior. scilicet. similitudo et negatur minor. scilicet. genus non predicat univocum: et apud philosophum. septimo physicorum dicitur quod loquitur de equis large. stricte enim equorum dicitur quod sunt diversae et non sunt una ratione predicat. large vero dicitur quod sunt diversae rationes predicat. Sicut univocum stricte dicitur quod tamen sunt una ratione predicat et non sunt diversae. Large vero dicitur quod sunt una et sunt diversae. Hec est diffinitio magistri in primo posteriorum. Ad secundum negatur maior. et ad probationem negatur ista quia. aliquis terminus est supra. ergo non est supremus. scilicet quia per hoc quod aliquis terminus est supra ipsam non habet quod aliquis terminus sit superior ipsa: scilicet solum communior. Sed dicitur argui sic aliquis terminus est supra ipsam in recta linea predicamentali: ergo non est supremus: quia tunc est bona. scilicet negatur. Ad confirmationem dicitur quod diffinitio magistri est completissima: et oportet illam particulam subtile ligere in diffinitione Porphyrii: quia aliter esset diminuta quoniam peteret generi generalissimo: ut patet de se. Ad tertium dicitur quod ista est una pars tota sit predicabilis in quod de pluribus differentibus numero. si de pluribus differentibus numero non esset alia particula a precedente. scilicet predicabilis in quod frustra poneretur et argumentum concluderet: et quod sit alia particula patet per contrarium precedente. scilicet predicabilis in quod: que in primo libro ab solute: quod est predicabile in quod est predicabile de pluribus differentibus numero et non e contra. Ad confirmationem cuius dicitur sine illa particula diffinitio queritur: ergo frustra ponitur. negatur quia: quia illa particula non ponitur ut diffini-

tum differat ab aliquibus a quibus non differat per precedentem. scilicet ponitur ad declarandum magis illam particulam predicabilis in quod: quod dato quod sciret quod species est terminus univocus non supremus predicabilis de pluribus in quod. adhuc posset esse dubium de quibus predicatur. et ideo addit de pluribus differentibus numero. et ita est tota una particula simul predicabilis in quod de pluribus differentibus numero.

Ad quartum dicitur quod in ista diffinitione subintelligitur correlatiuum. scilicet genus. quia quod est terminus non supremus predicabilis in quod de pluribus differentibus numero intelligitur esse positum sub genere. Vel aliter quod species dicitur relative ad genus. et ideo necesse est aliam diffinitionem dari de ea: ut comparat ad genus. scilicet. Species est que ponitur sub assignato genere. Alia autem per comparationem quam habet ad individua. non secundum quam genus est: quia sic negatur Porphyrius extrema habere duas habitudines in capitulo de specie. scilicet secundum quam est species: ideo necesse est habere aliam diffinitionem per comparationem ad individua.

Utrum diffinitio differentie sit bene data.

Contra. Et primo quod dicta non sit terminus univocus argumento magistri. Quia rationale est differentia: et tamen non est terminus univocus: ergo etc. Quia nota cum maiori: minor probatur: quia rationale significat hominem et angelum diversis rationibus: quia significat hominem ratione quam sensum et intellectum: et significat angelum ratione quam intellectum solum. Confirmatur. quia terminus univocus est terminus simplex significans plura secundum eandem diffinitionem: sed dicta non habet diffinitionem. quia tunc haberet duas: et sic esset processus in infinitum: quod est falsum: ergo dicta non est terminus univocus.

Secundo arguitur quod dicta non predicat in quod: quia si dicta predicat in quod: ergo diffinitio: quia est falsum ut patet. quia diffinitio predicat in quod: dicta probatur: quia univocum magis denotatur ab actu quam a potentia. secundum philosophum. et nono metaphysicorum. scilicet diffinitio est composita ex genere et dicta: quorum genus est unum. dicta vero ut forma et actus: ergo diffinitio recipit predicationem et modum predicationis a dicta quod ex parte predicat in quod: ergo et diffinitio. Confirmatur quod si dicta predicat in quod ipsa esset quantitas. quia est falsum: quia quantitas est posterior substantia: dicta vero est prior specie: quia probatur. quia modus predicationis sumitur a modo essendi. Modus. n. sequitur re cuius est modus. et sic si dicta predicat in quod habet modum essendi quantitas. Confirmatur secundo. quia quod dicitur a quantitate: scilicet cum dicta dicitur a quantitate eius cuius est: ergo predicatur in quod. Confirmatur tertio quia plures dicit in hoc posteriorum. Oportet predicata in quod sumere in diffinitione: scilicet cum dicta sumatur in diffinitione. ergo predicatur in quod.

Ad hec breviter respondetur. Ad primum respondetur magis negando minorem. Ad probationem cum dicitur rationale dicitur de homine et angelo diversis rationibus. Dicitur quod rationale est dicta hominis non dicitur de angelo: et tale rationale solum homini competit: et ideo quod unum rationem cum discursu. sumendo autem rationale per eo quod est unum rationem non est dicta aliquid scilicet est nomen equi nomen. Burleus vero diceret quod rationale est dicta hominis et angeli et negaret quod competit homini et angelo diversis rationibus. immo una rationem cuius est unum rationem. Prima responsio melior. Ad confirmationem cum dicitur quod terminus univocus est terminus simplex significans plura scilicet eadem diffinitione.

diffinitionē cōceptus ēqliter cōpetentis suis inferioribus.
et sic oīa habet diffōnē: nō tamē diffinitionē pprie di-
ctā q̄ est p̄ genus et dīā. Ad scōz negat q̄ntia. Ad p-
bationē pcedo q̄ si dīffō acciperet suū modū pdicandi
ab aliq̄ suaz partū q̄ accipiet a differētia: s; a nullo ac-
cipit sicut nec spēs: s; ex se habet modū pdicandi i qd. qz
explicat totā q̄ntatē spēs: sicut ergo spēs pdicat in qd:
ita dīffō. differētia vō pdicatur in q̄le: qz habet modū
q̄ntatis cū determinet gen⁹: species vō et genus predīcā-
tur i qd: cū se habeant per modū determinator. Ad
cōfirmationē p̄mā conceditur q̄ dīā est q̄ntas vt dicit
philosoph⁹ septimo meta. non tū accipiedo q̄ntatē vt
ē vnum generalissimū pdicamenti q̄ntatis sed equocē:
vt forma: q̄ntas: et act⁹: sūt idē i trāscendenti. Vel aliter
dicitur negādo q̄ntā illā: pdicat i q̄le: ergo ē q̄ntas: qz
nō pdicatur i q̄le qz sit q̄ntas: s; qz hz modū q̄ntatis:
s; cū dī. modus q̄ntatis nō sequit nisi q̄ntatē. negat de
quocūqz: qz determinare aliqd est mod⁹ q̄ntatis et cōpe-
tens etiā aliqbz substantijs: sed mod⁹ ppri⁹ q̄ntatis nō
cōpetit substantijs. Ad scōdam cōfirmationē dī q̄ ad
pdicandū in qd nō sufficit q̄ dicit qd. s; per modū qd.
differētia at dicit qd: vtputa cēntia s; p modū determi-
nātis et nō determinati siue fm alios p modū iforman-
tis et nō per modū substantis. et sic nō dicit per modū
qd. Ad tertiā cōfirmatōē dī q̄ ad predīcatū i qd ou-
plicit pōt dici. Vno mō. qz per cū soluitur q̄nto facta
p qd. et sic gen⁹ et spēs dicunt pdicata i qd. Alio mō.
pūnt ad qditatē. philosoph⁹ loq̄ scō mō. et non p̄mo
mō. Vel aliter dī q̄ opz pdicata in qd sumi in diffōnē.
qz oē superi⁹ ponitur i diffōnē sui inferioris. nō tū oē qd
ponitur in diffinitionē est pdicatum in quid.
Anrum diffinitio ppri⁹ sit bene data.

Contra primaz pticulā ar-
guitur sic. Esse na-
tū sentire est ppriū aīalis. et tamē nō
est termin⁹ vniūc⁹: ergo cē. q̄ntia
nota. cū maiori mior. pbat⁹ p phi-
losophū i q̄nto topi. vbi dīc q̄ illō
qd multiplici dī nō pōt assignari p-
ppriū aīali. vt natū sentire nō ē p-
ppriū aīalis qz sentire dī multiplici. vno mō sensū hīc. alio
mō sensū vti. Cōfirmatur. qz aīal discipline suscep-
tibile ē ppriū hoīs. et tū nō est ēminus vniūc⁹. g⁹ cē.
q̄ntia nota cū mior: qz ēminus vniūc⁹ ē ēminus sim-
plex. hoc autē. s. aīal discipline susceptibile nō est termi-
nus simplex s; aggregatū ex glīe et pprio. maior pbat⁹.
p philosophū i q̄nto topi. vbi dīc q̄ si nō ponat genus
i assignādo ppriū nō recte assignat: vt si ppriū aīalis as-
signat aīam habere: male assignat. bene at si dicat. p-
ppriū est hoīs aīal discipline susceptibile. Scōdo cōtra
scōz pticulā arguitur sic. argumēto magī. Rīsbile ē
ppriū: et tū nō pdicatur de plib⁹ cōuertibil⁹: g⁹ cē. q̄ntia
nota cū maiori. mior pbat⁹: qz rīsbile pdicatur de sor-
te et platone: et de nullo illoz cōuertibil⁹: vt pz. Cōfir-
matur. qz rīsbile ē ppriū: ergo nō ē cōc. s; q̄nta: qz cōc et
ppriū sūt opposita. tūc vlt⁹. nō ē cōc: ergo nō pdicat de
plib⁹. s; q̄nta: qz ex opposito q̄ntis. scēg oppositū aītis.
sequit. n. pdicatur de plib⁹: ergo ē cōc: qz nībil pdicat
de plib⁹ nīā cōc. Terno q̄ totā diffōnē arguit sic. Re-

uissimū est ēminus vniūc⁹ pdicabil⁹ q̄le accēitale con-
uertibil⁹ de igne: et tū nō ē eius ppriū: ergo dīffō malat.
q̄nta tenet: qz aīcui cōpetit dīffō cui nō ppetit diffinitū.
et maior ē nota. mior pbat⁹: qz qd p supabūdantiā dī nō
ē ppriū aīcui. vt dīc philosoph⁹ i q̄nto topi. et dīc phi-
losoph⁹ hoc exēplū qd leuissimū dī p supabūdantiā. iō
nō ē ppriū ignis. Cōfirmatur. sūt de calidissimū: qz
pdicatur i q̄le accēitale cōuertibile de igne. et tū nō ē ei⁹
ppriū ex quo p supabūdantiā dicitur: q̄re cē.

Ad bec bīcūter respōdetur. Ad p̄mū con-
cedo maiorē. s. q̄ esse natū sentire ē p-
ppriū aīal p̄t cē natū sentire ē idē qd sensibile: nego mīno-
rē q̄ nō sit ēmin⁹ vniūc⁹. Ad pbatōē cū dī. Illō qd
multiplic⁹ dī nō ē ppriū aīcui cōcedo: et cū dīcis. sentire dī
multiplic⁹ ēz philosophū. Dicitur q̄ cē natū sentire po-
test accipi dupli⁹. Vno mō vt est idē quod sensibile: et sic
nō dī multiplic⁹: sed vno mō. s. vt ē aptū natū vti sensū:
Alio mō: vt ē cōc significās ista dno. s. vti sensū vel hīc
sensū. et sic est equocū et nō ppriū. Ad cōfirmationē
negatur maior. Ad pbatōē cū dī. phūs dīc q̄ si nō
ponat gen⁹ in assignādo ppriū nō recte assignatur. dī
q̄ p ppriū phūs itelligit descriptionē q̄ pficitur p ipm
ppriū. vnde vult dicere phūs q̄ si nō ponat gen⁹ i assi-
gnādo ppriū idēst descriptōē que datur per ppriū non
recte assignatur. Forte dīceres q̄. qz in q̄nto topi. agitur
tū de pprio. i sexto vō agit de diffōnē. ergo p ppriū si-
lic nō pōt itelligi descriptio. negat q̄nta. qz in sexto agit
de diffōnē qditatina q̄ datur p gen⁹ et dīaz. in q̄nto vō
cū dīcitur de ppō ex q̄nti pōt ēt aliqd de descriptōē
dicere q̄ pficitur p gen⁹ et ppriū. Nec rīso nō placet:
qz cōfundit libros phi. ideo dīcēt al⁹. s. q̄ phūs in q̄-
nto topi. ponit locos q̄ faciūt ad entitatē ppri⁹: et ponit
etiā locos q̄ faciūt ad bonitatē doctrine hīc de pprio.
et hoc dēū allegatū est i locis q̄ faciūt ad doctrinā et non
vult aliud dicere phūs nisi q̄ i assignādo ppriū ad me-
liorē doctrinā cū sit accis: et accis sit inherere alteri. et
tō vt bī cognoscatur illud cui inheret addit gen⁹. nō tū
quo ad entitatē ppri⁹. Hāc puto itentionē fuisse phi: vt
pz legēti libros topi. Ad scōz rīdet magī q̄ ly cōuer-
titur nō respicit ly. plib⁹: s; illud rōne cui⁹ de plib⁹ pdi-
catur vt subz qd est ille ēmin⁹ hō cū quo cōuertitur ly. rī-
sibile. vñ illa q̄nta nō valet. ly rīsbile pdicatur de sor. et
platone: et nō cōuertitur cū illis: igr non cōuertitur. Ar-
guitur. n. ab inferiori ad suū superius negationē pposita.

Ad cōfirmationē nego p̄mā q̄nta. s. ly rīsbile est p-
ppriū: ergo nō est cōc: et cū pbat⁹: qz ppriū et cōc sūt oppo-
sita. nego: qz nullā oppositiōē hnt: qz nec q̄nta nec q̄nti-
ctōriā: nec relatiā: nec p̄natū: cōcedo tū q̄ sūt opposi-
ta large loquēdo de oppōnē: qz sūt repugnātia respectu
vni⁹ et eiusdē: qz aliqd nō est cōc et ppriū respēctū eiusdē.
et iō dīco q̄ rīsbile est ppriū hoīs. est autē cōc singulari-
bus hoīb⁹ et sic est ppriū et cōmune respectu diuersoz.

Ad tertiū qd difficultatē habet ppter auctoritatē phi-
losophi dī. q̄ illud qd per supabūdantiā dicitur non est
alicuius ppriū. dicitur q̄ leuissimū pōt dupli⁹ cōsidera-
ri. Vno modo vt dicatur q̄ est illud qd est aptū natū
habere vltimū gradū latitudinis leuitatis. puta res-
pectu grauitatis. vt octo. Alio mō dicitur leuissimū qd-
cūqz excedit alia corpora fm leuitatē quācūqz leuitatēz

a f

k

6t

babeat. vñ pmo mō. si nō ēēt ignis adhuc ēēt aliqđ le-
uissimū: qz aer excederet oia corpa fm leuitatē. non ta-
mē ēēt leuissimū pmo mō: qz aer nō est aptus nat? bre-
uitatē: vt octo sed solū ignis. Ad ppositū dico qz si le-
uissimū caput pmo mō est ppiū ignis. et igne corrupto
nō cōpetit alteri. Secūdo vō mō nō est ppiū ignis. qz
adhuc alteri cōpetit vtputa aeri corruptio igne. Et cūz
dicit qđ p supabūdātiā dī nō ē ppiū alicui? dī qz itel-
ligit sic qz illud qđ dī p superabūdātiā ad alia non de-
minuādo certū gradū nō est ppiū sicut leuissimū. p secū-
do modo: qz corrupto subo cui assignat ēē ppiū ad
huc cōpetit alteri. et hoc voluit philosophus i textu:
si autem determinat certum gradū potest ēē ppiūz vt
leuissimūz pmo mō: qz tunc corrupto subiecto cui? erat
ppiiū nō ampli? cōpetit alteri. Idāc rōnē elicio. qre vi-
de ipam. Ad pfirmationē dicit cōsimiliter.

Etū diffinitio accitis sit bene data.

pt

Contra. Albu est accis: et tñ
nō ē terminus vni-
uocus: ergo diffō mala. pñtia tenet.
cū maior. minor pbat: qz terminus
vniuocus pducatur scōm vñū nomē
et scōz vñā rōnē p philosophū i an-
tepredicamētis. capitulo de vniuo-

cis: s; albu nō pducatur scōm rōnē p philosophū i pducā-
mēto substantie dicēte. qz eor que sunt i subo i plurib? ne-
qz nomē neqz rō pducabit. In aliqb? vero nomē nihil
pbiher pducari. rōnē vō ipse est pducari: vt albu cum
in subo sit i corpe pducabit de subo. dicit enī corpus al-
bū. rō vero albi nūqz de corpe pducabit. Ita sūt verba
formalia philosophi: ex qb? expse pz qz albu nō pducatur
fm rōnem. Cōfirmat: qz ly albu nō sit terminus vniuo-
cus qz scōz philosophū i pmo topicor vbi declarat se-
cundū istrumētū syllogismi dyalectici qz ē diffictio mul-
tiplicitis: dicit qz vñū pñtiū multipliciter dicit et aliud. et
dat exēplū qz albu dicit mltipliciter: qz de re alba et de
colore albo. Secūdo sic. nō qđlibet accis predicat i
qle accidētale respectu subii: ergo diffinitio mala: pñtia
tenet. aniz pbat: qz aliqđ accis pducatur in qñtū. qz ad iter
rogationē factā p qñtū de aliquo vñuēter ridet p il-
lud vt p bicubiti: tricubiti et filia. Cōfirmat. quia
res pducamētū accitis taliter pducatur de substantia: quali-
ter per illā soluit qñtio de substantia. et nō alit: s; p quātitatē
soluit qñtio de substantia: p quā qñtū quāta est substantia.
ergo quātitas pducabit i quātū: et cū nō soluitur qñtio p
quā qñtū qñtis est substantia: quātitas nō pducabitur in q-
le. Et sit per alia pducamēta soluitur questio facta de
substantia p quo mō vel qñter: vt qñter se habet forēs:
dicitur agit vel parit vel sedet: ergo illa nō predicat in
qle vel i qñter. Tercio p totā diffōnez arguit argu-
mēto magis: qz hec albedo ē accidēs: et tamē nō est ter-
minus vniuo? pducabil? de plurib? et. pñtia tenet. qz
alicui cōpetit diffinitioz cui nō cōpetit diffinitio. maior
nota: et minor pbat per philosophū in pducamētis: qz
singulari de nullo pducatur: et per philosophū dicentē qz
solū de seipso predicat nō ergo pducatur de plurib?: et per
pñtis non est terminus vniuocus: qz terminus vniuocus
est terminus simplex plura significās qñter non est ter-
minus singularis. Cōfirmat. qz in ista diffinitione

nō ponit subiectū accitis: ergo mala: pñtia tenet per
philosophū septimo metha. dicentē qz diffinitio acci-
dētis datur p additamenta: qz subiectū ponitur in eius
diffinitione. Cū ergo hic diffinitiat accidēs et nō ponat
subiectū: ergo mala. Cōfirmat secundo. qz ista ē
essentialis. In secundo mō dicendū per se: suba est acci-
dētalis scōz magistrūz infecūdo modo dicēdi per se.
ergo predicatū est accis subiectū ponibilis in diffinitio-
ne ei? Cū ergo diffinitiat hic accidēs et nō ponatur sub-
iectum ergo diffinitio mala.

Ad hec breuiter nego minore. Ad p-
bationē dicit qz cū philosoph? dixit qz albu non predi-
cat scōm rōnez p rōnez itelligit philosoph? verā rōnē:
puta diffōnē et gñe et differētia quā albu nō habet: cūz
nō sit p se in gñe ppter duplex suū significare: et tamen
predicat vniuoce: qz fm nomē et fm rationē. i. cōceptū
scōm plurib? sūe etiam fm discretionē. hec est respōsio
Barlei. Vel aliter dicit qz cū philosoph? dicit qz al-
bum nō pducatur fm rōnem. itelligit qz nō predicat cō-
stantialiter: qz q sunt cōstantialia accidētis sunt accētia sub-
iecto. nō tamen negaret philosophus qz albu non pre-
dicatur s; suā diffinitionē qualicūqz sit illa: hec est re-
spōsio alberti. Vel aliter dicit fm magistrū in predi-
camētis suis qz albu nō predicatur fm diffinitionēz eius
casualē. sed bene pducatur fm idēticāz. vide in predi-
camētis. qlibet harū satisficit. Ad cōfirmationē dī qz
ly albu pōt accipi duplr. Quomō vñ est cōe ad album
i colore et ad albu in voce. Alio mō solū vt est i colore.
pmo modo equocuz est. secūdo mō nō: et sic accipit cōi-
ter i pposito. Ad secūdū negat aniz. Ad pbatōnem
negat pñtia. cū dī aliqđ accidēs pducatur in quantū. ergo
non predicat i qle. et ratio est: qz cūz predicari in qle su-
matur a modo rei: et qđlibet accidēs habeat modū eēn-
di qñtatis. qz habet modū determinātis. iō pducatur in
quale nō obstat qz aliquod accidēs habet aliū modūz
specialē predicamētū. Ad cōfirmationē cōcedit mai-
or et negat minor pro illa pte nō qz soluit qñtio per quā
tū qñtū qñtis ē substantia per qñtitatē. Vñ quale duplr
sumit. s. large et stricte. Large sumptū ē trāscēdens ap-
plicabile oibus predicamētis. Stricte vō solū pducamē-
to qñtatis. pmo modo accipit et nō secūdo modo. hec ē
respōsio magistrī in pducamētis. Porphirina tamē in
cōtatibus ponēs differentiā iter genus et accis dicit qz
accidēs pducatur in qle vel quō se habeat puto dixisse
ppter respectina. Ad tertiū ridet magi qz ly accis
potest sumi duplr. s. large. poi termino accitāli cōi vel
discretor: et sic nō sumitur in pposito. Alio mō p termi-
no accitāli cōi: et sic diffinitur ad pñtis: et fm istū modūz
pz qz iste terminus discretus hec albedo: non est termi-
nus accitālis hoc ē plurib? cōpetēs accidētalr. Ad
cōfirmationē dī qz accis duplr caput. Vñomodo vt ē
nomē pme ipositionis: et sic significat naturā extra aiām
fm qz plūs in qñto metaphysice diuidit eis. in subaz
et accidēs. Alio mō vt est nomē secūde ipositionis. et sic
duplr. Vñomō vt est idē qđ pducatur nō cōstantialē nō per
se pducabile vel nō cōuertibile cū subiecto. Alio modo
vt est pducatur p se cōuertibile cum subiecto. Cum ergo
dī qz diffinitio accidētis debet itelligi per additamentū

quia per subiectum dicitur qd philosophus loquitur de
accidit pmo mo vt est nomē pme ipositionis: nō scde.
hic aut diffinit vt est scde ipositionis. qre rē. Vel alr
di qd qdlibet accidit debet diffiniri per subz vel explici-
te vel iplicite. et in ista diffinitōe subitelligit subz: et det
itelligi per ea q ponūt in ea. nā ex hoc q dicit pāica-
bilis in qle accidētale nō cōuertibilr. datur itelligi subz
de quo pāicatur in qle accidētaliter et nō cōuertibiliter.
Adagister tamē in pmo posterior nō vult q cōiaccis
diffiniat per subm: sed solū omne accidēs cōnotās sub-
iectū. quare elige. pma respōsio magis placet.

Utr diffō pāicatiois directe et indirecte sit bñ data.

Contra aliq est pāicatio dire-
cta in q tamē supius
nō pāicat de inferiori: sed egle de eq-
li: vt dicēdo: equ⁹ est binibilis. ergo
diffinitio ē mala. qñā tenet. qz diffi-
nitio cōuertit cū diffinito. anis pbat
auctoritate p̄dophris in caplo de
specie dicentis: Oportet enim eq de

eqs pāicari: aut maiora de minorib⁹ vbi oēs expōsi-
tes dicūt q loqut de pāicatione directa. Cōfirmat
argumēto magistri. qz legut q aliq pāicatio q nō est
directa nec indirecta: vt dicēdo hō est hō: aial est aial: qz
nec inferior nec superior pāicat. Secūdo sic et qrit an
ista: risibile est hō. sit directa vel indirecta. et arguit q sit
directa: qz illa est pāicatio directa in qua suat vera rō
pāicatiois q est q illud qd pāicat se habeat vt forma re-
spectu eius qd subijcit: sed in ista suat vera rō pāica-
tionis. ergo est directa. qñā nota cū maiori. minor. pba-
tur. qz pāicatum se habet vt forma respectu subiecti de
quo pāicat. qz qlibet pars diffinitionis se habet vt for-
ma respectu diffinitū: septimo meta. et secūdo physicoz:
sed risibile diffinit per hoies. qz p̄p̄ia passio diffinitur
per subz per p̄mū in pmo posterior: sed solū de illa q sit ex finī
di per se. ergo rē. Oppositū arguitur. s. q sit indirecta:
qz pāicatum respectu subiecti se habet vt mā. ergo est indi-
recta. qñā tenet. et anis pbat. qz subz respectu p̄p̄ie pas-
sionis est sicut mā. p̄p̄ia vero passio sicut forma. s. p-
p̄ia passio subijcit et subm eius pāicat. ergo pāicatum se
habet vt mā et subiectū vt forma. Tertio sic et qritur
an ista: albu est musicū. sit directa vel indirecta. et pbat
pmo q nō sit directa: qz hīc nō suatur vera rō pāica-
tionis q est q illud qd subijcit hēat rōnē materie: illud
vero qd pāicat habeat rōnē forme. q nō sit indirecta p-
bat. tūc illa cēt directa: musicū ē albu: p cōuersionē sim-
plicē: vt pz in alijs iductiue. cōsequēs est falsum.

Ad hec breuiter respōdetur. Ad p̄mū dī q
magis nō loqut de omni pāicatioe di-
recta sicut facit p̄dophris: sed solū de illa q sit ex finī
nis q sunt in recta linea pāicamēti. Ad p̄firmationē
cōcedit totū magis. Ad scdū dicit in scdo mō dicēdi p
se cōtra Egidii q illa: risibile est hō: est directa et indire-
cta alio et alio mō cōsiderata. vñ subz habet duplicē ha-
bitudinē ad accidēs p̄p̄iū. vñā put suscipit ipm. et sic hz
rōnē materie respectu illius. Aliā put est pars diffini-
tiois eius: et sic hz rōnē forme. qz partes diffōis sūt for-
me diffinitū scdo physicoz. et septimo meta. ista ergo.
risibile ē hō: ē directa cōsiderādo ly hō vt ē pars diffō-

nis risibilis. est autem indirecta cōsiderādo vt est sub-
iectū ei⁹. Sed qro ego a magro an simplr siue abso-
lute loquēdo debet dici directa vel indirecta illa: risibile
est hō. Dicit qdā q nec directa nec indirecta cum sit qñ
p̄p̄o multiplex rōne pāicati. qd pōt diuersimode cōside-
rari: et ad p̄p̄onē multiplice nō est rīdendū vnica rīsiō.
ne: s. plurib⁹ distinguēdo. Ego aut dico q absolute est
dicenda indirecta: et hoc volebat Egidius. qd p̄bo sic.
Quicūqz aliqd nomen iporat plura quoz vñū p p̄us et
aliud p posteri⁹ absolute dcm dz accipi p p̄ncipalit. sed
cū ly hō duplicē habitudinē hēat respectu risibilis vna
p quā est subm: alia p quā est pars diffōis. qz hz q est
pars diffōis p hoc q est subz. et nō eōtra. ergo abso-
lute debet accipi fm p̄mā habitudinē. sed fm illā est idī
recta. iō simplr et absolute loquēdo illa est dicēda indire-
cta. Ad t̄tū dicit Egid⁹ in pmo posterior q illa est
indirecta. sed ad argumētū in oppositū qd facit magis cō-
tra ipz. s. si illa cēt indirecta alia cēt directa p cōuersionē
simplicē. Diceret Egidius negādo hanc qñāz. imo est
vtrqz indirecta cum in nulla vera rō pāicatiois seruet.
Adag⁹ aut dicit q nō est directa nec indirecta. sed p̄tra.
illa pāicatio nō est directa et est. ergo est nō directa. tenet
qñā. qz a negatua de pāicato finito ad affirmatiua de
pāicato infinito. Ad hoc argumētū dicēdū est tenēdo
viā magri q ista pāicatio solū est indirecta in q est puer-
sus ordo extremoz. s. in q subz hz rōnē forme resp cū p-
dicati: et pāicati rōnem materie resp cū subz. et tūc negat
q ly indirecta sit imin⁹ p̄uatius. Tenēdo aut viā Egi-
dij que cōmuni⁹ est dicēdū q oīs p̄positio in qua nō
suatur vera ratio pāicationis est indirecta quomodocūqz.
qz et argumētū cōcludit vtr fm ipsū.

Utr diffinitiones predicationis essentialis et acciden-
talis sint bene date.

Contra ista ē cēntialis: hō
est risibilis: et tū ē p-
dicatio ē minor diuersoz pāicamē-
toz. ergo diffōnes male. qñā nota
cū minori. maior. pbat. qz pāicatio
cēntialis dī qñ pāicatur illud qd est
cēntiale: sed risibile est cēntiale hoī:
qz fluit ab cēntia ei⁹. ergo rē. Cō-
firmat: illa nō est accīntalis. ergo est cēntialis. qñā tenet.
anis pbat. qz illa est p se in scdo mō dicēdi p se. ergo nō
est accīntalis. Scdo sic: aliq est pāicatio cēntialis fm
diffinitionē scdaz q nō est cēntialis fm p̄mā. ergo alte-
ra diffō mala. qñā tenet. anis pbat. qz illa est cēntialis
hō est asinus: fm diffōnē scdaz. qz est pāicatio ē minor
cūscē pāicamēti: et tū nō est cēntialis fm p̄mā. qz nō est
pāicatio superioris de inferiori nec dīe de aliquo istoz nec
eōuerso. ergo rē. Cōfirmat: qz illa: hō non est aial:
nō est cēntialis et tū pāicat supi⁹ de inferiori. ergo rē. qñā
nota cū minori. maior. pbat. qz p̄p̄o cēntialis ē p̄mū mō
di dicēdi p se. et qñr est de oī et nēcia. qre rē.

Ad hec breuiter respōdet. Ad p̄mū negatur
antecedens. ad p̄bationē dī q cēntiale
dī duplr. vno mō qd est de cēntia. et alio mō qd fluit ab
cēntia. capī cēntiale pmo mō i p̄posito et nō scdo mō.
Ad cōfirmationē negat anis: qzuis scda qñā nō va-
leat. qz ex negatua nō legut affirmatiua. Et ad pba-

66

tionem negatur ista consequentia: est per se. ergo non est accidentalis: sed bene valet: est per se. ergo non est per accidens.

Ad scd^o d^o q^o p^o p^o essentialis d^o dupl^r. s. large & strict^e. Strict^e est quado est centralis in p^omo m^o dicendi per se: vt quado gen^o vel d^oia p^odicat de specie. Large aut^e est quado est in p^omo m^o dicendi p se vel centralis vel reductiue. centraliter iam d^oni est. reductiue vero quado extrahitur de superiori vel de d^oia p^odicat vel id^e de seipso. Et in summa quado est p^odicatio finioz eiusde p^odicamentⁱ est centralis large: q^o est in p^omo modo dicendi per se vel centraliter vel reductiue. Ad r^one in oppo^situ d^o q^o subintelligit in p^oma declarati^oe. q^ore scda magis explicat & sufficietior est. Ad confirmati^one negatur maior: q^o lz sit ipolis adhuc est centralis. Ad p^oba^o r^one concedo q^o p^opositio centralis est p^omi modi essentialiter vel reductiue: & cu^oz d^oicis. ergo est de omni & necessaria. nego consequentia. q^o illud sol^u vez est quado est centralis p^omo m^o. & no quado est reductiue: vt dicit magister in p^omo modo dicendi per se.

Utrum tantum decem sunt predicamenta.

Contra Arguit^r q^o no sit nisi vn^u p^odicament^u. Et arguit^r sic. t^um vn^u est p^odicament^u. ergo no s^ut plura. consequentia tenet. a^us p^obat^r sic. Omne p^odicament^u est vn^u. ergo t^um vn^u est p^odicament^u. consequentia est bona. q^o arguitur ab vniuersali affirmatiua ad exclusiua

de finit^{is} transpositis. & antecedens est vez vt p^oz p^o expositio. ergo consequens est vez. It^e ens est genus omni. ergo t^um vn^u est gen^o. consequentia tenet. antecedens p^obat^r. q^o si no: hoc est q^o no p^odicat vniuersale sed analogice. sed analogia no tollit r^one generis. q^o numerus est genus p^o p^olm in p^odicamentis: & tam^e est analogu. q^o p^ous significat numer^u minore q^u maiore. ergo r^o. Nec p^oot dici q^o ens equoce p^odicet. Hoc enim exp^ose est contra p^olm in q^oto metaphysice circa p^oncipi^u d^oicte: Ens aut^e multis q^ue modis d^oz & no equoce: sed qu^oadmodu salubre.

It^e ois diu^oisio & ois multitudo reduc^{it} ad vn^u: q^oto metaphysice quod est p^ous ista multitudo. ergo si s^ut multa generalissima aliquid vnus est p^ous illis. sed nihil est p^ous illis: ergo nec s^ut multa. q^o si esset aliqd p^ous est vn^u gen^o p^omi. It^e quod p^o sup^oabundanti^a d^oicitur vni soli couenit. sed generalissimu d^o per sup^oabundanti^a ergo vni soli couenit: & sic est t^um vn^u generalissimu. & p^o p^ous t^um vn^u p^odicament^u. It^e si plura cent generalissima quodlibet illor^u est p^omi p^oncipi^u: & sic nullu illor^u est altero p^ous. c^otra p^olm septimo meta. dicent^e q^o suba est p^oot accidere natura t^opor^e & diu^oisitione. Sec^ondo p^oncipaliter p^obat^r q^o s^ut t^um duo: q^o ens diu^oidit in subam & accidens: siue in ens per se & ens in alio. sed t^um vn^u est p^odicament^u substantie siue ens per se. ergo t^um vn^u est p^odicament^u accidentis siue entis in alio. Et si negat^r q^oia. q^o ens p se est vniuersu illis de q^ubus d^oz ita potest est genus. sed in alio no est vniuersu illis de q^ubus couenit. Contra: si vn^u oppositor^u d^o multiplic^r & reliqu^uz. per p^olm in p^omo topicor^u: & verificat^r in omni genere oppositor^u: ergo si ens in subiecto sit equocu ad noue: no ens i subiecto erit equocu ad tot^u: ita p^odicamenta er^ut decem: &

octo. Item dato q^o ens in alio sit equocu nouem generibus sequit^r q^o no plus couenit accidentia in c^o in subiecto q^u vn^u eor^u cu substantia. q^o vtrobiq^u est aliq^u couenientia in aliq^u voce equoca. It^e sequit^r q^o no est diu^oisio p^ouenientior in subaz & accis q^u in q^u & ens no quado: q^o vtrobiq^u vn^u diu^oides est g^oalissimu & reliqu^uz diu^oides equocu ad noue alia. It^e sequit^r q^o no est diu^oisio suffi^ocieter in subam & accis. q^o accis. cu sit equocu sumit^r p alio significato potior: ita sit t^um diu^oisio in duo generalissima. It^e ens diu^oidit in absolutu & respectiuu. s^z no est aliqd absolutu p^oter subaz. & no est aliqd respectiuu p^oter relatione. ergo s^ut t^um duo. q^oia nota cu maiori. minor p^obat^r. quo ad p^oma p^ote. q^o si plura s^ut absoluta p^odicamenta cu ipa s^ut g^oia p^oma sequit^r q^o p^odicamenta no s^ut p^omo diuersa. & p^o p^ous no er^ut dec^e g^oia p^oma. q^o couenit in absoluto. & p^oit arguit^r de respectiuis. T^ortio p^oncipal^r arguit^r q^o s^ut t^um tria: q^o suba q^uitas & q^uitas s^ut p^odicamenta & nulla alia. p^obat^r q^o o^e p^odicament^u est ens p se: s^z respectiuu no est ens p se: q^o est ad aliud. E^o firmat^r q^o absolutu est p^ous respectiuo. ergo respectiuu no s^ut g^oalissimu. q^o t^uc g^oalissimu no est p^oma g^oalissimu: cu g^oia respectiuu s^ut g^oia p^ora. s. absoluta. It^e t^um tria s^ut p^odicamenta. s. suba: accis absolutu: & accis respectiuu. q^o oia accis absoluta s^ut eiusde g^ois. & per id^e oia accis respectiuu s^ut eiusde g^ois. An^os arguit^r: na tata est analo^oia iter q^uitas & q^uitas q^uta est iter q^uitas & q^uitas: s^z analogia q^u est iter c^otinua & discretu no remouet gen^o ab illis. ergo r^o. q^oia nota cu minori. maior p^obat^r. q^o sic q^uitas p^osupponit q^uitas & ab ea accisalt^r dep^oder. ita q^uitas discretu p^osupponit c^otinua eo q^o numer^u c^oatur ex diu^oisioe c^otinui: t^uc p^ootio physicoz. si ergo q^uitas & q^uitas faci^ut vn^u p^odicament^u absolutu. ergo q^uis est q^o alia p^odicamenta respectiuu faci^ut vn^u respectiuu. Quarto p^oncipal^r arguit^r q^o s^ut t^um q^umo. s. substantia: q^uitas: qualitas: & relatio: q^o oia respectiuu s^ut in p^odicamento relati^ois. p^obat^r sic. Ois respect^u est in p^odicamento relati^ois. ergo o^e respectiuu est in p^odicamento relati^ois: q^o in quocunq^u p^odicamento est abstractu i cod^e est c^ocretu. p^o p^olm in q^oto topicor^u. a^us p^obat^r sic: Ois relatio est i p^odicamento relati^ois: ois respect^u est relatio. ergo ois respect^u est in p^odicamento relati^ois. It^e actio & passio p^otin^ut ad p^odicament^u relati^ois. igitur p^o id^e oia alia respectiuu p^otin^ut ad p^odicament^u relati^ois. q^oia tenet. a^us p^obat^r sic: ag^os & pat^os s^ut i p^odicamento relati^ois. ergo actio & passio s^ut i p^odicamento relati^ois. t^uc nec q^oia p^o p^olm q^oto topicor^u. q^o i cod^e p^odicamento est c^ocretu & abstractu. a^us colligit^r de mente p^ohi q^uto meta. q^o motiuu & mobil^e: calefactiuu & calefactibile s^ut relatiua. Q^uito p^oncipal^r arguitur q^o p^odicamenta s^ut plura q^u dec^e. & hoc arguitur r^one c^ocretor^u accituz. & arguit^r de colorat^o sp^ol^r: ita arguit^r de alijs. Coloratu est p se in p^odicamento. & no in p^odicamento q^uitatis nec alioz noue. ergo lz p^odicament^u p^omi diffict^r ab oib^u noiat^{is}. q^oia tenet. maior p^obat^r. q^o coloratu est gen^o. ergo est p se in p^odicamento. q^oia tenet. a^us p^obat^r. p^omo q^o p^odicatur in q^ud de differ^ontib^u sp^o vt albo & nigro: q^u ad ist interrogati^one facta p q^ud est albu & nigru: r^ondetur coloratu. Sec^ondo patet p^o p^olm in q^oto topicor^u doct^u p^osiderate genus in abstracto p hoc q^o c^ocretum in c^ocreto vq

no. Tercio qz sicut se bz color ad coloratum ita albedo ad album. ergo a comutata pporde sicut se bz color ad albedine: ita coloratum ad album: sz color e gen^o ad albedinem. ergo coloratum e gen^o ad album. minor principis argumenti pbat. f. qz coloratum no e aliquo predicamento pnomiato. qz si esset aliquo esset in predicamento qualitatit. sz qz non sit i predicamento qtitatis arguit pmo: qz generalissimu predicamenti qtitatis non predicat de colorato: qz ista e falsa: coloratum e qualitas. Secundo qz si esset i predicamento qualitatit esset id e quod color quod est falsu. qz no bz eadē spēs: nec predicat de eadē spēs. Sexto principalr arguit qz sint plura decē rōne secundar: intentōbz: et non entiu. f. figmentoz: et entiu i potentia: et puationōbz: qz de oibz ptingit qzere qd ē: vt qd est ista intentio spēs i gen^o: et ita de alijs. et qd est dby: mera et bircoerens: et qd hō i potētia: et qd cecitas et qd surditas. et ad quodlibz istoz rōndet per aliquod vniuocum quod ē in plus illo de quo querit. sz de predicatum vniuocū i qd quod est i pl^o subiecto e gen^o p phm qui to topicoz. ergo illa hēnt genera. sz i ascendēdo i predicamentis i qd no pcedit i infinitū. sz ē status pmo posterior: et sō metaphi. ergo erit deuenire ad generalissima et sic sō intentio erit gen^o generalissimu oibz sō intentionibz. et figmentum erit gen^o generalissimu oibz figmentis. et ens i potentia oibz entibz in potentia. et puatio oibz puationibz. Cōfirmat qz intellectus oia illa concipit sub rōne vel vltis vel singularis. nō singularis. ergo vniuersalis. sz pna. anis pbat: qz intellectus cōponēs fac cōponēz boz. cui cōpōnīs veritate i dicit et falsitatem. ergo intellectus simplex ea pcepit. Secundo arguit qz sint plura decē rōne diuersar: qdōm ad quas nō rōndetur p aliquod istoz predicamentoz: vt sunt ista: cur: qz: vix: et ille qz pōis expmit in sō posterior. si ē qd est: qz ē: vt ppter qd. Similr alie non ē a grāmaticis. f. qz: que: qd: sūt quod. vnde. quā: et vbi: quoz: qz: et quonqz. Et arguitur sic: quot sunt qōnes diuerse tot sūt diuersi modi pteandī. quot sunt diuersi modi pteandi tot sunt predicamenta. ergo a pmo ad vltimu quot sūt qōnes diuerse tot sūt predicamenta. sz qōnes sunt plures decē vt de mē. et qzyltra decē qōnes gener: sunt illi pnoiat. ergo rē.

Ad bec breuiter rōndet. Ad pmiū dī negando pma qnam. f. qz vnu est predicamentū. ergo nō sunt plura predicamenta. qz idē ē dicere tñ vnu ē predicamentū. ergo nō sūt plura predicamenta et dicere qz vnu ē predicamentū. et nihil nō vnu est predicamentū. mō non valet: vnu ē predicamentū: et nihil nō vnu ē predicamentū. ergo non sūt plura predicamenta. Ad aliud negat anis. Ad pbationē dī qz ens nō est gen^o. qz non predicat i qd: nec cōlitter pncipat a suis pibz subiectiuis. qz eni nō predicet i qd pz: qz si querit qd est hoc. nō cōueniēter rōndet ens. nā qstio qd presupponit qstio. nē si ē: vt pbat sō posterior. igit ingrendo qd ē hoc: p presupponit eē pnter ipm eē ens. ppterca ad qōnem istaz dī rōndet i p aliud qz p ens. qz non equalit pncipat a suis pibz subiectiuis. pz qm suba ē magis ens qz accis: vt pbat septimo metba. id equalit pncipat a suba et accidente: id ens non predicat vniuocē. et conceditur qz ens predicat analogice de suba et accēte. et cū dī qz analogia talis nō tollit rōnem generis: nego. vnde duplex

ē analogia: ordinis: et attributionis. Analogia ordinis est comparatio alicui^o ad aliqua sz pnt^o et posterioris: et bec non tollit rōnem generis. qz numerus et figura sunt genera i qb^o inuenit talis analogia. Analogia attributionis ē comparatio alicuius ad aliqua sz cām^o et cām^o. et hoc tollit rōnem generis: cuiusmodi est analogia tant. dicimus. n. qz vna est sana: qz est effect^o sanitatis. et qz cibus ē sanius: qz est cā sanitatis: ens aut bz vtrāqz analogia. prius. n. significat subam qz accis: et deinde significat illa sz cām^o et cām^o: qz accis nō ē ens: nisi qz ē effectus sube: vt hī septimo metba. Nec ē rōis magis i pōl camētis. Vel alr dī ad pncipale negādo anis. et ad pbationē cōcedit qz qz pōicat analogice non ē gen^o. et cū dī qz numeri nō predicant analogice negat. vñ numeri possunt pparari adiuicē. vel ad numer^o i coi. si ad inuicē cōparant vnu ē prior alio: si ad numer^o in coi nō.

Ad aliud dicit Scotus qz multitudo predicamentozum reducitur ad vnu quod ē pma cā. qz prior est eis: nō predicatione sz cāitate et entitate. et ita pōt eē aliqd pnt^o illis.

Vel alr dī et melius qz ois multitudo et diuisio reducitur in aliquod vnu. f. in illud quod diuidit i illa multa. et ita oia predicamenta reducunt in ens. nego tñ qz illud vnum in quod reducitur sit genus: qz nō ē vniuocū: sz analogū: vt de mē est supra. Ad aliud dī qz superlatiuum duplr exponi pōt. Vno mō pōtūne p excessū aliorum. alio mō cōparatiue sine negatiue p non excedi ab alijs. Dī ergo ad maiore qz de mē p supabūdātā bñ pōt test pluribz puenire dūmodo suplatiuū exponat cōparatiue sine negatiue vt in pposito. pōtūne aut nō. Ad aliud dī qz generalissima pnt cōparari adiuicē. aut ad illa qz sūt i suis ordinatōibz. pmo mō cōcedo qz vnu ē pns alior: sic substantia ē pōr accēte: et absolutum pnt^o respectiue. Secōdo mō dī qz sunt decē pncipia respectu suarū ordinationū et suoz iterioz. Ad fm pncipale dī sicut ibi negādo qnam: qz accis et ens i alio nō est vniuocū.

Ad replicā pma dī qz ens in subo et nō ens i subiecto sūt dictiona. et cū negatio nō neget solā vocē sz significatū nō pōt vnicō actū quodlibz significatū negare erit equocū: sicut affirmatio. sz nō ens in subo nō ē idē quod suba. ista nō ens ē nō ens i subo: et tñ nō est suba. sz ens nō i subiecto ē idē quod substantia. sz ens i subo et ens nō i subo non sūt opposita: sz sicut dispata. Ad secōdam replicā dī qz accidentia conueniunt in aliquo intentionali i quo nō puenit accis cū suba. Ad tertiā replicā sūt dī qz si a cēt nomē equocū significās alia: nō uē generalissima qz eē cois essz diuisio entis i qnā. sicut ē ipsius entis i substantiā et accis. qz vtrōbz equocū i equocū et vniuocū. Ad qrtā replicā cū dī equocū nō accipit nisi p vno significato. vix ē ab eodē intelligere. sed non minus ipm fm se oia significata ponit simul et cōmō sumit: nō aut vt intelligit ab vno. bec Scotus i predicamentis. Vel aliter ad pncipale dī qz accidens siue ens in subiecto non equoce dī: qz tunc nec diffinitionem nec descriptionem haberet. nec vniuocē dī: qz essz gen^o. sz analogice dī. Ad pma replicā pz rōis. quia accis et suba nō sunt opposita. nec ens in subo et ens i subiecto opponunt sz sunt dispata. Ad aliud cōcedi tur accitia conuenire i aliquo analogo. f. in accnū et in eē in subo i quo nō pueniūt cū suba: imo differunt per

illud a substantia: et similiter ad alia duo pz. Ad aliud nego minorem. s. qd nō sit aliquod absolutum pter substantiā: et qd nō sit aliquod respectuum pter relationem. et cur in probas. qd seq̃ qd nō eēt primo diuersa negat p̃ia. qd s3 substantia quātitas et q̃litas conueniūt i hoc qd ē absolutum: nō tñ absolutū est gen^o ad illa. vñ de sicut nō valet ista p̃ia. Oia gñalissima pueniūt i ente. ergo nō sunt pmo diuersa. ita nō valet p̃ia facta. sed dz argui sic. ista conueniūt in aliquo gñe. ergo nō sūt pmo diuersa. s3 negat aīis. Ad tertiu3 p̃cipale negatur qd nō sunt nisi tria. et ad pbationē cum dicis: nullum respectū ē ens per se: nego. et nō valet: ē ens ad aliud. ergo nō est ens per se. Vñ per se vno mō accipit vt opponit ei quod ē ad aliud. et isto mō ens per se solū diuiditur i ista tria absoluta. s. substantiam quātitatem: qualitatem. Alio mō accipit vt opponit ei quod est fm accis. ens aut fm accis dī quod ē aggregatū ex reb^o diuersorum predicamentoz. et isto mō quodlibz p̃dicamentuz ē ens per se. et sic pz nīso ad argumētum. Ad aliud negat qd oē accidens absolutū. i. quātitas et q̃litas sint eiusdem generis. et nego qd tāta sit analogia inter quātitates et qualitatem. quāta est inter quātitatē et diucretam. imo magis depēdet quātitas discreta a continua q3 qualitas a quātitate. qd nō inuenit quātitas discreta sine p̃tinua. s3 bene inuenit q̃litas sine quātitate: vt scia i aia et spēs itelligibiles i substantijs sepatis: vt dicit proculus i libro de causis. itelligētie sunt plene formis. Itē p̃tinuū et discretum sunt i subiecto rōne eiusdem p̃ncipij. s. matie. q̃litas vero et quātitas rōne diuersoz p̃ncipioruz. Itā q̃litas rōne forme et quātitas rōne matie. iō cōtinua et discreta sunt in eodem genere. qualitas vero et quātitas sunt diuersoz genēz. Ad q̃rtum vero p̃ncipale negat qd oia respectiua sunt i predicamēto relationis. Ad pbationē cū dī: ois respect^o est i predicamēto relatiōis. negat. et cū tñ arguis: qd ois respect^o est relatiō. nego. vñ dīa ē int^o respectū de predicamēto relationis et respectū ser p̃ncipioz. Respect^o enī qd est i predicamēto relatiōis coerigit i tmino ad quē aliū respectuz sibi cōrespōdētē. et dico i veris relatiōis. s. s3 eē. s3 in ser p̃ncipijs respect^o nō requit i tmino ad quē aliū respectū sibi cōrespondētē. Actio. n. put est vñs de ser p̃ncipijs dicit respectū mor^o ad agens. vñde respect^o motus qd sit iter agēs et paties ad ipm agens dī actio: et respectus mor^o ad paties dī passio. et tñ nec i agente nec i patiente est respect^o ad motū. s3 sit respect^o agētis ad paties et cōuerso qd respect^o nō sunt actio et passio: s3 sūt due relationes. s. actiū et passiū. Ad aliud negat aīis. Ad pbationē dicit mag^o in predicamētis qd agens et paties p̃tinet s3 diuersos respectus ad predicamētū relatiōis: actiōis: et passionis. Inq̃stū. n. dicunt respectum p̃p̃nq̃tatis et distātie seu potētiāz respectiua sic sunt i predicamēto relationis qd habēt modū relationis qd ē eē ad aliqd. Inq̃stū vero dicit respectū in qd vel a quo: sic agēs ē de predicamēto actionis. et passio de predicamēto passionis. Vel clari^o dī qd agēs pōt considerari dupl^r. Vno mō vt tminat respectū mor^o ad ipm. et sic ē i predicamēto actiōis. Alio mō vt terminat respectū patientis ad ipz et tñ dicit respectū i patientis et sic ē i predicamēto relationis. Sili^o paties pōt considerari dupl^r. Vno mō vt ter

minat respectum mor^o ad ipm. et sic est in p̃dicamento passionis. Alio mō vt tminat respectū agentis ad ipm et tñ dicit respectū in agēs: et sic ē i predicamēto relationis. Et si dicis cū ergo agēs et patientis vno mō cōsiderata sunt in predicamēto relatiōis: que ergo sunt abstracta cōrespōdentia illis que sūt i predicamēto relationis. Dī qd nō sunt tā actio et passio: s3 sūge noia. Vñ de sic abstracta cōrespōdentia actio et passio que dicuntur aptitudinē sunt actiuitas et passiuitas qd dicitur aptitudinem: Itā abstracta cōrespōdentia agentis et patientis que dicitur actū: vt debēt dicere actū vt actiuitas actū et passiuitas actū. Ad q̃ntū p̃ncipale dicit mag^o qd decē sūt generalissima p se pmo qd cōiuncta sunt alia generalissima p se nō pmo. vñde qualitas est generalissimum p se primo. q̃le vero ē generalissimū per se nō pmo. Et enī generalissimū: qd nō h3 gen^o superueniēs. Et generalissimū per se: qd ps formal^o est generalissimū per se nō primo: qd rōne p̃tis tñ ē generalissimū. Ex qd seq̃ qd plura sūt generalissima inuice cōdicatua i cēdo et significādo. Itā qualitas significat a q̃li sicut a q̃litate. n. tamē plura eēt generalissima q3 decē nō inuice cōdicatua plura eēt p̃dicamēta q3 decē. Et seq̃ s3 ipz qd aliquid quod ē gen^o et aliqua spēs qd nō predicant i qd vt coloratū et albū. nec est qd p̃p̃birū: qd p̃p̃birū intelligit de his qd sunt p se pmo i predicamentis. Vel alit^o fm Scotū dī qd p̃cretū est i codēz genere i quo ē abstractū. Et cū pbat qd nō: vt de colorato. qd generalissimū q̃litas nō predicat de illo. Similit^o si q̃le et qualitas eēt i eodem genere eēt idē generalissimū. quod est falsum: qd vñ nō predicat de altero. Dī qd quale et q̃litas sūt idē generalissimū. et dici pōt qd vñs est idē alit^o. et tñ vñs nō predicat de alio. ppter diuersū modū significandi. que diuersitas h3 p̃hibeat predicationē: nō tamē sufficit ad distinguendū generalissima nec spēs diuersas. Similit^o ppter istum modū significandi nō predicat vñm dī specieb^o alterius: nec tñ de alijs spēs^o predicat: qd eēde sunt spēs vtriusq3 et tñ vna non predicat de alia ppter diuersū modū significandi. Et si replicas: modi significandi sunt diuersi: modi eēdi sunt diuersi: qd nō omnes modi diuersi intelligēdi sunt a diuersis modis essendi: imo ab eodem modo essendi diuersimode inueniente intellectu sumūt diuersi modi intelligendi. Vel clari^o respondetur ad p̃ncipale qd concretum accidentale s3 totū significatū non est in aliquo genere: s3 ratione forme et subiecti est i diuersis per reductionem. Verbi grā. coloratum rōne coloris est in genere qualitatis: rōne subiecti in predicamēto sube. Et nō valet: generalissimū non predicat de illo. ergo non est in illo predicamento. s3 bene valet: ergo non est p se i illo predicamento. de eo autem quod est per reductionēz non est opus qd generalissimum predicetur. Nec coloratum dī esse genis nisi rōne coloris reductie. Similit^o et ita consequenter respondetur: nec coloratum predicatur in qd

de albo nisi rōne partis formalis que p̄scaat de pte for-
 mali in qd vt albedo est color. Ad sctū p̄ncipale di-
 cit Scotus qz ītēdēs scdē p̄natiōēs r nō entia pos-
 sibilita possint itelligi sub aliq rōne itelligendī: r p̄dicari
 sub rōne vltis alicui? r cē statū ad aliq vniuersalitissimū
 qd īquātū attribuit ei illa itentio ē dīuersa ab illis decē.
 stat tū decē cē generalissima r ex q dīuisio in dec de-
 cē generalissima ē tū eoz q sunt fm se itelligibilia. s. rē-
 rū. Ens enī fm se dīuidit ī dec decem qnto meta. r ita
 nullū itoz ē ens fm se dīstinctū ab illis decē. Et si re-
 plicas: ergo logic? cōsiderās p se itentōēs r eaz genera-
 lissimū tū sub hac rōne q eis hēc itēno ḡnālissimū pos-
 set applicari deberet dicere cē p̄la ḡnālissima qz decēz:
 qz istis p̄la sūt qb? īquātū itelligunt pōt itēno attribui:
 lz metaphisic? cōsiderās ens īquātū ens dicat esse tū de-
 cē. Cur? oppositū dicit phūs dicēs. Singulū significare
 subām quātitatē: r nō singulū tū ens significare subām
 Ad hoc nūbīl dī. pōt tū dīci q phūs itelligit singulū ens
 significare subām q̄ritatē. Vel clarius ad p̄ncipale
 dicat negādo q aliq itoz p̄dicat in qd: qz solū vlt p̄di-
 cat in qd: qd est vna nā simplex cōicabilia plib? modo
 ista nō dicit talē naturā imo p̄natiōē. p̄cedit tamē q
 similitudinārie habēt ḡnā r spēs r ḡnālissima. Similitudina-
 rie dico r nō vlt fm latitudinē maioris habīt? p̄natiōē.
 Ad scdm dicit magr q decē sunt q̄stiones p̄ncipales
 decē p̄dicamētōz b̄ndō respectū ad dīuersos modos p̄-
 dicādī. Vbi qd est q̄stio p̄dicamētū sube. q̄le q̄lītatis: quā-
 tū quātītatis. qd ad qd est relatōis: in qd: r a quo actōis
 r p̄natiōis. Qū enī q̄rit in qd agit ignis? rīdet ī lignū:
 r a quo patit aq? rīdet ab igne. Questio vbi p̄tinet ad
 p̄dicamētū vbi cōtinentis: r qū quādeitatis. Questio q̄līt
 vel quō p̄tinet ad sūtū: r q̄stio circa qd ad habītū. Ad
 argumētū dī q sūt sūt aliq trāscendētia que nō sūt
 in aliquo p̄dicamētō p se nec p accis neqz p reductōēs.
 lz descendūt in oia p̄dicamēta: vt ens: vni qnto meta.
 Ita sūt aliq q̄stia q nō appropiāt alicui p̄dicamētō
 lz sūt applicabilia oib? p̄dicamētiā: vt si est: qd est: qz est:
 ppter qd est: r cur: q̄re: vtz. Itā cur r q̄re iporāt q̄stio-
 nē ppter qd: r vtz: iporāt qōnē si est: r qz est. Et ista qs
 q qd vel qd: que sūt it̄rogatīna trāscendētia app̄lica-
 bilita oib? p̄dicamētis. Et q̄stio qd est large sumpta est
 trāscēdens. stricte vō ad p̄dicamētū sube p̄tinet. Sic q̄-
 le large sumptū ē trāscēdēs applicabile oib? p̄dicamē-
 tis. stricte vō soli p̄dicamētō q̄lītatis. Questio quot lar-
 ge sumpta ē trāscēdēs. stricte vō ad p̄dicamētū quātītatis
 p̄tinet. Itā vō vū quo reducitur ad vbi. Itā cuz q̄rit:
 quo vadis? ē dicere: vbi itēdis ēē: r vū vniū. i. vbi sūt
 si an mortū. Et sic pz ad oia argumenta hui? ardue
 questiois. In illius declaratione animus multū gani-
 fus est ad laudem dei.

Contra p̄mā p̄ticulaz ar-
 guir sic. In dīstōne
 nō debet poni gen? remōtū: lz p̄p̄m
 quū sctō topi. sed oī ē gen? remō-
 tū sylli. argumētatio āt ē gen? p̄p̄m
 quū: qz argumētatio dīuidit ī sylli
 iductiōē: enūmimema. r exēplū si-
 ne rōcinatiōē: r ē genus. p̄p̄m quū

ad sylli cū due sint spēs ip̄s? .i. sylls r iductio fm ph̄s
 p̄mo topi. Cōfirmat: qz sylls est oīōnes: ergo nō est
 oīō. q̄ntia tenet. anis pbat: qz p̄p̄s p̄p̄ōnes ponunt ī syll
 logisimo. Scdō q illā p̄ticulā positā r p̄cessis: qz ph̄s
 losoph? nec ī p̄mo topicōz nec ī p̄mo p̄p̄z dīstīnctis syll
 logisimū ponit illā p̄ticulā: ergo vel ph̄s dīminuit? vel
 magr sup̄flū? Adhuc ambiguitas auget: qz Boetius
 ponit illā p̄ticulā cōcessis: cū tū ph̄s nō posuerit. Cō-
 firmat. qz aliq est sylls cui nō cōpetit hēc p̄ticula. ergo
 male posita: q̄ntia lz anis pbat: qz sylls cui? p̄misse cōce-
 dunt est talis. Tercio q illā p̄ticulā necesse ē aliqd ali-
 ud enūnere: r pbat q p̄clusio non est aliud a p̄missis: qz
 p̄clusio nō est nisi ps p̄missarū: sed ps nō ē aliud a toto.
 ergo rē. r enā qd sequitur ab alio nāliter nō videt cē aliū
 ab illo. Quarto arguit sic: r q̄rit an p̄clusio sit de cēn-
 tia sylli: aut nō: ita q sylllogisimū sit ista oratio cōposita
 ex p̄missis p̄clō vera sit extrīeca a syllō. Si dicis p̄mo
 mō. Cōtra. sylls ē argumētatio: lz argumētatio ē argu-
 mēti p oīōnē explicatio. Argumētū ē oīō rei dubie facies
 fidē. i. mediū p̄bas p̄clusiōē: lz ratio non cōplectit for-
 malr p̄clusiōē: sicut nec cā formalr cōplectit effectum:
 ergo rē. Scdō sic. Itālibī facit fidē de seipso nec de
 pte ei? .i. sylls facit fidē de p̄clusiōē: ergo p̄clō non est
 sylls nec ps ei? Tercio sic. phūs ī p̄mo posterior i il-
 la pte: Circulo quoqz q impole sit demonstrare vult q
 sylls est ex trib? terminis r duab? p̄p̄ōnibus: ergo non
 cōprehēdit p̄clusiōē: qz tūc est ex trib? p̄p̄ōnibus: q̄re rē
 Quarto sic. Sylls est oīō in q qbusdā positis r p̄ces-
 sis necesse est aliqd aliū enūnere ab illa oīōne: lz illud ali-
 ud ē p̄clō: ergo p̄clō ē aliud ab oīōne que est sylllogisimū
 Et si sic ē aliū a syllō. Si dicis scdō mō q: qd qbus
 dā positis r nō dī. rīb?: ergo vltra illa q posita sunt ē ali-
 qd qd est de rōne sylli: sed illud ē p̄clusiō: ergo rē. Se-
 cūdo sic. Ois syllus est p̄p̄o ordinabilis in mō. modus
 āt ē ordinatio trīs p̄p̄ōnū certa q̄lītate r quātitate. ergo
 sylls cōtinet tres p̄p̄ōnes. Tercio sic. ois sylls est q̄ntia
 ois q̄ntia est rō cōposita ex ante r p̄nter: ergo rē. lz p̄misse
 sūt anis r p̄clusio q̄ntis. Quarto sic. sylls nō ē vna oīō
 nisi p notā rōnis p̄lūgentē aliqz p̄p̄ōnes adīunice: sed
 nota rōnis nō cōiūgit nisi p̄clōnē cū p̄missis. ergo sylls
 est oīō cōposita ex p̄missis r p̄clusiōē. Quinto p̄nci-
 p̄liter arguit q totā dīstōnē sic. Itā dīstō est mala q cōpe-
 tit alteri a dīstīnctio: sed illa ē huiusmodi: ergo rē. q̄ntia
 nota cū maiori: minor pbat. qz cōpetit iductiōi r exēplo
 Itā iductio ē oratio in q qbusdā positis r p̄cessis ne-
 cesse ē aliqd aliū enūnere p ea q posita sunt r p̄cessa. Cō-
 similiter arguit de exēplo r enūmimemate.

Ad hec breuiter rīdet. Ad p̄mum Egidiū
 in p̄mo p̄p̄z adducit tres rōnes aliorū:
 r ipse assignat q̄rtā. Quidā enī dixerūt q argumēta-
 tio cōparatiōē habet ad aiām cui fidē facit. r sūt syll-
 logisimū fm q ē argumētatio: r ratiocinatio vera ē de-
 currēs a causā in causā: hēc est a p̄missis ī p̄clusiōē.
 sylls ergo fm q est rōcinatio cōparatiōē habz ad cō-
 clusiōē. Oratio autē est cōgrua dictionū ordinatio.
 Sylls ergo fm q est oīō cōparatiōē habet cum suis
 partib? integralibus. Et hēc cōparatio est ei cēntiāior
 q̄ alia. Et sic patz q̄re potū oratio q̄s argumētatio vel
 ratiocinatio in dīstīnctiōe sylllogisimū ponatur. Alij

R

ot

nt

dicunt ut nō excludant inductionem enthymema et exemplum
cū sint reducibiles in syllogismum: s; solū iuyiles coniugatio
nes et peccata. S; syllogismum simpliciter posuit orō et nō argu
mentatio vel rōcinatio. Itā si in diffōne syllogismi po
neret argumentatio vel rōcinatio q̄ est p̄p̄ia genus eius
oportet tūc talī q̄m addere differētiā cēntiales cōplecti
nas sylli p̄ q̄s excludant ab ipso syllogismo alie spēs ar
gumentationis. hoc at ēēt icōueniēs cū determinet de syl
logismo ut ad ipm oēs spēs argumentatōis habent re
duci. Alij dixerūt v̄t excludantur omnes loci sophistici
simul cum alijs speciebus argumentationis. Hanc
importat egidius: quia syllogismus simpliciter potest
saluari in syllogismo sophistico: ut dicendo: omnis can
is currit. omne animal latrabile est canis. ergo rē.

Itē nō minus distinguere ab oibus illis si ponere
argumentatio: q̄re rē. Egidius autē dicit. puto aliter di
cendū: et dicit q̄ ex tēte p̄bi p̄mo topi. Argumentū est
syllogismus dyalecticus: q̄ nec argumentum nec argumē
tatio est gen⁹ syllogismi: s; ecōtra. Ratiocinatio autē dī
analogice de syllogismo et alijs argumentatōib⁹. et p̄mo
de syllogismo: q̄ rōcinatio nō pōt esse gen⁹. In orōne
autē nō vniūcant syllogismi et oēs modi rōcinatōis. et
iō optime diffinit p̄ orōne q̄ ē p̄p̄ie gen⁹ eius: et in alijs
modis arguēdi. Hec rēspōsio est exp̄sse q̄ Boetius i p̄
cipio scōi suoz topicoz vbi dicit. Argumentatōis due
sunt spēs. s; syllogismus et induction. et enā est q̄ra p̄būz in
p̄mo topicoz dī. Determinatis at hīs oīs determinare
quot dyalecticarū rōcinatōnū sūt spēs. Est at hēc idē
ctio: ista autē syllogism⁹. Angelinus de camerino i p̄
mo topi. dicit q̄ hēc diffō nō est v̄mpabilis: qm̄ assi
gnata est p̄ genus p̄p̄inquū qm̄ duplex est syllogismus
s; inferens tūc et p̄bās tūc. Et syllogism⁹ inferēs nō habet
p̄p̄inquū gen⁹ q̄s orōne: et q̄ hic diffinit syllogismū i se
rentē diffinit ip̄s per orōne et nō p̄ rōcinatōne: qm̄ rō
cinatio nō est genus syllogismi inferēs: sed p̄bātis. et p̄
pter hoc nō diffinit syllogismū. hēc rīso dānat Boe
tius. nā respondēdo q̄re Boetius apponit cōcessis dicit:
qm̄ ipse diffinit syllogismū p̄bātis: et oportet q̄ syllogis
mus p̄cedat ex cōcessis. nō autē syllogismus inferēs quē
diffinit p̄bātis. sed cū Boetius diffinitat syllogismū q̄ est
oīo. igitur nō ille diffinit. Est etā ecōtra p̄bū in p̄mo to
picoz: q̄ illū syllogismū diffinit quē dicit cē spēs rōcina
tionis: ut p̄z exp̄sse loco allegato: q̄re rē. Ideo alī di
cerē p̄ quo aduerte q̄ p̄bū in sexto topi. dicit q̄ in dif
finitione ponendū est gen⁹ p̄mū qd̄ oīa superiora iclu
dit. Aut si remotū oēs dīas superiori generi addēdū est
per q̄s p̄mū gen⁹ determinatur: et ita fit in p̄posito ut
declarabo. Itā oīo diuidit. Oratōnū alia est in qua i
fertur aliqd. alia vero nō. Exēplū p̄mū. ut oīs oīo argu
mentatiua. s; syllogismus: induction: et exēplū. Exēplū scdū
ut oēs alie orōnes. Itā argumentatiua orōnū in qbus
i fertur aliqd. alia est in qua i fertur aliqd ex necessitate:
alia vero nō. Exēplū p̄mū ut syllogismus: induction et en
thymema. Exēplū scdū. ut exēplū. Oratōnū in qbus
i fertur aliqd ex necessitate. alia est in qua i fertur aliqd ex
necessitate ex qbusdā p̄positis. i. dispositis in modo et in figu
ra: alia vero nō. Exēplū p̄mū ut syllogismus. Exēplū
scdū: ut induction. Ecce q̄ qm̄oz sunt oīe iter orōnem et
syllogismū. et oēs illi addūt orōni in diffinitione syllo
gismi: ut p̄z: p̄ illā enim in qua i fertur aliqd. differt syl

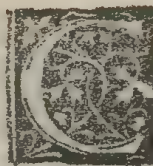
logismus ab orōnibus nō argumentatiuis. p̄ter illā de
necessitate differt ab exemplo quod non de necessitate
p̄batur. ut dicit Boetius in secūdo topi. suoz. p̄ter il
lam qbusdā. differt ab enthymema: quod tūc ex vna
p̄missarū i fert festinatam conclusionem. p̄ter illā po
sitū: differt ab inductione que nō accipit p̄p̄ones i mo
do et figura. Ad formam ergo argumenti cum dī q̄
in diffinitione non dīz poni genus remotum s; p̄būm.
Dico q̄ verum est si non sit contractum per differēti
am vltimam. si vero esset contractum ut hic: tūc bene
pōt poni ut in diffinitione. Et nota hāc rēspōsionem:
q̄ bona est. Ad confirmationem dicit. Egidius q̄ il
lud quod alterum contrahit non ponit in numerū cū
ip̄o. minor autē p̄p̄o contrahit maiorem ad conclusionē
ideo non ponit in numerū cum ip̄a. et ideo dī syllogis
mus est orō et non orōnes. Adhuc ab vnitāte conclu
sionis syllogismus dī oratio vna. Ego aliter et clar⁹ re
sponderēz. s; negando q̄ntā illā: syllogismus est orōnes:
ergo non est vna oratio: q̄ cum totum sit sue partes col
lectiue: et p̄tes syllogismi sunt orōnes: ergo syllogismus ē
orōnes. cum hoc tamen stat q̄ syllogismus est oīo vna
coniunctione rōnali que est ergo. Bene tamē sequitur: ē
oratio plures: ergo non est vna illaz: s; tamen pōt esse
vna illarū p̄ compositionem ex illis. Ad secūdū
dicit Egidius in primo priorū et bene q̄ Boetius diffi
nit syllogismum p̄p̄o competit dyalectico. q̄ expectat re
sponsonem loci semp. sed Aristo. diffinit syllogismum
simpliciter ut conuenit tam syllogismo dyalectico q̄s de
monstratio: iō pōt Boetius ly cēcessis. p̄bū aut nō.

Angelus de camerino per alia verba dicit. s; q̄ diffi
nit Boetius syllogismū p̄bātis q̄ p̄cedit ex concessis.
Aristo. autē diffinit syllogismū inferentē in quo non op̄z
q̄ aliqd concedatur. Ideo Boetius apponit concessis.
philosophus vero nō. Et si reprobas contra p̄bū i p̄
mo topi. diffinit syllogismū simpliciter. put competit dy
alectico. et tūc nō apponit illam p̄ticularē cēcessis: ergo re
sponso nulla. Dī q̄ philosophus i p̄mo topi. diffinit
syllogismum simpliciter: et non syllogismum dyalectici.
et iō in diffinitione non ponit ly concessis. Deinde di
uidit syllogismum in quattuor species. s; in demonstrati
uum. dyalecticū: litigiosum: et falsigraphū. et diffinit
vniūquēq̄. et diffinitēdo dyalectici apponit ly concessis
implicite: quia dicit syllogismus dyalecticus est syllogis
mus q̄ ex p̄babilibus syllogizatus est: p̄babilia autem
sunt concessa: quare rē. Ex hoc apparet cā q̄re magister
apponit ly concessis: q̄ diffinit syllogismū dyalecticum:
nō autē syllogismū simpli: aut diffinit syllogismū p̄bātis
nō autē inferentē: q̄re rē. Vel aliter pōt dici q̄ Boe
tius et mag⁹ diffinit syllogismū simpliciter: et q̄ hēc diffi
nitio competit cuiuslibz syllogismo: q̄r vez ē dicere d̄ quo
libet syllogismo q̄ est oīo in qua qbusdā p̄positis et cē
cessis necesse est aliqd aliud enēre: neq̄ dī q̄ p̄misse cu
iūlibet syllogismi sint p̄positis et concessis: sed dī q̄ ill p̄
positis et concessis necesse est sequi conclusionē. est enī abla
tius in consequentiā q̄ non ponit in esse sicut nec con
ditionalis. Et ly concessis ponitur. nō qd̄ ad retrigē
dum nām syllogismi cum diffinitio hēc competit oīi syl
logismo: ut dēū est. s; ponitur ad exprimendūz magis
nāz eius. nam natura syllogismi talis ē q̄ si p̄misse po
nātur necesse ē poni cōclusionē. et si concedatur p̄misse

necesse ē pcedi pcedē: t ly positio dic aliō a ly pcedis.
 ita positio dic i. dispositio i mō t i figura. t pcedis. i. si
 pcedunt. Et sic diffinitio Boetij t magis ē expōitō q̄
 diffō pbi: nulla tñ diminuta ē nec supflua. Ad con-
 firmationē sūt pz q negat aīa. s. q nō cōpetat cuilibet
 syllogismo. Et ad pbatōnē negat q nō cōpetat syllo-
 gismo pmissis nō pcedunt: q nō dicit q pmissis pcedunt.
 s. q si cōcedunt eē ē pcedi pcedē: qre tē. Ad tertiu
 dicit Egidius q fm materiā nō est aliud conclusio a
 pmissis. s. fm formā est aliud. Forma enim pponis cō-
 positio est: s. alia ppo est in pclusionē q̄ in pmissis. q in
 pclusionē ponunt tñ extrema illata. sed in pmissis extre-
 ma cū medio: qre tē. Ad formā argumētū respōdēdo
 negat q ps nō sit aliud a toto. materia enī ē ps hois: t
 tamē est aliud ab hois. Silt negat q cōclusio sit ps p-
 missarū: s. fm materiā possit cōcedi q sit ps. s. formā
 nō. Silt negat illa q illud qd sequitur ab alio nāliū nō
 sit aliud ab illo. Ad qrtū pōt tēneri vtrāq ps: t q syl-
 logismus ē ex tribus pponibus: t q ex duab tñ. vñ syl-
 logismus pōt duplī pderari: aut absolute: t sic ē ex tri-
 bus pponib: aut vt est aliq pcludēs: t sic nō cōstat ni
 si ex duab pponibus: qm tñ sunt due ppones iserētes
 pclusionē. Et ppter hoc pōt pderari ad rōnē factā ptra
 vtrāq pte. Unde tenēdo q sit ex tribus ad rōnē i oppo-
 sitū nō dicit. Ad primā pcedo a pmo ad vltimū cuz dī
 rō formalr nō cōplectit pcludē. dī q ē duplī pōt cōsi-
 derari. s. absolute: t sic includit pcludē. Alio mō vt p-
 bās: t sic nō includit pcludē. pōt ē negari pna a p-
 mo ad vltimū: qv aīaīa mediū vt pz de se. Ad scōz
 negat maior: imo vñ t idē per vñā partē pōt facere si
 dē de alia. Ad tertiā dicit q syllogismus pōt est accipi
 duplī. s. absolute t vt pcludēs. pmo mō ē ex tribus. scō
 mō. ex duab. Ad qrtū dī q ly aliud nō exponit ali-
 ud ab istā oīone. s. aliud ab illis positis. Tenēdo autēz
 aliā partē. s. q sit tñ ex duab pponibus nō dicit ad rōnē
 in oppositū. Ad primā dī qbusdaz positis: non ppter
 hoc. q aīa sūt q sūt de rōnē syllogismi: s. q in oī syl-
 logismo sūt qdā ppones que ponunt. nō aut oēs ppo
 oēs mūdī. Ad scōm pcedo q oīs syls est ordinabil
 in mō. Et cū in dīcis. mōd est ordinatio triū pponum:
 imo solū duar. t d. nō ad huc q modus sit ordinatio: nō
 valet tamē q syllogismus cōtineat illas tres: sed duas
 pmas tñ. tertiā autē est cōclusio p illas. Ad tertiā cuz
 dicit. Oīs syllogismus est pna: pcedit. Et cum dī. Oīs
 pna est cōposita ex ante t pntē. Dī q pna pōt capi du-
 pli. Uno mō fm q isert. Alio mō absolute. pmo mō ē
 solū aīa. scō mō ē cōposita ex ante t pntē. Ad qrtaz
 dī q si syls pderat abso: nte sic est vna oīo p vñā no-
 tā illatōis pūgētē pns cū ante. Si aut cōsiderat vt p-
 bat vel vt isert sic syllogismus est solū aīa. Et est vna
 oīo p vñā notā copulatōis cōiūgētē illas duas pmissas
 sūmū: qre tē. Ad qrtū negat q illa diffō ppetat
 alteri a diffinitio. Ad pbatōnē cū dicit cōpetit inductioni
 exemplo t entimemate. negō vt declarauimus in no-
 stra responsione. Ad primum argumētū. per istam
 particulam necesse: differt syllogismus ab exemplo: p
 illā qbusdā: differt ab entimemate. per istam vero po-
 sitis: differt ab inductione.

Utrum tantum tres sint figure syllogismorum.

Contra. pmo arguit argu-
 mento magistri sic.

Quatuor sunt figure. ergo nō tñ tres
 pna tēner. aīa. pbat. nā ille ē optimus
 syllogismus: oīs hō est aīa. oē aīa est
 suba. ergo oīs hō est suba. t nō ē p-
 me figure. q: qd subijcit i pma si pēica-
 tur i scōa. nec et scōc. q nō predicat idem in vtrāq. nec
 tertie: q nō subijcit idē in vtrāq. igit oz dare qrtam fi-
 gurā in qua illud qd predicat in pma subijcit in scōa.
 qre tē. Secūdo sic: iste ē optimus syllogismus. oē currēs
 mouet. oīs hō currit. ergo oīs hō mouet. s. non oīs hō
 mouet. ergo nō oīs hō currit. t nō nō est in aliq figura.
 pbat: q figura est debita dispō triū terminorū i duab
 pponibus vltibus. hic aut sūt qnq ppones. ergo tē
 t vlt qn ex pdictorio pconis cōcludit pdictorium alte-
 rius pmissis. illi duo pcessus faciūt vñ optimū sylm q
 nō est in aliq figura. Tertio sic. ille ē optimus syls. si
 for. est hō ē aīa. si ē lapis nō ē aīa. s. est hō. ergo nō est
 lapis. t nō i nulla figura ē: vt pz. hic sūt plures tribus
 terminis. ergo tē.

Ad primum rōdet magi q syls factus ē
 in pma figura t i pmo mō.
 q nō ē dictū q alius syls q̄ ille cuius subiectū pme p-
 pōnis est pdicatū secūde nō pstituat primā figurā: s. di-
 cebat q si subz pme ē pdicatū secūde resultat pma figu-
 ra. Et quo tñ stat q si pdicatū pme est subiectū secūde
 resultat pma figura. Dicit ergo q ille syls pstituit p-
 mā figurā cū subz vñ pmissis est pdicatū alteri. Ad
 scōm dī q magi solū determinat de syllogismis ostēsi-
 uis. ille aut syllogismus factus ē syls ducēs ad ipole: Syl-
 logismus enī ostēsi-
 sum a pmissis ad cōclusionē. Ducēs vō ad ipossibile ē
 q cōtinet duos discursus vñā a pmissis ad cōclusionē.
 Aliū a pdictorio cōclusiōis ad pdictiōis alteri pmissis.
 Ad tertiz dī q magi loq tñ de syllogismis cathe-
 goricis nō aut ppotheticis qualis est ille factus. Tñ syllo-
 gismoz alij sūt categorici alij ppothetici. Categorici
 ci sūt q cōstitunt ex pponib categoricis. ppothetici
 ci vero q cōstitunt ex ppotheticis. Categoricorū q-
 dā sūt de icēse. qdā modales. De icēse sūt q cōstitunt ex
 ppoib de icēse. Modales q cōstitunt ex pponib mo-
 dalib. Sylloz de icēse qdā sūt ostēsi-
 polē q declarati sūt sup i scōa rōdē. t de his oib. Boe-
 tius fac vñ tractatū q dī de syls categoricis t ppo-
 theticis. Vlt alī dī q reductiue ē i pma figura: nā at p se
 Utrū modi sint tñ decē t nouem.

Contra Sufficiētā pme figure argi sic:
 iste syls ē i pma figura. oē aīa ē
 sba. oīs hō ē aīa. g. aliq hō ē sba. tñ ē i aliq
 mōz pme figure vt pz discurredo. g. tē. Silt ille syls ē
 i pma figura: nullū aīa ē lapis. qz hō ē aīa. g. aliq hō
 n ē lapis. t n ē i aliq mō vt pz discurredo. g. tē. pmi. n.
 ē i barbara. scōs i celaret. Scōo sic. iste syls ē i pma fi-
 gura hō currit. for. ē hō. g. for. currit. t nō i nullo mōz ē.
 g. q syls sit bon. pz. qz ē syls expōitō. Dōn suffi-
 ciētā mōz se si arguit sic. Iste syls ē i fa figura null
 lapis ē aīa. oīs hō ē aīa. g. aliq hō n ē lapis. t nō ē i
 aliq mōz ei. g. tē. Silt ille. qz hō ē aīa. null lapis ē
 i mō

aial. ergo aliq lapis nō est homo. sills est i fa figura: i nullo modoz ei⁹. ergo rē. prim⁹ ē in celare. secundus in canestres. Secūdo sic: iste sills ē pfectus in fa figura: aliq hō ē aial. nullus lapis ē aial. ergo aliq hō non ē lapis. i nō est i aliquo modoz ei⁹: vt pz discurrendo. qz sit bon⁹ pbat. qz ex opposito conclusiois cū alia pmissa rum vt cū maiori inferē oppositum alteri⁹ pmissē. sequitur. n. aliq hō est aial. ois hō est lapis. ergo aliq lapis ē aial i. Difamis. Sillr ille est bon⁹ sills i fa figura. aliq lapis nō est aial. ois homo ē aial. ergo aliq lapis nō ē hō: i nō ē i aliquo modoz vt pz: qz sit bon⁹ pbat: qz ex opposito cōclusionis cū alia pmissaz vt cū maiori inferē oppositū minoris. sic aliq lapis non ē aial: ois lapis est hō: ergo aliq homo nō ē aial. i bocardo. Primus factus ē i festino. Secundus i baroco ambo indirec- te cōcludentes. Cōtra sufficiētiā modoz ētie argui- tur sic. Iste sillogism⁹ ē in ētia figura. Ois hō ē substā- tia: ois homo ē aial: ergo quedā substātia ē aial: cuz sit idirecte conclus⁹ nō ē i aliquo modoz ētie figure. Si- milit ille ē in ētia figura: qlibz hō est risibil: aliqis ho- mo est vn⁹ hō: ergo aliquod risibile ē vn⁹ hō: i tñ nō sūt i aliquo modoz ētie figure. Prim⁹ ē in darapti indire- cte cōcludens. Secundus i darpti idirecte cōcludens. Secū- do sic. Iste sillogism⁹ ē bon⁹ in ētia figura. ois homo est aial: nullus homo est asin⁹: ergo aliquod aial non ē asin⁹: i nō ē i aliquo modoz ei⁹ vt pz discurrendo. ē. n. i pbelapton idirecte conclus⁹. Sillr in bocardo i ter- tia figura ē optim⁹ sillogism⁹ idirecte cōcludens vt sic: ois hō ē aial: aliq homo non ē asinus: ergo aliq aial non ē asin⁹. Sillr in ferison idirecte conclus⁹: aliqis hō est aial: nullus hō est asin⁹: ergo aliquod aial non ē asinus. Oēs isti sillogismi sūt in ētia figura: i sunt opti- mi: qz ex opposito cōclusionis cū alia pmissaz inferitur oppositū alterius pmissē: i nō sunt i aliquo modoz ei⁹: ergo rē. Similit sillogismus resolutorius in ētia figu- ra. hoc currit i hoc est hō: ergo homo currit: nō ē i aliquo modoz eius: ergo rē. Confirmatur qz pbus i prima figura nō facit mentionē nisi de qm⁹ pmiss. s. de illis Barbara Celarent. Darpt. Ferio: i ē de alijs duob⁹. s. de sapfino i frifismo: vel ergo pbus ē omni- nius vel magi superfluis. Secūdo pncipali argui- tur qz illi decē i nouem modi nō sūt veri modi. Et pmo i Barbara sic. Iste sillogismus ē i Barbara: ois ho- mo vel asinus est asinus: oē risibile est hō vel asinus. er- go oē risibile ē asinus: i tñ non valet: ergo rē. qñ nota cū maiori: minor pbat. s. qz nō valet: qz anis est vez: i cō- sequens falsum: qz qñs sit falsū pz. qz anis sit vez: p mio- ri pz. p maiori pbat iductiue sic: iste hō vel asin⁹ ē asin⁹: i iste hō vel asinus ē asinus: i isti sūt oēs hoies: er- go ois hō vel asinus est asinus. Secūdo i fm modū sic. Iste sillogismus nō valet: Nulla conclusio ē va: ois conclusio scā in celarent ē conclusio: ergo nulla conclu- sio scā i celarent ē vera: i tamē ē factus i celarent: ergo rē. qñ nota cū minori: maior pbat. ponēdo qz sillogis- mus scis sit ois sillogism⁹: quo scō anis est vez: p qlibz pte: i qñs falsum: qz falsificat se: ergo rē. Tertio con- tra tertū modū sic: Iste sillogismus nō valet: Quisli- bet hois asinus currit. brunellus ē asin⁹ hois: ergo bru- nellus currit. i tñ ē in darpti: ergo rē. qñ nota cum mi-

nor: maior pbat: qz pono qz ois hō beat duos asinos: quoz vnus currat: i alius non de quoz numero si cur- rentiū sit brunellus: Iste posito anis est vez: i qñs falsū.

Quarto i qm⁹ modū sic. Iste sillogismus non va- let. Oē aial si est rudibile non ē hō: tu es aial si tu es ru- dibile: ergo tu nō es homo: i tñ arguit fm istū modū: qñtia nota cū minori: maior pbat: qñ anis ē vez: i qñs falsum vt pz per expōnētes: qre rē. Contra pmiū cūde figure arguit sic: Iste sillogismus non valet. ois de- us substātia non ē: ois prima cā substātia ē: ergo ois p- ma cā deus nō est: i tñ est in pmo ē: qñia nota cuz mi- nori. maior pbat: qz anis est vez: i qñs falsum: vt pz: er- go rē. Secūdo i scdm modū ētie figure arguit sic. Iste sillogism⁹ non valet. in quolibz instāti ē homo: nul- lus asinus est hō: ergo nullus asinus ē i instāti: i tñ est in- fo secūde figure: ergo rē. qñia nota cū minori. maior p- batur: qz anis est vez: vt pz i qñs falsum. Contra pmiū ētie arguit sic. Iste sillogismus nō valet cuiuslibz homi- nis asinus currit: cuiuslibz hois asinus qescit: ergo asin- us qescit asinus currit: i tamē ē in pmo ētie: er- go rē. consequētia nota cū minori: maior pbat. qz anis est vez: i qñs falsum. Cōfirmat a simili: qz ista nō va- let: In quolibz instāti ē asinus: i quolibz instāti ē hō: er- go hō ē asinus: i tñ est in pmo ētie: ergo rē. Secūdo i scōz ētie arguit sic. Iste sillogismus nō valet. Ois hō vel asinus nō ē hō: ois hō vel asinus ē risibile: igr risi- bile nō est homo: qz anis est vez: i qñs falsum vt pz: i tñ est i fo tertie figure: quare rē.

Ad hec breuiter ridet. Ad pmiū dī qz ille sil- logismus factus est i barbara nō imedi- ate s; mediate: qz ex cōclusionē conclusa in barbara cō- cludit cōclusio istius sillogismi. Sillr ad aliud dī qz est i celaret mediate: s; nō imediate. Ad fm dī qz magi- decerniat de sillogismis qz tenet in oib⁹ pmissis sicut pbus i pmo pōz: i nō de sillogismis resolutorio. Ad primū i modos ētie figure dī qz primus sillogismus factus est imediate i celare i nō imediate. i secundus ē i canestres mediate i nō imediate. Ad scdm concedit omnes sillogismos scōs ēē bonos: s; magister non curat mul- tiplicare modos i alijs figuris: per hoc qz idirecte cō- cludūt. sillogismi at scī tenet per hoc qz idirecte cōclu- dūt. Si at directe facis cōcludere nō valet. Ad pmiū i modos ētie figure dī qz pmius sillogism⁹ scis ē i Da- rapti mediate i nō imediate. Secūdus ē in Darpti me- diate i nō imediate. Ad s; cōcedit illos sillogismos factos ēē optimos: s; de illis nō curat: qz idirecte cōclu- dunt. Si diceret qre magis idirecte nominat i pma figu- ra qz in alijs. Ridet qz pma figura pfectior ē: ideo de- bemus videre magis oēm modū cōcludendi eius quo- cūqz sit qz alius. Ad confirmationē dī qz Aristō. n. curauit multiplicare mōs: nisi scdm necessitatem: s; cō- clusio vnus nō segt ex cōclusionē alius. modo Bara- lipo segt ad Barbara. Celares ad Celaret. Habitis segt ad darpti. Sapfino aut i frifismo: nō segt ad ali- quem. iō multiplicat illos. Et si dictis. ergo in fa figu- ra debebat ponere idirecte cōcludentes vt in festino dī. Dī qz bene ponit i pmo pōz: rbi dicit qz minor- erit i vniuersali negatiua. maiori vero affirmatiua vt vniuersali vel piculari in quacūqz figura idirecte seg-

tur conclusio. Ex hoc pz q Boetius non recte sentit i
 sillogismis categoricis cum philosophi solus quattu
 or modos i prima figura posuerit. Theophrastus autē
 z Eridemus addiderunt quqz prime figure quos con
 firmavit Porphyri. vir magne auctoritatis qm phis po
 suit Sapientia z Frisefmoz vt declaratum ē. Ad fz p
 cipale ridet magr. Ad pmi distinguendo de ista ma
 iori: Ois homo vel asinus est asinus si illud totū disun
 ctum est subm illa est falsa. si vero solum pma ps ista ē
 vera: fz post in miori plus predicat qz subijciat i maio
 ri. Et dicitur aliter qz subm distributionis est ly bō: ppo
 sitionis vero hō vel asinus: z subm distributionis dō p
 dicari: nō aut pponis. Ad scdm dī qz predictus sillo
 gismus nō ē i. Relarent: qz conclusio est insolubilis ypo
 thetice significans: qualis nō est in aliq premisuram.

Ad tertium dī qz non valet. iste sillogismus: qz plus
 predicat in miori qz subijciat in maiori. Unde qm obli
 quis precedit rectum solus obliquus est subm. Quan
 do vero rectus precedit obliquum rectus z obliquus ē
 subm. Et si dī adhuc stat argumentū sic dicendo. Cu
 iuslibz hominis asinus currit. brunellus est asinus homi
 nis: ergo brunellus currit. Dī qz sillogismus non ē bo
 nus: qz in obliqs casibus opz subm maioris predicari i
 minori i recto sic dicendo: brunellus est hō: z hoc nega
 tur: ppter ea bñ seq. cuiuslibz hominis asinus currit.
 for. ē homo: ergo fortis asinus currit. Ad qrtū dī qz
 si totū conditionatū fuerit subm maior ē falsa: z tñ non
 dō pbari exponibil cum sit negatiua: fz per singula
 res quaz multe sunt false. z hoc aial si ē rudibile non est
 homo demonstrādo hoies: z sic de alijs. Et dato adhuc
 qz exponi habeat. Scda exponēs est falsa. f. nihil ē ani
 mal si ē rudibile qm illud nō sit homo. imo qcad ē aial si
 est rudibile. nō est homo. vtpota hō: z fa exponēs non
 dō ē ista. z nihil ē aial qm illd si ē rudibile nō sit hō. Si
 aut totū conditionatū nō sit subm cōcedit maior: fz ne
 gatur pma: qz plus predicatur i minori qz subijciatur in
 maiori. Ad pmiū se figure dī qz tal sillogismus nō
 est in mō: qz dō fieri ex negatiuis de consuetō mō loqū
 di. qliter non sit iste: fz bñ valet dicendo. Ois dens nul
 la suba est. ois prima cā est substantia: ergo ois pma cā
 nō dens est: fz maior est falsa. Ad sm dī qz nō valet.
 Unde vtrqz extremitate existēte in obliquo nihil seq
 tur i fa figura: aut altera tñ: medio termino existēte i ob
 liquo vtrqz bñ seqtur: in alia aut non. discurre p crē
 pla per te. Ad pmiū tertie figure dī qz nō est in. Da
 rapti: qz sicut premisse fuerunt ex recto z obliquo ita cō
 clusio dō fieri: igitur dō sic concludi: ergo asinus gese
 est alicuius cuius asinus currit. Unde ly asinus non est
 ps subiecti in premisiss fz pars predicati: tō dō poni i cō
 clusione. Ad aliud cōsimilr dī qz non valet iste sil
 logismus: fz dō concludi: ergo homo est i aliquo instan
 ti i quo est asinus: qz conclusio dō ē similis premisiss: z
 iō sicut premisse sunt ex recto z obliquo: ita conclusio dō
 esse mixta ex recto z obliquo. Ad scdm dī qz si totum
 distinctum est subm maior est falsa. si aut ps est subz nō
 arguitur i secundo tertie: qz in tali oportet qz totū subie
 ctum pponis distribuat. qliter nō ē in pposito: qre zc.

Et sic est finis questionum simularum. quarum nu
 merus est qdraginta nouem.

Utr: diffinitio suppositiois sit bñ data.

Contra primo arguit q nō
 bñ dī qz suppositio
 sit acceptio. Primo qz suppositio
 conuēit termino solum actiue.
 Dicim. n. qz terminus supponit.
 acceptio at cōuenit ei soluz passiue.
 dicimus. n. qz terminus accipitur z
 non qz terminus accipiat. igit sup

positio termi nō dō dī acceptio termini. Cōfirma
 tur qz impossibile ē actionem ēē passionē inquantum talē:
 ergo nō bñ conceditur supponē ēē acceptiōē termini.
 z qia. qz suppositio est actio z acceptio passio. Se
 cūdo sic. supponere nō est accipi: ergo suppositio nō est
 acceptio. z cōsequētia p locū a cōiugatis. anis pz. quia
 dicendo hō est blisyllabū. Volo qz iste terminus hō so
 lum accipiat p voce. hic ē pole: tñ certū ē qz quis hic
 terminus hō solū accipiat p voce. tñ adhuc supponit p
 sonaliter pura p suppositis: qre zc. Tercio sic: termi
 nus supponit p ipsā acceptiōē intellectus effectiue. Co
 enim qz intellectus accipit terminū siue vel sic alia z alia
 suppo deriuat. z tamē tminus nō supponit p supponē
 effectiue: fz solū formalr: qz ois actus reduplicatus i rō
 ne cause supra suū verbum z locū cause formalr sicut cū
 dī: Iste iterefect ē in sefectione. interfectio est cā formal.
 Similr cum dī: Iste diligit dilectione. Sicut iste specu
 lat speculatione. Sic quādo dī. supponit supponē sen p
 suppositionē: suppositio ē in supponēdo cā formal: er
 go suppo: nō est acceptio termini. Quarto sic: acce
 ptio dicit respectū ad accipientem: qz ē actus intellectus
 accipientis. z qnter nō pōt ēē suppositio nisi sit actus i
 intellectus. Suppositio vō dicit respectū ad rē z nō ad ac
 cipientem. Unde sine actu intellectus adhuc supponit
 terminus: vt i ista ppōne scripta: hō est aial: ergo sup
 positio nō ē acceptio. Quid sic. diffinitio cōpetit ali
 cui cui nō competit diffinitio: ergo diffinitio mala: con
 sequētia z: anis pbat: qz ita accipit appositum in p
 positōe. p aliquo vel aliquibus sicut suppositū z tamē ap
 positū nō supponit vt pz p ethimologia vocabuli: qz ap
 positū dī ab apponēdo sicut suppositū a supponēdo vt
 pz scdm grāmaticos. Sexto sic: seqtur qz tminus sin
 categoricatus i ppōne positus z sincategoricatus
 ce tētus supponit vt dicēdo ois hō currit: quod ē falsū.
 falsitas cōsequētis pz. qz nō pōt ēē suppositū vel apposi
 tum sincategoricatus tētus: z sequētia pbat qz ē ac
 ceptio termi i ppōne p aliquo. f. p distributione. Ac
 pmo arguit de copula que nō supponit: ergo diffinitio ma
 la: cōsequētia z tñ minor: maior pbat: qz dicēdo al
 bñ currit subz suppoit p suba q ē alba: z tñ nō signifi
 cat subam: qz solam qualitatez significat vt dicit phis
 in predicamento sube: ergo zc.

In hac materia sūt diuerse opiones. qca. n. vō
 lunt qz suppo sit significatio termini in
 ppōne p aliquo vel aliquibus vt vult magr i logica ma
 gna. Quidam vero dicūt qz suppositio ē statio termini
 i ppōne p aliquo: vt vult Petrus mantuanus. Alijs vō

1 f

En adu
 Redu
 plicat

RF

Recordat cū magis hic dicitur qd suppo ē acceptio tñi i pio
pōne vt pter hūpan? et Albertus de saronia. Alij mo
deriores dicit qd suppo ē ppetas sub i comparatōe ad
pēcatū: vt fāct? Accitius ordinis pēcatō: de qbus
oponib? magis ample dicit ē in supponib?. S3 p dēn
stione magis sūt duo modi rēndendi. Un? modus dicit
qd suppo formal? ē idē tēce ē acceptio tñi. Ali? modus
dicit qd suppo formal? nō ē acceptio tñi: s3 ē ex ipa ac
ceptiōe tñi. cālit? ergo tñi idē tēce vtz ē qd suppo sit ac
ceptio. Tenētes at pñū modū rēndendi ad ar
gumēta i oppositū. et maxime ad tria pma argumēta q
ad idē tēdūt bīptitū sūt. Quidā. n. dicit negādo qd sup
positio sit actio. imo est passio. Et cū tu pbas i pmo ar
gumēto: qd dicitur qd tñinus supponit et nō supponit:
ergo cōpetit sibi actiue: negat qd: qd s3 supponere mo
dāit et vocaliter significat actionē cū sit actiui: tñ reali
ter iporat passionē quod declarat a simili: qd recipe qd
pūnet ad potentia aic p spēs apprehēdētēs realiter ipor
tat passionē: s3 s3 modū significādi significet actionē: et
idē nō ē inueniētes qd suppo dicit acceptio et suppoere
sit accipi sicut recipe ē iformari. Dicitur. n. qd potētia
spēm recipit ab obiecto qd ipa potentia spē iformat. Si
mili pōt dici qd tñinus supponit qd accipit ab intellectu
ita qd ipm supponē sit accipi vt dicitur ē. Contra hāc rō
nē arguit sic. Hoc vbi suppono cū sit cōpositū a sub et
pono necesse ē qd retineat significatiōem sui simplicis: et
maxime cū cōponētia remaneat i eo itēgra et pfecta.
Ad hōc vbi pono nō iporat realiter passionē s3 ma
gis vtz actionē p modū simplicē iporabit et p cōsequis
supponē nō ē accipi nec suppo pōt dici acceptio tē.

Secūdo sic. quicūq; aliq duo realiter eūdē actū iporat
illud quod terminat actū realē vñ? pōt terminare actum
altius: hec ē nota: s3 act? iporatus p hoc qd ē supponē
et act? iporatus p hoc qd ē accipi nō terminat ad idē:
qd dicitur qd tñinus supponit suū significatū. nō autē dī
cim? qd accipiat a suo significato: ergo tē. Alij vō. p
pter hec argumēta dicit alr ad pncipale. Un? dicit qd
intellect? suppoit tñinū i pōne vt tñin? ē. ita qd nō sup
ponat alit? ita qd ē duplex suppo. vna ē intellectus qua
termin? supponit et intellectus supponit: et hoc ē acceptio
termini. nā tñinū supponi nō ē nisi ipm accipi i pōne ab
eodē p aliquo. et de hac suppoē intelligit illa diffinitio
supponis qd dicitur: Suppo ē acceptio tñi tē. Alia ve
ro suppo ē ipm tñinū i pōne iā suppositi et accepti ab
intellectu qd qdē termin? supponit et nō supponit. et hec
suppo nō ē acceptio tñi s3 pncipali cātur ab ipō: et pre
dā descriptio nō dat de ista suppoē. Contra hāc
rōnē arguit qd hic loquimur de suppoē qd ē ppetas ter
mini i pōne. suppo vō qd intellectus supponit et termin?
suppoit nō ē ppetas termini s3 potē? intellectus. ergo tē.

Secūdo qd ipēs supponis hic itēte nō diuerfificat s3
supponē qd intellectus supponit et termin? suppoit. s3 ma
gis pñ illā qd terminus supponit: dī. n. suppo mā vlt p
sonalis qd termin? supponit sic vel sic vt oēs concedūt:
ergo tē. Tercio qd p eūdē modū appellatio cōpetit p
dicato. et suppositio ipm subiecto: s3 sicut nō bñ diceret:
qd predicatū appellatur s3 magis predicatū appellat. lo
quendo de appellatione que est ppetas predicati: ita
nō ē vtz qd subm supponatur s3 magis qd subz suppo

nit. loquendo de suppoē que nūc diffinitur: qre pñ?
modus respondēdi reputat ibecillis scdm ambas rōes.
quare tē. Tenētes sñi modū respondēdi ē bīptitū sūt.
Quidā. n. dicit qd diffinitio sic b3 intelligi. suppositio ē
acceptio termini. i. significatio qdā ex acceptiōe termini i p
pōne p aliquo vel p aliqb? sicut pñis diffinit odorē
i de sensu et sensato dicitur: odor ē sum. al. euaporatio: et in
telligit cālit? sic. i. odor est qūtas cāta ex sumali euapo
ratione. Contra hāc rōsionē arguit pter? b3 ipa
nus sic. Supponere non est significare. ergo suppositio
non ē significatio: s3 consequētia per locū a coniugatis
anīs. pbat: qd significare est ipm? vocis: supponere vō
compositū ex voce et significatiōe. qre tē. Secūdo si
significatio pōt ē ipa suppoē. ergo tē. anīs pbat: qd signi
ficatio ē p ipōnem vocis ad rē significandā. suppo vō
ē p acceptiōne vocis iā significatiōis p aliquo tē. Et rō
ne sequit fortius potes arguere qd suppo nō sit signifi
catio. qre considera illā. Alij dicit qd diffinitio illa nō
pōt dici diffinitio supponis idē tēce et cēntialr loquendo
sicut ostēdūt argumēta: s3 bñ cālit? sicut loquitur Aris.
secūdo de aia de voce dicitur: Vox ē repussio respirati
acris. i. sonus cātus a percussione acris: ita suppo ē ac
ceptio termini. i. ppetas quēdā termini cāta ab acceptiōe
ipm? et in pōe p aliquo vel p aliqb? tē. Idō quo
aduerte qd hec tria: significatio: subiectio: et suppo p or
dinē cōpetit voci seu termino sñi qd accipit ab intelle
ctu. pmo. n. vox accipit ab intellectu ad determinate si
gnificatū. et sic competit sibi significatio. Deinde vox si
gnificas accipitur in pōne vt vñs extremū: et sic cōpe
tit sibi subiectio. Ultimo vero vox iā subiecta accipit p
aliquo respectu pēcatū. et ita competit sibi suppo. Et i3
ista cōpetit ipm? voci per ordinē: tamē multū differēter
se bēnt s3 acceptiōem intellectus. qd significatio non est
ipā acceptio qd realr passionē iporat: nec significare est
accipi. qd significatio cōpetit voci seu tñino solum acti
ue. Dī. n. vox significare et nō significari. s3 tñ vox dica
tur accipi qd accipit ad significatū recte dī significas seu
significatiōis: et nō significata. sub iō vō ē realr qdā acceptiō
q sit ab intellectu: nō. n. ē aliō tñinū subijci nisi ipz ab in
tellectu accipi i pōe respectu pēcatū. et cū subio cōpe
tat voci seu tñino solū passiuē sic ē acceptio. Dī. n. ter
minus subijci et nō subijcē. Un? terminus sic accept? vo
cat subm et nō subijcēs. Suppo vō nō ē acceptio: sed
ab ipā cātur. id suppo subio cōpetit solū actiue. dī. n. qd
subz supponit. vñ qūis terminus q accipit ad suppo
nēdū dicit qd accipit ad supponēdū: tñ supponēs: et nō
suppositi appellat. Et qd dicitur ē de significatōe: subie
ctio et supponēs: idē dī intelligi de significatōe pēcatōis et
appellatiōe. Hāc optiōē diffuse recitauit. qd pñchā ē
et ē sci? Qicūq; i suppoib? suis. ego at credo qd nō sit d mte
magis nec alior. dī. n. qd suppo nō ē acceptio cēntialr et
idē tēce. s3 qd suppo sit acceptiō cāit et nō idē tēce. imo credo
qd idē tēce. Et pñ sic qd suppo vt sonat vocabulū nō
ē nisi positio alicui? sub alio. ergo suppo formal? et idē
tēce ē acceptio. Un? tria regit? ad positioē alicuius
sub alio. s. illud quod ponit illud a quo ponit: et illud sub
quo ponitur. Terminus est qd ponit: intellectus ē a quo
pōit. significatū ē sub qd pōit: pnt ly sub accipit p ly p.
vñ scūs ē. tñin? pōit sub significato. i. p significato. qd

descendere diffinitive ad sua supposita sic. et illa sunt oia
corpora mobilia. ergo hoc corp⁹ mobile est subz i phia
nālī. vel hoc corp⁹ mobile est subz. et. mō pz q⁹ deſce
ſus eſt falſus. Itē ſi ſupponeret pſonalr tūc iſta ppo:
corpus mobile eſt ſubz in phia nālī. equaleret iſtī: aliq⁹
corp⁹ mobile eſt ſubz in phia. q⁹ eſt falſa. ergo et. Nō po
teſt etiā dicere ſcōz. ſ. mālī: q⁹ tūc ſupponeret p ipomet
tūno vel p ipſa voce. q⁹ eſt falſū: pbat falſitas ſic.
q⁹ ſcia nālīſ conſiderat paſſiones ſui ſubi cātas ab ipſo
ſubſo vel a pncipijs ei⁹. ſ. paſſiones conſiderate in phia
nālī ſunt mot⁹ augmetatio: diminutio: gñatio: et conu
pſio: et alteratio: q⁹ nō ſunt cāte ab iſto tūno ens mobi
le. ſ. a re i cōi ſignificata p ipz. ergo talis tūno nō eſt
ſubz p ſeipſo tūno: ſ. p ſignificato. Itē q⁹libet ſcia p
cipalr conſiderat ſubz ſui ſine illud p quo ſtat ſubz ſui.
ſ. ſcia nālīſ nō conſiderat pncipalr iſtos tūnos ens mo
bile. ergo nō ſupponit mālīter. Itē ſequitur ergo q⁹ ſup
ponit ſimplr p re ſignificata in cōi et in vſi. Et ſic eſt tri
plex ſuppō. Tercio arguit q⁹ eſt dare ſuppōnē nālēz
vltra alias tres. Et arguit ſic: cū ſuppō ſit ppuetas tūni
ni cāta ab acceptiōe ei⁹ in ppoēne p aliquo vel p aliq
bus: quot modis diuerſis tūno pōt accipi i ppoēne: tot
modis diuiſio ſuppōnis variat: ſ. nā vel cēntia ſignifi
cata p tūno cōez pōt duplr accipi ſeu pſiderari ſz ſan
ctū doctōrē in de ente et eſſentia et ſm veritatē. vno mō
ſm rōnē ppuā. alio mō ſm eē q⁹ hz in hoc vel in illo.
ergo ſm veritatē ſuppō ſtatū dīdīdī in ſuppōnē nālē
et accitālē. ita q⁹ ſuppō nālīſ dī q⁹ tūno accipit reſpe
ctu pdicatū ſibi cōueniētis cēntialr. vt hō eſt aīal. Acci
talī� vero ē cū tūno cōis accipit reſpctū pdicatū ſibi cō
ueniētis accitālī. et hec eſt duplex ſicut duplex pdicatūz
accitālē pōt cōpetere. Itā ſm eē q⁹ hz in ſingularibz
cōpetit pdicatū accitālē reale: vt hō currit. Et tūc ſup
ponit pſonalr. ſm vero eē q⁹ hz in intellectū cōpetit ſibi
pdicatū accitālē ſentētiāle: vt hō eſt ſpēs. et ſic ſupponit
ſimplr. Et vltra hoc tūno pōt accipi p ſeipſo tūno:
vt dicēdo hō eſt nōmē biſyllabū: ſic ſtat mālī. ergo cū
ly hō poſſit q⁹duplr accipi. Vno mō ſm ſe et abſolute.
Alio mō vt eſt in ſingularibz. Alio mō vt ē in intellectu.
Alio mō p ſeipſo tūno. ergo tot ſuppōnes crūt. ſ. nālīſ:
pſonalīſ: ſimplr et mālīſ. Quarto ſic. niſi dāru
tur alie ſuppōnes vltra illas duas falſificarentur multe
ppoēnes pbi. ergo et. pbatuſ aſſumptū: q⁹ alī illa ppo
nō pōt eſſe vera. hō eſt pmo riſibīlīſ vel hō eſt riſibīlīſ
ſz q⁹ ipm. q⁹ eſt q⁹ pbi in pmo poſterior. pbat. q⁹ ly
hō vel ſupponit p ſeipſo tūno mālī: et ſic eſt falſa. q⁹
hoc pdicatū riſibīlīſ nō cōpetit iſtī tūno p ſeipſo: q⁹ tūc
ſeqret q⁹ ille tūnus hīct in ſeipſo pncipia riſibīlīſ: q⁹
eſt falſū. Vel ſupponit pſonalr p ſorte et platone. et
ſic etiā eſt falſa. q⁹ ſortes nō eſt pmo riſibīlīſ. ergo eſt op⁹
q⁹ ſupponat p hōie in cōi cū ſm q⁹ ipſum cōpetit ē riſi
bīlī. et ſic ſupponeret nālī vel ſimplr. Itō cūro p nūc
ponere oīaz iter iſta. Itō etiā pz p pſophyriū dicēte
q⁹ accis ppuū pmo mō cōpetit ſpēs: et q⁹ nī aīr iſtīdū
iſ p ſpēs. mō riſibīlīſ cōpetit ſor. et platōnī p iſtū tūni
nā hō. ergo et. Cōfirmat: q⁹ dicēdo hō ē aīal rōnā
le. q⁹ tūc q⁹ ſupponit ly hō. nō pſonalr: q⁹ diſſō nō poſ
ſet q⁹uerī cū diſſinito. deide ē diſſō eē pmo ſingularīſ.
q⁹ pbi. ſeptimo meta. Itēc mālī: q⁹ ſi diſſinitet tūno

pro ſeipſo. illa nō eē diſſinitio ſube: ſed accitā. Deide
nō verficaret de diſſinito: q⁹ ille tūnus: hō nō eſt aīal
rōnale. ergo ſupponit p hōie i cōi. et ſic ſimplr vel nālī.
ergo et. Adulca et q⁹ iſtī ſimilita argumēta poſſet fieri q⁹
hec. ſed tetigi medullā in ſed. ideo ſufficiat hec.

Ad hec rīdet. Ad pūū dicunt q⁹ de ſpecie
loq⁹ poſſum⁹ duplr. ſ. metaphyſice et lo
gice. pmo mō metaphyſice appellat ſpēs nō illud q⁹ p
dicat: ſ. re ſignificatā p tūno pdicatū q⁹ eſt cā ſue ide
minatiōis q⁹ tūno de pbi⁹ pdicat: et ſic ē necia ſuppō
ſimplr. Scō mō logice appellat ſpēs vel gen⁹: nō
re ſignificatā: ſ. tūno quēdā: q⁹ diſſinit illā p pdicari:
q⁹ vt eē. ppuū tūno et ſic nō eſt necia ſuppō ſimplr.
Itē mag⁹ locut⁹ ē logice: alibi vō vt i logica magna lo
cut⁹ ē metaphyſice. Itēc rīſio ſi valet. pmo q⁹ nō recte
rīdet ad argumētū. nā q⁹ tūc an iſte tūno hō hēat ſigni
ficatū tripler an nō. et ſi ſic. ergo erit tripler ſuppō. ſi vō
nō q⁹ arguebat. q⁹ vſe ſignificat vñū i multis. Et ſi rī
det q⁹ eſt tripler ſuppō: ſ. nō cōſiderat logice de etiā: ſed
metaphyſice hoc eſt falſum. q⁹ q⁹to metaphyſice dicit
pbi⁹ q⁹ logice et pbi⁹ pūus verſantur circa idē. ergo ſi
datur etiā ſuppō verſimplr de iſta habebit conſiderare
logice ſicut et metaphyſice: ſed alī et alī. Si illa eſt cā q⁹
logice nō cōſideret ſuppōnes ſimplr q⁹ talis tūnus
ſuppōnes ſimplr ſtat p ſignificato: q⁹ nō cōſideratur a
logico qui ſolū terminos conſiderat. Et ſimili ſequit q⁹
logice non haberet conſiderare de ſuppōne pſonalī.
q⁹ tūc terminus ſtat p re ſignificatā et non p ſeipſo ter
mino. vt patet. Et ſic ſolū de ſuppōne materialī habebit
logice conſiderare: quod eſt abſurdū. Alij dicunt
q⁹ bene datur ſuppoſitio ſimplr. tamē magiſter in hac
logica non ſecumentionē. q⁹ vt ipſe dicit in logica ma
gna locut⁹ eſt in hac logica parua p iunioribz nō ponē
do oēs ſuppōnes ne animos iuuenū nimis iſtaret. In
logica vero magna cū loq⁹ur p pueris corrigi ſeipm
ponēdo oēs ſuppōnes et ſimplr cum alijs. Iſta reſpon
ſio nulla eſt. mētiūtur enim iſtī qui dicūt magiſtrum di
xiſſe hec verba in logica magna. et qui legit cā ſicut ego
teſtis mihi erit q⁹ ipſi mēdaces ſunt et nō ego. Ideo ali
ter reſponderē et dicere ſm opintonē magiſ. hic nō da
tur alia ſuppō ab iſtis: et pbi⁹ eſt hec opino intellecto
eius fundamēto vt ſtatū declarabitur. Pro quo ad
nerte q⁹ de ſignificato tūno cōis eſt oīa inter terminū
ſtas et realiſtas. Itēc iſte enim volūt q⁹ terminus cōis:
puta ly hō ſignificat ſeipſum terminū materialiter. ſup
poſita vero formaliter ſue pſonalr: vt ſortē et platōnē.
ſimplr vero naturā cōez puta naturā humanā. Ter
miniſte vero negāt ſignificationē ſimplr. ſ. naturā
vſem ſignificatā per terminū. q⁹ ſm eos nullus tūnus
ſignificat nāz vſem. q⁹ nulla eſt natura vſis in re. ſ. ſo
lū cōceptus eſt vſe ſz pdicatiōe. id nullus tūniſta po
nit ſuppōnes ſimplr tūni p nā vniuerſali ſignifica
ta p ipz ſicut faciūt realiſte. ſed q⁹ tūniſte vſitatē poſuit
in cōceptibz. ideo ſuppoſitionē ſimplr dicit eē quādo
tūnus ſtat p itentionē aīe. quā itentionē ppuē non ſi
gnificat mag⁹. ſ. hic tūniſta ſit: a cōi tamē vīa tūni
ſta: deviare voluit ne multiplicaret etiā ſine necitate.
Unde tūnus: vīputa hō. aīr ſignificat re q⁹ nō eſt tū
nus: vīputa ſortem et platōnem: et ſic ſupponit pſona

liter si stat p illis. Aut significat rem que est terminus: et hoc dupl'r: qz aut seipsum: aut sibi consimile: vt ille terminus hō in scripto significat seipm i scripto et similem in voce et similez in intellectu: puta illū terminū cōceptuā lez hō. Ad magr vult qz quādo terminus stat p seipso vlt alio consimili supponat materialr. Alij vero termini nistevolunt qz si stat p se solum stat māliter. Si aut stat p intētiōe anime: que est terminus sibi simil' stat simplr. Ecce qz magr noluit iplicare spēs suppositōis sine necessitate: cum possum' oīa saluare per illas duas species sicut per illas tres. Ad argumētū ergo in oppositū negat aīis. s. qz triplex sit significat' terminū: quia nullū est significatū simplex: qz nulla ē res vltis significata per terminū. Et ad pbationē nego qz iste terminus hō: significet hōiem in cōl. Et cum tu pbas qz hō pbūm vlt est vnū i multis et dī de multis. dī fm terminū pbūm qz pbūm nō vult qz sit aliq' natura cōis i multis: et de multis. s. qz sit vn' cōceptus cōis plurib' hōz p'dicationem. Ad scōz cū querit quō supponit ly corpus mobile i illa ppōne: corp' mobile est subz. Dī qz supponit māliter: sicut ēt rīdet magr in sūmula sua philo sophicā. Ad pbationē dī qz illud quod ē subm bīc ē ille terminus cōis corpus mobile: et nō est aliqua res vltis neqz singularis significata per ipz et se. pbant tñ passiones de subiecto cōi p reb' singularibus qb' insūt per p'cipia sua: nō tñ philosophia considerat de reb' singularibus: nisi s. conceptum vltz formatū de ipis. et sic nō considerat solū terminos: imo res vt suo conceptu vlt cōprehendunt. Ad tertū cum dī quor modis diuersis terminus pōt accipi in ppōne tot sūt suppositi ones: s. quattuor modis pōt accipi. ergo quattuor sunt suppositiones. Dī ad maiorem qz absolute ē falsa. s. si intelligitur sic. s. qz p quor diuersis significatis pōt stare terminus in ppōitione tot sunt suppositiones. cōcedo: s. tūc nego maiorem. qz tñ terminus hō duplex significatū. qz aut significat rē que nō est terminus. et tūc si stat p tali re supponit personaliter. aut significat terminus puta seipz vel aliū: et tunc stat māliter. Et dicēdo homo currit: homo est aīal: stat personaliter i vtraqz. Et sic dicēdo: homo est spēs: hō est nomen bisyllabū: stat ly hō materialiter i vtraqz. Et si tu replicas cōtra. ista ppōitō est vera. hō est aīal: vbi nullus homo actu est stat cū sit necessaria. ergo non stat personaliter tunc. qz est falsa cum p nullo supposito supponat. Respon detur qz illa i casu est falsa dyalēticē loquendo. secus at estz posterioristice. Ad quartū qz queritur dicēdo homo est p'mo risibilis: quō supponit ly homo dī qz materialiter. Et ad pbationē cupz dīcis sequitur qz ille terminus hō habeat in se p'cipia risibilitatis. negat consequentia. Unde aliud ē quod ē p'mo risibile: et aliud pro quo. qz homo est p'mo risibile. fontes vō et plato sunt illa p gbus habz p'cipia risibilitatis: siue i actu significato p'mo competit isti termino homo. i actiue ro exercito forti et platoni. Ad cōfirmationē dī qz ly hō stat psonaliter dicēdo homo ē aīal rōnale. Et ad rōnem negatur g'na. s. qz sequeretur qz diffinitio nō pos sit conuerti cum diffinitio. Unde ille terminus hō diffinitur q conuertiur cupz diffinitione. p alijs tñ diffinitur. Et ad illud similiter negatur qz diffinitio sit singu-

larium p'mo: imo ē alicui' termini color: s. p rebz singularibus significatis p ipsum.

Utr' diffō supponis mālis et psonal' sit bñ data et.

Contra dicendo ly ens est ly ens. supponit materialiter vt pbabo: et tam stat pro significato formali. ergo diffinitōes male. g'na tū cū minor. qz ens hōz tñ vnū significat'z. s. for male. maior probat: qz signū materiale sp limitat ad supponem mālem s. magistram in capitulo isto. Et aut cognoscatur quō termini supponant et potissimum est ista vox ly. Secūdo sic: a est lra. ly a stat materialiter et tamē p significato formali. ergo et. g'na nota cū maiori. qz formaliter sumitur lra in compositione sillabe et dictōis: vt dicēdo antonius. māliter aut seorsū sumitur. Idē n. est cōmune oām. minor pbat. qz ly a solum significatū formale hōz. ergo sumit solū p significato formali. t. g'na. aīis pbatur. qz iste terminus hōz solū significatū formale fm magr qui est verificabilis q seipso sine additāmēto signi materialitatis. s. ly a ē huiusmodi. qz verum est dicere ly a est a. ergo et. Item quibz terminus aut habz vtrūqz significatū. aut tantū vnū: s. ly a cū non habeat nisi vnū: et oīs terminus habens tñ vnū significatū hōz solū formale. ergo et. Tercio dicēdo sic: bnf ē bnf. ly bnf supponit materialiter. qz p seipso termino et nō p significato formali. ergo et. g'na nota cū maiori. minor pbat. qz terminus nō hēns nisi vnū significatū hōz formale tñ. s. ly bnf est nō hēns nisi vnū significatū. ergo hōz tñ significatū formale. Quarto sic. dicēdo: oīs ē sincatbegorema: ly oīs supponit mālr: et tñ nō p suo significato mālr: ergo et. g'na nota cū maiori. qz formalr sumitur qñ ē determinatio alii cuius. minor pbat. qz si stare p significato māli ppōitio est falsa. qd tñ est falsū. p. qz ly oīs māliter sumptus nō ē sincatbegorema s. bñ formalr. Quito dicēdo hō ē spēs: ly hō supponit simplr. ergo nō māliter. g'na t. qz sunt spēs dispate. aīis p. qz ly hō stat pro intētiōe anime. ergo supponit simpliciter. tenet g'na a diffinitione ad diffinitum et.

Ad hec breuiter rīdet. Ad p'mū negat maior. Ad pbationē negat qz signū materiale sp limitat ad suppositionē māiale: s. bñ vez est qz limitat t'minū bñtē vtrūqz significatū. ad materiale terminū aut habēt tñ vnū significatū nō. Vel per alia verba dī qz signū materialitatis limitat semp ad suppositionē māiale terminū aptū natum sic supponere. s. materialiter. aliter nō. Ad scōm cōiter dī negando maiorem. imo ly a supponit personalr cū iter p significato formali. qz solū significatū formale hōz vt pbat arguendo. Et ad pbationē maioris cū dī qz qñ illa lra a sumitur seorsū stat materialiter. quādo vero sumitur in compositione sillabe et dictōis stat formaliter: dī qz semper idē significat et nihil aliud siue seorsū siue i dictōe sumatur: qz sp se significat et nihil aliud. Dī tñ sumi formalr in dictōne. qz ad hoc inuenta ē et cōposita vt cōponat dictōnes. seorsū tñ dī sumi māiale: qz non ad illud officiū ad qd inuenta ē et iposita. Et ly seorsū dicat sumi māiale ad intellectū: oām tñ supponit psonalit: qz p significato formali. Idēc rīso nō placet: qz nullus terminus vocal' et scriptus nō iposuit ad significā-

ad aliquid extra se habet significatum formale: scilicet ly a i voce
et i scripto est huiusmodi. ergo etc. Iam dico qd ly a suppo-
nit maliter. et nego minore. scilicet qd supponat p significato
formali. Et ad probationem cu di fm magistro qd ille ter-
minus habet solum significatum formale qd est verificabi-
lis de se sine additamento signi malitatis. Ad qd hoc itel-
ligit de termino p se significatio qd aliquid ex se significat.
no aut de oi termino absolute. mo pz qd ly a non est ter-
minus p se significatio. ergo etc. Et vltim? cu dicit qd
quicq terminus habet unum significatum habet solum for-
male. negat. scilicet ver? e de termino p se significatio qui
aliquid extra se significat. no at de termino absolute. Ad
tertium pz rursus. negat minor. Ad probationem negat qd ter-
minus habet unum significatum habeat tamen formale.
scilicet illud ver? e solum de terminis p se significatio. Ad
quatuor nego minore. Ad probationem nego qd si stat p signifi-
catum mali ppo sit falsa. et cu tu pbas qd ly ois maliter
supponit no e fincatbegorema. scilicet formale. pcedo. n ti seqt
qd si supponat p suo significato mali sit falsa. Unde ly
ois maliter stat vt in hac ppo: ois ho currit e signifi-
catu mali snipht? et id dicendo. ois e fincatbegorema. ly
ois supponit malit. qd p illo termino ois formale sumptio
i illa ppo. ois ho currit. qd est significatum male sui. lz
ergo ly ois supponat maliter. tñ supponit p se non stante
maliter: ita qd sensus e: ly ois qñ no stat malit e fincatbe-
gorema: vt i hac ppo: ois i ho currit. Ad quatuor cõce-
dit anis. scilicet qd ly ho supponat simpliciter in ista ppo: ho est
ipso: no distinguendo supponit simpliciter i male. et tunc ne-
gat. qñ. ergo no e male. si tñ est simplex distinguendo
simpliciter i male bñ valet. qñ. scilicet negat anis. Et ad p-
bationem anis di qd pcedit supposita opinione comuni
contraria magistro.

Utrqz terminus qd no e verificabilis de seipso. sine addita-
mento malitatis habeat duo significata. scilicet male e formale.

Contra. Qd no videt qd aliquis terminus habeat duo si-
gnificata. qd nullus terminus significat se
male. pb. e qd significat e significatum
debet e diuersa. scilicet id terminus? et ipse
met no sit diuersa. ergo no pot seipsum
significare male. qñ nota cu minor
maior pbat. qd significat e significatum sunt relatiua. rela-
tiua at sunt diuersa: vt pz a fili? g. etc. Secundo ad id sic.
qd signu e non significatio: qd alii no diceret i cognitio-
ne ei? scilicet id no e non seipso. g. id no pot e signu sui-
ipso? et p qñ seqt qd id no significat seipso: qñ nota cu
toto ante etc. Tertio sic. ille terminus ois et alia fincatbe-
goremata no verificant de seipsis sine signo malitatis. et tñ
no hñt duo significata. ergo etc. qñ nota cu maior: qd
illa no est va: ille terminus ois e ois. minor pbat: qd no hñt
significatum formale cu nihil e se significat. alii enim eñt
termini p se significatio et catbegorematici: qd implicat.
Quarto sic ad id: qd ly bñ no lz nñ significatum ma-
le: et nñ no e verificabilis de seipso sine signo malitatis:
vt pz ergo etc. Sicut arguit de ly a.

Ad hec videt breuiter. Ad primu di ad maiore
qd significat e significatum debet e diuer-
sa aut reali aut fm rone. In pposito sunt diuersa lz rō-
ne: no aut reali. Ad probationem cu di sunt relatiua: re-

latiua aut sunt diuersa vt pz a fili? Dico qd aliq relatiua
sunt reali diuersa: vt relatiua reali. qd vo no: vt relati-
na rōnis: vt id referit ad seipsum. et tñ no est i cat. a seipo
lz sedm rōnes. Ad scdm negat minor qd id no sit no-
tius seipo: imo id e non seipso: diuersimode tñ et fm di-
uersas rōnes. Itā id sub rōne signi e non seipso sub rō-
ne significati. Et hoc no sedm. Ad tertiu di qd cor-
relatiua illud intelligit de termino p se significatio. scilicet qd
qñ talis no e verificabilis de seipo sine signo malitatis lz
vtrqz significatio de termino at no p se significatio non
lz vitat. Ad quatuor pñt di sicut ad tertiu.

Utrqz quibet terminus qd est de seipo verificabilis sine si-
gno malitatis lz tantu vnu significatum. scilicet formale.

Contra.

Arguit qd nullus terminus lz so-

lū vnu significatum. scilicet formale.

imo qd quibet terminus habet vtrqz significatum.

Et pbo de isto termino ens: ita intelligatur de alijs: et ar-
guo sic. Significatum male copetens termino est significatum
male ei? Datu vo ex ipone e formale. scilicet ille terminus ens
lz significatum male? datu ex ipone. g. lz vtrqz signifi-
catu. scilicet male e formale. qñ nota cu maior. siqz tñ nega-
ret minore. pbet rōe sic. qñqz pla ppetur vni tertio: qd
pus ppetit lz rōne male. qd vo postet? lz rōne forme.
lz significatum male pus ppetit. ex ipone vo postet? g. etc.
minor pñcipal pbat. Itā atqz iste terminus es iponeret ad
significatum aliqd seipso nñ significabat. Deinde ex ipone
significat oia. g. lz significatum male e significatum
ex ipone. Secundo ad id arguit sic. qñqz terminus lz si-
gnificatum fōle lz et male et c. g. qñqz terminus lz duo si-
gnificata. qñ a. anis pbat. qd formale significatum no
di nñ i respectu ad male: sic formale i respectu ad male
male i respectu ad formale. sic male i respectu ad formale.
fo physicoz. Tertio sic: si aliquis terminus hñt tñ signi-
ficatum formale: tñ male e formale sit idē. qd e oio falsu
qd male p pz ppetit termino qd formale: cu male sit nñ
formale vo ex ipone. Qd at eñt idē pbat: qd significatum
qd ict terminus nñ e male. qd vo ict ex ipone e formale. si
significat seipso e male: qd nñ ict. a illd idē e formale. qd
ex ipone ens significat oia entia: et pñt seipso. g. cu signifi-
cat seipso sit male e sit formale: idē e significatum materia-
le e formale. Quarto sic: aliquis terminus e terminus qd e de seipo
verificabilis sine signo malitatis. et tñ nñ lz tñ significatum
formale. ergo correlatiua falsu. qñ a. anis pbat: qd male
va ly a e a. et tñ nñ lz ly a. hñt significatum male. ergo etc.

Pro min? p se significatio? pmo seipso nñ signi-
ficat aliqd ex se ex ipone fincatu male p.
ict: accitale vo qd e ex ipone fario ict pñt di materi-
ale. lz formale. Szvlt? aduerte qd aliquis terminus
hñt tñ vnu significatum. scilicet formale. et aliqz duo. scilicet forma-
le et materiale. Unde pñgit aliqui qd significatum male
copetens termino est distinctu oio a significato dato sibi p
ipone. vt ille terminus lz qd significatum male isti termini est
distinctu a significato quod copetit ei ex ipone. scilicet for-
et platone. Et sic significatum naturale di materiale. aliud
vero ex ipositione di formale. Aliquado vo pñgit qd si
significatum male no est distinctu a significato p ipositione.
imo e ps ei? vel ipso sic significatum male illi? tñ ens i vo-
ce e ipemet terminus? et significatum ex ipone sit oia entia. et

vide

nt

qz vide
pcedit
pcedit
pcedit

pe

at

vide

at

at

67

ipse terminus ens qd significatum naturale suiphi? cum
si vnu eus e ps significati ex impoñe. ille ergo terminus
ens est significatum naturale ex impoñe. tñc dicit
q si bz nist vnu significati. s. formale nō qd correspōdeat si-
gnificati nāle. sed qd illud nō ē distinctū a significato fm
ipositionē. ideo nō dicit materiale. aut si dicit materiale
aliud formale nō tñ dicit hīc duo significata nisi vnum
sit distinctū ab altero. Et sic bz habeat materiale et for-
male nō tñ bz duo: qz vnu nō ponit i numer cū alio nisi
sunt distincta. Sed qres tenēdo primā viā qre illud signi-
ficati qd cōperit sibi naturalit tētiā ex ipositione magis
dī significati formale qz māle? Dicit q vnu significati
tñ formale significati oīa. et p materiale solū. partes eius
qd formali significati. Sitale significati diceret māle
eēt opus ponere aliū significati vltra hoc māle: s. si dī
formale nō est opus vltra significati totale formale po-
nere aliud significati distinctū a formali. iō rē. Sed
qres tenēdo secundā viā quō ly ens si habet significati
materiale et formale bz tñ vnu significati. s. formale?
qz ex secūdo sequit oppositi pmi. sequit enim habet tñ
significati formale: ergo nō bz materiale. Dī q p tñ
dī hīc tñ significati formale. nō qz nō habeat materia-
le: s. qz nō habet aliud significati. illud enī significati
materiale nō est aliud a formali cum sit idē. et ideo illud
māle nō pōit i numer cū formali. Primā viā clarior.
secūda subtilior. tñ sequē q tibi placēt. Ad pmi iā
in oppositi dī q ly ens nō bz significati materiale: qz
bz oē significati materiale sit significati naturalit cōpe-
tens termino nō tñ oē significati nāliū. ppetēs ē māle
sed solū illud qd est distinctū a formali. Vel dī q bz ha-
beat significati māle et formale. nō tamē dī hīc duo si-
gnificata nisi vnu sit distinctū ab altero qñ nō est i pposi-
to. Ad secūda rñdet q dī formale nō respēct mālis si-
gnificati illi? qz illud nō bz: sed respēct alteri? significati
mālis aliter? tñmi habētis vtrūqz. qz sicut i tñmo bz
bēte vtrūqz significati illud dī formale de quo vificat
tñmus sine signo mālitatis. ita hīc illud dī formale de
quo vificat tñmi? sine signo mālitatis. Vel alr dī q
dī formale respēct mālis significati illius. dato tñ q ille
tñmi? bēat significati māle et significati formale. non
tñ dī hīc duo significata: qz māle nō est oīno distinctū a
formali. Ad tñ dī necādo qñaz: qz nō bz significa-
ti māle. significati enī nālr cōpetens nō dī māle nisi sit
distinctū a formali. bz ergo oē significati māle sit māle nō
tñ oē nāle est māle nisi sit distinctū a formali. Vel alr
potes cōcedere q māle et formale sunt idē. non tñ oīno:
qz formale est cōius: māle vō min? cōe. et hīc duo nō po-
nūt i numer sicut nec sup? cū iherior. Ad qñ dī q
correlariū intelligit de tñmo p se significatiuo. De tñ-
mo aut nō p se significatiuo pcedit qd aliqz tñmi? vifi-
cat de seipso sine signo mālitatis: et tñ non bz significati
formale tñmo māle tñ vtrū a sicut argumentū pbat.
Alr fundamētū regular: illius capli: vt aut cogno-
scat quō tñmi supponat sit ver: s. talia sunt subiecta q-
liā permittit plicata.

Contra arguitur. q non sit verūz.
Et primo sic: predicatum
nihil permittit vel saltem non impedit
qualecunqz subiectum esse: ergo funda-

mētū illud falsum: cōsequētia tenet. et antecedēs simi-
liter. Forte dicitur q nō capitur ibi permittit p non
ibibere s. capīt p determinare. Contra. ex ista rñtōe sequit
ista ē vā: oīs hō ē mascul? sūt ista. oē aīalē hō: qz si sub-
iecta ibi dēminēt p plicata. sūt solū supponunt p his
p qbus dēminātur: s. plicati i pma nō suppōit nisi p
mascul. i alia solū p hōibus. ergo sūt suba supponēt.
et sic erūt vē. Cōfirmatur qz dato isto sequit: q illa ē
vera. oīs hō est spēs: quā tñ negat opinio. Et q illd se-
quatur pz: qz predicatum pōt permittit stare subz ma-
teriali: et si sic sequit q subm supponeret māliter. et per
qñs ipa erit vera. Secūdo principalit arguit tñmi-
um nō posse māliter suppōere sine limitatōe signi mā-
terialitatis. qz talis terminus se ipositionis non sufficit
trahere terminum prime ipositionis ad talem suppo-
sitionem materiale. Et arguitur sic: nō maioris virtus
et fortitudinis est terminus se ipositionis qz aliqz ne-
gatio. cū igitur negatio non possit hīc vīm supra pce-
dētē terminū ipm pñdendo. igit a fortiori nec termi-
nus se impōnis hēbit vīm aliquā sup pcedētē. et per
qñs nōstrabit terminū aliquē ad talē suppositionē: cō-
sequētia vī patere cum nō sit cā diuersitatis. Con-
firmat. qz terminus pme ipōnis a pte predicati nō pōt
trahere terminum se ipositionis a pte subiecti ad ta-
len vel talē suppōnē. ergo nec eē: pz qñā vel dē cā di-
uersitatis. Cōfirmatur sō qz terminus se ipōnis po-
situs a pte subiecti nō pōt trahere terminū pme ipōnis
a pte predicati fm illā opinionē: igit a fortiori qñ pōitur
a pte plicati tñmus se ipōnis nō pōit trahere termi-
nū pme ipositionis positum a pte subiecti: qñā pz qz rōna
bile ē qz terminus maiorē vīm habeat sup terminū se-
quentē qz supra pcedētē. Cōfirmatur tertio: quia
terminus non maiorē vīm bz a pte predicati qz a par-
te subiecti nisi inquātū aīa p illū intelligit sic vel sic. cūz
igitur intellectus sit indifferens concipere materialē a par-
te predicati sicut a pte subiecti: ergo rē. Et sic pz qz qua-
rōne pōt terminus a pte subiecti supponere materialē
sine tali additōe ppter dēminatōnē predicati: eadē rō-
ne pōt stare a pte predicati materialit sine tali additōe
ppter limitatōnē subiecti vel dēminatōnē cūsdē: et per
qñs hec erit bona cōuersio quā magis negat: hō ē spēs
spēs ē hō. Cōfirmat qñto: qz sequit oppositi illius re-
gule q dicit. a tñio adiacēre ad fm adiacēs in tñmis non
distrahentibus ē bona qñā. Vel sequit qz dubia ē: qz
hec opinio cōcedit hāc pōnē. Chymera ē tñmō. Ar-
guitur tñc sic. ergo chymera ē. vel qñā ē bona vel non.
Si nō: bētur prima ps cōclusionis. si sic habetur fa.

Ad hec rñdetur qd fundamētū illd ē ver. Et ad
primū argumentū dī sicut ibi. Et ad p-
barionē cū dicitur qz illa est vā. Oīs hō ē mas-
cul. et sūt ista. oē aīal ē hō. qz si illa suba dēminātur p
plicata solū suba supponūt p illis p qbus dēminātur.
Rñdetur qz predicata nō dēmināt suba quōcūqz sō
tum quō ad suppositionē generalē. s. materialē vī psona-
lem. nec sp hoc faciunt s. solū qñ nō sunt ipedita. Chi-
de signū materialitatis additū subo faceret ipz stare ma-
terialit iūto plicatos vt dīcēdo ly hō ē aīal. et signū vī
vel plicare limitas ad suppositionē psonalem additū
subiecto faceret ipz stare personali et iūto plicatos vt

at

dicendo: omne animal est genus. Predicatus ergo determinat subiectum quo ad supponere personale vel materiale: deducto impedimento alteri signi. Quia rō est: qd predicatum est sicut forma, subiectum vero est sicut materia. mō materia limitat a forma ad tale: vt tale est rē. Ad primū igit p3 solutio: qd dicēdo: ois hō est masculus p̄dicatū determinat subz ad supponere personale. et etiā determinat subz ad eadē suppositionē per illud signū ois: s3 qd rōne illi signi ois ly hō distribuit p oī cōtēto sub se: et de quocūq; tali nō verificatur p̄dicatū iō ē falsa. Sili dicendū ē ad illā: omne aial est hō. Ad cōfirmationē cū dicis illa eēt vera: ois hō est spēs. negat: qd p̄dicatū nō pōt determinare subm ad supponendū materialiter cū sit hic impedimentū de ly ois. Ad secundum p̄ncipale cū dicitur qd tminus secūde ipositionis a pte p̄dicati positus nō h3 maiore v3 q3 negatio. Dicitur qd verū ē qd nullus ē termin⁹ q3 habeat maiore vim supra terminos quos determinat q3 negatio supra cōsē quos determinat. cū hoc nō stat qd p̄dicatus possit habere vim supra tminos p̄cedētes: qd illos determinat. nec ppter hoc negatio dicitur minoris vis. Unde lōge maior ē vis negationis supra terminos quos determinat q3 alicui⁹ alterius termini supra cōsē quos determinat. Ad p̄maz cōfirmationēz dī qd termin⁹ p̄me ipositionis positus a pte subī nō trahit ad aliquā supponē terminū secūde ipositionis positū a pte p̄dicati: qd mā nō determinat formā s3 cōtra: et iō termin⁹ p̄me ipositionis positus a parte p̄dicati determinat terminū scōde ipositionis positum a parte subiecti ad aliquā suppositionē: vt puta personale qd cū nō possit verificari de illo: nec p̄ significato materiali nec formali trahit ad potiore supponē. Ad secūdā cōfirmationē p3 solutio: qd licet terminus secūde ipositionis posit⁹ a parte subī nō possit determinare terminū p̄me ipositionis positū a parte p̄dicati ad aliquā supponē. tamē si poneret a parte p̄dicati potest. ratio dicta est: qd cū ex parte subī h3 rōnez materie: et p̄r determinabilis et nō determinātis. ex pte vero p̄dicati rōnem forme. et per p̄r rōnem determinātis et non determinabilis. Ad tertā cōfirmationē nego maiore. s. qd termin⁹ a pte subiecti vel p̄dicati nō habeat maiorem v3 nisi quantū per illū aia sic intelligit⁹ vel sic. imo et si aia nō cōsideraret cū est ex pte p̄dicati h3 rōnez forme et determinātis. et cū est ex parte subī habet rationē materie et determinabilis. Vex est tū qd aia hoc intelligi. sed suuz intelligere nō facit hoc. Ad q̄rtā cōfirmationē cūz dī. sequitur oppositū illius regule. a tertio adiacente ad scōz adiacēs valet p̄na. Dicit negādo. nec illud qd dicit⁹ est cōtra hāc regulā assignatā: qd illa regula h3 solū intelligi in supponē personali: nō aut in terminis māliter supponētib⁹. aut si vis intelligere in quacūq; intelligit⁹ de tmini nō nō mutare suppositionē: s3 eodē modo supponere i p̄pone de tertio adiacēte et scōz. qd nō ē ita hic: qd dicēdo chymera est nomē. ly chymera supponit māliter et dicēdo chymera ē: ly chymera supponit personale: s3 bñ valet. ergo ly chymera est.

Utrū sexta regula vera sit que dicit. Cuiuscūq; propositionis predicatum est terminus prime impositionis et subiectū secūde tam subiectū qd p̄dicatū supponit personaliter: vt dicendo species est homo.

Contra. Hanc regulā arguit: ly hō supponit materialiter. arguo sic: In ista p̄pone talis debet terminū supponere q̄liter p̄positio pōt verificari. s3 cū p̄positio possit verificari p̄dicato materialiter supponere et nō personale: vt

p̄babo: ergo debet p̄dicatū supponere materialiter et nō personale: q̄ntia bona. maior p3 per magis in q̄nta regula: qui dicit qd dicēdo p̄positio est nomen: ly p̄positio supponit materialiter: qd aliter p̄positio eēt falsa. Ex quo patet qd vult qd terminus supponat mō quo pōt verificari p̄positio. minor: p̄bat p̄o scōa pte. s. qd si p̄dicatū supponat personale qd p̄positio nō pōt verificari: qd cōuenit in istam: aliquis hō est species qd est falsa. p̄o prima p̄bat. s. qd p̄dicato scāte materialiter p̄positio est vera dicēdo spēs est hō: qd tūc ista eēt optima consequētia hō ē spēs: ergo spēs ē hō: p cōuersionē simplicē. et aīa ē verū. g. et p̄is ē verū. Scōo sic. scāte veritate regule nulla p̄pō facta s̄m regulā crit vā: ergo frustra ponitur regula. q̄ntia p3 aīa: p̄bat discurredo in oibus: vt spēs est homo: genus ē animal. et ita de alijs: omnes iste falsi sunt vt patet: quare rē. Tercio querit quare magis subiectū supponat personale qd materialiter cū nullo mō p̄positio possit eē vera: vt patet.

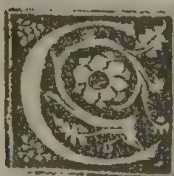
Ad hec bñm rōdē. Ad primū dicunt qdaz qd dicēdo spēs est hō. p̄positio ē vera vtroq; extremo supponere personale. Cū dicit⁹ qd dicēdo spēs ē homo. ly species potest capi duplici. s. denotatiue et significatiue. si denotatiue dicit species est dicere illud de quo p̄dicat⁹ hoc nomē species denotatiue et accidēta liter: et tūc palā ē qd spēs ē homo. personaliter capiēdo ly homo ē illud de quo p̄dicatur hoc nomē spēs est homo siue natura humana cōis oibus hominibus que natura humana concretīue sumpta est hō personale. s. for. e plato. Si vō capiat species pro eo qd significat. est cōe iquātū cōe. et sic spēs nō est homo capiēdo personale hō: qd personale capiēdo ly hō est qd singulare: et nō cōmune. primo mō capit magis et nō scōo mō. Et q̄nter cōe dunt istā: alijs hō est spēs capiēdo ly spēs p eo qd denotat. Hec respōsio vana ē. qd q̄ro ab illis: qd ē signifi catū formale istī tmini spēs: aut sūt tmini aut sunt res reales. Si dicis qd sunt tmini patet qd illa p̄positio est falsa. spēs ē hō. cū ly spēs sit p tali significato formali: qd nullus termin⁹ ē hō sumpto ly homo personale. cū vero dicis qd sūt res reales puta natura humana vel anima rē. tūc illa est falsa. hō est spēs. q̄tra magist⁹. quia ly species stat personaliter: ergo stat p tali re reali: et ly homo materialiter p seipso termino: et sic significat qd ille termin⁹ hō est vna natura vltis. quod est falsū. Itē illud qd est species vel genus s̄m magist⁹ hic cū sit terminū ē termin⁹ vniuocue: vt patet supra in summu lls. et nō vniuocalis vt volūt realite. Vñ s̄m magist⁹ ille terminus hō dicit⁹ species. Ille termin⁹ asin⁹ dicitur species: et ita de alijs. Quādo ergo ly species accipit p his q denotat accipit p isto termino hō: vel pro isto termino asinus rē. sed certū est qd est falsū dicere qd alijs talis termin⁹ sit hō personale: ergo sumpto ly spēs p his que denominat falsū est dicere qd species sit homo. Et

*hic ē magna difficultas
hic ē summa subtilitas*

ne patet qd nō est in pōposito magistri responsio data. Alii rudes dicūt qd ista est vā. spēs est hō. qd vñqz extremū supponit psonalr. sed negāt qd cōuertat sic. ali quis hō est spēs: siue aliquid qd est hō ē spēs. Eñ dicit qd nō pōt cōuerti. Hec nūqz fatua est: qd sine rōne aliqua. qd vñqz est trāspōitio subī in pōcatū rē cōuer- so manēte eadē q̄litate rē q̄ntitate est cōuersio simplex: sed hec est huiusmodi. ergo rē. Itē qd illa sit falsa. spēs ē hō: patet qd sub pōcatō cū sit determinate l3 descēde re dīstīctīue ad sua supposita. rē tñ descēsus ē falsus. rē isti sūt oēs hoies: g° spēs ē iste hō. vel spēs ē ille hō rē. imo q̄libet istaz ē falsa: ergo rē. Ideo alt dico. rē primo ad materiā dico qd pōpositio ē falsa. rē qd illud pōcatum hō de necessitate supponit psonalr dicēdo spēs est hō: rē nō supponeret mālīter nisi adderet signū mālītatis. tñ aut addito tali signo bñ supponeret mālīter rē esset pōpositio vera. qd aut supponat psonalr: rē tōta est in q̄stīōe pōe dētī: qd pōcatū nō limitat nec trahit a subō ad aliquaz supponē: sed eōtrā pōcatū trahit rē limitat subm ad talē vel talē. illud ergo pōcatū cū nō limitet ab aliquo sta bit p poriori significatō. rē sic supponet psonalīter. sub- lectū aut stat psonalr: qd limitat ad talē supponē a pōca to. nā cū non possit illud pōcatū verificari de subō nec subō stāte psonalr nec mālīter. trahit subm ad poriores supponē: qd limitat ipm ad psonalē. Ad formā ergo argumētī negat maior. f. qd talr debet terminus suppo nere q̄līter. pōpositio possit verificari. Et ad pbatīonem cū in adductis magis in quinta regula rē. Dico qd ma gister arguit ex pte subī qd talr d3 supponere subz q̄līter pōd poterit verificari vt pz i crepīs suis: nō aut arguit de pōcatō. mō dico qd si pōd possit verificari subiecto stā te mālīter subm staret vñqz mālīter. scd cum nec sit an- te mālīter nec formālī possit verificari stat p poriori. Ad secundū negat illa q̄nta. nulla pōd facta sūm regulā est vera: ergo regula frustra: qd regula nō dicit qd aliq̄ talis pōd sit vera. iō non est falsa: neqz veritatē vel falsitatē talīū pōdnum posses cognoscere sine regula scda. ideo nō ē frustra. Ad tertiū cū q̄rit q̄re subz magis suppo nit psonalr qz mālīte cū nullo mō pōpositio sit vera. Itē sum est in pmo argumēto qd pōcatū limitat subm ad talē supponē. nā cū pōcatū nō possit verificari de subō. nec subō stante mālīter nec psonalr. limitat ad poriores suppositionē puta ad personalem.

Utrū septima regula vera sit que dicit cūiūqz p- pōnis subm est terminus pme ipositionis rē pōcatū secun- de deducto impedimento: subm supponit mālīter rē pōca tum psonalīter. vt homo est species.

Quoniam hanc regulā arguit rē pbat qd illa nō sit ve ra. hō ē spēs: qd nō est vera sūm regu- lā. rē arguit pmo sic. Dis spēs ē acci- des. hō ē spēs. ergo hō ē acciēs. q̄na bona. qz i Dāij. cōclusio ē falsa. er- go aliq̄ p̄missū nō maior. ergo mi- nor. Secūdo sic: de quocūqz vere pōcat iferi? de eodē pōcat supi. sed ly acciēs ē supi? ad ly spēs. igit cū ly spēs predicet de ly homo: seqt qd ly acciēs pōt de eodē vere pōcatī affirmatiue dicēdo hō ē acciēs: qd est falsū. Et illo pōt pbari qd nullus hō est

aial sic. nulla spēs est aial: homo est spēs. ergo hō nō est aial. Tertiū sic. de quocūqz vere pōcatū genus de co- dē nō vere pōcat corpus. qz nō est verū dicere de eodē qd est gen? rē corp? si igit illa est vera: aial est gen? ita ē falsa aial ē corp? Ex quo seqt qd hō est tñinus q nō est hō: qz enī hō sit species: rē species sit terminus q non est homo. ergo hō est tñinus q nō ē hō. rē seqt qd sit aliqd qd nō ē hō. qz termin? q nō ē hō ē aliqd qd nō est hō. rē sic sequit qd hō differt ab hoīe. qd est impossibile. Quar- tū sic. si ista est vā tñ descēsus fact? sub isto tñino hō dīstīctīue cēver? cū sit determinate. q̄ns tñ ē falsū. qz falsus est qd hoc homo est species vel hoc homo est spe- cies. rē ita de alijs. qz ly hoc homo est terminus discre- tus. ideo non est species rē.

Ad hec breuiter rīdet qd hec regula ē vā. rē plū est vez. rē ad argumēta dī qd nō va- lent: qvariat supposito. Ad p̄mū patet qd dicēdo hō est spēs i minori supponit mālīter ly hō. i cōclusione vō psonalr. f. minor d3 cē talis aliqz hō est spēs. rē ista ē falsa. Ad scd dī qd ly acciēs pōt sumi duplī. Vno mō vt ē termin? pme ipōnis. rē sic negat qd hō ē acciēs. Alio mō vt ē tñin? scd ipōnis: rē tñ duplī capitur ad ppositū nrm. Vno mō vt ē vñ de quinqz pōcabilib? dīstīctū 3 alia. rē sic itez negat illa: hō est acciēs. Alio mō vt est idē qd scda licentio. f. q̄libet qd q̄līderat ex so la cōsideratōe intellect? rē sic p̄cedit qd homo est acciēs:

Ad tertiū cōcedit maior termino supponēte eodē mo- do. sed si diuersimode supponat nō icōuenit. Unde cor- pus verificat de aiali in supponē psonalī rē genus veri- ficat de aiali in supponē mālī. Ad p̄firmatiōē p̄cedo qd hō est termin? q nō est hō. sed negat vltē? q̄na. er- go hō est aliqd quod nō est hō: qz licet aliqd sit supi? ad ly termin? tamē aliquid qd nō ē homo nō ē supi? ad ly terminus qui nō est hō. Ad quartū nūqz est sup- positionibus cū determinatur de suppositione mālī de- terminata. qz argumētū petit illā materiā. Et vide ibi breuiter. tñ renocabo ad mentē. vñ dico qd descēsus ē ve- rus: rē illa est vera: hoc homo est spēs: vel hoc hō est spēs: nō qdē prout ly homo supponit p sibi simili: vñ ta pro ly homo in his propositionib? homo est species: homo est animal.

Utrū suppositio materialis sit danda.

Contra Arguitur qd non rōni- bus p̄petri de manua q negat hanc suppositionē. Et suppo- no p̄mū tria. p̄mo qd terminus p̄cto nālī sumpt? nō cōuertit cum sibi simili materialī sumpto. ita qd subiecta hāz supponū nō quertuntur. homo currit: hō est spēs. pz: qd aliud significat ly hō in vna illarū qd nō significat in alia. ergo nō quertuntur. Secūdū p- suppositū est qd talis terminus homo mālīter sumptus nō est species. pz: qd ille mālīter sumpt? non quertit cur ille psonalr sumptus. rē cū ille psonalr sit spēs: ille mālīter sumptus nō erit spēs. Tertiū p̄suppositū nulla est ppositio que habeat aliquā pte p̄pignā q non sit aliq̄ pars oōnis. pz: qd illa non intelligitur ab aliquo.

His p̄suppositis arguitur pmo qd hec nō est p̄pō: hō est spēs. tēto ly homo materialr pbat: qz pars p̄pin

qua non est ps oionis: ergo non est ppositio: tenet gna per tertiu presuppositu: ans pbatur sic. Illud qd ponitur p subo. i. ly ho non est nome nec verbus nec altera pars oionis: ergo etc. gna tenet. et totu ans patz pter primam ptes q pbatur sic: ly homo non est cathegorema nec sincathegorema: ergo non est nomen: consequentia bona: antecedens probatur. q non sit sincathegorema patet. q non sit cathegorema pbatur: q non e terminus cois nec discretus. pz q non sit discretus. q non sit cois pbatur: q non e spes nec gen: nec alter terminus

Secundo arguit sic. Ille terminus ho mäliter sumptus non quertitur cu sibi sibi personali sumpto: ergo cu sibi filis psonaliter sumptus sit spes: ille mäliter sumptus non erit spes. p illis iduindis p qbus ho psonaliter sumptus nec p alijs: ergo nullo mo e spes. Tercio sic. Impole est aliquem terminum mäliter sumptu de aliquo pdicari: sz pti se eode mo terminus est spes quo e pdicabilis de aliquo. igitur no e pole terminu mäliter sumptu e spes. Quarto. illud qd ponit p subo huius vocalis vel scripti coplexi ho est spes. no plus significat q significet ante ipositiones alicuius talis termini. sz an ipositione illud qd ponit p subo no fuisset ps oionis: ergo nec nuc. Quinto illud qd ponit p subo illi coplexi ois vel signu. no e ps oionis: ergo p ide nec alijs terminus mäliter sumptus est ps oionis: gna pz: ans pbatur. q demonstrato illo vocali vel scripto ois qd ponit p subo illius coplexi. si illud est nomen hoc eet ppe modos gnales vel speciales ab ipositione datos. sed no bz aliqne modu ab ipositione dati. ergo etc. gna pz. et minor pbatur: q ab ipositione dati e q talis terminus ois significet adiective solu. aut vult hoc q significet se. si primu pz q no fiat mäliter. nec est subm. si scdm sequit q ois terminus pme itentionis eet equocus et q qlibet talis supponeret psonaliter. q p eo quod significat ab ipositione: vel ex nali itentoe. Sexto sequi. q qlibz terminus esset scde itentionis: q significat se et suu significatum. i. distinctu a se: ergo est scde itentiois. Septimo i isto coplexo vocali oem est signu ly oem no e ps oionis q si sic eet illa cogrua oio et p ans ly oem esset ibi casus recti: ergo ly oes bz modu significadi recti ans est falsu: q no e ab ipositione: nec mäliter. Et bis gna pz q nulla e suppo simplex: q si aliq foret sit i aliq tali mentali: ho e spes: i q terminus supponit p itentione. Et arguit q illa no est ppo: q subm no est ps oionis quod deducit vt pps. In oppositum est magis et oes regule gramaticoz. Dicitur eni gramatici. Dicitio qcuq fuerit tibi mälis est neutri gnis: et ideclinabile nomen. Est etiā bec opinio doctrinā valentū logicor qui i scriptis suis asserunt suppo ne mälē. Quā phoribiri affirmat q ho est spes. alia est genus. dicit. n. In vnoquoq pdicamento sunt qda gna: lissima: et qdas spālissima. sūt alia. i. gna subalterna. Et subdit. hor qd suba est gna lissimū: ho vo spālissimū eo q spes solū. corp vo spes qd substantie et gen: corporis atati. mo certū est q ille ppones no sūt vere i suppone psonali: ergo in mälit negātes mälē. Tercio bec opinio repugnat sibi ipse: et est filis opinioni antiquoz negātiū motū quos repbēdit phūs pmo phisicor di. q negādo motū affirmat motū esse. nā negādo motū monēt labia. monēdo labia affirmat motū ēē. Ita bec opinio negās suppone mälē affirmat eā. Nā i pmo suppositio tuz dicit q terminus psonaliter sumptus no quertit tuz

sibi sibi mälitē sumpto. ita q suba hāz pponū no quertit tur. ho currit: ho est spes. pcedit q ly ho i scda suppositio mäliter: pbatur q ly ho i pmo pplexo et ly ho i scdo non supponit eode mo vt dicitur: q i pma supponit psonaliter: i scda mäliter. aliter exēplū no eet ad ppositū suppositi. Itē in scdo presupposito dicit q ille terminus ho mäliter sumptus no e spes: ergo tu pcedis ipz posse sumi mäliter. et sic pcedis suppositionem materialē. Nec sufficit cōtra istā psumptuosam opinionē. Ad argumēta facilis ē rñsio non admittēdo secūdā supponem. i. q ly ho materialiter sumptus no sit spes: q sicut iste terminus ho psonaliter sumptus est spes ad istū hoīem et ad illū: ita ille terminus homo mälitē sumptus est spes ad istos tminos hoc homo hoc ho. sicut eni vez e q iste ho est ho. ita q hoc ho est ly homo. Et quo pz solutio scdi et tertij argumēti. Si nūllū tertia suppo est falsa sumēdo partē oionis sicut ipe sumit p noie vbo. Nā huius copulatiue ois ho e animal et e cōuerso. secūda pars e oio: et tñ multe sunt ptes ppi. que i ipa quaz nulla e pars oionis. Et ita pcedit q alia qua est ps ppiqua pponis que no itelligit ab aliquo. no obstantibus his vt no videat fuga ad oia rñdet. Ad p mā rōnē admittis oibus suppositis. nego q bec no sit ppositio: ho est spes. Et ad pbationē cū dr. no e cathegorema nec sincathegorema: ergo est ad nomē: negat gna cū plures sint termini et noia quoz nullū est cathegorema nec sincathegorema. Et vltimū ad pbationē pme partis antecedētis cū dicit nec est terminus cōmunis nec discretus negat. imo est terminus cōmunis. Ad pbationē. nec est spes nec genus. ergo non est terminus cois. pmo ans est falsu: q est spes. deinde psequētia nulla: q multi sunt termini coes quoz nullus ē species nec gen. Ad secūdū. negat gna. Ad tertiu. negatur maior. Ad quartū. nego ans. p illa prevalet q illud qd ponit p subiecto huius pparij vocalis vel scripti homo est spes. no plus significat q significabat ante ipositionē. nā ante ipositionē non significat nisi se mäliter: sz ita significat se et qdlibet simile ad placitū. no qdem p ipositionē immediate trāsēntē in illū terminū homo: sed ppter quandā ipositionē eodem ponentē q terminus sumptus mäliter stat p seipso aut sibi simili. Et si dicit nulla est ipositio qua possit mäliter supponere. Dicitur negādo. imo fuit illa ipositio cois q terminus secundē intentionis coniunctus termino prime intentionis trahit illum ad suppositionē materialē. Ad quintū dico q subiectum huius ois est signu vniuersale. supponit materialiter: et est nomen indeclinabile sumptu. Et cū dicitur. hoc est propter modos generales aut speciales ab ipositione datos. Dico q non valet argumentū. vnde ad hoc q aliquid sit nomen non oportet q sit tale per ipositionem factam ab aliquo vno: sz sufficit q a tota cōmunitate. nec requiritur q ipositio cōmunitatis grauetur supra tale nomen. sed sufficit q supra aliud cōsimilis rōnis. nec sequit q ois terminus prime intentionis sit equiocus. nā superius dēi est q propter hoc q significat se et alia a se distinctis rationibus: tamen quia non potest pro talibus simul supponere: ideo non concluditur ipsum esse equiocum. Forē tamen no est peccatum mortale concedere illud. Ad sextum. negat cōsequētia. Ad septimū concedo q in isto coplexo omnem est signum ly omnes est pars orationis: quia est

Ab vide ut terminus cois (Dicitur) (Dicitur). terminus est genus. nec species

Quidam q2 sunt materiales
c q2 qd impossibile e permanens. d ois q diffiat hunc p p p

nomē ideclinabile t q ois est agna. q tenet substantiū
t nō adiectiue: t cū cōcludit: ergo ly oēs h3 modū signi-
ficadi noiatiui cēdo. t cū dī. hoc nō est ab ipositorē nec
māllr: igit nō h3 modū illū. p3 q nō ualeat: q stat q ha-
bit a tota cōitate nō p ipositiōē t fāfēntē in ipm: s3 in
aliō. Et sic p3 solutio ad argumēta illi magri q repu-
tant illa argumēta ita fortia q credebāt eē insolubilia:

Utz dīffo supponis psonalis dēfīnate sit bñ data.

Contra arguit q nō qd aliq
ēmin⁹ stat dēfīna-
te: t tamē nō licet dēfēdi dīffīctiue
sub eo: ergo dīffīnitio mala. 2^aia te-
net. an. pbat. q dīcēdo: nullū dīffe-
rēs ab ente est ens. ly ente stat dēfīni-
nate vt p3 p scōam regulā magri in
capitulo. 1^aio maior euidentia data

p declaratiōē illi⁹ pncipij. Quicqd mobilitat imobli-
tati tē. q regula dicit q si duo signa distributina quoz
vnu est affirmatiuū t aliud negatiuū cadant sup eundē
ēminū faciūt stare dēfīnate. t ista ppō est vera cū dī-
ctoriū sit falsum. t tū dēfēctus est falsus dīffīctiue factus:
t ista sūt oia ētia. ergo nullū dīffērēs ab hoc ente ē ens.
vel nullū dīffērēs ab hoc ente ē ens: t ita de alijs: q libz
est falsa. q dīctoriū est ver. Scōo ad idē sic dīcēdo:
nullus hō est qlibet hō: ly hō a parte pīcati stat dēfīni-
nate: q cadit sup ipz duo signa quoz qdlibet h3 vim di-
tributiū ipz. ergo imobilitat p illud pncipium. Quicqd
mobilitat imobilitati imobilitat mobilitatū: vel ergo
stabit dēfīnate vel cōfūse tū: sed nō 2^ause tū: q nō li-
cet dēfēdere dīffīcti: vt p3: ergo stat dēfīnate: t tū nō
licet dēfēdere dīffīctiue: vt p3. ergo dīffō mala. Ter-
tio sic dīcēdo: Vē dīffērēs ab ente nō est ens. ly ente stat
dēfīnate p scōaz regulā illi⁹ pncipij. Quicqd mobili-
tat tē. t tū nō licet dēfēdere: q ppō est vera t dēfēctus
falsus. q ppō sit vera p3. q equalit isti. nullū dīffērēs
ab ente est ens: q dēfēctus sit falsus p3 dēfēdēdo. Ad
hec sunt due opīniones rīdētēs. vna ē quā sequit magri
in logica magna: t enām Albert⁹ de saxonīa: t ppetr⁹
mānā⁹ t alij multi sequunt⁹. q opīnio tenet hāc regulā
q quicqz duo signa hñtia vim dīffībūdi cadūt sup ali-
quē ēminū faciūt stare 2^ause tū mobilit: t fm hāc regu-
lā. p3 rīfio ad oia argumēta: q in oib⁹ illis ēmin⁹ q assi-
gnabāt stare dēfīnate stat 2^ause tū. Et si bec opī-
nio cois sit p exercitatiōē tū iueniū arguo q ipsa sic: q
dīcēdo. nō nullus hō est aīal. ly hō nō stat cōfūse tū: sed
dēfīnate: t tū cadūt duo signa dīffībūtiua sup ipz: vt
p3. ergo tē. 2^aia tenet cū mīnori. maior pbat sic: Datis
duab⁹ ppōnib⁹ egpollētib⁹ q quicqz supponit ēmin⁹ in
vna t altera: s3 iste due egpollēt. nō nullus hō est aīal.
t aliquis hō est aīal. t ly hō i scōa supponit dēfīnate.
ergo t in pma suppoit dēfīnate. Alia ē opīnio magri
in hac logica parua q nō tenet regulā alteri⁹ opīnionis:
imo ponit regulā oppositā. s. quicqz duo signa habētia
vim dīffībūdi cadūt sup aliquē ēminū aliqū faciūt sta-
re 2^ause tū aliquādo dēfīnate: quā regulā declarat
magri in quoz alijs regulis in caplo. p maiori euidentia.
Uide ibi. Et ille regule idigēt limitatiōē: vt dixim⁹ in
supponib⁹: t hāc opīniōē tenēdo rīdētū est ad argu-
mēta. Ad pmiū negat an. ad pbatōē dī q dīcēdo

nullum dīffērēs ab ente est ens: ly ente supponit cōfū-
se tū: t cū tu allegas regulā magri in capitulo p maio-
ri euidentia. Quicqz duo signa dīffībūtiua cadūt supra
ēminū eādē quoz vnu affirmatiuū t aliud negatiuū fa-
ciūt stare dēfīnate. Dī q regula itelligitur sic: vt ibi
declaratiū est. s. q cadāt imēdiate: ita q vtr⁹ illoz duoz
signoz pmo cadat in illū ēminū: q nō est hic: q ly nul-
lū pns cadat in ly dīffērēs qz in ly ente. An aut⁹ bec glo-
sa sit valida: vide infra in qōne scā circa illas regulas.

Ad scōz cōsiliū rīdēt q ly hō a parte pīcati stat 2^ause
tū: t nō stat dēfīnate: q non imēdiate cadūt illa duo
signa supra ipz. Cū aut⁹ pbat. q nō stat 2^ause tū: q nō
licet dēfēdi sub eodē dīffīcti. negat 2^aia. bene tū ualeat
nō licet dēfēdi dīffīcti: ergo nō stat 2^ause mobilit: sed nō
ualeat: ergo nō stat 2^ause: q stat cōfūse imobilit. Et si di-
ceres. 3. nullū illoz signoz facit stare imobilit. ergo ma-
le dī q stat cōfūse imobilit. negat 2^aia. lz enī nullū illoz
signoz facit stare imobilit ambo tū simul faciunt stare
imobilit. Ad tūū 2^ause dī: q ly ente stat 2^ause tū. p p-
idem. q illa duo signa non imēdiate cadunt.

Utz dīffīnitio suppositionis psonalis cōfūse tan-
tum mobilis sit bene data.

Contra aliqz ēmin⁹ stat cōfū-
se tū mobilit: t tū nō
licet dēfēdi sub eo dīffīcti: ergo dīffī-
nitio mala: q sequētia tenet: antecē-
dēs pbat. q dīcēdo: hō nō est ois
hō: ly hō a parte pīcati stat cōfūse
tū vt pbatō: t tū dēfēctus dīffīcti
scūs es falsus. s. tū nō sunt oēs hō
mīnēs: ergo hō non est iste hō vel ille hō tē. Scōa est
falsa: q dīctoriū est ver. s. ois hō. est iste hō vel ille hō:
vt p3 p expōnētēs q tū ly hō a parte pīcati stat cōfūse
tū mobilit. pbat. q quicqz duo signa habētia vim di-
tributiū cadūt supra eādē ēminū: talis ēmin⁹ nō pōt sta-
re dīffībūtiue: vel ergo stabit dēfīnate vel cōfūse tū:
q nō dēfīnate arguit sic: q equalit hūc: nō ois hō. est
ois hō. sed ly hō a parte pīcati stat cōfūse tū: q duo si-
gna habētia vim dīffībūdi cadūt supra ipz t vnu ipe-
dit reliquū. Deide ly ois positū a parte subī 2^afundit pī-
dicati: vt p3 p magri. ergo stat cōfūse tū: q equalit il-
le p3: q ille. ois est ois hō: ois hō nō est ois. dīcūt. ergo
pposita negatiōē pme equalit: q stat mobilit p3: q nul-
lū signoz facit stare imobilit: qre tē. Cōsiliū potes ar-
guere de ista: non ois hō est ois hō. Scōo sic dīcēdo:
tū nō es ois hō: ly hō stat 2^ause tū mobilit: t tū non licet
dēfēdi dīffīctim sub eo: ergo dīffō mala. 2^aia tenet cū
mīnori: q dēfēctus ē falsus: t isti sunt oēs hoies: ergo tū
nō es ille hō. vel iste hō: illa est falsa: q dīctoria est ve-
ra. s. tū es iste hō vel ille hō tē. maior pbat. q cū in illa.
hō nō est ois hō: ly hō a parte pīcati stat 2^ause tū: ergo
a sili hic dīcēdo. tū nō es hō: stabit ly hō cōfūse tū: t cū
nullū illoz signoz facit stare imobilit. ergo stabit 2^ause
tū mobilit. Tercio sic dīcēdo: ois hō dīffert ab omni
hoie: ly hoie supponit cōfūse tū mobilit vt pbatō: t tū
nō licet dēfēdere dīffīctim: s3 copulatiū. ergo dīffō ma-
la: 2^aia tenet cū mīnori: q dēfēctus dīffīctim factus est
falsus. cū tamē illa ppositio. tū nō es ois hō. s. ita. t isti
sunt oēs hoies: g^o ois hō dīffert ab hoc hoie vel ab hoc

k u

Logico move vel sunt categorematica quoz ppr
constitutio nem et informatio nem. n. i. ut illud ut
sunt signa circa actum m. i. ut illud. Alia sunt signa
categorematica. l. i. circa actum m. i. et
circa actum m. i. ut illud.

homie rē. mō ista ē falsa: qz tertia exponēs ē falsa. s. ois
bō nō ē hoc vel hoc: imo ois bō ē hoc vel hoc: ergo alia
qz est hia hui? ē falsa: s. qz sit cōfūse tñ mobilr pbat:
nō. n. stat distributivē: qz duo signa hēntia vi distribū-
di cadunt sup ipm. nec stat dēclīnate: qz ly ois posuit
a pte subiecti facit stare p̄fūse tñ predicatū: ergo rē. p-
pter hoc argumētum p̄terus māman? voluit qz quā-
do tñm? stat cōfūse tñ mobilr: qz licz descendī dīstīn-
ctū vel copulatī. Ad hec sunt due opiones rīdentes:
Una ē quā sequitur magr i logica magna r p̄ter? mā-
ma r alij: qz opio? hāc regulam qz qñcūqz termin? stat
p̄fūse tñ mobilr qz licz descendī sub eo dīstīctū vel co-
pulatū. Et s̄m hāc p̄z rñso ad argumētū: qz i oibus
licz descendē copulatī. Et hec opio fere cois ē. Alia ē
opio magr i hac logica pua: qz ponit regulam strictio-
nem illa altius opionis. Dicit. n. qñcūqz termin? stat cō-
fūse mobilr sub eo licz descendī dīstīctū. Et hāc opinio
nem tenēdo rīdendū est ad argumētū. Ad p̄mū dīc-
tur qz illa. homo nō ē ois bō: ly bō a pte predicatī stat
p̄fūse tñ mobilr: qz nō licz descendī. Et cū tu pbat
qz stat mobiliter: qz nullū illoz signoz facit stare mobili-
ter: ergo nō stat immobiliter: negat p̄na. s. n. a nullo illo-
rum hēat qz sit immobiliter ab ambobus tñ simul bz.

Ad scōm dī cōfīmitr qz stat ly bō cōfūse immobilr:
r hoc bz ab ambobus signis licz a nullo illoz. Ad ter-
tium qz simlir qz ly bōie stat cōfūse tñ immobiliter: et a
nullo illoz hz hoc s. ab illis simul.

Utrum dīffīnitio suppositiōis personālis p̄fūse tñ
imobilis sit bene data.

Contra subiectū autē istius
cōditionalis. Si bō
ē aial ē. supponit cōfūse tñ imobi-
litr. r tñ sub eo licz descendī dīstīn-
ctū. ergo dīffīnitio mala: p̄na t̄z cū
maiori p̄ magr i duodecima re-
gula capituli. p̄ter? maiori euiden-
tia dī. qz nota p̄ditionis r rōis oēs

terminos cōtes non distributos cōfūdit cōfūse tñ
imobilr. minor pbat: qz bñ seqt: r isti sūt oēs hoies: er-
go si iste homo vel iste bō rē. ē. aial ē. descensus ē opti-
mus: qz nō pōt aīis ē v̄z sine p̄nte. nec oppositum cō-
sequētis pōt stare cū aīte. Et si dīctis qz valet grā ma-
terie. **Contra.** valet in oib? similibus i forma. ergo ē grā
forme. Secūdo sic. predicatūz isti? reduplicatīve. for-
tes in quātūm bō est aial. stat p̄fūse tñ immobilr. r tñ
sub eo lz descendī ad sua supposita dīstīctū: ergo dīffī-
nitio mala: p̄na t̄z cū maiori p̄ magr i sexta regu-
la illius capituli. p̄ter? maiori euidētia dī. Dīctio redū-
plicatīva suū casuale cōfūdit cōfūse tñ mobilr. pre-
dicatū vero immobilr. mior pbat: qz bñ valet: r ista sūt
oia aīalia: ergo for. in quātūm bō est hoc aial vel hoc ani-
mal rē. qz non pōt aīis ē v̄z sine consequente. sicut
enīm antecēdēs est verum ita r consequens est verum
vt p̄z per exponētes.

Ad hec argumēta rīdētur. Ad p̄mum sūt
plures rñsiones. Quidā. n. rudes dīctit
negādo qz sub subiecto aītis liceat descendē sicut itelli-
git regula de p̄ditionali. qz regula itelligit qz non licz de-
scendē i ordine ad totam conditionalem: r non sic de-

scenditur ad totam conditionalem sicut descenditur ar-
guendo. s. descendē i ordine ad totā conditionālē ē de-
scendē simul r semel sub aīte r sub p̄nte: r sic descendē
non valet descensus. **Ad** rñso non pōt negare se
don eē rudem. p̄mo qz nō itelligit qd velut dicere in ordī-
ne ad totā conditionālē: cū magr dīct qz nota cōditio-
nis cōfūdit immobilr i ordine ad totā conditionālē. dī-
cit. n. magr i octavo argumēto si oib? p̄ncipalī sic q-
drature declarās hoc qz idē tñm? pōt hēre dīversā sup-
positiōnē si consideret vt est ps cathegoricē r si cōsidere
tur vt ps p̄pothetice. nā dicendo si bō currit: aial currit
tā ly bō qz ly aial stat determinate vt sunt ptes cathego-
ricē: stat aut cōfūse immobiliter vt sunt ptes p̄pothetice.

Secūdo. qz dato qz adhuc descendat suo mō. s. sub aī-
te r p̄nte sit: adhuc descensus valet: qz bñ sequitur si bō est
aial ē. r isti sūt oēs hoies. r ista sūt oia aīalia. ergo si iste
bō vel ille homo vel iste bō rē. ē hoc vel hoc: vel hoc
aial rē. ē. Alij dīct qz sub subiecto aītis valet descē-
sus grā materie. non aut grā forme. qz nō valet i oibus
cōfūctibus i forma. **Contra** nō valet descensus i p̄ditionali-
bus affirmatiuis quarum ptes sunt negativē: vt dicen-
do si bō non currit rīdibile nō currit. nō licz descendē sub
ly bō: qz non seqt sic arguendo: si bō nō currit rīdibile nō
currit. r isti sunt oēs hoies: ergo si iste bō vel ille homo:
vel iste bō rē. nō currit rīdibile nō currit. qz aīis est v̄z
vt p̄z. r p̄ns falsūz: qz aīis ē vna conditionalis cui? oppo-
situm p̄ntis stat cū aīte vt p̄z. ergo rē. **Ad** rñso p̄z
bñ rīdet p̄tim male. bñ qdē: qz dīct grā matie r nō gra-
tia forme. male vero qz nō assignat īstantia i similib? in
forma. qz ille due cōditionales nō sūt siles in forma: ne-
qz descensus facit sub ea conditionali ē simlir i forma de-
scensus scō sub p̄ma p̄ditionali: qz ad hoc qz aliqz p̄na sit
simlir i forma aīti regunt? due conditōes s. p̄z magr i p̄-
mo caplo p̄nar. p̄ma qz sit simlir modus arguendī i
vtraqz. Scōda qz aītia r p̄na sint sili. quo ad suas par-
tes. s. qz hēat cathegoricās cōfīmitr i forma. Cathego-
ricē at sunt cōfīmitr i forma s̄m magr i p̄mo capitu-
lo p̄nar qñ sūt cūstē q̄litas r q̄litas: vt p̄ter quā-
titatē de eodē extremo simpliciter vel cōposito. mō p̄z qz il-
le due cōditionales nō sunt similes. pbat p̄ magr i lo-
co allegato. qz ad hoc qz due p̄pothetice sunt similes re-
grit qz ear cathegoricē r note sunt siles. q̄r nō ē hic. vna
.n. illaz cōditionaliū ē et cathegoricis affirmatiuis. al-
tera v̄o et negativis. cathegoricē at affirmatiue r nega-
tiue nō sunt simlir forme s̄m magr i loco allegato. qua-
re rē. **Ad** aliter dicendū ē. s. qz descensus t̄z grā m̄ac. non
aut grā forme. Grā matie t̄z: qz p̄ns ē necessarium.
grā v̄o forme nō t̄z: qz non valet talis descensus in oib?
similib? sic arguendo i forma. Et do īstantiam: qz lz non
licz descendē sub subo p̄ntis huius conditionālī: si ho-
mo ē aial est. r ista sunt oia animalia. ergo si bō est hoc
aial vel hoc animal vel hoc animal rē. ē. p̄z qz aīis ē v̄o
rū r p̄ns falsum. qz p̄ns est vna cōditionalis cuius oppo-
situm cōsequētis stat cū aīte. qz hīc ad centū annos an-
tecedēs erit v̄z r cōsequēs falsū. Sīl nō licz descendē
de subo antecēdētis i distribuat. qz nō valet: ois bō mo-
uet si ois bō currit. r isti sunt oēs hoies. ergo ois bō mo-
uet si iste bō currit r ois bō mouet si iste bō currit: r sic
de singul? p̄z qz cōsequēs ē falsum rē. Et si arguis qz

descensus factus non est similis in forma alteri. quia non est filius modus arguendi descendere sub ante et descendere sub ante. qre rē. *De* q descendens scūs est filius in forma alteri. Et cū tu dicis q descendere sub ante et descendere sub ante non est filius modus arguendi. *De* q lz non sit absolute filius modus arguendi: ē tūpilis merito note conditionalis: q subz gntis ita cōfundit immobilē a nota cōditionis sicut subz antīs. ergo pari rōne si liceret descendere de forma sub vno liceret sub altero. Et si nō licet de forma sub vno neqz licet sub altero. Et hoc est q i suppo-
nib⁹ pollicet⁹ sumi declarare. Et hec rñsio videt⁹ cōfor-
mior licentiōi magri i decimooctauo argumēto scōi du-
biij pncipalis qdrature: q sic tenigim⁹ in supponib⁹ rō:
q subz antīs nō distribuit⁹ stat immobilē: ita gntis subm
nō distribuit⁹ stat immobilē. et si subz gntis nō stat mobilē
ergo nec subz antīs stat mobilē. A fili nō est maior rō q
sub subo antīs liceat descendere qz sub subo gntis. sed nō
licet descendere sub subo gntis. ergo neqz licet descendere
sub subo antīs. grā forme dico non grā materie. Ad
scōz argumētū mndē qdā rudes q sub pōicato redupli-
catur nō valet descendens dicēdo. for. inqz tū bō est aial: et
ista sūt oia aialia. ergo for. inqz tū bō ē hoc aial. vel hoc
aial. qz antīs erit vez bīc ad centū annos et gñs falsus: q
gñs erit falsū bīc ad centū annos notū est. sz q antīs erit vez
p pma pte etiā notū est. p scda dicit⁹ q etiā vez ē: qz tē
demrānt aialia q erūt tūc et nō q sunt nūc. certū ē q ista
ē vera. hec sūt oia aialia bīc ad centū annos. demrāndo
aialia q sunt tūc. ista rñsio est plus qz rudis i dicēdo
anīs cē vez bīc ad centū annos. pmo qz ista ppō ista sunt
oia aialia demrāndo aialia pntia nō est eadē formati cū
illa: ista sūt oia aialia: demrāndo aialia futura bīc ad cē-
tū annos: q variato significato variat ppō formati. cū
forma ppōnis sit respect⁹ ad significatū. mō notū est q
ista ppō. ista sunt oia aialia. demrāndo aialia q sunt de
pntia q ē pars antīs bīc ad centū annos erit falsa demrān-
do eadē: qz alr ppō nō est eadē. Deide pma pars an-
tecedētis est falsa bīc ad centū annos. f. sortes inqz tū bō ē
aial. qz pma exponēs erit falsa. f. sortes est bō. et etiā scda
f. sortes est aial. qz tūc sortes nō est. ergo non est bō neqz
aial. pōistice semp loquor. *Ad* alr rñdendū est ad ar-
gumēta vt dixi in supponib⁹. f. q nō licet descendē sub p-
dicato reduplicatur. q descendēdo descendens est falsus cū
anīs sit vez et gñs falsū. vt dicēdo sortes inqz tū bō est
aial. et ista sunt oia aialia. ergo sortes inqz tū bō est hoc
aial vel hoc aial rē. q anīs sit vez tūc pz. et qz gñs sit fal-
sum. pbat. qz etiā exponēs est falsa q est ista. et si aliqd ē
bō illud est hoc aial vel hoc aial rē. qz ista ē vna condi-
tionalis cū? oppositū gntis stat cū ante. ergo ē falsa. pbo
anīs: q oppositū gntis tūc stat cū ante qn q ante et oppo-
sito gntis sit vna copulatiua polis: aliqd ē bō et illud nō
est hoc aial vel hoc aial rē. demrāndo oia aialia pntia.
nō dico tamē q sit vera nūc illa copulatiua: sz polis
qz pōt ē vera: vt hinc ad centū annos. qre rē.

Et diffinitio suppositionis personalis distributive
mobilis sit bene data.

Contra aliqz emm⁹ stat distributive mo-
bilis et tamē nō licet descendē sub
eo copulatiue. ergo diffō mala. gñā t3. anīs p-
bat: qz dicēdo differēs ab ente nō est ens: ista est vera: qz

contradictorium est falsum. f. omne differens ab ente est
ens: vt pz p exponētes. et ly ente stat distributive mobi-
liter: vt pz. et tamē descendens est falsus: et ista sūt oia entia:
ergo differēs ab hoc ente nō ē ens. et differēs ab hoc en-
te nō est ens. et sic de singulis. imo qlibet istaz est falsa. qz
dictorium est vez. f. oē differēs ab hoc ente est ens. vt pz
p exponētes. qre rē. Scdo sic: nō oē differēs ab ente
nō est ens. ista est vera: qz dictorium est falsū. f. oē differēs
ab ente est ens. vt pz p exponētes. et ly ente stat distribu-
tue mobilis: vt pz: qz sūt tria signa distributiue mobilis
cadētia sup ipz et tamē nō licet descendē copulatiue sub eo
qz descendens falsus est: et ista sūt oia entia. ergo nō oē diffe-
rēs ab hoc ente est ens. et nō oē differēs ab hoc ente est
ens rē. mō qlibet hāz falsa ē. qz dictoria ē vera. Ter-
tio sic dicēdo: nō nullū differēs ab ente nō est ens: ista est
vera. qz equaliter isti differēs ab ente nō est ens. p illā re-
gulā: pze postqz subalter. et tamē ly ente stat distribu-
tue mobilis vt pz. et nō licet descendē copulatiue: qz descendens
est. vt pz. qre rē. Quarto sic dicēdo vidēs oēz hoīem
nō est aial. illa est vera: qz dictoria ē falsa: et ly hominē
stat distributiue: et tamen nō licet descendē copulatiue: qz
descendens falsus est. vt patet: quare rē.

Ad hec rñder. Ad pma negat anīs. Ad pba-
tionē dī. q ly ente stat distributiue imo-
bilis: tō nō licet descendē. h3 at q ster immobilē ab illis duo-
bus signis sit: lz a nullo illoz. Et si dī q negatio nō
h3 vim sup emmū pcedentē. ergo nō h3 vim imobilitatē
dī. *De* q vez est. q nō h3 vim distribuēdi et negādi sup
pcedentē emmū: sz aliqz vim h3. f. imobilitatē de se non
h3 vim imobilitatē: sz cū alio vt in illa: vidēs oēz hoīez
nō est aial. ly hoīez stat distributiue immobilis. et non licet
descendē. imobilitatē aut ab illis duob⁹ signis sit: et a nullo
diuisim. Ad scōm et emmū pñr respondet q ly ente in
illis stat distributiue immobilis. et ideo non licet descendē.

Ad quartū similiter pz rñsio: q ly hoīez stat imo-
biliter: ideo non licet descendē. quare rē.

Et illud pncipiū sit vez: quicquid mobilizat imobi-
litatē: imobilizat mobilitatē.

Contra. nullū sile destruit sūū
distributiū nō destruit distributio-
nē alteri. t3 gñā. qz vñū signū distri-
butiū est sile alteri. et anīs pz. Qd
firmat: qz oīs res p qz causas orit⁹ p
cas angēt. scdo ethicor. sz distribu-
tio orit⁹ p signū distributiū. ergo au-
get p signū distributiū.

Scdo sic: sic se h3 signū imo-
bilitas ad imobilitas. ita se h3 mobilitas ad mobilitas:
sed signū imobilitas nō destruit imobilitationē scāz per
aliud signū imobilitas. ergo nec signū mobilitas destru-
it mobilitationē alteri. gñā nota cuz maiori. minor p-
bat: qz dicēdo si nēcio bō currit nēcio aial currit: taz ly
bō qz ly aial stat gñse immobilis. nō obslāt qz sint duo si-
gna imobilitatē. f. nota pñtitiōis sit: et ly nēcio. Qd fir-
mat: qz oē sile adauget sūū sile. Tertio sic: qz si sic esset
hoc p tāto est: qz vñū signū ipeditet aliud. sz p: aut ergo
eqle vim h3 cū alio. aut icqle. si eqle vñū nō ipedit aliū.
qz ab eqlib⁹ rō pñenit actio. Si icqle qd h3 maiore vi
supabit aliud et nō e3. qre rē. Qd firmat: qz signū pce

des non ipedit a sequenti. qz sequens nō hz vim supra pce
denie. qre rē. Quarto sic dicēdo tu es ois nullus hō:
ly hō stat distributivē t tamē duo signa bēntiā vi distri
buedi cadūt sup ips. ergo pncipiū falsū. pna nota cū mi
nor. maior pbat. qz sēsus ē q tu es oē illud qd nō ē hō.

Cōfirmat: qz dicēdo ois vī ois hō currit. ly hō stat di
stributivē: t tū duo signa distributiva cadūt supra ipm.

Ad hec rīdet. Sz p rōne aducere fundamentū
lli pncipij. Vñ qdā dicit qz quicūqz in
ppōne ponitur duo signa bēntiā vi distribuēdi sp vnū
est negatiū vel saltē icludit negationē: vt ē ly dms. sed
qz negatio destruit qdā iuenit: iō signū negatiū sine i
cludēs negatōes destruit mobilitatē alteri? t iducit oppo
siti. i. mobilitatē. duo at mēre affirmatiua nūqz agnue
st ponunt: sed icōgrue: vt ois hō currit. iō apparet rō il
li pncipij.

Idi peccat iudicio meo dicēs qz quicūqz
i ppōne ponitur duo signa habēntiā vi distribuēdi eūde
tminū qz vnū ē negatiū vel iduces negationē. nā dicē
do qlibz asin? cuiuslibz hois currit. hic sūt duo signa ha
bēntiā vi distribuēdi eūde tminū. s. ly hois. qz qolibz illoz
p se supstū distribueret: qm dicēdo qlibet asin? hois cur
rit. ly hois stat distributivē cū sit dēfinitio tminū statū
distributivē. t dicēdo asin? cuiuslibet hois currit: etiā ly
hois stat distributivē. t tū ambo sunt mēre affirmatiua.
Itē qn affirmatiū pcedit t negatiū sequitur: vt dicēdo
oē dms ab ente ē ens. quō ē vez qz negatiū destruit di
stributionē affirmatiū. qz nullā distributionē iuenit an
te. imo signū affirmatiū destruit tūc distributionē nega
tiū: t nī illud affirmatiū nō icludit negationē. ergo isti
nō reddūt vt cāz qn duo signa mēre affirmatiua cadūt
sup eūde tminū: vt dicēdo qlibz asin? cuiuslibz hois cur
rit. Scdo qz nō reddūt cāz qn affirmatiū pcedit nega
tiū: vt dicēdo oē dms ab ente est ens. Id alī dicēdū
puto. s. qz sic ex nātia si est i mēte: ex ipositōe aut sic si ē
i voce vel i scripto signū hz distribuere tminū nō distri
buit: ita hz remouere distributionē tminū distribui si
ue tale signū negationē icludat sine non: t iō sine ambo
affirmatiua sint siue ambo negatiua. siue sit vnū affir
matiū t aliud negatiū: siue negatiū pponat affirma
tiū siue eō: sp duo signa cadēnta sup eūde tminū mobi
litatē. i. faciūt stare nō distributivē. Ad pmo ergo dicit
qz nullū sūt destruit sūū sile vel actū sui sūū p se. p accis
tūpōr: sicut vna cadēla accessā liqfactū aliā: t ex pnti eti
quid illā. ita vnū signū distributivū destruit distributionē
alteri? ex eo solū qz ambe distributivēs non pnt recipi in
illo tūo. Ego credo qz vnū signū distributivū destruit
distributionē alteri? p se: qz facit hoc ex nā sua. qd autē
icet ex nā sua p se icet. ergo rē. Id alī dicere. pmo qno
aduertere vt tactū est qz qolibet signū distributivū eque p
mo hz duplicē vi. i. mobilitatē. i. distribuēdi: t mobili
tatē. i. remonēdi distributionē. Vñ si cēt pole qz duo si
gna ponerētur hz vim distribuēdi ambo distribuēt: sz
qz qn sūt ponitur semp vnū ponit hz vim distribuēdi il
lud. s. qd nō iuenit tminū distributū. aliud aut ponit sūm
vim destructivā distributionis. ideo nō destruit tminū.

Ad formā ergo argumenti cū dī qz nullū sile destruit
sūū sile: dī qz vez est i his q pncipalē hnt vim pstructivā
solū. Sivo habēvi ē destructivā nō valet: vt hic. Vel
alī dī: t ad idē venit qz nullū sile destruit sūū sile sūm qz ē
sile. si aut destruit hoc est sūm qz est dissile: vñ si pmo si

quū distributivū destruit distributionē alteri? hoc nō est
hū qz ē ei sile: sz hū qz est ei dissile. qz pmo est sūm vi destru
ctivā distributionis. scdum autem sūm vim constructivā
distributionis. quare dissilia sūt. Et aīus me? letat? est i
hac rñione. Ad pfirmationē cū dī: ois res p qz cā
oīē p eas auget. Vñ qz vez est si ē apta nata augeti. Si
aut nō est apta nata augeti vt hic in pposito nō auget.

Ad scdm nego maiorē. t rō est: qz signū mobilitas hz
duplicē vim eq pmo. Vñ destructivā distributionis: alte
rā destructivā distributionis: mobilitas aut hz tū vnā:
itelligēdo p mobilitas illud qd tu itelligis i arguēdo illū
s. qd facit stare immobilē. qre rē. Ad pfirmationē dī
qz oē sile adaugēt sūū sile si est aptū natū augeti: hic aut
nō est sic. qre rē. Ad tū dī qz hz absolute eqle vi hē
rēt: vt tū in ppōne sūt pmo maiorē vim hz qd hz vi de
structivā qz scdo qd hz vi pstructivā. Ad pfirmationē
pcedit qz signū pcedēs nō ipedit a sequenti. ergo distribu
it. negat pna: qz i tali ppōne ponit hz vi destructivā di
stributivis: nō aut pstructivā. Ad qm dīcunt qdā ad
panca respiciēs qz ly hō stat distributivē. sz nō est qz p
ncipiū dant: qz itelligit qn signū negatiū pcedit affirma
tiū t nō eō: sic hic. Cōtra hos nolo arguere ne dicas qz
sim mor pphione tu vides manifeste qz negat pncipiū
illud. Id dicēdū alī. s. qz illa ppō est icōgrua t ad istā
nō hz logie? rīdēt: qz pūppōnit grāmaticā. si aut hūc
respondere diceret qz ly hō statet determinate. Ad cō
firmationē dicitur qz negatio est. quare rē.

At ille qmōz regle declarātes illō pncipiū: Quicqz
mobilitatē mobilitatē mobilitatē mobilitatē: ve sint.
Prima regula: Si duo signa affirmatiua cadūt sup
eūde tminū faciūt stare dēfinitate. Secunda regula:
si vnū fuerit affirmatiū t reliquū negatiū itez faciunt
stare dēfinitate. Tertia regula. t si ambo fuerit nega
tiua t immediate cadāt iterum faciunt stare determinate.
Quarta regula si ambo sint negatiua t mediate cadāt
faciūt stare cōfiste tantū.

Contra pma arguit dicēdo:
oē dms ab ente nō ē
ens: ly ente nō stat dēfinitate vt p
babo t tū cadūt sup ips duo signa di
stributiva affirmatiua. g. pma regu
la falsa. pna nota cū minor. maior
pbat: qz ppō vera ē cū equalit isti:

nullū dms ab ente ē ens: t si statet dēfinitate ly ente
liceret diffinitate dēfendere sub eo: tamē dēfensus ē fal
sus: illa sūt oia entia. ergo oē dms ab hoc ēte nō ē ens
t sic de alijs. t pz qz sequēs est falsū. Scdo sic: qlibet
asin? cuiuslibet hois currit. ly hois nō stat dēfinitate t
tamē cadūt duo signa affirmatiua sup ipm. igit regula
falsa. psequētia tenet cū minor. qz qolibet illoz p se supstū
distribueret ly hois. maior pbat. t pono in casū qz qli
bet hō habeat vnū asinū q nō currat: t vltra hoc qz sint
tres asini tot? cōstantis hoiz q currat. sic ppō ista ē ve
ra: qlibet asin? cuiuslibet hois currit. vt pz exponēdo: si
mō ly hois statet dēfinitate liceret dēfendere diffinitate
ad sua supposita: t tamē dēfensus est falsus: t isti sūt oēs
hoies. ergo asin? isti? hois currit: vel qlibet asinus istius
hois currit. t sic de singulis. pz qz qlibet hūc est falsa.

Contra scdm regulā arguit sic dicēdo:
nullū dms ab ente est ens ly ente

a t

si. re

2. q. 12.

p. 12.

indiciū

auctōry

qz

p. 12.

re

p. 12. i. nullum simile destruit aliud simile i. in eodem pa
der sine mēso. sine. in remisso ab omni sit sed qn dnm
eōm erit pcellens pfectione. alterum temperatum
hūc qz cellens destruit temperatum.

non stat determinate vt probabo: tamen cadunt duo
 signa super ipsum vnum affirmatiuum ⁊ aliud negati-
 uum. ego regula falsa. qna nota cu minori. maior pbat.
 qz si flaret determinate liceret descendere disunctiue sub eo
 qd e falsu. qz ppo illa e va vt pz: qz dicitur e falsu. ⁊ tñ
 descensu e falsus: ⁊ ista sut oia entia. ergo nullu differes
 ab hoc ente est ens: sic de singulis. patet qz quelibet est
 falsa. qre ⁊c. Secdo sic. dicdo: hō nō est ois hō. ly hō
 a pte pdicati nō stat determinate vt pbabo: ⁊ tamē cadūt
 duo signa sup ipsuz quoz vñū ē affirmatiuū ⁊ aliud ne-
 gatiuū. ergo regula falsa. qna nota cu minori. maior p-
 bat: qz illa ppo hō nō ē ois hō: equalet illi: nō ois hō est
 ois hō. vt pz p istā regulā. pte dicit: ⁊ i ista ly hō a pte
 pdicati stat cōfute tñ. g. ⁊ in altera stabit sñr. Tercio
 sic dicdo: nullus hō ē qlibz hō. ly hō a pte pdicati non
 stat determinate vt pbabo: ⁊ tamē duo signa cadūt su-
 pra ips: quoz vñū ē affirmatiuū ⁊ aliud negatiuum. ergo
 regula falsa. qna ⁊ cu minori. maior pbat. qz si flaret de-
 terminate liceret descendere disunctiue sub eo: qd ē falsu.
 qz ppo illa ē va: ⁊ tñ descensu falsus: ⁊ isti sūt oēs hoies.
 ergo nullus hō ē iste hō: vel nullus hō ē ille hō. ⁊ sic de
 singulis: vt pz qlibet est falsa.

Contra tertiā regulā arguit sic dicendo:
 terminat vt pbabo. ⁊ tñ cadūt supra ipsz duo si-
 gna negatiua immediate. ergo regula est falsa. qna nota
 cu minori. maior pbat: qz illa ppo equalet isti: nō ois hō
 ē nullu aial. vbi aial stat gñse tñ. ergo ⁊ i altera stat si-
 null. Secdo sic dicdo: nonnullus hō est aial. ly hō nō
 stat determinate: vt pbabo: ⁊ tñ cadūt duo signa negati-
 ua immediate. ergo regula falsa. qna tenet. cu minori: ma-
 ior pbat. qz si flaret determinate liceret descendere disun-
 ctive sub eo: qd ē falsu. qz ppo vera ē: ⁊ tñ descensu ē fal-
 sus: ⁊ isti sūt oēs hoies. ergo nō iste hō ē aial: vel nō iste
 hō est aial. ⁊ sic de singulis. ⁊ pz qz qlibet est falsa.

Contra quartam regulā arguit sic
 dicendo: nonnullus homo
 currit. ly currens nō stat gñse tantum: ⁊ ta-
 men cadunt duo signa negatiua mediate
 supra ipsum ergo regula falsa. qna nota cu minori. ma-
 ior pbat: qz equalet isti: alius hō currit. vbi ly. currens
 stat determinate. ergo ⁊c. Ad hoc qdā rñdēt qz regu-
 le vñ sūt. Sz aduertēdū p tribz pñis reglis qz nō semp
 sub quocūqz tñmo stāte determinate liceret descendere di-
 sunctiue. ē enī ipedimētū multoties rōne signoz posito
 rū. si tamē aliqz tñm stat determinate sine signis sp sub
 eo licet descendere disunctiue. ⁊ sic pz rñsio ad oia argumē-
 ta ⁊ pñā regulā: Et ad pñū ⁊ ad tertiū ⁊ scdaz ⁊ ad se-
 cūdū ⁊ tertiū. Dicit vltēri qz duarū ppoñū equalentiū
 rōne signoz nō icōueniūt aliqne tñmū i vna stare deter-
 minate ⁊ i altera gñse tñ. ⁊ sic pz ad scdm ⁊ scdām re-
 gulā. ⁊ ad pñū ⁊ tertiā regulā. Quarta at regula ex so-
 la limitatōe magis clara ē. Hec resposio iudicio meo
 peccat i duobz. Primo in eo qz dicit qz sub termino
 stāte determinate nō licet semp disunctiue descendere. qz
 tūc diffinitio supponis determinate data a magis esset i-
 sufficiens: ex quo alicui cōpetit diffinitū cui non cōpetit
 diffinitio. Secdo peccat in hoc qz dicit qz due pposi-
 tiones equalent qñ tñmū nō eodē mō supponunt. hoc

enī est ⁊ magis in qñta regula illi pñcipij. Quicqz mō
 bilitat ⁊c. vbi declarās illā regulā dicit qz dicdo: nō alī
 qz hō nō est aial. ly aial stat gñse: vt pz p suā equalen-
 tem: qlibet hō ē aial vbi ly. aial stat gñse tñ. patz ergo
 mō qz ratio magis nō valerēt si in ppoñibz equalentibz
 tñmū nō supponerēt eodē mō. ⁊o aliter dicendū vt di-
 ximus in supponibz. Unde tres pñe regule vnica li-
 mitatōe idigēt. s. qz illa duo signa immediate cadāt supra
 eūdē tñmū immediate dico fm vim eoz. s. qz illud qd pñ
 mo recipit vim illoz signoz sit ille terminus: vt dicdo
 nō qlibet hō currit. ly hō pñmo recipit vim illoz signoz:
 ⁊ per hoc pz rñsio ad argumēta ⁊ tres pñas regulas.

Ad pñū enī dī qz ly ente stat gñse tñ ⁊ nō determina-
 te. qz nō immediate cadūt illa duo signa sup ipsz. ly enī dif-
 ferēs pñ caput vim illi signi oē qz ly ente. Ad scdm
 dī sñr qz ly ois stat confute tñ ⁊ nō determinate: qz nō im-
 mediate cadūt illa signa supra ipsz. Ad pñū ⁊ scdām
 regulā dī sñr ⁊ ad scdaz ⁊ ad tertiū sñr. Ad pñū cōtra
 scdām regulā dī sñr. Ad scdm vō dī qz ly hō stat de-
 terminate dicdo: nonnullus hō est aial. ⁊ cū dicit qz nō
 licet descendere disunctiue. nego. Pro quo aduere qz
 cū volumus descendere sub aliquo termino supra quē ca-
 dūt duo signa equalentiū vñi signo loco illoz duoz debe-
 mus ponere illud vñū signū in descendendo: vt hic. cum
 enī nonnullus valeat qdā: loco illoz ponat qdaz: ⁊ dicat
 quidā hō est aial. ⁊ tē. appet descensu bon? sub ly homo.

Quarta regula limitat sic a magis: si abo fuerit ne-
 gatiua ⁊ mediate cadāt ita qz mediet tñmū distribut? sa-
 ciūt stare cōfute tñ. Et p hoc pz ad argumētū qz nō me-
 diat tñmū distribut? cū ly hō stet determinate. Cōtra
 hāc limitatōez nraz ē vna difficultas: qz vñ ē ⁊ mentes
 magis in scdā regula vbi magis dat hoc exēplū: in non
 differēs ab hoie: ⁊ vult qz ly hō stet determinate p istā regu-
 lā: cū tñ ista duo signa si cadāt immediate sup ly hoies hz
 intellectū datū. qz ly nō immediate cadūt sup ly vñs ⁊ dif-
 fers. qre ⁊c. Ad hoc dīcī pōt qz exēploz regit manī
 festatio ⁊ nō vñficatio: ⁊ iō vltra illō exēplū posuit aliud
 s. nō qlibet hō currit. Vel dicat qz i ppoñibz singu-
 laribus nō refert an immediate vel mediate: in alijs autē
 si ille debet gñtere vñtatē debet immediate cadē. Vel
 dicat qz hoc nō ē ⁊ limitationē. ponim? n. limitationē
 regule declarātes i qbz sp valeāt regule. ⁊ dicim? qz qñ i
 mediate cadūt sp valēt si at valēt qñ nō immediate cadūt:
 hoc nō ē ⁊ nos. qz nō dicim? qñs. Si at diceret: qñ g?
 illa duo signa nō immediate cadēt quō cognoscemus an
 stet determinate an nō: cū quicūqz faciāt stare determinate
 quādoqz nō. Dicendū qz cognoscim? a posteriori ex hoc
 qz quādoqz licebit descendere disunctiue quandoqz non.

Contra Arguit qd sic: qz si nō: marie cēt
 ppter relatiuū diuersitatis qz nō
 supponit p eodē: sz arguit qz nullū sit tale relatiuū
 diuersitatis: vt voluit pētr mārian. ⁊ arguit sic. Oē
 relatiuū supponit p illo qd refert. sz oē relatiuū refert suū
 aīis. g. ⁊c. pbat maior. qz da oppositiū. qz nō supponit
 p illo qd sñr. ⁊ cum supponere sit sñre ⁊ referre sit re-
 pñtare: nō significaret illud quod repñtaret quod im-
 plicat. Secdo sic. oē relatiuū est ante late rei repre-
 sentatiuum. ergo est significatū suū antecedētis. ergo po-
 k iij

test supponē p illo quod significat. s. quodlibz relatiū
significat anis. ergo oē relatiū pōt supponē p antecē
dente. Tercio sic: relatiūz nūbū significat nisi qd ab
ante recipiat. ergo nō supponit p alio. z cōsequēt nū
lū ē relatiū diuersitatis: qz si enī supponēt p alio. cō
sequētia t. anis pbat: qz relatiū positū p se sine ante ni
hil significat. Cōfirmat. qz isti emi alī t reliquus in
istis ppōnibz videlz: hō currit. z alī sedet. vnus hō cur
rit z alī disputat. nō referūt istū eminū: vnz hō: qz p idē
istū emi: differēs z diuersus i istis ppōnibz. vnz hō cur
rit z diuersus disputat. homo currit z differēs disputat
cēnt emi relatiū. Quarto sic: i hac ppōne: vnz hō cur
rit. z alī disputat: p eodē supponit subm se z pme po
nēdo qz oīs hō currat z oīs hō disputet: ergo tēmo p
eodē significat: qz p oī hoīe i vtraqz.

Ad hec rīdetur. Ad primū cōcedo qz est ma
iorem ppē relatiū diuersitatis. Et ad p
bationē i oppositū negat maior. s. qz oē relatiū suppo
nat p illo quod refert. Et ad pbationē nego pnam:
qz arguit ab inferiori ad suū superi negatiue. nō suppo
nit p illo. ergo nō significat illud. Ad hz cōcedo piaz
pma z nego sam. Ad pbationē negat maior. Un
z relatiū vnū significat i recto z aliud i obliquo: soluz
p illo qd significat i recto pōt supponē: vt dicēdo vnus
hō currit z alī disputat. l. alter significat vnū aliūz ab
vno hoīe currēte. Ad tū rīdet negādo anis si intelli
git qz non significat nisi anis. Si autē intelligit qz nihil si
gnificat nisi mediāte ante concedit: t tūc negat cōsequē
tia. Ad pfirmationē negat similitudo. Ad qrtuz di
cīt negādo qz supponit p eodē: imo anst pma suppoit
p hoīe corrente. i. fa relatiū supponit p alio nō currē
te. iō ppō falsa ē. Vel dī z meli qz supponit p eodē mā
liter z nō formalr: qz i vna p hoīe currēte: in alia p bo
mine disputante. qz idem sunt materialr in casu factor: z
nō formalr. z ppositio est vera.

Contra arguit qz nō. Primo qz dato
qz sic seqt qz duo dīctoria in se
dīcētia sūt vā. qd pbat de istis: aliqz hō ē suū filiū: nul
lus hō ē suus filiū. qz pma sūt vā pz: qz fm opionē signi
ficat qz aliqz hō ē alicuius hoīs filiū. qd est ver. Qd fa
sūt vā pbat p suas singulares. qz nec iste hō ē suus filiū:
nec ille hō est suus filiū: sic de singulis. ergo nullz hō:
ē suus filiū. Cōsimilr arguit de istis: qlibz hō videt se
z aliqz hō nō videt se. posito qz qlibz hō videat seipz. tē
pz qz pma ē vā p suas singulares. z fa pbat: qz aliquis
hō aliqz hoīem nō videt. ergo aliqz hō nō videt se. t. z
pna er quo ly se suppoit dēminare. Secūdo sic. sequit
qz illa ē vā. oīs hō ē aīal: z illud ē oīs hō: ex quo relati
um supponit p se tūc sic anis hz opionē. qz tūc sal
sa pbat p pbm i pmo p pme. dīcunt. Nulla pīca
tio ē vā in qz vlti sumptū pīcat: vt ē i pposito. Ter
tio seqt. qz hec ē vā: tūc for. ē hō alb. qz plato ē albior.
qz tūc est falsa: vt pbabo. Et pbo pmo qz sūt vā posito qz
nullus hō est alb nisi for. z plato: qz plato sit albior
for. tūc arguit sic. for. ē hō alb. quo plato ē albior. s. ni
hil ē hō alb. nō fortes nisi plato. ergo plato seipso est al
bior. qz sit falsa pbat: qz seqt. tūc fortes est hō albus quo
plato ē albior. ergo tūc fortes est hō albus: z forte plato

ē albior. tūc vltra. ergo tūc fortes est hō alb. quod ē fal
sum. In oppositū pbat qz sp eodē mō supponit z ar
guīt sic: ab illo capit relatiū suppositionē a quo capit si
gnificatū. cū suppo sit significatio. s. relatiūz capit si
gnificatū ab ante. qz est an late rei repititū. ergo ca
pit modū supponendi ab eo. tūc vltra. ergo eodē modo
supponit sicut anis: pbat pna: qz anis nō dat nisi modū
supponendi. quem hz. Si enī relatiū alī supponit nō
posz trahere illū modū supponendi ab ante. qz nihil
dat quod nō hz. Secūdo sic: talr tūc suppoit relatiūz
qūc supponit anis si loco relatiū ponet et anis. ergo sup
ponit eodē mō: sicut suū anis. pna t. anis pbat: qz i oī p
positōe in qz ponit relatiū licz poni suū anis. z ppōnes
quertunt. ergo tē. Tercio sic: relatiū cōparat ad an
tecedens sic mā ad formā. s. oēm actualitatē mā habz
a forma ergo oēm supponendi z modū supponendi re
cipit relatiū ab ante. pna t. cū ante. Quarto de rela
tiūz idētitatis sic ab illo trahit supponem p quo suppo
nit: s. qz libz relatiūz idētitatis supponit p antecedente:
ergo ab illo trahit suppositionem: ergo eodem mō sup
ponit sicut antecedens.

Ad hec rīdet quod vtraqz via ē pbabil. Sust
nēdo pma rīdet ad argumēta p ipam.
Ad pma nego illā: nullus hō ē suū filiū. qz significat qz
nullus hō ē alicuius hoīs filiū. qd ē falsū. Et cū arguit
pbādo per singulares rīdet distinguendo an ly suus in
singularibz supponat eodē mō sic in vlti aut nō. Si sic:
aliq singularis erit falsa: vt illa in qz demōstrat hō dēns
pīez. nā significat illa qz ille hō nō ē alicuius hoīs filiū:
z sic concedit pna z negat anis. Si autē suppoit alī nō va
let pna. nec arguit a singularibus. Vel posz dīcī negā
do piaz z dīcēre qz nō cuiuslibz vlti possit assignari singu
lares i pps emis: s. aliqz i equalētibz oīs assignat po
nēdo anis loco relatiū. vt qz ille hō nō ē alicuius hoīm
nis filiū. z sic de alijs. Ad hīc dī qz illa pps. qlibz hō vi
det se significat qz qlibz hō videt quēlibz hoīez. iō ē fal
sa: nisi velim dīcē qz ly se refert reciproce quod hz hanc
opionē nō ē ver. Ad hz cōcedit illa: oīs hō ē aīal: z il
lud ē oīs hō. Et ad dēm Armo. dī illud idigere multis
glossis vt ibi hē videri. Vn illa ps. illud ē oīs hō. cuz ly
illud sūt pīse tūc equaler hūic vt: tūc aīal ē hō. qz est vā.

Dīcat ergo qz intelligit d categorica idēpēdēte qūc
nō est ista. Ad tūc dī qz ly quo refert hō albus. illa ē
vā. tūc for. ē hō alb. quo plato ē albior. vt pz expōnē
tes. Et ad argumētū scū p alia pz pz solutio. qz tūc argu
ebas ac si referret ly fortes. Si vō referret ly for. est falsa
qz fa expōnēs ē falsa. s. nihil nō fortes ē hō alb. quo pla
to ē albior. imo aliqd nō fortes ē hō albus. quo for. pla
to ē albior: qz ipe plato. qz tē. Tenēdo aliā viā que ē
via cōis z dēntisberi z magr ad argumēta i oppositū
rīdet. Ad pma dī qz maior ē falsa. s. a quoqz capīt
significatū ab illo capit supponē: qz libz relatiūz diuersi
tatis capiat significatū ab ante: nō tūc supponit p ante
cedente: s. supponit p alio a quo ē capīt significatū. si
gnificat. n. relatiūz diuersitatis anis i obliquo. diuersum
vero ab ante i recto z temp relatiū supponit p illo qd
significat in recto. Si ergo formetur maior vlti. vt dēm
est negetur illa. Si autē pīculariter sic. s. a quo capīt si
gnificatū ab illo capit supponem cōceditur. s. negat

QA

dt

dt

En ampliato

tunc consequentia. Forte diceret quomodo potest capere suppositionem ab alio. cum enim significatione capiat ab antecedente. **Ad** negando quod omnem significationem habeat ab antecedente bene tamen habet mediate antecedente. Vel melius ad principale dicit concedendo totum. scilicet consequentiam et antea. scilicet quod ab antecedente capit suppositionem. Et cum dicitur ulterius: ergo eodem modo supponit sicut antecedens nego consequentiam. Tu diceretis unde habet illum diversum modum supponendi. dicit quod habet ut dicitur. Pro quo advertit quod si est relatum diversitatis habet secundum exigentiam signi vel situs. Si vero est identitatis vel est in eadem categorica. tunc eodem modo supponit sicut antecedens propter maximam dependentiam ad antecedens. In diversarum categoriarum quandoque sic quandoque non: ut in discreta et determinata et distributiva eodem modo supponit: confusa vero non. propter hoc quod si loco relatiui ponatur antecedens eodem modo supponit relatiui sicut supponeret antecedens scilicet confusa tamen. Si vero poneretur loco relatiui stabit determinate. id est relatiui stat determinate: ut dicendo ois habet aial et illud est rationale. hoc est quod aial stat determinate. Si vero relatiuum refert antecedens stat determinate vel discrete vel distributive et ponatur antecedens loco relatiui eodem modo supponeret antecedens sicut ante. ideo relatiui in illis supponit eodem modo sicut sunt antecedentes. Ecce quod diversum modum supponendi habet si est relatiuum diversitatis ex exigentia signi vel situs. Si est identitatis et supponat alio modo. hoc habet ex antecedente quod supponeret eodem modo sicut illud relatiuum si poneretur loco eius. non ergo ab antecedente absolute: sed ab antecedente sic conditionato. Nota hac responsionem quod subtilis est. Ad secundum concedo antecedens de relatiuis identitatis et non diversitatis. sed negatur consequentia. ergo supponit eodem modo sic antecedens: sed bene valet: ergo supponit eodem modo quo supponit antecedens si loco relatiui poneretur. unde dicendo: ois habet aial. et illud est rationale: ly aial supponit confusa tamen. si tamen ly aial ponatur loco relatiui et dicatur. aial est rationale. stabit determinate. Ad probationem negatur quod loco relatiui liceat tempore antecedens propter multiplicationem quam includit relatiui ad alterum extremum. Ad aliud in aliquo est similitudo et in aliquo non. id non valet. argumentum enim nulle claudicat pedibus. Ad quartum et ultimum concessa prima consequentia negatur secundum consequentiam. scilicet ab antecedente capit suppositionem. ergo eodem modo supponit sicut dicitur ad primum etc. Utz ampliatio sit data.

Contra

arguitur quod non rationibus. Petri dicitur mania. et presuppono tria. Item dicitur quod tales propositiones categorice de distincta copula sunt affirmatiue: ut quodlibet est vel non est. chymera est vel non est. per presuppositionem: quod convertuntur in affirmatiuas: ut chymera est vel non est. convertitur in illam. quod est vel non est: est chymera. Item illa non est negatiua et est categorica sic illa: ois habet sedet: vel sedebit: ergo est affirmatiua: per. quod quod est est negatiua est affirmatiua: et sic sit est affirmatiua et negatiua. quod est ipse. Secundum presuppositum est quod nullus terminus ampliat seipsum hoc per se. Tertium presuppositum est quod terminus solus supponit respectu huiusmodi est: solus supponit per eo quod est. His presuppositis statibus arguitur quod dicendo habet fuit: habet erit:

non ampliat sub in istis: et frequenter nec in alijs et per batur sic. Nullus terminus habet a se quod supponat per secundum presuppositum: sed a verbo accipit et a modis significandi ubi: sed illud ubi fuit: nullo modo significat per modum presentis: sed solus presentis: id est vis illius verbi non transit in illum terminum nisi per suppositum quod fuerit. Similiter dicatur de ly erit suo modo. Confirmatur: quod si in ista. habet fuit: ly habet ampliare: sensus est: habet quod est vel fuit: fuit. Et tunc sequitur quod ubi nullus habet est. ista est sic significatio: habet fuit: et illa est falsa quod sequitur habet fuit: ergo habet quod est vel quod fuit: fuit. consequens est falsum: quod sequitur. habet quod est vel quod fuit: fuit: ergo habet fuit et ille est vel fuit: sed per consequentiam est falsa: quod sequitur ille est vel fuit: ergo ille est. et consequentia per primum presuppositum: quare etc. Corollarie sequitur ex presuppositis quod omnes tales sunt ipsoles: Ad id est mortuus aliquid est corruptum. chymera est intelligibilis. antichristus est generatus: aliquid est futurum: quod tamen subiecta que predicata habet. cum supponatur solus respectu ubi de presenti solus supponit per eo quod est per tertium presuppositum. Breuiter ergo hec opinio vult quod sicut generaliter terminus supponens respectu huiusmodi est: solus supponit per eo quod est. sic terminus supponens respectu huiusmodi fuit de presenti tamen per eo quod fuit supponit. et terminus supponens respectu ubi de futuro tamen per eo quod erit supponit. Et sic generaliter respectu aliorum verborum est dicendum. ut quod terminus supponens respectu huiusmodi potest vel contingit. solus per eo quod potest vel contingens est esse supponit. Et generaliter vult quod nullus terminus ampliat alium terminum. Ad huius opinionis est: quod nullus terminus et se habet: ut supponatur: sed a verbo accipit et a modis significandi ubi: ut patet per secundum presuppositum: sed verbum de presenti nullo modo significat per modum presentis: sed solus presentis. id est vis illius verbi non transit in illum terminum nisi per suppositum. vel per suppositum quod vel que fuit vel fuerit. Hec opinio falsa est: sed omnes recte logicantes. secundum per. primum probatur: quod datis duabus propositionibus equalentibus quilibetque terminus supponit in una. et in altera: sed ille equalentis habet potest: et habet est potens: ut per: ergo quilibetque terminus supponit in una et in altera: sed in prima secundum hominem supponit per eo quod potest esse homo: ergo in ista secundum similitudinem: sed in ista supponit et per eo quod est secundum eos: ergo supponeret simul per eo quod est vel potest esse. Similiter ite arguitur de prima quod supponit eodem modo. Item arguitur de istis: habet fuit: habet est presentis. equaliter: ergo quilibetque terminus supponit in una supponit et in altera: sed in prima supponit per hominem quod fuit secundum eos. ergo in ista supponit sic. et in ista secundum eos supponit per hominem quod est: ergo simul supponit per hominem quod est vel quod fuit. Similiter arguitur de prima. Ecce quod ex dictis eorum concluditur ampliatio. Item data veritate opinionis sequitur quod habent negare unam propositionem et concedere equalentes: quod est oio impossibile. probatur consequentia. Nam isti negabunt ista: antichristus est futurus cum ly antichristus solus supponat per antichristum quod est secundum istos: et concedunt ista: antichristus erit: cum ly antichristus supponat per antichristum quod erit: et tamen iste convertuntur: ut per: quare etc. Item aliter dicamus ex intentione magistri. scilicet quod ampliatio est data propter rationem. contra opinionem aduersam. Et teneido hanc viam respondendum est ad argumentum in oppositum et ad suppones. Ad primam igitur suppones dico concedendo casum: sed nego correlatiui illatum ex ea. scilicet quod ista sit bona consequentia. scilicet

quodlibet vel non est: ergo quodlibet est. chymera est: vel non est: ergo chymera est: nullo modo sequi. nec ipse aliter probat. h. n. sunt affirmatiue hoc est ratione principalis verbi affirmati. h. n. sunt aliquod verbum negati. non sunt ergo mere affirmatiue. Ad secundum presuppositum de procedendo ipsum

Ad tertium presuppositum cum dicitur quod terminus supponens respectu huiusmodi est solus supponit per eo quod est. De quo verum est nisi ponatur aliter terminus ampliatiue ratione cuius terminus non statet tamen per eo quod est. Ad primum igitur argumentum negat quod non ampliat in his istis hoc fuit: hoc erit. Ad probationem concedo maiorem. scilicet quod nullus terminus habet a se vel supponatur: sed verbum: sed nego minorem. scilicet quod verbum de preterito nullo modo significet per modum presentis: quoniam non est verum dicere de aliquo hoc fuit: nisi aliquando fuerit verum dicere hoc est: et hoc est quoniam preteritum includit presentem. id facit ampliatiue. Similiter dicat de verbo de futuro et de alijs verbis ampliatiue: quod omnia includunt verbum substantiuum de presenti. Ad confirmationem per quod neganda est ultima sententia: ille vel fuit: ergo ille est. Ad correlatiu quod in omnibus illis videtur a verbum substantiuum: sum es est: ponitur participium ampliatiue: id subim ampliatur in omnibus illis:

Utrum regule appellatiue tunc sint vere.

Ne

Contra prima regula arguitur: quod secundum illam terminus tam a parte anteriori quam a parte posteriori appellatur ipse quod est falsum. probatur: quod appellatio est proprietas predicati sicut suppositio est proprietas subiecti. ergo non competit subiecto: quia tamen probatur: quod appellatio non est nisi ad aliud pellare. id est vocare. sed predicatum solus est illud quod vocat significatum suum ad aliud. videtur autem in ordine ad subiectum. non autem contra: quod quicquid ponitur subiectum sine predicato improprie: ergo solus predicatus appellatur. Secundo contra secundam regulam arguitur: quod secundum illam terminus a parte anteriori respectu verbi de preterito vel de futuro non appellatur ut dicendo album fuit nigrum: sed album non appellatur. Contra. quod cuiusque competit distinctio appellatiue tunc illud appellatur ipse: sed licet albo competit. ergo appellatur: quia nota cum maiori: minor probatur: quod licet album accipitur improprie per aliquo vel per eo quod est vel fuit secundum considerationem verbi: quod quod accipitur sic non est nisi a verbo: quare etc. Confirmatur: quod quia ratione terminus qui stat ampliatiue a parte posteriori appellatur ex eo quod restringitur ad nomen verbi. ita licet album quod stat ampliatiue a parte anteriori appellatur ipse restringendo ipsum ad nomen verbi: videtur autem de preteritis: vel de causis diuersitatis. Tercio vero quod appellatio et suppositio sunt eque coia et quod appellatio sit precise suppositio: quod omnis terminus supponens appellatur. probatur: quod omnis terminus supponens accipitur improprie habendo respectum ad nomen verbi vel participij eiusdem: ergo omnis terminus supponens appellatur: et quia a diffinitione ad diffinitionem: quare etc.

Af

Ad hec b. n. opinio dicit quod solus predicatum appellatur. probatur argumentum: quod appellare est proprietas predicati sicut supponere est proprietas subiecti. Alia est opinio magistri et color dicens quod appellatio potest competere tamen subiecto quod predicato: et dicitur hec opinio quod appellatio est proprietas termini in proprie vel habet respectum ad naturam verbi vel participij eiusdem. Et ad rationem oppositam negat quod appellatio sit proprietas predicati tamen. sicut negatur quod suppositio sit proprietas subiecti solus. Ad probationem concedo quod appellare est ad alium vocare: et negat quod hoc solus competit predicato: neque subiecto

ponitur aliqui improprie sine predicato. in mente loquor. et sufficit: quod significat verbum quadam compositione quam sine extrinsecis non est intelligere. Ad secundum negat minor. scilicet quod licet albo competit distinctio appellatiue tunc. Et cum dicitur accipitur per eo quod est vel fuit album secundum solam considerationem: verbi nego hoc ad intellectum magistri. pro quo aduerte quod accipitur de secundum solam considerationem verbi quod accipitur tamen secundum illud quod verbum explicit dicit. Si autem accipitur secundum illud quod verbum dicit explicit et implicite: non dicitur accipitur secundum solam considerationem verbi ad intellectum hic magistri: quare per hoc patet ratio. Ad confirmationem negat similitudinem. Et ratio diuersitatis est: quod terminus stat ampliatiue a parte posteriori restringit ad nomen verbi quod preedit ipsum. Terminus autem stat ampliatiue a parte anteriori non potest restringi ab aliquo: ut in quoniam sequenti dicitur. Ad tertium negat quod appellatio et suppositio sunt eque coia. appellatio tamen est suppositio quodammodo. Ad probationem cum dicitur omnis terminus supponens accipitur improprie habendo respectum ad nomen verbi. De negando hoc ad intellectum magistri. verum terminus de accipitur habendo respectum ad nomen verbi solus quadammodo accipitur secundum illud quod explicit dicit improprie. modo concedo: album fuit nigrum: licet album supponit non tamen appellatur: quod non accipitur solum secundum illud quod explicit dicitur verbum: sed secundum illud quod dicit explicit et implicite: quia stat per eo quod est vel fuit album.

Utrum regule appellatiue ampliatiue sint vere etc.

Contra ambas regulas arguitur: quod dicitur quod terminus sequens aliquod istorum: verbum accipitur et definit vel potest accidere contingit appellatur ampliatiue: non autem procedens. Contra. terminus appellatur ampliatiue non est nisi accipitur ipsum per suo significato secundum quod restringitur ad nomen verbi ampliatiue: ergo cum dicitur album potest esse nigrum: quod a te aut licet nigrum ampliat aut non. si ampliat. ergo stat ampliatiue per eo quod est vel potest esse nigrum: et si sic. ergo non restringitur ad nomen verbi: et igitur non appellatur. Si vero dicitur quod non ampliat: hoc est quod magis in capitulo ampliatiue: verbi dicitur quod licet potest tamen a parte posteriori appellatur. Secundo sic: quod a te cum terminus stat ampliatiue tamen a parte posteriori appellatur. Quero a te. quare magis terminus ampliatus a parte posteriori restringitur magis ad nomen verbi ampliatiue quam a parte anteriori.

Ad hec bene videtur respondetur. Ad primum concedo totum versus dum queris an licet nigrum ampliat in illa proprie. album potest esse nigrum. Et dico quod sic. et nego quia illa ampliat. ergo stat ampliatiue per eo quod est vel potest esse nigrum: quod non potest ampliatiue. verum licet illud verbum ampliatiue potest tamen terminus a parte posteriori est terminus recto a parte anteriori de ampliatiue: tamen verum illorum tamen ampliatiue non restringit illa et aliter restringendo. quod non restringit ipsa verum ipsa et stat ampliatiue. quod restringit non stat ampliatiue. sed appellatur ampliatiue datur sibi etc. Vel aliter concedit quia illa ampliat. ergo stat ampliatiue aliquo modo. scilicet et negatur consequentia alia: ergo non restringit ad nomen verbi. Unde habendo respectum ad totam nomen verbi tamen explicit et implicite. licet nigrum stat ampliatiue. habendo autem respectum ad nomen participij determinantis so-

lum substantiū non stat ampliatiue: absolute non dē-
cerē q nō stat ampliatiue: qz secundus respectus ē forti
o: pmo. Et si allegas magistz i oppositum i capto am-
pliatiū q dicit q ly nigrum ampliat siue supponit
pro eo qd ēvel pōt ēē rē. Qd qz illic hēbat respectuz
ad totam nām vbi. hic autē simpli loqur: et hēdo re-
spectum ad nām pncipij determinantis. Vel si viste-
nere pma rñionem: dic q ly nigrz ampliatur et suppo-
nit p eo quod est vel pōt ēē nigrz. et tñ non stat amplia-
tiue: qz non videtur tali ampliatiue. s; restringit ipam rō-
ne pncipij determinantis verbum substantiū. Et si repli-
cas q ambas ampliatiue: qz si verbū dat ampliatio-
nē. ergo non impedit ipsam. ergo non restringit ipam.
Item frustra daret ampliatiue si non pōt stare am-
pliatiue. et si non possz vti ampliatiue.

Ad hec dī: Ad pma q totum vbum adiectiuū
est quod compositū ex verbo adiectiuo:
et substantiuū sum es est et pncipio suo dat ampliatiue.
pncipium autē restringit ampliatiue istā solū ad nāz
suam. totum ergo dat ampliatiue: s; ps restringit rē.

Ad aliud negatur q frustra ampliatur si nō stat am-
pliatiue et nō possz vti ampliatiue. qz ampliatio nō or-
dinatur sp ad vñ: s; illa q non est restricta sic. Si hec
tibi placet gaudeo: si nō: dic meli? et libenter audiam.

Ad fm pncipale dī sic ibi. Ad replicā vō cū qris:
qre magis a pte post ampliatio restringit qz a pte āte.
Dicūt qdā q cā ē: qz vñ m. rñōē vi hz erga pncipiatū
qz supra subm. iō cū ampliatur pncipiatū et subm adhuc ap-
pellat ipm pncipiatū et nō subiectum. Hec rñō nō va-
let: qz per eādem rñōnem ly fuit et erit q ampliatur terminū
a pte an et ampliaret a pte post: cū verbū maiorem vñ
hēat a pte post qz a pte an. Itō alī dicat q cā ē: qz emi-
nas sequis verbū nō supponit respectu hui? verbi ē: sal-
tē de p se: s; solū respectu pncipij a quo determinatur sic
substantiū determinatur ab adiectiuo rñōne cui? determina-
tiōis restringitur ampliatio. sic. n. i. ista ppōe: ois homo
ē alb? ly hō supponit p ois hōie q nō restringitur p aliqd.
tñ dicēdo. ois hō alb? ē: ly hō restringit ad supponēdū p
oib? albis rñōne determinatiōis illi? adiectiuū albus. Sic i
pposito dicēdo: albi pōt ēē nigrz: ly nigrz restringitur ad
stādū solū p nigro qd pōt ēē rōe illi? pncipij potēs. Et
hec qd difficil valde fuit cū nihil inueniat scriptū ab ill.

Utrum tñ eminus sequis verbū concernens actus
mētis appellat formam.

Contra. qz dicēdo tu intelligis hoiez. ly
hoiem nō appellat formā: pba-
tur anis: qz stat q tu intelligas hoiem et nō intel-
ligas aliqd sub rōne q hō. vt dato q nullā intellectuē
hēas de hoie nisi simplicē: tūc tu intelligis hoiem. et tñ tu
nō intelligis sub rōne q ē hō: qz ois rō homis ē diffini-
tiō: s; tu nō intelligis aliqd sub rōne diffinitionis: qz nul-
lā hēs de hoie diffinitionē vt suppono i casu. igit tu nō
intelligis aliqd sub rōe q ē hō. Scdo pbatur q termi-
n? pcedēs appellat formā vt dicēdo rosā intelligo. ly ro-
sam appellat. pbat qz noia et vba trāspōsita idē signifi-
cāt. pmo ppter. ergo idē ē dicere rosā intelligo: et intelligo
rosā: s; in fa appellat formā. ergo et i pma. Itē que-
ritur qre magis appellat sequēdo qz pcedendo: cum sp
intelligatur seq s; pstructionē et grāmāci hēant p eodē.

Ad hec breuiter rñdet. Ad pma negatur anis.
Et ad pbationē nego qz stat q intelligā
hoiez et nō intelligā aliqd sub rōe q ē hō. Et cū dicis ha-
bendo simplicē intellectuē de hoie: tu intelligis hoiez: cō-
cedo. et tu nō intelligis aliqd sub rōne q ē hō: nego. Et cū
tu pbas. qz ois rō hois ē diffinitio. negatur. qm rō ho-
mis i pposito ē denotatio ipse. siue recti? loqndo ē illud
a quo ē denotatio. hō nāqz ab humāitate denotatur. iō
humāitas rō ipse? dī. et hec ē illa rō sub q tu intelligis ho-
minē. Itāc rñionē dat magi q pntias. Ad s; nego
istā pntiam: noia et vba trāspōsita idē significāt. ergo idē
ē dicere: intelligo rosam: et rosā intelligo: qz idē signifi-
cent: nō tñ eodē mō. Ad aliud dī qz vis verbi magis
cadit sup ipz qz sequitur qz qz pcedit. iō rē. Vel dicūt
sup qz qz sequitur vñ nō supponit respectu vñ de p se:
s; solū respectu pncipij a quo determinatur. iō rē. Et cū
dī q grāmāci hēnt illas ppōnes p eodē dī pcedēdo
fm suum modum considerandi: quia considerant illas
fm constructionem tantum. Logici autem non habēt
pro eodem qui in singulas verum vel falsum speculan-
tur. Et sic est finis questionum suppositionum quorum
numerus est. xiiij. rē.

Utrum diffinitio consequentie sit bene data q ē. qñ-
tia ē illatio consequentis ex antecedente rē.

Contra. Per illationē aut tu
intelligis respectuz cō-
sequētis ad antecedēs q est de pñca
mēto relatiōis: vt dicit Ferebrich:
aut intelligis actuz intellectu isferentis
cōsequēs ex antecedēte vt Bernisber
et Strodm. aut respectū de pñca
mento passiois: vt Paulus pgn. nil
aliud potes assignare. Sed cōtra has opiniones simul
arguit: qz sequitur q nulla cōsequētia est ppositio: conse-
quens est falsū vt pbabo: pbat cōsequētia: qz nullum in
cōplexū est ppō. ois cōsequētia ē incōplexū fm has opi-
niones. q? nulla cōsequētia est ppō. qz autē cōsequēs sit
falsū qdrupli pbat. Primo sic. Ois ppō rōnalis vel cō-
ditiōnalis est ppō. ois cōsequētia est ppō rōnalis vel cō-
ditiōnalis: ergo ois cōsequētia est ppō. Secūdo sic. Qd
cōcedendū negādū vel dubitādū ē ppō. ois cōsequētia
ē cōcedendū: negādū: vel dubitādū: ergo ois cōsequētia
ē ppō. Tertio sic. Ois ppō copulatiua ē ppositio in
q cōiungūt plēs cathogice p notā copulatiōis et diffinici-
ua p notā diffiniciōis: ergo a pari rōnalis erit ppositio
in q cōiungūt plēs cathogice per notā rōnis: et cōdi-
tiōnalis ē ppō i qua cōiungūt plures cathogice: p notā
cōditiōis. Quarto. hylis est oio: ergo cōsequētia ē oio.
tenet cōsequētia ab inferiori ad suū supius affirmatiue: et
cū alijs cōditiōibz requisitis. Spāliter tamen arguit
cōtra primā: qz sequitur q nō datur psequētia mala: cōse-
quēs est falsū: qz sicut argumētationū alia est bona alia
mala: ita et psequētiar. qz cōuertitur. pbatur cōsequē-
tia. qz scdm primā opinionē: cōsequētia est respect? si-
ue relatio cōsequētis ad antecedens q dī consequētia siue
sequā siue depēdētia. sed i cōsequētia mala nulla est cōse-
quētia. et vbi nulla ē cōsequētia ibi aliq nō ē pntia: ergo rē.

Spāliter qz scdaz regulā arguit: qz sequitur q nulla est
consequētia nisi in mēte: cōsequēs ē manifeste falsū: qz

mitte sunt pñte vocales & scripte: pz pñtia. qz talis act⁹ intellect⁹ iheretis pñs ex ante nō est nisi in mēte: opatio. n. intellect⁹ est opatio imanes: qre rē. Spāliter pñteriaz regulā arguit. qz seqt qz nō dat pñtia mala & nō dat nisi in mēte. vñtqz est iprobatiū & pñtia pater de se. Ad hec tria dē sustinēdo dictas opiniones: & pcedit qz pñtia formati sumpta nō est ppō. sed est act⁹ intellect⁹ vel respectus qdā scdm dīuersas opiniones vt dictuz est. Et ad pñmā rōnez in oppositū negat minor. s. qz pñtia formati sumpta sit ppō rōnalis vel pñtionalis: sed mālior sit.

Ad scdm negat maior: qz pñtia est pcedēda: negāda: vel dubitāda. & tamē nō ē ppō: qz pcedere pñtiz est cōcedere illationē & negare pñtiz ē negare illationē eē malā vel eē bonā: nō est negare añs neqz pñs. Ad tertiū dī qz si diuinctiua vel copulatiua sumat formati. nulla illaz erit ppō. s. erit act⁹ intellect⁹ copulatiua vel diuinctiua duas ppōnes adinuicē sūm hēdēt be. scdm autez ferebriū & pñau. pñu. negabit pñtia. qz nō est silicudo iter pñtiz & alias pñpōtheticas: qz bonitas & vitas pñe attēdit penes illationē & nō penes cathegoricas ponentes in eē sicut in alijs pñpōtheticis. Ad qrtū negatur. añs: si sylls sumat formati: sed bene pcedit si sumat mālior. Ad pñmā spāte pñmā regulā sine opinionē cōcedit pñtia: sicut ipse ferebriū cōcedit in cōsequētijs suis. Ad rōnē cū dicit argumētationū alia ē bona alia mala. ergo & cōsūt pñsequētiāz. negat antecedens. pprie accipiendo argumētationē. qz Boe. in secūdo topi. sūoz diuidit argumētationē in syllm & inductionē. & pñs in pñmo topi. diuidit sū. si tamē accipit argumētatio iproprie pcedit antecedēte negat pñtia. qz argumētatio & pñtia nō conuertuntur tūc scdōz opinionē. Ad scdōz spāte pñsecundā opinionē cōcedit pñtia. Unde pprie loquēdo oīo vocali vel scripta denotata a ly si ergo vel igit nō dīz dīci pñtia s. signū pñe. Sūt enī ea q sūt i voce eaz q sūt in alia passiōnū note scdōz pñs pñmo pñer. Si tamen vis qz vocalis & scripta dicat pñtia. dī qz pñtia dī nō qz sit act⁹ intellect⁹ s. p subordinationē ad actū intellect⁹ sicut scda pars hui⁹ copulatiue. Dis hō ē risibilis & eē. dī qz ppō cathegorica solū p subordinationē ad aliquā mentālē. Ad tertiū spāte pñteriaz opionē cōcedit cōsequētia. & ad pñtionē dicat sic sūp. s. iste opinioēs pbabiles sūt ex intentione tamen magis & p vitare alit dīcēdū pñto. s. qz cōsequētia formati sūpra sit illatio. i. ppō illatiua cōsequētijs ex antecedēte & ē sile: ac si diceret. Est ppō i q cōiūgunt pñles cathegorice p notā illatiōis. s. ly: si ergo & equalētes Unde cā effectiua pñe ē intellect⁹ agēs q ceteros discursus pñcūt. Causa mālis sūt ppōnes ex qb⁹ cōstituitur. Quā formati est ipa cōpō iponata p ly ergo. Quā finalis ē scire: siue discernere vez a falso. Qd at cōsequētia formati sūpra sit ppō illatiua cōsequētijs ex antecedēte pbat sic. diffō data p gen⁹ & dñā idicat formati qd est diffinitū. s. ista ē huiusmodi. ergo rē. pñsequētia nota cū maior: minor pbat: qz ly ppō est gen⁹ ad cōditionalē & rōnalē sūm magistru i capio pñpōtheticaz: residuū vō ē loco differētie rē. Sophisima. Cōtra diffōnez sic. Tñs asinus: ergo diffō mala: cōsequētia tñs: antecedēs pbat sic Dis ppō ē vā: cui⁹ dīctōriū ē falsū: tñs asinus. ē ppō g⁹ tñs asinus. ē vā. cui⁹ dīctōriū ē falsū: pbat maior: qz nō. da oppositū. s. qz aliq ppō nō est vā cui⁹ dīctōriū

est falsū: & illa est. ergo illa est nō vā: cuius cōtradictōriū est falsū: & vñtra: ergo illa est falsa cuius cōtradictōriū ē falsum: qz nō verū & falsum cōuertunt. hoc autē est iposibile. Ad hoc dīcī negādo antecedēs. Ad pñtio nē negat illa pñsequētia. pñtia ē pñ vā. cui⁹ cōtradictōriū ē falsū. ergo illa est falsa cuius cōtradictōriū est falsū: qz licet nō verū & falsū cōuertant in terminis simplicib⁹: nō tamē in terminis cōpōsitis vt hic.

Utrū diffinitio cōsequētie bone & male sit bene data.

Contra pñtia cōsequētia est bona: nulla chymera est:

ergo sic est qz nulla chymera est: & tamen oppositū pñtis stat cū ante: ergo diffōnes male: cōsequētia tñs: antecedēs pñtia pñ pbat: qz sequit. Nulla chymera ē. igit vez ē nulla chymera ē. ergo sic ē qz nulla chymera ē. pz cōsequētia ab vno cōuertibit ad reliquū. Secūda pz pbat: qz si nihil nec aliq liter esset tūc nulla chymera ē. & nō sic est qz nulla chymera ē: qz si sic est qz nulla chymera ē aliq liter eē quoniam ppō cathegorica affirmatiua sine pñcato distrahēte ponit aliqd vel aliq liter esse. Secūdo sic. pñtia cōsequētia ē bona. pñpōle ē hoīem nō ē asinū. igit necesse est hoīem esse asinū: & tamē oppositū cōsequētijs stat cū antecedēte. ergo rē. cōsequētia tñs cū maior pñ pñmo pñerme. dicēte qz ad ipole nō seqt necario ē. minor pbat. qz antecedēs est vez & cōsequētijs falsū. igit oppositū cōsequētijs stat cū antecedēte. tñs pñtia: asinū pbat. qz cōsequētijs sit falsū notū ē: qz añs est vez pbat. qz hic nō est hoīes ē asinū dīcētrādo istā. chymera ē: & hoc ē ipole ergo ipole nō ē hoīem ē asinū: tñs cōsequētia a resoluētib⁹ ad resoluētiāz. Itē aliq ipole nō ē hoīes ē asinū: ergo ipole nō ē hoīem esse asinū: tñs cōsequētia a pñculari ad suā idēfinitā. Tertiū sic. pñtia cōsequētia ē bona: a ē vez ē tibi dubiū: ergo aliqd a esse vez ē tibi dubiū: & tamē oppositū cōsequētijs stat cū antecedēte. g⁹ rē. tñs cōsequētia cū maior. qz arguit a cōuertibit ad cōuertibile.

Itē tñi valet ac si argueret. Tu dubitas a esse vez ergo tu dubitas aliqd a esse vez: que videlicet valet. pbat modo minor. s. qz oppositū cōsequētijs sit cū antecedēte. qz posito casu qz a sit altēz istoz: de⁹ ē vel hō est asinus: s. lateat te qz sit a illaz isto posito antecedēs ē vez: qz illa ē tibi dubia a vez qz adeqte significat a esse vez: ergo a esse vez ē tibi dubiū. qz oppositū cōsequētijs sit verū pbat: qz nec hoc ē vez est tibi dubiū dīcētrādo illaz deus ē: & nec hoc esse vez ē tibi dubiū: dīcētrādo illā. hō ē asinū: & nihil ē a nisi aliqd istoz vt suppono: ergo nullū a ē verū ē tibi dubiū. Quarto sic. argumēto magis. pñtia cōsequētia est bona. Tñ credis pñse qz aliq homo decipit. ergo aliquis homo decipitur. & tamē oppositū cōsequētijs stat cū antecedēte: ergo rē. cōsequētia nota: maior pbat: qz vel credis vez vel falsū: & quomodo docūqz aliq homo decipit. minor pbat: qz pono qz credis pñse qz aliq homo decipit. & tamen nullus aliq a te decipitur. tñc tu credis pñse qz aliquis homo decipitur: & qz nullus decipitur: quod est oppositum consequētijs. probatur: quia nullus aliq a te decipitur per casum: neqz tu: probatur. qz si non. da oppositum. scilz. qz tu deciperis. Contra. tu credis pñse sicut est: ergo

tu nō decipis: p̄ q̄ n̄a: a n̄s. p̄ba: q̄ tu credis q̄ aliquis
hō decipiat p̄ casum: ita ē q̄ aliq̄s hō decipit: q̄ tu de
cipis p̄ rōnē tuā: ergo tu credis p̄cise sicut est.

Ad hec breuiter rīdet. Ad primū variā rīso-
nes inuenio. Ad ag. ii. i. q̄nto dubio ar-
gumēto primi dubij q̄drature concedit istā q̄nā t̄ ne-
gat q̄ oppositū q̄ntis sicut cum ante. Ad p̄bationē ne-
gat illam q̄nā. sic ē q̄ nulla chymera ē: ergo aliqd est
vel aliq̄liter ē q̄ nulla chymera ē: q̄ i antecede te ē am-
pliatio vsq̄ ad imaginabile: q̄ nō ē in consequēte. Unde
ly vez. ita. t̄ sic. ampliāt t̄ nō illi t̄m aliqd aliquiditer.

Aliter rīdet ipe i p̄mo posterior i t̄tio tractatū i q̄o-
ne quā fac: vez negatio sit notior affirmatione. t̄ negat
istā cōsequētiā cē bonā: q̄ stat oppositū q̄ntis cū antecede-
te vt argumētū p̄bat. Et cū tu p̄bas ip̄as cē bonam
negat illā cōsequētiā: nulla chymera ē: ergo vez ē nul-
laz chymera ē. Et cū dicis q̄libz p̄pō isert suum dem
fore vez. dī q̄ vez ē cū hoc medio: t̄ alia p̄pō sic signifi-
cat. Alit̄ rīdet Paulus p̄gul. i. dubijs suis. i. negan-
do cōsequētiā cē bonā. Et ad p̄bationē negat illā vlti-
mā consequētiā vez ē nullā chymera ē: ergo sic ē q̄
nulla chymera ē. put ly sic ē sunt due p̄tes. si at est vna
psvt aduerbium vel equalens huic aduerbio ve conce-
dit cōsequētiā: s̄ vltierius nō seq̄ sic ē q̄ nulla chymera
est: ergo aliq̄liter est q̄ nulla chymera ē. s̄ bene segtur:
ergo aliq̄liter nulla chymera ē. Hec breuiter tetigi: q̄
diffusius tractata sunt in q̄ōne de p̄pōne vera t̄ falsa.
ibi vide.

Ad s̄m respondet q̄ q̄sequētiā ē bona. non
tamē t̄ p̄pter p̄bationē factā: q̄ p̄būs intelligit q̄ quā
do negatio iūgitur v̄bo i finitū modi t̄ non v̄bo p̄ncipi-
ali. t̄ sic i possibile nō ē necesse equalent. vt dicendo. im-
possibile ē hoīem non cē asinū: ergo necesse ē hominēz
cē asinū. Et aut bōa: q̄ antecede te ē i possibile. Ad p̄-
bationē cū p̄bas ip̄as cē verā negat cōsequētiā: neq̄
arguit a resoluentibz ad resolutā t̄ a p̄culari ad indefi-
nitam: q̄ illa nō ē alicuius quātitatis. iō non ē resolu-
bilis: s̄ officia biliter p̄banda cū sit modalis in sensu com-
posito. p̄batur antecede te sic. hec nō est i possibile: hō ē
asinus. que adeq̄te significat hoīem cē asinū: ergo im-
possibile nō est hoīem non cē asinū. p̄ma officiā ē im-
possibilis t̄ officia ta similr.

Ad tertiū concedit q̄ cō-
sequētiā ista ē bona: q̄ arguitur a conuertibili ad con-
uertibile: t̄ nō q̄ vna sit p̄cularis t̄ alia indefinita: s̄ q̄
quelibz earz est i sensu cōposito de t̄mis consimilibz vel
cōuertibilibz. Et ad rōnē dī q̄ antecede te ē vez t̄ cōse-
quēs s̄it. t̄ concedo ista simul stare a cē vez ē tibi dubiū
t̄ nullū a cē vez est tibi dubiū. sic ista: tu dubitas a cē ve
tū: t̄ tu dubitas nullū a cē vez. dubitato n. vno d̄dicto-
rior d̄z aliter dubitari: nec ista s̄it d̄dictoria: aliquid a
cē vez ē tibi dubiū. nullū a cē vez ē tibi dubiū: nec aliq̄
ē negatiua. s̄ ambe affirmatiue. t̄ cuilibz istaz d̄z da-
ri d̄dictoriū p̄ negationē p̄positā tōi. Unde sic iste sunt
vere aliq̄e hōez currere ē pole: nullū hoīem currere
ē pole. nec iste sunt d̄dictorie. nec aliq̄ istaz ē negatiua:
ita i p̄posito. Ad quartū concedit cōsequētiā cē bonā
t̄ negat oppositū cōsequētiā stare cū antecede te. Et cū
tu p̄bas q̄ nullus decipitur. nego. t̄ cū tu dicis: tu nō
deciperis. nego. Et cum tu p̄bas: q̄ tu credis p̄cise
sicut est. nego. Et cum tu p̄bas q̄ tu credis q̄ aliq̄s hō

mo decipitur: ita ē q̄ aliq̄s homo decipit: ergo tu cre-
dis p̄cise sicut ē: negatur cōsequētiā: s̄ minor d̄z esse talis
Et ita ē q̄ aliq̄s hō decipit quē credis decipi. ergo t̄.
s̄ illa minor est falsa. Sophisma t̄ diffōnes sic. Tu es
asinus: ergo diffōnes male: q̄nā t̄ ante cedēs p̄ba: et
pono q̄ a sit asinū. b hoc diffōctuz hō vel asinus: tūc ar-
guitur sic. v̄q̄z istoz ē asinū p̄ ly istoz d̄mōstrādo a t̄ b.
tu es alī istoz: ergo tu es asinus: q̄nā bōa q̄ in Darij.
minor ē nota: q̄ tu es b: q̄m tu es hō vel asinus: t̄ ma-
ior: p̄ba: q̄ hoc ē asinus d̄mōstrato a. t̄ hoc ē asinū de
mōstrato b: ista sunt oia istoz: ergo vterq̄ istoz est asi-
nus. q̄ b sit asinus. p̄ba: q̄ hō vel asinus est asinus: q̄m
asinus ē asinus: ergo hō vel asinus ē asinus. Ad hoc
negat a n̄s. Ad p̄bationēz admissio casu negat maior. t̄
ad p̄bationē negat a n̄s: q̄ n̄ d̄z sic p̄bati: s̄ sic. aliquid
istoz ē asinus: t̄ n̄bū ē aliquid istoz q̄ illud sit asinus:
ergo q̄libz istoz ē asinus. v̄l ergo v̄q̄z istoz ē asinus q̄
idē ē. t̄ minor ē falsa: q̄ aliqd est aliquid istoz q̄ nō ē
asinus: q̄ fontes ē b. q̄m ē hō vel asinus: ergo ē aliquid
illor: t̄ tamen nō est asinus. t̄ hoc ē. q̄ hō vel asinus est
asinus: t̄ hō vel asinus nō ē asinus: nec ista d̄dicat t̄.

Utr diffinitiones consequentie formalis t̄ consequē-
tie materialis sunt bene date.

Contra formalē arguitur sic. Ista conse-
quentia est formalis. Aliq̄s ho-
mo est. ergo deus ē: t̄ tū oppositū q̄ntis est ima-
ginabile stare cū antecedente absq̄ d̄dictō: ergo diffi-
nitio mala. cōsequētiā nota cū minor. q̄ ista sunt imagi-
nabilia stare s̄it absq̄ d̄dictione: aliq̄s hō est t̄ deus non
est. s̄m magis i declaratiōe cōsequētiā formalis. ma-
ior: p̄batur. q̄ oēs iste consequētiā sunt formales. aliq̄is
hō ē. ergo aliqd est: ergo cāum ē vel nō cāum ē. cāuz
vel nō cāuz ē: ergo deus ē. p̄ba ista vltimā: q̄ ista p̄-
positio deus est. segtur formalit̄ ex q̄libz illaz dimissum:
ergo cōiunctū. p̄batur assumptū: q̄ seq̄ cāuz ē: ergo
cā. est: ergo deus ē. S̄it seq̄ non cāum ē ergo deus
ē. q̄ si aliqd estz hōmō illud cē deus: ergo a p̄mo ad v̄l-
timū cōsequētiā erit formal. aliq̄s hō ē. ergo deus est.

Secūdo sic: ista ē formal. tu es aial: ergo tu es hō: et
tamē oppositū consequentis ē imaginabile stare cū an-
tecedente absq̄ d̄dictione: ergo t̄c. consequētiā t̄z: mi-
nor: p̄batur. q̄ imaginabile ē ista stare simul absq̄ aliq̄
d̄dictione. tu es aial: t̄ tu non es hō cū aliqd sit aial q̄
nō ē hō. maior: p̄ba. f. q̄ cōsequētiā sit formalis: q̄ se-
qtur tu es aial: ergo tu es. a t̄ t̄tio adiacēte: ad s̄m adia-
cens tūc vltra: tu es: ergo tu es tu. t̄ cōsequētiā: q̄ oppo-
situz cōsequētiā formalit̄ repugnat antecedēti. tu es tu:
ergo tu es iste hō te d̄mōstrato a conuertibili ad cōuer-
tibile: t̄ vltra. tu es iste hō: ergo tu es hō. ab iferiori ad
sūū superius affirmatiue: ergo a p̄mo ad v̄ltimū valet:
tu es aial: ergo tu es homo. T̄tio sic: Ista conse-
quētiā ē formalis tu nō es hō: ergo tu nō es aial: t̄ tū oppo-
situm cōsequētiā ē imaginabile stare cū antecedēte absq̄
d̄dictō: ergo t̄c. minor p̄z maior: p̄ba: q̄ ex opposito cō-
sequētiā seḡ formalit̄ oppositū antecedentis: ergo ē
formalis: t̄ cōsequētiā p̄ p̄mā regulā s̄i capituli cōse-
quētiāz. antecedēs. p̄ba: q̄ seq̄ formalit̄ tu es animal:
ergo tu es homo. q̄ sequitur formalit̄. tu es animal.
ergo tu es. t̄ vltra. ergo tu es tu: t̄ vltra. ergo tu es ille

hō. & ultra: ergo tu es hō &c. Cōtra māle ex pte ante
cedētis ipōssibilis arguit sic. Ista gñā ē bona & mālis.
Hec ppō ē ipōlis se demōstrata. ergo nullus de ē: & tū
oppositū gñtis stat cū ante: ergo dīffō mala. gñā t3 cūz
maior: qz maior ē ipōlis cū asserat se ēē ipōssibile: mi-
nor probatur: qz ex ante & gñte sit vna copulatiō possibi-
lis. f. ista hēc ppō ē ipōlis seipā demōstrata: ergo dens
ē. ergo oppositū gñtis stat cū ante. p3 gñā d se. Itē il-
la gñtū ē mālis: cesar nō fuit. ergo null? de ē: & tam
oppositū cōsequētis stat cū ante: ergo &c. gñtia nō cū
maior: qz aris ē ipōssibile: minor p3: qz ista stat simul: ce-
sar nō fuit: & dñs ē. Similr ista gñtia aliqñ nō valuit: er-
go nec nūc valet: t3 cōsequētia: qz oīs gñā bona ē nēcia:
& oīs mala est ipōlis. Scōo g māle ex pte cōsequētis
nēciū arguit sic. Ista cōsequētia ē mālis: de ē: ergo ce-
sar fuit. qz cōsequēs ē nēciū: & tū. oppositū cōsequētis stat
cū ante: qz ista stat sū: de ē: & cesar nō fuit: qz ex istis sit
vna copulatiō polis. ergo &c. Itē hoc est nēciū. ergo
hoc est nēciū. p3 hoc i vtroq; demōstrādo gñā. & tam
oppositū cōsequētis stat cū ante. ergo &c. cōsequētia t3. ma-
ior pbat: qz cōsequēs est nēciū. qd pbat: qz sic ppō q asse-
rit se ēē ipōlis est ipōlis: ita ppō q asserit se ēē nēciā ē ne-
cessaria. Itē illa gñā ē bona & mālis: oē aial currit:
ergo oīs hō currit. & tū nec ahs: nec gñs ē nēciū. ergo re-
gule d gñā māli diminute sūt. cōsequētia nō cū mīori.
maior pbat: qz hēc gñā ē bona & nō est formal. ergo est
mālis. maior pbat: qz oppositū cōsequētis repugnat āte-
cedēt. hē. n. que repugnat: qz oē aial currit: & qz hō nō
currit: qz seqt i baroco hoc ipōle. f. qz hō nō ē aial. De i-
de pbat mīor. f. qz nō sit formalis: qz oppositū cōsequē-
tis est imaginabile stare cū antecēdēte absq; dīctōe: er-
go non est formalis. cōsequētia p3 cū antecēdēte. qz &c.

Ad hēc f. qz illa cōsequētia sit formalis. Et ad
pbatōz negat qz oēs ille gñe a pīo ad vltimū scē sunt
formales. imo mīte sūt māles tñ: qz reliquo tibi: dīscer-
ne vt ex cētis igeniū vt ēa. Ad h3 cōcedo gñtū illa
ēē formalē: & nego qz sit imaginabile qz tu sis aial. & tu
nō sis hō. qz seqt hēc dīctio tu es hō: & tu nō es hō. qz
quis sit imaginabile qz aliqd sit aial & nō sit hō sine dīctōe.
Ad tñ dīctū qz illa ē formalis & nego minorē. f. qz il-
la sunt imaginabilia stat sū absq; dīctōe. f. tu nō es hō &
tu es aial. qz seqt dīctio: vt dñm ē &c. Ad pñm g mā-
lē dī qz triplex ē ipōle. f. p se: p accidēs: & p reflexionē. p
se ē qñdo pñcipālī significat sic nō pōt ēē. nec potuit esse:
nec potit ēē: vt hō ē afīn? p accidēs vō ē qd pñcipālī si-
gnificat sic nō pōt ēē nec potit ēē: potuit tamē ēē. vt cesar
nō fuit. p reflexionē ē qd asserit se ēē ipōle seipō demō-
strato. Ad ppositū mō dī qz magr loqz solū de ipōssi-
bili p se. & p hoc solū pñm & h3 ex pte antecēdētis ipōlis.

Alr tam pōt dīci ad h3 qz ista cōsequētia ē bōa: vt nūc
cesar nō fuit. ergo nullus de ē: licz nō sit bōa simplr. cō-
sequētia āt bōa simplr est nēcia simplr. bona āt vt nūc
nō est nēcia simplr: t3 vt nūc: & h3 qd. & sic solū excludit
ipōle p reflexionē. Ad fm dī qz triplex est nēciū. f. p
se: p accidēs: & p reflexionē. p se ē illud quod significat:
sic nō pōt: nec potuit: nec potit nō ēē. vt de ē. Nec iūm p
accidēs ē qd significat sic nō pōt nec potit nō ēē: potuit
tamē non ēē. vt cesar fuit. Nec iūm p reflexionē ē qd asse-

rit se ēē nēciū. vt hēc ppō ē nēcia seipā demōstrata. Ad
ppositū mō dico qz regula itelligit solū de nēcio p se: &
nō de alijs modis loqñdo d cōsequētia bona simplr. Et
p hoc p3 ad pñm & fm. pōt ē itelligi de nēcio p acci-
dēs i gñtū bona vt nūc. nō āt simplr. & p hoc p3 alr.
ad pñm. Ad tñm concedo istā cōsequētia ēē māles &
tam antecēdēs nō ē ipōle: nec cōsequēs nēciū. negat tamē
cōsequētia. ergo regulē sūt dīmitte. Unde magr dat dī-
finitionē cōsequētie mālis qz cois ē oīb? f. quādo opposi-
tū cōsequētis nō pōt stare cū antecēdēte: & p istā cognosce-
rē illā ēē bona. Dat et duas alias regulas spāles. f. qñ-
do antecēdēs est ipōle & cōsequēs nēciū: & cōcedo qz p istas
spāles nō potes cognoscē vlt. qre &c. Sophisma. g
dīffōnes sic: Tu es afīn? ergo dīffinitiones male. cōse-
quētia t3. antecēdēs pbat: & pono qz a sit ista ppō: hō est
afīn? tūc arguit sic: tu es afīn? vel tu rēspōdes ad a alit
qz affirmatiue. t3 tu nō rēspōdes ad a alr qz affirmatiue.
ergo tu es afīnus. cōsequētia nō. qz arguit ad dīffinitionē
cū destructōe vni? pñs ad alterā. mīor pbat. f. tu nō rē-
spōdes ad a alit qz affirmatiue. tu nō rēspōdes ad a. er-
go tu nō rēspōdes ad a alr qz affirmatiue. gñtū t3. an-
tecedēs pbat. qz tu nō negas a nec cōcedis. & si dicis qz
negas a. ergo te ēē afīnū ē a te negādū. ergo te ēē afīnū
ē aliqd: ergo tu es afīnus. maior pñcipālī pbat: qz fa ps
istū dīffinitīue ē vā. f. vt tu rēspōdes ad a alit qz affirma-
tiue. pbat: qz ppono tibi a: si cōcedis hēo itentū. f. qz tu
es afīnus. si negas. ergo tu rēspōdes alit qz affirmatiue.
Ad hoc negat antecēdēs. Ad pbatōne est dīctis:
tu es afīnus vel rēspōdes alit ad a qz affirmatiue: nō cō-
cedo istā dīffinitīuā nisi p tpe p quo rēspōdeo. Et quā-
do dī: tu non rēspōdes ad a alit qz affirmatiue: dico qz ē
falsa p tpe p quo rēspōdeo. & cū tu dicis: tu negas a. er-
go te esse afīnū est a te negādū. concedo. ergo te ēē afī-
nū ē aliqd. ergo tu es afīnus. negat cōsequētia &c.

Utr dīffinitōes cōsequētie bone de forma: & con-
sequētie bone de materia sunt bene date.

Contra Ista gñtū non ē bona d for-
ma: tñ vēr vlt fallū ē ppō. ergo
nihil nō vēr vel fallū est ppō: & tamē qñbz ei cōst-
mīlis i forma ē bona. ergo &c. gñtū nō cū mīor: qz
arguit ab exposita ad vñā exponētīū suaz: maior pba-
tur: qz illa non ē bōa. ergo nō ē bona d forma. pbat an-
tecedēs. qz anis est vēr & cōsequēs fallū. qz antecēdēs sit
vēr pbat: oīs ppō ē vā vel falsa. ergo tñ vēr vel fallū ē
ppō. qz cōsequēs sit fallū pbat: qz dīctōis ei? ē vēr. f.
aliqd qd non ē vēr: n3 fallū est ppō. qz hēc ē ppō dmon-
strādo istā: hō ē afīn? & hēc ē aliqd nō vēr vel fallū. ergo
aliqd nō vēr n3 fallū est ppō. t3 cōsequētia cūz maior:
mīor pbat. qz hoc ē fallū. ergo hoc est non vēr vel fal-
lū. Scōo sic: ista gñtū nō ē bona d forma: ātīps
est alb? ergo ātīps est colorat? & tamē qñbz sibi simill
forma est bona. ergo &c. cōsequētia nō cū mīor. qz ar-
guīt ab iseriori ad sūū sup? affirmatiue: & cū alijs condi-
tionib? rēqñtis. maior pbat: qz cōsequētia nō valet. pro-
batur: qm possibile est ita ēē sic significat p antecēdēs.
qñs non fit ita sicut significat p consequēs. ergo non
valet. t3 consequētia. antecēdēs pbat sic. pōssibile est
ita ēē sicut adēqte significatur p antecēdēs. & non ē ita
sicut adēquate significat p consequēs. ergo pōle ē: ita

esse sicut significatur p antecedens qñs nō sit ita sic si significat per consequens. t3 consequentia: qz ex oi copulatiua affirmatiua t3 inferre vñā expletivā affirmatiuā. t3 antecedens pbat. qz hec est possibilis. ita ē sicut adēqte significat p antecedens que adēqte significat: ita esse sicut adēqte significat p antecedens: ergo possibile est: ita esse sicut adēqte significat p antecedens qd est pma ps antecedens. Alia ē ē manifesta. f. t3 nō ē ita sic significat p consequens: qz antips non est coloratus. Tercio sic: Illa cōsequētia nō ē bona s forma: si bō currit aial currit. ergo si iste bō currit aial currit: t3 tamē qñbz consilis i forma valet. ergo t3. cōsequētia ē nota. maior. pbat. qz sub ēmīno stāte confuse tñm imobilē non licz descendē. t3 cū ly homo ster imobilē fm magm. ergo non licz descendē: t3 consequēter si licz descendē hoc est gfa mae t3 nō de forma. minor. pbat: qz arguendo a cōditionali affirmatiua descendēdo sub ātecedēte ad consequens sem per valet: vt pz discurrendo in omnibus.

Ad hec breuiter respondeat. Ad pñm nego maiorē. f. qz illa consequētia nō sit s forma. Ad pbationē dico qz ātecedens ē vcz. t3 nego qz consequens sit falsū. Et cū dicis: dīctoriū consequētis est vcz. nego. Unde ly nō: d3 dēminare totū dīstictū. alie nō essz dīctoriū exponentis negatiue i q ly nō: determinat totū dīstictū. t3 iō nego istā: aliqd non vcz vel falsū ē ppō. Et ad pbationē nego istā: hoc non ē verū vel falsum demonstrata illa: bō est asin. Et cum tu arguis: hoc est falsū. ergo hoc ē non vcz vel falsū. a parte dīsticti ad totū dīstictū. nego consequētā quādo dīstictū tenet collectivē: sic est i pposito: cū dēminat p signū consiliū. Si āt intelligim? qz negatio solū i finitaret p mā pte dīsticti nō essz ad ppositū. Ad fm negatur maior. Ad pbationē cū dī possibile ē ita cē sic significatur p ātecedens: qñs nō sit ita sicut significatur p cōsequens. Distinguo de ly possibile: qz aut cadit sup totum aut sup pma pte mī. Si sup pma pte nego consequentiā. Si vō sup totū concedo cōsequentiā. t3 vltēr? negatur qz ex copulatiua liceat inferre expletivā: quādo copulatiua nō ē ppothetice pbabilis: vt ista cū ly possibile cadat i totū: qz i copulatiua caderet sup totū: i expletiva vō sup ptem. Ad tñm cōceditur maior. Unde illa cōsequētia valet tñm de mā: t3 iō negatur qz quelibz consilis i forma valeat. Ad pbationē dī qz nō valet descendēdo de forma. qz non valet descendē i oib? cōsimilib? i forma. vt i illa: si bō nō currit risibile nō currit. ergo si iste bō nō currit risibile non currit: t3 tñ ē simlis s scens i forma huic. Vide hoc ample i qōne scā d sup positione imobilē confuse. Sophisma dī diffinitōes sic: Tu es asin. ergo diffinitōes male. consequētia t3 antecedēs pbat: sic tu es asinus: vel illa dīstictiua ē falsa. p ly istā demonstrādo dīstictiua scāz. t3 illa dīstictiua nō ē falsa. ergo tu es asin. consequētia bona t3 antecedens ē vcz. ergo tu es asin. qz antecedēs sit vcz. pbat. p pma pte pz: qz si non dicas tu qz illa dīstictiua ē falsa: t3 arguitur sic. Illa dīstictiua ē falsa. ergo tu es asin. vñ ista ē falsa a pte dīstictiue ad totā. t3 antecedens est vcz p te. ergo consequens qz minor sit vera. f. illa dīstictiua nō est falsa. probatur: qz contradictoriū est falsum. f. illa dīstictiua est falsa. ergo quelibet

ps est falsa. ergo pa pars est falsa. t3 pa pars ē illa dīstictiua t3 est falsa. ergo ista est falsa.

Ad hec respondet qdam breuiter non admittēdo casum. f. qz pars non possit dēminare totum. sed videtur fuga. Ideo dicatur: t3 ad istā dīstictiua scām: tu es asinus vel ista dīstictiua est falsa. Dī querendo an velis qz secūda pars significet precise an non. Si sic non admittō casum: qz est insolubile simpliciter. Si aut non significat precise admittō casum: t3 dico istam dīstictiua esse falsā. Et cū tu arguis qz illa dīstictiua est falsa per te ergo tu es asinus vel ista dīstictiua ē falsa. t3 consequētia a pte dīstictiue ad totā dīstictiua. negat cōsequentiā qz ista ppō: ista est falsa. ē antecedēs put mere significat cathegorice: t3 sic cōcessa ē. Est aut ps dīstictiue quādo ē consequens vt significat ppothetice. Rursus non recte accipis minorē dicendo ista dīstictiua nō ē falsa: t3 debes dicere non ista dīstictiua est falsa. t3 hoc dīctoriū significat copulatiue opposito modo. f. qz ista dīstictiua nō est falsa vel ipa nō est vera. t3 ideo minor est vera.

Utz pma regula sit vā: Si ex dīctorio consequētis sequitur dīctoriū antecedētis consequētia est bona.

Contra. ista cōsequētia non valet. Sorites nō demonstratur: ergo hoc non demonstratur. ex dīctorio consequētis sequitur dīctoriū antecedētis. ergo regula falsa. consequētia nota cū minor: qz sequitur: hoc dīstictiua non valet. ergo sor. demonstratur p ly hoc demonstrādo sorē. maior. pbat. vt pz: qz postū qz nihil demonstratur ē antecedens verū p pz: t3 consequens falsū: pbat. si consequens sit vcz: cum sit pz d3 qz subm aliqd significet. t3 sit pñmē dīstictiua non significat nisi demonstrādo. t3 p consequens aliqd demonstratur p ly hoc. t3 per consequens falsū ē qz p ly hoc non demonstratur aliqd. Scdō sic. illa consequētia non valet: hoc est pñm. ergo hoc fuit. t3 tamē ex dīctorio consequētis sequitur contradictoriū antecedētis. ergo t3. t3 consequētia cū minor t3. qz sequitur: hoc non fuit: ergo hoc non ē pñm. quocūqz demonstrato. maior. pbat: qz aliqd fuit qd non fuit: ergo aliqd ē pñm quod non fuit. t3 consequētia a convertibili ad cōuertibile. t3 antecedens ē vcz: vt pbat. ergo t3 cōsequens: qd an sit vcz. pbat sic. aliqd fuit t3 ipole ē illd fuisse: ergo aliqd fuit qd nō fuit. qñ bona t3 an. pbat: et signo hāc. ppōnē bō est asin: quā volo diu fuisse sic precise significādo. tñc pma ps pz: qz hoc fuit demonstrādo istā ppōnē. t3 ipole est hoc fuisse. ergo aliqd fuit qd nō fuit. Scdā ps pbat. f. ipole est illud fuisse. qz vcz est qz ipole est hoc fuisse. ergo ipole est hoc fuisse. pz cōsequētia a nli. Utz est te currē. ergo tu curris. pbat antecedens. Hec est vā qz ipole est hoc fuisse: qz adēqte significat qz ipole est hoc fuisse. ergo vcz est qz ipole est hoc fuisse. t3 consequētia cū minor. maior. pbat: qz hec est vā hoc fuit: qd est ipole. ergo qd est ipole hoc fuit. cōsequētia bō a a convertibili ad cōuertibile. ātecedens est verum. ergo t3 consequens. Illa est longa philateria. tamen p inuenib? clare deduxi t3 clarins respōdebo. Tercio sic. ista consequētia est bona. sor. est nūc pñmogenit. ergo habet vel habuit patres. t3 tamen ex opposito consequētis nō seqt oppositū anis. ergo regula falsa. qñ

tenet cum maiori. minor probatur. quia pono qd plato
iniecit semē p forte generādo in matricē berce. postea
moriat: quo mortuo pfuerit berta ita bene illud semē qd i
hīs istudat aia fortis: tūc pz qd nō sequitur: fortis non hz
nec hūit pz. ergo nō est pmo genit. qd anis est vez: qd
nō habuit pz qd fuit fortis: qd tūc plato nō erat. nec qd
nō fuit: tamen qns est falsū. Quarto arguit argumē
to magis. ista qna ē bona. tu credis pscie qd ois hō de
cipit. ergo tu deciperis. tamen ex dictione qntis nō se
quitur dictionū anis. ergo tē. pma pars anis pbat: qd
sequitur: tu credis pscie qd ois hō decipit. igitur tu credis
vez vel falsū. si tu credis falsū. igitur tu deciperis. si tu cre
dis vez: credis qd ois hō decipit. igitur ita ē qd ois hō
decipit. tū es aliqz hō. ergo tu deciperis. qd aut ex dī
ctione qntis nō sequitur dictionū anis pbat: tū pono qd
tu credas pscie qd ois hō decipit: nō tū decipiaris. isto
posito qns est falsū p casū tū anis est vez. pbat. qd si non:
datur oppositū: tū arguitur sic: Tu credis pscie qd ois hō
decipit: ita ē qd ois hō decipit: qd ois hō nō tū decipit
p casū: tū deciperis p rōnē. igitur tu credis pscie sicut ē
per rationē: quod erat pbandū.

Ad bec respondetur. Ad pmiū negatur maior. s.
qd ista qna nō valeat: Et ad pbationē
nego qd posito casu anis sit vez: qd qns falsum. qd si nihil
demonstratur nō est anis ex quo nō hz qns. Et qnr stāte ca
su isto illa nō est qna. sed bene cōcedo qd anis pōt ēē vez
sine qnte. Et ex hoc sequitur qd aliquē dūc ppōnes cōuer
tunt qz vna pōt ēē vera sic significādo t altera non: vt
ille: for: nō demonstratur: hoc nō demonstratur. pma cni pōt ēē
vera: scda nō. Et si replicas. ergo sequitur qd a cōuertibi
li ad cōuertibile nō valet qna. dī negādo qd sequitur. qv
vis qd for: demit vel nō. si sic vtrqz est falsa. si nō tunc
nō poterit fieri qna. qd nō erit nisi vna istaz. Ad scdū
negatur maior. s. qd qna ista nō valeat. Scdō. ad p
bationē cum dī: aliqd fuit qd nō fuit. ergo tē. nego anis.

Ad pbationē cū dī: aliqd fuit t ipole est illud fuisse.
ergo tē. nego anis p scda parte. Ad pbationē cū dī:
vez est qd ipole est hoc est fuisse. ergo ipole ē hoc fuisse.
Dī dubitādo qd tenet ly qd: vel noialr vltiūctine. Si
pmo mō: tūc anis est vez. sed qna nō valet. qd ly qd non
cōuertitur cū dōne ifinitiva qd dī dēn ppōnis nisi cum
tenet cōiunctiue. si vero ly qd tenetur cōiunctiue qna est
bona. sed nego anis. Ad pbationē cū dī: bec est vera
qd ipole est hoc fuit qd adeqte significat tē. ergo vez ē qd
ipole est hoc fuisse. negatur qna. qd i antecedēte tenet ly
qd noialr: in qnte vero cōiunctiue. t intra hoc solet cō
cedi qd vez est qd ipole est hoc fuisse. t falsū est qd ipole ē
hoc fuisse. tenēdo ly qd in pma noialr: in scda vero cō
iunctiue. sic cōceditur qd neciūz est qd de? nō fuit t neciūz
est qd de? fuit: in pma tenēdo ly qd noialr: in scda vō
cōiunctiue. Ad tūc negat maior. s. qd ista qna sit bona
qd nō est necē qd ad gationē alicui? sit vel fuerit pī: sed
qd semē fuerit debito loco istum: qd habeat vntē. ifor
matuā: imo etiam est pōt qd nec habeat nec habuerit
matrē vt si in casu pōt ponatur qd sim? pping istū i
fusions aie intellective p forte generādo: t sunt oēs cause
pparātes dispositionē p illa ala ita ppique qd nulla cā
nālis in tā breui tpe possit applicari ad ipedimētū. De
ide volo qd cor berce pcutiatur gladio t sibi insit mors p

minori tempore qz anima introducet pro for. generan
do. casus est satis imaginabilis. tūc pz conclusio p pmo
istū aie introduce. Ad qntū negatur minor. s. qd ex dī
ctione qntis nō sequitur dictionū atēcedētis. Ad p
bationē dī nō admittēdo casum: qd nō est pōt qd tu cre
das pscie qd ois hō decipitur t tu nō decipiaris. nā si sic
sequitur qd tu deciperis: vt ostēsum est. aut ergo tu decipe
ris in credēdo oēm hoiez decipi. qd oēs hoies decipi est
falsum per casuz: aut in credēdo aliud videlicet qd hō ē
asin? vel aliqd aliud falsuz. t p qns tu nō credis pscie qd
ois hō decipitur: qd est oppositū vnius particule casuz.
Et eodē mō sequitur qd nō est pōt qd tu credas pscie tēp
decipi. igitur tu deciperis. vel ergo in credēdo teipsum
decipi vel aliud: nō pmiū: qd teipz decipi est vez. igit ali
qd aliud. t p qns tu non credis pscie teipsum decipi tē.

Sopbisma 2 regulas sic: Tu es asinus. ergo regula
falsa. qna tenet. anis pbat. t pono qd a cōuertatur cum
isto tmino hō: hoc diffictū a vel b cū isto tmino asin?
Tūc arguit sic: tu es a. ergo tu es a vel b. tenet cōsequē
tia a parte difficti ad totū diffictū: t antecedēs est vez:
qd tu es hō. ergo tu es a. ergo cōsequēs est vez. tūc vltra:
tu es a vel b. ergo tu es asin? tenet cōsequētia a cōuertibi
bili ad cōuertibile. Ad bec dī negādo anis. Ad p
bationē admittēdo casu negatur cōsequētia. qd a vel b nō
est diffictū nisi apparēter. qd p casum cōuertitur cū ly
asinus. ergo est icōplexū: t p cōsequēs nō est diffictum.
Vel aliter si vis qd sit diffictū dicitur qd regula itelli
gitur de diffictio significāte ex cōpositione suaz partiū.
qualiter non est in proposito.

Utr: secunda regula sit vera: Si aliqua cōsequētia est
bona t antecedens est vez. ergo t consequens.

Contra ista cōsequētia est bona: deus est: nō
est vez t cōsequēs nō. ergo regula falsa. conse
quētia nota cū maiori. minor pbat. p pma parte pz.
s. qd anis sit vez. pmo scda pbat. s. qd cōsequēs nō sit
vez. qd si nō: da oppositū qd sit vez: t arguitur sic. conse
quēs est vez qd significat adeqte nullū hoiez ēē asinum.
ergo sic est qd nullus hō est asin? tenet cōsequētia. a cō
uertibili ad cōuertibile. tunc vltra: sic est qd nullus hō est
asin? ergo aliqd est qd nullus hō est asin? tenet cōsequē
tia. qd ois ppō affirmatiua sine pōicato distractio. po
nit aliqd vel aliqd est. sed hoc cōsequēs est falsum. ergo
illud ex quo sequitur tē. Scdō sic: ista cōsequētia ē bo
na: illa ppō: cesar fuit est necia. ergo ei? adeqte signifi
catū est neciūz: t tū anis est vez t cōsequēs nō. ergo re
gula falsa. cōsequētia tenet cū maiori: qd arguitur a diffi
nito ad diffōnez. minor pbat. ponēdo qd sit ista ppō:
cesar fuit sic significās. qd anis sit vez pz p regulā cōz. dī
centē qd ois ppō vera de pterito in tminis simplicibus
nō depēdēs a futuro est necia. qd cōsequēs nō sit vez: p
batur. qd si nō da oppositū. tūc sic. adeqte significatū est
neciū. s. adeqte significatū ē cesarē fuisse qd cesarē fuisse
ē neciū. t vltra. ergo cesarē fuisse ē. aut falsē sequitur. ergo
cesarē fuisse est aliqd. quod est falsum. qd cesarē fuisse ni
hil est: cū nec sit suba nec accūs. Tertio sic: ista conse
quētia est bona: illa ppō est vera. cesar fuit. ergo adeq
tū ei? significatū est vez. t tamen anis est vez. t cōsequēs
falsum. ergo regula falsa. cōsequētia tenet cū maiori. qz

Ad hec respondet. Ad p^{ri}mū nego minores. s. q^{uod} an s^{it} verū? 2us falsū. Imo 2us est et verū. Et ad pbato^{res} cū d^{icit} o^{mn}i p^{oss}itū q^{uod} cōsequē^{ti} sive: ergo v^{erū} est nullū bōiem esse aⁿimū. 2° cedit 2^a. Et vlt^{ra} cū d^{icit} verū est nullū bōies eē aⁿimū. ergo sic ē q^{uod} nullus hō ē aⁿimus. R^{es}pōdet p^{ri}mū. p^{er} p^{er}gn. disti^{nguendo} de ly sic ē. aut tenet aduerbiali p^{er} v^{erū}. aut vt sunt due ptes. Si scō mō negat 2^a. si p^{ri}mō mō cōcedit. sed negat vlt^{er}i^{us} 2^a. cū d^{icit} ergo aliq^{uod} l^{og} ē q^{uod} nullus hō ē aⁿim^{us}. Al^{ter} r^{es}pōdet mag^{is} i q^{uod} d^{icit} actura sua sine aliq^{uod} disti^{nguendo} cōcedēdo vlt^{er}i^{us} ad istā 2^a. Vide negādo istā 2^a vltimā. q^{uod} in antecederē ē aⁿpliano. 2° in 2^a nte nō. Al^{ter} r^{es}pōdet i p^{ri}mō p^{oss}ite. vide sup^{ra} i scilicet q^{uod} nō. Ad scō 2° d^{icit} p^{ri}mū. p^{er} p^{er}gn. q^{uod} ly neciū i s^uo mō. ali^{us} modi p^{oss}itū capi tripl^{iter}. s. t^{er}accedē^{ti} p^{er} necia. Scō aduerbiali p^{er} mō necio. Et t^{er}io mō p^{er} p^{ro}pōne necia. vnde d^{icit} q^{uod} illa p^{ro}pōne necē ē cefare fuisse: ē falsū capiedū ly necefariū p^{ri}mō mō: scō mō. q^{uod} cefares fuisse n^{on} b^{on}ū ē. 3° t^{er}tio mō ē v^{erū} q^{uod} significat q^{uod} illa p^{ro}pōne ē necia: cefar fuit: 2° t^{er}io for^{mal}it^{er} r^{es}pōdēdo negat vltimā 2^a. cefare fuisse est necefariū. ergo cefare fuisse ē ens. q^{uod} ly neciū ampli^{us}at p^{er} eo q^{uod} est vel fuit vel erit vel imaginabile esse. Et d^{icit} vlt^{er}i^{us} q^{uod} ad pbādū p^{ro}pōne eē necia nō est mediū v^{erū} ex significatū adeq^{uod}ue necio. sed solū est v^{erū} illud q^{uod} quādo p^{ro}pōne est affir^{mat}ina 2^a ampli^{us}at: 2° ei cōrespōdet ali^{us} q^{uod} reale. sed dat v^{erū} mediū vlt^{er}i^{us} ad pbādū p^{ro}pōne eē necia q^{uod} est tale: illa p^{ro}pōne vera ē: cui nec aliq^{uod} illis pōt eē falsa sic p^{er}ice significatū cui non d^{icit} aliq^{uod} p^{ro}pōne quā se quū esse falsā ad p^{ro}pōne significatū istā: 2° sola ip^{oss}ibilit^{as} nō p^{oss}mit^{it}. ergo necia ē: 2° cōtra. Et cōsequē^{ti} ne garē istā cōsequē^{ti} ista p^{ro}pōne ē necia: cefar fuit ergo ade^{qu}atū significatū ē neciū. Hec si vis abunde vide ab eo dubio septimo. Hec opio est ferme 2° oēs logicos q^{uod} disti^{nguunt} p^{ro}pōnem necessariā sic. Et illa cui^{us} adeq^{uod}ue significatū ē neciū 2° p^{ri}ncipue 3° mag^{is}. 3° al^{ter} d^{icit}ur cōcedo illā cōsequē^{ti} eē bonā: illa p^{ro}pōne ē necaria. cefar fuit. ergo cefare fuisse ē neciū: p^{ro}supposito q^{uod} sic adeq^{uod}ue significet. 2° nego q^{uod} cōsequē^{ti} sit falsū. Ad pbationē euz d^{icit}: cefare fuisse est neciū. ergo cefarem fuisse est aliq^{uod}. cōced^{itur} cōsequē^{ti}. Et cū d^{icit}: cefares fuisse n^{on} ē nec aliq^{uod} ē. ergo nō est ens. D^{icit}ur q^{uod} ēs tripl^{iter} accipi solet. Vno mō vt est cōmune ad oēs significabile tā cōplere q^{uod} l^{og}com^{ple}re. 2° sic significatur tā p^{er} terminū q^{uod} p^{er} p^{ro}pōne. 3° l^{og}com^{ple}re. Et cōe ad significabile cōplere loquēdo de ente. Scō mō

Utrum tertia regula firvera. si aliq̃ p̃sequentia ē bo
na ⁊ antecedens est necēss. ergo ⁊ consequens.

Contra. nulla ppō est necēa er
go regula vna. cōsequē
tia. t3 antecedens. pbatur. q3 si q̄ esset
necessaria potissimuz ess3 illa: deus ē.
S3 cōtra: ista ppōitio est necessaria.
t3 hec ppō est. t3 hāc ppōnem esse sunt
idem. ergo hanc ppōitionem esse est
necessarium. consequens est falsum. q3 hanc ppōitio
nem esse est contingens. q3 pōt esse ⁊ non esse. Con
firmatur. q3 hec ppōitio deus est: est contingens. ergo
non est necessaria. consequentia tenet ab affirmatiua
vni⁹ desperati ad negatiua alterius: probatur ante
deus: q3 hec ppōitio contingenter est. ergo est contin

gens. p3 gna: ams pbat. qz pot esse: nō ēē. p3 eterca
nullū necessariū est illa ppo. a aliqd ē ista ppo. ergo ali-
quid cōtingens ē ista ppositio. p3 gna. Tūc vltia. ergo
ista ppositio ē cōtingēs. t3 gna p cōuersionē. Secūdo
sic. hec gna est bona: hoc est necessariū. ergo hoc ē ne-
cessariū. gnaue demonstrādo ams. a antecēdes est necessa-
riū. a cōsequēs cōtingēs. ergo regula falsa. gna t3: cū
maiori. qz oppositū gna t3 repugnat ams. minor pbat:
qz ams sit necessariū p3: qz asserit se ēē necariū. qz aut cō-
sequens sit cōtingēs pbat. qz cōtingens est illud antecē-
cedēs ēē: a p3 cōtingēs est ipsū ēē necessariū. a gna
sic pōtē significat. ergo gna est cōtingēs. Tercio sic.
hec gna est bona: cōtingens est. ergo cōtingēs est. a ta-
mē antecēdes ē necessariū a cōsequēs cōtingēs. ergo re-
gula falsa. psequētia t3: cū maiori. qz arguit ab eodem
ad idē. minor pbat. qz ams sit necessariū p3. qz necesse ē
aliqd cōtingens ēē. a sic significat ams. ergo est neciū qz
gna sit cōtingēs pbat. qz primarie significat cōtingēs est.
sed cōtingens ēē est cōtingens. ergo tē.

Ad hec rñdet. Ad pñmū negat antecēdes. Et ad
pbatōnē pcedo qz ista ē necessaria: de?
est. Et cū arguit: hec ppo est necessaria. a hec ppo ē
hanc pbatōnē ēē: ergo hanc pbatōnē ēē est neciū. nego
cōsequētiā: nec arguit resolutorie: qz cōsequens nō est re-
solubile sed officiabile. Ad confirmatiōnē negat ista
cōsequētiā: ista ppo cōtingent est. ergo ē cōtingēs: qz p-
positio dī nēcia vel cōtingens rōne significat qd est tale.
a nō qz sit res nēcia vel cōtingens. concedit ergo qz ista
ppo est res cōtingens. negat tamē qz sit ppo cōtingēs.
Dicat aut cōtingent ēē: qz est res cōtingēs. a necessario
tē: qz significat rē nēciā. Ad aliqd negat vltima cōse-
quētiā. Ad scdm negat qz ams sit necessariū ad itelle-
ctū dātū: qz nō est neciū p se: licet sit neciū p reflexiōnē
sed tale adhuc est cōtingens vel ipole. Vel dicat qz nō va-
let in pbatōnē p tinentē ad insolubilitā. Vel dī qz regu-
la intelligi qz nō sit tale per reflexiōnē. Ad tertiū dī qz
cōsequēs est neciū sicut ams a dī vlti? qz cōtingens ēē
est neciū tanqz significat: itez nullū cōtingens sit neciū
nec icōuenit aliquā pbatōnē ēē necariā. a quālibet rem
per seipfā significat ēē rem cōtingentē: vt ista. hō est
aiat tē. Sophisma 3 regulā sic: Tu es asin? ergo re-
gula falsa. cōsequētia t3. ams pbat sic. Oē aiat quod fuit
aliqui fuit asin? sed tu fuisti aiat quod fuit aliqui: ergo tu
fuisti asin? s3 tu es idē quod vñqz fuisti. igit tu es asinus.
p3 cōsequētia pma cū maiori. a maiore pbo supponēdo
qz in a instanti nō fuit aliqd aiat pter asinū. isto posito ar-
guitur sic. Oē aiat quod fuit i a instanti fuit asinus: ergo
oē aiat quod fuit aliqui fuit asinus: t3 cōsequētia ab inferio-
ri ad supz supz affirmatiue a sine distributione a sine
signo immobilitate. qz sic arguatur. pbo: qz ly aliqui nō dī
distribuitur quod in adetur sic. signū vlt affirmatiū nō
distribuitur cūmin sequentē se immediate: nisi fuerit determi-
natio sui substantiā: s3 ly aliqui nō ē determinatio sui sub-
stantiā: qz aduerbiū est determinatio vbi a nō nois: ergo
nō distribuitur ly aliqui. Ad hec negatur ams. Ad
pbatōnē nego ista: oē aiat quod fuit aliquādo fuit as-
inus. Et ad pbatōnē nego cōsequētiā a cōcedo qz ly ali-
quādo distribuitur: a qz est determinatio illū cūmin aiat:

nō qdem ppinqua sed remota: a ista p3 quō aduerbiū ē
determinatio vbi a nō nomine: quare tē.

Utrū qta regula sit vera. si aliqua cōsequētia ē bona
a antecēdens est ipole consequens est possibile.

Contra ista cōsequētia est bona. chyme-
ra que nō est nō intelligitur. ergo
chymera est. a ista nō intelligitur. a tamē antecē-
dens est pole a cōsequēs nō. ergo regula falsa. cōsequētia
t3 cū maiori: qz ly resolvere relatiū nō cōfusiū i a: a il-
le illa illud. minor pbat. qz antecēdes sit pole p3: qz
vex cū dīctorū sit falsū. s. ois chymera que est intelligi-
tur. qz sequit qz ois chymera est: a ista intelligitur. qz cōse-
quēs nō sit pole p3: qz est vna copulatiua: a pma ps ē
ipolis. Secūdo sic. illa cōsequētia est bona. tu es i ista
t3 pñti. ergo aliquādo fuit ita qz tu fuisti in instanti pñti.
a antecēdens ē pole a cōsequēs nō. ergo regula falsa.
psequētia tenet a maiori p3: qz ois ppo affirmatiua de pre-
senti relinquit vñā de pterito verā. qz antecēdens sit pole
p3. qz cōsequēs nō sit pole pbat. qz nullūz istans pñs
fuit. ergo nihil fuit in instanti pñti. a p cōsequēs tu nō fu-
isti in instanti pñti. patent ambe cōsequētiē. antecēdens p-
bat. qm hoc istas nō fuit demonstrādo istans pñs. a
hoc ē oē istas pñs. ergo nullū istas pñs fuit. Ter-
tio arguitur argumēto magri. ista cōsequētia est bona.
ois ppo est affirmatiua. ergo nulla est negatiua. a tamē
antecēdens est pole a cōsequēs ē ipole. ergo regula falsa:
psequētia t3 cū maiori. minor pbat. p pma pte: a p3 qz il-
la pā pars ē ipolis. Nulla ppo ē negatiua. qz nō pōt ēē
vñā. qz nō quādo est: qz ipa est: a esset negatiua: ergo ali-
quā ppo negatiua esset: nec ipa non existente: qz quan-
do ppo non est non est vñā nec falsa.

Ad hec respondetur. Ad pñmū
negat ma-
ior. scilicet qz illa consequentia sit bona. Ad pbatō-
nem dicitur qz relatiūm ly resolui sit in affirmatiuis
in negatiuis vero non. Et ideo si diceret chymera est
que intelligitur. ergo chymera est. a ista intelligitur be-
ne valeret consequentia. Et ideo cum in affirmatiua
relatiūm resoluitur in coniunctionem copulatiuam:
a pronomen demonstratiuum. in negatiua relatiūm
resolveretur in coniunctionem disiunctiuam vel. a pro-
nomen demonstratiuum cum partibus oppositis ipsi-
us affirmatiue: vt in istam: chymera non est: vel illa
non intelligitur. Ad secundum nego maiorem. s. qz
ista consequentia sit bona. Ad probationem dico qz de-
bet sic intelligi. omnis propositio vera affirmatiua de
presenti carens extremo composito: a signo confusio-
tam explicitē qz implicitē relinquit vñam de pterito
veram qualiter non est in proposito vt declarabo. Di-
citur primo vera: quia si ista de pñti est falsa nō opor-
tet qz relinquat istam de pterito veram. Secundo af-
firmatiua: quia si esset negatiua illud etiam nam esset
opus. Dicitur tertio carens signo confusio. quia ista
est vera: omne instans est. que tamen non relinquit ali-
quam de pterito veram: quia nunquam ista erit ve-
ra instans fuit. Dicitur quarto carens extremo com-
posito tam explicitē qz implicitē: quia hec est vera hoc
instas ē instans quod ē: a nō non relinquit aliquā de pterito

6f
 vera: q: illa nunq: vera: hoc istans fuit infas: quod
 et ita e in pposito. f. cu extremo copposito: qre non va-
 let. Ad tertiu negat minor: vn negat q: illud qns non
 fit possibile: nulla ppō ē negativa. Ad pbationē cuz
 di. nō pōt ē vera: ergo non ē polis: negat qna: q: mul-
 te sunt ppōnes poles que nō possūt ē vefic pife signifi-
 cado. vt in mā insolubiliū ite: ois ppō ē falsa. nulla pro-
 positio ē va: b: nō ē vez. hoc ē falsū seipō dmostrato: t
 ē māim insolubiliū vt ista. sonca nō ē existēs i mēte sonis
 fllr hec nō ē vera: de: ē existē i mēte. Similr hic non ē
 demōstrādo subm hui: ppōnis. ad cui: definitionē defi-
 neret ista ppō: qlibz. n. illaz ē polis: nulla tū ip: x sic fi-
 gnificādo pōt esse vera. Sophisma 3 regulā sic. Tu
 es asin: ergo regula falsa: qna t3: ans pbatur sic: quelī
 bet singularis alicui: vlis ē va: tu es asinus ē singularis
 alicui: vlis: ergo tu es asinus ē va: qna t3: cū minor. ma-
 ior pbaf sic: quelibz singularis istī: vlis. ois hō ē aial: ē
 va. ergo quelibz singularis alicui: vlis ē va. t3 qna ab i-
 feriori ad suum superi: affirmatiue tē. Ad hec di ne-
 gādo ans. Ad pbationem negat maior. f. qlibz singula-
 ris alicui: vlis ē vera: q: falsa ē. vt pz p exponentes.
 Ad pbationē di negādo qntam: q: arguit ab inferi-
 ori ad supi: distributiue: t rō nō valet: nā ly alicui: vlis
 stat distributiue cū sit dēclmatio tmi stātis distributiue.
 Utz qnta regula firva. Si qna ē bona t aliqd sequi-
 tur ad qns illud seqt ad antecedens.

6f
Contra Ista qna ē bona. Ois ppositio
 vera: q: arguit a subalterante ad subalterna-
 tam: t ad qns sequitur ista: Tu es asinus. quod
 nō sequit ad ans: ergo regula falsa: consequentia t3 cū ma-
 iori. minor pbatur sic. nā ad istā ppōnem mentale cēve-
 ram: tu es asinus. sequit te ē asinū: t illa mentalis ē ali-
 qua ppō: ergo ad aliquā ppōnem cē vera sequit te esse
 asinū: t3 consequentia a superiori ad suū inferi. Secundo sic.
 Ista qna est bona: tu nō curris: ergo tu curris vel tu nō
 curris: t tū ad consequēs seqt hoiem currere: quod nō
 sequit ad ans. ergo tē. t3 qna cū maiori. q: arguit a pte
 disunctiue ad totā disiectiua. minor pbaf: q: ad te curre-
 re sequit hoiem currere. ergo ad currere vel nō currere
 sequit hoiem currere. t3 qna a pte disiecti ad totū disū-
 ctum: t tū hoiem currere nō sequit ad ans pme conse-
 quētiue pz. q: tē. Tercio sic. qna a pmo ad vltimū
 valet q: qntie inēmedie sunt bone. Sic seqt q: si dico
 te ē asinū dico verum. quod ē falsū. Quod seqt pbo. q:
 sequit. si dico te esse asinū: dico te ē aial: si dico te ē ani-
 mal: dico vez. ergo a pmo ad vltimū si dico te ē asinū
 dico vez: q: oēs qntie inēmedie sūt formales t nō variate.
 Ad hec nō dicit. Ad pmi negat minor. f. q: ali-
 quid sequit ad qns qd nō sequit ad an-
 tecedēs. Et ad pbationē negat qna. q: arguit ab in-
 feriori ad suū supi: cū termino officia bili: quod fac ita-
 re confuse tū immobiliter. qm sequit quando bz eādē
 vim qz ly ergo. vel si: t confundit terminos preceden-
 tes. t sequētes capaces confusionis immobiliter: sicut no-
 ta rōnis t conditionis. Ad secundū negat minor. t
 ad pbationem negat consequentia. Et cum di: arguit
 a pte disuncti ad totum disiectum: di q: cū termino of-

ficabili non valet consequentia: sicut ē iste terminus ka-
 tur: q: habz vim immobilitandi. Ad tertium concedit:
 ista consequentia a pmo ad vltimum si ista ppō: si dico te
 ē asinū dico te ē aial: teneatur personaliter: t ad bonū
 intellectum. t ita cōcedit ista. si dico te ē asinū dico vez.
 q: dicendo te ē asinū dico te ē aial quod ē vez. Si au-
 tē teneat māliter ista ppositio. si dico te ē asinū dico
 te ē animal. nego istam. non. n. q: diē istā ppōnez tu es
 asinus. diē istaz. tu es aial. Et si replicas. Contra q: di-
 cit pmo t principalr te ē asinū diē te ē aial. q: dicit te
 ē aial dicit verū: ergo a pmo ad vltimū q: dicit pmo t
 principalr te ē asinū dicit vez: concedit q: q: diē pmi
 mo t principalr te ē asinū dicit vez: t3 nō pmo t pmi-
 palr dicat vez sed secundario. Sophisma 3 regulam
 sic. tu es asin: ergo regula falsa: consequentia t3 ans pbatur.
 q: q: q: dicit te ē asinū dicit vez. ergo tu es asinus
 pbaf consequentia. q: ois ista ppositio ē vera quā dicen-
 do quis dicit vez. pbatur antecedēs sic. q: q: dicit te ē
 asinū dicit vez: t3 q: q: dicit te ē aial dicit te ē asinū.
 t te ē aial ē vez. ergo q: q: dicit te ē asinū diē verū.
 Ad hoc di negādo ans. Ad pbationē di q: ista consequē-
 tia ē bona ad hūc intellectū q: si qs in dicendo aliquā p-
 positionē pmo dicit vez ista ppō ē vera. Si aut secund-
 dario dicat vez nō valet. sicut in pposito: t ita pbaf an-
 tecedens tē.

Sexta regula si consequentia ē bona t aliqd stat cū
 antecedente. ergo illud idē stat cū consequente.
Contra Ista consequentia ē bona: Nec
 ppositio q: est qns hui: consequē-
 tie est necia simplr. ergo hō ē asin: p ly hoc d.
 monstrādo cōsequēs istī: consequētiē. t tū aliqd stat cū ante-
 cedente qd nō stat cū cōsequēte. ergo regula falsa. conse-
 quentia t3 cū maiori. q: non pōt antecedens esse vez sine
 cōsequēte. minor pbaf. q: illa. null: hō ē asin: stat cū an-
 tecedēte cū sit necia simplr. t antecedēs sit polis. t tamē
 non stat cū consequente cū sibi pdicat. ergo tē. Secū-
 do sic. Ista consequentia ē bona. hō ē asin: ergo deus ē.
 q: antecedens ē impossibile t cōsequēs necessariū. t tamē
 ista ppō. hō ē rudibile stat cum antecedente. q: ē secū cō-
 uertibilis. t non stat cum consequente. ergo tē. Ter-
 tio sic. argumento magri. ista consequentia est bona: il-
 gunm cōburebatur. ergo impossibile ē illud ēē. t tamen
 hec ppositio. aial ē. stat cuz antecedente: vt pz: t nō stat
 cum consequente: q: non fit ex illis copulatiua possibi-
 lis. t3 impossibile dicendo animal ē: t impossibile est il-
 lud esse. ergo regula falsa.
 Ad hec rōdemr. Ad primum di q: si ista est in-
 mente tunc est bona: t3 nihil ē compos-
 sibile anti. cū sit impoite istā mentalem esse vera: hō ē as-
 nus. Si vo sit i voce vel i scripto ite cōsequētia nihil va-
 let. stat. n. q: ista. hō est asin: significet deū ēē. t tūc nō se-
 qtur. ista ppō est necia. hō est asin: ergo hō ē asin: sed
 si fiat isto mō: consequens istius consequentie est necessa-
 rium simpliciter sic precise significādo. ergo hō ē asin:.
 consequentia est optima. t3 tunc antecedens est impos-
 sibile. t nihil est ei compossibile. Ad secundū con-
 cedimr consequentia. t3 negatur q: ista. homo ē rudibi-
 lis. stat cum antecedente: t nō valet ista consequentia: ista

p f

R f

conuertit fecit: ergo fiat fecit: qd impossibile cu nullo fiat.

Ad tertiu rñdet magr negādo minoz. s. qd aliqd fiet cum ante quod non fiet cū gñte. Et ad pbationē cū dicit: illa. aīal ē. fiat cum ante: concedo. et nō fiat cū gñte. nego. Et cū tu arguis: qd nō sit copulatiua possibilis ex illis: ergo nō fiat simul. negat gñā: qd pā ps copulatiue non ē gñis negs fecit conuertibile: qd bz aliud et aliud significatū ppter mutationē antecedētis. Et si dī quomō ergo fiat simul. dī qd sic: qd quelibz est vera: qd sicut ista fiat simil tu es hō: tu es alb⁹. dato qd nulla fiat copulatiua ex illi. Vel dī ad principale qd sit vna copulatiua polis ex illis: referēdo sp ly illud ad lignū rē. Sophis m. 3. regula sic. Tu es asin⁹: ergo regula falsa: gñā t3: aīal pbat sic. Ista gñā ē bona: ergo tu es asin⁹ p ly istā demonstrādo gñām scām. Ista gñā nūc scā est bona vt p babo: et aīal est verum: ergo et consequens: qd gñā sit bona pbat: qd si non: oppositū gñēntis fiat cūz antecedēte. s. qd ista gñā est bona et qd tu nō es asin⁹: ergo ista cōsequētia ē bōa. t3 gñā a copulatiua ad altāz ei⁹ pte: et cōsequens significat qd ista cōsequētia ē bona: ergo ista cōsequētia ē bona. Quod aīal pīcipalis cōsequētie sit verum p3: qd ita est sicut pīcise significat: ergo est ver⁹. pbat aīal: qd significat qd ista cōsequētia ē bona: et ita ē qd gñā ē bōa vt iam pbatū est. qre rē. Ad hoc dī negādo aīal. Ad pbationē dī distinguendo de ante illi⁹ consequētie. Ista consequētia ē bona: ergo tu es asin⁹. an pīcise significet an non. Si pīcise nō admittit casus: qd sequitur dīctio. Nam si dī qd cōsequētia non ē bona sequit qd est bona vt argumentū pbat. Et si dī qd nō ē bona: sequit qd ē bona: pbat. qm dī: qd sit bona: et aīal sic pīcise significat: ergo ē verum: et tū consequens est falsum. ergo non est bona. Si vero non ponatur pīcise admittitur casus: et dī cōsequētiā ē bonam: qd antecedens ē impossibile significans copulatiue qd est bona et qd non ē bona. Et negat postea qd antecedens sit ver⁹. Et ad pbationem cum dī ita ē sicut pīcise significat: ergo est ver⁹. negat antecedens: qd non pīcise significat gñāz ē bōa: vt dīctū est: qd aliū nō admittet.

Utr septima regula sit vera. Si aliqua cōsequētia ē bona scita ē bona: et aīal ē cōcedendū: et gñis rē.

Contra ponat qd ista deus est: et homo ē asinus conuertatur: tūc ista: cōsequētia ē bona scita ē bona: deus ē: ergo homo ē asinus: qd arguitur a conuertibili ad conuertibile: et tū antecedens est concedendū: qd neciū et consequens negādū: qd impossibile per se: ergo regula falsa.

Secundo sic argumēto stodi in tñā regula pīcipali rē. ponat qd quādo concedit ista ppō. tu es aīal. qd significet hoīem ēē asinum. tūc sic. Ista consequētia est bona scita a te ē bona: tu es homo: ergo tu es animal. et antecedens ē concedendū et cōsequens nō: ergo regula falsa: cōsequētia nota cū maiori: minor pbat: pmo p prima pte p3. qd antecedens sit concedendū: qd ē ver⁹ nō repugnās scitū ē tale. secūda pbat p alia parte. s. qd gñis non sit cōcedendū: qd cū significet hominē esse asinum p casum: ergo hoīem ēē asinū est cōcedendū p casū. quod ē iconueniēs. Tercio sic argumēto magistri. et ponō qd illius cōsequētie: hō currit. ergo risibile currit. sit antecedens tibi positū et a te admissū. cō-

sequens vero sit tibi depositū: et a te admissū. isto posito arguitur sic. Ista cōsequētia ē bona scita a te ē bona. homo currit: ergo risibile currit: et antecedens p3: qd scis qd arguit a conuertibili ad cōuertibile et antecedens est cōcedendū: qd tibi positū ē: et a te admissū: et gñis ē a te negādū: qd depositū et a te admissū igit regula falsa.

Ad hec respondet. Ad pīmū dī admissio casu qd ista gñā ē bona. et sicut aīal ē cōcedēdū ita gñis ē cōcedēdū nō iōial et non participialr. pmo quo aduerte qd isti finit: cōcedēdū: negādū: dupliciter possunt capi. s. nominalr. et p digno concedi et p digno negari. et participialr quādo respondetur per hoc verbum concedo et nego. pmo mō itelligitū in regula et nō secūdo modo. Idē dico qd gñis est concedendū nominalr. qd dignū cōcedi: negādū tū ē pīcipialr. qd quādo cūqz pponeret responderet negādo. Unde ad oēs pponem respondēdū ē cōcedo: vel nego vultimūter i casu et extra casu. Et si replicas 3. Ista. hō est asinus ē cōcedenda: et hec est imposs p se: ergo impossibile per se ē cōcedēdū. Dī negādū minor: qd repugnat maiori et cōcessē. Hec ē vīa stodi. magri. Hētiber aīal alr respondet. qd nō ponit dīam iter cōcedendū: et concedi: et negādū et negari. Unde dicit qd ppō ē cōcedenda: et alr dī concedi qd apud eōm modū loquendi dīstīctū ē digna cōcedi. et negāda qd apud illos ē digna negari: ita qd antecē sit talis: aut fm pīā impōnez et non ēz nō uā. Et iō si ista ppō. de ē. iponat ad significādū hominē ēē asinū nō valet hec cōsequētia. hec ppō ē impossibilis. ergo ē neganda. sicut hō est asin⁹ ponat significare deū ēē. nō valet hec cōsequētia. hec ē necia. ergo ē cōcedēda. s. opz addere ly troqz antecedētē: et autēntic talis. Et sic ad argumētū fm Hētiber dī qd antecedens ē concedendū et consequens negādū: s. non est cōtra regulam. qd i regula requiritur hec cōditio. s. qd consequētia sit cōcedenda qd nō est i ista. Tu sequere vīam magri qd cōmūtor est. Ad secūdū p3 responsio: qd dī qd cōsequētia ē bona: et qd sicut antecedens ē cōcedendū ita gñis ē cōcedēdū fm stō. s. fm Hētiber vtrūqz sit cōcedēdū quādo cūqz. Et ad pbationē cū arguis antecedens ē cōcedendū et significat hoīem ēē asinū: ergo hoīem ēē asinū ē cōcedendū: negat minor: qd ista ppositio: hō ē aīal. nō significat hoīez ēē asinū: nisi cōcedat p casū. Dato ergo qd antecedens sit cōcedendū: nō tamen respondeo cōcedo. Sz tūc qritur qd sit respondendū ad istā i tali casu. Stō. dicit qd nullo mō ē respondendū. Alij cōcedunt: et fatent se male cōcedere. et Salernus attribuit hāc vīam stodo: s. cū reuerentia nō bene dīc: qd aliq ppō ē: ad quā nullo mō ē respondendū: vt il la data: ergo non concedit istā rē. Ad tñū dī admittendo casum: et cōcedo qd illi⁹ cōsequētie antecedens ē cōcedendū et cōsequens. negādū. ppē argumētū scām: scā nego qd ista cōsequētia sit bona scita a me ēē bona. quonīa ex duobz concessis. sequit oppositū illi⁹. seqt. n. ita cōcedens ē a te cōcedendū et cōsequens. negādū: ergo cōsequētia nō ē scita a te ē bona. Sophisima contra regulam sic: Tu es asinus. ergo regula falsa. consequētia ēz. antecedens pbat sic. tu non differis nisi a capia: ergo tu non differis ab asino. t3 consequētia a simili: nō non vides nisi fortē. ergo tu non vides platonē. ante-

cedens pbat sic. s. q tu nō differs nisi a capra. qz si nō. na oppositū. s. tu differs ab alio qz a capra. p3 qz ē falsa: vt p3 per exponētes. s. tu es: t aliud qz capra est: t tu nō es aliud qz capra. qz tertia exponēs est falsa. qz ex ista sequitur q tu es capra. Ad hoc dicit negādo aūs. Ad pbationē dī negādo aūs. s. tu nō differs ab asino. Et ad pbationē negat cōsequētia. Et ad pbationē cu3 dicis q tenet p sile. negat. vñ ē magna dīa iter differre t videre. sed bene pcedit aūs. s. tu nō differs nisi a capra. qz vñ est vt p3 p exponētes. sed ista ē falsa. tu non differs nisi a capra. t exponit sic. tu differs a capra. t a nullo alio qz a capra differs. ergo tē. Hec est via magistri vt p3 in capitulo de exceptiuis i tertia cōclusionē: t est vera cōtra aliquos dicētes opposito modo tē.

Utrū octaua regula sit vera: Si aliq gna est bona scita a te eē bona antecedēs est scitū. ergo t gns.

at

Contra Arguit argu° Strodī t ponat q a scias forte eē vñ de tribus. s. forte t platone t cicero. nescias tū de his q sit for. tunc facio istā gnam. fortes ē. ergo iste hō est fortes. posito q tu scias me soluz forte demonstrare p subm gntis. tūc bec

gna est scita eē bona. qz scis bñ. qz p eodē verificat gns p quo verificat aūs: t aūs ē scitū vt p3 per casū: t gns nō est scitū a te: qz quocūqz illoz demonstrato tu dubitas an ille hō sit fortes p casū. s. fortes ē aliqz illoz. ergo de mōstrato forte tu dubitas an ille hō sit fortes. Scdo sic. argumēto magri. Hec gna est bona scita a te eē bona: hoc ē nescitū. ergo hoc ē nescitū. p ly. hoc vtrūqz demonstrādo gns illi? gnt. t aūs est scitū t gns nō. ergo regula falsa. gna tenet cū maiori qz scis q arguit ab eo dem ad idē. minor pbat: qz qro. aut scis gns aut nō. si nō arguit sic. tu cōcedis hoc ē nescitū. t nō es obligat ad illud t bene respōdes. ergo tu scis hoc ē nescitū. t scis aūs sic significare. ergo tu scis aūs t cōsequēs nō. Si vō dicis q scis gns. t illud pōtē significat q hoc est nescitū a te: se demonstrato. ergo scis q hoc ē nescitū. t scis q aūs pōtē sic significat q hoc est nescitū a te. ergo scis antecedēs. ergo antecedēs est scitū a te t cōsequēs nescitū.

Tertio sic. ista cōsequētia ē bona scita a te eē bona: tu nescis hoc istoz eē vñ nec scis hoc istoz esse vñ: demōstrādo duo dīctoria tibi dubia. t nō sunt pla istoz. ergo tu nescis aliqz istoz eē vñ. t tamē antecedēs est scitū t psequēs nō. ergo tē. psequētia nota cū maiori. qz si non valet. sct ergo oppositū gntis cū antecedēte: videlicet: tu cū scis aliqz istoz eē vñ: signet q illd t sit illd. rex sedet: sequit immediate q tu scis hoc istoz eē verū: demonstrādo istā: rex sedet: qd repugnat vñ pti antecedētis. ergo cōsequētia est bona. pbat minor. t p pma pte p3. qz quocūqz illoz dīctorioz tibi demōstrato tu dubitas an sit verū. ergo tu nescis illud eē vñ. illa cōsequētia ē bōa: t antecedēs scitū. ergo t psequēs. qz antecedens pncipalis cōsequētie sit nescitū. pbat sic. qz illd est falsū. pbe. qm suuz dīctoriū ē vñ. qd arguo sic: ista sūt dīctoria iter se cōtradictoria. ergo aliqz istoz est vñ. ista cōsequētia ē bona scita a te eē bona. t antecedēs est scitū. ergo t consequēs. sed cōsequēs est aliqz istoz eē vñ. ergo tu scis aliqz istoz eē verū. s. bec contradicat antecedētē.

pncipalis consequente. ergo tē.

Ad bec respōdet. Ad pñmū dicit Strodus ad. mittit casus: s. negat psequētia. qz stat plures eē for. si tamē addat ad antecedēs aliqz istozum sic arguēdo. for. est. ergo ille istoz est for. cōcedit cōsequētia. sicut antecedēs est scitū ita t cōsequēs est scitū. Et ad iprobationē quocūqz istoz demōstrato tu dubitas an iste sit for. dicit Strodus dubitatur qd demōstratur. si plato vel cicero cōcedo. si for. nego istā. quocūqz demōstrato tu dubitas an iste sit fortes. imo scio q iste ē for. quocūqz illoz demōstrato: cū p ly ille cōfiteatur solū forte demōstrari.

Cōtra hanc respōsionē dupli istatur. pmo qz casus videtur impolis quē admittit. s. qz nesciat qs est fortes. t sciat q iste est fortes demōstrato forte: qz si tu scis q iste ē fortes dñfato forte. ergo tu scis qs ē fortes demōstrato forte. t ita sequitur dīctoria. s. qz tu nescis qs sit fortes t tu scis qs est fortes. Scdo cōtra respōsionē. qz sicut scit q ille hō nō est fortes certificato q demōstratur plato vñ scit q ille hō nō est for. certificato q demōstratur plato vñ cicero. t p cōsequēs h3 negare istā. ille hō ē fortes demōstrato platone vel cicero: t nō dubitare. Ad pñmū varie sunt respōsiones. galetanus dicit q cu3 sct q tu scias q iste hō est fortes demōstratione facta ad intellectū: s. nescias q ille hō est fortes demōstratione facta ad sensum ita cū ly qs istoz dicat demōstrationē sensuale stat q tu scias q iste hō ē fortes demōstrato forte ad intellectū: qz tu nescias qs illorū ē for. qz sit demōstratio ad sensum.

It

Alij dicūt q siue sit demōstratio ad sensū siue ad intellectū: qz ē duplex. s. cōfusa t distincta. Loquendo de pñma cōcedit q ille sct q ille ē for. de scdo vō nescit qs est for. pñmū. pñmū. aliter dicit q duplex ē demōstratio siue ad sensū siue ad intellectū. s. absoluta t cōditionata erem plū pñmū. hoc ē for. exēplū scdi. hoc ē for. dñmōstrato forte Ad pbationē cū dicit. tu scis q ille homo ē for. qz certificato q demōstratur for. t cū dicis postea. nescis qs ē for. dicit absolute. t sic p3 q nescis absolute an hoc ē fortes scis tamen q ille ē for. cōditionate certificato q demōstratur for. Elige que tibi magis grata ē. Ad scdam replicā dicit Galetanus q Strodus pñsupponit i casu q si demōstratur plato vel cicero lateat te: t ideo tunc tu habes dubitare an iste sit for. sed si for. demōstratur tūc ē certificatus q demōstratur for. qz tūc habes istā cōcedere. dicit q aliqz textus habent q si demōstratur for. vel plato vel cicero. t nescio qs demōstratur tunc dubito an iste hō sit for. si aut solus for. demōstratur cōcedo istā: nec tūc ē ambiguitas aliqz. pñmū. pñmū. dicit quocūqz illoz demōstrato dubito an sit for. t adhuc forte demōstrato dubito an sit for. sed nō dubito immo scio q hoc ē for. ipso demōstrato. sct nō dubito immo scio q hoc non est for. demōstrato platone. t nō valet a sensu diuiso ad cōpositū. qre tē. Ad scdm pncipale dicit Strodus q pars nō pōt demōstrare totū. ly hoc ergo qd ē sub3 gntis nō pōt demōstrare totū psequēs q sequitur q eque cito intelligeretur totū t pars: quod ē i. cōueniens: imo pñs pars intelligitur qz totū. Alij dicunt alit ad argumētū q cōsequēs ē nescitū: qz repugnat ipsum sciri: ideo nō est p regula: q vna de cōditionibus regule est q cōsequēs nō repugnet sciri secundū paulū pñmū. t galetanū tē. Et ad rōnez Strodī q pars nō pōt demōstrare totū dicit galetanus q hoc intelli-

111 f

inf

gi pōt duplr. s. vt signū: et vt signū significatū: et qd ē im-
possibile qd eque cito itelligatur totū et pars vt signum:
sed bene eque cito pōt itelligi pars vt signū: et totū vt
significatū. ¶ Dau. vō pgu. dic qd notitia pfula eq cito i-
telligitur totū sic ps. s. notitia distincta nō ē ver: imo ps
pus sp itelligitur. ¶ Magr vō alr respondet et dubitat an
cōsequens pōt significet an nō. Si sic nō admittit ca-
sus: qd ē insolubile. Si nō v3 pntia. nec arguitur a cōuer-
tibili ad cōuertibile. qd ācedēs significat cathegorie:
et cōsequens ppositice. Ad tertiu negatur maior. s. qd
illa cōsequētia sit bona: et cōcedo oppositū cōsequētis stare
cū antecedēte. illā. v3. tu scis aliqd istoz eē ver. Et cū di-
cis signetur illud. dico qd nō oz signare. qd ly aliqd illoz
stat cōfue mī rōne illi vbi scio: sic cōceditur qd nullū de
nariū pmitto: mī pmitto denariū et ex hoc nullū oz signa-
ri denariū pp cōfusiōē habitā a vbo cōfusiōis: qre et.

Sophisma q regulā sic. tu es asin: ergo regulā falsa
cōsequētia t3: an3 pbatur sic. Et pono qd illa sit tibi posi-
ta et a te admittā. tu es asin. Tūc ppōatur ista. tu es asin
n3. Si negatur qd: tu negas tibi positū: et a te admittū: et
qo male rīdes. si cōcedis istā: tūc arguitur sic. ppē post
positū nō est ipole cōcedendū: s3 tu cōcedis istā. tu es asi-
nus. ergo pole est te eē asinū. tūc vltia possibile ē te eē
asinū: et non est possibile te esse aliud q3 modo es. igitur
tu es asinus: consequentia nota cum antecedente.

Rt

Ad hec rīdet magr negādo an3. Ad pba-
tionē admittit positū: et cū ppōit illa: tu
es asin negat. Ad argumētū pcedo qd hō ē asin? ē a
te cōcedendū et nego qd hō ē asin? sit ipole p se tāq3 repū-
gnās vni cōcesso. legē. n. hō ē asin? ē a te cōcedendū: ergo
hō est asin? nō ē ipossibile p se. Et si arguitur sic: hō est
asin? ē a te cōcedendū: et tu negas: ergo male respondēs
negatur cōsequētia: s3 oz addere i ācedente: et tu non es
obligatus. ¶ Sentiber aut alr respōdet negādo istaz.
hō est asin? cū pponitur. Et quādo arguitur qd. Ista est
tibi posita et a te admittā. ergo tu negas positū et a te ad-
missū: negatur cōsequētia. s. qd sit mibi posita et a me ad-
missa: s3 bene hoc totū. tu es asin? ē tibi positū: et nō hoc
solū tu es asin? et sic argumētū nō pcedit: elige quod pla-
cet. Et sic ē finis qstionū q cōsequētiā quaz numer?
ē duo. deci. Et si quis qreret qre nō fecisti qstīdes supra
oēs. Di qd plūtor fuisse q3 auditores cuperēt. iō suffic
fecisse qōnes sup reglās gnales i qb? si vis magis abū-
dare argumētis recurrere ad limitatiōes regularū in qb?
solūtur argumēta q peccāt ad defectū alicui? limitatiōis.

¶ Utrū ppō picularis indefinita et singularis de nō sub-
iecto. pnoie demonstratio sit pbanda resolubiliter per
duo demonstratiua et.

at

Contra Hoc arguitur sic.
qd pū sed nō pōt ē ppō de pnoie
demonstratio qd sit ppō de tmino cōi:
ergo indefinita nō resoluitur per de-
monstratiua: cōsequētia nota cū maio-
ri: minor pbatur sic: qd sic se habent
ppōnes adinice sic tmini ipaz: sed
pnoie demonstratiua nō est pū q3 tminus cōis: qd si esset
pū: cū flet pū eē sine suo posteriori absq3 cōtradictiōe
staret hoc esse demonstratio boiem: et nō esse hōiez qd i-

plicat pditionē. ¶ Cōfirmatur. qd pū? ē illud a quo nō
cōuertitur subsistēdi cōsequētia p pūz i pōspdicamētis:
s3 valet si hoc est hō ē demonstratio boiem: nō e3: ergo
pū? ē hō q3 hoc hō. Secūdo sic. Ois resolutio ē i no-
tiā? s3 alicui? ppōtis indefinite tmini nō habet aliqd no-
tiū ergo illa nō pōt resolui. cōsequētia nō. cū maiori mī
no3 pbatur: qd hū? indefinite ens est vt nō ē. tmini nō ha-
bent aliqd notū: qd ly ens est cōfusiū et notissimū cū sit
pū ob3 intellect? vt dicē Anicēna in metaphysica sua.

Cōfirmatur. qd dato opposito. s. qd aliq3 termin? eēt
notior isto tmino ens sequit qd aliq3 ppō eēt notior pmo
pū qd di dignitas. cōsequētia ē falsū. qd dignitatē necesse ē
quēlibz docedū hū: et vt dicē cōmētor: sit sic loc? ianue
quē null? ignozat: p3 cōsequētia: qd sic tmini ppōnum se
habēt adinice ita et ppōnes. Tertio sic. Ista cōsequētia
nō valet. hoc ē p3 et hoc ē fili? g? p3 ē fili? Sili? nō va-
let dicēdo. hoc ē vbiq3 et hoc ē hō. ergo hō ē vbiq3: qd in
oib? istis an3 ē ver? demādo p ly hoc t3p3 qd ē de? et cō-
sequētia est falsū: ergo nō q3 indefinita ē pbāda resolubil:
t3 cōsequētia: qd a resolutiōē ad resolutā v3 cōsequētia et.

¶ Pro respōsiōe ad hec argumēta aduerte qd ppōnes
eē imēdātā i pposito nro cōstigit duplr. s. aut quo ad sen-
sum. qd nō h3 iferi? aut not? quo ad sensū p quod possit
pbari: vt hoc ē. Vel quo ad intellectū. qd nō h3 pū quo
ad cōitātē er quo pbari possit: vt ista: aliqd ē. Et sic cō-
cedo qd qlibz ppō poterit pbari suo mō: aut p pū? quo
ad sensū vt quo ad intellectū: qlibz. n. singularis pbari po-
terit a pū quo ad intellectū: et sic illa hoc ē vel nō ē pōte-
rit pbari sic. oē ē s3: vt nō ē. hoc ē ens hoc ē vel nō est.
Quelibet etiā indefinita pbari poterit p pū? quo ad sen-
sum vt ista: ens est vel non est. probatur sic. hoc est vel
non est. et hoc est ens. ergo ens est vel non est. In pro-
posito loquimur de ppōne imēdātā quo ad sensū: q3 ē
singularis de subo de pnoie demonstratio. Et p hoc p3
solutio ad argumēta. Ad pūm cōcedo maiores. s.
qd ois resolutio est in pū? vel quo ad sensū vel quo ad
intellectū: et nego minores. Et ad pbationē cū di pū? stat
esse sine posteriori. Di qd ver? est de pū? fm intellectū et
non fm sensū. Ad confirmationē dicitur confirmat.

Ad fm concedo maiores. s. qd ois resolutio est in no-
tiū: vel quo ad sensū. vel quo ad intellectū. et nego mino-
res: et ad pbationē cū di pū? stat esse sine posteriori. Di
qd ver? est de pū? fm intellectū et non fm sensū. Ad cō-
firmationē cōcedo consequētiā. s. qd aliq3 ppō est notior
pmo pncipio fm sensū nō aut fm intellectū. Ad tertiu
di cōiter qd nulla hāz cōsequētiā valet. sed solū identi-
ce sequit vt i pma qd pū est ille q est fili? i secūda qd hō
est iste q est vbiq3: et hoc est ver? qd homo est de? q vbi
q3: s3 ad cōcludēdi i pditione formali oz sic arguere.
hoc ē vbiq3. et hoc vt ens vbiq3 ē hō. ergo hō ē vbiq3: s3
minor est falsa. qd vt est vbiq3 est de? et nō hō. ¶ Pro quo
aduerte qd hec pbatio quē resolutio di est ipse sylls reso-
lutoi? et iō quot cōditiōes regrūtur ad syllm resolutioi
tot regrūtur ad ipaz. Ad syllz āt resolutioi sex cōditiō-
nes pncipalr regrūtur: pma qd mediū sit hoc aliqd
tā iplicite q3 explicite. s. sit tmini? demonstratiua p vno
solo supponibilib. iō due mātē factenō valēt. qd ly de?
quod demonstratur p ly hoc in illis ppōnibus est quale
qd iplicite cū verificetur de tribus personis. Secūda

q. nullo mō conotatiū. iō nō sequit hoc erit for. 7 b^o ē
 vel erit pars for. ergo pars for. erit for. dato q. p. ly. hoc
 dūm ē. q. 7 a sit fūduū pter digitū for. q. digit^o hic ad ho
 rā abscedat. Et rō ē. q. mediū nō solū dō ē hic aliqd tā
 explicite q. implicite. s. ē nullo mō gnotatiū ēmini nec
 iplicite nec explicite q. lī est hic. nā ly. hoc ē ēmini^o gnotā
 tiū^o iplicite cū nō deniet simplr mere subale. puta for.
 s. gnotādo hāc mām cū hāc q̄titate pter digitū. iō nō
 valet. Tertia p. codē p̄cise supponēs in vtrāq. resol
 uēte fm purā dīaz tpalē vbi. aut fm vtrāq. dīaz in
 ampliatiōe ēmini ampliati. 7 distributi. aut fm dīam
 ēmini ampliati solū 7 nō distributi. Dī pmo fm purā
 dīaz tpalē vbi. 7 hoc duplr. s. aut quādo ēmini^o suppo
 nit respē vbi de p̄senti nō sequēte participio ampliati
 ue tēto nec ēmini vbalī. aut supponit respectu vbi ani
 pliatiū restricti ad vna solā dīaz sue ampliatiōis. vt
 for. q. est ē. resoluit sic. hoc ē. 7 hoc est for. q. est. ergo for.
 q. est est. Dī scōdo aut fm vtrāq. dīaz ampliatiōis ter
 mini ampliati 7 distributi. 7 hoc duplr. s. aut dīstīctiue
 aut copulatiue. dīstīctiue supponit cū ēmini^o resolubilis
 habēs vīm distribūendi p̄cedit supponēs respectu vbi
 ampliatiū 7 sic significat alieratē p. vtrāq. parte dīstri
 bute ampliatiōis. vbi grā. aliud a vero est vez. dō sic re
 solui. hoc erit verum 7 hoc est aliud ab eo quod est vel
 erit verum. vel est aliud ab eo quod est vel erit verum.
 ergo aliud a vero erit verum. sed p̄missē implicat
 sicut conclusio. Similiter resoluitur ista. aliud a currē
 te pōt currere. 7 hoc est aliud ab eo quod est vel pōt esse
 currēs. vī pōt ēē aliud ab eo qd ē vī pōt ēē currēs. ergo
 aliud a currēte pōt currere. s. p̄missē implicat sicut 7 p̄clu
 sio. q. si aliud a currēte pōt currere. tūc aliqd pōt ēē aliū
 a se cū ip̄z sit vel possit ēē currēs. s. gna. a superiori di
 stributo ad suū iferē cū debito mēdo. Copulatiue vō
 suppoit qm ēmini^o resolubilis ifinitar^o p̄cedit supponēs
 respectu ēmini ampliatiū. vbi grā. nō for. erit for. hoc
 erit for. 7 hoc est aliqd qd nec est for. nec erit for. vel est
 aliqd qd nec est for. nec erit for. ergo nō for. erit for. p̄missē
 se implicat sicut 7 p̄clusio. Silr resoluit ista nō icipies. ēē
 est icipies ēē. sic dicēdo hoc est icipies ēē. 7 hoc est aliqd
 qd nec est nec icipit ēē icipies ēē. ergo nō icipies esse. est
 icipies ēē. s. p̄missē exp̄se implicat dīctionē. Dī t̄tio aut
 fm vtrāq. dīaz ampliatiōis ēmini ampliati solū 7 nō
 distributi. q. tūc dīstīctiue supponit ēmini^o 7 nō oportet
 replicare in q̄libet parte ampliatiōis. s. sufficit p̄sucto
 mō resolūere. 7 hoc q. nō p̄cedit ēmini^o distribut^o. vt se
 dēs pōt currere. resoluit sic. hoc pōt currere. 7 hoc est.
 vel pōt ēē sedēs. ergo sedēs pōt currere. Quarto q.
 sit ex trib^o ēminis 7 nō ex plib^o. iō nō sequit hoc est icor
 ruptibilis 7 hoc est for. ergo for. est icorruptibilis demō
 strādo numere cōpositū ex mā p̄ma. 7 aīa fortis 7 dato
 q. totū sit sue p̄tes. s. sequit. q. for. est ille numer^o icorru
 ptibilis. Quito q. minor sp̄ sit in recto. iō nō sequit in
 hoc istāti est de^o. in hoc istāti es tu. ergo tu es de^o. q. mi
 nor debet esse talis. tu es hoc istās. Sexto q. p̄clusio fiat
 cōsonis maioris. iō nō sequit. in hoc istāti est de^o. hoc
 istās est istās. ergo hoc istās est de^o. sed solū sequit q.
 in hoc istāti est de^o. Hīs ergo sex cōditionibz p̄uatis
 optima erit resolutio aliter non. ergo rē.

Utr p̄pō vlis affirmatiua sit p̄bāda exponibilī p

placeat: 7 vlem negatiua sibi correspondentem.

Contra ois p̄batio est p nō

tiora. sed vlis nega
 tiua cōmīdēs vli affirmatiue nō ē
 tior vli affirmatiua. ergo vlis affir
 matiua non p̄bat p negatiua. gna
 nota cū maiori. minor p̄bat. q. ois
 bī^o est notior p̄uatiōe. s. affirmatio
 est sic bī^o. negatio v̄ro sic p̄uatio.
 ergo affirmatio est notior negatiōe. Cōfirmat. q. ex
 affirmatiua sequit negatiua 7 non ecōuerso. ergo p̄pō
 affirmatiua est notior negatiua. gna t̄z. cū ante. Se
 cūdo sic. isti^o vlis ois hō currit scōda exponēs q. est illa. 7
 nihil est hō qn illud currat est affirmatiua. q. cōuertit
 cū sua vli exponēda. vt p̄babo. g^o magr̄z gna t̄z. asū
 ptū p̄bat. s. q. cōuertatur cū vli affirmatiua. q. illa ni
 bil est hō qn illud currat. equaler isti. nihil est hō qd nō
 currat. s. illa equaler isti. ois hō currit p regulas egpol
 lētiar. s. negatio postposita facit egpollere suo gtrario.
 gna. n. sunt gna. ois hō currit. 7 nihil qd est hō currit.
 ergo negr̄tiōe postposita equaler dicēdo. nihil qd est hō
 nō currit. Cōfirmatur. q. isti^o vlis affirmatiua ois
 hō ē. Scōda exponēs q. est ista. 7 nihil est hō qn illud sit.
 est affirmatiua. ergo rē. gna t̄z. antecēdēs p̄batur. q. il
 la cōuertitur cū vna affirmatiua. ergo est affirmatiua.
 cōsequētia t̄z. q. si negatiua cōuerteretur cū affirmatiua
 tūc ex negatiua seq̄retur formalr affirmatiua. qd est p̄
 mēte oīum logicor. q. semp ex vno cōuertibili sequit
 aliud formalr 7 de forma. q. at cōuertatur cū vna affir
 matiua p̄bo sic. illa cōuertit cū hac. Idē hō ē vel nō ē.
 ergo rē. asūptū p̄bo. q. qd ē p̄dōm illi^o dīstīctiue est
 7 alit^o. ergo quertitur. p̄bat. q. tal^o dīstīctiua p̄dē hūic
 copulatiue. Idē hō nō ē. 7 idē hō ē. ergo p̄dē hūic ali
 qs hō ē hō q nō ē. t̄z gna. q. vltima resoluit in illā p̄orē
 rōne relatiui. vnde sic illa hō currit p̄dē hūic nihil qd
 ē hō currit. ita 7 hec i quā resoluit. s. hō ē currēs. p̄dē
 eidē. Ad p̄positū. ergo cū illa dīstīctiua affirmatiua p̄
 dicat hūic. aliqs hō ē hō q nō ē. 7 eidē p̄dicat ista nihil ē
 hō qn illud sit. g^o rē. Tercio sic. nō seq̄t aliqs hō ē tār^o
 q̄t^o ip̄e. 7 null^o ē hō qn ille sit tār^o q̄t^o ip̄e ē. g^o qz hō ē
 tār^o q̄t^o ip̄e ē. ergo vlis affirmatiua nō exponit. vt dicē
 magr̄z gna t̄z. aīis p̄bat. q. aīis ē vez. vt p̄z. 7 gnis ē fal
 sū. p̄bat. q. sequit. q. libz. hō ē tār^o q̄t^o ip̄e ē. ergo q. libz
 hō ē c̄qlis sibi p̄t. gnis ē falsū. q. c̄qlitas est relatio p̄pe
 deā q nō repitit nisi iter extrema inice dīstīcta. ergo rē.
 p̄p̄o respōsione aduerbe q. expō est certa declaratio
 vni^o p̄pōnis min^o note p. p̄pōnes magis notas. Ex
 positio enī dī. q̄t^o expōsitiō. qd itus later. sicut ignotū ēē
 positū vt fiat notū. 7 ideo exponētes notiores sunt ip̄sa
 exponibili. Hūi^o rō est. q. quādocūq. sunt aliqua duo q
 idē p̄cise significāt quoz vni^o explicite dicit. 7 aliud ip̄li
 cite. notū est qd explicite dicit. sed vlis affirmatiua 7 ex
 ponētes idē significāt. 7 exponētes explicite. 7 vlis ip̄li
 cite. ergo exponētes notiores sunt. nō tamē sequit. ergo
 q̄libet est notior expōsitiō. sic nō sequit. isti trahūt namiz.
 ergo q̄libet istoz trahit nauium. positio q. nullus p. se suf
 ficiat ēbere. q. tenetur collectiue cōcedo. ergo collectiue
 istā ambe exponētes notiores sunt expōsiti. nō aut dīui
 sine. Et per hoc patet ad argumenta. Ad p̄mū 7 ad

dt
 pt

6t

nt

nt

affirmationem p[ro]p[ri]a q[uod] dato q[uod] v[er]is affirmatiua sit notio[rum]
negatiua co[n]side[r]e: no[n] t[ame]n notio[rum] est illis duab[us] si[cut] su[m]ptis.
Aliq[ui] tam[en] dicit q[uod] i[st]a v[er]is affirmatiua sit notio[rum] negati-
ua simplici de e[ss]e t[ame]n i[n]i[n]is: v[er]o illa q[ui]bet h[oc] currit e[st] no-
tio[rum] illa: nullus h[oc] currit: de negatiua tam[en] co[n]side[r]e[n]ti v[er]is
affirmatiua negat e[st] min[us] nota v[er]is affirmatiua. q[uod] q[uod] sit
p[ri]ma resp[on]sio m[en]ior est. Ad sc[ilicet] negat[ur] a[n]s. Ad p[ro]ba-
tionem p[ro]cedo p[ri]mas duas equalere. et nego alias duas eq-
ualere. negat[ur] eni[m] q[uod] ille d[icit] equaleat. nihil est h[oc]. q[uod] no[n]
currit. et nihil q[uod] est h[oc] no[n] currit. q[uod] p[ri]ma est negatiua
cu[m] v[er]bu[m] p[ri]ncipale est i[st]a est. et sc[ilicet] est affirmatiua cu[m] v[er]bu[m]
p[ri]ncipale est i[st]a currit. Ad affirmatiua[m] dicit q[uod] da ne-
gatio a[n]s. et ad p[ro]bationem negat[ur] p[ri]ma. no[n] eni[m] co[n]uenit q[uod]
ex negatiua no[n] ponet[ur] aliq[ui]d in e[ss]e sequit[ur] affirmatiua q[uod]
no[n] ponit aliq[ui]d in e[ss]e. neq[ue] h[oc] logici negaret. scit[ur] eni[m] est
h[oc] p[ri]ma tenere de forma. s. no[n] tu es: et tu no[n] es. ergo tu
no[n] es vel tu es. q[uod] ex opposito p[ri]mas de forma i[st]e oppo-
siti a[n]s: neq[ue] co[n]uenit cu[m] p[ri]ma nihil ponat in e[ss]e. Si[cut] se-
quit[ur] de forma: nihil est. ergo ita est q[uod] nihil est i[st]a co[n]te[n]t[ur]
logica[n]tes. Si[cut] no[n] sequit[ur]. nullus h[oc] p[ro]p[ter] font[em] currit. g[ra]t[ia]
for. currit. h[oc] pole[st] est de[us] no[n] e[ss]e. ergo nec[esse] est de[us] e[ss]e. In
argum[en]to ergo sc[ilicet] p[ro]cedit q[uod] illa negatiua p[er]tinet cu[m]
affirmatiua: et si vna est affirmatiua p[on]es in e[ss]e: et
alia. et si vna est negatiua no[n] p[on]es in e[ss]e: et alia. vnde di-
cunt q[uod] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a dicit affirmatiua dupl[ic]i. aut q[uod] v[er]bu[m] p[ri]nci-
pale affirmat: v[er]o h[oc] currit. ita est q[uod] nihil est: aut q[uod] aliq[ui]d
ponit i[n] e[ss]e: v[er]o p[ri]ma. Negatiua p[ro]p[ri]a dicit dupl[ic]i. s. aut q[uod] p[ri]nci-
pale v[er]bu[m] negat: aut q[uod] no[n] ponit in e[ss]e. v[er]o q[uod] ergo illa
p[ro]p[ri]a q[uod] p[ro]cedit p[er]tinet in argum[en]to est negatiua sc[ilicet] do
mo et no[n] p[ri]mo mo. et nulla est affirmatiua sc[ilicet] do mo: s. b[on]i
vna vno mo. Ego clari[us] formabo argum[en]tu[m] v[er]o clari[us]
app[ar]et resp[on]sio. et argum[en]tu[m] sic illa. nihil est h[oc] q[uod] illud sit.
Dicit h[oc] aliq[ui]d est h[oc] q[uod] no[n] est. i[st]a resolu[n]t in hanc.
aliq[ui]d est h[oc] et illud non est. ergo ad h[oc] p[ri]ma dicit h[oc]
fuit. s. etia[m] e[ss]e dicit h[oc]: aliq[ui]d no[n] est h[oc]. vel illud est: q[uod]
Dictionis copulatiue assignat p[er] disti[n]ctiua[m] sc[ilicet] de p[ri]mo
oppositis. s. q[uod] dicit vni e[ss]e p[er]tinetur i[st]e se. ergo
p[ri]ma et q[ui]tra p[er]tinetur. s. q[ui]tra est affirmatiua. ergo p[ri]ma
m[en]io adducta negat v[er]itatem p[ri]ma: et b[on]i: q[uod] illa p[er]tinetur
nihil est: et ita est q[uod] nihil est. et tu p[ri]ma est negatiua et sc[ilicet] do
affirmatiua. Si ante ambe e[ss]ent mere categorice bene
segre[n]t q[uod] si vna e[st] affirmatiua: et alia. Ad tertiu[m] negat[ur]
a[n]s. Et ad p[ro]bationem nego q[uod] p[ri]ma sit falsu[m]: Ad p[ro]ba-
tionem nego i[st]a p[ri]ma: q[ui]libet h[oc] e[st] t[ame]n q[ui] ip[s]e est. ergo q[ui]li-
bet h[oc] e[st] q[ui]libet h[oc] e[st] t[ame]n q[ui] ip[s]e est. s. ad h[oc] q[uod] p[ri]ma
sit v[er]e requir[et] h[oc]: et cu[m] h[oc] q[uod] disti[n]guat a se. s. si nihil e[st]
pater suu[m]p[er]ius: ita nihil est h[oc] vel equale sibi i[st]e.

Contra

Non valet hec p[ro]p[ri]a
est scit[ur] a te. a p[ro]p[ri]a e[st]
v[er]a. q[uod] adeq[ue] significat a p[ro]p[ri]a e[ss]e v[er]a.
ergo tu scis a p[ro]p[ri]a e[ss]e v[er]a. g[ra]t[ia]
p[ro]batio falsa. p[ri]ma. a[n]s p[ro]bat. q[uod] ca-
su pos[ui]to posito. a[n]s e[st] v[er]e. et p[ri]ma n[on] v[er]o
lo q[uod] a p[ro]p[ri]a sit alia i[st]a: rex sedet. v[er]o
null[us] rex sedet. et nescias q[uod] illa sit: q[ui]a
q[uod] tu sit v[er]a: et scias h[oc]. I[st]o posito a[n]s e[st] v[er]e i[n] casu: q[uod] p[ri]ma
sit falsu[m] p[ro]bat. q[uod] v[er]o i[st]a est tibi dubia: a e[st] alia i[st]a.

ergo a est tibi dubia. ergo tu no[n] scis a p[ro]p[ri]am e[ss]e v[er]a.
C[on]firmat[ur]: q[uod] no[n] sequit[ur]. i[st]a e[st] scita a te aliq[ui]d i[st]a: e[ss]e v[er]a.
q[uod] adeq[ue] significat q[uod] aliq[ui]d i[st]a e[ss]e v[er]a. ergo tu scis aliq[ui]d
i[st]a e[ss]e v[er]a. ergo t[ame]n. et p[ri]ma. et antecede[n]s p[ro]bat. q[uod] pos-
to casu pos[ui]to. antecede[n]s est v[er]e et p[ri]ma fallu[m]. et ponat q[uod]
p[er] i[st]a dem[on]stret i[st]a duo dictiona. s. rex sedet: vel nul-
lus rex sedet. t[ame]n antecede[n]s est v[er]e. q[uod] tu scis q[uod] illa s[un]t d[ic]-
tiona. ergo tu scis q[uod] alter e[st] v[er]e. ergo illa est scita a te:
al[ia] i[st]a e[ss]e v[er]a. q[uod] aut[em] p[ri]ma sit falsu[m] p[ro]bat. q[uod] tu nescis
hoc i[st]a e[ss]e v[er]e. nec scis hoc i[st]a e[ss]e v[er]e dem[on]st[ra]ndo:
rex sedet. vel nullus rex sedet: et no[n] s[un]t p[er] i[st]a. ergo tu
nescis aliq[ui]d i[st]a e[ss]e v[er]a. Sc[ilicet] sic: no[n] sequit[ur]: hec e[st] t[ame]n
bi dubia: b est v[er]e: q[uod] adeq[ue] significat b e[ss]e v[er]e. ergo b e[ss]e
v[er]e e[st] tibi dubiu[m]. ergo t[ame]n. p[ri]ma p[ro]p[ri]a. et antecede[n]s p[ro]bat:
q[uod] casu pos[ui]to posito. antecede[n]s est v[er]e. et p[ri]ma fallu[m]. q[uod]
volo q[uod] b sit vna illa de[us] e[ss]e: vel h[oc] est aliu[m]. et nescias q[uod]
illaz sit scias tam[en] illa e[ss]e v[er]a: de[us] e[ss]e: et alia fallu[m]. t[ame]n an-
tecede[n]s est v[er]e: q[uod] tu dubitas q[ui]libet significat. q[uod] ante-
cede[n]s sit v[er]e. p[ro]bat sic. q[uod] nec hoc b e[ss]e v[er]e est tibi dubiu[m]:
dem[on]st[ra]ta illa: h[oc] est aliu[m]. nec hoc b e[ss]e v[er]e est tibi dubiu[m]
dem[on]st[ra]ta illa: de[us] e[ss]e. et no[n] est aliq[ui]d b nisi alia i[st]a. ergo
nullu[m] b e[ss]e v[er]e est tibi dubiu[m]. p[ri]ma p[ro]p[ri]a. et antecede[n]s p[ro]-
bat. t[ame]n sic: illa est v[er]a: nullu[m] b e[ss]e v[er]e est tibi dubiu[m]. q[uod] dicit
illi: b e[ss]e v[er]e est tibi dubiu[m]: ergo illa est falsa. Tercio sic:
no[n] sequit[ur] i[st]a est tibi dubia. tu scis reges sedere. q[uod] adeq[ue]
significat te scire reges sedere. ergo tu dubitas te scire reges
sedere. ergo t[ame]n. p[ri]ma. antecede[n]s p[ro]bat sic: q[ui]libet illa p[ri]nci-
pale significat tu dubitas e[ss]e. ergo i[st]a est tibi dubia. et
p[ri]ma: q[uod] hic est v[er]o modus p[ro]bat p[ro]p[ri]a e[ss]e tibi du-
bia. v[er]o p[ri]ma ab i[st]a b[er]o i[n] de scire i[n] dubitare. q[uod] p[ri]ma
sit falsu[m] notu[m] est: q[uod] ip[s]e est aliq[ui]d dubitare te scire. v[er]o di-
ct[ur] i[st]a. Et si no[n] credis a[n]t[er]i[us] i[st]a. p[ro]bat sic. q[uod] dato
opposito sequit[ur] duo dictiona e[ss]e si[cut] v[er]a. s. tu scis te no[n]
scire sic e[ss]e. et tu no[n] scis te no[n] scire sic e[ss]e. p[ri]ma ps dictionis
p[ro]bat: q[uod] sequit[ur] tu dubitas te scire t[ame]n. ergo tu p[ro]p[ri]as te
scire et no[n] p[ro]p[ri]as te scire. p[ri]ma nota. T[ame]n v[er]o. tu p[ro]p[ri]as
ras te scire et no[n] p[ro]p[ri]as te scire sic e[ss]e. ergo tu no[n] scis sic e[ss]e
vel sic. I[st]a p[ri]ma est bona: q[uod] ex opposito p[ro]p[ri]as cu[m]
maiori i[st]e oppositu[m] m[en]ioris sic: tu scis sic e[ss]e v[er]o sic: et co[n]-
deras te scire. ergo tu p[ro]p[ri]as te scire: q[uod] cu[m] cu[m] e[ss]e enidit[ur]
cu[m] q[uod] tu scis p[ro]p[ri]as te scire. t[ame]n illa co[n]sequetia est bona et
scita. et antecede[n]s est scitu[m]. ergo co[n]sequens est scitu[m] q[uod] signi-
ficat te scire no[n] sic e[ss]e. ergo tu scis te no[n] scire sic e[ss]e. Se-
c[un]da ps dictionis p[ro]bat. q[uod] sequit[ur] tu dubitas te scire sic
e[ss]e. ergo tu dubitas te nescire sic e[ss]e. et co[n]sequetia: q[uod] si v[er]o
dictionis est dubiu[m] etia[m] aliud. Tunc si dubitas te nescire
sic e[ss]e. ergo tu nescis te nescire sic e[ss]e. tenet co[n]sequetia.
ab i[st]e i[st]e ad suu[m] superius e[ss]e.

Ad hec resp[on]det. Ad p[ri]ma d[icit] q[uod] q[ui]nis scia a p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]a e[ss]e v[er]a: tam[en] a p[ro]p[ri]a nescio esse
v[er]a. q[uod] neutra illaz scio e[ss]e v[er]a. a est alia illaz. ergo a
nescio e[ss]e v[er]a. et sic co[n]cedo q[uod] scio aliq[ui]d p[ro]p[ri]a e[ss]e v[er]a
qua[m] nescio e[ss]e v[er]a. sequit[ur]. n. scio aliq[ui]d illaz e[ss]e v[er]am: et
v[er]o illaz dubito e[ss]e v[er]a. ergo scio aliq[ui]d p[ro]p[ri]a e[ss]e v[er]e
ra qua[m] nescio e[ss]e v[er]a. Formali resp[on]sio negat i[st]a co[n]-
sequetia: i[st]a est tibi dubia. ergo tu nescis i[st]a e[ss]e v[er]a. s.
bene sequit[ur]. ergo i[st]a nescis e[ss]e v[er]a. Ad co[n]firmatio-
nem. negat antecede[n]s. Ad p[ro]bationem. nego co[n]sequens e[ss]e fal-
sum. Et ad p[ro]bationem tu nescis hoc i[st]a e[ss]e v[er]e: nec scis

boc istoz esse vey: non sunt plura istoz. ergo tu nescis aliqz istaz ee vera. negat qna. q. oppositu gntis stat cu ante. f. q. tu scis aliqz istaz ee vera: tam tu nescis boc istoz ee vey. nec scis boc istoz ee vey. ex quo cedo vlt. rti. tu nescis aliqd tibi dubiu ee vey: q. tu scis aliqd istoz ee vey. q. qdlibet istoz esse tibi dubiu: ergo tu scis aliqd tibi dubiu ee vey. Ad scdz negat ans. r ad p. batione. nego gntis ee falsu. r ad p. batione cedo qnaz r gntis. f. nullu b ee vey est tibi dubiu. imo stat fil sic illa: aliqne bolez currere e pose: nullu bolez currere e pose. q. sunt de sensu coposito. neqz aliqz illaz est filis. Ad tnu sunt opinionones. Ad agt r p. bati. m. man. volu. q. dntis bez: q. pole est aliqne dubitare se scire. r fm eos rntet. negado ans. f. q. no seqtur. r ad p. batione negat q. gntis sit falsu. r ad rone dntisberi cu tu p. bas duo d. ditiona ee fil vera negat scdz p. sequentiaz illam vide licet. tu consideras te scire r non pcipis te scire sic esse. ergo tu non scis sic ee vel sic. Et ad p. bationem negant q. ex p. cione cu maiori iferat oppositu minoris: q. non eisdem evidetias cu qb. scio pcipio me scire. sz requir vlt. ri. me scire illas ee sufficietes. fm aut dntis bez rntet. negado ans. f. q. no seqtur. Et ad p. batione. negat q. ans. no sit vey. p. pma pte. Ad p. batione negat ans. f. qualicunqz ista: tu scis regē sedere: pncipali significat: tu dubitas ee. imo scio me nescire regē sedere r nescio me scire regē sedere. q. quis tui dubitē regē sedere. imo scio me nescire regē sedere. na si hōes evidetias qb. rex sedet aut si nescio ee sufficietes nescio regē sedē: r scio me nescire regē sedere. Idoc vide ample i de scire r dubitare.

Utz ppō descriptibilis sit pbāda descriptibiliter.

Contra. Sint a b c tres p. pones. a sit ista: de? est. b hō est aial. c rex sedet. r nesci as tu q. illaz sit a. nec b. nec c. scias tam q. due illaz sūt scite a te r alia dubia. q. tu scis q. deus est r hō est aial: sunt scite a te: r alia rex sedet est tibi dubia: tē arguit sic: Ad seqtur

tu scis adeqte significati alicui? istaz qd scis adeqte si gnificari p aliqz istaz. ergo tu scis aliqz istaz. ergo pba tio falsa. qna t3. ans. pbat. q. ans est vey. vt pz ex casu: r gntis falsu. qd pbat. q. qdlibet istaz e tibi dubia. ergo tu nescis aliqz istaz. t3. qna. r ans. pbat. q. qdlibet illaz de mret illa est tibi dubia. Cōfirmat: q. tu nescis a: nec b. nec c. r tu scis q. ille sunt oēs istaz. ergo tu nescis aliqz istaz. qna t3. cu minori. maior pbat: q. da oppositu q. tu scias a. ergo tu scis adeqti significati ipius a qd scis adeqte significari p ipm a. qd est 3 casu. pma qna t3. a singularib. sufficiēter enumeratis. Scdo sic: nō seqt tu scis adeqti significati a ppōnis qd scis adeqte signifi ficari p a ppōne. ergo tu scis a ppōne. ergo tē. qna t3. ans. pbat. q. ans est vey. r gntis falsu: casu poli posito. q. ponat q. a ppō sit illa: hoc est for. r scias tu q. hoc ē for. vel plato: nescias tū an sit for. nec scias an sit plato. tūc pz q. psequens sit falsum. f. tu scis a ppositionem: q. tu dubitas a ppositionez. ergo tu nescis a ppōnem. Qd ans sit veru. pbat sic: tu scis a ppōne pscise signi ficare q. hoc est for. vel plato: r ita scis esse. ergo tu scis adeqti significati a ppōnis qd scis adeqte significari p

a. t3. qna est minor. maior pbat: tu scis a ppōne signi ficare pscise q. hoc est for. vel plato. t3. qna. a pte dnti. et ad totu dntu. Tertio sic: non seqtur tu dubitas adeqti significati b ppōnis qd scis adeqte significari p b ppōne. ergo tu dubitas b ppōne. ergo tē. t3. qna. r ans. pbat. q. ans est vey r cōsequens falsu casu poli po sito. r pono q. a sit illa ppō: hoc ē hoc. b vō sit ista: hoc est for. r scias tu q. hoc ē hoc demtrato for. r nescias q. hoc est for. r nescias q. bec ppositio. hoc est for. pnci paliter significat q. hoc est for. tunc q. antecedens sit ve rum pz. q. tu scis illā pncipali significare sicut tu du bitas ee: q. ans sit falsu pbat sic: tu scis illā hoc est hoc. demtrato for. ergo qdlibet q. sigtu scis ee: sz illa significat q. hoc est for. ergo tu scis q. hoc est for. ergo tu scis b.

Ad bec rntet. Ad pmiu admissio casu. negatur ans. Ad p. batione negat q. cōsequens sit falsu. Ad p. batione negat illa cōia: qdlibet illaz e tibi dubia: ergo tu nescis aliqz illaz: sz bñ seqtur: ergo nul lā illaz scis: est quo tū stat q. tu scis aliqz illaz: Ad cō firmatione negat cōia. Ad scdz negat ans ee vey: imo est falsu sicut cōis. Ad p. batione negat illa cōia a pte dntu ad totu dntu: sic nō valet: tu scis q. illa ppō pncipali significat q. hoc ē for. ergo tu scis q. illa ppō pmo r pncipali significat q. hoc est for. vel q. hoc est plato. Ad tnu negatur ans. Ad p. batione nego cōis ee falsu. Ad p. batione negatur illa cōia tu scis illa: hoc ē hoc. ergo qdlibet q. significat tu scis esse: sz bñ seqtur tu scis hanc ppōne: r aliqz scis ea significare: q. qdlibet q. scis ea significare scis ee. Et si replicas 3: ergo scio a p casu. ergo scio q. ita est totali sicut illa significat: tūc vlt tra: scio q. ita ē totali sic illa significat: sz illa significat q. hoc ē for. ergo scio q. hoc ē for. minor pbat: q. illa si gnificat q. hoc ē hoc. sz hoc ē hoc est hoc ee for. q. illa significat. hoc ee for. rntet negado faz qnaz. sz dz sic argui. scio q. ita est totali sic illa significat: r scio q. illa significat q. hoc est for. sed minor est falsa: quare tē.

Utz necessario r cōtingenter pbatur exponibiliter.

Contra Ad seqtur tu es r po tes nō ee. ergo cōtin gēter es: ergo nō pbatur exponibilr: cōia t3: ans. pbat: q. ans est vey r cōis falsu: q. ans sit vey p pma pte. f. tu es. pz: p scda pbatur: q. tu po tes corūpi: ergo potes nō ee: q. cōis sit falsu. pbatur: q. tu necio es: ergo falsu ē q. tu cōingē ter scis: cōia t3. ans. pbat: Qd qd lest dū est necio esse tu es dū tu es: ergo necessario es. maior est philosophi pmo peryer. minor pz de se. quare tē. Secundo sic: nō seqtur antirps erit r nō poterit ee quā antichristus erit: ergo necessario antichristus erit: ergo tē. cōsequē tia tene: ans. pbatur: q. ans est vey r cōsequens falsu. q. cōsequens sit falsu: patet q. cōtingēter antirps erit: ergo falsum est q. necessario antichristus erit: q. ans sit vey pbatur: r ponatur q. antichristus erit cōtingēter: r q. deus iam puidit r psciuit antichristu futuz. tunc ista est vera. antichristus erit. q. alia sit vera. r nō poterit esse q. antirps erit pbatur: q. si nō da oppositu. f. q. pote ri esse q. antirps nō erit r ponatur i esse q. possibit po sito inesse nullu seqtur iconueniens: r seqtur scientia dci

18

18

esse falsū. Tercio sic: nō sequitur hoc erit post a. et hoc poterit nō esse post a: ergo hoc contingit erit post a. p. ly. hoc demonstrādo aiaz autp: g. rē. gna t3: ams pbat. q. ams ē ver. et gns falsū: posito q. a sit pmi istās aie anti- rpi. q. ams sit ver. p3: q. gns sit falsū. pbat. q. si hoc gñ- gēter erit post a: et hoc erit i a. ergo hoc poterit dñne ēē post a: p3 gna sic si arguit d autp: a. nī gns ē falsū. p- bat. q. si hoc poterit dñne ēē post a. ponat ergo q. dñ- nat ēē post a: et arguit sic: aut ergo hoc nō ē post a. aut imēdiate āre istās pñens fuit post a. Si dē pmi. ergo i- mēdiate post istās pñens erit post a. p3 gna: q. si aia an- tirpi ē: ipa ē ppetua. tēvtra: ergo hoc nō dñnit ēē post a. Si dē p3 ergo hoc ē post a: et imēdiate post istās pñs erit post a: p3 gna vt pū: et si sic ergo nō dñnit ēē post a. Confirmatur. quia non sequitur hoc erit i a: et hoc poterit nō ēē i a. ergo hoc cōtingent erit i a: q. ams ē ver. vt p3: et gns falsū. pbat. q. si hoc cōtingent ē i a. ergo aliqui ver. ē. p3. et gns falsū. pbat. q. si hoc cōtingent erit i a: er- go aliqui ē dñe hoc cōtingent ē i a. t3 gna. q. cullz pponi- ve de futuro corrdetvna de pñi: et gns ē falsū. q. in a falsū ē dñe hoc cōtingent ē i a: t3 gna. q. seqt ergo i a ē: et seqt necio ē: q. si aliqd sit i a: et sit necio ipz necio ē. Itē si b' cōtingent erit i a: ergo i a hoc cōtingent erit: t3 gna p- quērthōe. gns ē falsū: q. i a nō hēbit potētiaz ad nō ēē ex quo i a ē hoc res ppetua: g' ipa tē nō potit nē. qre rē.

Ad hec rñdetur. Ad pmi negatur ams. Ad p- bationē negatur q. gns sit falsū. ad p- batōez nego istā gñaz. tu necio es. ad pbatōez distingo illā partē. oē qd ē dñ ē necio ē: q. ly dñ ē vel se tenet ex parte subī vel pñicari. si ex parte subī est de sensu cōposi- to: et falsa. q. expōitur sic: qd est dñ ē necario ē: et nūc est qd ē dñ ē. q. illd necio sit: ergo rē. ista scda ē falsa: q. dñctōz ē ver. s. aliqd ē dñ ē qd necio ē: vtpote for. Si vo se teneat ex parte pñicari ē de scēlu diuiso. et ē vā et fa- erponēs ē. et nūc ē qd ē q. illd dñ ē necio sit: illa ē vā et q. arguēdo tu capis istā in sensu cōposito: id nego se- cundā. Si at vclis q. teneatur i scēlu diuiso. tūc mior d3 ēē tu es. et cōclō d3 ēē tu dñ tu es necio es. q. ē vā. Alij at distingunt rōe de ly necio. aut itelliatu cadē sup to- tū dñctō: necio oē qd ē dñ est ē. aut sup pñe supra. s. illd vbi ē. pmo mō cōcedit et de scēlu cōposito. scdo mō ne- gatur et de scēlu diuiso. Ad scd3 negatur ams. Ad p- bationē dī q. ams ē falsū sic gns. Et cū tu pbas: q. po- natu q. de pñidit autp3 fore. tūc ista ē vā. antipz erit. cōcedo: et illa ē vā et nō potit ēē q. antipz erit. nego: et cū dicis. da ergo oppositūz admitto q. potit ēē q. anti- rps nō erit. hoc. n. bñ stat cū pñcia dei. n. tñ admitto po- ni i eē: q. antipz nō erit cū pñcia dei. s. nō pñsupposita scientia dei admitto poni esse possibili. ergo posito i es- se quantum est ex parte sui non sequitur icōueniens: sed ex parte alterius positi secū bene pōt seq in cōueniens. vnde illa sunt possibilis: possibile ē ātichristū nō fore. et tamē deus pñidit antipz fore. s. illa nō stat sit: antipz nō erit: et de pñidit antichristū fore. Ad tertūz nega- tur ams. Ad probationē negetur q. cōsequens sit falsū. Et ad pbatōē: hoc erit in a. et hoc cōtingent erit post a. ergo hoc poterit dñne ēē post a. negatur cōsequētia et ad sūmōdine dī q. sūmōd nō ē: q. antipz sic incipiet ēē: et dñnit ēē. seq hec aia incipiet ēē et nō pōt dñne ēē

loquēdo semper de possibilitate nature. hec ē rñsio ma- gistrī in qdratura. Ad cōfirmationē negatur assūptū et ad pbatōnem negetur q. cōsequens sit falsum. Ad probationem negatur consequentia. non enim cuilibet propositioni vere de futuro correspondet vna vera de presenti nisi in terminis simplicibus. Et ad aliud nega- tur consequentia ista per conuersionem: quia nō est cō- uersio. vnde iste stant simul hoc contingenter erit in a: et tamen non contingenter erit in a. et tamen in a. con- tingenter erit. similiter hoc cōtingenter erit in a: et tamen hoc nō cōtingent ē i a. sūr ille. hoc cōtingent erit. et hoc nō cōtingent ē: demonstrādo cōtinne p ly hoc aiaz autp. h doc vide a magis i qto dubio qdrature.

Utrū positius gradus cōpabiliter sumptus pbatu- expōnibit sicut magister dicit.

Contra tis: plato ē fortis. et pla- to nō ē fortior te. ergo tu es ita fortis sic plato. ergo pbatio mala. gna t3. ams pbat. q. pōatur q. tu sis fortis vt octo: plato vō vt qtoz. tē antece- dens ē ver. vt p3. et cōsequens falsū. p- bat sic. q. i oī cōpātōe scā p eq. erit ma eqitē pñcipāt rē i q cōpantur. s3 sic dñctō: tu es ita fortis sic plato: ē cōpātio scā p eq. ergo cōtrēa pñcipant eqitē rē in q cōpant. gna nota cū maior. mior. pbatu. q. hec ē cōpātio nō p magis nec p mior. ergo p eq. gns tamē ē falsū et casu rē. Cōfirmat q. illud gns pñ- cipale sit falsū. q. sequit. tu es ita fortis sic plato tēvtra: tu es eq fortis sic plato. ergo plato ē eq fortis sic tu. gns ē falsū. g' et ams. Scdo sic. nō sequit. vor ē acuta silus ē acut. et sil? nō ē acutior voce. ergo vor ē ita acuta sic sil? q. ams sit ver. p3. et gns falsū. q. i equoco si sit cōpa- tio septio pñicor. sūr si vālet: vor ē magna et aq ē ma- gna. et aq nō ē maior voce. ergo vor ē ita magna sic aq. q. ams ē ver. vt p3: et gns falsū. q. vor et aq nō pñt cōpa- ri i magnitudie s3 pñt3 septio pñicor: q. magnitudo ā bz i vtrūqz idē susceptiū pñm. Tercio sic. si seqt m ful- si magn? et tu nō fuisti aliqd q. tu fuisti. ergo tu fuisti ita magn? sic tu fuisti. ergo rē. gna t3. ams pbat. q. ams sit ver. et gns falsū. q. ams sit ver. p pma parte p3. p scda pbat. q. neci tpe neci istā tu fuisti maior q. tu fuisti. q. gns sit falsū pbat. nā si tu fuisti ita magn? sicut tu fuisti. sit ergo illd istās a. et b sit mediū iter a et b? istās pñs. isto posito arguit sic. i a istā tu fuisti ita magn? sic tu fuisti. s3 i b. istā tu fuisti magn? ergo i a istā tu fuisti ita ma- gnus sic fuisti in b. gns ē falsū: supposito q. continue tu fuisti aut? vsqz ad hoc istās pñens.

Ad hec rñdet. Ad pmi negatur ams. Ad pba- tionē negatur gns ē falsū. Et ad pba- tionē cū dī: oī cōpātōe scā p eq. cōtrēa eqitē pñcipāt rē i q sit cōpātō: dī q. duplex ē cōpātio p eq. Vna q. ē cō- pātōe. et de illa vītate bz arguētū. Alia ē sine pñctōe. et de illa vītate nō bz. negatur ergo maior illa q. vī- mitur p oī cōpātōe scā p eq. Ad cōfirmatōez nega- tur illa gna: tu es eq fortis sic plato. ergo plato ē eq for- tis sic tu. si tñ cōt cōpātio scā p eq cū pñctōe cōcederetur Ad scdm dī q. pñsupponit q. illd i quo sit cōparatio cōciati voce illis cōtrēis qñt nō ē i pñctō. Ad tertū negatur ams. et ad pbatōez negatur q. gns sit falsū. Ad

167
pbatōz negat illa pñ: tu fuisti ita magn⁹ sic tu fuisti.
ergo i aliquo instanti: tu fuisti ita magn⁹ sic tu fuisti: qz
ppō substantiui de pterito ⁊ de futuro i finis compositis
uō exigit istās per substantiationē. Respōsio magrī.

¶ Cōparatiuus gradus exponibilis pbat⁹ rē.
arguit qz nō bene exponit p po
sitiuū cōparatiuū sūptū. qz cum ois
expō sit p notiora. vel ergo gradus posit⁹ est

notior cōparatiuo vel ecōuerso. si ē notior. ergo non recte
exponit p cōparatiuū. si ē. ergo positius gradus nō dē
exponi ⁊ magrī. Cōfirmat: qz si cōparatiuus grad⁹ ex
pōatur p positiuū cōparatiuū sūptū: positius cōparatiuū
sūptus expōit p cōparatiuū. ergo a pmo ad vltimū cōpa
ratiuus expōitur p cōparatiuū. Secūdo sic: nō seqt gra
dus medi⁹ ē remissior sūmo. g⁹ gradus medi⁹ ē remissus
⁊ sūmus ē remissus: ⁊ sūm⁹ nō ē ita remissus: sic medi⁹.
ergo rē. ⁊ pñ. aī. pbat. qz aī ē ver⁹: vt pz. ⁊ pñ. fal
sū: qz illa ē falsa: grad⁹ sūmus ē remissus. qz si ē remis
sus nō est sūm⁹. Sūt nō seqt: biari⁹ ē minor tñario. g⁹
biari⁹ ē magn⁹: ⁊ tñari⁹ ē magn⁹ ⁊ biari⁹ nō est
ita magn⁹ sic tñari⁹. qz aī ē ver⁹: vt pz. ⁊ pñ. falsū p
pma pte. s. qz biari⁹ sit magn⁹: qz ē min⁹ numeroz.
iō nō ē magn⁹. Tercio sic: nō seqt for. ē maior pla
tone. ergo for. erit magn⁹: ⁊ plo erit magn⁹. ⁊ plato nō
erit ita magn⁹: sic for. ergo rē. pñ. ⁊ aī. pbat. qz casu
posi posito aī ē ver⁹ ⁊ pñ. falsū. quod pbat: ⁊ pono qz
for. sit bipedal: ⁊ plato pedat. ⁊ pñ. ad tripedalē qua
titatē ādo i vna hora. ita qz i illa hore qñ qlibz corū est
hic tripedalē quantitātē qlibz desinat ē. isto posito. for. ē
maior platō: qz i quolibz instāti istius hore ipē hēbit ma
iorē quantitātē qz hēbit plato. p codē instāti. ⁊ tñ illa ē falsa
plato nō erit tātus quātus ē for. qz quātūqz quantitātē
hēbit for. tāta hēbit plato ⁊ ecōuerso. ergo plato erit tā
tus quātus erit for.

¶ Ad hec rñ. Ad pñ. qdā volit qz arguitur
qz dūdar: qz cū positiuū cōparatiuū sūptū
sit notior cōparatiuo nō pōt expōi p cōparatiuū: s. p aliā ppō
nē exponēt i dē ipōitātē: vt ego sū tā fortis sic tu: exponit
sic: ego sū fortis: ⁊ tu es fortis: ⁊ tu nō excedis me i forti
tudine rē. Idē rñ. nō placz: qz dūat magrī. Ad alt
siue positius gradus sit notior cōparatiuo siue ē: siue cō
nō qz exponētēs cōparatiui sūptū sūt notiores cōparatiuo.
⁊ exponētēs sūptū sūt notiores positio. ⁊ lz adhuc aliq
exponētis sit min⁹ nō: suffic qz dēs ille sit sūptū notiores
sūt. qz explicite dnt qz exponibilū dē iplicite. Ad cōfirma
tionē negat. pñ. a pmo ad vltimū. pñ. qd ē pñ. catum
pñ. ppōis illud totale nō ē subz seqntis. Secūdo. qz po
sitiuus cōparatiuū sūptū exponētēs cōparatiuū nō pbat expō
nibilū p cōparatiuū. sūptū cōparatiuus exponētēs positius nō p
bat exponibilū p positiuū. Ad pñ. dīc magrī i pñ. catū
tis sūptū qz si cōparatiuo fiat i absoluto illa pñ. catio ⁊. si āt i
respectu nō: qz i istis cōparatiuū gradus nō pñ. catū pñ. catū
sūptū i vtroqz extrēoz. ⁊ iō fa exponētēs nō dē illa: sū
mus gradus ē remissus. s. illa. gradus sūmus ē remissus ⁊ sū
mus ē remissus. ergo sic pñ. catū. gradus medi⁹ ē remissus ⁊ sū
mus ē remissus. ⁊ gradus medi⁹ nō ē ita remissus sic sūm⁹.
ergo rē. Cōfirmat ad aliud dīc qz illa nō ē fa exponētēs: bia
ri⁹ ē magn⁹. hoc magrī i pñ. catū magrī stat i hoc qz exte
riore ad cōuertētā. Rñ. ergo magrī stat i hoc qz exte

ma debet pñ. catū i illo i quo sit cōparatiuo si dē sic expō
ni. siue qz cōparatiuo dē fieri i absoluto. qñ nō ē i pñ. catū
s. i istis. Alr pñ. catū dīc negatō aī. Et ad pñ. catū ne
gat qz pñ. catū sit falsū p illa pte. gradus sūm⁹ ē remissus. i
mo ē vera s. calculatorē qz ē infinite itēsus. Ad aliū qñ
cōcedit qz biari⁹ ē magn⁹. Alr. n. cōcederet illa qz bi
nari⁹ sit minor tñario rē. Ad pñ. catū rñ. catū magrī. i. rñ. catū.
argūto si dubij pñ. catū qdatur cōcedēdo aī. s. qz
nō seqt: nec arguit ab exponibili ad exponētē: qz aī nō
ē exponibilis: s. resolubile p demōstratiua instāti vel ipis
sic: i a instāti fortes erit maior platone. ergo for. erit ma
ior platone. ⁊ tñ aī sic exponit: i a instāti tā for. qz plato
erit magn⁹. ⁊ i a instāti pñ. catū nō erit tātus sicut erit for. i
codē instāti. ergo i a instāti for. erit maior platō: s. hec for.
erit maior qz plato erit: imēdiate exponitur: qz i finis
compositis nō exigit istās p sua vñ. catū. ⁊ iō concedit qz
for. erit maior platone: ⁊ nunqz erit maior qz erit plato.
pma pars pz. qñ. catū for. erit ita erit qz for. ē maior pla
tone: ergo rē. ⁊ pñ. catū: ex quo illa ppō: for. erit maior pla
tone ē singularis i finis simplicibus. Secūdo pbat qz
for. nō hēbit maiorē quantitātē qz hēbit plato. ergo for.
nō erit maior qz erit plato. ⁊ pñ. catū. aī. pbat: qz for. ha
bēbit oēs quantitātē citra tripedalē: ⁊ oēm tāle hēbit pla
to: ⁊ nō maiorē. ⁊ cōceditur ē qz for. erit maior platō:
⁊ tñ plato erit tātus sic erit for. qz i quolibz instāti for. erit
maior platone: ⁊ i tota hora plato erit tantus sicut erit
for. qz rē. Ad pñ. catū tñ aliē dīc negatō aī. s. qz nō seqt.
Ad pñ. catū dīc qz aī ē falsū: sic ⁊ illa sua exponētēs:
plato nō erit tātus sic erit for. Ad hoc. n. qz illa sit vera:
for. ē maior platone. nō solū requit qz i quolibz instāti
hore future for. ē maior platone. s. qz i tota hora. quod
ē falsū: qz i tota hora plato ē tātus sic for. ⁊ magrī ē fate
tur. sic iste due cōuertēt. for. ē maior platone. ⁊ for. est
maior qz erit plato. Ista responsio est crassior. ⁊ ma
gis palpabilis rē.

¶ Cōparatiuus gradus exponibilis pbat⁹ rē.

¶ Contra. Alr. quod p supabundātiā ali
quoz dī pluribus quēnit super
latius gradus ē hōi: ergo non quēnit pluri
bus: tñ. ultra: ergo nō pōt exponi per negatiuā cōpara
tiui. ⁊ pñ. catū: qz tñ. catū possz quēnit pluribus vt pz. Con
firmat: qz i m gramaticos superlatiuū ē illd qd ad plu
res sui generis cōparatiuū oibus supōitur: ergo nō con
uenit pluribus. ⁊ pñ. catū: tñ. ultra: ergo nō expōit per ne
gatiuā cōparatiui. pz. pñ. catū: qz ex opposito qñtis seqt op
positū aītis. Secūdo sequit qz ego sū sapiētior istis: et
tñ nō sū sapiētissimus istoz. qñtis est ipōit: qz sequit. ego
sū sapiētior istis. ergo sum sapiētissimus istoz: demon
strādo idē per ly istis ⁊ istoz: ⁊ tenēdo superlatiuū po
situe: qz eodē mō exponitur cōparatiuus ⁊ superlati
uus positue sumptus. assumptū pbat⁹. ⁊ pma pars d
ducitur sic. ego sum sapiētior te ⁊ deo: ego sū sapiēti
or istis. per ly istis demonstrādo te ⁊ deū: pñ. catū ⁊ a con
uertibili ad conuertibile ⁊ aītis est magrī i capitulo d
comparatiuo. Secūda pars probatur: quia contradi
ctorium est falsū. s. ego sum sapiētissimus istozum: quia
tertia exponētis ē falsa: quē ē. ⁊ nō aligis istozum est ita
sapiente: sicut ego: quia contradictorium est verum. s.
aliquis istozum est ita sapiens sicut ego. quare rē.

nt

pt

Tertio sic: non sequitur tu es fortis. et asini sunt fortes: et non alijs asinus ē ita fortis sicut tu. ergo tu es fortissimus asinorum. ergo tū. gñā t3. anis pbat sic. q. anis est verū vt pz: t3. gñā falsū. q. significat te eē d nūero asinor. rñdet. Ad pñm dī q. suplativū pōt sūmi duplī. s. positīve et negativē. positīve sūptus dī p supabūdātiā cū sumat p excessū aliquor. negativē at sūptus nō dī p superabūdātiā cū sumat p nō excedi ab alijs et nō p excedē alia. et sic pōt pvenire plūbns. et sic sūmī qñ exponit per negativā cōparatī. Ad cōfirmationē sūti dī. Ad h3 negat asūptū. s. q. seqt il lūd. q. ego sū sapiētiōr istis: et tū nō sū sapiētiōr istor. tenēdo suplativū positīve. Ad pbatōz cū dī: ego sū sapiētiōr te et deo. ergo ego sū sapiētiōr istis. Dī q. eo mō quo tenet illud copulatī: te et deo eo modo tenet l3. istis: tū tenet dīvisivē bīqz ambe pōnes falsē sū. pma. n. equalet hūic copulatīe falsē. ego sū sapiētiōr te: et ego sū sapiētiōr deo. Secūda h3 bāt etiā exponētē falsam. et nō alijs istor ē ita sapiēs sic ego. Sivo vbiqz tenet collectīe abēve. pma. n. isto mō cōcedit magr: et hāt vā ē cuius etiā exponēs d3 eē i numero plurali. et isti nō sunt ita sapiēs sic tu et deus: et vā ē: q. dīctoriū falsū. s. isti sū ita sapiēs sic ego: q. seqt: ergo iste ē ita sapiēs sicut ego. vt vult magr. Et hñlīr dīcēdo: sū sapiētiōr istor rū pōt teneri collectīe et dīvisivē. pmo mō est vā. s. mō falsā. et exponit pñse sic dñi ē de ppatīo. Si tñvclles q. l3 istis solū teneret dīvisivē i illa: ego sū sapiētiōr istis negatē sic ista gñā: ego sū sapiētiōr te et deo. Ad 3^m dīcūt grāmāti cī q. illa: tu es fortissim⁹ asinor: l3 sit congrua tñ significatiō ē falsā: q. significaret te eē de numero asinor. et gñr h3 eos dī q. talis pbatīo vāda et vbi recte scā est cōparatiō suplativū q. d3 fieri in res eiusdē generis solū. Vel alit dī q. illa ē vā: tu es fortissim⁹ asinor: et negatur q. significet te eē de numero asinorūz q3 tūm ad naturam ppiam tē.

22

Utrū differt aliud: et nō idē: exponātur vt dīc magr.

Contra. Ad sequitur tu es nō idē chymere. ergo tu es: et chymere ē: tu nō es chymere. ergo pbatīo mala. gñā t3. anis pbat. q. anis ē verū et gñā falsū. q. anis sive verū pbat sic: tu nō es idē chymere: et tu es. ergo tu es nō idē chymere. t3 gñā a negativā de pñcato finito cūz cōstantia subiecti. ad affirmatiā de pñcato infinito: et anis ē verū: vt pz. ergo et gñā. q. at gñā sit falsū pz. q. illa exponēs ē falsā. s. chymere ē. Secūdo sic. nō seqt: tu fuisti: et asin⁹ fuit qñ tu fuisti: et tu nō fuisti asinus. ergo tu differebas ab asino: ergo tē. gñā t3. anis pbat q. anis ē verū vt pz: et gñā ē falsū. pbat: q. sequitur tu differebas ab asino. ergo tu differebas ab hoc asino: et ab illo asino: et sic de singulis asinis q. fuerūt. qd ē falsū: q. multi fuerūt asini corrupti an⁹. tu fuisti: a qb⁹ mō differebas: q. alietas nō cadit: nūi in ēa q. sūt. Tertio sic: nō seqt: sor. sener nō differt a seipso puero. ergo sor. sener ē: et sor. puer ē. et sor. sener nō ē sor. puer. ergo tē. gñā t3. anis pbat. q. anis est verū vt pz per pñdorpbirū. et gñā falsū: q. si illa ē vā: sor. sener ē. illa ē falsā sor. puer est. et e3. Et si dī q. oīa pōt capi duplī. s. positīve et negativē. pñmo mō loq̄ magr. et sic ponit extremā eē sūt: et sic loq̄ pñdorpbī. et sic negat tā mīvū extremā ab alio: sive simul sūt sive nō. Contra:

R

q. pñdor. nō pōt itelligē negatiō. q. oīa relatiō requirit duo extrema eē simul. s3 oīa ē relatiō quōcūqz accipiat sive positīve: sive negatiō. ergo requirit duo extra simul. gñā nō cū mīori. maior. pbat. q. si sit relatiō sūbi subm: et si b⁹ ē sūbi cōrelatiū ē: et q. cōrelatiā sūbi sūbi s3 pñm i pñcamēto relatiōis. ergo q̄libz relatiō requirit extrema eē simul. s3 cū oīa ē alietas sit relatiō qdā. ergo alietas requirit extrema eē simul. s3 sor. sener et sor. puer nō sūt sit. ergo nō bñ dī. sor. sener differt a sor. puero.

Ad bec rñdetur. Ad pñm dīstinguo illā: tu es nō idē chymere: q. vel totū pñcatū ē infinitū. vel solū pma ps. si pñmo mō cōcedo q. nō sequitur: tu es nō idē chymere. ergo tu es: et chymere ē tē. q. ly nō idē chymere nō pbat per exponētēs: sic differt. q. nō cōvertunt ista: nō idē chymere et differt a chymere put ly nō iūnitat totū. Sivo sō mō negat q. nō sequitur. Et ad pbatōnē nego q. anis sive verū: imo ē falsū sic gñā. Et ad pbatōz negat gñā ista: tu non es idē chymere: et tu es. ergo tu es nō idē chymere: accipiendo ly nō put infinitat partē: nec arguitur: tūc a negativā de pñcato finito ad affirmatiā de pñcato infinito totali: vt itelligit regula. Sivo ly nō iūnitat totū cōcedit gñā: s3 nō ē contra pñdorpbī. Ad sū negat gñā. et dī cōcedo anis: s. q. nō sequitur: q. nō arguitur ab exponētib⁹ ad cōpositā. q. hā exponēs d3 eē ista. et asinus fuit qñ tu fuisti: et nūqz fuit asinus qñ tu fuisti. mō bec ē falsā: bec ē rñdo magr. Vel breuius dicatur q. hā exponēs d3 eē illa. et asinus fuit solū qñ tu fuisti: ergo tē. et ista ē falsā. Ad 3^m dī sic ibi. Ad replicā dī q. oīa relatiō requirit extrema eē simul sū rōnē referendū: sive qñtu ad depēdētiāz qd idē ē. nō at oīa relatiō requirit extrema eē sit actu: q. pñe posterī sūt cōrelatiā. l3 si sit existat actu: et ita i pñposito.

Utrū nota exclusiōis vt ly nñ et pñse pvenit expōitibi:

Contra. Ad sequitur pñse sic ē aliq. ppō significat. et nō aliē q3 sic ē aliq. ppō significat: et tam arguitur dīute. ergo pbatīo mala. gñā t3. cū mīori. maior. pbat. q. anis ē verū et gñā falsū. q. anis sive verū pbat sic: pñse sic ē ppō vā significat: et oīs ppō vā ē aliq. ppō. ergo pñse sic ē aliq. ppō significat. q. gñā sit falsū pbat. q. hā exponēs ē falsā: cū dīctoriū sive verū. s. alit q3 sic est aliq. ppō significat: q. alit q3 sic ē ppō falsa significat: ergo alit q3 sic ē aliq. ppō significat. t3 gñā ab inferiori ad sūū superius. et anis ē verū. ergo et gñā. q. tē. Cōfirmatur: q. nō sequitur: sic ē q̄libz ppō significat: ergo pñse sic ē q̄libz ppō significat. q. anis ē verū: et gñā falsū. q. gñā sit falsū pbat: q. seqt. pñse sic est q̄libz ppō significat. ergo q̄libz ppō ē vā. t3 gñā. de quocūqz pñcatū diffō et diffinitū. diffō at ppōis vē ē significare pñse sic ē. ergo si bec diffō significare pñse sic ē vē affirmat de q̄libz pñone. ergo hoc diffinitū. s. ppō vā d3 affirmari de q̄libz ppōne. q. anis sive verū pbat: et pñmo pma pars. q. q̄libz ppō vā significat sic ē: vt pz et q̄libz falsa sic ē: l3 non pñse sic ē: vt hō ē asin⁹ significat hoies ē aial. ergo q̄libz ppō significat sic ē: et alia pars pbat. s. nō aliē q3 sic ē q̄libz ppō significat: q. dīctoriū ē falsū. s. alit q3 sic ē q̄libz ppō significat: q. seqt. ppō vā ē ppō: ergo ppō vā alit ē q. sicut ē significat: qd ē falsū. Secūdo sic mō gatur: exclusiō ē exclusiō: et nihil nō exclusiō est exclu-

sum. ergo tñ exclusū ē exclusū. qz añs ē vey: vt pz 7 hse
quens falsū: qz iplicat. pbat: cuiuslibz exclusiue affirma
tine subm icludūt 7 oppositū subī excludūt. sz ly exclusūz
ē subz. 7 ly nō exclusū ē oppositū subī: ergo exclusū iclu
dūt iplicat: qz 7c. Itē cū cuiuslibz exclusiue affirmative
p̄dicatū dicat de subo: 7 remoueat ab opposito subī. sz
p̄dicatū dī tā de subo qz de opposito subī. ergo ē falsa.
minor. pbat: qz oppositū subī excludūt. ergo p̄dicatūz
vificat de opposito subī. Cōfirmat: qz nō seqt falsūz 7
hoc vey 7 dicit: demonstrādo p ly hoc istā: de ē. 7 nūbīl
nō falsū: 7 hoc vey 7 dicit. qz añs ē vey 7 añs falsū. qz
añs sit vey p pma pte pz. pbat p fa. qz dīctoriū ē fal
sū. f. aliqd nō falsū: 7 hoc vey 7 dicit: qz seqt qz duove
ra dīcūt. qz āt añs sit falsū. pbat: qz seqt tñ falsū 7 hoc
vey 7 dicit. ergo oīa dīcētia sūt falsū: 7 hoc vey. 7 hse
quēta ab exclusiua ad vey de tñis trāspōitis. añs est
falsū. ergo 7 añs. Itē nō seqt: tñ nō oīs hō ē alb⁹. ergo
nō oīs hō ē alb⁹: qz casu poli posito añs ē vey: 7 añs fal
sū. qz ponat qz oīs hō sit alb⁹: tūc añs ē falsū. cū dīcto
riū sit vey. f. oīs hō ē alb⁹. qz āt añs sit vey. pbat. qz seqt
de albū ē nō oīs hō. ergo tñ nō oīs hō ē alb⁹. 7z añs ab
vū affirmatiua ad exclusiua de tñis trāspōitis. 7 añs ē
vey. ergo 7 añs. Tercio sic. Tūc nō seqt tñ. xij. sūt apli.
ergo. xij. sūt apli. 7 nulla nō. xij. sūt apostoli: qz añs ē ve
rū vt pz 7 añs falsū. qz fa ps ē falsa. f. nulla nō. xij. sunt
apli. qz dīctoriū ē vey. f. aliqd nō. xij. sūt apostoli: qz pe
trus 7 paul⁹ sūt apli 7 sūt aliqd nō. xij. Cōfirmatur. qz
nō seqt for. 7 bñ. nō differūt numero. 7 for. 7 bñ. nō sūt
nō diferentes numero: ergo for. 7 bñ. tñ differūt nu
mero. qz añs ē vey 7 añs falsū. qz añs sit vey p pma pte
pz. p fa pte. pbat: qz oppositū ē falsū. f. for. 7 bñ. sūt nō
diferētes nūero: qz seqt: ergo for. 7 bñ. nō sunt differē
tes: quod ē falsū. qz añs sit falsū. pbat: qz seqt for. 7 bñ.
differūt pte. ergo falsū ē qz tñ differūt numero. Itē po
test argui qz illa nō ē vā. spēs p̄dicat de plib⁹ differētib⁹
numero tñ: 7 tñ fa exponens est falsa. quare 7c.

Adhec rñdet. Ad p̄mā negat maior. f. qz nō se
q̄tur. Ad pbationē negat qz añs sit vey
lmo ē falsū sic añs qd ex illo ante seqtur: qz q̄libz ppō ē
vā sic arguendo. sic ē aliqd ppō significat: 7 nō alr qz sic
ē aliqd ppō significat. ergo oīs ppō ē vā. 7z añs: qz oppo
sitū cōsequens nō stat cū ante. f. qz aliqd ppō nō sit vā. sed
falsa. qz seqt aliqd ppō ē falsa: ergo alr qz sic ē aliqd ppō
tio significat. quod ē dīctoriū se ptis añs. id 7c. ad p
positū reditū cū tu pbas añs ē vey. negat añs. qz ar
guit ab inferiori ad suū superi⁹: cū dictōe bēte vi negatio
nis p̄posita. cuiusmodi ē iste tñm⁹ p̄cise. id nō valet.
Ad cōfirmatōez negatur qz nō seqtur. Et cū arguis qz
añs ē vey 7 añs falsū. negat qz añs sit falsū: imo ē verū
sic añs. Ad pbatōez cū dīcis: seqt qz q̄libz ppō ē vā: ne
gatur: 7 cū tu pbas: qz de quocūqz dī dīstō 7 dīstīnūz:
2cedo. sz significat p̄cise sicut ē. ē dīstō ppōis vey: cōce
do. ergo de quocūqz dī illa dī ppō vā: concedo: 7 id ne
go illa: q̄libz ppō significat p̄cise sic ē. ex qz seqret qz q̄li
bz ppō cōtē vā. sz 2cedā ipsā p̄cise sic ē qz ppō significat
Ad hz dīcūt qdā qz illa ppō: tñ exclusū ē exclusū ē im
pōis: qz iplicat dīctorē. seqt. n. ex ipā qz nūbīl nō exclu
sū ē exclusū: 7 aliqd nō exclusū ē exclusū. pma ps pz. qz ē
fa exponēs ei⁹. fa. pbat: qz cuiuslibz exclusiue affirma

tine oppositū subī excludūt. Sz si exclusū ē oppositū subī.
ergo nō exclusū excludūt: 7 id dīcūt qz ille nō sūt exponē
tes. sz dz addi etiā exponēs. f. nō exclusū ē exclusū: 7 tūc
exponēs iplicat: sic exposita. qz 7c. Adagī āt alr rñdet
sepio arg⁹ p̄mā dubi⁹ q̄drature negādo assūptū. f. qz nō
seqt. Ad pbatōez negat qz añs sit falsū. Et ad pbatōez
cū dīcis qz iplicat: negat: 7 cū tu pbas sic: cuiuslibz exclu
siue affirmatiue subm icludūt 7 oppositū subī excludūt.
sz ly exclusū ē subz: sz ly exclusū ē oppositū subī. ergo ex
clusū icludūt 7 nō exclusū excludūt. negatur añs. sed
seqt. ergo ly nō exclusū ē exclusū. 7 hāc 2cedo: qz stat
mālī. nego tñ istā. nō exclusū ē exclusū. qz stat formalr. si
mālī cōcedo istā: ly exclusū icludūt. negatur tam illa:
exclusū icludūt. Et ad aliā pbatōez negatur qz p̄dicā
tū ist⁹ exclusiue vificet dī opposito subī. Et cū arguis: qz
oppositū subī excludūt. ergo p̄dicatū vificatur de oppo
sitū subī. negatur añs. Ad. n. vificatur de opposito subī
sz de illo tñio oppositū subī qz nō ē oppositū subī: sz ly
nō exclusū ē oppositū subī. p̄p̄ea dz sic argui: Exclusū
ē exclusū 7 nō exclusū ē exclusū. ergo p̄dicatū vificatur
de opposito subī. cōceditur añs: sz negatur minor: tāqz i
plicās dīctorē. Ad cōfirmatōē cōcedo qz nō seqtur.
qz fa exponēs nō bene sumitur: sz sic dz accipi⁹ plurali
cū subīciatur tñm⁹ plurali numeri vel equalēs dīcēdo
sic: 7 nulla nō falsū 7 hoc vey 7 dīcūt. qz falsa: qz oppo
sitū ē vā. f. aliqd nō falsū 7 hoc vey 7 dīcūt. Et ad aliud cū
dī qz nō seqt: tñ nō oīs hō ē alb⁹. ergo nō oīs hō ē alb⁹
nego. imo seqtur. sz p̄p̄ pbationē quā facis qro q̄to te
nēt ly nō: aut infīnīte: aut negatiue: si negatiue antecēdēs est
falsū sic cōsequēs. 7 ad pbationē ab vū de tñis trāspōi
tis ad exclusiua dī qz nō valet cōsequētia: qz exclusiua ē
negatiua. Sī vō tenetur infīnīte dī qz añs ē vey: sic pbat ar
gumentū. sz nego qz cōsequēs sit falsū. qz illa: nō oīs hō ē
alb⁹: ē affirmatiua: ex nō tenetur infīnīte: 7 valet tātum si
dicere: ens nō oīs hō ē albus: dīcūt illi: cū ly nō tenet
infīnīte 7 nō negatiue. Ad etiā dī qz q̄m nota exclusiōis
cadit sup tñm⁹ numeri plurali qz nō dz pbari p nega
tione infīnīte: sz nota pluralitatis: 7 id illa: tñ duode
ci sūt apli: dz sic pbari: duodeci sūt 7 nō plures qz duo
decī sūt apostoli. ergo 7c. Ad cōfirmatōē cōtuer dī ne
gādo qz nō seqtur. Et ad pbationē dī qz añs est vey sic
antecēdēs. Et cū tu pbas cōsequēs cē falsū sic. illa dī
ferūt spēs. ergo falsū ē qz tñ differūt numero. negat cō
sequētia sz valet. ergo falsū ē qz differāt tñ numero. cō
cedūt ergo istā. tñ differūt numero: 7 negāt istā. illa tñ
differunt numero. Ergo āt clar⁹ respōdere qz dz expo
ni sic: for. 7 bñ. differūt nūero: 7 for. 7 bñ. nō differūt pl⁹
qz numero. ergo for. 7 bñ. differūt tñ numero quod p eodē habeo.
Quādo. n. nota exclusiōis cadit sup ly differūt numero:
vel differt spēs vel genere dz exponi p plar qz. sine et nō
exclusionis mediaret tñ illa. dīcēdo: differt tñ nume
ro 7c. qz sensus cōistaliū ppōnūz ē ille: qd declaratur p
talem exponētem: 7 tūc ad formam argumētū concedūt
qz nō seqtur: qz ille nō sunt vere exponētes. Adagī aut
posuit vniuersaliorem modū: 7 p hoc pz q̄to pōt dīci:
qz illa: spēs est que predicatur de pluribus differētib⁹
numero tñ. ly tñ cadit sup differētib⁹ numero: vī su
pra ly numero: 7 debz exponi sic: hoc p̄dicatur dī plu

ribus differētibus numero: et nō pāteat de dīntib⁹ plus
q̄ numero. ergo rē. Et illo mō exponēdo dīffo speciei
nō cōuenit generi. Hic modus clarus est.

Utrū dictiōes exceptiue pter pterq̄. et nisi probentur
exponibiles.

Contra nō seq̄. fontes non exci-
piūt ergo oīs hō pter for. excipit. ergo
rē. q̄na t̄z. aīs pbat: q̄ casu possibili
posito aīs ē verx: et q̄is falsū. vt ponat
q̄ fontes nō excipiāt cursu: q̄ currar:
et oēs alij hoies excipiāt a cursu: q̄ nō
currāt: tūc aīs ē verū vt pz: et q̄is falsū ē: q̄ sequit cō-
tradictio: q̄ sequit q̄ for. excipitur et q̄ for. nō excipitur

Scdō ps dūcitur sic: oīs hō pter for. excipitur. ergo
for. nō excipit. t̄z q̄na. ab. exposita ad vñā suā exponen-
tē. p̄ma pbat sic. q̄i oī exceptiua affirmatiua ps ē ca-
pta excipit. for. ē ps ē capta. ergo for. excipit. Scdō
sic: nō seq̄. tu scis oēs ppōnē pter a. et nō immediate ante i-
stās p̄sens sciūsti oēs ppōnēz pter a. ergo tu icipis scire
oēs ppōnēz pter a. ergo rē. t̄z q̄na. aīs pbat. q̄ casu poli-
posito aīs ē verx. et q̄is falsū. q̄ ponat q̄ scias oēm p-
pōnē pter a. et q̄ immediate āte istās p̄sens sciūsti a. et im-
mediate post istās p̄sens scies a. tūc pz q̄ aīs ē verū. q̄
q̄is sit falsū pbat: q̄ seq̄ tu icipis scire a. q̄is ē q̄ casu. et
t̄z q̄na ab exceptiua ad alterā p̄re exponētē. tamē a. sili
optie sequit: tu p̄mittis mibi oēs denariuz pter a. ergo
tu p̄mittis mibi a. et ita vñ i p̄posito: vñ dicitur cā dūer-
sitatis. Tercio sic. nō sequit. for. dicit verū: et nullus hō
nō for. dicit verx. ergo nullus pter forē dicit verx. ergo rē.
t̄z q̄na. aīs pbat. q̄ casu poli-posito aīs est verx. et q̄is
falsū: q̄ ponat q̄ for. dicat tū istā: deus est: tu vñ dicas
istā: nullus hō pter for. dicit verx: et vos sitis oēs hoies
loq̄ntes. q̄ aīs sit verx pbat. p̄ p̄ma pte pz. p̄ scdā p-
bat: q̄ si nō da oppositū. s. q̄ aliq̄ nō for. dicit verx. et cū
nullus alī loq̄tur nisi tu. ergo tu dicis verx. s. tu dicis q̄
nullus pter for. dicit verx. ergo ita ē q̄ nullus pter for. dicit
verx. ergo tu nō dicis verx. ecce q̄ oppositū scdē partis
aītis iplicat. ergo falsū. et q̄n̄ scdā ps aītis ē vñ. q̄ aīs
sit falsū pbat. q̄ si nō da oppositū q̄ sit verx et sequit q̄
sit falsū: q̄ sequit aliqd est verx: ergo significat sicut est:
sed significat q̄ nullus hō pter for. dicit verx. ergo ita ē
q̄ nullus hō pter for. dicit verx. ergo tu nō dicis verx: et
nō dicis nisi cōsequens: ergo cōsequens nō est verx.

Ad hec rīdet. Ad p̄mū dicit qdā q̄ exceptiua
illa: oīs hō pter for. excipit claudīt dī-
ctionē. t̄z pcedūt q̄ nō seq̄: s. nō d̄z sic exponi vt argu-
is: s. sic for. nō excipit. et oīs hō nō for. excipit: et for. exci-
pit. ergo oīs hō pter for. excipit: et tunc aīs iplicat dī-
ctionē sic q̄is. Ad q̄n̄ alī rīdet. io. argumēto p̄mī du-
bīj q̄drature negādo aīs. s. q̄ nō seq̄tur. Et ad p̄batio-
nē negat. q̄ q̄is sit falsū: imo est verx sic aīs. Ad p̄ba-
tionē negat q̄ sequit dīctio. cūz dicis q̄ sequit q̄ for.
excipit negat. Ad p̄bationē. in oī exceptiua affirmati-
ua ps ē capta excipit: s. for. ē ps ē capta. ergo for. exci-
pit. negat q̄na: s. bene sequit: ergo ly for. excipit. et il-
la stat sili. q̄ for. non excipit et ly for. excipit. q̄ in minorī
or. supponit mālī cū d̄z for. est ps ē capta: q̄m ly ps ē
apta. est t̄mīn⁹ scdē itentiois vel ipōnis. Ad scdūz rī

det magr i. xliij. arg⁹ p̄ncipal⁹ dūbīj negādo aīs. s. q̄
nō seq̄. Et ad p̄bationē negat q̄ q̄is sit falsū. imo ē ve-
rū sic aīs. et ad p̄bationē negat q̄na. nec arguit ab expo-
sita ad vñā suā: exponētū. q̄ illa nō ē exponibīl nec p-
babil⁹ rōne dictōis exceptiue: s. rōne icceptōis ē ip̄a cālī-
ferenda. Ad sūez d̄z q̄ nō ē ad p̄positū: q̄ ista: tu p-
mittis oēs denariū pter a nō h̄z p̄bationē q̄ dūctat cū
p̄batōe dictōis exceptiue q̄r non ē i p̄posito: et ita pz q̄
aliq̄ ē exceptiua p̄p̄a affirmatiua q̄ nō ē alicuius sue ex-
ponētis illatiua. Ad 3^m d̄z q̄rēdo an ista ppō. null⁹ hō
pter for. dicit verx. significat p̄cise i casu an nō. si sic: nō ad-
mittit: q̄ ē insolubile simplr. Sūo nō ponatur p̄cise ad-
mitto casu: et pcedo aīs. s. q̄ nō seq̄. negat t̄z q̄na. s. q̄
p̄batio sit mala. q̄ q̄is nō ē expōsibile cū significet p̄po-
sitiue. s. q̄ nō h̄z p̄ter for. dicit verx. Et pcedo q̄ an
tercedens est verx et cōsequens falsum.

Utrū nota reduplicatiōis iquātū p̄bet exponibiles.

Contra nō seq̄. Ens inq̄tū ens ē subm
c metaphisica: ergo ens ē ens et
ens ē ens ē subz metaphisice: et si aliqd ē ens il-
lud ē subz metaphisice: ergo p̄batio mala. t̄z q̄na: aīs
pbat: q̄ aīs ē verx: vt pz et q̄is falsū: q̄ t̄ia exponēs est
falsa. s. si aliqd ē ens illud ē subm metaphisice: q̄ vñ
p̄ditōal cur⁹ opp^m q̄ntis stat cū aītē. Scdō nō sequit
for. ē for. et for. ē risibilis. et si aliqd ē for. illud ē risibile. er-
go for. inq̄tū for. ē risibil: q̄ aīs ē verx. vt pz et q̄is fal-
sū: q̄ pbat: q̄ seq̄ for. inq̄tū for. ē risibil: ergo for. ē q̄
for. ē risibil. t̄z q̄na a cōuertibili ad q̄uertibile: s. q̄is est
falsū: ergo aīs. q̄ q̄is sit falsū pbat sic: q̄ oē q̄d cōpe-
tit alicui i m quod ip̄z p̄petit sibi p̄mo. p p̄būz p̄rio po-
ste. s. risibile nō p̄petit p̄mo for. imo hoi: q̄ for. p hoiez:
ergo nō cōpetit sibi s. q̄ b̄mōt. q̄na t̄z i baroco. et ātece-
dens pz. Tercio sic. nō seq̄ aīal iquātū aīal nō ē aī-
nus: ergo aīal ē aīal et aīal nō ē aīn⁹: et si aliqd ē aīal il-
lud nō ē aīn⁹: q̄ aīs est verx et q̄is falsū. et q̄is sit falsū
pz: q̄ t̄ia exponēs ē falsa. s. si aliqd ē aīal illud nō ē aī-
nus: q̄ opp^m q̄ntis stat cū aītē. ista. n. s. s. simul: aliqd ē
aīal et aīn⁹ ē aīnus. q̄ aīs sit verx pbat. q̄ vel alī inq̄-
tū aīal ē aīn⁹. vñ aīal inq̄tū alī nō ē aīn⁹. s. nō ē dicen-
dū p̄mū: q̄ falsū ē vt pz p̄ exponētes: ergo ē dicendū s. q̄

Ad hec rīdet. ad p̄mū d̄z q̄ ly inq̄tū pōt sumi
duplī. s. specificatiue et reduplicatiue mō
ista ppō: ens inq̄tū ens ē subz i metaphisica. ē vñ tenē-
do specificatiue solū. nō āt reduplicatiue: tūc nō h̄z p̄bati
p̄ exponētes s. sic. Ens sub rōe q̄ ens ē subz i metaphi-
sica: ergo ens inq̄tū ens ē subm i metaphisica. Ad
s. nego assūptū. s. q̄ nō seq̄ tenēdo inq̄tū reduplicati-
ue. Et vltra cū dicis: q̄is ē falsū negat. Ad p̄batōez
cū d̄z for. inq̄tū for. ē risibil. ergo for. s. m q̄ for. ē risibil
pcedo q̄n̄z sili tenēdo s. q̄ r̄duplicatiue nō āt specifica-
tiue. Et cū dicis q̄ q̄is ē falsū: q̄ oē q̄d p̄petit alicui s. q̄
q̄ ip̄z cōpetit sibi p̄mo. d̄z q̄ verx ē tenēdo ly oē q̄ spe-
cificatiue nō āt reduplicatiue. Ad 3^m nego assūptū. s.
q̄ nō seq̄tur. Et ad p̄bationē nego q̄ aīs sit verx: imo
ē falsū sic q̄is. Et ad p̄bationē cū tu q̄ris vel aīal inq̄-
tū aīal nō ē aīnus. Dico q̄ nec sic nec sic. vñ q̄z. n. est
falsa. Et si d̄z q̄ de quolibz d̄z atq̄z d̄ictōria in com-
plexoz: et de nullo ambo sili dicuntur s. aīn⁹ et nō aīnus
sunt d̄ictōria in complexoz: ergo aīal inq̄tū ē aīnus vñ nō

an? **¶** q illud pncipiū idiget ser limitationibus.

¶ Prima de quolibz emino singulari: qz de emino cōi possit abo vificari qz hō ē alb? z ē nō alb?. Secūda simpliciter qz de aliquo cōplexo non vificatur. z posito qz for. sit niger falsū ē qz for. alb? sit currēs: z sit falsū est qz for. alb? sit nō currēs. Tertia supponēte p aliquo qd ē. qz alr nullū vificaret. nā te nō exite nec tu es currēs nec tu es nō currēs. Quarto mediāte hoc vbo est d pnti: qz mediāte vbo de pterito vel de futuro nō opz: vt hoc demādo istās pns fuit: aut accūs vel hoc fuit: nō accūs. Quia z de nullo abo sit diuine supra: qz collectiue pnt sit vificari tenēdo qz totū sit sue ptes: vt dato qz vni? scuti medietas sit alba z alia nigra: tē hoc scuti ē albū z nō albū tenēdo ly z collectiue. Sexta sit. qz successiue pnt vificari: vt si for. essz albus z postea niger post hoc essz vā: for. ē alb? deide hoc essz vā. for. non est albus. Ad ppositū redēdo deficiunt due pme cōditiones: iō non sequitur.

¶ Qz imēdiāte pbat exponibilr sic dicit magister.

¶ Contra. Non sequitur. post hoc tu eris
inter illud z hoc tu eris. ergo imēdiāte post hoc

tu eris: ergo pbatō mala: gna t3. ams pbat: qz ams ēve rū vt p3 z gns falsū. pbat: qz seqt. imēdiāte post hoc tu eris: ergo an oē istās futurz tu eris: t3 gna a conuertibili ad pntibile: z gns est falsū: ergo z ams. qz gns sit falsū pbat: qz gns ē vna ppō resolubilr dō ē ill? emi cuius vna resoluentis ē falsa: qz resoluit sic: tūc tu eris z tunc ēvel erit oē istās futurz: ergo āte oē istās futurz tu eris. qz qro qd p ly tūc dmostratur. aut istās pns: aut futurz. si pns pma resolūes ē falsa: qz istans pns nūqz erit. Si demōstrat futurz istās fa ps ē falsa: qz quocūqz in stāti futuro dato iter illud z istās pns erit istātia quo rū qdlibz erit āte istās futurz datū: ergo illud nec ē: nec erit āte oē istās futurz. Secūdo sic. nō sequitur post hoc totū spaciū erit repleti aere z nullū erit istās pns post hoc qn int illud: z hoc totū spaciū erit repleti aere: ergo imēdiāte post hoc totū spaciū erit repleti aere: qz casu possibili posito ams ē ver z gns falsū: qz ponat qz sunt duo lapides molares quoz vn? sit suppositus alci z supi or lapis scipiat leuari eqle ab oi pte i hoc istāti ab aliq potētia z sit a ps circūferential lapidis. c. media. b. vō mediās inf a c. tūc ātecedens ē ver vt pz: qz alie dare tur vacuum. qz consequens sit falsū. pbat: qz seqt. imēdiāte post hoc erit spaciū repleti aere: ergo eq pno aer circūferentialis deuenit ad b pūctū z ad c. cōsequens ē falsū: qz pnt? venit ad pūctū qz ad remotū. pbat gna qz si nō da oppositū. f. qz nō eq pmo vēr tē. ergo prius venit ad b. sit g istās f. in quo vēr ad b: z nō ad c. z sit ergo istās i quo venit ad c. seqt qz dabit vacuum iter b. z c. i toto tpe medio inf f z g: quod ē ipole. Tercio sic: sequitur data ista expōne qz aliq xpian? vtputa for. de venit ad mortem erit simul saluatus z dānat? aut nec saluatus nec dānat? erit: hoc at est impossibilr: pbat tū gna z pono qz for. vīuat quapagita annos z diuino illud tps i ptes pportionales. pportōe dupla minoribus terminatis ad pmi istās non ē cī? volo qz in qlibz pte ipari peccet mortalit. i qlibz vō pte pari sit absolut? ab oi peccato ppē cōtitionē quā bz. z simus: nūc in pmo i

stāti nō ē for. z arguitur sic. z qro an for. sit saluatus vel dānat? si nec sic nec sic hō vna pte. f. qz nec erit saluatus nec dānat? Si dicis qz ē saluatus: tē sic: nō pp aliū ē saluatus: nisi qz imēdiāte an b? fuit absolut? ab oi peccō z iō vī ē mortu? cū absolutōe. Sz a fili pbo qz ē dānat? qz imēdiāte an hoc peccauit mortali. iō vī ē mortu? cū peccō mortali: pbat qz imēdiāte an hoc peccauit mortali p exponētes suas qvare sūt vt pz. Et ēt pbat alr sic. imēdiāte an hoc fuit aliq ps ipar: sz quicūqz fuit aliq ps ipar mortali peccauit: ergo imēdiāte an hoc peccauit mortali. Si vō dī qz ē dānat? a fili pbat qz ē saluatus. Itē pōt pbari qz aliq corp? ē albū z nigr? sit ponendo cōstēz casū. f. qz i oi tpe ipar isti? bore sit nigrū z i oi pari sit albū z sim? i vltio instāti bore. z arguit sic. imēdiāte an hoc fuit albū: ergo nūc nō ē albū. sit imēdiāte āte hoc fuit nigr? ergo nūc nō ē nigr?. pbat pma gna: z sit fa pbat. imēdiāte āte hoc fuit nigr? i instāti ppique ad hoc fuit nigr? t3 gna: qz iste ppōes cōuertunt: tūc vltra. infinitū ppique ad hoc fuit nigr? ergo nūc ē nigr?: pbat tū gna. qz cū qūqz mutatio regrat certū z determinatū tps nō fuit mutatū illd corp? qz nullū certū tps mediat. ergo ē nigr? z sit pbat ams pme gne: qz imēdiāte ante hoc fuit ps ipar. sz i qūqz pte ipari fuit nigr? ergo imēdiāte an hoc fuit nigr? gnt pbat alia ps tē. Itē p si siml casū pōt pbari qz eadē ppō est vera z falsa: aut nec vera nec falsa querendo i vltimo instāti bore an sit vera vel falsa. Et arguitur vt supra.

¶ Ad hec rindetur. Ad pma negat ams. Ad pba
tionē nego qz gns sit falsū. imo est verū
sicut ams. z cū tu arguis imēdiāte post hoc tu eris. ergo imēdiāte an oē istās futurz tu eris. negat gna. qz tunc qz teneat ly an. sz bñ seqt: ergo āte istās futurū post hoc tu eris: z isto mō arguit ab vno cōuertibili ad reliquum dūmō ly an sit ppō. vbi at sit aduerbiū iter: nego gna: qz ams ē ver z gns falsū. ppē resolutionē faciendā: quādo at ly an ē ppō tūc exponit illa ppō. āte oē istās futurz p? hoc tu eris: z pbat sic. āte istās futurz post hoc tu eris nullū ēvel erit istās futurz post hoc qn an illud tu eris.

Ad sz negat assūptū. imo seqt. ad pbatōnē. negat qz gns sit falsū: imo ē ver sic ams: z ad pbatōz admissio casu nego illā gna. imēdiāte post hoc totū spaciū est repleti aere. ergo equē pmo aer circūferential deuenit ad b pūctū z ad c. Et cū dicis: qz si nō da opp? concedo qz nō eq pmo aer vēr ad b z ad c. sz pus vēr ad b qz ad c. in nullo tamen instāti prius venit ad b. qz ad c. nec est significare pmi istās i quo venit ad c: qz quocūqz istāti significato post hoc i quo deuenit ad b z ad c. z adhuc an illud deuenit ad b. z ad c. Ad 3? dicit qdā qz casus non ē polis: qz ē deuenire ad tā modicūz tps qz act? volūtatīs nō pōt fieri i isto z gnter nō pōt peccare nec absolut. act? n. volūtatīs regit certū z determinatū tps: nec fit i istāti nec i quocūqz modico tpe. Et alr admissio qz act? volūtatīs fiat i quocūqz tpe z i istāti dico qz qlibz ps casus ē polis de se: sz nō oēs sit. sic pcedit qz pole ē f? hoc pūctū pmiū qz sit actu diuini tūc pole ē f? in hoc z ita d singular tū nō ē pole f? hoc z hoc. z sic sine statū qz sit diuini. qlibz. n. ps ē polis: sz nō oēs simul: qz si oēs sit cēt poles cū sunt de sensu cōposito ponētur i esse. z sequitur

edimū ē actū diuīū i īfinitas ptes: et ſeqtur dāſ actū
finitū qđ ē ipolē. **R**eplica. qđ licz nō ſit polis caſus ē
tamē polis ſm īmaginātiōē cū nō claudat dīctiōē
ergo logice ē polis: qđ ergo tē dicēdū ē cōſidera tū tē.

Ad aliud l5 caſus nō ſit polis nālī loquēdo: qđ ē de
nentiſad tā modicūz tps qđ corpus nō poſit trāſmuta
ri de albedine īmigrēdine nec eđ: qđ tū caſus ē īmagina
biſ ſine īplicatōē dīctiōis. lō ē polis ſm logicos: et ideo
dī admittēdo caſū: et nego illā gñaz. īmediate ante hoc
fuit nigrz: qđ oppoſitū gñis ſtat cū antecēdētē: qđ ſtat qđ
nūc pmi īfās nō eſt īfī corpis et gñter nō ē nigrz et ta
men īmediate ante hoc fuit nigrz: ergo l īfinitū ppin
que ad hoc īfās fuit nigrz: ergo tūc ē nigrz: qđ oppoſitūz
cōſeqūētis ſtat cū ante vt pūz vbi nūc pmo nō ſit. Et ſi
dicis arguitur ſic: īfinitū ppique ad hoc īfās fuit nigrū
et nūc ē. ergo nūc ē nigrū negat gñā dī qđ nō ſtat enīū et
eē et īmaginari hoc corpus nūc pmo eē albū vel vīſide
et tamē cōtinue ante hoc fuiſſe nigrz.

Utrū ſcipit et deſinit pbetur exponibiliter tē.

Contra. Non ſeqtur. Incipit eē a. ergo
nūc nō ē a et īmediate poſt hoc
erit a. ergo pbatio mala: qđ ab expoſita ad quā
libet ſuaz expōnētū cōſeqūtia dīz valē. antecēdētē pbat
qđ antecēdētē ē vēr et cōſeqūns falſū poſito qđ a ſcipiat eē
p pponē de pſenti et remotionē de pſerito ita qđ nūc ſit
et īmediate ante hoc nō fuit: vt pz. qre tē. Et ſi dī qđ nō
ſeqt: qđ ppe loquēdo de expōnē illi tūc nō hēnt expōnē:
ſz large capiēdo expōnē p qlibz pbatōē tūc vī dī. ma
giſter i ſeptio caplō qđ cōſeqūntias deſendēdo faz regu
lā caplū ſz ppe loquēdo pbat p cāſū vitatis. **C**ontra a
qlibz cāſū vitatis ad pbatiōē hēnt illā ē bona cōſeqū
tia et a ppoē hēnt cāſū vitatis ad illas cāſū diuīne ſum
ptas valet cōſeqūtia: ſz nō valet dicēdo a ſcipit eē: ergo
a nūc ē et nō īmediate ante hoc fuit: vel nūc ē et īmedia
te poſt hoc erit. ergo pbatio adhuc mala. gñā t3 cū ma
iori: minor pbat: qđ caſū poli poſito aīis ē vēr et gñeqūns
falſū: qđ vbi de creaturā angelū ante mūdi creatōēz
puta a angelū: tūc illa ē vā. a ſcipit eē: et tamē nulla illaz
cāſū vitatis ē vā cū qlibz icludat tps: aut īfās eē qđ ē fal
ſū ante mūdi creatiōē. **S**cdō ſic. nō ſeqt ſor. nūc nō
ē alb⁹ et īmediate āte hoc fuit alb⁹. ergo deſinit eē alb⁹:
qđ caſū poli poſito aīis ē vēr et cōſeqūns falſū: qđ pbat
qđ i qlibz pte iparī hōe pſerite fuit alb⁹. et i qlibz pari
fuerit niger miorib⁹ tūc aīis ad vīſum īfās i quo ſit ru
bens et ſit a i īfāt: tūc aīis ē vēr vt pz. qđ cōſeqūns ſit fal
ſū pbat: qđ oppoſitū ē vēr. ſ. ſor. nō deſinit eē alb⁹: qđ ſe
qur nō ē alb⁹ et īmediate āte hoc nō fuit alb⁹: ergo non
deſinit eē alb⁹: t3 gñā aīis p pma pte pz. p ſa pte pba
tur: qđ īmediate āte hoc fuit niger: ſz quādo cūqz fuit ni
ger nō fuit albus: ergo īmediate āte hoc nō fuit alb⁹. qđ
conſeqūens ſit falſū pbatur. qđ nūc eſt albus et īmediate
ante hoc fuit albus: ergo nō ſcipit eē albus.

Ad hec reſpōdet. Ad pmi dī ſic ibi. ad replicā dici
tur cōiter qđ caſus nō ē polis nālī loquēdo. et h⁹
nō fuit: qđ ſup nālī ē pole et īmaginabile abſqz repugnā
tia: nō caſus ē polis logice loquēdo. Petrus mānuat⁹ re
ſpōdet hūc argūto: qđ ipe fac illō dicēdo qđ nō valet
gñā i ppoē hēnt cāſū vitatis ad illas oēs cāſū diſtributīe
ſupras ſz bene eē. hec niſio ē qđ oēs logicos dī. qđ a p-

pōne hēnt ples cās ad vñā illaz nō valet gñā: ſz bī ad
oēs ſit ſumptas cū diſtributōē. ſ. valet. **R**ō alī reſpōdeo dī
cēdo qđ gñā valet: ſz ly nūc aliquādo dīc īfās qđ ē idi
uiſibile i tpe. aliqūdo dīc ppoſitōe īfās qđ ē īdiuiſibile
i alīq alia mēſura vīputa i eno vel i cōſtitute: cōcedo er
go gñāz et dico qđ ſic antecēdētē ē vēr: ita gñis et nego qđ
ly nūc dicat īfās vel tps: ſz bene dicat ppoſitōabile. Ad
ſm negat aſſūptū. imo ſeqt et nego qđ gñis ſit falſū. ad p
batiōē nego qđ oppoſitū cōſeqūntis ſit vēr. Et cū tu ar
guis ſic. nūc nō ē alb⁹ et īmediate āte hoc nō fuit albus:
ergo nō deſinit eē albus. negat cōſeqūntia. qđ ſa ps ante
cedētis nō recte ſumit: ſz dīz eē īfā: nō īmediate āte hoc
fuit albus: et īfā ē falſa. Ad tūc pceditur aſſūptū qđ nō
ſeqtur: qđ nō recte accipiunt cauſe vitatis: qđ debēt eſſe
tales nūc ē alb⁹ et īmediate āte hoc fuit alb⁹. ergo nūc i
cipit eſſe et i tali caſū minor ē falſa ſz īfā ſit vera īme
diatē ante hoc non fuit albus.

Utrū totus ſincathegorematice ſūptus pbetur exponibilis.

Contra. arguitur pmo qđ tot⁹ nō poſſit
teneri iſtis mōis. ſ. ſincathegore
tice et cathegoreatice: qđ ſeqret qđ a ptiolari ad īdefinitā
nō valet gñā: hoc āt ē icōueniēs qđ ſequr. pbat qđ non
valet. aliqz tot⁹ ſor. ē hō: ergo ſor. ē hō: et tū arguit a pti
culari ad īdefinitā cōrūdētē: ergo tē. gñā nota cū mīo
re p regulā cōz dī. qđ ex qz ptiolari ſit īdefinita p ſolā
amōtēz ſignī. maior pbat. qđ aīis ē vēr et gñis falſū. qđ
aīis ſit vēr pz: qđ cū ly tot⁹ teneat cathegoreatice ſignī
ficat aliqđ ens pſectū ex ſuis partib⁹ ſic ſor. ē hō et illō ē
vēr. qđ gñis ſit falſū ē pz: qđ cū ly tot⁹ teneat ſincathego
reaticē ſig qđ qz p ſor. ē hō. et hoc ē falſū. Itē ſeqt qđ ali
qđ ē ppo īdepēdētē vā qđ ſic ipolis ſimplr ſine noua ipōe
p ſolā ablatōēz ſignī a quo nō dēpēdet ſua vītas. pz ſz p
cēte hui⁹ ptiolari aliqz tot⁹ ſor. ē hō. ſuppoſito qđ cras
ſit ppo total p ablatōēz ſignī ptiolari. Itē ſeqt qđ
illa ppo tot⁹ ſor. ē mīor ſor. nō poſſit cōuerti: qđ maxime
cōuertiſſet i illā ens mīor ſor. ē tot⁹ ſor. et tamē cōuerſa
ē vā et cōuertiēs falſa. **S**cdō pncipalr ſeqt qđ īfā pro
pō. oē totū ē mai⁹ ſua pte. ſit falſa. qđ ē icōueniēs: qđ ē p
cipiū i gcometria et arithmetica. pbat gñā: qđ cū ly to
tū teneatur cathegoreatice ſignificat qđ oē ens cōpoſitū
ſiue pſectū ex ſuis pti⁹ ē maior ſua pte. ſz īfā ē falſa. p
bat: qđ ſequr ſub ea. ſor. ē ens ppoſitū ex ſuis pti⁹. et
go ſor. ē maior ſua pte: tūc vītra: ſz corpus ē ps ſor. ergo
ſor. ē maior ſuo corpe qđ eſt falſū: qđ ē eqūis illi. Sūlt ſe
qur. ala ē ps ſor. ergo ſor. ē maior aīa: qđ ē falſū. **T**er
tio ſic: qđ modū pbādī ſeqt qđ īfā ppo ē falſa: totū qđ de
us ſciuit adhuc ſcit: gñis ē falſū: qđ aliqđ de⁹ ſciuit et ni
hil eſt oblit⁹ qđ ſciuit: ergo totū qđ de⁹ ſciuit adhuc ſcit:
t3 gñā: qđ dato oppoſito ſeqt qđ aliqūā ppoēz dīnebat
deus ſcire: ſz oīs ppo quā īquātū ſciuit deus fuit i mēte
diuīa: et qcqd fuit i mēte diuīa nūc eſt: ergo i deo eſt ppo
falſa: et ſeqt qđ ppo vā ſit ppo falſa ſic arguendo. **I**tec
eſt ppo demōſtrādo deū et hec eſt ppo vā: ergo ppo vā ē
ppo falſa. pncipalr āt cōſeqūntia pbatur. ſ. qđ ſequr qđ il
la ppo ſit falſa: totū qđ deus ſciuit adhuc ſcit: qđ h3 ex
pōi ſic: aliqūā pte illius qđ deus ſciuit adhuc ſcit: et nul
la eſt ps illi qđ de⁹ ſciuit qñ adhuc ſcit: gñā. mō ſa ex
ponēs ē falſa: qđ h⁹ nēſcit dīmōſtrādo illā tu nō eſt: h⁹ ē
aliquid qđ deus ſciuit: ergo aliquod deus ſciuit et nēſcit.

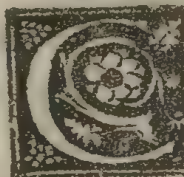
Ad hec rñdet. Ad pñm negat q sequitur q a par
ticulari ad indefinita nō valet gñā. Ad
pbationē cū dī q nō valet. aliqz tor? for. est hō. ergo to-
tus for. ē hō. ꝓcedit q nō valet: s; dico q illa. tor? for. ē
hō. qz est vñs. Et ad pbationē cū dī: ppō pticularis est
indefinita p solā ablationē signi. dico q nō est ver? vñr lo-
quēdo z maxie in ppōib? i qbus ponit tñi q pñt tene-
ri cathegorematicē et sincathegorematicē. Et si dicēs q
ergo est sua indefinita. Dī qz est indefinita nō pōt assigna-
ri in eisdē tñinis: s; in equalentib? sic ens pfectū ex suis
partib?: vt for. est hō. Et si alr dī q est pticularis istī. to-
tus for. est hō. dī q illa nō est indefinita: s; vñs z pticula-
ris est ista: aliq pars for. est hō. Adagr tñ dicit q illa
ppō tor? for. est hō. pōt cōsiderari vt totalis ppō: z sic ē
vñs. aut vt indefinita illi? pticularis. pmo mō non valet
gñā. Scōdo mō sic: pma rñso formatior. Ad aliud ꝓce-
do totū qd dedit. s. q indefinita vera iclusa in illa pticu-
lari p ablationē signi pticularis fiet falsa. Aduerte tñ
q nō est i eadē nū mālī z nō formalī. nā qñ erit iclusa i
pticulari ly tor? cathegorēatice tenebat. cū vō est remotū
signū sincathegorēatice. Ad aliō negat. q illa ppō tor?
for. est minor for. nō possit querti: imo cū equalcat istī. q-
libet pars for. est minor for. cōuertet sic: aliqd mñr? for. ē
pars for. Ad scōz pñcipale. negat gñā. Ad pbationē
dī dissiguēdo de toto z de parte: vñ ista ppō. oē totū est
mai? sua pre. nō hz vñtātē nisi de toto qñtitatino z de pte
qñtitatino. id ꝓcedo q for. est maior sua pte sic accipiedo
partē. Et cū dicis postea. corp? for. est pars for. z sñr aia
est pars for. ergo for. est maior corpore z maior aia. nega-
tur gñā: qz alr capīt pars. Corp? n. nō est ps qñtitatino
for. s; est pars cēntialis. sñr aia. Ad tñi respōdet magi
in. xxiij. argumēto tñi dubij qdrature. pñro q rñsione
aduerte tria. pñmū q sic de p cēntiā suā intelligit icō-
plere ita p cēntiā suā intelligit cōplere z vñalī. nec intelligit
aliqd p aliqd accis z cōpositū qd est ipole: s; qdā intelli-
git: intelligit p cēntiā suā ppñā vt ex sua pbi z cōmē. oc-
tavo phisicor? z. iij. meta. Scōdo aduerte q sic i deo
est spēs intelligibilis q intelligit icōplere. ita in deo est ppō
q intelligit cōplere. z qñr in deo est ppō vera z falsa nēcia
z contingens. quia intelligit omnia entia z necessaria z
qñtūctia vt pz. Tercio aduerte q qñ pñisse sūt idē-
tice. nō sequitur ꝓcō formalis. id nō sequitur hoc ē pñ z hoc
est fili? demrāndo cēntiā diuinā. ergo pñ est fili? Sñlī nō
sequitur oīs cēntiā diuinā est pñ. fili? ē cēntiā diuinā: ergo
fili? est pñ. Ad formā g? argumētī rñdēdo ꝓcedit q ista
est falsa. totū qd deus scīnit ad huc scīt. Et ad pbationē
negat gñā: z ꝓcedo vltēr? q deus aliqz ppōnē define-
bat scire z q in ipō est aliqz ppō falsa q pus sñit vera. nec
ex hoc est aliq mutatio in deo: s; solūmō in significato il-
lius ppōnis. nec ex hoc q ppō falsa est in deo sequitur q
ppō vera sit ppō falsa. qz mediū solū est idētici. s; seq-
uitur q aliqd qd est ppō vera est ppō falsa. Itē ex hoc q
de? definit aliquā ppñtionē scire nō sequitur ipz scire pñā
na vna vice qz alia qñ quādo pmo de? aliqz ppñtionē
definit scire suū dīctoriū icipit scire.

Utr? semper exponibiliter probetur.
Contra sequitur. data ista pbatioē q ista ē
falsa. semp de? fuit. sñr ista. semp

mūdu erit: quod est iconueniēs. probatur gñā. qz pma
equalit hūc. oī tpe de? fuit. z sñ hūc. oī tpe mūdu erit.
mō iste sunt false vt pz p exponētēs. pma enī exponit sic.
aliquo tpe de? fuit z nullū est vel fuit tps qñ tūc de? fuit:
ergo tē. scōda exponēs est falsa. qz tps pñs ē vel fuit tps.
z tamē in illo nō fuit. Scōda exponit sic. aliquo tpe mū-
du erit. z nullū ē vel erit tps qñ tūc mūdu erit: ergo tē.
Scōda est falsa: qz tps pñs est vel erit tps z tamē in illo
nō erit. Scōdo sic: data vñtate. pbatiois sequitur q qdā
vñit semp ē z etiā q qdā mouet semp se hz. illo mō vt
dicit magi in qñta ꝓclōne: s; qñbet illaz est falsa vt pba-
bo. ergo tē. ꝓsequētia tenet cū maior. minor. pbat. qz ex
pma sequitur: qdā vñit semp ē. tū vñit. ergo tu semp es.
z vltra: ergo oī tpe es. a quertibili ad quertibile: s; tps p-
teritū est tps. ergo tu es in tpe pterito. qd est falsū. ex scōda
sequitur. qdā mouet semp se hz illo mō. celi mouet. ergo
celū se hz illo mō. z vltra: ergo semp se hz eodē mō. a cō-
uertibili ad quertibile. z vltra: ergo celū nō mouet: tenet
ꝓsequētia. qz ex opposito ꝓsequētis sequitur oppositū antece-
dētis. sequitur. n. celū mouet: ergo se hz ali? qz pus: qz mo-
ueri est alr se hīe qz pus: ergo nō semp se hz eodē mō.

Tercio sequitur q ista sit vñ. semp fuit hō: vt pz expo-
nēdo ipsā: s; q sequitur. sp fuit hō. ergo hō fuit sp. tē gñā.
p quertionē. z ꝓsequēs ē falsū. vt pz. ergo z antecēdēs.
Ad hec respōdetur. Ad pñm dī q due sūt opio-
nes de ly semp vt tangit magi. pñma
est q ly sp icōuertitur cū ly oī tpe nō absolute: s; s; z
exigentia vbi cui addit. Alia dicit sp cōuertitur cū ly
oī tpe absolute. s; illā regulā cōceditur q ille sunt false
sp de? fuit semp mūd? erit. s; vō pñā negat: neqz pma
ppō equalit hūc. oī tpe de? fuit: s; istī. oī tpe pterito de-
us fuit. neqz scōda equalit hūc. omni tempore mūdu
erit. sed istī. omni tempore futuro mūdu erit. Ad
secūdu cōcedit q sequitur illas esse vñs. Et ad pbatioēz
pñme ꝓcedo donec dicis. oī tpe es: s; nego postea ꝓsequē-
tia cū dicis: tps pteritū est tps: ergo tu es in tpe pterito: s;
minor dīz cē. tps pteritū est tps pñs. Et ad pbationē
secūde ꝓcedo: donec dicis q celū semp se hz eodē mō. z
nego ꝓsequētia: ergo non mouet. z cū tu pbas ꝓsequētia:
q sequitur mouet: ergo se hz ali? qz pus. ꝓcedo. ergo nō se
hz eodē mō. dico q se hz eodē mō: z nō se hz eodē mō.
se hz qdē eodē mō resp cū act? vbi. qz mouet nūc sic pus.
se hz alio mō resp cū tñi: vt pñā in motu celi resp cū ali-
cui? sñr vt cētri. Ad tñi cōcedo q illa est vera: semp
fuit hō. ad iprobationē nego ꝓsequētia: qz arguit a sensu
cōposito ad sensuz diuisuz. neqz cōuertitur: sed sic cōuer-
titur in quolibet tempore pterito fuit homo.

Utr? ab eterno pbetur exponibiliter.

Contra. Sequitur data vñtate
q illa ē vera: antīps potuit esse ab
etno: qz valet cōsequētia: antīps po-
tuit esse āre quodlibz finitū. q est vñ
qz antīps potuit pñci āre quodlibz
tempus finitū: ergo antīps potuit
ē ante quodlibz tēpus finitū: s; tūc
arguitur sic. qdā potuit esse ab eterno pōt esse eternū.
antīps potuit esse sñb etno. ergo antīps potuit ē cēn?
ergo antīps ē etern? tē gñā. qz in eternis nō differt ēē

RE

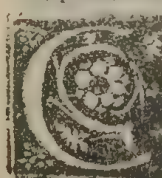
et posse esse tertio physicorum maior primi syllogismi pba r
sic qd qd e ab etno e etnu: ergo qd pde pot esse ab etno pot
e etnu: ita qd a. b. e ad posse. Secdo sequit qd illa est
vera: de potuit ab etno pducere mudi. Sed qd po-
nat tuc qd pducit si est pole no dz seg ipole: et sequit qd
est acta multitudi aiaz ifinita ex quo ifinitu fuerit ho-
mines: hoc aut est ipole et pbi etno physicorum dari ifi-
niti actu. ergo r. Tertio sequit qd illa est vera: ab et-
no de erit: qd valet illa. post qdlibet tps finiti de erit: s
ita. post qdlibet tps finiti de erit: sic resoluit: tuc de
erit et tuc erit post qdlibet tps finiti: ergo post qdlibet tps
finiti de erit. Sed qro qd demitatur p l. tuc. auristans
psens. aut aliqd futur. si pnum pma resolues est falsa. si
secundum secundam resoluens est falsa: quare r.

at

Ad hec ridentur. Ad pmi dicte qda negado illa
qda potuit e ab etno pot e etnu: qd
qlibet res corruptibilis potuit e ab etno cu potuerit p-
duci ab etno. no tame res corruptibilis pot esse etna: qd
repugnat nature sue est sit corruptibilis: neq si antips
fuisse ab etno pducit si cu mundo durasset tpe ifinito.
neq e dare pmi istas tps i quo fuit: s bene etnitatis.
neq e assignare pmi istas no e ei. Considera sup hac
risione: qd no valet: qd eode mo quo est ab etno eodem
mo pot esse etnu. Id alr dicat negado illa qd aiaz. antips
pot e etnu: ergo antips est etnu. Ad autem pbi dicat
qd sic intelligit qd si de reb ppetuis est ver dicere qd
sic e aut pot sic e et ponere illud posse iesse nihil differt
s. nullu dz seg iconueniet: vt p i piciet terti pbi ibide
q dicit. Si e loc ifinitu polis repleri corpore: ergo co-
pus e et ifinitu alr no repletur. mo p q auctas no est ad
ppositu: qd antips no est etnu. Ad secudu dicte qda ad-
misso qd mudi fuerit ab etno pducit qd no est iconue-
niet multitudi ifinita aiaz e. neq est pbi dari ifi-
niti actu s qd itate discreta: s bene s qd itate pnum.
sm aut via cometatoris qua credo fuisse via pbi cum in
etnis no ponat nisi vni ididit sub spe flante etnitare
mudi vnica ala intellectina erit in oib: et sic no e multitudo
ifinita aiaz. Ad tertiu cedit post quodlibet tps finiti
erit de: tenedo ly post pponat: et tuc expdit pp. no at
aduerbial: qd tuc resolueretur vt deum est. et erit falsa.

Utr infinitum probetur exponibiliter.

Q

Contra. No sequit aliqtum
podus potuit e ab etno pducere mudi. Sed qd po-
nat tuc qd pducit si est pole no dz seg ipole: et sequit qd
est acta multitudi aiaz ifinita ex quo ifinitu fuerit ho-
mines: hoc aut est ipole et pbi etno physicorum dari ifi-
niti actu. ergo r. Tertio sequit qd illa est vera: ab et-
no de erit: qd valet illa. post qdlibet tps finiti de erit: s
ita. post qdlibet tps finiti de erit: sic resoluit: tuc de
erit et tuc erit post qdlibet tps finiti: ergo post qdlibet tps
finiti de erit. Sed qro qd demitatur p l. tuc. auristans
psens. aut aliqd futur. si pnum pma resolues est falsa. si
secundum secundam resoluens est falsa: quare r.

q d tu potes portare qd e absurdu. qd qns sit falsu. pbat.
qd dicitur est ver. s. no ifinitu podus potes portare. qd
vd tñ podus qd est elementu tre tu potes portare: ergo
no ifinitu podus potes portare. ergo falsum est. qd ifinitu
podus potes portare. tenet qna. qd ista dicitur. It si
ifinitu podus potes portare: ergo aliqtum podus potes
portare: et dupli ad illud et tripli et sic in ifinitu: qns e fal-
sum: tenet qna. p exponetes. Secdo sic sequit qd ista
sit vera ifinita sunt finita. vt p p exponetes s q. sequit
ifinita sunt finita: ergo finita sunt finita. tenet qna. p co-

uersione simplici: et qns est falsu: ergo et aiaz. It se-
quit ifinita sunt finita: ergo aliq ifinita sunt finita. tenet
qna. ab idefinita ad pntiar: qns est falsu: ergo et aiaz.
Ifinita sunt finita: ergo ifinita no sunt finita. tenet qe
quetia. ab affirmatiua vni: disperati ad negatiua alr:
et antecedes e ver. qd pbat id de seipso: ergo et pseques
est ver. Tertio sequit qd ista est vera. p ifinitu tps an-
tipos pot e futur: vt p p exponetes. s q arguit sic: p
aliqtu tps pot e futur: vputa p finiti: et p aliqtu no.
vputa p finiti. ergo vel dabit maximu tps p qd pot e
futur: vel minimu p qd no. s psequetia. qd sit diuisio re-
spectu potetie actiue: s no pot dari pmi: qd illud no pot
e finiti qd sit maximu: qd quocunq dato p ampli tps
pot e. nec ifinitu: qd tuc p illud posset e qd claudt d-
ctoz. nec etia pot dari scbz: qd finiti no pot e minimu.
per quod no: qd tuc per quodlibet minimu posset e: sed
cu aliquod maximu sit minus illo dato: ergo p aliquod
tps ifinitu posset esse. quod est impossibile.

Ad hec respondei. Ad pmi negat antecedes. Ad
pbatone cu d. no tñ qd est elementu tre potes portare
ergo no ifinitu podus potes portare. Ad agi negat an-
tecedens. qd possit portare hoc demitendo a pedale tre. et
hoc e vel pot e tñ podus qd est totu elementu tre. qd r.
s. n. hoc no posset e tate magnitudinis qd est totu ele-
mentu tre: tame no tollitur qd posset e tati poderis p re-
tione grauitatis suo subo manere eqli magno. Ergo aut
tuc respondei negado psequetia illa. s. n. no tñ podus
qd est totu elementu tre potes portare. tame ifinitu pon-
dus possit portare. Et cu dicit nullu ifinitu podus potes
portare. concedo ista no dicit illi: s hinc. aliqd ifinitu po-
dus possit portare. et cu dicit. ergo dupli et tripli et sic in
ifinitu. d. illa ppone e vera tenedo pma expone et non
scbz. Ad secudu concedo ista: ifinita sunt finita et negat
psequetia. qd no sic conuertit vt dicit. qd no conuertit si
gnificaret: s sic conuertit. ifinita finita sunt. Ad aliud ne-
gat cōsequetia: qd ista no est pntialis but: s illu entia
ifinita sunt finita. Ad aliud negat antecedes. s. n. id p-
dicet de seipso: no tame eode mo supit. Ad tñ cedit
ista p ifinitu tps antips pot e futur. Ad ipobationes
tenedo qd vni ifinitu no sit minus alio. vt vult Deni-
ber. Di q dat minimu qd no. et illud est tps ifinitu: qd p
illud no pot e futur: s p qdlibet min. nec aliqd ifinitu
est minus isto. Tenedo aut qd vni ifinitu sit mai alio.
nego illa diuisione: qd sub qna debet verificari. p tpe fi-
niti: qualiter non est in proposito.

Et sic est finis hanc qdnu qd numerus est decem et octo:
quare si bene numerabis est ceterarum. Ad laudem dei
gloriose virginis Marie. Amen.

Menghi fauētini viri clarissimi in Pauli veneti lo-
gica cōmentu cu qdntu nonnullis p fratre Matthē cā
paguā de cherio emēdātū feliciter finit. Impūit Venē-
tijs ipēis Octauiani Scoti. Mēno arte Boneti Lo-
catelli. Anno ab incarnatione domini. M. cccc. xlii.
xli. kalendas Aprilis.

Registrum.

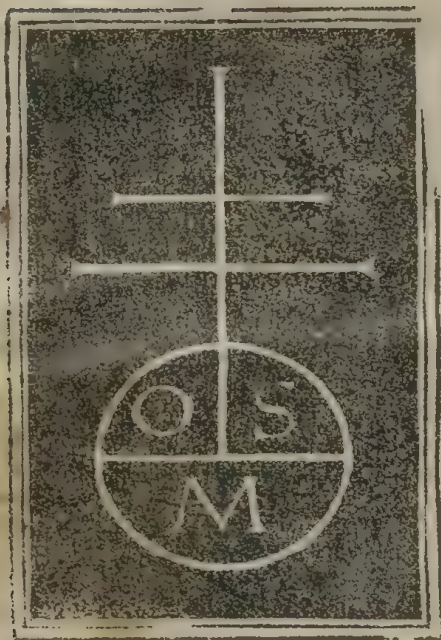
a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l.

Ex quibus. et quoniam ceteri sunt quatuor

per me Stanislaus Imanominus. Hic libro est collectio
mido. pmissum eorum. qna sunt in pmissum
libro. 1606. Cracov. ad vlt. cal. Nouembrii

BIBLIOTHECA
UNIV. CRACOVENSIS

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL
CRACOVENSIS
Bibl. Jag.

oblationes mouente dea. terminoru scaore f 82 af
oblationes ad distribuendū yndi hincat f 82 mf
oblationes oia diuisione term. alig naturaliter diuis
a placitum ibid pf
oblationes mouente de scaore terminoru f 83 bf
oblationes soluente motu de terminis ibid hf et gf
oblationes oia diuisione term f 84 af
offitium termini quid intelligit magister f 85 of
opiniones de termino (ois) f 86 af
opinio altera de scaore terminoru f 88 bf
ois ppro in qua idem predicari de seipso idem ibid ff
oblationes augm oia diuisione terminis f 86 df
int inten terminy scat rem immediate et intentione
mediate f 82 bf
oblationes oia diuisione terminoru f 88 lf
oblationes pfecte setz oia diuisione term. ibid. pf
oblationes oia diuisione terminorum incompletum et in
complexum f 88 af
oblationes et solutiones oia nonen f 89 mf
oblationes in definitionem vobli f 90 lf
oblationes augm oia definitione orationis f 91 bf
oblationes setz in definitione orationis f 91 ff
ois digne accipit augm f 92 lf
oblationes augm setz oia ppro diuisionem f 95 df
oblationes augm oia definitione ppro f 95 ff
oblationes setz oia pponem f 101 lf
ois ppro diuisionem a terminis diuisione f 101 af
ois diuisionem ppro vnter de quolibet mto diuisionem
ibi augm oia oblationes f 102 ff
ois denominatio e a forma ibi augm oblationes f 104 gf
ois apostoli sunt 12 nulli apostoli sunt 12 ibi augm oblationes f 105
ois deus e deus et nulli deus e deus e ibi augm oblationes
ois regulas f 102 mf
ois tenen duos: collecti et diuincti ibi augm oblationes
quis oia oblationes f 109 hf
ois ho currit tenen currit e ho ibi augm oia motu f 112 hf
ois ppro e eis p se id respectu no e p se eis ibi aug
ois oia lo ppro oblationes f 113 mf
ois generalitatem conueniunt mente ibi augm setz e ppro
ois ppro f 130 lf
ois diuisione ibi augm oia syllog. setz f 132 ff
ois at e setz ibi augm mouente oia motu f 133 bf
ois ho e setz ibi augm mouente oia motu f 134 hf
ois ho e mafu ibi augm setz f 141 pf
ois diffinis abente e eis ibi augm oblationes f 142 lf
ois site auct ppro setz ibi augm oblationes f 147 mf
ois ho e at illud e eis ho ibi augm oia oblationes f 150 df
ois ppro bona e nra ibi augm oblationes f 156 lf
ois ppro. rem affirm de ppro. rem affirm de ppro. rem affirm
ois ppro setz f 160 af
ois ppro e vera ppro ppro e vera ibi augm oblationes f 162 bf
ois resolutio e in augm ppro ibi augm oblationes f 164 af
ois resolutio e in ppro ibi augm setz f 164 lf

oblationes circa consequentibus bonis f55 af
oblationes in signis f57 RF2

P

Partes ex latere regulae signatae potius per se supponit et in
feng f59 af
Prinzipium et non principium item regulae circa signatae f62 bf
Pr et filius non sunt correlativi f64 RF
Solubile est te currere quod potest currere 4c. f65 hf
Promitto tibi denari quod si ante illud promittitur denarius
4c. f66 RF
Privatio principium est quod privatio est f67 hf
Plato et Marthius trahunt navim quod valet 4c. ibid de
Propositione quid sit probare f68 af
Pronomina demonstrativa sunt termini resolutivi f69 hf
Proprio modo duplex ibidem bf
Proprio resolutionis duplex ibidem hf
Probatio et praesentatio ibid hf
Proprio officii duplex f69 hf
Proprio descriptibilis quod sit et quomodo sit ibid hf
Proprio sumptus comparationis per se oppositi f70 hf
Potest sumi duplex superlativus quid f71 RF
Pr et alius a filio 4c. f71 hf
Paulus periculum sit 6 modos propositi conclusivum posuit f71 hf
Propter quod sumit f72 af
Pr causas ventantis de micar et definit f72 hf
Post hoc erit motus f73 af
Plurima duplex accipiuntur pro in pagina f72 et 73
Proprium convertibilis f74 hf
Proprium diffinitivum regulae f75 hf RF
Proprium regulae de positione circa signatae
prima officio insolubilis circa signatae f76 bf
Principale scitum insolubilis f76 hf
Paulus periculum sit incipit Logicam a transcendente
ibid ibidem hf
Pro responsione in arguta f77 af
Processus duplex solvendo ibidem af
Quoniam quid sit ibidem af
Propositiones adant intentionem concernunt conceptus
pariter et veritas et simpliciter ibidem bf
Potest capi arguta duplex f78 hf
Potest et idem pars et totum verum eundem non eodem
considerantur f79 hf
Propter quod capi totum pro sola quod potest et subiectum
vel predicatum f80 hf

Partis omnis competens per se inferiori competi
nt per se superiori f80 hf
Per limitationes huius principii 6 condictiones
Passio propria competens superiori non competi
inferiori Terminata ibidem hf
Ponitum est perfectius privativum ibidem hf
Per se non scitum terminum motum dicitur f81 af
Pars non est aliud a toto ibi arguta movetur in
syllogismo f81 RF
Primum inceptor non cognovit illi terminum negativum
et respondet f81 hf
Per primum se scit per posterius alia etiam se
Thom f82 hf
Predicabile apprehensione dicitur ibi arguta per
feng f82 hf
Plura scit iam prius et posterius tota arguta
ibidem hf et hf et hf
Propositio obiectiva in divisione terminum f84 hf
Possibile impossibile officiale tenet ibi ob
iectio ibidem hf
Prognostica termini non sunt termini f85 hf
Prima intentio est primum conceptus rei causalis
ave f87 hf
Propositio arguta in divisione terminum f88 hf
Infliguntur arguta in divisione terminum ibidem hf
Propositio arguta in divisione terminum ibid af
Partis primum non est verbum quod non est extremum
initium f89 hf
Proxima et remota scitum quod non est arguta
Primum arguta in definitione verbi f90 hf
Propositio obiectiva propositum f91 hf
Primo vocalis nec scit verum nec falsum arguta
propositum ibidem af
Potens per duplex scitum et magis arguta f92
Primo et de quocumque et et et operari f93 hf
Passio non est extrema subiectum f94 hf
Propositio est illa vera cuius scitum verum
et totam paginam arguta scitum f98 hf
Paulus periculum sit ad arguta scitum motum
Propositio f98 hf
Possibile primum in et nulli scitum incommensurabile
arguta solvunt f99 hf
Proprio particulae deinde primum duplex ibi solvunt
arguta f102 hf
Primo verbum vel singularis duplex ibi arguta
solvunt f102 hf
Per et et arguta quod videretur ibi arguta
motum scitum in et f104 af

Procedat de verbo amphibolus eodem modo qd in f 49 ap
Personas supposito quid sit eodem diuidit pntis f 51 bf
Præcata quæ conueniunt term cor conueniunt etiam po
nunt termino singulari f 52 v
proposito pntis quid sit ibidem of
ppria supposito quid sit f 53 2f
ppria suppo diuiditur ibidem of
p accens impossibile quid sit f 54 9f

Quando cum sunt due pntes quæ subiecta d pro
dicata conueniunt manente comply denominatione f 62 bf
Quibet hō ē mō hō go oīs hō ē mō hō nō sequitur
sequentia f 63 m
Quinta regula q limitationes regunt opntie cū m
pntes et d m pntes f 64 2f
Quid sit terminus amplexatus f 66 st
Qualiter illatus pntes probant f 68 af
Quadrupli contingit pntes probare ibidem yf
Quadrupli sunt term totiplicet. nāt pntes ibi f
Quid sit expositio ibidem hf
Quadrupli sumitur propter f 72 af
Quatuor requirit exceptione f 72 nf
Quid sit obligatio f 74 bf
Quarta regula conueniunt pntes hō dū bñ f 75 nf
Quid sit insolubile circa opntes f 75 If
Quomodo in definitio et declaratio procedendum o
biendo et soluendo f 77 af et af et If
Qualibet definitio ē data a priori in diuersis in genen
causarum f 79 af
Quia oī compositum ē qd ex pte scatur et nō x se
scatur nō magis nō pte scatur quā nō scaturum
f 80 v
Qualitas scāt oīs qualitates qz ē genz f 81 nf
Qualibet terminus ē signū f 81 hf
Qz per se sumptis term nihil exprime scāt obiecti
monenti f 82 af
Qualibet terminus mundi absolute debet dici terminus
per se scaturum f ibidem hf
Quibet terminus aptus ē nāt causare similitudine sui
intellectui f 82 4f
Qualibet term p pntis capiti sed per posteris opntis
D Tho. f 83 If
Qualitates pnt ad placitū scāt sicut vobis f 84 bf
Quid sit term cathegorematis f 85 If
Quo intelligendum nihil nō in intellectu nisi prius
sit in sensu f 88 2f
Quod scāt verū vel falsū ē ppro ibi abici argnt
Quatuor limitationes requirunt vñ obiecta argnt
p pntis vñ f 102 af
Quantitas diuiditur continui ibi argnt obiecta f 102
Quibet hō ut ē et alius hō ut nō ē ibi obiecta
argnt f 105 9f

Quibet hō ut nō ē alius hō nō ē et vñ obiecta
argnt mouente f 106 bf
Quatuor cond requirunt pntis regulas ibi
argnt f 106 2f
Quatuor cond requirunt ad vñ regulas ibi argnt
soluente f 106 2f
Quod semel ē corruptū amply goretur nō pot ibi argnt
mouente f 108 2f
Quædā alij dicunt ibi argnt soluente f 108 2f
Quoddam nō ut nō ē nō hō ibi argnt motu vñ
conuersione tota f 112 pf
Quanto videtur in quid facit duo vñ ibi argnt
vñ vñ mouente f 122 2f
Quale dupli sumitur ibi argnt vñ accens motu
mouente f 125 hf
Qualitas ē generalissimū ibi argnt vñ lo pntis
causata soluente f 130 2f
Quidam nō dicunt quid argumentum compari
tione hō dācā cui pntis facit ibi argnt vñ
syllogism pntis soluente f 131 m
Quid alteri contrahit non ponit in numerum cum
pntis ibi argnt vñ syllogism tota f 132 af
Quatuor sunt figurae syllogismi ibi argnt mouente
quid nō sunt figurae qd nō hō f 133 2f
Quid vñ dicunt quid supposito pntis terminus
in pntis nō alius ibi argnt vñ suppositum
soluente f 135 2f
Quando pntis spm recipit ab obiecto ibi
argnt tota vñ supponit f 136 nf
Quæcumqz alius duo realiter eundem adū im
portant ibi argnt tota vñ supponit f 136 4f
Quot mōdō diuersi term pot accipi pntis tot
sunt suppositiones ibi argnt tota f 139 2f
Quibet term hō vñ scāt ibi argnt vñ obiecta f 140 hf
Quibet term p se scaturum imō scripti naturaliter
scāt deinde scāt degt extra hō ex impossibilitate ibi
argnt soluente f 140 pf
Quocumqz mobilitat immobilitati ibi argnt
obiciunt f 145 2f
Quæcumqz 2 argnt dyptibus cadunt nāt term
eundem ibi argnt tota f 145 af
Quædā mobilitat ibi argnt soluente f 149 f
Quædā an Ly nōt amplexat ibi argnt vñ
pntis soluente f 152 af
Quædā magis a parte post amphibolus respicit
quā a parte ante ibi argnt tota f 153 pf
Quadrupli tenet Ly dubitando ibi argnt tota
vñ pntis f 158 2f
Qz arguitur ab infenori ad suū pntis ibi
quantitas soluente f 161 2f
Quid nō pntis ē in mente nō ē b cōfigū ibi
argnt obiciunt f 162 2f
Quibet hō currit et non illa nulli hō currit
ibi argnt tota f 166 nf
Qz nō regit ibi argnt vñ pntis f 166 pf

quando nota exclusionis cadit supra infinitatem
regula ora nota exclusionis solvuntur f 171 nt
magis vult temp e ibi regula opponuntur tra terminat
comp = 175 ht
regula e ab eterno e eternum ibi argum ora ab eo
quod obiectum f 175 Rt
quod nonu qd numerus e decem doctu ibi argum s
nta f 175 bf
quare aliquis terminus e distributus alijs nu alijs subie
ctum alijs predictum distribuit f 44 at
quatuor regulis relationi suppositivum f 47 bf
quare Verba in his sunt un amplandi f 50 qf
quid si appellare tempus ibidem at 2
quid sit appellare formam ibidem bf
quocumq pronom in aliqua pponit cu de subiecto ibi
quo modo dicendi per se tubecum sp supponit utv f
51 nt
quatuor regulis et suppositio pronom ibid pf
quadruplex pot definiri qntia f 53 ff
in antis e nssum aliquid qntia. qd h limitatio
nes f 76 bf non e bona consequentia
magis e tale pot ee tale h.c. f 57 ft
quanto magis ois tanto magis libis qd quanto magis
libis tanto ois nu regit ibid bf
qd repugnat qnti repugnat pte f 57 vfi
quaternarius qd binarius e quomodo solvunt f 57 et
quatuor generales cond qntiam f 58 at
quatuor modo termi ut e extremu pponit f 59 qf
quare de ad placitu terminu pponit f 59 qf
quatuor sunt opinionis de term categoria f 59 qf 2
quatuor cond regunt ad term categoria f 59 qf 10
quod modis tra oppo. tot regum f 59 qf
quod e sub tra notatu dnu pponit no e sub membro
alteri f 60 qf
quid sit terminus, vobis f 59 ff ibidem singl term 2
qua ratio sol terminu dnu f 59 ft
quibet term cois scit infinitu f 59 qf
quibet terminus superior e cois f 60 qf
quadruplex e divisio f 13 qf
quadruplex pot variari subiectu f 16 qf
quadruplex ppho dividit f 17 qf
quedam synategoremat determinat pponit sub
iectum quodam predictum f 18 qf
quare dicuntur subalterne pponit f 20 qf
quando no vult collectivu p copulativu f 23 qf
quid sit predicabile f 27 qf
quid sit mixtu ibidem qf 2
quid sit aliquis cum ibidem qf 3
quatuor particule pponit in definitione generis
f 28 qf

quing definitiones Porphyri posuit diffria
ibidem qf 2
quando e predicatio directa f 30 qf
quid sit predicamentu ibidem pf 10
quid sit sumit predicamentu ibid pf
quantitas quid sit f 31 qf
qualitas quid sit ibidem qf 3
quantitas sufficientia f 32 sf
qualitas simpliciter determinata ibid ff
quadruplex pronom ibi f 33 qf
quando pronom quid sit f 33 qf
quadruplex quando ibid qf
quando duplex ibidem qf 2
quadruplex itq pronom f 34 sf
quadruplex habet pronom ibid qf 3
quod sunt questionis diversae tot sunt modi
predicandi
quadruplex e suppositio f 37 at
qn e suppositio modis simpliciter ibid ff 3
quid aliqua duo competant un tertio quod
pnt competat de mte pnt forte f 38 at
quibet term q no e de se ipso verificabilis sua
additamento hquo noton abtatu hnt utrumq
scatum ibidem v 3
quando cum signu concordat in qnt cum dato
termino aima naps trahit ad scatu fte f 39 at
quibet qd specialissima hnt aliquem term
nu ut se f 40 ht
quare de suppositio f 42 Rt
qn terminus stat distribui de f 43 at
qd qd mobilitat immobilitat e f 44 ff

R

Regulae particulares qntia fortis f 59 at
Regulae speciales quo ad inferioria regunt sui qntia
ibidem at
Relatione partu no qntia ibidem nt
Regula circa qntia tringent 6 quantitate f 60 qf
Regulae exceptivae de exclusivis qntia f 61 pf
Regulae qntia exceptivae de exclusivis f 62 at
Regulae 4 limitationes qntia regula qntia circa ter
minos pertinentes et im pertinentes f 64 at
Regula decem qntia ibidem sf
Resolutiones magistri circa qntia f 65 qf
Ratio horu e definitio pntia e de denominatione
one ipm ibidem nt
Regulae hypoteticarum qntia f 66 at
Regulae qntia hypotet ploti pagina f 67 at qf
Resolutiones ppho qntia f 68 ff
Requirunt 4 ad exceptivam f 72 nt
Respondet ad unum de exceptivis ibid ff

Regula obligatoriu f 74 bf
Regula pponi conuertibilium ibidem df
Regula pponi diftinitum f 75 lf
Regula pponit de positione circa signatib ibid qf
Regula instantiarum circa signatib ibid af
Regula insolubilium pponi circa signatib ibide ff
Regula insolubilium circa signatib f 76 df
Responsio ad obiecta vna terminu f 77 af
Res. n. habent habitudine ppingua ad eas intentio
nes f 77 hf
Representat oē signum suum scatum f 80 nt
Respondet ad obiecta f 81 df
Reales dicunt de term ibidem df
Responsio 6 ad obiecta vna definitioni term. ibid 9f
Respondet ad obiecta argm de terminis f 84 of
Respondet Burley de Verbo (est) f 85 lf
Rndet qdam dicant quod term cognosci non sunt
Categorizati ibidem nt
Respondet ad argm obiecta de terminis f 87 ft
Respondet ad argm vna diuisione term. f 88 pf
Resoluit argm obiecta f 89 hf
Resoluit argm vna obiecta nomen f 89 sf
Resoluit argm vna definitione verbi f 90 qf
Resoluit argm vna pponit f 92 of
Resoluit argm vna pponit f 96 bf
Respondet ad argm obiecta de terminis f 99 nt
Respondet ad argm obiecta f 101 sf
Regula vna pro limitatione de pponit vna f 102 of
Respondit duo modi ibi argm tota f 110 pf
Respondit duo modi ibi argm tota f 116 pf
Rndet Paulus Burleyen ibi argm vna limitatione f 117 lf
Racnate de de hoc Argelo diuersis vacuitz de ibi ar
gumenta vna diffiam soluunt f 124 ff
Respectus ē duplex ibi argm tota f 130 bf
Racnato de Analogice ibi argm obiecta tota f 132 at
Relatiuum supponit illo quod refert ibi argm oppo
nunt f 149 of
Rosar intelligit ibi argm obiecta f 153 nt
Rndet Paulus per 9 abia soluunt f 159 pf
Resolutio ē in notis ibi argm opponant f 164 ff
Respondet ad mo ibi argm tota vna descriptib
em pponit f 167 lf
Respondet ad mo negatib antecedent ibi argm
vna de comparatione nota quon f 169 ff
Respondet ad mo ibi argm vna comparatione
vna f 169 lf

Rem conceptu et acta primo sent f 3 Rf
Reguntur 2 cono ut sit term categor f 4 Rf
Res qua nō ē term in pluri se hē qnō term. f 6 Rf
Res argm per illas a quibz orit f 22 Rf
Responsio quō simile argm simile f 22 Rf
Respondet nulli ote destruit simile f 22 Rf
Racnate forme vna vana mra ē quidam actum
vel mra f 32 sf
Relatiuis pnditum quid sit f 32 Rf
Relatiuis quatuor ibidem Rf
Relatiuis sufficientia ibidem Rf
Relatiua sū potentia actiuam et passiuam
sū mentionem et mentionem ibid Rf
Relatiua equiparentia f 33 of
Respectus quidam extremi aut vna vna pponit
documenta f 35 sf
Resolutio quomodo ubi aggregant in pnditib
Rndet magis et plura pnditib lo f 35 Rf
Rducuntur oē syllog ad 410 figurat modis f
36 of
Res. vna ad extra formale f 38 af
Res ad 1 ad vna qn term solus hē scatum for
male supponit pnditib f 39 hf
Regula oē term hū vna pponit quomodo
motus quomodo formaliter scit f 38 sf
Regula sexta et septima de pponit Cuius pndit
ē terminus lora intentionis f 39 lf
Rndet qui hū ē term oē quō motus f 40 sf
Rndet ad argm de hū ibidem at
Regula confusari pponit f 42 pf
Respondet plures de duplicatiuo f 45 pf
Regula confusari distribū mobili ibid Rf
Regula 4 de limitatione circa mobilitatem
et immobilitatem f 44 lf
Regula qn duo signa affirm cadunt argm vna
terminum ibid pf
De duplicatiua dictio confundit sua casuale f 45 pf
Regula 2 cond aduersioni numerationum circa
confusionē f 45 df
Relatiuis quatuor diuisiones pnditib f 46
Regula Relatiuis 4 ibid hf
Relatiuum duplex v. Gran Logici f 48 af
Relatiuum duplex hū motus et fortis ibid bf
Relatiua sex regule f 48 of
Regula ampliationem vna f 49 mf
Responsio quē verbata in lora hū vna
ampliationis f 50 of
Res duplex hē cē vel sū quod in lora
vel sū cē in animo D I de ante de pndit
f 50 of

Regula 2a de propositione de tertio adiacente cuius subiectum
supponit inter f 51 et
Regulas suppos. personales hnt ibidem p f
Relatiuorum suppos. 2 regule sunt f 52 et
Respectu signa dicit de pndio personis f 53 h f
Repugnat alteri et no potest stare cum alio quo diffinit f 54
Regulas bonarum signaturum f 56 et

Soluit magister obsecutiones de signis f 58 IF
solutiones circa signaturum f 59 qf
signum dmi confundit confusum tantum mobiliter circa
signaturum unde non signatur signaturum f 59 qf
sine distributione a superiori no ualeat signaturum f 60 IF
solutiones circa signaturum f 61 m f
septem regule tertie regule exceptionum exclusiue
signaturum limitationis f 62 IF
scilicet et septima regule exceptionum exclusiue
septem limitationes sing. separati sumpti sumpti ad
alterum f 63 IF
stodi argumenta om. regule f 63 qf
solutiones magri de deo quantis e p f 64 a f
solutiones magri circa signaturum f 65 qf
soluuntur signaturum circa regule signaturum per totum
paginam f 65 b f
sord et Plato sunt numeri binarii qd sord e binarius
numeri f 66 a f
soluunt obsecutiones magri de signis f 67 h f
si tu es papa tu es sacerdos - 67 v f
signa sunt non distributiva f 68 et
stat motum ee signaturum quilibet singulari existens
contingit f 69 a f
stat unum ee possibilem quilibet et singulari
accens ibidem et
stat unum ee impossibilem quilibet singulari
possibile existens ibidem a f
sumpti binarii comparatiui quod comparabili
ter sumpti pot. summi f 70 n f
superlatiuus quilibet dupli pot. summi f 71 w f
semper dupli sumitur f 72 v f
stodi regule obligationum f 74 b f
simplex insolubile quid sit f 75 qf
septima circa insolubilia f 76 a f
signum e. car. terminus f 76 n f
sexto metaphi tres sunt scilicet nales f 77 n f
signu dupli pot. capi f 77 h f
signum pot. capi dupli f 78 h f

solutiones circa terminum et oronem f 79 m f
syllabae et literae dupli dupli. ibid v f
2a intentio no pro seipsa sola. sed pro ima
ponit f 80 a f
solutionem questionis circa definitionem termini ibi
idem a f et IF et qf
sord in vocem quo sciat f 81 a f
scaturum ee no e propria passio termini ibi p f
soluunt obsecutiones circa terminos ibid qf
sumpti term ipse e scaturus ibidem v f
soluunt argta obsecutionem de terminis f 84 o f
2a intentio e signaturum conceptus rei f 85 h f
soluunt argta circa distributionem termini f 87 s f
sord argta circa distributionem termini f 88 p f
sord argta circa distributionem termini f 89 h f
sord argta obsecutionem circa nomen f 89 s f
scare cum ipso et scare campus f 90 et
sord argta circa definitionem verbi f 90 qf
sord argta circa definitionem proprium f 92 qf
si antichristus est alius antichristus et colora
tus conditus rem categorica falsa f 93 R
sord argta motu circa distributionem proprium f 103 a f
signum in se diuersis modis tenet ibi argta
soluunt f 106 a f
signum particulare no pot. habere aliquid
ad sensum collectivum ibi argta sord f 109 R
signaturum ponit qd signaturum ibi argta obsecutionem f 110 p f
si antichristus est alius antichristus est coloratus
ibi argta mouentis f 118 a f
si tu es ho tu es es at ibi argta circa copulationem
mouentis f 120 a f
sord et ipsum idem sunt ibi argta mouentis f 122 b f
sicut genus se habet ad speciem ita species ad individuum
ibi argta circa speciem f 123 n f
subiectum habet duplicem habitudinem ad accens proprium
ibi argta circa predicationem sord f 127 qf
duplatiuus dupli pot. exponi ibi argta circa lo
predicationem sord f 129 v f
suppositio e acceptio ibi argta mouentis circa suppo
sitionem f 135 a f
suppositio e statio termini in propria p alius ibi
argta circa suppositionem sord f 135 R
suppositio appellatio cui competunt f 137 a f
scaturum termini duplex f 139 b f
scaturum et scaturum habent ee diuersa ibi argta
soluunt f 140 IF

spēs pot capī dupl'r ibi argū sōtē f142 m
si nō ē at ē ibi argū obiciunt f146 pf
signū dupl'r duplicem vīm hī sōtē ad augēt simile
hī ē apm nām augeri ibi argū sōtē f148 of
supponit subcti apm p'dicati p'prietatē f152 R
Senen fuerit debito loco m'pūm ibi argū soluntur
vīa signatō f158 of
dicit autō ē concedendū ita vīs nōtē nō parci
bratē ibi argū soluntur f162 b
scīab sōtē ē vīa de m'g hōm ibi argū vīa
ponunt f163 af
superlatiū pōr considerari dupl'r ibi argū motū vīa
superlatiū mouētē f170 pf
sōtē nō exēp'te et oīs hō p'ter sōtē exēp'tur
ibi argū mouētē vīa dictionē exēp'tuā f172 af
sex limitatōes illud p'ncipiū indiget ibi argū
solunt vīa reduplicatiōem
semper exponib'iter sic semper leg fuit ibi argū pro
ponunt vīa semper f175 of
Sine Logica nulli philosophari queat f18
subiectum et p'dicatum sunt termini f10 f12
Syllogism' ex 3b' terminib' f10 f13
Signū dupl'r cap't f10 f14
Signū ē gēg f2 / p'mū spēs lapidē ē m'anima
significare dupl'r f2 f2
Arist 3 de anima f3 f2
Sciprob m'terū rem mūt ad ext'a ad placitū f3 f10
Sōl' inuocus term ē categore f3 f1
Scare supponere verificari f5 f2
Synkategō oīs term ē p'p'e nō scātū f5 f3
S'et intentionē term 2 cop'd requirit f5 f4
Scātū nō term quid intelligendū f6 f10
S'et mē term solum mōd' s'et term f6 f2
Scātū nō term mag' eam et ponit p'uat' v'at'cul
sequētē f6 f3
S'et m'ter ē s'et concept' m'mediate abstrahit
et conceptu p'mo f7 f10
Signū ē quid termin' l'mā m'pōsi ē term l'mē
intentionē differunt p'ncipaliter f7 f2
S'et m'pōsi nōtē q'd sit ibidē sol' ē v'at'ul term
f9 f10
Solutō quare angulat' term nō ē v'at'ul
l'g nōminatō ē nōmē D To f10 f10

scātū p'p'ie dicit ach' scātū dicit ap'itudinē
f12 f1
Scare dupl'r s'et d'at' et f'ulsum f13 f1
Subiectum et h'it' m'ia p'dicatu' reforma f16 f1
Signū pōt remanere a p'auē subiecti ibid f1
S'm m'iam p'p'o ē dupl'r f17 f1
Subcontraria non possunt ē simul falsa f21 f1
Si negatō est cātā negatōis vel v'at'ul vel aequalem cū
alī f22 f1
Sex opinionē m'g' recitat de h'yp p'p'o f24 f1
Si v'at'ul cōp'olū ē n'f'at'ul reliquū ē m'p'olabile f25 f1
Spēt'as quid sit f28 f1
Spēt'as diuidit' ibidē f2 f1
Spēs spēt'aliforma quid sit ibidē f3
Super'g p'p'o d'at'ul formā ibidē f4
S'et d'at'ul nōtē accēt' b'it f29 f1
S'et d'at'ul 5 p'dicatu' ibidē f2
S'et d'at'ul p'p'o d'at'ul formā ibidē f3
Sufficiētia v'at'ul ē p'bat'ul ibidē f3
Subia ponit m' d'at'ul nōtē m' d'at'ul nōtē accēt' b'it
f4 Non ē essentia' accēt' b'it ibid. f5
Subia ē p'p'o d'at'ul p'p'o d'at'ul f30 f1
Subia m'g' d'at'ul aut' d'at'ul d'at'ul ibid f1
Subia dupl'r pot cap'i s'et d'at'ul 6 m'et'ul ibid f2
Superf'et' quid sit ibidē f10
Sufficiētia p'p'o v'at'ul f33 f2
S'et p'p'o quid sit f34 f1
Sufficiētia m'g' ibidē f2
Sex v'at'ul p'p'o d'at'ul sunt quidam v'at'ul c'at'ul
vel quidam forma m'p'olabile v'at'ul ibid f1
S'et quidā g'at'ul nōtē quid nō app'op'ia v'at'ul
ibidē p'p'o d'at'ul oīs app'op'ia v'at'ul p'p'o d'at'ul
f35 f2
S'et d'at'ul quid sit ibidē f3
S'et d'at'ul quid sit et d'at'ul cap'it f37 f1
S'et p'p'o p'p'o ē m' p'p'o d'at'ul nōtē ibid f1
S'et p'p'o 4 mōd' quid sit f37 f1
S'et m' plus se h'it g'at'ul supponere ibidē f1
S'mpl'r m'at'ul p'p'o d'at'ul suppos' d'at'ul p'3
Scātū naturale ē materiale f38 f1
Scātū materialitatis trahit term ad scātū
materiale f38 of 3
Subiectum tale quale permittit p'p'o ibid f3
Signū m' v'at'ul et p'at'ul l'mā ad
suppos' p'p'o d'at'ul f39 f1
Signa neutro g'at'ul ad m'v'at'ul suppos'
trahunt ibidē f1
S'mpl'r m'at'ul vel d'at'ul vel cōb' g'at'ul nōtē
trahit ad m'v'at'ul g'at'ul nōtē ad m'at'ul
v'at'ul suppos' ibidē f1

signum in concordantia in tribus locis secum f 39
suppos. motus regit signum neutrius generis ibid of
suppos. motus distinctus f 40 m f
suppos. obliquitatis immobilis & acceptio motus terminum
supponens sub quo no contingit descendere oia f 41 d f
suppos. determinata di. ratione verificationis terminus ibid
f 42 a f
supponens confusa ibidem 3 f
signum aliud signum impedit f 43 2 f
suppositio quid sit & divisio f 50 2 f
supponere naturaliter quid sit f 51 n f
suppositio personalis f h e v. i. u. l. a. b. ibid p f
simplex suppositio quid sit quod diversificatur v. a. b. v. a. b.
predicari et f e. i. g. regula ponunt ibid 2 f i. g. f
simplex ppho quid sit f 52 2 f
singulare no assumitur a conditione individui ibid of
suppositio diversae naturalis personae simplex potest
modis fieri ibid 2 f
sex species impura suppositionum f 53 2 f
nam simul no ponit sua imaginabilia ponit si
mut stare f 54 n f
signa bi a tertio adiacente ad 2m adiacens f 55 h f
si signum e bona qd antecedit ad anteb idem antec
dit ad signis a to ad ultimu valet f 57 2 f
si anteb e concedendu ad signis negatur signum no valet
f 58 a f

T

Terminorum arbor f 63 2 f
Prima regula novem limitationes circa signas f 59 m f
(Tantum) confundit ofuse term immediate signum non
impeditum et capaxem confusionis f 59 2 f
Terminorum pertinetiam et non pertinetiam regulas cir
ca signas f 62 b f
Terminum referens et illatus ibidem d f
Tres limitationes requirit circa term pertinentes et
impertinentes f 64 2 f
Terminu at ad qd i. n. s. s. a. i. o. et impossi. immobilitas f 65 2 f
Terminum amplecti quid sit f 66 of
Tu differis a te vel a mi f 67 a f
Tractatus de illatione pponit f 68 a f
Terminum obliquo mediato et immediato ibid 2 f
Tantum digne sumit f 71 2 f
Totum digne sumit f 72 of
Tres dnd insolubili pponit circa signas f 73 of

Terminum qd signu va hoc arguit f 75 h f
Transcendentia sunt sex f 76 m f
Tres sunt scilicet reales sexto f 77 n f
Terminum prior quid sit f 78 of
Terminum quid sit f 79 2 f
Terminum e subiectum in logica ibid h f
Terminum mentalis nullu sit qui no sit ima vel
notionis f 80 2 f
Terminum a Logico no definitur quatenus e Logica ibid
Terminum habens officium distinguendi et particula
randi e term syncateg f 81 e f
Terminum sub termino sciat h e hoc sub hoc ibid 2 f
Terminis et aliter dicunt ibidem 2 f
Terminum dem sciatu et no sciatu diversis cona
ptu ibidem 2 f
Terminum simpliciter verum e ipse sciatu ibid 2 f
Terminum quilibet mundi debet dici absolute termina
re sciatu f 82 2 f
Terminorum malum e diversitate arguit f 82 p f
Terminum glibet p pign sciatu p posteriori extraxit sciat f
83 2 f d m
Terminum alij cathegorematica alij syncategor obiectio
nes tra habet divisiones f 84 2 f
Terminum adiacens explicat Burles f 85 a f
Terminum cathegor quid sit f 85 2 f
Terminum officium quid intelligat mior f 85 of
Terminum praeposantes no sunt termini ibid of
Tantum unum primum ubi arguit sciat quod soli
nat 20 predicta f 129 h f
Terminum alij ima alij sca tra hanc arguit f 86 d f
Terminum alij e ima alij sca tra arguit obijciuntur
tra hanc divisionem f 88 2 f
Terminum sciatu digne f 90 a f
Terminum signis no h e um super praecedentem ubi obijci
unt arguit f 104 h f
Tantum ut e ho in quantu e nobilis ubi arguit sciat f 115
Triplex contingens ubi arguit solvunt f 116 a f
Terminum respectu e destructivus ubi arguit solvunt tra
constructivum f 117 n f
Terminum univocum simpliciter plura sciatu tra eundem va
tionem ubi arguit tra obijciunt f 123 a f
Terminum univocum e q predicta tra mior nanc et tra
unam rationem ubi arguit moventi tra definitiorem
accidit f 126 p f
Transcendentia qua no sunt in aliquo predicto p se nec
pacens nec p reductione ubi arguit solvuntur
tra lo predicta f 131 a f 5 met
Tria reguntur ad suppos ubi arguit tra suppos sciat f 136 2 f
Triplex e sciatu terminum ubi arguit tra divisione
term moventi f 137 b f

Triplex scatur terminus ibi arguta solvuntur f 39 p f
 Terminus h't duplicem scatur ibi arguta solvuntur f 39 b f
 Terminus s'z impossibiliter non sufficit trahere terminum
 Impos. ad talem suppositum f 41 n f
 Terminus personatus sumptus ad quatuor cum se simili ma
 terialiter sumptus ibi arguta obviuntur f 43 h f
 Terminus h'm a parte ante quam a parte post apparet
 Tempus ibi s'z arguta obviuntur f 152 R f
 In intelligit h'm ibi arguta s'z obviuntur f 153 L f
 Triplex e' impossibile ibi arguta solvuntur f 156 q f
 Tres no' idem chimera ibi arguta s'z deficiunt et aliud ob
 viuntur f 170 p f
 Totus non pot' teneri illis modis ibi arguta obviuntur s'z
 totum f 174 p f
 Totus nra beatitudo in Theologia consistit f 1° J f
 Inparitas huius Logicis f 1° I f 2
 Terminus q'p'r sumitur f 180 I f 3
 Terminus per se f 2 I f 2 ibide' cum determinans J f 3
 Tres cond' requiruntur ut sit cum p' se scaturus f 2 J f
 Termini motus sumpti p' se sunt scaturus f 2 I f ibidem
 non scaturus terminus
 Termini motus scaturus f 3° J f 1° ibidem mentalis
 Termini motus scaturus 2 cond' requirit f 3 J f 2
 Termini vocales et scripti alij scaturus naturaliter ad
 placatum aliud f 3 J f
 Termini p' se scaturus p' se et cu' alio h't scaturus f 4 J f
 Termini tunc et s'z impossibiliter f 5 I f
 Termini s'z intentionis scaturus no' terminus eo q'z scaturus no' e'
 Termini mentalis convenit cu' terminis s'z rationis f 6 J f
 Terminatio et realis no' conveniunt de uno et s'z
 rationibus f 7 J f 1°
 Termini tunc et s'z intentionis quid sit ibidem f 1°
 Tabula terminorum dyptachia f 8 J f 1°
 Termini vastus quid sit f 9 J f
 Terminus infinitus e' amplius f 10 J f
 Terminus infinitus duo sunt ibidem J f
 Termini privatus et positivus q'z sit ibidem p f
 Tempus recte scaturus - 11 J f
 Totum possibile totum potestativum dividit f 13 J f
 Triplex e' scaturus p'p'us f 14 J f 1°
 Tres sunt species conversionis f 23 J f
 Termini inuocati e' simplex f 27 J f
 Tribus modis diffinitio d' f 28 p f 2
 Terminus suspensus quid sit f 29 J f 1°

Tribus modis obstruendi in ibidem f. 2
 Tribus modis substantiam declarabimus f. 30 ff
 Triplex determinat. qualitas f. 32 ff
 Tempus quid sit f. phi f. 34 ff
 Tres species sitz proutum ibidem ff. 2
 Term scilicet respectum inter se autem extra se aliquid in
 positione id est ad placitum f. 38 ff
 Talia sunt abstracta qualia permittunt eorum pro
 licata ibidem ff. 3
 Terminus status natus est neutrius generis et indeclinabile nomen f. 39 ff. 10
 Tres cum reguntur ad confusam mobilem compositionem f. 3 a ff. 10
 Terminus duplex non est capax confusionis f. 44 ff
 Terminus ut capax confusionis f. 45 ff
 Termini convenientes actum mentis conuidentur on
 tuos f. 46 ff
 Termini modales nominaliter et aduebraliiter
 sumpti in sensa composito confunduntur confuse
 tantum inobliuiter ibidem ff
 Terminus debet esse capax confusionis coram remo
 ta in presentia ibidem ff
 Terminus confusus qui indifferenter ante se et post
 se determinat compositionem verbalet f. 47 ff
 Termini concordantes actum mentis amplexantur in
 tevarite supponit f. 44 ff
 Terminus capit suppositum apud iuratum f. 52 ff
 Tribus modis impossibile f. 54 ff
 Tu scis te esse lapidem quod tu non es lapis f. 55 ff
 Tenet signum a superiore distributo negatiue
 ad suum inferius f. 56 ff

Ultra 4 genevales limitationes regz diab 4
 assignatis signata f 58 of
 Vntes comparant ad singulares circa signatis f 60
 Vni9 disparati sumpti in signijs sumptis limitatio
 nes 7 sunt f 63 IF
 Valet signata b. ab actiue ad passiuam f 66 R
 Vntes ppter affirmat apti probari pot f 68 of
 Vltimum eē primum f 72 hF
 Vntur etia Dialectica imo ppter f 77 IF
 Vni9 rei vna ē tantum definitio f 78 pF
 Voces dicantē ad placitum scire non tñ
 Cuicunqz sed ad placitum primi, impossitōis
 imponētis f 81 sF
 Vox hū extra se non sciat negare f 82 yF
 Verbum (ese) cū ego vena et synon f 84 of
 Verbū vt vbiū ē hū vbi quod vniat extra
 mea f 85 of

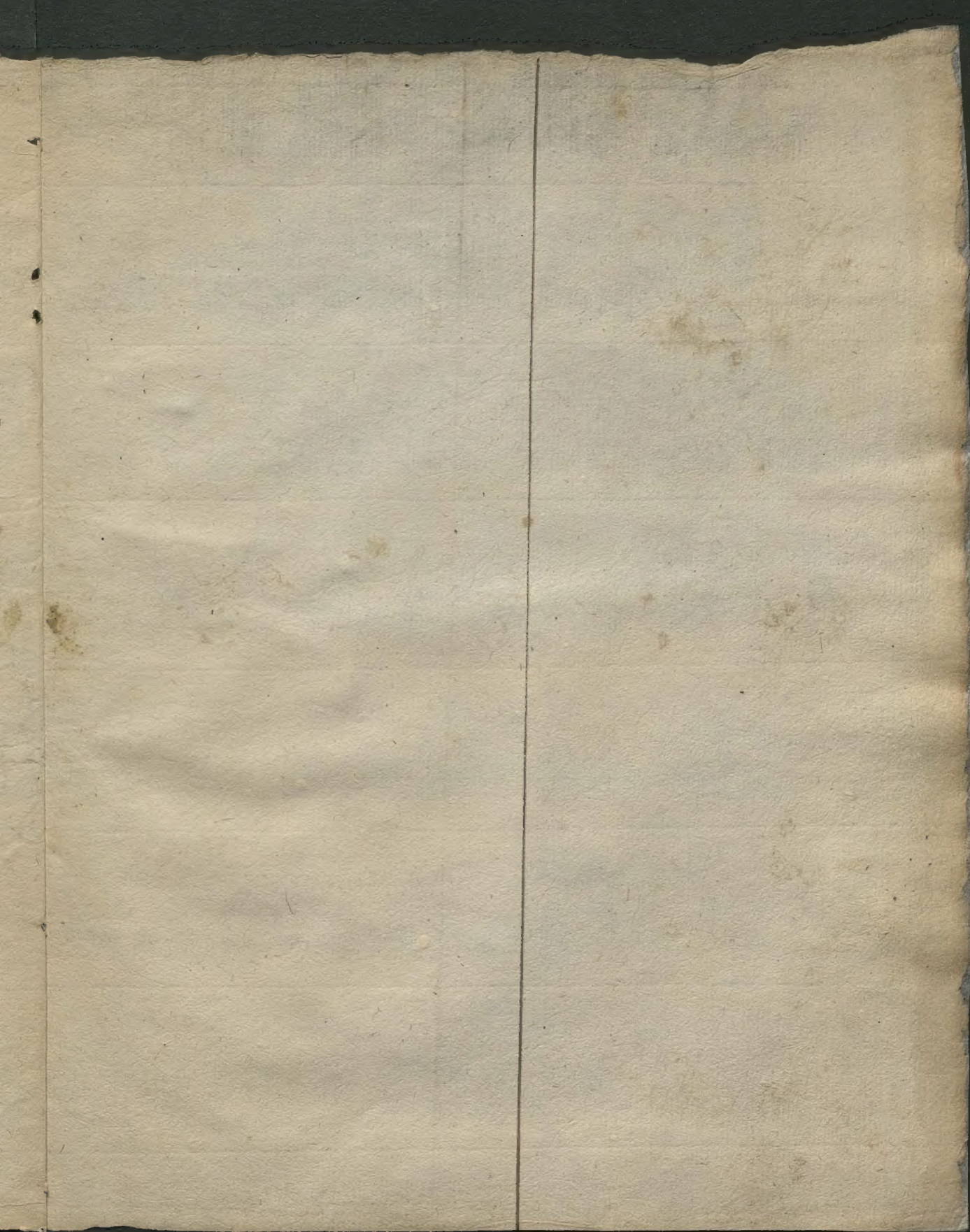
Vnde cum in istis signis sumpta falsa e predictio f 86 Q^e
 Voces sciant passionis aut ductu f 88 F^e
 Voces sunt solum signa conceptus aut felid n f
 Verum ductu solute magis arguta sua desin p pno f 92 Q^e
 Vna no e prior p p b alia f 93 B^e
 Vera ductu sumit ibi arguta soluunt f 98 n f
 Vnde p pno ibi arguta obiciunt f 101 d f
 Vnum contineri sub alio ductu ibi arguta solt f 102 p f
 Vox agnosciva e agnosciva f 104 R^e ibi arguta p pno n
 Vnde affirmat et negatulus negatulus non voluit conu
 ti simpli ibi arguta sua obiciunt f 114 a f
 Vnde affirmat ut nlla e o e e e b a ibi arguta solt f 115 Q^e
 Vnde et videtur idem ibi arguta sua mouent quod non
 sunt 5 Vnde vel quid vltim f 122 m f
 Vnum opus d r multiptu ibi arguta sua vnde f 122 Q^e
 Vnum quidp magis denominat ad actu quam a vten
 tia 2 Porro ibi arguta sua diffina mouent f 124 p f
 Vnum e pntura ibi arguta sua mouent f 128 F^e
 Verbum scire actione pnt e ductu ibi arguta sua supposit
 que soluunt f 137 Q^e
 Varietur supposito ibi arguta obiecta solt f 143 g f
 Variate scato Variate p pno solt ibi arguta solt f 144 R^e
 Varias responones inuenio ibi arguta solt sua signa f 155 Q^e
 Vox e actula solt no e acutur tunc ibi arguta opo f 168 B^e
 Voco nomina d verba terminos Boetii f 170 V^e
 Voces no scant rem omni sed aliquid in acta
 Voces ductu scant ibidem f 3 V^e
 Vocalis term et scripta cum no scant idem apud oes
 nationes f 3 V^e
 Verum dicere de aliquo quid scit ve quel no e term f 6 V^e
 Vnde solum sunt conceptus aut ex fortis f 7 V^e
 Vana diuersio terminoru f 8 V^e
 Vnde quid ut terminus f 9 F^e
 Vnum quodq nomen impositu ad secundu nunc simplex
 siue compos. f 11 V^e
 Verbum quid sit f 11 V^e
 Verum falsum ductu accipiunt f 14 V^e
 Verum nominaliter intellectu denominat f 15 V^e
 Verum et falsum pnt accipi ductu f 15 V^e
 Vnde melius in pnt nung. predicatu e phem
 f 16 V^e
 Vnde nequid i super terminu signu f 22 V^e

Versus conversionis & opinionibus hñ f 24 vt
 Verum consistit in constructione f 26 vt
 Veritas disunctiva p pñib. sufficit una pars ee
 veram f 26 vt
 Veritas attenditur per se scilicet f 27 vt
 Vniuersum ē duplex ibidem vt 2
 Vniq rei una ē tantum definitio l o top f 29 vt
 Una quaq res sufficienter hñc cognoscitur nec
 definitione p pñitate cognoscibilis f 30 vt
 Vnum el idem inueniri in plurib illarum specie
 rum f 32 vt
 Vbi predicamenti quid sit f 33 vt
 Vbi mobile motu circulari et motu recto ibid vt 2
 Vbi cationis questio ad Vbi f 35 vt
 Varia suppositione terminoru f 37 sp
 Variis suppositiis definitur ibidem inf
 Valer de personis in omnib f 42 of
 Verba incipit definit confundunt term eam
 sequentem se no dñtion confuse tantum in
 molibet f 46 et f 2
 Verbum promitto debeo obliquo confundunt contru
 se tantum in molibet term ignem se f 47 pp
 Verbum iorem bin hñ supra term sequen quam
 precedentem f 49 vt
 Verbum de preterito et de futuro includit in se
 verbum subiectum de pññt ibidem f
 Vox seipsam scñt et aliqd extra se sequenter f 52 nt

Conestanus Johannes Loreley
studiosus Almd. Acad. in Lips.

